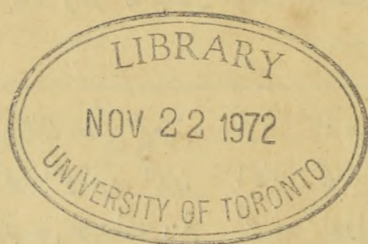

LIBRARY
NOV 22 1972
UNIVERSITY OF TORONTO

کلیات دیوان فضولی

﴿ بسم الله الرحمن الرحیم ﴾

حمد بیحد وثنای بیعد اول متکلم نطق آفرینه که سفینهٔ امید سکان بحار بحور نظمی تموج استغراق ٭ والشعراء یتبعهم الغاوون ٭ مستغرق کرداب حرمان ایتمشیکن سلسلهٔ استثناء ٭ الا الذین آمنوا ٭ براقوب شعرای اسلامی صحیح وسالم ساحل نجاته چکمش وسپاس بی قیاس اول ناظم آسمان وزمینه کیم بسملهٔ نظمن افسر فرق فرقان ایدوب مزرعهٔ قلوب اهل عرفان وادرا که نهال مودت کلام موزون دیکمش ومخزن اسرار قلمش ·

زهی صانع که لوح جانه کلك حسن توفیق
کمال شعر کسبی ممکن اولمز اولمدین آندن
مبدعی کز خامهٔ توفیق او دارد رقم
طبع موزون از علامتهای لطف خاص اوست
نسج من اهدی النفوس الی المنی
نقدس من لولا اعانة فضله

ازلدن اقتضای نظم جان پرور رقم قلمش
اکا منت که طبع نظم لطف ایتمش کرم قلمش
صفحهٔ ادراك ارباب سخن نقش خیال
نیست چون علم دکر مقدور کسب این کمال
وقدر اشکال الامور وحلها
لما علم الاسماء آدم کلها

ودرود نامعدود اول مخاطب کلام معجز نظام نظامه که فنون شعری مضمون

(وما)

* وما علمناه الشعر * مردود طبایع قیلمش ایکن لسان حکمت بیان (ان من الشعر لحکمة) تقریر دلپذیریله مقبول قلوب اهل حال ایتمش * وثنای بی پایان و بی ریا اول قافیهٔ نظم انبیایه که عدم التفاتلریله رتبهٔ شعر پایهٔ اهانتده قالمش ایکن سلسلهٔ سعادت انتساب شریفلریله فی الجمله درجهٔ اعتباره یتمش * اول در درج (انا افصح) که حکمت دایه‌سی شعر شهدیله لب جان پرورین تر قلمامش * شعر بر زیوردر اما بزکبی ناقصلره * اولکه کاملدر آنی محتاج زیور قلمامش * احمد مرسل آنکه درعالم * هرچه باشد طفیل خلقت اوست * رتبهٔ شعر هم ازوست بلند * محك جوهر نبوت اوست *

اثنی علی خیر الانام محمد | کشف الدجی بضیاء بدر جماله
بثنائه رفعت مدارج قدرنا | خصت تحیتنا علیه و آله

امابعد راقم تسویدات صحایف عصیان * فضولیٔ ناتوان * بوطرز ایله بیان حال و بونهج ایله شرح مافی البال ایدرکه چون زورق وجودم بادبان طبیعت برله دریای طفولیتدن ساحل ادراك واحساسه یتدی * وتحریك هوا وهوس برله آتش جنون اشتعال بولوب حرارتی جان وجنانه تأثیرایتدی ورایض اقتضای کمال معنوی عنان توسن اقبالمی جانب اکتساب آدابه منعطف قیلوب وآفتاب حکمت جوهر طبعمه اثر تحصیل معارف صالوب رغبت کسب ادب قلدقده وکل بختم کسب هنر هواسیله آچلدقده معدن جواهر اکتساب کمالم بر دبستان جنت نشانی ایدی که صحن لطیفی صفوف غلمان ایله خلد برینه‌دن خبر ویردی ومطلع اختر حصول اقبالم بر مکتب مهذب ایدی که فضای شریفی سرو قد صنملر برله جانه جنان مژده‌سن یتورر ایدی ·

صحن لطیف وخوبان دروی نشسته صف صف | دیدار شان مبارك همچون سطور مصحف
خورشید لوح چون مه هریك نهاده درپیش | برك کتاب چون کل هریك کرفته برکف

اما هنوز اول نورسلره نزاکت طبعدن تاب اکتساب دقایق علوم و طاقت مشقت تعلیم حقایق حدود ورسوم اولمغین محفل بهشت آسالرنده همیشه اشعار عاشقانه‌دن غیری نسنه اوقونمزدی ومطالعه ایتدکلری اوراقده جکرسوز غزللردن غیری برخط بولنمزدی * شعر برمعشوقدر حسن عبارت زیوری * جان ودلدن نازنین محبوبلر عاشقلری * اول طایفهٔ کرامی مداومت صنایع اشعار ایله

ومواظبت لطايف كفتار ايله هم حسن حالاتندن خبردار اولشلر ايدی ❋ ای خوش اول كيم طبع موزونيله بحث شعر ايدوب ❋ خوبرولر واقف مضمون اشعار اوله‌لر ❋ ديمه‌دين فهم ايده‌لر كيفيت اسرار عشق ❋ عاشق بيچاره حالندن خبردار اوله‌لر ❋ بن كه صحيفهٔ جبلتمده روز ازلدن كلك قضا حرف محبت نظم رقم قلمش ايدی وحديقهٔ خلقتمده بدايت فطرتدن تخم مودت وموزونيت اكلمش ايدی . اول مجمعك سحاب امتزاجندن نهال طبيعتم نم چكوب اظهار استعداد نظم ايتدی واول محفلك هوای اختلاطندن كلبن جبلتم سرسبز اولوب مزرعهٔ مزاجمده كل مذاق شعر بتدی .

شاهد نظم سراپردهٔ قوتده ايكن ... قلدی اول بزمی كوروب فعل فضاسنده خرام
غنچه‌لر كوكلنی آچغه لطايف برله ... بلبله ويردی صبا رخصت تقرير كلام

لاجرم عندليب شيدا كبی سرمست اولدم واول كللره قارشو ترنم ايتمكی استعداد فطرتدن رخصت بولدم افق طبعمده هلال موزونيت طلوع ايدوب و اول خورشيدوشلردن اقتباس نورشوق ايتمكين كون كوندن برغايتده متزايد اولديكه آزمدتده اشعهٔ انوار نظمم ايله چوق شهرلر و ولايتلر دولدی .

صيت فصاحت ايله سوزم دوتدی عالمی ... بن مهد اعتبارده طفل زبون هنوز
بوی خوشيله اولدی معطر دماغلر ... بن نافهٔ وجودده برقطره خون هنوز

زمان زمان سودای شعر سائر افعالمه غالب دوشوب و كروه كروه ايلی وشلر مجنون كبی استماع شعر ايچون باشمه اوشوب شاعرلغم مقرر اولدی و آوازهٔ نظمم‌له عالملر دولدی وشهرت تمام بولدی ❋ طبيعت شهرهٔ شهر اولمغه ميل تمام ايتدی ❋ نه‌پنهان ايليم سودا بنی رسوای عام ايتدی ❋ بوحاله مقارن مشاطهٔ همتم روا كورمدی كه مخدرهٔ حسن نظمم پيرايه معارفدن خالی منصهٔ دهرده جلوه قيله وصراف استعداد علو رفعتم رضا ويرمديكه رشتهٔ سلك شعرم جواهر علمدن عاری كردن بند عالم اوله زيراكه علمسز شعر اساسی يوق ديوار اولور واساسسز ديوار غايتده بی‌اعتبار اولور پايهٔ شعرمی حليهٔ علمدن معرا موجب اهانت بيلوب علمسز شعردن قالب بی‌روح كبی تنفر قيلوب برمدت نقد حياتم صرف اكتساب فنون علم عقلی ونقلی وحاصل عمر بذل اقتنای

فوائد حکمی وهندسی قیلمغین مرور ایله لآلیٔ اصناف هنردن شاهد نظمه پیرایه‌لر
مرتب قیلدم وتدریجله تتبع احادیث وتفاسیر ایدوب فضیلت شعره مذمت اسنادی
نقص همت اولدیغنك حقیقتن بلدم ٠

شعر ذوقندن اولمین آگاه اهل نظمی مذمت ایلمسون
کندو جهلینه اعتراف ایتسون هر کرامانه سحر سویلمسون

القصه اسباب اختراع فنون نظم جمع اولوب مقتضی ظهور آثار اولدیغی زمانلرده هردم
دست قدرتم مخترعات مصنوعه‌دن کردن کائناته بر حمائل آصردی وهر ساعت سیاح
طبیعتم حدایق مؤلفات بدیعه‌دن بر کلستانه قدم باصردی برکون برنکار مشکین
خط که دانهٔ خالنه مشك ختن دیمك خطا ایدی وزلفی رشکندن نافهٔ تاتارك
روزکاری قرا ایدی سرو روان کبی خرامان خرامان بن افتاده‌سنه سایهٔ مرحمت صالدی
وشیرین شیرین کلماتله خاطرم صوروب کوکلم آلدی اثنای محاورت وحین مصاحبتده
ایتدی که ای شکوفهٔ بوستان فصاحت وای سبزهٔ نوبهار حسن عبارت
لله الحمد ارادهٔ توفیق سبحانی ومشیت تأیید ربانی ممالك فنون نظم ونثر تسخیرین
سکا میسر ایتمشدر ونوبت ریاست اقالیم سخن تدریجله سکا یتمشدر ٠ اکرچه
عربده وعجمده وترکده یکانه کامللر چوقدر اما سنکبی جمیع السنه قادر جامع
فنون نظم ونثر یوقدر ٠ حالا که مفتاح زبانك روی روزکاره ابواب فیض آچمقده
وغواص طبعك خواص وعوامه دریای فصاحتدن جواهر بلاغت چیقاروب
صاچمقده‌در ٠ اهالئ عالمدن بعضی لآلیٔ منشئات ومعمیاتکدن فیض آلمشلر وبعضی
مثنوی وقصائدکدن تمتع بولمشلر وبعضی فارسی غزللرك نقش ضمیر ایتمشلر وبعضی
عربی رجزلرك ذوقنه یتمشلر حاشا که ترك زاده محبوبلر فیض نظمکدن بهره‌مند
اولمیه‌لر ٠ وطایفهٔ اتراك صاحب مذاقلری بوستان کلامکدن شکوفهٔ دیوان غزلك
بولمیه‌لر بوسببدن طرح بنای طبیعتك قابل قصور اوله وبو واسطه‌دن بنیهٔ استدعای
کمالك رخنه بوله ٠

غزلدر صفا بخش اهل نظر غزلدر کل بوستان هنر
غزال غزل صیدی آسان دکل غزل منکری اهل عرفان دکل

غزل بلدیرر شاعرك قدرتی | غزل آرتورر ناظمك شهرتی
کوکل کرچه اشعاره چوق رسم وار | غزل رسمن ایت جمله دن اختیار
که هر محفلك زینتیدر غزل | خردمندلر صنعتیدر غزل
غزل دی که مشهور دوران اوله | اوقومقده یازمقده آسان اوله

الحق بو کلمات دلپذیری که اول بی نظیردن ایشتدم مضمون کلامن محض نصیحت کوروب ایجاب التماسنه اقدام ایتدم اما اقتضای زمان کمال استغنایه رخصت ویرمدی که صراف خرد نقد اوقاتی صرف تصانیف معتبره ایتمکده ایکن بو جزویاته ضایع ایده وشهباز طبیعت معظم صیدلر کوزه دررکن بر مختصر شکار آردنجه کیده ناچار محل اعتبارمده بو علاوه لازمدر دیو زمان طفولیتمده صادر اولوب متفرق اولان غزللردن بر مختصر دیوان جمع ایتمك صلاحن کوردم واول وقتده بندن التماس ایدنلردن التماس ایله آلدم وصورت جمعن اختصار اوزره یتوردم امیددر که اصحاب فصاحت وارباب بلاغت مشاهده ومطالعه قلدقده منشأ ومولدم عراق عرب اولوب تمامیٔ عمرمده غیری مملکتلره سیاحت قلمدیغمدن واقف اولدقده بو علتی موجب سقوط اعتبار بلمیه لر ومحل مقامده کوره رتبهٔ استعدادمده حقارتله نظر قیلمیه لر زیرا اعتبار وطن استعداد ذاته تأثیر ایتمز وطپراقده یاتمغله طلادن جلا کیتمز نه اهل بلاد اولمغله نادان صاحب قبول اولور ونه بیابانلرده دورمغله دانا قبول وحشت اولور ٠

اکر عمرها مردم بدسرشت | بود همدم حوریان در بهشت
دران محفل پر صفا روز و شب | ز جبریل خواند فنون ادب
بران اعتقادم که انجام کار | نکردد ازو جز بدی آشکار
وکر سالها کوهر تابناك | فتد خار و بیقدر برروی خاك
برانم که کمتر نشیند غبار | ز خاکش بر آیینهٔ اعتبار
چو از خاك خیزد همان کوهراست | شهانرا برا زندهٔ افسراست

توقع بودر عموما اهالیٔ عز واعتباردن خصوصا بلغای روم وفصحای تاتاردن که اکر شاهد حسن عبارتمده اول دیارك الفاظ وعباراتلرندن زیور اولمسه ومخدرهٔ نظمم اول ملکلرك لطایف وضرب المثللرندن زیب بولمسه بو داعی بی معذور بیوره لر زیرا هر مملکتك اهلنه عاریتدن عار کلور وهر طایفه ده هر کیم وار ایسه تتبع اعیاری موجب غیرت یلوب وبودیارك اصطلاحاتی غیر مقدور اولمق عذر خواهمز

بتر بیهوده تعرضدن نه بتر لله الحمد والمنه که خاك کربلا سا ئر ممالك اکسیرندن اشرف اولدیغی معلومدر ورتبهٔ شعرمی هریرده بلند ایدن حقیقتده بومفهومدر الهی بومحبتنامهٔ نامی وبوفرزند دلبند گرامی که زادهٔ طبع فسون ساز ونتیجهٔ درك سحر پردازمدر امتعهٔ عجز ونیاز و بدرقهٔ سوز وگداز برله عزیمت غربت ایتدی وجواهر معنی و روب اقشهٔ تحسین آلمغه فضای عالمه محمل تجارت یورتدی تکیم توفیق عنایت همراه ایدوب مضیق عدمدن نزهتگاه وجوده کتوردك تأییدمرحمت معاونت ایدوب وادیٔ غیبتدن بادیهٔ شهوده یتوردك نه دیاره کتسه ونه ولایته یتسه مقدم شریفنی مبارك ومیمون ومطلع لطیفنی خجسته وهمایون ایده سن . الهی بومحبوب جهان پیمایی وبو شاهد رعنایی که مشاطهٔ لطفك رخسارینه زینت ویرمشدر وحلیهٔ توفیقك پیرایهٔ حسن رتبهٔ کماله یتورمشدر . عموما اهل فساددن خصوصا اوچ طائفهٔ بدنهاددن حصن حمایتکده مصون ومحروس ایده سن بری اول کاتب ناقابل ومملیٔ جاهل که خامهٔ مخالف تحریری تیشهٔ بنیان معارفدر وکاتب کدورت تأثیری معمار بنای زخارفدر کاه برنقطه‌یله محبتی محنت کوسترور وکاه برحرفله نعمتی نقمت اوقودر .

تبت یدا کاتب لولاه ما خربت | معمورة است بالعلم والادب
اردی من الخمر فی افساد نسخته | تستظهر العیب تغییرا من العتب
قلم اولسون الی اول کاتب بد تحریرك | که فساد رقمی سوزمزی شور ایلر
کاه بر حرف سقوطیله قیلور نادری نار | کاه برنقطه قصوریله کوزی کور ایلر
باد سرکشته بسان قلم آن بی سرو پا | که بود تیشهٔ بنیان معارف قلمش
زینت صورت لفظست خطش ایك چه سود | پردهٔ شاهد معنیست سواد رقمش

بری اول ناقص بد سواد که طبع ناموزونیله مجالس ومحافلده دعوای استعداد قیلوب شعر اوقودقده نظمی نثرندن سچامیه وادای سستی ایله شاهد معنی جمالندن نقاب آچامیه

کم من لسان سقیم من تصرفه | صارت لآلی عقود النظم منثورا
اعری القضایا عن الانتاج منطقه | تصریفه قلب المضموم مکسورا

بریده باد زبانی که در فضای سخن | ازو مبانیٔ افکار منهدم کردد
زانقلاب تصاریف لهجهٔ بد او | وجود حسن عبارات منهدم کردد

بی نصیب اولسون نعیم خالدن اول زشت کیم | نا ملایم لهجه سی موزونی ناموزون ایدر
تیشهٔ لفظی بنای نظمی ویران ایلیوب | سست کفتاری فصاحت اهلنی مغبون ایدر

وبری اول حاسد جفاپیشه ومعاند خطا اندیشه که طبع ناموزونله دعوای شعر ایده اما دقایق اشعاره صاحب شعور اولمیه ۰ وادراك رکیکله لاف نظم اوره اما حقایق کفتاره راه تصرف بولمیه لاجرم حسد دیدهٔ انصافن کور ایدوب ادراکنه اعتماد ایده وجاهللر حضورنده بیهوده بیهوده لافلر اوروب وهرزه هرزه دخللر ایلیه تاکیم شعردن ذوق استماع کیده ۰

ما انّ حساد الکلام عظیمة | بصیرتهم محض الضلالة فی الملا
تضیع مراعاة الصنائع بینهم | تسدد منهاج الوصول الی العلا

آه ازان بادیه پیمای بیابان حسد | که ندارد دل ظلمانیش از عرفان نور
چون عناکب بدو بیتی که بهم می بافد | خویش را دیده به از بانئ بیت المعمور
عیب باشد همه جا مطرح مد نظرش | کردد از کرد حسد دیدهٔ انصافش کور

خزاندر کلشن عرفانه حاسد | الهی حاسدی خوار ایله دائم
ایشیدر معرفت اهلینه آزار | الهی حاسدی زار ایله دائم

ورحمت ایزد اول حلال زادهٔ پاك اعتقاده کیم بونورس شاهدلره مشاهده قلدقچه اعلاسنك حلهٔ تحسیننه جمال کمالنه زینت یتوره وادناسنك شانهٔ
مروّت یله زلف خطاسندن عقد عیوبن چقاروب آینهٔ
قدرتدن صیقل احسانیله نقصان غبارك کتوره
والله المستعان علیه التکلان
بمنه وکرمه
مم
م

﴿ بسم الله الرحمن الرحيم ﴾

هوا عرايس گلزاره اولدی چهره گشا
بهار گلشنه گيدردی حلهٔ خضرا

چمن ايالتنه اولدی نصب خسرو گل
هوايه ابر صفت حكمك ايتدكه اجرا

يازلدی سبزهٔ نوخيزدن خط احكام
چكلدی سايهٔ مطبوع سرودن طغرا

صرير آب روان و صفير مرغ چمن
نكات تهنيهٔ مقدم ايتديلر انشا

زبان سوسن آزاد و سبزهٔ نوخيز
ثنای رفعت واجلاله اولديلر گويا

شقايق آلنی زمين بوسدن اولوب مجروح
بنفشهٔ قامتی اولدی تواضع ايله دوتا

مرتب ايلدی بر بزم گلشن ايچره بهار
كه ويردی ذوق تماشای نشأهٔ صهبا

عنادل ايتدی بيان مراتب نغمات
قاری اولدی ترانه كش وسرود سرا

صدای مرغ براقدی بزرك و كوچكه شوق
سرود نايله عشاقه حاصل اولدی نوا

بلندی غنچه‌ده گلبركی ظاهر اولمغله
كه غنچه باشنه ياغدردی ژاله‌سنك جفا

جراحت اولمسه اعضاده ظاهر اولمزقان
ترشح ايلمز البته ضمدين مينا

همای وش ورق ياسمين و برك سمن
اوچوب هوايه گلستانه دوشدی ظل هما

بهار تاجری مصر چمن عزيمتنه
براقدی يوسف گل عرض ايليوب غوغا

بو ذوق صالدی زلیخای لاله یه بر شوق — كه لعل ومشك دوكوب ویردی آغر نجه بها
حدیقه تختهٔ تعلیم اولوب ریاحیندن — یازلدی مهمل و معجم اكا حروف هجا
مزین ایلدی اوراق لاله یی شبنم — حروف لاله ده اولماز اگرچه نقطه روا
كوتوردی شبنمی ازهاردن حرارت مهر — شكوفه نقطه لرین گرچه كیم ایدر املا
دبیر باد ویروب طفل عندلیبه سبق — كوتوردی چهرهٔ هزاردن نقاب خفا
قد درخت بولوب رفع استقامت حال — شكوفه جلی ایله كسر بولدیلر الا
نهال بی بدل سرو كیم قالوب منصوب — ثبات حال ایله انلردن اولدی مستثنا
صدای سیل چكرمد متصل یعنی — كه مد متصل ایله اولور قراءت ما
كوروندی هیئت آب روانده شكل حباب — ثبوته یتدی ثبات نجوم سیر سما
خطوط مختلف و مستقیمی انهارك — چنده صالدی زوایای كونه كونه بنا
رعایت ظرف مستقیمدن نیجه كیم — اولور حصول مقامات جنت المأوا
هوای باغدن ایتدم بو حكمتی معلوم — كه اعتدال ده در صحت حواس و قوا
بهار كلشنی ازهارله قیلوب مملو — یقینم اولدیكه ممكن دكل وجود خلا
نظرده اولمغله صبح وشام غنچه و كل — بدیهی اولدی كمال اهلنه حصول صفا
نتیجه سالبه اولمق خلاف عادتدر — اولنجه موجب صغرایه متفق كبرا
ضمیر كلبنه كل رنكی صالدی آتش بیم — كه جره قانه اولور نفس اونده راهنما
كل آتش اوزره قیلور عقد زهرهٔ شبنم — تدارك قمر وشمس ایدر صباح ومسا
بو كیمیا سببندن عجب میدر اولسه — النده دانهٔ ارزن مشابهسنده طلا
شكوفه سیمنه فرض ایلدی خروج زكات — مدار حول وبلوغ نصاب واستغنا
حقوق دفعی ایچون اغنیای اشجاره — صحایف چمن اولدی ایادئ فقرا
بهاردن تن كلبنده ایلیوب هیجان — حرارت دموی قیلدی عقده لر پیدا
بویالدی قانی ایله صفحهٔ چمن كل كل — مكر كه قصدینه حكم ایلمش طبیب هوا
حبال سحره دونوب جنبش جداول آب — كلیم سرو اكا عكسدن براقدی عصا
اولوب ترنم بلبل عزایم تسخیر — چمن پریلرینه لازم اولدی عرض لقا
بساط كلشنه دون ایلدم كذر كه دمی — قیله م نظاره آثار صنعت مولا

عجب زاعده کوردم چمن ظریفلرین — تعصب ایله قوسالك طریق خطا
قو کانله مستدعی طریق نجات — ولی قوسنه باطل دلیل استدعا
صانوب شکوفه مبادئ صنوف اشجاری — قیلوردی بحث که جائز تعدد وقدما
ویروب تسلسله قوت طبیعت کج آب — اولوردی نافی اثبات علت اولا
خیال محض صانوب کائناتی نرکس مست — قیلوردی جهل ایله نفی حقایق اشیا
ایدردی بلبل کافر نهاد سجدهٔ کل — تعبد صنم ایله دوتوب نجاته رجا
نسیم واقف اولوب فساده منع ایتدی — که‌ای کروه پریشان دوتك طریق هدا
بو کارخانه براستادن دکل خالی — کرك بو قدرته البته قادر ودانا
قیلور دلالت علت وجود هر موجود — ولی نه‌سود که صاحب نظر دکل اعما
مکونات حدوث اول قدیمدندر کیم — کمال ذاتنده ممکن دکل قبول فنا

قدیر ومقتدر وقادر ومقدر وحی
علیم وعالم وعلام واعلم واعلا

زهی تکون کامل که قدرتندندر — پری لقاره لطف تناسب اعضا
ملاحت لب میکون ولهجهٔ شیرین — نزاکت قد موزون وچهرهٔ زیبا
صفای جسم لطیف وقبول جوهر پاك — لطافت خط مشکین وزلف عنبرسا
کمال قدرت وعلمنه در شواهد عدل — عقود سلسلهٔ کارخانهٔ دنیا
بسائط شرف محرمیت وحدت — مرکباته قبول ترکب اجزا
هوای مکرمتندن قبول فیض قیلوب — مربی چمن اولمش بهار روح افزا
نسیم مرحمتندن الوب افادهٔ جود — جهانی رشك جنان ایلمش نسیم صبا
صفای لطف عمیمی نفوذ ایدوب قیلمش — مزاج نامیه‌یی مستعد نشو ونما
فضای کلشن لطفی مراتع احباب — حدائق ره قهری مهالك اعدا
سمایه لطفی اکر قیلسه ذره پرورلك — بیتر مقام مساوات آفتابه سها
وراولسه قهرنه مظهر عناصر افلاك — نکاح عقدین اوزر امهاتدن آبا
حساب رزقنی قیلمش تمامی بشرك — هنوز آدمه پیوند قلمدین حوا
بیان حالنه یتمش جمیع مخلوقك — هنوز پردمیه اعیانی چکمدین اسما

کمال تربیتی نوك خاره ویرمش رنك | لطیف ایدوب لقبن ایلمش کل رعنا
کل آتش براوج خاك رهکذاره صالوب | کل ایلیوب قومش آدینی بلبل شیدا
تراب درکهنه اتصال شوقی ایله | کف تضرع دریاده دامن صحرا
زیارت حرمن قلماق جزاسیچون | حواله خنجر سیلا به سینهٔ دریا
جمیع وقت شفاخانهٔ شفاسندن | جمیع خلقه میسر جمیع درده دوا
رموز حکمتن ایلر بیان مراتب ایله | جمیع حال بشر خواه فقر وخواه غنا
مریض عارضهٔ نقصدر نفوس تمام | کیمنه فائده پرهیز ایدر کیمنه غدا
شریف ذاتلره اوچ امتحانندن | وسیلهٔ شرف قرب اولور نزول بلا
خسیس نفسلره کنج التفاتندن | مزید علت ادبار اولور وفور عطا
دلیل ذلت عصیاندر تعرض حال | طریق حسن رضاسی جمیع حاله رضا
زهی کرم که نظر قیلیوب عداوتنه | میسر ایلمش ایلبسه اعتبار بقا
زهی کریم که افراط لطف واحسانی | مسیحی ایلدی محراب سجدهٔ ترسا
فقیر درکهنه لذت رضاسی ایله | تعلقات طریق فنادن استغنا
اسیر محنت عشقینه ذوق شوقیله | خلاف قاعده میل طبیب وذکر شفا
زهی حقیقت ذاتکده لاف عقل جنون | قاپوك مقام مساوات پادشاه وکدا
نعیم لم یزلی انده کیم سکا واصل | معذب ابدی اولکه سندن اوله جدا
طواف کعبهٔ وصلك تحریله مدام | سرود سیله صفیر وخروش رعده صدا

مهیمنا صمدا بندهٔ سیه رویم
صحیفهٔ عملم معصیت خطیله قرا

ترحم ایت که بنی قامت شکسته ایله | بنفشهٔ چمن درد قالدی بارعنا
نهال کلشن دردم که صو یرینه ویرر | بکا همیشه جکر قانی باغبان قضا
دریغ ودرد که انجامه یتدی عمر هنوز | خراب بادهٔ زرقم اسیر دام ریا
عذاب روز جزا وهمی ایله شام وسحر | پر اضطراب وعذاب ایچره امن رسوا
کیم اول عذابی مکر اقتضای عدل ویره | عذاب روزجزا منکرینه روزجزا
اکرچه غصه دوتر روزشب کریبانم | المدن ایلمن امید دامنینی رها

مقیم حجرهٔ شوقم فضای قربکده — همیشه سمع امیدمده اشتیاق صدا
که ای فقیر حریم وصال بسم الله — تعالی ایتمه که دمدر امانت اوله ادا
سحاب فیض امل کلشنی قیاوب سیراب — کل مراد آچلوب اوله مستجاب دعا
امید وار که آیینهٔ ضمیرمدن — همیشه صیقل احسانك اوله ژنك زوا
امید وار که لطفکدن اولیه نومید — دل فضولی آشفته حال بی سروپا

میسر اوله اکا شاهراه عشقکده
دوام حسن قبول وثبات رسم وفا

نه کیم صحیفهٔ تدبیره عقل ایدر مسطور — صاغنمك آنی اولور اولمز اولمین مقدور
سوای دار بلا اومه هر هوایدن — کیم اول مقامده در سر بلند اولان منصور
حریف ارهٔ غم صانمه هر قوری اغاجی — که یاز بلور زکریا آدینه اول منشور
دل پر آتش عاشقدر آه سردله خوش — اولور برودته مایل طبایع محرور
فسرده زاهد اکر عاشق جکر سوزه — رفاقت ایتسه یوز ایلر ظلمته دوشمز نور
صاغنمه پر اراده اختلاط قلبغ ایلن — دوتر مزاج قرنفل طبیعت کافور
خوشم که عشق ایله رسوای خاص وعام بن — فلك بوشیوه ایله ایلمش بنی مشهور
مدام نقد هوا خاطرمده در مکنون — همیشه فکر محبت دلمده در مذکور
نیچون هوانه محبت مروت شاهی — که خلقه در سبب فیض کردکار غفور

مه سپهر نبوت محمد قرشی
چراغ شام ابد آفتاب صبح نشور

شهنشهی که سلیمان ملك معنی اولوب — مطیع اولدی اکا جن وانس وحش وطیور
جهانی آچق ایچون طاپشورلدی حضرتنه — کلید مخزن محروسهٔ وقوف وشعور
یتوردی سلسله تار حساب هجرتنه — اوزلسون دیو بن رشتهٔ سنین وشهور
شکست نقرهٔ خاص عیارمه قویدی — عیار نقرهٔ ذاتنده احتمال کسور
رخ وقدیدر اولان خلوت جنان ایچره — چراغ مجلس غلمان وشمع محفل حور
نه شك که آقدی بوادیده پرمغندن صو — بو شرحه در متضمن خطوط موج بحور
مخالف امرینه درباده کیم اباغه دوشر — نقیضدر اکا کیم کوشمال اولور طنبور

ایا شهی که گروه پیمبر مرسل | بهشتده باصمر اباق منبدن آلمدن دستور
اگرچه خامه یه ال اورمدك الکده ایدی | خط بطالت انجیل ونسخ حرف زبور
نه سوز که اندهسنك یوق رضای خدامك | قالور سرای طبیعتده تا ابد محصور
براق حجاب نقابن کوزل جمالکدن | که تا کورهسنی اورتاده کورمین نیچه کور
یومه‌دن ایچره نیچه مست خواب نازاولهسك | ایرشدی صبح کل آچامدی نرکس مخمور
فساد اهلی جهانه براقدیلر فترات | قیامت اولدی نه یاتمق مجالیدر دور اوطور
زمانه منتظر اقتدای امرکدر | سوزك نه ایسه یورت یوروغك نه ایسه یور
فتحت عین رجائی بسیفك القاهر | قد استعنت به من عدوك المقهور
بك الملاذ وانت المعاذ فی الدارین | علی الصراط اذا حان الانام عبور
رجوت انك تقضی الامور فی یوم | بامر ربك قد ترجع الیك امور
لنت ذلك ارجو رضاك فی الدارین | کفی وثوق رجائی بلطفك الموفور

شها فضولیٔ دلخستهٔ ام بحمدالله
ره شریعتکه تابع امرکه مأمور

اولوبدرر سوزمك نظم ونثری نعتکده | همیشه کوهر منظوم ولؤلؤ منثور
فصاحت اهلی اراسنده اعتبارم وار | نه اعتبار کر اولدیسه هیئتم محقور
اوزم حقیر بغایت سوزم مفید ولی | نیچون که حکم مثلنده سطر بین سطور
ابد وارکه دوتدقچه ملك روح نظام | ابد وارکه تابدوقچه عهد عمر مرور

مرور عمری ثنای رسول ایلن کچورم
اولنده ایدم آنی ارمغان اهل قبور

صاچه‌ای کوز اشکدن کوکاده‌کی اودلاره صو | کیم بودکلو دوتشان اودلاره قیلمز چاره صو
آبکوندر کنبد دوار رنکی بلرزم | یا محیط اولش کوزمدن کنبد دواره صو
ذوق تیغکدن عجب یوق اولسه کوکلم چاك چاك | کیم مرور ایله براقور رخنه‌لر دیواره صو
وهم ایلن سویلر دل مجروح پیکانك سوزین | احتیاط ایلن ایچر هرکیمده اولسه یاره صو
صویه ویرسون باغبان کلزاری زحمت چکمسون | برکل آچلمز یوزك تك ویرسه بیك کلزاره صو
اوخشده بلمز غباریمی محرر خطکه | خامه‌ك باقمقدن اینسه کوزلرینه قاره صو

عارضك یادیله نمناك اولسه مژكانم نوله — ضایع اولمز كل تمناسیله ویرمك خاره صو
غم كونی ایتمه دل بیماردن تیغك دریغ — خیردر ویرمك قرا كوكیجه ده بیماره صو
ایسته پیكانك كوكل هجرنده شوقم ساكن ایت — صوسزم بركز بو صحراده بنمچون آره صو
من ایلك مشتاقیم زهاد كوثر طالبی — نیته كیم مسته می ایچمك خوش كلور هشیاره صو
روضهٔ كویته هردم دورمیوب ایلر كذار — عاشق اولمش غالبا اول سرو خوش رفتاره صو
صو یولن اول كویدن طپراق اولوب دوتسم كرك — چون رقیبدر دخی اول كویه قویمز واره صو
دست بوسی آرزوسیله كر اولورسم دوستلر — كوزه ایلك طپراغم صونك آنكله یاره صو
سروسركشلك قیلور قمری نیازندن مكر — دامنن دوته اياغینه دوشه يالواره صو
ایچمك استر بلبلك قانن مكر برونكیله — كل بوداغینك مزاجنه كیره قورتاره صو
طینت پاكینی روشن قیلمش اهل عالمه — اقتدا قیلمش طریق احمد مختاره صو

سید نوع بشر دریای در اصطفا
كیم سپوبدر معجزاتی آتش اشراره صو

قلمغیچون تازه كلزار نبوت رونقن — معجزندن ایلمش اظهار سنك خاره صو
معجزی بربحر بی پایان ایمش عالمده كیم — یتمش اندن بیك بیك آتش خانهٔ كفاره صو
حیرت ایلن پرمغن دیشلر كیم ایتسه استماع — پرمغندن ویردیكی شدت كونی انصاره صو
دوستی كر زهرمار ایچسه اولور آب حیات — خصمی صوایچسه دونر البته زهرماره صو
ایلمش هرقطره دن بیك بحر رحمت موج خیز — ال صونوب اورغیج وضوایچون كل رخساره صو
خاكپاینه یتمدر عمرلردر متصل — باشنی طاشدن طاشه اوروب كزر آواره صو
ذره ذره خاك دركاهینه استر صاله نور — دونمز اول دركاهدن كراولسه پاره پاره صو
ذكر نعتن وردنی درمان بیلور اهل خطا — ایله كیم دفع خمار ایچون ایچر میخواره صو
یا حبیب الله یا خیر البشر مشتاقكم — ایله كیم لب تشنه لر یانوب دیلر همواره صو
سنسن اول بحر كرامت كیم شب معراجده — شبنم فیضك یتورمش ثابت وسیاره صو
چشمهٔ خورشیددن هردم زلال فیض ایمز — حاجت اولسه مرقدك تجدیدایدن معماره صو
بیم دوزخ نارغم صالمش دل سوزانمه — وار امیدم ابر احسانك سپه اول تاره صو
یمن نعتكدن كهر اولمش فضولی سوزلری — ابر نیساندن دونن تك لؤلؤ شهواره صو

اوندوغم اولدر که روز حشـر محروم اولاین
چشمهٔ وصـلك ویره بن تشـنهٔ دیداره صو

چكر بی رحملر یانده هر ساعت زبان خنجر
كناهم ثابت ایلر اولمه كوم خاطر نشان خنجر

زلال وصلنه لب تشـنه ام بر ترك بدخویك
كیم آندن قطرهٔ آب ایستسم دارتروان خنجر

ویرر پروانه اوز جانك سكا چون اختیار ایله
نه حاجت شعله دن ای شمع چكمك هر زمان خنجر

حذر قیل كرمه چوق پرواسز ای بلبل كه قتلكچون
دیكندن دامنی آلتده قیلمش كل نهان خنجر

مژه‌لك قانم دوكوب غمزه‌لك آلور جانم عجب صانمه
ایشیدر دوكسه قان اوق عادتیدر آلسه جان خنجر

قاشكله كوزلركدر هر طرف یاتر نزاع اوزره
چكوبدر بر برینه ایكی سرخوش تركمان خنجر

خیال غمزه‌لك ایلن بسكه راحت كندی جسمدن
صناسن پهلوی چاكده در هر استخوان خنجر

ایلنسم خنجرك شوقینی قبره هر بهار اولنجه
اولور سبزه یرینه خاك قبرمدن عیان خنجر

قوچر زرین كمرله بیلكی ده بو نه طالعدر
كه آلتون قوتیله بویله اولمش كامران خنجر

خیالی كوزده در كرپكلرك دپرتمه ای مردم
ادب شرطیدر كل مهمانه چكمك میزبان خنجر

كوزآچوب بوستانه خط سبزكسز نظر قیلسم
كوریبور كوزلرومه سبزهٔ هر بوستان خنجر

دهانك یوق دیمشلر سویله بو كفتاری قاندندر
بیلك پیداكلدی قانده طوتمشدی مكان خنجر

محال عقلدر كیم اوله مژكانك كبی خونی
اكر استاد آلندن صو یرینه ایچسه قان خنجر

رخ زردم صاو بدر خنجرك كوز كوسنه عكس
ویاسمین بیلكده دوتدوغكدر زر نشان خنجر

زبان تیغ ایله اورتایه كیرمش متصل كویا
اولام دیر مادح پیغمبر آخر زمان خنجر

شهنشاهی كه تیغ آبداری ظاهر اولدقده
آلندن صالدی خسرو نیزه و نوشیروان خنجر

یمندن باش چكنده مهجهٔ رایات اقبالی
براقدی تیره طپراغه شه هندوستان خنجر

صف آرای مصاف بدردر اظهار معجزده
شكاف پرنیان بدرایچون قیلمش نشان خنجر

عدوی جاهنك قطع حیاتیچون چكر هر آی
غلاف لاجوردیدن هلال آسمان خنجر

سحر فیضی كه دونك تیره قیلمزدی دل صافن
كنشتك قصدینه چكمیدی بیك نامهربان خنجر

سخی طبعی كه رخساری سپرك چین براقردی
اكر قصدینه چكمیدی قوا اهل جهان خنجر

اولوردی دیدهٔ بد دینه اظهار نبوتده
آنك كوندردیكی هر نامهٔ معجز بیان خنجر

غزالرده دعای جوشننه چاره قیلمزدی | اوزین هرنیجه قیاسه تجربه تیرامتحان خنجر
ابا شاهی که دائم خنجر شرعك نظامیچون | چکوبدر بیکشهنشه تیغ و بیك صاحبقران خنجر
اگر ناموس شرعك اولسیدی خلقه مستولی | نه بر پیردل چکردی تیغ ونه بر پهلوان خنجر
نقیض حکمتك قطع فسادیچون الفلردن | کلام الله بیحد تیغ چکمش بیکران خنجر
منافق ایده بلز شرعکه مدخل که چوره کده | ملائك پرو بالن کورسه ایلردی کمان خنجر

بحمدالله که حالا دیدهٔ بدخواهه نعتکدن
فضولی نظمنك هرسطریدر برجانستان خنجر

زبان خامه سی اثبات اعجاز کده کنساره | کهی خونریز ناوك کوستررکه جانستان خنجر
شفیع المذنبینا محشر ایامی که دوزخدن | چکر هر لحظه مجرم قصدینه بر بی امان خنجر

بودر امیدکیم محفوظ اولم حصن پناهکده
غلاف ایچره نیته کیم صاقلنور کررمز زبان خنجر

آب لوحی اوزره چکمش موجدن مسطر صبا | سبزه دن نقل ایتمکه وصف خط دلبر صبا
آلمغیچون قیمتیله سبزه دن شبنم درن | یاسمندن سیم دوکمش یاسمیندن زر صبا
اغزك اسرارین دیلر فاش ایده آچوب غنچه یی | کورنه رنکیله قیلور اظهار هر مضمر صبا
انجمنلر سیر ایدوب نسرین بیاضن کزدرر | حسن خلقکده درست ایتمك دیلر محضر صبا
انفعال ایتمش مکر سرعتده رخشکدن سنك | کیم کزر مخفی کورنمز کیسه یه مجهر صبا
آختروب بولمغ دیلر وصف رخك کیم متصل | نسخهٔ کل ابرك اوراقك قیلور ابتر صبا
آبکون تیغکچه اولمز بونجه کیم دائم ویرر | تیغ آب جویباره موجدن جوهر صبا
آیغك طپراغنی یردن آلور تعظیم ایله | غالبا دوزمك دیلر باشنه افسر صبا
ایشدوبدر غالبا قدکله شمعك بحثنی | هرچن کوردیسه ایلر شمعه قصد سر صبا
آستانکده مقیم اولمغه بولسیدی قبول | حق بیلور اولمزدی سرکردان بحر و بر صبا
آسمانه قدر ایله چقسه نه حاصل چون دکل | اکا قابل کیم اوله قاپکده خاك در صبا
آتش بیداده کویمشدر اولوبدر دادخواه | کوردیکی یرده صاچر باشنه خاکستر صبا
آب دریا اوزره که الیاس وش سیران ایدر | کاه ایلر مسکن ابراهیم تك آزر صبا
اوددن آفت کورمز وصودن ضرر کویا قیلور | قانده اولسه اقتدای شرع پیغمبر صبا

احمد مرسل که فرمانبر سلیماندر اکا
اویله کیم کوردی سلیمان اولدی فرمانبر صبا

اول شهنشه کیم رضاسیله کزر هر قانده وار
کر شمال وکر جنوب وکر دبور وکر صبا

ای کل باغ رسل بر تازه کلشندر قپوك
کیم دم جبریله اول کلشنده طعن ایلر صبا

ایستیوب بولمز قپوك فیض آلمغیچون متصل
قنغی کلشن سیرینه کیرسه چقر مضطر صبا

ایلتور خاك دریکی ذره ذره کلشنه
قلمغیچون توتیای دیدهٔ عبهر صبا

آتش بیداد ایله عالم یانرکر قیلسه
عدلیکی شایع کزوب هردم دیدی کشور صبا

اولدیغیچون ذره تك پنهان کیرر کلشنلره
بی سبب رخت کل و نسرینه غارتکر صبا

اوز کامینه شفاعت استیوب فریاد ایدوب
چرکنور خاك مزارك اوزره تا محشر صبا

ایتمزم ترك تمنای طوافك چقسه جان
خاك هم اولسم غباریمی سکا ایلتر صبا

آچش امید ره وصلك دل پرخونمی
اویله کیم فصل بهار آچار کل احمر صبا

اویله انجلدم ضعیف اولدم که خاك کویکه
قایلم حاشا که تك اولسه بکا رهبر صبا

التماسم بختدن اولدر که جاری حکمکه
تا ریاحینه چون ملکنده در سرور صبا

اوله نعتکده فضولینك کلامی دلپذیر
اویله کیم کلدن بولور انفاس جانپرور صبا

ایرشدی وقت که فصل خزان ناهموار
قبله صوتك حرکاتن مزاحم اشجار

سپاه بهمن و دی لاله وکل اسبابن
هجوم ایلیوبن غارت ایلیه نه که وار

چمن ظریفلرین رنجه خاطر ایلکه
نسیمدن اوله ظاهر سلوك ناهموار

هوا مخالفتدن طاپلیه مطلق
مزاج نامیهده اعتدالدن آثار

صبا لطافت ایله کلشن ایچره سیارایکن
بوله زمان صباتك تغیر اطوار

آچوب تعرض ایلن زمهریر کلزاره
نه برك قاله بو غارتده بوستانده نه بار

خوش اولکه دوته بوموسمده کوشهٔ عزلت
تردد ایتمیه مطلق فراره ویره قرار

حضوران کیره برکنجه ابتدای خزان
سرورلن چقه بر باغه ابتدای بهار

اراده بلیه باران و برف بادندن
یتورمیه اثر دور خاطرینه غبار

اکا رفیق همان برکتاب اوله برساز
اکا ندیم همین برقدح اوله بریار

بنم بوڭ کبی ابامده سراسیمه — اسیر دام بلا وستم غریب دیار
نه سیر قیلمغه پرکار تك تنده توان — نه نقطه تك بر اراده اوتورمغه بر وار
هزار غم متوجه بکا بوهم بر غم — که یوقدرر غم دل ظاهر ایتمکه غمخوار
نه بر رفیق که همدرد اولم من مسکین — نه بر طبیب که درد دل ایلیم اظهار
خزان ایچنده قلان گل بوداغیم که هوا — بکا شکست ویروب قالمشم برهنه وخار
کیمی که دوست دیدم چقدی دوشمن جانم — کیمی که یار دیدم اولدی عاقبت اغیار
بو فقر یلن که بنم راحتمدرر مشکل — بوحال ایلن که بنم درلکمدرر دشوار
مکر مدد قیله اول پادشاه کشور علم — که علمدر قو اشیایه واقف اسرار
شه سریر نجف آفتاب اوج شرف — علی عالی اعلا قسیم جنت ونار
امید وار که بر شمهٔ عنایت ایلن — مجددا ویره لطفی تسلی بن زار
رعایتیمی رجوع ایده پاك نطفه سنه — یکانه سید عرش آستان کوه وقار

محمد نجفی ویکانهٔ ثانی
که صورت حقه در ذات پاکی آینه دار

بلند مرتبهٔ کیم علو قدرندن — حریم درکهنه جبرئیل بولمز بار
ابا بلند نظر ماه آفتاب اثر — که رأی پاکك ایلندر مرور دهره مدار
صفای مشربکه اعتماد ایلیوبن — بر ایکی نکته بیان ایلسم بن افکار
تنفر ایلمه کیم بیکسم بن بیکس — اوزیدر اوز سوزینی عرض ایلین ناچار
شهابن ایستر ایدم بر زوالسز سایه — کیم انده اولمیه مطلق مضرت اشرار
سکا یتوردی بنی هادیٔ ره تحقیق — دیدی بودر که دیلرسن یتورمکل زنهار
بو کون امید ایله بر عمردر که درکهکه — براقشم سر اخلاص صدق لیل ونهار
امید وارکه امیدم اولمیه حرمان — امید وار که اقبالم اولمیه ادبار
جمیع اهل جهانه بو نکته روشندر — که مسلم اهل سعادت اولور شقی کفار
تمام زمرهٔ اسلامه هم مقرردر — که جمله دن یك اولور آل احمد مختار
بوهم محقق اولوبدر جمیع ساداته — که سنسن احمد مختار نسلنده سردار
دلیل واضح ایان واضح اولدی کیم سنسن — گزین اهل جهان ملجأ صغار وکبار

کرك که سن اوله‌سن جمله‌ٔ جهانه پناه — کرك که سن اوله‌سن اهل فقره استظهار

اکر طریق مروّت سکا هم اولسه رسم — حقیقتکده وفادن بولنمیه آثار

عجب یوق ایلسم اکراه اهل ایماندن — جمیع زمرهٔ اسلامدن اولوب بیزار

نجفده باغلمیم خلق خدمتنده کمر — کیروب فرنك دیارنده باغلیم زنار

بلالرك چکوبن دونمیوب طریقکدن — طوتوب طریق سلوك مهاجر وانصار

بنی طریقکه اخلاص پاك وصدق درست — چکوبدرر که سکا جاندن ایتمشم اقرار

اکر کناه ایسه اخلاصم ایلیم توبه — وکر خطا ایسه صدقم قیله‌یم استغفار

اکر قبول وکر نا قبول خدمتکه — اوزومی بن صانورم برکینه خدمتکار

اکر طریقهٔ خدمتده قیلمشم تقصیر — وکر قپوکده طاپوب بهره ایتمشم انکار

بکا حرام اوله راحت که بولمشم سندن — وکرنه خصمه موکل مهیمن جبار

شها فضولیٔ دلخسته خاك راهکدر
همیشه نقد حیاتی سنك یولکده نثار

دیمکه ملك هوس ایده یوقسه ماله طمع — نه ملك وماله بقار دیدهٔ اولو الابصار

اسیر دام بلادر وکرنه زیور ایچون — توجه ایتسه دکل اکا دار دنیا وار

مدام تا فلك تیز کرد دائردر — همیشه تا که تاپه امر عالم استقرار

سنی که جملهٔ عالمده فرد کامل سن
پناه امن وامانده صقلسون ستار

غنچه بغری دهر بیدادیله اول قان اولور — صکره یوز لطف ایله کوکلی آچلور خندان اولور

قطرهٔ باران که بر مدت صدف حبسن چکر — یوغیکن قدری طاپوب قیمت در غلطان اولور

دانه طپراغ ایچره شدت چکدوکیچون نیجه کون — باش چکوب خرمن لنور آرایش بستان اولور

قهردن اکراه ایدنلر لطفه اولر مستحق — مستمند درد اولنلر قابل درمان اولور

محنته صبر ایلین راحت طاپر چون یوسفه — سلطنت تختنك اول پایه‌سی زندان اولور

کر رضا اولسه قضایه مشکل اولمز هیچ حال — عارفه صبر ایله هر مشکل که وار آسان اولور

فعل دراصل رضای حق نه کیم اصل ونسب — خاك فرمانبر بشر عاصی ملك شیطان اولور

سایر مخلوقدن برکسه اولسه پاك دل — اهل بیتك فرقه‌سندن صایلور سلمان اولور

خواه سید خواه عامی کام بولمز بی ادب　　فعلی مستحسن اولن مستوجب احسان اولور

یوزمشقت چکسه کام دل طاپر انجام کار
هر کیمك عالمده مولاسی شه مردان اولور

تابع فرمان ایدر حکمینه جمله عالمی　　مرتضی حکمینه هر کیم تابع فرمان اولور
تیره اولمز راسترو کرچکسه بند آهنین　　راسترو تیر خدنکك زیوری پیکان اولور
اول شهنشه کیم اکر بر موره قیلسه التفات　　مور حکم ایلر سلیمان اوستنه سلطان اولور
اول امام دین و دنیا کیم انك دشمنلکی　　مشرکك دیننده و دنیاسنه نقصان اولور
طاش اولور ارسلان اکر قهریله قیلسه بر نظر　　حکم قیلسه دشمنی قصدینه طاش ارسلان اولور
ذرهٔ مهر رخندن طاپسه پرتو آسمان　　آسمان اوزره تمام انجم مه تابان اولور
فیض لطفیلن اکر انسانه قیلسه تربیت　　قدرله انسان ملك نسبت عظیم الشان اولور
ور ملك هم طاپسه عین التفاتندن نظر　　عقل کامل کسب ایدر البته بر انسان اولور
لطف وقهرندن طاپر مقبل عطا مدر بر جزا　　قطع وفصل حشر ایچون اولحظه کم دیوان اولور
کوثر وجنت آنك حکمنده در بو وجه ایله　　جمله نسلندن همین آدم اکا مهمان اولور
نوح صندوقینه کشتی تك اپارمشدر پناه　　احتیاط ایلرکه تاکه بر دخی طوفان اولور
کرچه اسمعیله قربان کوکدن اینمش قدر ایچون　　حق بیلور قدر ایچون اسمعیل اکا قربان اولور
معجزی بر کلشن پاکیزه در کیم اسنسه　　عندلیب اول کلشنه داود خوش الحان اولور
هر کیم اخلاصیله خاك مرقدندن ذره یی　　السه انکله طبابت ایلسه لقمان اولور
دوستی کر معصیت قیلسه اولور غفران پذیر　　دشمنی بیك طاعت ایتسه موجب عصیان اولور
سایهٔ لطف و کرم کر صالسه خاك تیره یه　　جرم خاك تیره رشك روضهٔ رضوان اولور
عقل کیم غواص دریای کمال علم در　　جوهر ذاتن تصور ایلسه حیران اولور
فهم کیم سیاح اقلیم دیار در کدر　　وادیٔ ادراکنی سیر ایتسه سرکردان اولور
دوری انك آل اصحابندن آلمز روزکار　　دورانکدر دورایلن هر نیجه کیم دوران اولور
قصر وصفینك بناسن قیلسه معمار خرد　　عز وجاه و دولت و اقبال درت ارکان اولور
اول سپهر دولت واقبالدن یوز دوندرر　　دولت واقبال هر کیمدن که روکردان اولور
وار امیدم فیض لطفندن فضولی کیم مدام　　تا دیلمده قوت نطق و تنمده جان اولور

دم اورم اوصاف اولاد علیدن نتـه کیم
مادح آل علی مستوجب غفران اولور

چقدی یاشل پرده‌دن عرض ایلدی رخسار کل
صالدی مرأت ضمیر پاکدن ژنکار کل

جام دوت ساقی که کلبنلر کل اظهار ایتدیلر
سندخی برکلبن رعناسن ایت اظهار کل

کلدی اول دم کیم اوله اظهار حکمت قیلغه
انشراح صدر ایله صدر صف ازهار کل

یتدی اول موسم که اچاغه کوکلر ملکنی
اوله کلشنده ریاحین خیلنه سردار کل

آدم ایسک باغی سیران ایله بو موسمده کیم
باغی رنك و بو یله قیلدی بهشت آثار کل

چارسوی باغ سیرانی بوکون فرغوبدر
کیم شکوفه آنده صراف اولدی وعطار کل

چقمش ایکن بزم کلشندن ینه عود ایلیوب
جام می آکدردی اهل توبه‌یه تکرار کل

حبسدن یوسف چقوب سلطان مصر اولمش کبی
اولدی آچوب غنچه سن آرایش کلزار کل

صان زلیخا خلوتیدر غنچهٔ در بسته کیم
چقدی اندن دامن چاك ایله یوسف وار کل

چاك اولوب بولمش صفا باد سحردن صانه سن
باد در جبریل قاب احمد مختار کل

شبنم کلزار رخسار رسول اللهدر
نشر عطریله قیلور هردم آنی اشعار کل

درشبنم صاچدی رنکین برك کلدن هرطرف
لعل خندان ایتدی خوبلر کیبی کوهربار کل

صورت حالینه حیران ایلدی غافللری
آچدی عرفان اهلنه کنجینهٔ اسرار کل

سبزه اوزره کزدرر باد صبا کل برکنی
صانکه سبزه آسماندر کوکب سیار کل

قیلدی پنهان غنچه‌نك لعب ایله کوزدن حقه‌سن
بولمق اولمز هیچ رنکیله زهی عیار کل

یوز چویرمش خاردن آیرلمق استر بی سبب
منعم تاکس کبی اصلندن ایلر عار کل

خار غیرت نوله کر صانجاسه کلبن بغرنه
آیریلوب اندن اولور هم صحبت اغیار کل

بریدر اودلاره یانسه حسرتیله خار کیم
آندن آلور زیب و زینت غیره اولور یار کل

بیوفالق عادتن دوتمش انکچوندر بو کیم
عمردن اولمز جهان باغنده برخوردار کل

قنغی بلبل قانی دوتمش بلزم کیم متصل
که اسیر خار اولور که مبتلای نار کل

سیر باغ ایتدم سحر کوردم آچوب مجموعه‌سن
حفظ ایدوب بو مطلعی ایلردی استحضار کل

عاشق اولمش حسنکا ای سرو خوش رفتار کل

چاك چاك ایتمش سینه‌کچون سینهٔ افکار کل

کل نه نسبتدر سکاسندن اکا یوز فرق وار
سن بت پرده نشین سن شاهد بازار کل

اویله پنهان ایلمش کوکسنده سر عشقنی
کیم اباغندن اصارلر ایلر اظهار کل

تونیای چشم ایچون هر صبحدم یوللردو توب
خاك درکاهك صبادن ایلر استفسار کل

سیرکلزار ایتدکك یك کز صبادن فهم ایدوب
کنج زر قیلمش مهیا قیلمغه ایثار کل

برك کل صانمه که زرین خشتلر جمع ایلمش
چکمکه اول کنج زر حفظینه بر دیوار کل

تا سریر سبزه یی در تمیده تحریك باد
سایه‌سندن اوردی هر اوجنه بر مسمار کل

هر سحر کلزار اوجنده چکر یوز دائره
غالبا منقار بلبلدن آلور پرکار کل

عیش ایچون کلشن شبستانن منور قیلمیه
هر اغاجدن آصدی بر قندیل پر انوار کل

بونجه قندیلی فروزان ایلدی امانه سود
دود دلدن قیلدی بلبل روزکارن تار کل

دار دنیایی فضای جنته دوندردی لیك
غنچه کبی بلبله دنیایی قیلدی طار کل

بر زبان حالدر هر بپراغی فهم ایتسه‌لر
پرده دار خاك اولنلردن ویرر اخبار کل

بلبل زار ایتدوکی فریادلر تأثیریدر
بی سبب خواب عدمدن اولمش بیدار کل

باغبان سلطان عادل دوریدر تنبیه قیل
اورمسون کلزاره آتش ظلم ایدوب زنهار کل

جور ایله غنچه‌وش پیراهنن چاك ایتمسون
جنبش نامعتدلدن قیلسون استغفار کل

یوقسه تا که صورت حالی اولور سلطانه عرض
قهره اوغرر مقتضای وضع ناهموار کل

اول کل باغ خلافت کیم بهار دولتی
عالمی افروز اوله‌لی کورمز جفای خار کل

اولدی دورنده هوا محبوس زندان حباب
غالبا کورمش هوادن شمهٔ آزار کل

برك کل کردرمز اولدی محمل باد صبا
حدی یوق کیم چکدوره باد صبایه بار کل

صرصر قهر جهانسوزندن آکاه اوله لی
آچمز اولدی بوستان فتنهٔ اشرار کل

خلوت لطفینه‌در نور دل دشمن چراغ
کلشن قهرینه در داغ دل کفار کل

شاه دین سلطان سلیمان سعادتمند کیم
کسب ایدر خلق خوشندن نزهت اطوار کل

باشه چالمش مهرنی روز ازلدن چرخ پیر
ایله کیم کارخلر ایله زینت دستار کل

انقلاب دوردن بولمزدی هرکز اختلال
آلسه اندن حکمنه فرمان استمرار کل

(ذوق)

ذوق بازارنده بولمزدی بو رنکیله رواج
ایتمسه‌یدی نقش مهرین سکهٔ دینار کل

اولمغیچون مطرب بزمی دوتوب بر دائره
اوکره نور هر صبح بلبلدن فن ادوار کل

مطبخ جودینه کیم دودینه سنبلدر غلام
خار کشلك صنعتن دوتمش دکل بیکار کل

قورتلور فتح ایتدوکی کشور بلای فتنه‌دن
کیم آچلدقده دیکندن آیریلور ناچار کل

شرح ایدوب سوسنلره اوصاف خلقن نیجه کیم
غنچه‌دن هر صبح آچوب کاشنده یوز طومار کل

قطرهٔ شبنم میدر یا ال آچوب سائل کبی
خازن لطفندن آلمش لؤلؤ شهوار کل

قویموب دورنده ویران کار کاه کلبنی
بر اباغ اوزره دوروب اولمش اکا معمار کل

عدلی ایامنده شبنم صانمکز کیم بلبلك
الچه‌سن قویننده حفظ ایتمش اولوب غمخوار کل

دامن پاکیله اول بهجت فزای ملكدر
کرجهان باغنده جنت کللرندن وار کل

وضع عالمدن فلك مقصودی اولدی کیم اولور
بسلمکدن خاری منظور اولو الابصار کل

قدرنه و یرمز خلال خاریله قلمغ التفات
زیب وزینت و یردیکیچون خاره اولمازخار کل

میوه اول سلطان عادلدر نهال دولته
سابقا کلمش سلاطین فلك مقدار کل

نوله کر سابقلر اولدیسه فنا اولدر غرض
میوه کوستردکده دوکمك رسمدر اشجار کل

قبل فضولی مدحن اول شاهك که باغ مدحنك
بلبلی اولوردی بولسه قوت کفتار کل

کرچه یوقدر اعتبارك مدحن ایت اظهار کیم
عادت دورزماندر خاره و یرمك بار کل

وار امیدم نیجه کیم رسم مدار دهردر
بلده بر کز عالمه عرض ایلمك دیدار کل

فتح باغندن اکا هردم خلاف باغ دهر
تازه تازه آچه لطف ایزد جبار کل

ابد اللهم فی الافاق امن المسلمین
بادوام دولت پاینده‌ٔ سلطان دین

نور اللهم فی الاسلام مصباح البقا
باثبات حشمت شاهنشه روی زمین

خلد اللهم سلطانا به باهی الزمان
شدز فیض اوفضای ملك فردوس برین

اول کرم دریاسی احسان ومروت کانی کیم
یوق اکا بکزر فلك درجنده بردر ثمین

اقتداسی اعتلای شرعه استدلال صدق
نصرتی جمعیت اسلامه برهان یقین

بارکاه قدر اورا چرخ خاك آستان
ساعد اقبال اورا عدل طرز آستین

آنكه صدر سلطنت اوراست ازدور نخست | آنكه عقد مملكت بااوست تا روز پسين

اكبر الانصار للدين القويم المستقيم | اعظم الاعوان للشرع المعلاء المتين

مبدأ الاحسان من آن بدا فى كل آن | منشأ الاشفاق من حين نشا فى كل حين

اولكه عدلن ايليوب اعلام حفظ شرع ايچون | مژده‌لر ويرمش رسولن اللهه جبريل امين

دركه قدرينه يك دارا و اسكندر كدا | خرمن لطفنده رفغفور وخاقان خوشه‌چين

نور عدلش كرده مستغنى ز بهر روشنى | ربع مسكون راز بزم آراى چرخ چارمين

خسروان عصر را در آستان دولتش | وارثان ملك از بهر خراج اورهين

پادشاهان قديم العهد را در ملكها | كنج كنج از بهر مايحتاج دركاهش دفين

بذل درحسن مزاجش عطر درطبع كلاب | عدل در طبعش حلاوت درمزاج انكبين

اولدى حكمندن روان پور فضاى بر و بحر | قد افاد الروح جسما كان من ماء وطين

فرضدر اول مالك ملكك ثناى رفعتى | انه خيرلنا ذكر و قرآن مبين

سرور جمشيد شان داراى اسكندرنشان | خسرو صاحب قران كيخسرو ونصرت قرين

پادشاه بحر و بر سلطان سليمان آنكه هست

در خلافت جانشينان نبى را جانشين

هرضرردن سايهٔ عدلنده در آسوده خلق | انهم اصحاب كهف انه حصن حصين

مهد ملكى مأمن اهل زماندر فتنه‌دن | احسن الاحوال فى الارحام احوال الجنين

عزم اوراهست يك فتح درزير ركاب | خرم اورا هست رخش عدل دايم زير زين

هركجا رو آورد هستند زير رايتش | فوز وراحت بر يسار وفتح ونصرت بريمين

هر يكا عزم ايتسه غالبدر صواب رأيله | عزمه عزم عظيم رأيه رأى متين

كل عزم فيه مقرون بتوفيق الصواب | كل رأى فيه توفيق من الله المعين

لشكرى نقصان اكر كوررسه اعدادن نوله | هشت بهر نصرتش فوج ملائك دركمين

آستانينه جبين سورسه فلكلر يوق عجب | هست وضع آستان اوعلى وضع الجبين

كنكر ايوان قدرش راست دايم بزبان | هذه جنات عدن فادخلوها خالدين

در بهشت لطف وقهرش نيك وبد | قهره ملح اجاج لطفه ماء معين

مقصدى فتح ممالكدن رواج دين همان | كمسه‌يه يوق محض ملك ومال ايچون كوكلنده كين

هر پری پیکرکه کافردن مسلمان ایلمش / اوله چقدر جنت ایچره خدمتیچون حورعین
ای زیر دستان عالم زیر دست همتت / دور چرخ انکشت فرمان ترا انکشترین
نیست دوراز نسبتی کرخاتم فرمان تو / عرصهٔ ملك سلیمانرا کند زیر نکین
وقتدر کیم خامهٔ تقدیردن تصویر آلوب / صورت دیوار دیوانك اوله خاقان چین
وقتدر کاوله سواد مسند صحرای چین / شاهد ملکك زنخدانده خال عنبرین
کردن دوران دوتاکشته زطوق حکم تو / هرکه بیند دوراورانیست عقل دوربین
آفرینش درپناه عدل ملك آرای تست / آفرین ای پادشاه ملك پرور آفرین
نیست حدهرکسی تحدید نعت نعمتت / بلکه نماید فضولی هم فضولی پیش ازین
وار امیدم کیم همیشه ارتفاع قدر ایله / اوله احسانك نشاط انکیزهر زاروحزین

کوستره سود بقا پیرایهٔ احسان سکا
مقتضای لا یضیع الله اجر المحسنین

منشی حکمت که چکمش خامهٔ حکمت نکار / صفحهٔ ایامه قیلمش ثبت وصف هر دیار
بقعهٔ بغدادك ایتمش وصفنی دارالسلام / کیم اکا تسلیم تحسین ایده هر کشور که وار
اولیا ریحی دیمش زیراکه خاك اشرفی / بقعه بقعه اولیاء اللهه اولمشدر مزار
حبذا بغداد خیر انجام جمعیت اثر / کیم اولو بدر مظهر آثار لطف کردکار
هم خلافت حکمنی هم سلطنت فرمانی / بوندن ایتمش عالمه جاری مرور روزکار
بونده در باقی نشان معجز خیرالبشر / طاق کسری نسخهٔ ملك ملوك کامکار
بونده اولمش حجت حکم خلافت منطوی / بونده در خاك خلافت خیر ختم چاریار
بونده باغلمش غزاشمشیرنی سلطان روم / بونده صالمش سایهٔ اقبال شاه ذوالفقار
بونده قیلمش سرحق ظاهر شهید کربلا / بونده در تحقیق صدق وکذب ایچون دارالعیار
بونده اولمش منتشر فیضی امام اعظمك / بونده اولمش بهرهٔ علم شریعت انتشار
بونده در معروفه سرمنزل جنیده جلوه کاه / بونده در بهلوله زنجیر جنون منصوره دار
دشتی ایتمش سیر بیك خاتم کبی صحرانشین / شهرن ایتمش تخت بیك نوشیروانك شهریار
بونده اولمش صیت احسان وکرم آفاق کیر / بوندن آلمش معدلت رسمن شیاع واشتهار
صحن صحراسنده بیك لیلی ومجنون جلوه کر / کوهساری اوزره بیك فرهادشیرین باده خوار

هر غریبه نازنین شهر وولایاتی وطن / هر مزاجه معتدل آب وهواسی سازکار
تربت مقبول بر و فاجره تأثیر بخش / خاك پاکی صورت هر نیته آینه دار
بومجربدرکه بولمز ظلم بونده امتداد / بومقرردرکه ظالم بونده اولمز پایدار
کرچه رقاج کون فلك خیل بلا تعیین ایدوب / قلمغ ایستردی بوملکك رخت عیشن تارمار
کفر مستولی اولوب قیلشدی اسلامی زبون / جهل استیلا بولوب ایتمشدی علم اهلینی خوار
دوتدی دست نالهٔ مظلوم دوران دامنن / صالدی دودآه دل آینهٔ چرخه غبار
چرخ فی الحال اولدی اول رأی غلطدن منفعل / دور فی الفور اولدی اول فکر خطادن شرمسار
لطف ایزد شامل احوال اهل فقر اولوب / قیلدی فیض عدلله تدبیر عجز وانکسار
باراولمش ملکه تعیین ایتدی معمار خرد / صوصمش کلزاره ارسال ایتدی ابر نوبهار
بادپای عزم کشور کیر عالم کرد ایله / کحل اعیان عجم قیلدقده خاك رهکذار

قیلدی مشهور عرب فتح عجم تاریخنی
کلدی برج اولیایه پادشاه نامدار

روشن ایتدی عدلدن هر کوشه سنده بیك چراغ / جاری ایتدی فیضدن هر ملکنده بیك جویبار
خلدالله سلطانا سقی ارض العراق / حین ما اضطرت بارسال السحاب کالبحار
مقتد لولاه ماسرنا الی صحن السرور / مهتد لولاه ما نمشا علی مهد القرار
عدله عن نائبات الدهر کهف للانام / ما لهم الا به التسکین عند الاضطرار
سیفه من حادثات الدور حصن للعدا / ما لهم الا فرارا فیه من هوا لقرار
صیته بالعدل للاسلام اصل الانتظار / ذکره بالمجد للاسلاف وجه الافتخار
آن باشد اخترکه فضل اولین وآخرین / یافته در جوهر ذات شریفش انحصار
نور ملك آرای ماه از شمع جودش مستفاد / تیغ عالم کیر و مهر از دست فتحش مستعار
عرصهٔ دیوان حکمش نسخهٔ دیوان حشر / کافر آنجا مضطر ومقهور و مسلم رستکار
کارکاه لطف وقهرش مظهر نار ونعیم / مؤمن آنجا منعم وخوش وقت ومنکر خوار وزار
درکهش عرشیست دررفعت که از چرخ برین / می نماید دور با سکان آن قرب جوار
حشمتش بحریست در وسعت که هست ازوی محیط / قطرهٔ افکنده تحریك تلاطم برکنار
کر کنند از صد هزار افزونتر اوصافش رقم / نیست ممکن دادن شرح یکی از صد هزار

اول شهنشاه فلك تابع كه ويرمش دولتی | بحر و بر حكمنده خورشيد اوای زر نكار
حد ذاتی ماورای اقتدار و هم عقل | رسم فيض فطرتی مافوق حد اقتدار
فوز كلزارنده برسر سبز نخل باردر | فيض درياسنده بر پاكيزه‌در شاهوار
هرنه كيم عالم اكا محتاج اول آندن غنی | هرنه آنكه تفاخر خلقه آندن اكا عار
ملك استغناده فيض نعمتندن لايزال | خازن كردونه حكم سد باب افتقار
جلوه كاه اوج استعلاده وهمندن مدام | بادپای خوش خرام چرخه بيم اعتبار

پادشاه بحر و بر سلطان سليمان ولی
سرور صاحب نظر شاهنشه شفقت شعار

اول نهالكاشن دولت كه شاه كل كبی | لطف وقهرندن ويرر احبابه كل اعدايه خار
هر جهتدن ذات پاكی نقطهٔ پركار تك | حاصل اندن هر طرف يمن يمين يسر يسار
بانئ حكمت كه اركان عناصردن مدام | چار ديوار سرای صنعت ايلر استوار
صالمدين كوهشكوهنكدن آنك سنك اساس | هر بنا ضمننده استحكامه قيلر اعتبار
هفت اختركيم قضا امرين سر انجام ايتمكه | ناقه تك قدرت بياباننده چكمشلر قطار
قطع راه كعبهٔ مقصود ايدرلرسه نوله | اول قضا حكم وقدر فرمانه ويرمشلر مهار
منقطه‌در دهردن عصرنده تدبير امور | مرتفعدر چرخدن دورنده تكليف مدار
قاش سويلرلر كه بز معزولز امر و نهيدن | حاكم اولدر آنده‌در فرمان آنكدر اختيار
ايسنسه كردون كزوب روی جهانی سربسر | نصرت اسلام ايچون بولمز انك تك شهريار
شرع حفظنده اتم معجزات مصطفا | دين ظهورنده شريك اجر اصحاب كبار
اولمسه ممكن فضای عرصهٔ عدلنده سير | ظلم ايدردی دار دنيا اهلنه دنيايی دار
حق ايكی عادل سليمان حاكم ايتمش عالمه | اول وآخر قيلوب سر عدالت آشكار
اول سليمانك شكوهی ديوه صالمش رستخيز | بو سليمان صولتی كفاری ايتمش تارمار
اول سليمانه مجال عرصه‌ده محمل هوا | بو سليمانه زمان رزمده محكوم نار
عالمك وصفن سليمان ملكی ديرلرسه نوله | چون سليماندن سليمانه قالوبدر يادكار
آلمغه قيمت و يروب يردن غبار دركهن | چرخ تدبير تجارت ايلمش ليل ونهار
آی كوندن كيل ايدوب شاهد دوتوب خلقه ويرر | نوريني پيمانه پيمانه آلور آندن عيار

بالله ای دولت که درکاهنده محرمسن آنك — دوشه فرصت عالم اول درکاهه عرض ایت زینهار
قیلمشم ترتیب صحن صدقه‌یك درثنا — بولمزم فرصت که درکاهه قیله‌م بر بر نثار
بندن اول غافل اکا بن روزشب اهل دعا — بندن اول فارغ اکا بن متصل امید وار
یارب اولمزمی اوله آخر بودرد اشتیاق — یارب اولمزمی اوله زائل بورنج انتظار
بوادی عالم فیض عامندن علاج درددل — حاش لله کیم قاله انجق فضولی دلفکار
وار امیدم کیم اوله هم شامل اکا مرحمت — عام اولور البته فیض سایهٔ پروردکار
نامدارا کردش کردون بولوب امکان دور — دفتر دوران ایده حفظ حساب هفت وچار

هفت اختر ایده امر پادشاهه انقیاد
چار عنصر اوله طبع پادشاهه سازکار

نه خوشدر الده کلکون جام باشده عشق سوداسی — کوکلده وصل ذوقی جانده جانانلر تمناسی
کوکل برقاچ زمان اندوه هجرایله زار ایتمك — ینه آهنکله آهنك بزم وصل یار ایتمك
نه خوشدر اول مسافر کیم سفر عزمینی جزم ایلر — دوتوب راه توکل منزل مقصوده عزم ایلر
بولوب دین سفردن کسب ایدوب سرمایهٔ عشرت — دونوب ملکینه هر منزلده برتدبیر بزم ایلر

فرحناك ایله کیم هر نازنین شهباز صید افکن
آلور میدان اولور خوش وقت وخرم مائل مسکن

نه خوشدر آشیاندن دمبدم شهباز پروازی — شکار اوزره هوادو تمقده اولمق چرخ همرازی
وروب منقار آچوب چنکال دوکمك صیدلرقانن — یتورمك کبك دراج وتزروك شهره آوازی
الاندنصکره صیدین شادمیل اشیان ایتمك — نیجه کیم فتح ایدوب ملك فرنکی سرورغازی

صفا و ذوقله میل نکارستان روم ایتمش
خلافت تختنی مستقدم فیض قدوم ایتمش

زهی سلطان روشن رای ملك آرای دریا دل — که توفیق ظفر اقباله قیلمش جوهرین قابل
بنای اهتمامدن دمادم اولسه محکم — طلسم دین حق طغیان کفر یله اولور باطل
علو اقتدارندن پیاپی بولسه رونق — اولور نقش سعادت صفحهٔ ایامدن زائل
شه دنیاودین سلطان سلیمان شاه عادل دل — رضاسین صقلین هم دین هم دنیا بولور حاصل

حوادث دفعنه عالمده قادر پادشاه اولدر

پناه استرسه عالم خسرو عالمپناه اولدر

حریم حق چراغی سلطنت شمع شبستانی — ریاض عدل سروی اوج رحمت ماه تابانی
خلافتده ولایت اهلنك همتلو سرداری — ولایتده خلافت تختنك دولتلو سلطانی
سكندر تختنك اقبال ایله مقبول دارایی — سلیمان ملكنك اثبات ایله وارث سلیمانی
ملاذ مملكت ممدوح ملت مظهر رحمت — هر آفت رفعی هر غم چاره‌سی هر درد درمانی

شریعت زیوری دین رونقی اسلام آیینی
مروت منبعی انصاف دریاسی كرم كانی

كه هر كیم هر دیله هر نه وصفن قیلسه افزوندر — اكابر كز شهنشه كورمش تا دور كردوندر
شهنشاهی كه كردوندر كه قدرینه چاكردر — جمیع مدعاسی فیض دولتدن میسردر
نه فرمان كیم قیلورسه حق رضاسینه مطابقدر — نه یان كیم عزم ایدرسه بختنه توفیق رهبردر
فضای بارگاه عدلنك اعیان مقبولی — سراسر هر بری عدلینه بر پاكیزه مظهردر
مقدم جمله دن اول سرور صاحب سعادتدر — ازلدن طینتی انصاف عدلیله مخمردر
نظام العز والاقبال سلطان ویس روشن دل — كه دار الملك روم انوار عدلیله منوردر
كوكل وقت اولدی اولقطب زمان دورنده اظهار ایت — نه مقصد كیم زمانلر باطن پاكنده مضمردر

عدالت طینتنك طرزنی اول پاك تندن صور
نبوت خرقه سینك ذوقنی ویس القرندن صور

شها جنت دیلردم حق میسر قیلدی دیدارك — اومر دم نور رحمت روزی اولدی شمع رخسارك
مرادم كعبه ایدی طوف دركاهك نصیب اولدی — چكردم لعل ایچون حسرت ایرشدی سمعه گفتارك
قیلوردم آرزو حقدن كلید مخزن مقصود — كورندی دیده‌ء امیدمه دست گهربارك
صفای طلعتك محو ایتدی كوكلدن الم نقشن — معالج اولدی حاضر قالمدی تشویشی بیمارك
طریق عز واقبالی ایتورمشدم اولوب غافل — بنی غفلت یقوسندن اویتدی بخت بیدارك
نه طاعت اجریدر یا نه دعا تأثیریدر یارب — كه مطلوبی میسر اولدی محنتسز طلبكارك
فضولی حسن اطواركه اولمش قربكه مائل — بودر تأثیر عالمده همیشه حسن اطوارك

صفای نیتیله یوق دعا قلمقده تقصیری
دعا اولسه ریاسز بویله‌در البته تأثیری

بنای دولتك تا دور کردون وار وار اولسون
مدار ایتدکجه عالم دولتك عالم مدار اولسون

سرای همتك کیم خلقه صالمش سایهٔ رحمت
اساسی نصرت وفتح ایله دائم استوار اولسون

متاع ارتفاع قدرکه بیم حوادثدن
همیشه دولت وتوفیق حق حصن حصار اولسون

تمامی هر امورك هر جهتدن موجب تحسین
جمیع خدمتك منظور عین اعتبار اولسون

سن اولغل ارجمند ملك دشمن قیدغم چکسون
سن اولغل سربلند هر حاسد خار وزار اولسون

فضای بقعهٔ بغداد عدلکدن اولوب روشن
مزاج پاککه آب هوایی سازکار اولسون

سریر حکم برج اولیاسندن بولوب زیور
صفادن هر کونی نوروز وهر فصلی بهار اولسون

سنك وصفکله کون کوندن بولوبدر رونق نظمم
بنم نظمم له وصفك ورد اهل روزکار اولسون

زبان اولدقجه بردم کتمسون ذکرك زبانمدن
خیال خدمتك محو ایتمسون حق لوح جانمدن

کلدی اول عیسی کیم اندندر حیات اهل حال
یوقدر آنسز خلق جسمنده حیاته احتمال

کلدی اول خضر مبارك پی کیم آنسز بی دلیل
مضطرب قالمشدی اهل فضل وارباب کمال

کلدی اول مهدی که صالمشدی زمان غیبتی
عقد نظم کشور اسلامه بیم انحلال

کلدی اول آصف که قوندردی کمال شوکتی
دامن ملك سلیمانه غبار اختلال

سرفراز ونیك عهد ونیك رأی ونیك خو
سرور پاکیزه اطوار و پسندیده خصال

جوهر قابل ایاس عاقبت محمود کیم
خلقه کوسترمش آنی ایزد فلکدن بر مثال

مرحبا ای رونق افزای سریر عز وجاه
مرحبا ای زیب بخش مسند جاه وجلال

سرورا حقا که خورشید جمالکدن جدا
اختر اقبالنه یتشدی بغدادك زوال

اولمش ایکن چشمی سیلایله اعمی شکر کیم
بولدی چشم ملك خاك مقدمکدن اکتحال

قالمامشدی فیضی کویا کیم سکا امداد ایچون
اولیا قیلمشدی برج اولیادن ارتحال

ای خوش اولکیم خرمن اعدایی برباد ایتمکه
جانب دریایه قیلدك سیرمانند شمال

خضر ملکینه خرامان ایلدك خضر اعلم
شر شیطان دفعنه آچدك ملك وش پر وبال

کیردك اول اقلیمه کیم بحر یله برنده آنك
یوق سکا بر مونس وغمخوار غیر ذو الجلال

قیلدك امواج دریای عداوتدن حذر
چکمدك احوال آثار حوادثدن ملال

کسدك اول فتنه باشن انتظام ملك ایچون
ابتدای کار خیر ایتدك مبارك اولدی فال

فتح قیلدك اول یری کیم دور آدمدن برو
قیلمه مشدی صاحبندن اوزکه هرکز انتقال

آلدك اول اقلیمی کیم عالمده یوزبیك پادشاه
حسرتیله ویردی جان فتحن یاوب امر محال

آچدك اول ملکی که یوزبیك سلطنت لافن اورن
اولدی عجزیله آنك دعوای تسخیرنده لال

شاهد بصره پریشان حال ایکن ویردك اکا
خط وخال لشکر اسلامدن زیب جمال

منبرین ذکر همایون ایله ایتدك سربلند
کاول مقامی جیفه‌در قیلمش اراذل پایمال

سکه‌سینه پادشاه اسمیله ویردك زیب وفر
جیفه‌در کیم اوله اول رعناسنه رد لایزال

کسدك اول اقلیمدن اهل فرنکك رغبتن
آچه‌بلز اولدی کفار اول یکا چشم خیال

خلقه اعلام ایتدکه دین محمد طاعتن
ایلدك اول مسجد اقصایه تعیین بلال

سرحد هندوستان آچدك سکا یوز آفرین
روم رخسارینه خیلی زینت آرتوردی بو حال

کرسکا دشمن مقابل دورمدیسه وجهی وار
اولدرر خفاش سنسن آفتاب بی زوال

فتح یوزدوتمش سکا هرقنده کیم عزم ایلسك
هیچ کیمدن صورته کلمز خلاف امتثال

لشکرك عزم ایتسه برساعتده ایلر تارمار
هرنه تدبیر وتامل قیلسه خصمك ماه وسال

سیر قیلسك وصفکك صرفینه دو یمز بر نظر
قیلسه اعدا جمله عمرن صرف ضبط ملك ومال

عرصهٔ جنك وجدالك قتلدن خالی دل
متصل رأیکله تیغکدر قیلان جنك وجدال

تیغك استر رزم ایده باشلر کسه قانلر دوکه
رأیك ایتمز دشمنك فتحینه محتاج قتال

بویله کیم توفیق حق نصرت نصیب ایتمش سکا
اکتساب رفعت واقباله دوشمشدر محال

دوت جهان معموره‌سن سر عسکر اسلام اولوب
نوجوانلر روز بازوسنه دویمز پیره زال

جوهر ذاتکده چون تدبیر نظم ملك وار
لطفی شاهنشاه اسلامك سکا اولسون حلال

اولدی روشن کیم سکا آغاز رحمتدر بو فتح
پرتو خورشیددن بدر اوله جقدر بو هلال

وار امیدم کیم مخالفلر اراسنده مدام
آسمان قیلدقجه نیران عداوت اشتعال

متصل فتح اوله روزی جانب حقدن سکا
فیض مدحکله فضولی خسته‌یه حسن مقال

چهرهٔ خطك خیالی چشممی قیلمش مقام
آچغه بحرینی جمع اولمش سپاه روم وشام

جلوه کاه ایتمش غبار درکهك مژکانمی
ساحل دریایی دوتمش عسکر دارالسلام

راه عشقكده سرشكم كوستر هردم حباب — عزم راه ايتدكده لشكر رسمدر نصب خيام

جنك ايدرلر بر بريله تيغلك ايچون خوبلر — رسمدر لشكرده صولر اوزره قيلمق ازدحام

سرولاف حسن ايدر كوستر قيامك منع قيل — باش چكن هر سركشك دفعنه واجبدر قيام

قويمه زلفك دوشمكه ماه رخ رخشانكه — قيل مشعشع ملككك ساحرلره سيرين حرام

كوكلمى كور ديده‌دن كه قاندوكر كه قان ايچر — مدوجزرينى تماشا قيل بودريانك مدام

دل اوينه روزن آچ سينم دلوب تيغكله كيم — منتظردر فتح راه كعبه ايچون خاص وعام

اى كوكل دوران چكوب كردونه كيوان محملك — شمسدن مريخه و يرمش توسن زرين لكام

چرخ قلغانينى زرين قبه ايتمش مهردن — ماه نوفيض شفقدن ايلمش كلكون نيام

فتح اسبابنى يوكلتمش قطار هفته‌يه — احتياط اوزره اولوب كورمش سفرقيدين تمام

غالبا سلطان ديوان قضا حكم ايلمش — كيم و يره دارالسلامه دشمن سركش سلام

حاكم تقديردن دورانه اولمش امر كيم — ايده‌لك بصره‌يى محروسهٔ بغداده رام

باغلامش همت بوفرمانى سرانجام ايتمكه — حضرت پاشاى كردون قدر كردون احتشام

سرفراز عاقبت محمود قطب راستر و
اعدل اقران اياس نيك رأى و نيك نام

اول مسيحادم كه اموات الم احيا سنه — خاك دركاهنده‌در كيفيت يحيى العظام

خلد اللهم تكريما لنا اقباله — احسن اللهم فى ايامه حال الانام

اى غبار دركهكدن قدر كردون عاريت — وى فروغ مهر رو يكدر صفاى صبح وام

دوردن حاصل بكا دائم نشاط مستزاد — بختدن روزى سكا پيوسته جاه مستدام

جام بزم رزمك ايچمكدن دل دشمن كباب — دفع نار قهرك ايتمكده خيال خصم خام

هر شعاع خنجرك برق فنادن برشرر — هر صداى ناوكك ملك عدمدن بر پيام

عمرلردر قتل اعدادن اجل چكمش الن — آنى ديوان قضادن تيغك ايتمش التزام

حق تعالى‌دن سكا لطف دمادم فتح خاص — سندن اهل عالمه لطف پياپى فيض عام

رزمكا هكده مزاج تيغ وطبع رمحكى — مختلف قيلمش طريق اختراق و التيام

چالشوب هر بر عدوكى تيغك ايتدكجه ايكى — هر ايكى بر اولمغه رمحك قيلور اقدام تام

قصد فتح ملك قيلمش سن مباركدر يورى — عزم دفع دشمن ايتمش سن ميسردر بوكام

چوق زمانلردر که صید مردم تجار ایچون
آنده قانلر یوتدروبدرلر تردد اهلنه
دیرنی عسکرمیدر یا دجله‌در بغداددن
دوتمق اولمز بویله سیلابك اوکن خاشاکله
یل براقدی هند دریاسنه عزمکدن خبر
قالدی قطب الملکی تحریکك یرندن منحرف
وهم تیغك ایلدی اهل فرنکی زرد رنك
مشك سویلرسم سپاهك کردنه قیلن خطا
تا شب وروز اختلافیله مقرردر مدار

رهکذار هنده قورمشدر حصاربصره دام
کلدی اولدم کیم چکه تیغك اولردن انتقام
ایلیوب طغیان جزایردن یکا قیلمش خرام
قیلسونلر منعنده اهل جزایر اهتمام
دره‌دی دریا مهابت هند صبحن قیلدی شام
کیتدی جوفکله نظام الملك ملکندن نظام
قالدی مکر لشکرك صحرای هندی مشك فام
چون فضولی خسته‌یه آندن معطردر مشام
تامه وخورشید دورانده ممکندر دوام

وار امیدم خواب غفلتدن حسودك دورمیوب
بختکی بیدار ایده توفیق حی لاینام

شکر کیم چرخ استقامت اوزره سیران ایلدی
دهری خلق بصره واهل جزایر فتنه‌سی
عاقبت بیم ضرردن پادشاه عالمی
غیرت حلم خلافت اول دیارك فتحنی
مظهر رحمت ایاس مرحمت اندیشه کیم
سایه‌وش طبراغه صالدی دشمن بدخواهنی
بصره تسخیری جزایر فتحی مشکل امر ایکن

جمع اهل دولت اعداسن پریشان ایلدی
چوق زمانلر کرچه قان یوتدردی پنهان ایلدی
بالضروره واقف آثار عصیان ایلدی
ر مجاهد بنده مقبوله فرمان ایلدی
آنی اوج عدله حق خورشید رخشان ایلدی
هر یره کیم رأیت عزمن خرامان ایلدی
اسهل وجهیله بو دشواری آسان ایلدی

هیچ شك یوق کیم بو نصرت نصرت اسلامدر
پادشاهك ملکنه اثبات استحکامدر

قالدی بغداد اوزره فتح ایچون مرتب پرسپاه
کثرت اول غایتده کیم انجم دوکاسه چرخدن
کر صبا تا که ارایه دوشسه مانند حباب
وحشله طیر وملك یوزدوتدی غربت عزمنه
هر یکا قالدیردی رایت بر امیر نامدار

کیم عملدن باد تحریکیله مسدود اولدی راه
زینت ایچون برکهر بولمزدی آنده برکلاه
آنلره الردی لشکر ازدحامندن پناه
قالمیوب آنلاره لشکردن وطنده جایکاه
هر یکا صف باغلدی برسرور جمشید جاه

طوتدی صف صف یوزین لشکر سطور خط کبی | اول خطك مضمونی استقلال حکم پادشاه
ایتمك اولمز بو یله لشکر جمعی تدبیر ایله | یار و یاور اولمسه توفیق و تأیید اله

هیچ شك یوق کیم بو نصرت نصرت اسلامدر
پادشاهك ملکنه اثبات استحکامدر

ماه نودن دجله ده کوستردی زورقلر مثال | کیم کوروبدر کیم اوله بر آسمانده بیك هلال
هر بری بر طائر اوج بلادر تیز پر | صید مرغ روح خصم ایلر قیلوب تحریك بال
یوقسه سائلدر دهاننده قزل بیراق زبان | حاکم تقدیردن حکم بلا قیلمش سؤال
کوکلی آچلمش مگر بولمش بو رنکیله جواب | چرخ اخضردن که مانع یوق توجه ایله آل
صوده برزورقی یاخود آغزن آچمش بر نهنك | بیراق اول آتش که بولمشدر دمندن اشتغال
سرور صاحب ظفر زورقلره زینت و یروب | قلدی دشمن ملکنه ارسال اسباب قتال
صالدی غوغای تفنك مغزینه اعدانك غریو | بولدی وهمندن مزاج ملك دشمن اختلال

هیچ شك یوق کیم بو نصرت نصرت اسلامدر
پادشاهك ملکنه اثبات استحکامدر

رایتی برجانبدن ایلیوب کردون خرام | کرد لشکردن رخن کردونك ایتدی مشکفام
رخصت عزم غزا شاه نجفدن استیوب | کلدی درکاهنه کوستردی طریق احترام
بولدی اول سلطان عادلدن کمال التفات | پیر ارشادیله خوشدر هر عملده اهتمام
بقعه بقعه قلدی طی معمورهٔ محروسه یی | آلدی فیض فتح ملکیچون دعای خاص و عام
یتدی اول سرحده کیم اغاز ملك خصمدر | کیردی اول میدانه کیم حکم آنده اولمشدر تمام
کلدی اول منزلده عید روز خاکپاینه | فتحدن ویردی بشارتلر کیم اوله شادکام
یدی اخترد نفلك دوزدی آنکیچون برقطار | کیم چکر صحراده اسباب سپاهن صبح و شام

هیچ شك یوق کیم بو نصرت نصرت اسلامدر
پادشاهك ملکنه اثبات استحکامدر

شیخی آل قشعمك شریله بر شیطان ایدی | مملکت ایچره فسادی شهرهٔ دوران ایدی
صورتا کرچه اطاعت ظاهر ایلردی ولی | صورت اخشامی خال چهرهٔ عصیان ایدی
مقتداسی امر نهیندن هوای نفس اولوب | شرع حکمی وادیٔ رأینده سرکردان ایدی

قنغی خرمن سوخته زرعینه قلسه برنظر
باش چقرمق استمزدی زرع وهمندن آنك
هراوه بركیجه مهمان اولسه قوندن بری
قلدی پاشای سعادتمند رفع اول فتنه یی

بزرایچون هرنسنه کیم قویدی بز احسان ایدی
کرچه فلاحك کوزی یاشی اکا باران ایدی
آدی مهمانلغ ولی معنیده برتالان ایدی
صانمکز کیم دفع تدبیری آنك آسان ایدی

هیچ شك یوق کیم بو نصرت نصرت اسلامدر
پادشاهك ملکنه اثبات استحکامدر

اول فضادن کشور اعدایه دپرندی علم
بر بیابان کیم یوق آنده نوع انساندن اثر
نقش دیکی خط آفت نوك خاری تیغ کین
فصل هم برفصل کیم سردار اولمغین آب وهوا
اویله مهلك شدت دی کیم حرارت بولمغه
اویله قاطع تیغ سرما کیم لحددن چقمغه
بویله موسم بویله صحرایی دلیل خیر ایله

دوشدی برصحرایه ره کیم آرتوررذکری الم
اکا نسبت وادی مردم نشین ملك عدم
بومزاجنده بلا مضمر هوا طبعنده غم
خلقدن قطع حیات ایلردی عیسی اورسه دم
کوردوکی یرده دوشردی اودره خورشید هم
روح اکر اموانه عودایتسیدی ایلردی ستم
قطع ایدوب اشکر جزایر ملکنه باصدی قدم

هیچ شك یوق کیم بو نصرت نصرت اسلامدر
پادشاهك ملکنه اثبات استحکامدر

عرصهٔ ملك جزایر اولدی ناکه آشکار
کثرت اشجاری اول غایتده کیم اول ملکده
صانه سین هر نخلی برژولیده مودیوانه در
عرصهٔ شطرنج تك صحننده شطلردی خطوط
کرچه آنلر مقصد اصلی دکلدی اشکره
اسهل امر یله چوق سراشکری پامال ایدوب
قلعه لر فتحن کلید باب نصرتدر دیو

همته عرض ایتدی کردون برنهایتسز دیار
بلمش آب وزمین هر کزکه برخورشید وار
کیم اکا زنجیر آب اولمزسه دوتمزدی قرار
قلعه لر اول نقطه تك خط اوزره بیحد وشمار
اولمغین اول فرقهٔ ناپاك خاك رهکذار
بی نهایت قلعهٔ محکم اولندی تارومار
صفحهٔ ایامه تحریر ایتدی کلك روزکار

هیچ شك یوق کیم بو نصرت نصرت اسلامدر
پادشاهك ملکنه اثبات استحکامدر

اولدی آندن صکره پیدا بصره اهلندن نشان
فتنه اودندن شررلر قیلدی پیدا آسمان

كلدى استقباله چوق سنكين دل آهن قبا   اولدى عالم سوزسنك وآهن آتش فشان
هر دلاور نادر ملك خراسان وعراق   هر مبارز سر خط مجموعهٔ هندوستان
لشكر اسلام ايله آغاز الفت ايليوب   آتشنالغ دمبدم افزون اولوب قينـاردى قان
منهزم عسكردن برالم سبز هم دكل   زهرى اول قومك ذنبدن صاچلوب زنبورسان
اول فضاى محنت افزادن نتيجه بصره يه   دهر باغ فتنه دن بركل آچردى هر زمان
ليك برفرد اولمدى ضايع سپاه رومدن   سود سوداسنده اول تجاره دوشمشدى زيان

هيچ شك يوق كيم بو نصرت نصرت اسلامدر
پادشاهك ملكنه اثبات استحكامدر

بر سحر كيم تيغ زرين چكدى شاه باختر   كوك يوزنده قويمدى انجمن سپاهندن اثر
بصره يه قارشو سپاه رومدن عرض اولدى صف   باغلدى روى زمين بدخواه قتلنه كمر
رايت خضرا چكلدى اول حصارك فتحنه   يوقسه قلع قلعهٔ كفاره جبريل آچدى پر
نهر عشارى عبور لشكر ايچون دولدروب   مار ضحاكه فريدون زمان بولدى ظفر
چشم خورشيدى سنان رمح خونخوار ايتدى كور   كوش كردونى صداى ناى روبين ايتدى كر
كلدى دشمندن مقابل بر سپاه بيكران   كيم سواد كثرتن حصر ايده بيلمزدى نظر
لشكر اسلامه نصرت ويردى لطف كردكار   شام اونجه قالمدى اول شعله لردن براثر

هيچ شك يوق كيم بو نصرت نصرت اسلامدر
پادشاهك ملكنه اثبات استحكامدر

شام كيم رخساره چكدى خسرو انجم نقاب   قيلدى شيخ بصره بختى سلطنت تختنده خواب
ويردى عقل ورأينه دخل مهابت انحراف   صالدى جسم وجاننه امر صلابت اضطراب
قاچدى اول دونسيه رودولت واقبالدن   اويله كيم شهباز وهمندن فرار ايلر غراب
سايه سى طپراغه صالدى هر طرفدن اول حصار   صالبجق برجانبندن شعلهٔ خورشيد تاب
صبحدن پاشاى عادلدن منور اولدى ملك   اولدى زائل ظلمت شب صالدى پرتو آفتاب
ويردى ملك ومال وجسم وجاننه خلقك امان   قيلدى جنت اول يرى جنتده خود اولمز عذاب
يتمدين عاجزلره غوغاى لشكردن ضرر   بى تكلف خوش كرامتدر ضررسز انقلاب

هيچ شك يوق كيم بو نصرت نصرت اسلامدر

پادشاهـك ملكـنه اثبـات استحكامدر

سرورا بدخواه خاك رهكذار اولسون سكا
قنده كيم عزم ايلسك توفيق يار اولسون سكا

اولسون باشندن اكسك پادشاهك سايه‌سى
حرز دولت سايهٔ پروردكار اولسون سكا

قيلسون لطفى نهان راى منيركدن فلك
هر نهانى لطف كيم وار آشكار اولسون سكا

چكمسون شمشيردن منت صلاح دولتك
مصلح احـوال دور روزكار اولسون سكا

فتح ايچون هر قنده كيم ديرنسه عزمك رايتى
دشمن بدخواه خاك رهكذار اولسون سكا

اولسون خاموش باغ مدحتك بلبلرى
داعئ دولت فضولى تك هزار اولسون سكا

اول عزمكده فتح ملكه نصرت بولدوغك
موجب تكميل عزو اعتبار اولسون سكا

هيچ شك يوق كيم بونصرت نصرت اسلامدر
پادشاهـك ملكـنه اثبـات استحكامدر

ايرشدى وقت كه كل باصه بوستانه قدم
جهانى ايليه لطف بهار رشك ارم

ويره بنفشه ايله برك ارغوان چمنه
صفاى زينت پيوند آبنوس وبقم

هوادن ايليه اشجارى ابر كوهربار
صحيفهٔ چمن اوزره لآلئ شبنم

كونشدن اوله سپهر كواكب سيار
چنار سايه‌سى آلتنده سبزهٔ خرم

صحيفهٔ سمن اوزره تردد ايده نسيم
مسيح جلوه كهى اوله دامن مريم

عقود شبنم ايله روز وشب حرارت مهر
خطوط سبزه‌يى كه مهمل ايده كه معجم

مساوى اوله لطافتده آسمان وزمين
برابر اولهكورنكده اشهب وادهم

چمنده اوقنه حكم ايالت نوروز
مثال حكمنه نثار ايليه شكوفه درم

رواج بخش اوله كارزاره اعتدال هوا
نيتـه كه خطهٔ بغداده سرور اعظم

كل بهار عدالت نهال كلشن جود
شكوفهٔ چمن لطف وسرو باغ كرم

مه سپهر ايالت اياس پاشا كيم
اساس ملكى انديشه‌سيله مستحكم

بلند قدر جنابى كه رأى روشننه
دكل دقايق آداب سلطنت مبهم

مشرف ايلمش برآنك كبى كامل
سرير سلطنتى آدن اسبق واقدم

وجود کاملنده یوق نظیر عالمده
نه احتیاج که بن سویلیم بیلور عالم

ایاغلرنده نظر آفتاب برج شرف
که خلق رزقنده دردست همتك مقسم

فقیر سفرهٔ انعامك اغنیای زمان
غریق نعمت احسانك اولیای نعم

حریم درکهکه عزم ایدن فقیرلره
نصاب نعمتله فرض اولور طواف حرم

تقربك سنك اول رتبهٔ سعادتدر
کیم انده لازم اولور قرب حق تعالی هم

امیدله دوتهلی دامن عدالتکی
ایرشمز اولدی کریبان ملکه دست ستم

قضا بازنده سنك اسمیله بقا ملکن
قیلور عدولریکی نوك تیغك ایله قلم

بو اولسیدی غرض صفحهٔ وجوده قضا
سنك عدولرك اسمینی ایلمزدی رقم

فساد طعنه سن انسانه ایلین ملکی
کر ایتمسیدی سنك حسن سیرتك ملزم

فساده قائل اولوب انفعالدن باشن
یوقارو قالدوره بلمزدی بر بنی آدم

طهارت وورع وزهد وتقوی ایله مدام
بنای حسن سلوککدر اول قدر محکم

که بحر حیلهٔ ابلیس اکا کر اولسه محیط
تصور ایلمك اولمز کیم اول بناچکه نم

کلوب حضورکه کورسیدی پاك مشربکی
چالردی خجلت ایله جامی توبه طاشنه جم

کیروب سپاهکه اولسیدی واقف رزمك
تفاخر ایتمزایدی ضرب تیغ ایله رستم

بونوعله که زمانکده جسم ملك مدام
بولور حیات مجدد زمان زمان دم دم

وجود حفظنی عدلك اکر ایدنسه مراد
بنای فیض ایله مسدود اولوردی راه عدم

مقرر ایلدی کردون که دهر دوردقجه
نهال قامتکی بار غمدن ایتمیه خم

زمانه اوزره کورر سایهٔ عدالتکی
روامیدر که ایده سایهٔ عدالتی کم

شها فضولی زارم که چرخ بیهده کرد
صالوبدر آینهٔ طبعمه غبار الم

تنمده زخم خدنك بلا ولی شادم
که لطفك اولسه بولور جمله زخملر مرهم

امید وارکه تسخیر ملك عالم ایچون
فضای چرخده چکدکجه آفتاب علم

زمان زمان یوزیکه باغلو قاپولر اچله
نفس نفس اولوب افزون قاپکده خیل وحشم

میسر اوله که توفیق فتحله تیغك
اوله عراق عربده کلید صلح عجم

ای صفای شیشهٔ جولانیٔ فیروز فام
معدن یاقوت صهبا کابن کلبرك جام

غنچهٔ گلزار حکمت حقهٔ شهد غنا
درج در معرفت معیار ادراك تمام

پرده‌دار دختر رز دایهٔ بنت العنب
محرم سلطان می مطبوع ابنای کرام

الدوتوب دشمشلری بر بر اباغه‌دور غروب
صرف ایدن وارن کوکلر آچنه هر صبح وشام

نازنین دلبر کبی احبابه قانلر یوتدرن
دردان عاشق کبی قانلر دوکن کوزدن مدام

وه نه جوهرسن که بیلز هیچ کیم خاصیتك
عجز اوصافکده در تقصیره قابل عقل تام

که کولوب قهقهه‌تر ایلرسن دماغن مجلسك
که اکیلوب خلقه عذر یله قیلورسن احترام

نه دعادر بلزم قاقل دیوب ذکر ایتدکك
کاول دعانك حرمتن واجب بیلوبدر خاص وعام

عقل الورسن جان باغشلرسن کمال سحر ایله
دیو صالورسن شیشه‌یه اودی قیلورسن صوبه رام

کاه دورمك که اکلمك که اباغه دوشمكك
ظاهر ایلرکه رکوع وکه سجود وکه قیام

بر ریایی زاهده بکزر بونك کیم اوله
طشره‌سی تقوی ایله زیبا ایچی طلو حرام

یوق یوق اطوارك منزه‌در ریادن شبهه‌سز
سنده مضمردر خواص شربت یحیی العظام

قلمسونلر طعنه کر میخانه‌لر سیر ایلسك
صوفیٔ صافی درونسن زایر بیت الحرام

الامانت ای چراغ اهل قدر واعتبار
المروت ای نظام اهل عز واحتشام

چون صفای نیتك توفیق حسن سیرتك
قیلدی قربیله سنی بیك خدمتنده شادکام

اومدوغك سرمنزل مقصود که باصدك قدم
کیمسه محرم اولمین درکاهده دوتدك مقام

خاطرکدن چقمسون محروم اوان افتاده‌لر
حق ایچون یادکده دوت کردوشسه تقریب کلام

عرضه قیل بندن دعا اول معدن انصافه کیم
فیض عدلیله پریشان ملك تاپمشدر نظام

حارس معمورهٔ بغداد قطب اهل روم
حامیٔ ملك جده مستحفظ سرحد شام

ویس بك حضرتلری خورشید اوج اقتدار
شهریارینك رأی وینك بخت ونیك نام

امر اقبالن مرتب قلمغه اولمش اکا
شام برهندی کنیزك صبح بر رومی غلام

اول بری تزیین خلوتکاهنده اقدام ایدوب
بو بری ترتیب ایوانده ایلر اهتمام

جامه قیلمش جم سپارشلرکه یتکج بزمنه
اوپ الن اخلاصمی عرض ایت یتور بندن سلام

بادهٔ جمشید امانت یوکلمش کیم تشکر ایچون
کوریجك دوش اباغنه ویتور بندن پیام

ای خرامان سرو کیم تادوره کلشـدر قدح
کورمه‌یه‌یدر سن کبی بزطرفه سرخوشخرام

ساغر خلقك نسیمـندن مصفـادر دماغ
باده‌ٔ لطف شمیمندن معطردر مشام

قانده کیم کیردیسه دشمن کام چقدی جام‌می
شکرلله کیم سنك بزمکده اولدی دوست کام

اوزکه‌لر دورنده چوق قان یوتدروب بیك ساغره
دور ظالم و یرمیوب ترتیب اولان بزمه دوام

دولت جاوید امدادیله فرصتـدر بوکون
ساغر استعجال ایدوب دوراندن آلسه انتقام

سرورا فارغ دکل سندن فضولی بوزمان
انه مستدعی استبقاءکم بین الانام

اشرقت منکم علی الظلماء انوار الهـدی
خلـدت آثار انوار بهـا زال الظـلام

بر کونکه‌دی علامتن ایتشدی آشـکار
دوتمشـدی یوز فردهلکه طبع روزکار

باد خزان یتـوب حرکات شـنیع ایله
هر یان درخت رختنی ایتشدی تارومار

صرصر هجوم غارت بوستانه عزم ایدوب
اصلیله قو یمه‌مشدی اغاچلرده برك و بار

برکی شاخ کل ایله ویرمشدی سربسر
یعـنی تجملینـه جهـانك نه اعتبـار

طی قیلمشدی سبزه بساطینی بوسـتان
یعـنی که معتبر دکل اسـباب مسـتعار

ایل بویله فصـللرده تمنـای کنج ایدر
بن ایلدم صبـا کبی کلشن یکا کذار

برباغه دوشدی رهکذرم کوردم انده جمع
ترتیب عیش قیلمغه اسـباب هرنه وار

دولمش قدح شـرابله کلمش ایاغه کـیم
کرلاله یتـدی ایسـه بنم شمـع لاله‌زار

میـنای سبز لطفله دورمش ارایه کـیم
کر غنچـه فانی اولدی بکا عمـر پایدار

کلمش کباب دوره وسـویلر که ای قدح
هرکز دوترمی خدمت یاران ایدن قرار

بر طرفه نخـل برك خزانیـله یاغملش
میل عمـارت ایلیو بن طاق زرنـکار

یغمش فضای باغه خزان برکی خشـتلر
کویا هوا هجومنه دوتمق دیلر حصـار

القصه اول بساطده بن کرم شوق اولوب
آلدم متـاع ذوق ویروب نقـد اختیـار

اولدم تمـام غرقهٔ دریای شوق و ذوق
دوتدم طریق رابطـهٔ عقلدن کنـار

هردم بر التفـاته فـدا ایلـدم خرد
هر لحظه برهوسـده نثار ایلـدم وقار

هرکیم ایاغ صوندی بکا بن ایاغنه
جنس حواس ونقـد خرد ایلدم نثار

ارواح قدس بزمی ایمش آنی بلـدم
بن مست بیخود اولدم اول قالدی هوشیار

(بیهوش)

بيهوش دوشمشم متغير مزاجله — غافل كه ليالدرمى ايچون دور يانهار
اولمش هجوم حادثه‌دن هوش منهزم — قيلمش صفاى عقل بنى تيره‌دن فرار
هرلحظه‌دن كه صيقل ادراك مستقيم — تا كه كوردى آينهٔ طبعدن غبار
آچدم كوزومى كورمدم اول يزمه‌دن اثر — حقا بودر طبيعت دنياى بى مدار
قيلمز قوقضيه‌ده امر بنى مستدام — اولمز جميع امرده بنيادى استوار
كوردم يرم فضاى بساط سرور ايكن — اولمش مضيق منزلهٔ عجز وانكسار
هم صحبتم جماعت اهل قبول ايكن — اولمش نديم هم نفسم نيجه مور ومار
جسمم جفاى شدت برد ايله ناتوان — باشم بلاى حادثه داشيله سنكسار
اهل جفا تنده اولان كسوتم آلوب — قويمش بنى برهنه و لرزان وخار وزار
نه بررفيق كيم اوله اول دمده دستكير — نه برشفيق كيم اوله اول غمده غمكسار
ايزد يوزمه باغلمش ابواب رحمتن — يعنى بودر نهايت عصيان باده خوار
چوق باده بزم دورده نوش ايتمشم ولى — بن هيچ ميده كورمه‌مشم بوصفت خمار
هم ذلتيله دركه خالقده منفعل — هم حيرت ايله خلق اراسنده شرمسار
دورانه ايلدم بومصيبتده اعتراض — كاى چرخ بى مروت وبدعهد نابكار
برعمردركه مجمع اهل كمالده — عيش ونشاطله ايچرم جام خوشكوار
هركز اوزومى كورمشم بويله بى شعور — هركس اوزومى كورمشم بويله خاكسار
ميخواره‌لر مجالسنده آلوب سرور — مى طبعمه اولوردى فرح بخش سازكار
حالا نه واقع اولدى كه ويردك بوكون بكا — نقصان عرضحال شكسته تن فكار
دوران جواب ويردى بن ناتوانه كيم — اى خسته بومصيبته صبر ايله كل شعار
ايذاى جسم وجان نصيحتدرر سكا — ادراك اهلى سك بونصيحتده ايته عار
آلدانمه مى نشاطنه وديعه ديمدم — كيم آنى بويله ايله حرام ايتدى كردكار
هر امر ونهيه عبرت ايلن اعتبار قيل — هرايشده اعتبار شعار ايله زنهار
رفع اولدى اول مصيبت واندن عيان اولان — تحقيق سر حكمت حق قالدى آشكار
وركندى رخت هم غمان قيله اضطراب — صبرايت كه اول كدورته هم يوقدر اعتبار
بورسه‌ده برهنه اولوب قشده هر درخت — تجديد كسوت ايلك ايام نو بهار

سن هم نهال نورسن کلزار عشق‌سن
کسمه بهار لطف وکرمدن امیدکی

کرکتدی برك خاطریکه یتسون غبار
تجدید رخت تازه‌یه اولکل امیدوار

جزوی خسارتیله ملول اولمه شکر قیل
بیك خاك در کهنه فدا بویله صدهزار

یتـه آچلدی کوکل قلدی جهانی خرم
مژدهٔ لاله وکل ویردی مکر باد بهار
لاله یرنکله کشف ایلدی اسرار درون
شاخ کل ویردی چمن بزمنه برنور سرور
باددن غنچه‌لره حامله اولدی کلبن
دم جان بخشنی کویایله ویرمش عیسی
سبزه خیز اولدی هوادن اولور طپراغی
دم بودمدر بودمی خوش کورکز ای عارف
خاك جم اوزره چقوب لاله دوتوب جامنی دیر
آدمی اسـتسه طپراغـده البتـه بولور
سبزه‌دن ژنك عیان ایلـدی آینـهٔ باغ
طرفه کیم سبزه ایله رونق باغ اولدی زیاد
بلبله منت ایدوب دوندرایدی باد بهار
دیدی بلبل اکا ای اهل خلاف ایله لاف
سن اکربلزایسـك جملهٔ آفاق بیلور
تازه کلزار وزارتده آچلمش برکل
قیلمش آندن بوصفا کسبنی کلزار وجود
اول سر افرازکیم آنك کبی بر فرخ رخ
آندن آلـدی عظمت امر وزارت کویا
اکا ختم اولدی ره رسم حکومت کویا
حسن رأیله بوکون حکمه کیردیو ویری

چمن آرای وجود اولـدی کل باغ عدم
که نثارایتدی شکوفه اکا دینار ودرم
کده ل خاکـده قالـدی رموز مبهم
کـه چراغیـله بولنمز اثر ظلمت غم
ایله کیم عیسی یه جبریل دمندن مریم
کهبولور جان تن اشجار دمنـدن هردم
سبزه هر لوح مزاره بوخطی قیلدی رقم
آکه عیسی دمنی اورمه یچن دمدن‌دم
که کیمك واریسه برجامی بوکون اولدرجم
بوکون اول فیض که طپراغی قیلوبدر آدم
بس که یکدی دون وکون شبنم وباراندن نم
کـرچه هر آینـه‌دن ژنك صفا ایلرکم
کـیم بنم واسـطهٔ رونق ملك عالم
برحیا قیل بوسوزی سویله ایسم ایسم
کـه کیمدر بومبارك اثر فیض قـدم
ویرمش آفاقـه نسـیم اثری لطف ارم
اولمش آنکله بو بنیـاد لطافت محکم
پایهٔ قدره قدم بصمـدی آندن اقـدم
حکم ایچون شمدی سلیمانه ویرلدی خاتم
شمدی نصب اولدی بودرکاهه وزیراعظم
ضرب تیغله بوکون فتح اولور اقلیم عجم

که سلیمان زمان آصفی ایتـدی نائب — اولدی سرعسکر کیخسرو دوران رستم
اول جوان بخت که اجرای عدالتده مدام — نسـق شرعله در امر شـریفی توأم

پرتو مرحمت اول حضرت رستم پاشا
سر ارباب سخا سرور پاکیزه شـیم

کرصبادن خـبر عدلن ایشـدسه ایدمرز — شمع پروانه یه مطلق دیری اولدقچه ستم
ملك نظمنده اکر حکمنه اولسـه واقف — زلف محبوبی هوا ایلیـه بلز درهـم
اعتـدال ایسـدسه ارکان مزاجه عدلی — ایریشـور صحت عامیـله اطبایه الم
فیض نصرت بولور البته جهانکیرلغه — همتی هر کیمه خورشـید صفت ویرسه علم
صفحهٔ نامـه کبی جزم دوتر هر یره کیم — کلك وش چکسه سطور سپه خیل وحشم
رفعت قدرنی خورشیده سؤال ایتدی زمین — خاك درکاهنه یادایلدی خورشـید قسم
کیم آنك بولیوب احوالنـه بر ذره وقوف — قالشـم دائرهٔ حیرت ایچنـده بن هـم
طاعت خالقه در حسن رضاسی داعی — رزق مخلوقه کف بحر نوالی مقسم
بحر وکان ایلیـهلر دعوی احسان اما — کرم وجودنی کوردکده اولورلر ملزم
قانی اول رتبه که جودیله آنك بحث ایده بحر — قانی اول حوصله کیم کان کرمدن اوره دم
هرنه تدریجیـله بیك یلده ویره بحروکان — هرنه یوز یلده مرور ایله قیلور حاصل یم
بذل بردمـده ایدر مجلسـنه خازن جود — صرف برکونده قیلور بزمنـده قسام کرم
بالله ار کورمش اولیـدی کرم بی بدلن — آنی معجز صانوب ایمـانه کلوردی حاتم
سـرورا جلهٔ آفاقـه یتورمش عدلك — وسـعت اوزره اثر رابطهٔ خوان نعم
نوله کـردار شفـای کرمکدن یتسه — بوفضولیٔ دل افکاریکه هم برمرهم
وار امیدم که جهان اولمیـه خالی سـندن — نیجـه کیم وار نجوم و فلك واوح وقـلم

شـغل عالم اوله تدبیرك ایله راست مدام
قد کردون اوله پابوسك ایچون دائم خم

بحمـدالله والمنه کـه توفیقـات ربانی — یتوردی منزل مقصوده ابراهیم سـلطانی
طریق کربلا راه نجف بررهبر ایسـتردی — بو یولده کوردی حق حضراولمغه سلطانی ارزانی
ولایت درلرینـك معدنیـدر اولیـا برجی — امین حق کوروب سلطانه تاپشوردی فلك آنی

ايا سلطان عالى همت وسردار عادل دل | كه سنسن كوهر انصاف ودر معدلت كانى
مشرف ايلدى ذات شريفك ملك بغدادى | عمارت قيلدى رأى كنج بخشك ملك ويرانى
صفا تاپدى وصول مقدمكدن يكله جان باغى | اساس آلدى بناى همتكدن عدل ايوانى
قدم باصدك ديار اشرف بغداده سن ير ير | مزارات وبقاع الخير سندن اولدى نورانى
زيارتلركه قيلدك آستانلركيم طواف ايتدك | قبول اولسونكه تاپدك هر برندن فيض احسانى
مقام قنبر واولاد فضل و بعض اهل بيت | طواف ايتدك جوانمردانه قيلدك چوق زرافشانى
عليك پنجه سن قيلدك زيارت كيم مقرردر | بكى كوردكده مخدومن ال او پمك بنده دامانى
ضياى رفعتكدن سايه بولدى سير وقتنده | كهى بهلول ديوانه كهى منصور حقانى
هميشه خصمكى شاه ولايت داشه دوندورسن | نيجه كيم كوردك ايتمش معجز ايلن داش ارسلانى
مقام منطقه طوفن قيلوب اولدك كربسته | او پوب عون ومعين دركاهن ايتدك تازه ايمانى
جواد وكاظمك عطار بغداد اولدوغن بلدك | يوز اوردك تاپدك اول عطاردن هر درده درمانى
تقى وعسكرى ومهديه انصار كوندردك | كه آلايشلو كافر اشكرندن صقليه آنى
فرات پاكك بابل ديارينده قدم باصدك | بروج زهره سندن اولدى اول هاروت زندانى
مثال مشهد شمس و مزار جمجمه بر بر | تماشاسيله كوردك معجزات شاه مردانى
عقيل بن ابى طالبدن استمداد ايدوب همت | طريق كربلايه باشلدك اقران واعيانى
چودشت كربلايه لشكر اسلامى جمع ايتدك | يقين اولدى كه شاه كربلانك اسنور قانى
اداى طاعت وعرض نياز ايتدك بحمدالله | كه مقبول اولدى بيت اللهه ابراهيم قربانى
يتوردك نيت پاكيله بر بر جد و آبايه | سلام روضۀ پاكيزۀ شاه خراسانى
بو كون سرمنزل مقصوده يتدك راه وحدتده | رفيق اولدى سكا توفيق بولدك وصل جانانى
نه جانان جان مطلق بلكه جاندن افضل واشرف | كه دركاهنده ايلر جان نثارن انسى وجانى
خدانك انما قوانده خلق ايجره ولى عهدى | رسولك لحمك لحمى سر خواننده مهمانى
كهى محتاجه ويرمش قنبرى طغيان ايدوب لطفى | كهى ارسلاندن آلمش مضطرب حالنده سلمانى
طفيل كوهر ذات شريفى آدم وعالم | فداى جوهر جسم لطيفى كوهر كانى
امير المؤمنين حيدر على بن ابى طالب | كه جبريل امينيدر خلوت وحدتده دربانى
ندر دنيا وعقبى بى رضاى مرتضى بالله | نه اول باقى كرك صدق اهلنه مطلق نه بو فانى

مدام اول کیم بودرکاهك قوسادات خدامی   سراسر جمع خاطر قیلدك اول جمع پریشانی
بن غافلدن آکاه اولکه برکمتر ثنا خوانم   کرلسن تك سرافرازك بنم تك برثناخوانی
فضولی بو حرم ایچره شب وروزوکه وبی که   دعای خیر قیل سلطانه ترك ایت سیر بستانی

نه اوراد ودعا کیم قیلدی سلطان آستانلرده
قبول ایت کیم بودر داشاد ایدن یوز بیك مسلمانی

ینه دشت هر سبزه‌دن فصل خرم   جهان بی تکلف تکلفده عالم
نباتات امواتنده ویرمش احیا   هوای خضر خصلت وعیسوی دم
مسیح شکوفه ظهور ینه مطلق   صبا عطسهٔ آدم وشاخ مریم
بساط بساتین وبسط ریاحین   بری فارج الهم بری کاشف الغم
کل اوراقی اشجارده ایله مضمر   که معنئ نادر عبارتده مبهم
کل سرخ سوری عروس مقنع   درخت شکوفه نکار معمم
عنادل خطیبنده کلبن منابر   شکوفه سپاهینه کلزار مخیم
بوکون زلف اهل ملاحتدن اوزکه   دکل هیچ کیم مضطرب حال ودرهم
بوکون ابرو باد بهاریدن اوزکه   دکل کیمسه سرکشته ودیده پرنم
بهارکدر آیا بو تأثیر یالان   ویادولت خان خانان اعظم
فلك مرتبه قطب خورشید سیری   که نوروز عدلیله در ملك خرم
مثال ایالتده اسمیله جاری   ازل تا ابد حکم طغرا وخاتم
حساب سخاوتده امریله مجرا   کدا آدینه حاصل معدن ویم
ایدرلر زمانده ممکندر ایتمك   کدا کنج ودینار ودرهم فراهم
بولنمز بو معموره‌ده برخرابه   دفین اولمغه کنج ودینار ودرهم
نظر فیض روح صفاتنده عاجز   خرد جوهر جسمی درکنده ملزم
کمالات کسبنده عقل مجرد   نه جسم مصور نه روح مجسم
قد دلکشی رایت نصرت آیت   رخ مهوشی رأیت فتحه پرچم
عنان برعنان فتح ونصرت رفیق   نه صاری که قیلسه عزیمت مصمم

سمی خلیل اختر برج حکمت

که رخشنده در غاشیه کش یوزادهم

قضانك ضمیرنده اظهار دائم — هم افعال متقن هم اعمال مبرم
قدرتك وقوفنده انشا همیشه — هم اشکال مغلق هم اسرار مبهم
حکومت شعارا ولایت پناها — که جاه وحکومت سکادر مسلم
اکر ماهه مهر رخك صالسه پرتو — مه اولمز داخی مهردن ذره‌جه کم
اکر یقسه پروانه‌یه حکمك ای شمع — اولور مهر حاضرلکا زاج مظلم
شراب مذاقکده کیفیت شهد — مزاج سنانکده خاصیت سم
سنك پای بوسك تمناسی برله — قدم تك قد آسمان متصل خم
زمین پای بوسکله برقدر بولمش — کیم اول قدره قادر دکل آسمان هم
شهاسنسن اول کوهر درج حکمت — که سندندر البته هر دردہ برام

نه دل ریش کیم زخم تك آچدی اغزین
سکا عرض حال ایتمکه تاپدی مرهم

وه ندر اول طایر فرخنده بال تیز پر — کیم اولور بر طرفه آیین ایچره هردم جلوه کر
آغزی آچق چقمز آوازی اياغی یوق یورر — جانیله در سیری اما دیمك اولمز جانور
بر دمور آغجلی دیوار ایله مستحکم حصار — براساس قیر ایلن قائم بنای معتبر
یکی آیدر هیأتی اما یکی ایلر کبی — بدر اولمز نیچه کیم کوك اوزره سرکردان کزر
عادتی اوچقدر اما قوشلرك عکسی مدام — اوچه بلمز متصل بال وپری اولسه تر
که زکریا کبی چکمش جفالر بچقودن — که بت آزر کبی اولمش کرفتار تبر
بوینی باغلو برقرا قولدر هواسی قاچغه — بولدوغن آلوب قاچر صقلامسك شام وسحر
بر مبصردر که دائم دیدهٔ حیرت آچوب — آسمان تحقیق احوالنه صالمشدر نظر
صابلور پهلولرینك استخوانی ضعفدن — بویله ضعفیله آغر یوکلر چکر ایلر هنر
پرده کزمز وحش تك اما یورر آندن روان — کوکده اوچمز طیرتك اما اوچر اندن بتر
کر بوکلمشدر قدی عیب ایلمك بر پیردر — نوح دورندن ویرر بر سؤال ایتسك خبر
باش آچوب یغمورلره صویه باتورمش کسوتی — یاش اوشاقدر اوحی ساده هیچ بلمز خیروشر
جانی یوق لیکن رضای خلق حاصل قیلمغه — که اشاغه که یوقارو سکردوب جانلر چکر

دیوه بڭلرز كزدیرر باشـده سلیمان تختنی	یوقسه كاندر صقلانور كوكسنده قیمتلو كهر

یوقسه زور قدر آنی قیلش مرتب سیرایچون
ویس بك حضرتلری اول شهریار نامور

ای بقای عز وجاهڭ موجب تسكین ملك	وی ثنای لطف وقهرڭ منشأ نفع وضرر
خاكپایكدن اكر بر ذره تاپسیدی صدف	بسلردی ارتفاع قدر ایچون مطلق درر
اویله امنیتدر ایامكده كیم منعملرك	عشرت اسرافندن اوزكه مالنه یوقدر ضرر
تیشهٔ بنایه ویردی ارهٔ نجاره دون	ظلمومزدن هم حجر آسوده اولدی هم شجر
اویله كیم عدلڭ ضرر رسمن كوتوردی ملكدن	احتیاط ایچون كركز كیسه دیه دیوار ودر
دشمنڭ مغلوب اولوب دائم ظفر بلرندر	سن بخشنكیم عفو قیلسك اول صانور آنی ظفر
یول آپارسیدی سنڭ احسانكه بر ذره‌جه	آفتابڭ منتن چكمزدی نور ایچون قمر
ذوق ایچون شوقڭ تاپوب سرمست اولان عارفلره	حاجت اولمز جام می ایچمك سنڭ شوقڭ یتر
شام بزمڭ اویله روشندر كه هر كیم شمع تك	بواسده آنڭ ذوقنی قیلمز تمنای سحر
وصف ذاتڭ حددن افزوندر شها معذوردوت	كیم قیلور ابرام خوفندن فضولی مختصر
وار امیدم تا بو دریا اوزره كشتئ هلال	كاه سیر خاور ایلر كاه كشت باختر

باختردن خاوره اولسون صلای صولتڭ
شهرتكدن اولسون خالی فضای بحر وبر

بو صراحی مثلا بر صنم رعنادر	كه دمادم طرب انكیز ونشاط افزادر
سروتك قامت دلجویله عشاق قریب	شمع تك پرتو رخساریله بزم آرادر
كلبن باغ طرب غنچهٔ كلزار فرح	كل كیم آنذن آچیلور جام می صهبادر
رنك زرد ودایله سرخن كوروب ایلر حیرت	كه خزان ایچره عجب بونه كل حمرادر
كاه یوز عاشق شیدانی قلوب مست وخراب	ایلمز هیچ ترحم ایشی استغنادر
بزم ایچون هر طرفن طرفه ایكتلرد وتمش	صانه سن خلعت زر بفت ایله بر میرزادر
باطن صاف ایله بر صوفیه بڭزر كه مدام	سجده سنده اثر صدق صفا پیدادر
كهر بابی طونلن بر بت سركشدر كیم	جلوهٔ ناز ایله شه مجلسنه زیبادر
اول شهنشاه كه فیضندن اومركام مدام	بزم وحدتده اكر خضر واكر عیسادر

چاکر چاکری فغفور ایله خاقان اولوبن — بنده بنده‌سی اسکندر ایله دارادر
جم و جمشید دکل بزمده همتاسی آنك — سرور بی بدل و خسرو بی همتادر
خان عادل هم آنك پرتو اقبالندن — براثر تاپدی که صاحب نظر بینادر
نشئهٔ ذوق بولان جام رضاسندن — بزم عشقنده قوعمر قدح پیمادر

ای فضولی دونوکون ایله دعا صدقیله کیم
اوله بودولت واقبال ایله تا دنیادر

مکر قیلور رقم وصف خط یار قلم — که خط یارکبی اولدی مشکبار قلم
مکر دیلر صفت لعل یار ایده تحریر — که لعل یارکبیدر کهر نثار قلم
اکر جفا چکه صورت نکاردن یوزییل — دیمك چکه صفت صورت نکار قلم
یازده‌میم والف اول قدودهانه شبیه — کمال وسحرینه چوق قیلدی افتخار قلم
ولی خرام وتکلم ویرده عاجز اولوب — خطینه چکدی خطواولدی شرمسار قلم
نه‌یرده کیم یوررنافه نافه مشك دوکر — دوتوبدرر روش آهوی تتار قلم
خجسته خضردر آب حیات ایچمك ایچون — زمان زمان ظلماته قیلور کذار قلم
نه ایچدی محبره‌ده بلمزم که واله اولوب — اوزینه ایلدی سرکشته‌لك شعار قلم
قراباشن کوتوروب دائم ایلدن ایله کزر — دوترلر ایسه دخی ایلمز قرار قلم
بر اوزباشنه اولالمش قراری یوق داودر — چقنجه دوتمسه‌لر عالمی یقار قلم
سیاه بختلغی یازمش آلتنه تقدیر — نوله چکرسه قرا کونده روزکار قلم
دیلیله اوزباشنه متصل بلا کتورر — که خلقه کزلو سوزی ایلر آشکار قلم
تجارت اهلنه بکزر مسافرت یولنده — خطوط سطرلرندن چکر قطار قلم
قرادرر یوزی اول وجهدن کیم ایلرفاش — اوزیله یاری اراسنده هرنه وار قلم
شکسته نامه‌لری یعنی اهل حسنه صاتر — متاع مملکت هند وزنکبار قلم
او پر صحیفه یوزینوه کورك بوطالعی کیم — بولور وصال نکار سمن عذار قلم
مداد طره‌سنه یوزسورر زهی دولت — دوتر همیشه سر زلف تابدار قلم
انکچون الدن اله کزدرر اکابر کیم — تاپوبدر آصف دوراندن اعتبار قلم

کل حدیقهٔ اقبال مصطفی چلبی

کیم اولدی دوات قرینله کامکار قلم

سمی احمد مرسل که قیلدی اکا طفیل — دمی که لوح ایله یازدی کردکار قلم
نسیم خلقنك اوصافن ایتمکده تحریر — چون الینه ویرر سبزه‌دن بهار قلم
ایا بلند جنابی که مدحتکده اولوب — همیشه معترف عجز و انکسار قلم
ریاض قدرده فضلك نهال رأفتدر — نهال فضلکه برطرفه شاخسار قلم
نهال دولته قدرك ریاض حکمتدر — ریاض قدرکه برطرفه جویبار قلم
الینه آلمز ایمش مصطفی قلم دیرلر — بو ذات ایله بسی اولمش ایدی خوار قلم
سکا یتوردی اوزین نسبت ایله طایمق ایچون — زمانه‌ده سنك آدکله اعتبار قلم
کلیم طور وفاسن که اهل خیر وشره — الکده کاه عصا اولدی کاه مار قلم
براقدی جاننی دار الشفای درکهکه — هجوم حادثه‌دن خسته و نزار قلم
الکدن ایچدوکی شهد وشفای حکمتده — مزاج نازکنده اولدی سازکار قلم
بسی عززلك خدمتنده باغلدی بیل — قونی ترك وسنی قیلدی اختیار قلم
ثبات عهدکی ایامدن قیلوب معلوم — سنکله ایلدی عهدینی استوار قلم
اراوب اهل نظر وارنی یتنجه سکا — جهان ایچنده بسی چکدی انتظار قلم
ویروب نظام جهان آصف ونظام الملك — کیدوب جهانده سکا قالدی یادکار قلم
سنك مطیعك اکر اولمسیدی اولمزدی — سواد اعظم خط ایچره شهریار قلم
آلنمش اوچنده‌ك ایله بر قولکدرر مقبول — باشن اکرکسه‌لر ایلمز فرار قلم
سوزك یورتمکه باشدن اباغ ایدوب بو کوردر — کمال شفقتکه‌در امیدوار قلم
سپهر منزلتا اول فضولی زارم — که حال زارمی یازنجه اولدی زار قلم
ثنای ذاتکه چوقدر سوزم ولی نه دیسم — که سنلغ قیلوبن ویردی اختصار قلم
دیدی صاقن سوزی چوق ایتمه صقله شرط ادب — که چوق سوزندن اولوبدر سیاهکار قلم
امیدوارکه نظم نظام عالم ایچون — فلکده تا اوله لوحیله پایدار قلم

سن اوله سن قلمه اعتبار ایچون حامی
سکا حکومت ایچون اوله دستیار قلم

باغ لوحینی خزان برکی زر افشان ایلر — آب اول لوحده مشق خط ریحان ایلر

ای کوکل کلدی بهار ایله چمن سیرانی — کور که حالا نه عمل عامل دوران ایلر

ینه پیر فلك اطفال ریاحینی یغوب — فیض تعلیم ایله بستانی دبستان ایلر

صو اباغینی کسوب یهده کره‌کاردن — سبزه‌یه هم سبق درس کلستان ایلر

غنچه‌یی متن مطالعه‌ده ایدوب عقد کشاد — لاله‌یی شرح طوالعده سبقخوان ایلر

سنبلی علم الهیده قیلوب موی شکاف — سوسنی بحث ریاضیده سخندان ایلر

درس منطق اوقور ایکن دل ایلن مرغ سحر — دوتیلوب اوقیدوغی کللری خندان ایلر

بلبلی هر نیجه کیم حافظ خوش لهجهٔ آب — اوکردوب حسن ادا قاریٔ قرآن ایلر

کورنزاکت که‌کاوب صبح صحف خوانی اکا — عیب تقریر قیلوب طعنهٔ الحان ایلر

فصل کیفیت قانون طب ایتمش حاصل — بحث تشخیص مرض دعوی درمان ایلر

شربت باده ایله چوق صنادم خسته‌لره — ایلر آنی که نه بقراط نه لقمان ایلر

بلمزم سحرمی معجزمی نسیمك ایشی کیم — حرکاتی خردی خیره وحیران ایلر

هر مزاجه که دیلر اوله قیلور مدخل کیم — آنی ادراك نه ارواح نه ابدان ایلر

حبذا دهر که بی پیوسته سحاب فیضین — باعث تربیت باغ وبیابان ایلر

غنچه‌نك کورسه اکر رشتهٔ طبعنده کره — بلبلك یاسه ایشن مشکلن آسان ایلر

انتظار ایله طاشی لعل قیلوب رنك ویرر — روزکار یله صویی لؤلؤ غلطان ایلر

قطره‌یی مدت ایلن متصل بحر قیلور — ذره‌یی واصل خورشید درخشان ایلر

لیك غایتده تعجب قیلورم که نه ایچون — بن محرومی همین خستهٔ حرمان ایلر

غیره احسانی چوق والطفی بوکش لیك بکا — ستمی وافر وبیدادی فروان ایلر

کاش بغرومی قضاصوایده کوزیاشی ایچون — چشمه تك دور میوبن چون بنی کریان ایلر

کاش جسمی فلك طاش ایده بیداده دوزم — معدن لعل کبی چون جکرم قان ایلر

یریوزنده کوتورلمکده کانم داخی یوق — بویله کیم تن چوریوب کوز یاشی طغیان ایلر

بیخبرلر بیلمز اشك روانم نه ایچون — کرچه تنبیهنه دل ناله وافغان ایلر

اهل طغیانه اثر ایلیدمز کریهٔ نوح — کرچه هردم اولاری واقف طوفان ایلر

ای فلك بونه روادر که سپاه ستمك — دل معموری یغما ایله ویران ایلر

بردیمزسن می که ناکه ستمدن بوفقیر — قاضی عسکره شرح غم پنهان ایلر

اول قضا حکم که خرج ایتسه خلاف ره شرع
قیلدوغندن آنی زجرله پشیمان ایلر

اول قدر نامه که مور خطینك مضمونی
نیچه کیم ظاهر اولور حکم سلیمان ایلر

عرش تمکین فلك مرتبه قادر چلبی
که فلك تابعیدر هرنیچه فرمان ایلر

چرخ بوتیغ چکوبدر یکی آیدن که مدام
کیمی کوردیسه مخالف اکا قربان ایلر

بیلك بیلك اهرمنن موعظهٔ معرفتی
قابل دین قیلور قابل ایمان ایلر

عرض ایمان بته کر قیلسه دم جان بخشی
جان ویروب معجزایلن آنی مسلمان ایلر

لفظ جان پرورایلن رشحهٔ کلککك فعلن
نه دم عیسی ونه چشمهٔ حیوان ایلر

ای ورع پیشه که دائم قدم ثابتکی
رسم اسلامده قضاء قائم ارکان ایلر

رایض تندر وطبع لطیفك دون وکون
توسن فکری ایلن چرخده جولان ایلر

میل ایدر خدمتکه دولت توفیق بولوب
کیمکه حقدن طلب رتبهٔ عرفان ایلر

سن مقام ایلدیکك معبدی عابدلردن
کیمکه مأوای ملائك دیسه بهتان ایلر

صالسه سبحه اوزین دائرهٔ مجلسکه
رشتهٔ عقدن اوزوب چرخ پریشان ایلر

سکا کردورسه بر لحظه مقابل محراب
طاشلره باشن اوروب چاك کریبان ایلر

سندن آیرلسه مصلانی اباقلاره صلوب
ضعف طالع قره طپراغله یکسان ایلر

هرسیه دل که قومز باش خطکه خامه صفت
قاره جاهلدر اکر دعویٔ عرفان ایلر

کرچه سلطانه در اسلام قیامی منسوب
سکا منسوبدر اول سعی که سلطان ایلر

سرورابنده فضوایی کمان کردون
متصل درد وبلا اوقنه قلقان ایلر

ایشدوب طعنهٔ دم سردلری هردم کیم
شمع تك شرح غم کلبهٔ احزان ایلر

اویله کیم حال دلن فهم قیلن سنسن وبس
سن اکر قیلمز ایسك کیم اکا احسان ایلر

نه مشکل اولسه قیلور چرخ روزکار ایله حل
مرور ایله آچیلور تاب تار طول امل

کوکل مرادینی تدریج ایله قیلور حاصل
تحمل اولسه یتر دامن مطالبه ال

نظام عالم ایچون اکسك اولمز اهل صلاح
قومز امورنی عالم معطل ومختل

فراست اهلی کم اولمز صلاح ملت ایچون
بونظم سلسله سی ایلمز قبول خلل

جهانی چرخ مدبردن ایلمز خالی | دکل مصالح مستعمل جهان مهمل
نه لطفدر ینه کیم خطهٔ عراق عرب | کمال معرفت کردکاره اولدی محل
نشان رونق بغداددر بوکیم قیلمش | ظهور لطف مجدد خدای عزوجل
مصور ایلدی نقش سعادت ابدی | بساط بقعهٔ بغداده نقش بند ازل
منور ایلدی عدل ایله اولیا برجن | همای اوج هنر قطب اعدل و اکمل

مبین شرع شریف نبی محمد بیك
که ذکر یدر سبب ذکر احمد مرسل

زهی بلند مقامی که پایهٔ قدری | علو طارم اعلانی کوستر اسفل
نه ملکه کیم اثر التفاتی صالسه شرف | اولور خزانی بهاره غمی نشاطه بدل
وجود بی بدلی آفتابدر اما | بر آفتاب که دائم مداری اوله حمل
بلند قدر شهاسنن اول سعادتمند | که شان قدر که درآیت وفا منزل
تفحص ایلدلر حسن عاقبت اهلن | جمیع خاطره سنن خطور ایدن اول
میسر اولسه طریق اطاعتك خلقه | ممالك ایچره اولور رفع اختلال ملل
احاطه قیلسه جمیع اموره تدبیرك | حدود ملکده مرفوع اولور رسوم جدل
موافق شرف طلعتك ممد حیات | مخالف اثر مقدمك حضور اجل
دکل زمانه ده مخفی دبیر رأیکدن | حساب دفتر دانش مفصل ومجمل
حکیم معرفتك صلحه ملتفت اوله لی | بوزلدی معرکهٔ فتنه و بساط حیل
صرار دی شهد کلامکدن اهل درد یوزی | مزید علت صفرا اولور شفای عسل
کیدردی تلخیٔ قهرك فساد طغیانی | قیلور مضرت بلغم ازاله سن خنطل
شها فضولیٔ بیدل دعای دولتکی | بیلور بدر احسن اقوال خیر حسن عمل

همیشه جاه وجلالنده مستدام اول کیم
مدار امن وامانسن نظام دین وملل

نه لطفدر ینه کیم بولدی سبزه دن کلزار | نه فیضدر ینه کیم صالدی باغه بادبهار
مزین اولدی خط سبزه ایله روی زمین | لطافت خط سبزیله اوله کیم خط یار
حجاب غیبده هر فیض کیم که مخفی ایدی | جهانه ایلدی لطف نسیم کل اظهار

(صفای)

صفای عالم ایچون شاهد عنایت حق ... ریاض دهرده عرض ایلدی کل رخسار
صحیفهٔ چمنه یازدی خامهٔ سبزه ... خط دلائل اثبات ایزد جبار
مظاهر اثر رحمت ایتدی هر طرفی ... کمال قدرت حق فانظروا اولوالابصار
کورنسه خلق رضاسی زمانه‌دن نه عجب ... زمانه صورت اقباله اولدی آینه دار
سپهر منتی التنده اولسه دهر نوله ... کوتوردی آینهٔ دهردن سپهر غبار
چراغ برق قیلوب شمع لاله‌یی روشن ... صدای رعد قیلوب چشم نرکسی بیدار
دوتشدی حیرت ایله سینهٔ ذوالافهام ... آچلدی عبرت ایله دیدهٔ اولوالابصار
دماغی ایتدی معطر هوای غالیه بو ... هوایی قیلدی معنبر سحاب کوهر بار
ضمیره ذوق ویروب مژدهٔ توجه کل ... جهانه صالدی صفا مقدم نسیم بهار
آنك کبی که بو اقلیمه یمن مقدم ایله ... براقدی ذوق صفا سرور سپهر وقار
کل حدیقهٔ اقبال وسر وباغ هنر ... مه سپهر ادب شهریار نعت شعار

محیط مرکز دولت ایاس پاشا کیم
مدار ملکه کیم اقبالی نقطهٔ پرکار

سپهر منزلتی کیم براقسه خاکه نظر ... قیلور خواص ایله خاکی زر تمام عیار
محیط حوصلهٔ کیم کر ایتسه قطره‌یه میل ... توجه ایله قیلور قطره‌یی در شهوار
صداقتنده ثبات سعادت واقبال ... سیاستنده ثواب مهاجر وانصار
صلاح اهلنه حلم ایله والئ مشفق ... فساد دفعنه عدلیله حاکم قهار
وجود کاملنه پادشاه عالمدن ... سرایت ایلمش آثار سلطنت نه که وار
جهان فروزی کورن اول مه تمامی یاور ... که آفتاب جهان تابندر اول انوار
ایا بلند نظر آفتاب اوج هنر ... که رسمدر سکا حسن خصائل اطوار
کمال معدلتك ویردی استقامت ملك ... طبیب حاذقه صانکیم ایرشدی بربیمار
منور ایلدی اقبالك اولیا برجن ... اوای عدلك اولوب اولیایه شمع مزار
رواج بخش طریق امام اعظم اولوب ... بنای شرعله ویردك امور ملکه قرار
چراغ طلعتله کربلایه صالدك نور ... اول آستانه‌ده قیلدك در نیاز ونثار
تمامئ امرادن سکا مسلمدر ... رعایت نسب شرع احمد مختار

یتر بو اجر سکا اول زمانکه عرض اولنور　　جزا ایچون حقه بربر عبادت ابرار
خلاف غیر نصیب اولدی حین حکم سکا　　زیارت حرم پاك حیدر کرار
کیم اول خلیفهٔ رابعدر ونسبدر　　سکا که حاکم رابعسن اکا قرب جوار

شها سعادت واقبالکه دعا کودر
جمیع اهل جهان کمترین فضولیٔ زار

ینه قیلدی صبا گلزاره دعوت بلبل زاری　　ینه قمری مقام ایتدی فضای صحن گلزاری
ینه دوشدی هوادن سبزهزاره قطرهٔ شبنم　　ینه گلزاره صالدی ظل رحمت ابر آذاری
ینه دیوانهٔ عشق ایلدی دارالشفامیلی　　ینه گلزاره چقدی گوشهٔ محنت گرفتاری
یرندن دپرهدن بن مبتلایی شوق غالبدر　　هوادر گزدرن یردن یره ابر گهرباری
بو عشرتگاهك اتمامنده برطاش اولسه اکسك　　بنی یردن یره نقل ایلردی دهر معماری
قدحم برله تحریکم یرمدن محض حکمتدر　　قضا صورتگری بیهوده گزدرمز بو پرکاری
مکان تغییری صحت موجبیدر نوله نقل ایتسه　　طبیب حکمت حق ملکدن ملکه بو بیماری
بکا بن اولدیغم منزلده راحت میل ایدوب گلمز　　دوشوب زحمتلره ناچار بن اولدم طلبکاری
هوای سیر قیلدم ارتفاع قدر ایچون زیرا　　یرنده هر متاعك پست اولور البته مقداری
رواج عشق ویرمك قصدنه چقدم دیارمدن　　هنر ضایعدر اول کشورده کیم یوقدر خریداری
محبت قیلمغه اظهار غربت اختیار ایتدم　　نه چاره یوق بو جنسك اولدیغم یرلرده بازاری
مبارکدر سواد دود آهم قندده عزم ایتسم　　عیان اولمز سحابك گزدوکی یرلرده آثاری
مگرمدر سرشکم قنده یرطوتسم بو یوزدن کیم　　بهار انگیز اولور هر قندهکیم سیلاب اولور جاری
ینه ای بلبل بیچاره ایام بهار اولدی　　ایرشدی وقت کیم بخت اوله اهل درد غمخواری
گله گل آچله نرگس لطافت بوستاننده　　قویه سیلاب ذوقیله الم خاشاکی غم خاری
سکا اولسه میسر خلوت وحدتده گل وصلی　　نصیب اوله بکا پاشای گل رخسار دیداری
زهی پاشای ملك آرای دولتمند روشن دل　　که مقبول جمیع خلقدر مجموع اطواری
سلوك دلکشی طی طریق استقامتده　　مخالف دوردن قیلمش پشیمان چرخ غداری
حقیقتده اللهك اکبر آیات تقدیری　　شریعتده رسولك اعظم اعوان وانصاری
زماننده زمانه ظلمی یوق انصافی وار ایتمش　　اکا منسوبدر ظلمیله انصافك یوغی واری

(فراغت)

فراغت خوابگاهك بكليوب بيم حوادثدن | اولو بدر پاسبان ملك وملت بخت بيداری

بهار كلشن دولت اياس پاك دامن كيم
وجودی هر خللدن پاكدر هر عيبدن عاری

زهی شمع شبستان سخا ولطف كيم اولمش | قو احبابه و اعدايه روشن نوری وناری
شها شفقت شعار اسنسن اول پاكيزه سيرتكيم | سكا حاجت دكل احسان ايچون درد دل اظهاری
وجود بی مثالك دولت اسلامه نصرتدر | مجرد صيت رزمك ايلمش مغلوب كفاری
فريد عصرسن اما كزر هر قلبده مهرك | كونش بدر ولی مقسومدر هر پرده انواری
فلكدر اويله محكومك كه خورشيدی قيلور حاضر | اكر يارم كيجه بزمكده لازم اولسه احضاری
رواندر اويله فرمانك كه كر خورشيده حكم ايتسه | خلاف طبع اسفلدن اولور اعلايه رفتاری
اكر قيلسك اعانت ور اهانت اختيار ايتسك | قيلور تبديله قابل اطف قهرك نوری وناری
زمانك جملهٔ اوقاتی صبح ايلمش كويا | چراغيله بولمز ظلم دورينك شب تاری
كمال حسن اخلاقك بيان ايلر آچلدقچه | سمن مجموعه سی نسرين كتابی غنچه طوماری
صفای طبعكه ممكن اولوردی ايلمك نسبت | بهار آينه سنده اولسه يدی سبزه زنكاری
تصور ايلمك اولمز سكا مانند بر كامل | همانا سنده ختم اولمش كمال قدرت باری
صبا وصف رخك قيلدقده كل وصفينی سويلركن | دوتلدی غنچه نطقی بلبلك حصر اولدی كفتاری
ثبات عدل ايچون رونق براقدك ملك بغداده | بقای كنج ايچون ای حضر يپدك كهنه ديواری
بوكون بغدادده بركسه يوق كيم آنده رأفت يوق | جميع مردم بغداده اولمش رأفتك ساری
دوتلمشدی ديلم محنت كوروب حسن تكلمدن | كتوردی يادمه ذوق صفاتك شوق اشعاری
ممالك پرورا يوق سندن اوزكه برمدبر كيم | دمادم مطرح اطف ايده عشاق دل افكاری
فضولی بلبل كلزار حسن التفاتكدر | بهار اولدی نه كفتاره تحريك ايتدی منقاری
ديلر تفصيل ايله حال دلن شرح ايليه اما | نه شرح ايتسون سكا معلومدر مجموع اطواری
ايدوبدر كوشهٔ عزلتده صورمز هيچ كيم حالن | نه اوله برفقيرك حالی كيم اولمايه بر ياری
جفاسن هيچ يدل چكمز اندن غيری اغيارك | انكچون غالبا خلق ايلمشدر تكری اغياری
اميدم وار كيم رسم مقرر اوزره اولدقچه | قرين شام زلفيله عروس صبح رخساری

سكا منسوب اوله خلوتسرای دهر تزيينی

سنکله چرکنه عشرتکه اقبال پکاری

ظلمت حیرتده ذکرکدر بکا ورد زبان   طوطیم کویایم شکر بزم هندوستان
اختلاط خلقدن چکدم تعلق دامنن   قاف عزلتده بکا سیمرغ نسبت آشیان
جیفهٔ دنیایه چوق میل ایتزم کرکس کبی   برهما طبعم غذا بسدر بکا براستخوان
یوزفصاحت طوطئ طبعمده مضمردرولی   کیم دوتر آیینه کیم اظهار ایدم راز نهان
ساکنم بریرده کیم یوق اعتبارم ذره‌جه   روشن رأی وصال همتم خورشیدسان
قصرقدرورشتهٔ درکم رفیع اولق نه سود   چون مساویدر بوقومه آسمان وریسمان
عالم صورتده کریوقدر شکوه وشوکتم   عالم معنیده یوق بربن کبی صاحبقران
مسند آرای سریر دولت باقی بنم   کیم سوزم ضمننده هراقلیمه حکممدر روان
دولت دنیا ایچون چکمن سلاطین منتن   فقر سلطانی بنم کیم دولتمدر جاودان
بی تردد دوتمشم بحر تعلقدن کنار   بی تکلف بولمشم بیهوده غوغادن امان
سر بلندم سرکشم ارباب عجب وکبره لیك   معرفت اهلینه کرد راه وخاك آستان
بنده‌ام اول ماه اوج رفعت واقباله کیم   کورمشدر براکا مانند دور آسمان
مقتدای اهل دانش حامی ارباب فضل   کارفرمای ضمیر پاك طبع خورده‌دان

نظم بخش ملك جعفر بك روشن رأی کیم
فیض فطریدراکا جاه وجلال وعز وشان

طبع کردون طوع فرماننه ایتمش افتخار   رخش دوران رایض رأینه طاپشورمش عنان
دقت افکاری اول غایتده کیم فکر ایلسه   حکمت اشیاده دوتمز دامن علمن کمان
مدرك اوصافی رأی صائب وطبع سلیم   تابع فرمانی عقل پیر و بخت نوجوان
صفوت اخلاصی اول مقدارکیم قهر ایلسه   خاطر بدخواهه قهرندن خطور ایتمز زیان
ای شکوه رفعتك پیرایهٔ کلزار دهر   وی نظام رأفتك آرایش ملك جهان
بیم قهرك خان ومان خصمه برق خانه‌سوز   لطف طبعك لاله زار ملکه ابر درفشان
سرورا سن چشمهٔ احسان بحر لطفسن   تشنهٔ شهد وصالکدر فضولی ناتوان
اول زماندن کیم بنی اخلاقك ایتمش معتقد   حق بیلور وردم دعای دولتکدر هرزمان
وار امیدم تامدار عدلدر عالپناه   وار امیدم تا لوای فتحدر کشورستان

اوله‌سن اقبال وعز ورفعت واجلال ایله
کام گیر وکامیاب وکامکار وکامران

صفحهٔ چهرهٔ آل اوزره سواد خط یار — دل پرخونمك آیینه‌سنه صالدی غبار

ای عذار وخطکه عنبر و کافور غلام — دمبدم صفحهٔ کافوره خطك عنبربار

خط سبز ایله فزون اولدی لطافت رخکه — کیم کوروبدر ویره آیینه‌یه رونق ژنکار

صف عشاق هجوم ایتدمی مکر کیم حسنك — لعل گنجینه‌سنه غالیه‌دن چکدی حصار

بیك بلا اوقینه صانجادی رخك عکسندن — اوله‌لی ساده کوکل عارضکه آینه دار

آچدی کوکلم چیچکن ذوق وخط رخسارك — دون وکون اولسه برابر نه عجب اولسه بهار

خط وکل ظاهر اولان آهوی چیندر چشمك — هر طرف جنبشه کلدکجه قیلور مشك نثار

ای بت سنك دل وسیم تن ومشکین خال — وی مه سرو قد وسبز خط ولاله عذار

کوکلم آلدك که بهاسن ویره‌سن نقد وفا — ایتدك عهده وفا قولکه قیلدك انکار

نه روا اولیه آثار مروت سنده — سن تغافل قیله‌سن بن اولم آشفته وزار

دوته‌لم کیم بکا چاکر سکا سلطان دیرلر — اتصال ایله بغله و کر ایلرسن عار

کرم ایت کوکلی ویر غیریله بازار ایدرم — سن سکا بن بکا آزار ایله اولمز بازار

بالله اینجنمه بنی یوخسه شکایت ایدرم — نیجه برصبر ایدیم قالمدی جانمده قرار

لله الحمد دکل ملك تهی حاکمدن — شرع اجراسنه بغدادده برحاکم وار

واضح معدلت ورأفت وانصاف وادب — صاحب مرحمت وشفقت وتمکین ووقار

اول ذکی طبع که تحقیق صفاتنده انك — طلب معرفت افکاری ایدوبدر افکار

ذاتی کوهر صدف حکمة لیکن یکتا
طبعی کوکب فلك دقتده اما سیار

درکنده قسم بدیهیده تصور محصور — علمنده حاجب اسرار و قوع اظهار

بزمی ارباب تمنایه مقام مقصد — کلکی اهل حقه مفتاح کنوز اسرار

علم منهاجنده اطواری اصول توضیح — فیض مصباحنده آثار سلوکی انوار

فقها فرقه‌سنه صورت فعلی فتوی — جمله دن جمله یه اول صدر شریعت مختار

ای وجودك سبب تقویت شرع شریف — بنیهٔ علت زهرایه سدادك معمار

خدمتك اولسه مقصود نه ممكن كه ویره — نظم اصناف ثلاثه اثر هفت وچهار
نقطهٔ دائره كر اولمسه ذاتك نه عجب — اولسه نه دائرهٔ چرخ معطل پركار
خدمت بزمكه مأمور ملائك صف صف — ظاهرا صورت انسانه كیروب لیل ونهار
ماه سیمالر ایله عرصهٔ بزمك كردون — سروبالالر ایله خاك حریمك كلزار
سرورا اجر عمل عاجل و آجل حقدن — جنت اولمش سكا بو معنی یه شاهد آثار
نوله كوردكجه سنی اولسه فضولی كویا — سن برآینه سن اول طوطی شیرین كفتار
وار امیدم نیجه كیم كار كه حكمتدن — خاك وافلاك كه مقدر اوله مكث ایله مدار

سیر افلاك اوله خاك اوزره سنك رأیكله
كر خدمتكی ایده دوائر اقطار

سواد بقعهٔ بغداد چشم هفت كشوردر — چراغ مردمی نور عدالتدن منوردر
قو اطرافنده آب حیات عدلدر جاری — جمیع اهلنه توفیق جمعیت میسردر
سروری متصل ذوقی دمادم نعمتی بیحد — فضاسی عافیت افزا هواسی روح پروردر
سرور اهلنه زنجیر تعلق هیأتی جسری — سرآفاقه باروی حصار تاج و افسردر
بنای بقعهٔ مقبولی اهل خیره منزلكه — بسیط خاك پاكی اولیاء اللهه بستردر
روادر اولیا برجی دیمك اول بقعهٔ پاكه — كه هر علامه یه منزلكه وهر علمه مظهردر
افاضل بقعه بقعه خاك پاكن منزل ایتمشلر — نظر قیل صفحه صفحه اوحنه كور كیم نه دفتردر
سواد آفرینش نسخه سندن بر ورقدر كیم — قوانین عدالت انده مرقوم و محرردر
نوله فرهادوش عشاقی اولسه جمله خسرولر — مبارك صفحه سنده صورت شیرین مصوردر
كتاب كائناته صرصر فتنه كذر قیلمش — همان بو صفحه قالمش باقی اوراقی مبتردر
مكارهدن حذر اقباله رغبت قیلمغه دائم — ملكدر هر طرفدن قاصدی صانماك كبوتردر
زلال معدلت سرچشمه سی اولسه عجب اولمز — حریم باركاه رفعتی ساقئ كوثردر
بو ملكك شاهد توفیق اقبالی بودر حالا — كه پاشای سعادتمند اهل ملكه سروردر
زهی سردار صائب رأی صاحب عدل دریادل — كه شان و شوكتی اعدایه منصور و مظفردر
دكل حد بشر حسن عفاف ولطف افعالی — ملائك فرقه سندن برعجب ذات مطهردر
مجلادر غبار ظلمدن مرآت اقبالی — تعالی الله نه خوش پاكیزه طبع و پاك جوهردر

(ضمیر)

ضمیر بی ملالی اصوب افکاره جولانگه — وجود بی مثالی احسن افعاله مصدردر

ثبات ملکنه برهان یتر کیفیت عدلی — عدالت قنده اولسه مستدام اولمق مقرردر

امیر اعدل واکرم ایاس پاك طینت کیم

زلال عدل برله طینت پاکی مخمردر

شهاسن مسند آرای سریر عز ورفعتسن — طراز اعتبارك صفحهٔ دورانه زیوردر

جمال انورکدر آسمان معدلت ماهی — ویا اول ماه کیم خورشید رخشانه برابردر

پناه ملك وملتسن سداد حسن تدبیرك — عدو یأجوجنك دفعنه برسد سکندردر

سکا تابع اولان چکمز ملال و محنت عالم — نه غم ظلمات وهمندن اکا کیم خضر رهبردر

ویررجان تیغ خونریزك خیالیله عدو گویا — خیال تیغ خونریزك اجل مرغینه شهپردر

پیام شوکتك یتدکجه اعدانی زبون ایلر — عزائم خوانه دیو البته محکوم مسخردر

سنك تیغکدن ایستر برجلا کسب ایلیه حالا — جهان آینه‌سی کیم گرد محنتدن مکدردر

سنك تحریك رخش اقتدارکدن اومر تسکین — بوکونلرده هرکیم تشویشدن غایتده مضطردر

مخالف ظلمات حیرتده قالمش عزم رزم ایت کل — بو ظلمات دفعی محتاج شعاع تیغ خنجردر

جزا راهلی طغیان اوزره‌در عزم ایتکه شمشیرك — فساد خون فاسد دفعنه خونریز نشتردر

عزیمت قیل که دوران منتظردر فتح ذوقینه — روان اول کیم زمانه تابع و دشمن محقردر

جزایر ملکنی قیل بصره اقلیمنه ملحق کیم — پیاپی فتح و نصرت نعمت غیر مکرردر

سرافرازا فضولی غیردن قطع نظر قیلمش — سنك درگاهنه برصادق الاخلاص چاکردر

یترالطافك اکا دائم دکل حاجت طلب قلمق — ترددسز اولور حاصل نه کیم حقدن مقدردر

امیدم وارکیم رأیکجه اوله سیری دوارنك

فضای آسمان تاجلوه‌گاه سیر اختردر

نه موجود اولسه اسباب دنیادن دکل مشکل — بو مشکلدرکه موجود اولمیه برحاکم عادل

نه درددل که یوزگوستره دوراندن دکل محنت — بودر محنت که شرحن قلمغه اولمایه اهل دل

مریضك اولسه بیك دردی بودرد آنلردن افزوندر — که تشخیصینه اولمایه طبیب حاذق کامل

بلادرکیم دل عاشق کبی ویران اوله کشور — اوله اول حالدن حاکم اولان محبوب وش غافل

هوای نفسه تابع اوله اهل ملکدن فارغ — قیلوب عشاقنك ترکن رقیبنه اولور مائل

بنای خانهٔ رحمت مرور ایله اوله ویران ‌‌ طلسم نظم جمعیت اوله تدریجله باطل

نه خوشدر اهل عالم رغبتیچون اوله حاکده ‌‌ رخ رخشان لب خندان دل دانا کف باذل

مداوای قلوب منقبض بردرددر مهلك ‌‌ ملاقات ملوك تندخو بر زهردر قاتل

نه امیدایله صورت باغلسون اظهار شرح غم ‌‌ جواب تلخدن بکرك بلور حرمانی سائل

نشان حسن طالع بو یتر بغداده کیم هرکز ‌‌ اکا راحت ملاقاتنده یوق بر مانع وحائل

بحمدالله صلاح دولت ایچون مسند رفعت ‌‌ بوکون برقطب صاحب عدل صائب رأیه درمنزل

سپهر دولت واقبال جعفر بیك ملك آرای
که یکساندر انك عدلنده حکم عالی وسافل

زهی عادلکه دورانده دهقان تیره طپراغه ‌‌ براقسه دانهٔ جوخوشهٔ پروین قیلور حاصل

فلك تأثیر اقبالندن آلمش قوت طالع ‌‌ کیم اولش بحر محصولینه کان ادرارنه عامل

امور خیر احسان بولدی ایامنده بیك رونق ‌‌ عدالت ملتزمدر اول اموره مرحمت شامل

حساب مجمل اوصافیدر بر پاك دفتر کیم ‌‌ جهانك خیر محصولی انك جمعنده‌در داخل

زماننده ضمان اهلنه هرکز چکمه‌مش کاتب ‌‌ حساب اولدقده غیر عز ورفعت باقی وفاضل

توجه قیل لالات حکمهٔ اکراه ایتمه کیم حقدن ‌‌ بر آیتدر نظام ملك وملت شانکه نازل

اکر حکم ایتسه حسن طالعك باران اولور اولو ‌‌ سکا منتسز ایلر ابرو دریا حاصل وواصل

سکا نسبت بورتبه رتبهٔ مذمومدر اما ‌‌ نه چاره زینت ایامه سنسن جوهر قابل

عدالت سنده قونمشدر سکا محتاجدر کشور ‌‌ گهر امیدی برله دامن دریا دوتر ساحل

شهاکر اولمسیدی لطف ادراکك تقاضاسی ‌‌ فضولنك قالوردی کارکاه صنعتی باطل

ثنای عز واقبالك دیلر البته بر مادح ‌‌ ظهور لطف واحسانك دیلر البته بوسائل

امیدم وارکیم تانور وظلمت اوله عالمده
جهاندن سایهٔ جاه وجلالك اولمیه زائل

صبر هر درده مرور ایله مداوا ایلر ‌‌ صاحب صبر بولور هر نه تمنا ایلر

دوردن دهرده هر مقصده بر موعد وار ‌‌ وقتسز کرچه اکا طبع تقاضا ایلر

یتمدین وقت مرادینده تقاضا قیلاز ‌‌ هر محقق که خبیرم دیو دعوا ایلر

رسم دوران فلکدر بوکه اهل طلبی ‌‌ نیجه کون حیرت حرمان ایله ایذا ایلر

(صورت)

صورت شاهد اقبالی قبول ایتمك ایچون — غالبا آیینهٔ طبعی مجلا ایلر
طالبك دور سپهر یله مخالف روشی — عقده بورشتهٔ احوالنه پیدا ایلر
ضایع اولمز ایریشور مقصدنه صبر قیلوب — کیمکه دهر ایله مدارنده مدارا ایلر
دور بیهوده دکل هر نه مقدر اولسه — اکا تدریجله اسباب مهیا ایلر
هیچ مخلوقده یوق قدرت ایجاد امور — هر نه ایلر اثر قدرت مولا ایلر
قیلسه لطف حق ودولت توفیق مدد — زهری زنبور قیچن شهد مصفا ایلر
بن کبی زاره نه نسبت شرف نیل مراد — لطف حقدر که بنی مقصده اهدا ایلر
ای کوکل کسمه طلب بادیه سندن قدمك — که طلب رتبهٔ اقبالی معلا ایلر
لیك حال اهلنه اظهار ایده کور درد درون — خسته احوالنی معلوم اطبا ایلر
اکمل خلقدن ایسته شرف رفعت کیم — قرب ادنا هوسی رتبهٔ ادنا ایلر
کرچه صورتده شریك بشریت چوق اولور — درك اسرار حقیقت دل دانا ایلر
آز اولور قابل ادراك رموز معقول — صانمه هرخاکی قضا عالم اسما ایلر
مستعد شرف رفعت اولان نادر اولور — صانمه هر آبی هوا لؤلؤ لالا ایلر
چوق اولور کرچه معادنده جواهر صنفی — پادشه زیور افسر در یکتا ایلر
ساعد عدلده در قوت ایجاد نظام — عرض اعجاز نبوت ید بیضا ایلر
نظم دنیا سببی سلطنت عادلدر — اعدل خلقنی حق ناظم اشیا ایلر
آرتوروب صورت حالینه کمال معنی — صورت ومعنی ایله جمله دن اعلا ایلر

مجلا حضرت پاشای فلك قدر کبی
عالم افروز قیلوب مملکت آرا ایلر

اول ذکی طبع که دیوان خلافت حکمن — ربع مسکونه آنك دقتی اجرا ایلر
اول سخاپیشه که بردمده قیلور صرف کدا — هرنه یوز یلده عیان معدن ودریا ایلر
سایهٔ رایت اقبالی یتن یرلرده — روزکارینی عدونك شب یلدا ایلر
عرصهٔ رزمده هردمکه قیلوب میل غزا — حمله سن عقده کشای صف هیجا ایلر
داغیدر تیغ ایله ترکیب عدو اجزاسن — لیك هر جزؤن آنك لا یتجزا ایلر
شب هیجاده که سیارهٔ پیکانی ایله — سمر خصمنی قضا اوج ثریا ایلر

زخم تیغندن آچوبن روح مخالف روزن
چقوب اول اوج ثریایه تماشا ایلر

مدد رأی ضمیریله کلور فعله مدام
لوح قدرتده قضا هر نکه انشا ایلر

لفظ پاکندن ایدر حسن عبارت کسبن
فلك احکام قدردن نکه املا ایلر

عالمی ایلسه بوذات مشخص تقدیر
خاك پایی آنك دیدهٔ بینا ایلر

شهرت اسمی بتر شاهد حسن عملی
اهل حق اسمدن ادراك مسما ایلر

ای که اهل نظره ناصیهٔ اقبالك
سلطنت نوربنی هرلحظه هویدا ایلر

سنده مودوعدر اسرار خلافت کنجی
اهل ادراکی سور واقف معنا ایلر

ممکن اولمزکه اوله نظم جهان رأیکسز
صورت کون قاچن ترك هیولا ایلر

روضهٔ خاك درك باغ دکل جنتدر
کمکه جنت دیلر اول روضهده مأوا ایلر

متصل کرچه نیاز ایله دوتر دامانك
تیغ سندن طلب کثرت اعدا ایلر

جلوه کاه عملك مسند امنیتدر
اثر رأفتك اعدایی احبا ایلر

ماری تهدید عذاب غضبك مورقیاور
پشهیی تربیتك عز ایله عنقا ایلر

اولیا برجنه یتدی قدمك شك یوق کیم
خاك پاکندهکی امواتنی احیا ایلر

ای خوش اول مقبرهکیم بولمغه امواتی حیات
آنی توفیق کذرکاه مسیحا ایلر

سرورا صامت ایکن لذت مدحك ذوقن
طوطیٔ نطق فضولیبی شکرخا ایلر

اویله کیم فصل خزان بلبلی لال ایتمش ایکن
شوق نظارهٔ کل ذوقیله کویا ایلر

جان مهجورینه راحت یتورر دیدارك
چمن سبز بهاری فرح افزا ایلر

زیب مدحکدن اولور لهجهٔ ناهموارم
خاری مرغوب جمال کل رعنا ایلر

کرچه صاقلردی نهان نظممی بخت سیهم
سکا یتدکده نه کیم وار ایسه افشا ایلر

دوتهلم سرور اعیانه حجاب ظلمات
خضردن آب حیاتی نیجه اخفا ایلر

داورا بویله زمانلرده که عدلك اثری
چارهٔ دفع غم هردل شیدا ایلر

اهل عرفانه کمال کرمك هرساعت
لطفلر ظاهر ایدوب میل محابا ایلر

نه روادر بوکه پیوسته سپاه غم ودرد
کوکلمك ملکنی بی واسطه یغما ایلر

بن نهانخانهٔ عزتده ایکن فقر بنم
کشف اسرارم ایدوب عالمه رسوا ایلر

هرزمان خلق بکا قیلمغه اطلاق جنون
بنی اندوه سراسیمهٔ سودا ایلر

بو بلاده سکا اظهار شکایت قیلین — هر کیمه ظلم ایچوبدر سکا شکوا ایلر
واقف سر سخن کسنه یوق سندن غیر — سن اکر ایلمسك کیم بکا پروا ایلر
وارامیدم نیچه کیم مبدع آثار وجود — صرف تقدیر قیلوب خلقت اشیا ایلر

اوله باقی اثر معدلتك کیم دائم
اثر ظلمدن آفاقی مبرا ایلر

ای سکا اقبال روز افزون عطای کردکار — متصل تعظیمکه مأمور دور روزکار
آفتاب آسمان عدلسن اولمز عجب — قیلسه اقبالك تقاضای علو اقتدار
قرب درکاه خلافت شوقی جاذبدر سکا — ایلر ایسك نوله تغییر مکان بی اختیار
عدل بر مقبول طاعتدرکه قالمز اجرسز — عادلك البته قدرین ارتورر پروردکار
کرچه تحریکك سنك حکمت تقاضاسیله در — قنده عزم ایتسك اولور سندن منور اول دیار
پرتو اقبال ایله شمع جهان افروزسن — ذوق دیدارکده در خاصیت باد بهار
قنغی خار خشك اطفك یتسه ایلر بار ور — قنقی صحرایه کذار ایتسك قیلورسن لاله زار
ابر نیسانسن دکل بیهوده تحریکك سنك — برکل ایلر کسب سندن بحر در شاهوار
قنده اولسك اولدیغك کشورده اولمز انقلاب — قنقی غم اهلینه کیم یتسك اولورسن غمکسار
لیك سندن آیریلن خلقك ایشی دشواردر — بر شبستانك چراغن آلسه لر اولمزمی تار
تیره اولمزمی جهان پنهان اولیجق آفتاب — کیدیجك کل فصلی باغك کلبنی اولمزمی خار
خسته کسمزمی حیاتندن طمع کتسه طبیب — کتسه جان اولمزمی جسم درد پرور خاکسار
ای فلك بالله ندر موجب که بوملك اهلنه — جوری بیحد ایتدك و بیدادی قیلدك بیشمار
نیشه قیلدك عافیت ملکنی ویران ظلم ایله — نیشه صالدك ذوق مرآته محنتدن غبار

سن بیلورسن کیم بوملك اهلنه اولمشدر شفیق
حضرت پاشای صاحب رفعت کردون وقار

اول صالوبدر بونده آثار کرم آوازه سن — اول قیلوبدر بونده جمعیت اساس استوار
نیشه آلدك باشمزدن سایهٔ اقبالنی — نیشه ایتدك اهل ادراکه بوظلمی آشکار
ایتدکمی وهم آندن کیم قیلور برآهله — هفت طاق ونه رواقك رخت وتختن تارمار
عذر ایله کردون دونوب دیدی جوابم کی فقیر — بی تکلف اولمشم بن هم بوایشده شرمسار

ایتك معلوم ایله کیم بو ماجرا بندن دکل — سن قیلوردك التماس بو ایشك لیل ونهار
ایلیوب عجز و نیاز ایله دعای بی ریا — اول سرافرازه سن ایستردك علو اعتبار
لاجرم اولمز تضاعف مسندی تغییرسز — یتمیشنجه منزله بولمز طالب اهلی قرار
نیجه قیاسون آرزوی اختلاص اهل قرب — نیجه چکسون اهل رفعت مقدمنده انتظار
نوله کر خورشیدوش دورانیده اول صاحب نظر — کر ایرافدر کر یقین احسانده امیدوار
قنده اولسه کورمسون تاب حوادثدن ضرر — ذات پاکن صاقلسون هر فتنه‌دن پروردکار
ای که هجرانك دل افکاره صالمش اضطراب — فرقتك تأثیری ایتمش جانی محزون جسمی زار
ایسترم دائم کورم دیدارك اما نیلیم — اختیارم یوق بنم رأیمجه چرخ ایتمز مدار
وار امیدم قنده اولسك دولت واقبال ایله — اوله بختك کامیاب وکامران و کامکار

اوله واصل قنده اولسك دولت واقبالکه
هر دعا کیم صدقله ایلر فضولی خاکسار

فلك هر دورده بر فیض حکمت آشکار ایلر — تقالیب زمان اظهار صنع کردکار ایلر
قرادن آغی فرق ایتمز بو رمزن بلمین دهرك — که نیچون که نهاری لیل وکه لیلی نهار ایلر
بیاض اوزره سواد نسخه کیم اسرار حکمتدر — خرد هر حرفنی منظور عین اعتبار ایلر
اسیر درد اولنلر روزکارك انقلابندن — اکر صبر ایتسه‌لر درمانلرن هم روزکار ایلر
فلك دور ایتدیکی احوالنه واقف اولن عارف — طریق صبر و تسلیم و توکل اختیار ایلر
مقارن اولسه آثار سعادت تیره طپراغه — نسیم نو بهار اول تیره طپراغه کذار ایلر
مجلا ایلیوب آیینهٔ طبعن کدورتدن — قیلوب خرم و یروب لطف طبیعت لاله‌زار ایلر
ویرر هر خسته‌یه البته دوران فلك درمان — ولی فتح زمان بیمار دردی انتظار ایلر
قیلور هر نامرادی عاقبت مقصودنه واصل — ولی برنیجه مدت ذل حرمانیله زار ایلر
زمانه هر دیاره ایسنسه آثار امنیت — اکا صاحب اوا بر سرور رأفت شعار ایلر
قضا هر کشورك اهلینه جمعیت مراد ینسه — اکا البته بر دانای کامل شهریار ایلر
بحمدالله بو کون بو ملکه صالمش سایه بر عادل — کیم آنك نسبتیله عز ورفعت افتخار ایلر
سرافرازی که فیض خاکبوس آستانندن — اینوب هردم کونش کسب علو اقتدار ایلر
صفای ذکر خاك پایدر اول صیقل رحمت — که مرآت دل احبابدن رفع غبار ایلر

(فلك)

فلك مشاطه سی ویردکده زیب شاهد دولت — آنك ماه لوای رفعتن آیینه‌دار ایلر
زمانه انقلابندن فراغت ایستین عارف — آنك معموره‌ٔ اقبالنی حصن حصار ایلر

سمی احمد مرسل محمد بیك دریا دل
که عدلی خلقه عرض رحمت پروردکار ایلر

ایا سردار روشن رأی ملك آرای فرخ رخ — که هر منصبده اسمك اقتضای اشتهار ایلر
کمال ومعرفت هر قنده وهر دورده اولسه — سنی سر دفتر ارباب تمکین ووقار ایلر
بو ملکه سایهٔ دولت براقش سن بحمدالله — یریدر کرسکا ملك اهلی جان نقدین نثار ایلر
نیچون کیم ذات پاکك مظهر فیض عدالتدر — بو ملکك هر کونی نوروز وهر فصلی بهار ایلر
مشاهد رونقینه عزم قیلش سن زهی همت — بولوب تمکین سنك ذوق وصالکله قرار ایلر
شهید کربلایه صوکتورمك قصدین ایتمش سن — سنی البته عالمده بو نیت پایدار ایلر
سرافرازا فضولی خسته‌یه بوملك غربتده — سپهر ناموافق دوری جور بیشمار ایلر
اکرچه بیقرار ایتمشدر اول بیچاره‌یی محنت — بولوب تمکین سنك ذوق وصالکله قرار ایلر
جمیع خلقدن قطع ایلمش سررشتهٔ الفت — اکر سن هم ترحم قیلسك ترك دیار ایلر
سن اول پاکیزه طلعت آفتاب عالم آراسن — که لطفك کوکلی یوز مقصده امیدوار ایلر
ویرر مدح شریفك جوهر کفتارمه رونق — صدفدر قطرهٔ بارانی در شاهوار ایلر
قیلور شمع جمالك نوری طبع تیره می روشن — کونشدر سنك بیقداری لعل آبدار ایلر

امیدم وار کیم وار اوله سن عالمده قدر ایله
قضا هر نیجه کیم یوقدن جهان اهلینی وار ایلر

جهانی ایلدی فیض بهار رشك جنان — براقدی فرش لطافت زمینه لطف زمان
هوا صنوف ریاحینه ویردی زیب ظهور — طراز حلهٔ خاك اولدی حلیهٔ الوان
دیکوب شکوفه وغنچه چنده چتر واوتاق — مقام بزم سرور اولدی عرصهٔ بستان
دکل علامت فصل ربیع قوس قزح — ادای خدمت ایچون باغلدی سپهر میان
مکمل اولمغه اسباب عیش بی تنغیص — میسر اولمغه آلات بزم بی نقصان
سحاب وسیل ایله ارسال اولندی کلزاره — قوذخیرهٔ بحر وقو دفینهٔ کان
تمامیٔ برکاتن زمین قیلوب مبذول — جمیع لطف نهانن زمانه قیلدی عیان

بساط سبزه‌یه کلبن یشل سریر دیکوب
یاقوب چراغلرن هر طرف کل خندان

یغلدی نسترن و سوسن وکل و لاله
و یرلدی نرکس ونسرین سنبل وریحان

نفیر سبله هم آواز در نقارهٔ رعد
قیلور نثار مقرر جواهرن باران

چنده ایلدیلر طفل غنچه‌یی مختون
صاچلدی کلشنه کل کل جراحتندن قان

یتودی اویله صفا دور روزکاره بوسور
که سورختنهٔ نقد یکانهٔ دوران

کل بهار امارت جناب جعفر بک
که طوع رأینه در چرخ بندهٔ فرمان

نظام سلطنت و ملکه اشرف اسباب
بنای ملت اسلامه اعظم ارکان

بهار رفعت و اقباله الطف ازهار
نهال شوکت و اجلاله اعدل اغصان

سپهر منزلتا سنسن اول مکان حبا
که یوق صفا بکه حد احاطهٔ امکان

مبارك اوله بو سور وسرور بزم حضور
کیم اولدی جملهٔ خلق جهانه فیض رسان

نشاط عیشکك اوصافی دوتدی آفاقی
صفا وذوقکك آوازه‌سیله دولدی جهان

سپهر قیلدی بو بزم نشاطه بذل صفا
ملائك اولدی بوسور سروره فاتحه خوان

که اصل قاعدهٔ حفظ شرعدر بو عمل
بودر مقدم اصناف طاعت رحمان

شها فضولیٔ زارم که دور عدلکده
بقاع امن و اماندر بکا مقام و مکان

نثار بزمك ایچون کر بولورسه حسن قبول
کتورمشم کهر اعتقاد و جوهر جان

امید وار که اولدقجه روزکاره وجود
میسر اوله سکا ارتفاع شوکت وشان

ای هلال عید غالبدر سکا ابروی یار
حسن صورتده سنده بوار یسه آنده ایکی وار

یار ابروسنه بنکزتمن سنی ای ماه نو
سن کونش برله کورنمزسن سکا نه اعتبار

قاشلر کدندر خجلکو یا هلال عید کیم
کیجه اکسك کور ینور کوندز چوق اولمز آشکار

جلوه ایلر ماه نوایل قارشوسنده شام عید
سن کیروب اورتایه قاشك کوستراول دوتسون کنار

ناتوان کوردم هلال عیدی دون یارم کبی
اول دخی کویا که ضعف روزه‌دن اولمش نزار

بکی آیی قاشلرك سوداسی رسوا ایلمش
کوستررلر بو یرینده آنی اهل روزکار

ماه نودر بلزم تابان شفقدن یوقسه کیم
قانه باتمش نوك شمشیر امیر نامدار

اول سرافراز فلك رفعتكه رأی روشنی — ایلمشدر رفع مرآت حقایقدن غبار
جوهر پاکیزهٔ دوات شریف کاملی — عالمه لطف و مروت معدنندن یادكار
شفقت وقهریله در بر سایه کستر نخل کیم — تا کیدر اصلی و بر رهم غوره هم انکور بار
قهری اول رنکیله کیم دریا مزاجن خشك ایدر — چالسه کر موسی صفت دریایه تیغ آبدار
شفقتی اول رسمه کیم آتش طبیعتدن چقر — صالسه ابراهیم وش اوداوزره لطفیله کذار
هم طریق معدلت رأیندن آنك مستقیم — هم اساس عافیت عدلندن آنك استوار
ای صفای مشربك ملك ازل تك بیکران — وی محیط همتك بحر ابد تك بیکنار
کرسن اولسیدك امیر شوکت اسکندری — وادیٔ حکمتده بولمزدی ارسطو اشتهار
ورسن ایتسیدك قبول منت نوشیروان — ایلمزدی هیچ کیم بو زر جهره اعتبار
محض مشرع اولمش عفاك الله وجود کاملك — فیض تفسیر وحدیث وفقهدن لیل ونهار

صفحهٔ مهر رخكدر موضع نور نبی
چار طبع کاملك مأوای مهر چاریار

بن کیم بر فقیر بی سرو پا — کمترین بنده و کمینه کدا
سایر کارکاه صبر و سکون — سالك شاه راه فقر و فنا
نه مزاجده ارتکاب غرور — نه خیالده احتمال ریا
کنج عزلتده فقر وفاقه ایله — اولمشم اویله محو کیم مثلا
مرکز خاکی ایتسه زیروزبر — بولهمز کردمی نسیم صبا
عزل قیلمش بنی عملردن — عامل کارخانهٔ دنیا
قیلمزم کارو بار عالمه میل — چکمزم عزل ونصب ایچون غوغا
بکا ویرمش جهان قامو فقرن — نوله اورسم جهانه استغنا
عالم عزلتك یکانه‌سیم — قافدن قافه یوق بکا همتا
صورتم فقر وسیرتم منعم — هیأتم مور وهمتم عنقا
رفعت قدرم التماس ایتمز — کر سلیمان قیلورسه عرض عطا
فانی مطلقم قبول ایتمز — منت خضر ایله زلال بقا
دیمزم وحشیم طبیعت ایله — طالب ذوق صحبتم اما

بر دیار ایچره ام که خلقندن ایلمز هیچ کیم بکا پروا
کیمسه یوق دردم ایلیم اظهار ایلیم اندن التماس دوا
لعل وش طاش ایچنده در وطنم کل کبی خاری قیلمشم مأوا
دون بو حال ایچره محو حیرت ایکن کلدی برقاصد وکتوردی بکا
برعجب نامهٔ فرح تأثیر محض حسن عبارت واملا
ظاهری دلپذیر و فیض رسان باطنی فیض بخش وروح افزا
نقش خطنده الطف صورت طرز لفظنده اشرف معنا
جلوه کاه نظرده هر لفظی بر پری پیکر وملك سیما
عشوه وشیوه وکرشمه ایله دل ایدر صید وعقل ایدر یغما
فهم قیلدقده حسن مضمونی قیلدم آنده سرور ابد پیدا
بنده یی لطف برله یادایتمش حضرت سید وخجسته لقا
اول فلك قدر کیم اکا ویرمش حضرت حق کمال صدق وصفا
ذات پاکی جمیع عالمدن شرف رتبه ایله مستثنا
غیر علمی افادهٔ بشری اکا ارواح قدسدن القا
اصلیدر نور پاك مصطفوی حکمیدر رونق سریر قضا
علمیدر باعث رفاهت خلق فعلیدر موجب رضای خدا
آز اولور براراده جمع اولق علم وحکم وسیادت وتقوا

میر سید محمد غازی
منبع علم وحلم وجود سخا

عظم الله قدره العالی رفع الله شانه الاعلا
زیدالله عز رفعته نفذالله حکمه ابدا
ای قضا حکم کیم میسردر ذاتکا اقتدار عز وعلا
کل کلزار عترت نبوی چمن افروز ملت زهرا
نور چشم تمامیٔ سادات مقتدای جمیع اهل ذکا
بکا تقصیر حکمن ایتمش سن دیمك اولمز بو حکمه حکم قضا

ایك بر بنده‌ٔ حقیرم بن — عملم اهل خیره خیر دعا
صاحب عمرتم بکانه دوشر — کیم اولم همنشین اهل غنا
محض جهلم بکانه نسبتدر — که قیلم میل صحبت فضلا
کرچه افلاکه رغبت ایلر خاك — یترز اعلایه رتبه‌ٔ ادنا
لطف سندن بکا مناسب ایکن — بندن اولمق مطالبته روا

ای فضولی بو نوع دعواده
مصلحتدر دوتم طریق رضا

حال مشکلدر انده کیم بر اوله — صاحب حکم صاحب دعوا
وار امیدم که تا مؤثر اوله — ثابت وسیار ایله ارض وسما

اوله حکم قضا ایله باقی
قاضی غازی خجسته لقا

قیلدی دفع غم دل عشاقدن ذوق بهار — آه کیم کوسترمدی عشق اهلینه دوران هجر یار
ساکن خم خانه پیدا قیلدی شوق سیر باغ — کلدی اولدم کیم قیله بیچاره‌لر ترك دیار
صالدی کوز کردابنه نظاره‌ٔ کل موج خون — قیلدی دل آیینه‌سن پرژنك ذوق سبزه زار
غنچه‌تك چاك اولدی جیب سر ارباب عفاف — آلدی میل سیر کلزار اهل تمکیندن وقار
دوتدی جام لاله کون ارباب عشرت کل کوروب — قان ایچردی خلقه نیرنکبله چرخ حیله کار
دوستلر ایام کل اولسیدی ایام سرور — رعد نالان دمبدم اولمزدی باران اشکبار
فصل کل طبعنده امنیتدن اولسیدی اثر — غرق خون لاله‌زار اولمزدی تیغ کوهسار
سینه‌ٔ صحرایه تیغ سیلدن دوشمزدی چاك — نوعروس غنچه‌نك داماننی دوتمزدی خار
ژاله طاشندن کوکرمزدی تنی کلبنلرك — کلشنی زنجیره ایتمزدی مقید جویبار
بو علامتلردن آکاه اولمیاندر بی خبر — بیخبردر اولکه عیش ایلر بو موسم اختیار
نوله کر حیرت قیلوب سوسن زبانی اولسه لال — نوله کر حسرت چکوب آغلرسه بلبل زار زار
ای دل غافل دکل بیهوده تشریف ربیع — انده‌در مضمر کمال قدرت پروردکار
غالبا تقدیردن سکان خلوتکاه خاك — رخصت المشلر کیم ایدوب سر حکمت آشکار
جمله‌ٔ ازهار خلوتده کیوب رنکین لباس — ایلیوب هر بیلده بو دنیایه بر نوبت کذار

ایدەلر غافللرە تکمیل اسباب غرور   اولەلر عارفلرە منظور عین اعتبار
دوتەلر بردم قرار اما ینە دلگیر اولوب   ایدەلر سرمنزل معهودە دنیادن فرار
دار دنیا اویلە سرمنزل دکلدر کیم اولە   نازنینلر طبعنە آب وهواسی سازکار
تنکنای عالم فانی دکلدر اول مقام   کیم اولە بنیادی مستحکم اساسی استوار
ای قضا کر آرزومند ثبات دهر ایسەك   امرك ایت تسلیم خدام امیر نامدار
اول فلك رفعتکە رأیندندر استحکام ملك   اول ملك سیرتکیم اندندر رواج روزکار
چشمۀ لطفندن ایتمش بحر تحصیل سخا   نائب قدرتدن آلمش چرخ رفع اقتدار
دور طور دلکشا کلکندن ایتمش اکتساب   چرخ قدر مرتفع بخشندن ایتمش مستعار
نقش لوح اعتباری سرخط احکام عدل   صورت احکامی سر حکمتە آیینەدار

کارساز ملك جعفر بیك روشن رأی کیم
نسخۀ حکمتە در مضمون رضای کردکار

اهل حکمە تا ابد افعالی دستور العمل   نظم ملکە وضع قانونی اساس پایدار
ای ازلدن مسند رأفتدە ذات کاملك   کام بخش وکامران وکامبین وکامکار
نو بهار ذوق وصلکدن جدا کلزار ملك   خار زار درد در زندان ذل وانکسار
حق بیلور کیم کلشن وصلکدن ایرو مرغ دل   پای بند رشتۀ تشویشدر لیل ونهار
اولمزم هرلحظە بی رعد فغان وبرق آه   قاندە کیم سیر ایلسم کریان وسوزان ابروار
عاقبت کلزار شوقکدن نهال محنتم   آب چشم وداغ دلدن قیلدی ظاهر برك وبار
مژدۀ تشریف وصالك کلدی چوق امانە سود   سوز هجرانی زیاد ایلردی داغ انتظار
سرورا کلبرك رخسار لطیفك کورمکە   منتظردر زار وسرکردان فضولی تك هزار
نیجە مشتاق اولمسونلر دولت دیدارکە   مغتنمدر بی تکلف حاکم رأفتشعار

وار امیدم کیم بهار اولدقجە بزم آرای ملك
کورمیە آیینۀ طبعك حوادثدن غبار

صنع حق کیم یوغیکن عالمی ایتمش پیدا   اندن المش اثر نظم نظامك اشیا
اقتضای نسق ملك نظام ملت   خاص وعامك کیمن اعلا کیمن ایتمش ادنا
تا ضرر یتمیە ادنارە اعلالردن   ایلمش عالمە فرمان خلافت اجرا

انبیا بر له سلاطینی مفوض قیلمش — اولمغه نیت عدلیله ممالك آرا

حکمدر حکم که دنیایه ویروب زیب نظام — حکمدر حکم که دین رسمنی ایلر احیا

حکم اکر اولمسه دنیایه صالور ظلم فساد — حکم اکر اولمسه بولمز نسق ملك بقا

حاکم اولدر که موافق اوله حکمینه قدر — حاکم اولدر که مطابق اوله امرینه قضا

حاکم اولدر که آنك اولمیه ذاتنده طمع — حاکم اولدر که آنك اولمیه فعلنده ریا

شمعدن کورسه که پروانه یه بر ظلم یتر — کسه باشن دیمیه ضایع اولور نفع ضیا

بولمین دولت وتوفیق وعنایت حقدن — نه روا کیم قیله اجرای حکومت دعوا

روش عدلده در مرتبهٔ قرب قبول — عدلسز حاکمه دعوای حکومت نه روا

بوروع اهلی اکر قیلسه عبادت یوز ییل — ساعت عدلجه ویرمز اثر قرب خدا

حکمدر واسطهٔ موت وحیاتی خلقك — وای اول حاکمه کیم ایلیه حکمنده خطا

قیله مظلوملری مرحمتندن محروم — ویره ظالملره اوز نفعی ایچون استیلا

رحمت اول حاکمه کیم اولمیه ایلدن غافل — نقد اوقاتی اوله صرف نثار فقرا

نیته کیم خطهٔ بغدادی مشرف قیلمش
مظهر مرحمت وعدل محمد پاشا

اول سرافرازکه یمن قدم محترمی — اولیا برجنده اولمش سبب دفع بلا

نیتی خیر اولوب افعالی صلاح اولمق ایله — هیچ کس یوق کیم اکا ایلیه خیر دعا

بو یله حاکم اثر رحمتیدر یزدانك — قنقی اقلیمه قدم باصسه ویرر ذوق وصفا

وار امیدم کیم آنی قیلیه شرمنده عمل — اول زمانکیم قوریلور محکمهٔ روز جزا

وار امیدم که بوله فیض اجابت حقدن
هر دعا کیم قیله صدقیله فضولیٔ کدا

کوتردی باد برقع چهرهٔ کلبرك خنداندن — کتوردی عالمی مرغ چمن افغانه افغاندن

ندر یارب چنده عندلیبك رشتهٔ دامی — مکر آچدی کره سنبل سر زلف پریشاندن

اکر قوس قزحدن تیر باران ایتمدی کردون — ندر آیا سبب کیم دولدی کلبن جسمی پیکاندن

وکر برداغ پنهان ایله بغرن یاقمدی کردون — ندر مقصودی هردم لاله نك چاك کریباندن

بهار ایامیدر قورتلدی عالم هر کدورتدن — قیلوب کسب صفا جلاب فیض ابر نیساندن

هوا فصادی چکمش خاردن نشترمکر بلدی
که دشمشدر کره کلبنلرك اعضاسنه قاندن

کوز آچدی عقد شبنمدن طراوت کسب ایدر نرکس
عرق قورتاردی تدریج ایله اول بیماری هجراندن

صفا کسب ایتدی حسن استقامت ایلدی حاصل
مزاج ملك عالم اعتدال عهد دوراندن

صلاح واعتدالی دهر منسوب ایتدی اضداده
فساد واختلافی دورمی فوع ایتدی ارکاندن

چمن بزمینه رونق ویرمکه کل غنچه‌دن چقدی
مزین قیلق ایچون مصری یوسف چقدی زنداندن

نوله چشم ترایله چقسه حبس خاکدن نرکس
نوله کر چقسه یعقوب بلاکش بیت الاحزاندن

براقدی ژنك مرآت سرایه سبزهٔ صحرا
نم خاك ایتدی رخش کرد بادی منع جولاندن

معالج صحت بیمار ایچون چوق چکمه‌ون زحمت
بو کون کیم کسب اولور اول مدعا سیر کلستاندن

فضیلت اول دکل کیم صفحهٔ کلرازی دولدردی
بهار عالم آرا سنبل ونسرین وریحاندن

بودر کیم روضهٔ دارسلامی ایلدی مأوا
سرافراز سعادتمند لطف وعدل واحساندن

نظام ملك ابراهیم بیك اول پاك سیرتکیم
تقاضای تفوق ایلمش افراد انساندن

سرافرازی که ادراکی فلك رأی ملك سیرت
منزهدر کمال نسبتی امثال واقراندن

کمال فضل ذاتی آصف اوصافده ختم اولمش
کوتورمش ژنك نقص آینهٔ ملك سلیماندن

دل پرنور ینه قلمز کذار افکار ناصائب
کیم اول قندیل مملودر لبالب نور عرفاندن

کوکل کرمیل کلزار ایتسه فصل کل انکچوندر
که تعلیم الهه مدحن لهجهٔ مرغ خوش الحاندن

وکر کوزمردمی بستان تماشاسینه میل ایتسه
انکچوندر که طرح بزمن اله سیر بستاندن

سرافرازا بحمد الله بهار رأفت عدلك
در فیض آچدی کلزار عراقه باغ رضواندن

عجب یوق سبزه‌وش کرخاکدن باش چکسه امواتی
عجب یوق اولسه بیك کنج نهان ظاهر بو ویراندن

فضولی خامه‌وش سرکشتهٔ صحرای وصفکدر
قدم سرمنزل تقصیره باصمز اول بیاباندن

یترجانینه مدحکدن دمادم ذوقلر کویا
که تار کوهر مدحك قیلوبدر رشتهٔ جاندن

الهی تا نسیم صنع تحریکیله عالمده
اولور دامان کلشن پرکهر ابردر افشاندن

ریاض قدرکه کون کوندن افزون اوله جمعیت
امیدك کلشنی محروس اوله سیلاب حرماندن

بردونکه جند شام ایله جنك ایتدی آسمان
اولدی بروج قلعهٔ کردونده چوق قران

(آلدی)

آلدی الینه تیغنی بهرام دادگر
باروی چرخه چقدی نبرد ایتمکه همان

حفظ ایتمکه قلاعنی قت قت فلکلرك
اول کیجه بام چرخه زحل اولدی پاسبان

اطراف کائناته خبر قیلمغه کونش
اود یاقدی اوج قلعهٔ گردونه ناگهان

طوب ایتمش ایدی قلعهٔ گردونه خیل شام
اولدی لوای خسرو خاور همان عیان

بندی تکاور فلکه عزم رزم ایدوب
آلدی اشعه‌دن الینه تیغ زرفشان

قلب وجناح ومیمنه‌سن تارمار ایدوب
اولدی عدم ممالکنه شبروان روان

سلطان صبح بویله یوزآغلغ ایدرمیدی
گر اولمسه پناهی وزیر شه جهان

فهرست کار نامهٔ نکو بندهٔ سپهر
مقصود کارخانهٔ ابداع کن فکان

آصف صف زمان سلیمان شرق وغرب
سرعسکر ومدبر وپاشای کامران

بوعز وشوکتی که سکا ویردی حق شها
لایق اوکیجه اولسه اکر اردوان دوان

گورسه مهابتکی ایا رستم وغا
قهر ایتدن ایستر ایدی سنك قهرمان امان

خصمك قفاسی قلهٔ قاف اولسه فی المثل
خرد ایده ضرب دستك ایله ششپر گران

هندوی مقبل اولمغه قاپکده دمبدم
بر کتخدادر سکا اسکندر زمان

آلدی قنادی آلته گردونی بیضه سان
شهباز همتك اکا عرش اولدی آشیان

بکزتدی واریسه اوزنی ایشکوکه کیم
گردون دونك اوستنه یول سوردی کهکشان

ابراهیم اولدی آدك ایاکان معدلت
بوفقر آتشینی بکا ایله گلستان

گلزار مدحکه اوچر ایکن کوکل قوشی
جان بلبلی بوشعر تری اوقودی همان

آغزك حدیثنده آچمز ذره‌جه دهان
اسرار طبعه واقف اولان طبع خرده‌دان

ای سرو خوش خرام صاقن یولکه کلور
هر سویه صوکبی گل آقمقده یاشم روان

گوزدن چقالی گلمدی هیچ عینمه یاشم
مردم کبی کیم ایلیه کندو یرنده قان

جام صفایی صون دولوای پیر دیر کیم
برلحظه دورك آجیلغن اونودم همان

مداح اولالی سکا ایا معتبر جناب
اولدی فضولی عرصهٔ نظم ایچره پهلوان

قالدم ایاقده غصه ومحنتده آل الم
ای شهسوار معرکهٔ آخر الزمان

روحك کالیدر دیر ایدی بکا خسروا
گورسه کمال قدرتمی اهل اصفهان

ختم ایله داستانی شروع ایت دعاسنه | اوزاتمغل حکایتی مانند قصه خوان
تاحلقهٔ سپهره هجوم ایلیه نجوم | تا کیم نیام شبده اوله تیغ زرنشان

داقوب کمند کردننه ضرب دستله
دولت قپوکه خصمی کتوره کشان کشان

آفرین ای صانع تن پرور جان آفرین | خالق الاشیا اله العرش رب العالمین
مبدع آثار قدرت عقد پیوند وجود | ضابط ارکان فطرت نقشبند ماء وطین
ای سموم سطوتك تأثیری نیران جحیم | وی سحاب رحمتك سیرابی فردوس برین
قدرتك کارازینه برسبزه سدر المنتهی | حکمتك شمعینه بر پروانه جبریل امین
صنعك ایوانده برقندیل دور آسمان | صنعتك دیباجه سندن بورق روی زمین
درکه تعظیم وتکریمکده عالم کامجوی | خرمن احسان والطافکده آدم خوشه چین
عرصهٔ ادراکه فوز رأفتك دارالامان | رشتهٔ امیده فیض رحمتك حبل المتین
خاکدن هرذره تأییدکله برجسم لطیف | آبدن هر قطره توفیقکله بر در ثمین
اول عمیم الفیض منعم سن که فیض شاملك | رزق تقسیمنده قیلمز امتیاز کفرودین
وادیٔ درککده در سرکشته فهم تندسیر | ملك توحیدکده در محصور عقل دوربین
علم عرفانکده هرکیم بریقین بولمش ولی | هیچ شك یوقدر کیم اول ادراکی حصر ایتمز یقین
اقتضای حکمتك اظهار قدرت قیلمغه | اختلاف طبع ایله اضدادی ایتمش هم نشین
حادثات اختلاف دوردن کورمز خلل | کیمه کیم معمورهٔ حفظك اوله حصن حصین
هیچ کیم جرمیله درکاهکدن اولمز ناامید | سندن ایسترکام اگر رسوا وگر خلوت نشین
نشئهٔ عشقکله در مجنون سرودی دردناك | پرتو حسنکله در لیلی جمالی نازنین
پادشاها اقتضای حکمتك تنبیه ایدوب | گرچه حورا روضهٔ طاعاته قویمشدر جبین
طاعتك ایلر فضولی طاقت اولدقجه ولی | حرصله نه روضهٔ رضوان دیلر نه حورعین

حورعین وروضهٔ رضوان هوای نفسدر
نفسدن کچمشدر اول سندن رضا ایسترهمین

زهی کامل که عقل نکته دان درکنهنده حیراندر | وجود بی مثالی انتخاب نوع انساندر
فلك بردرج انك ذات شریفی گوهر یکتا | جهان برجسم انك حکم روانی فی المثل جاندر

اساس حکمتی معنیده برسد سکندردر | آنك بأجو جدر بریانی و بریانی انساندر
بنای قدریدر معنیده برعالی عمارتکیم | مقرنس طاق کردون اول عمارتدن برایواندر
مظفر دائما سلطان سلیمان خان عادل دل | که هر کیم تابع فرمانی اولمز نا مسلماندر
جهانگیری که کونك ملك تسخیرینه عزم ایتسه | محقر جلوه کاهی عرصهٔ ایران و طوراندر
سخی طبع ومروت پیشه درکیم بحر الطافی | تموج قیلسه موجی فقر بنیادینه طوفاندر
کینه مقاسه کمتر عطاسی حاصل دریا | محقر مجلسه بذل حقیری بهرهٔ کاندر
وجود پاك ایله حق رحمتیدر عالمه نازل | اطاعت اهلنه کوستردیکی عدلیله احساندر
سلیمان بارکاهیدر یقین هیبتلو درکاهی | کیم انده دیولر تابع پریلر بنده فرماندر
سمندی سکردنده لامع اولمش اختر ثاقب | سپاهی دپرنده موجه کلمش بحر عماندر
زماننده یتوب جمعیت اسبابه عارفلر | اولوب درهم همین محبوبلر زلفی پریشاندر
خلایق صبحك خندان اولوب مهر جمالندن | دل سوزان ایله دورنده انجق شمع کریاندر
حوادثدن مزاج ملکنه تغییره امکان یوق | کمال عدله تاملکه عثمان اوغلی سلطاندر
بحمدالله بوکون خوف وخطادن شرع ناموسن | بولوب توفیق نصرت صاقلین سلطان سلیماندر
نشان فیضدر اول نصرت واقبال کیم حالا | نه‌یان کیم عزم قیلسه رهبری تأیید یزداندر
دل وجاندن فضولی عز واقبالنه اول شاهك | رضای حق ایچون دائم دعای کوی وثناخواندر
چو اولدر حامیٔ اسلام واجبدر انك مدحی | نه کیم مدحندن اوزکه سویلش اندن پشیماندر

الهی باقی اولسون دائم انسان پرور اقبالی
جهان فانی ایچره تا بقای نوع انساندر

نیست اهل دردرا جز درکهت دارالشفا | بی دوا دردی کزین درکه نمی یابد شفا
بودیه دردی مرامانع ز ذوق وصل تو | بندهٔ دردم که شد سوی تو دردم ره نما
نیست جز ما دردمندی کز تو درمانی نیافت | غالبا واقف نهٔ از دردمندیهای ما
درد مارا میدهد درمان لب لعلت مکر | کرده در حکمت ارسطوی زمارا اقتدا
آنکه کر در آفرینش دخل سازد حکمتش | میشود از لقوه و فالج بری ارض وسما
میتواند کرد زائل ضعف از ترکیب کاه | میتواند برد صفرا را از طبع کهربا
آنکه خودرا کر کند درذات حکمت امتحان | وانکه در علم طبابت کر شود طبع از ما

حادیٔ قانون فن مستخرج فتوای طب | بو علی رای وارسطو سیرت ولقمان لقا
ای ضمیر انورت آینه دار فیض حق | ذات پاکت مودع آثار قدرت را بنا
در طریق علم میگفتم ترا لقمان اگر | چارهٔ میکرد لقمان نیز در فوت فنا
برنمی آید زعیسی کار فیض حکمتت | کارعیسی چیست پیش حکمتت غیر ازدعا
ضبط علت آنچنان کردیکه درعالم نماند | خستهٔ جز چشم بیمار بتان دلربا
گر نمی بد ظالم ومیداشت اندك مردمی | میگرفت از سرمه‌دان فیضت آن هم توتیا
شمهٔ ازاعتدال طبع او کان فی المثل | گر ضمیر حکمت آیین ترا باشد رضا
حدت خشکی شود از خاك وآتش برطرف | گردد افراط رطوبت زائل از آب وهوا
گر سلوك از تو بگیرد خضر دستور العمل | کی کشد منت بآب زندگی بهر بقا
خاك دانایان یونانرا فلك تخمیر داد | یافت زان گل بنیهٔ ترکیب معمورت بنا
هست از ایجاد عالم طاعت ایزد مراد | طاعت ایزد بشرط صحت نفس وقوا
صحت نفس وقوا وابستهٔ تدبیر تست | کیست غمخوار خلایق جز تو آن بهر خدا
پادشارا دخل درکار نظام عالمست | حکمتت را دخل در ذات شریف پادشا
زان سبب فرض است درعالم دعای دولتت | دولتت باقی که عالم را تو میداری بقا
چون حکیم رأی تو دارد تصرف درعلوم | لفظ ومعنی از تو خواهدیافت اصلاح وخطا
جای آن دارد رود سستی زترکیب کلام | حرف وعلت را نماند دردل تصریف جا
هست رکن العزوالاقبال والدین رکن تو | میرسد بیماررا از نسخه ات بوی شفا
سرورا تاکه زتأثیر هوای مختلف | روزکارم کرد در دام بلای مبتلا
زدبجان عشق آتشم زانسان که شد درعنصرم | خط سودا بی فزون از احتراق ماعدا
از بخار خون دل سودا ظفر بر من رساند | بوی سرسام صداع و مرهٔ ماخولیا
بسته شد در هر کم از خون فاسد صدگره | زد بصحرای تنم صد خیمه سلطان بلا
نی بتشخیص مرض درنبض کس دستم گرفت | نی کسی قاروره ام شد مطلع بر ما جرا
که به پرهیزم گروهی در بدن افزود ضعف | که به تعیین غذایم داد بعضی امتلا
من نمیدانم مرا امکان به بهبودی نماند | یاطبابت نیست جز نامی چو علم کیمیا
ضعف قوت یافت قوت ضعف درترکیب من | دوریٔ روح از بدن نزدیك شد دور از شما

بخت بعد از ناامیدیها نویدم از تو داد
ازمرض خوفی که بودا کنون بصحت شد رجا

شربتی میخواهم از دار الشفای حکمتت
ظاهرا بر من دلیل صحت است این اشتها

میکنم پرهیز اگر فرمایی از آب حیات
میخورم از زهر قاتل گر کنی تعیین غذا

نا توان بهر خدا مگذار تا سازد مرض
بی اجل ترکیب اعضای مرا از هم جدا

سعی در تنظیم ترکیب فضولی کم مکن
در علاج درد او سعی از تو بهبود از خدا

دارم امید از خدا تا دور گردون دائر است
باد عمرت در نمود عز و جاهت در نما

تا که باشد ماه منت خواه نور از آفتاب
تا بجهان باشد زمین ممنون باران از سما

باد ممکن خلق را صحت بفیض حکمتت
باد حاصل خلق را از حکمتت هر مدعا

ای خوش آندم که بهر نیك و بدم کار نبود
بیم از طعنهٔ اغیار و غم یار نبود

روش عاشق و عشق نمیدانستم
دل بیدرد من از درد خبردار نبود

پردهٔ دیده ام آلایش خونابه نداشت
خار خارم زگلی در دل افکار نبود

در نظر جلوه نمیکرد مرا شاهد حسن
صورت عشق در آینهٔ اظهار نبود

غفلتم داشت زدام غم هر قید برون
بحریم حرم قید مرا بار نبود

عاقبت رشك بر آسایش من برد فلك
بهر دردم بوجود از عدم آورد فلك

جان آشفته گرفتار دل شیدا شد
تن سرگشته اسیر الم دنیا شد

روح را وسوسهٔ شوق بدن برد زجا
دیده را دغدغهٔ ذوق نظر پیدا شد

سینهٔ خالیم آتشکدهٔ محنت گشت
منزل درد سرم جلوه که سودا شد

شاهد پرده نشین اثر فطرت من
پرده انداخت زراز و بجهان رسوا شد

دل و جان و تن من مائل دنیا گشتند
درمیان من و جان و دل و تن غوغا شد

عاجز و بیکس و مغلوب چو دیدند مرا
هر سه در سلسلهٔ ضبط کشیدند مرا

اقتدای تن و جان و دل شیدا کردم
مدتی عاشق شاهد دنیا کردم

بهر آرام تن و کام دل و راحت جان
رنجها بردم و اسباب مهیا کردم

کثرت اسباب پریشانی من در عالم ‌ بهر جمعیت خود هرچه تمنا کردم
بودم آسوده گرفتم ره تشویش وتعب ‌ داشتم راحت دل دغدغه پیدا کردم
هیچ سودا گره ازکار دل من نگشود ‌ چون شدم عاجز وترك همه سودا کردم

عشق پیداشد وگفتا که رفیق تو منم
آتش افکنده زغیرت بدل وجان وتنم

بغم عشق گلی کرد گرفتار مرا ‌ در عجب آتشی انداخت بیکبار مرا
گاه در جلوه در آورد قد رعنارا ‌ گاه بنمود خم طرهٔ طرار مرا
گاه سویم نظر از نرگس شهلا افکند ‌ گاه بازلف سیه کرد گرفتار مرا
سوخت برسینه ام ازآتش محنت صدداغ ‌ ریخت خون جگر ازدیدهٔ خونبار مرا
آه ازان سیم بر وسرو قد ولاله عذار ‌ که دمادم بجفا میدهد آزار مرا

میشود شاد دل او بدل آزاری من
هیچکه رحم ندارد بگرفتاری من

تا گرفتار نبودم سر آزار نداشت ‌ سر آزار من زار و گرفتار نداشت
نظر مردمی از نرگس او میدیدم ‌ غمزهٔ خونی مردم کش خونخوارنداشت
یاد میکرد ز من حال دلم میپرسید ‌ با خبر بود تغافل ز من زار نداشت
دوش جور ز اغیار نیاموخته بود ‌ فرح بزم وصالش غم اغیار نداشت
هردم از صحبت اوذوق دلم می افزود ‌ می او رنج خمار وگل اوخار نداشت

لطف او عین ستم بود نمیدانستم
قصد او صید دلم بود نمیدانستم

کرد چون صید دلم روی زمن پنهان کرد ‌ جورها بر من آشفتهٔ سرگردان کرد
گوش برقول رقیبان بد اندیش نهاد ‌ هرچه میخواست زبیداد بجانم آن کرد
من چه گویم که جهان کرد بجانم زفراق ‌ آن ستمگر بمن آن کرد که آن نتوان کرد
دل بامید وفا داشت گرفتاری او ‌ بجفا خانهٔ امید دلم ویران کرد
نتوان همدم اوشد نتوان دل برداشت ‌ چه کنم چارهٔ من چیست مراحیران کرد

دوش از پردهٔ ناموس برون افتادم

(باقیم)

یافتم فرصت واین را زبر و بگشادم

که ای دل زارمن آزردهٔ آزار غمت	قامتم خم شده از بار بلای ستمت
نیست یکدم که دلم از تونه بیند ستمی	چند بینم من بیدل ستم دمبدمت
پیش ازینت نظر مرحمتی بامن بود	داشت چشم ترمن سرمه ز خاك قدمت
چیست جرمم چه شد آیا که خلاف ره ورسم	دور شد ازسرمن سایه لطف وکرمت
بیش ازین بار الم برمن بیتاب منه	که نمانداست مرا طاقت بار المت

گفت ماسیمبرا نیم زما مهر مجوی
سخنی راکه برمانتوان گفت مگوی

گفتم ای سرو قد و سیمبر و لاله عذار	مائل ظلم مشو جور مکن برمن زار
اثر خوب ندارد روش بیمهری	رحم کن رحم که از عمر شوی برخوردار
مردم چشم مرا غرقهٔ خوناب مکن	مردم کس مشو از مردم مردم آزار
سخن باطل اغیار مخالف مشنو	جانب یاری و یاران موافق مگذار
غره برخوبیٔ صورت مشو ازراه مرو	زود باشدکه زحسن تو نماند آثار

بدمد سبزهٔ نو گرد گل رخسارت
آتشت دود کند سرد شود بازارت

عزم سیرسرکوی تو نماند کس را	میل نظارهٔ روی تو نماند کس را
نکند میل تو خاطر نکشد سوی تودل	تاب برتندیٔ خوی تو نماند کس را
سربسر موی تو تاری پی آزار شود	سر مویی غم موی تو نماند کس را
دهد از قید تو جان ودل شیدا هوسی	بخط غالیه بوی تو نماند کس را
سوی هرکس که روی ازتو بگرداند روی	اثر میل بسوی تو نماند کس را

آنچنان زی که دران روز ملالی نکشی
الم طعنهٔ هر شیفته حالی نکشی

پند بیحاصل من در دل اوکار نکرد	گرد آزار دل اندیشه ز آزار نکرد
زگرفتاریٔ من رحم نیامد اورا	ترك آزار من زار گرفتار نکرد
بهر محنت دل من چون دل او سخت نبود	صبر بر محنت آن شوخ ستمکار نکرد

کردم آهنك سفر از سر کویش ناچار | چکنم چارهٔ درد من بیمار نکرد
چندروزی که شدم بستهٔ دام غربت | چه جفاها که بمن حسرت دیدار نکرد

دمبدم خون دل ازدیده روان میکردم
اشك میریختم وآه وفغان میکردم

کره ازکار دل زار بغربت نکشاد | بلکه هر لحظه زیادش غم دل کشت زیاد
اشك میریختم وصبر مرا بردی سیل | آه میکردم ومیرفت قرارم برباد
درد میکشت فزون محنت دل می‌افزود | لذت دولت دیدار نمی رفت ازیاد
باز از غایت بیصبری و بی آرامی | آرزوی وطنم در دل آواره فتاد
چون رسیدم بوطن بهر تماشا رفتم | سوی آن یارکه بجان من این داغ نهاد

دیدمش سبزه بر اطراف کلستان دارد
صفحهٔ مصحف رویش خط ریحان دارد

سبزه‌اش پردهٔ حسن کل رخسار شده | خط آزادی دلهای کرفتار شده
عاشقان کرده همه ترك طلبکاریٔ او | همه را اوز سر شوق طلبکار شده
همهٔ منتظران قطع نظر کرده ازو | جملهٔ معتقدان منکر اطوار شده
نشئهٔ بادهٔ غفلت ز سرش رفته برون | مستیٔ داشت بخودآمده هشیار شده
راست مانندکدا پیشه که خودرا درخواب | پادشه دیده وزان واقعه بیدار شده

سوخته در دل او آتش حسرت صد داغ
از پریشانیٔ جمعیتش آشفته دماغ

سوزش داغ دل من ز خط او کم شد | بی تکلف خط او داغ مرا مرهم شد
اندك اندك غم عشقم به کجی روی نهاد | رفته رفته دل غم پرور من خرم شد
کرچه اوشیفته دل کشت وپریشان خاطر | دل من بی الم وخاطر من بیغم شد
جان که ازعیش وطرب محنت ومحرومی داشت | بحریم حرم عیش و طرب محرم شد
دل که غافل ز هوا وهوس عالم بود | باز مشغول هوا و هوس عالم شد

من که بیدردی خویش وغم آرا دیدم
صبر نا کرده بآن حال سبب پرسیدم

کفتم ای سرو روان شیوهٔ رفتار تو کو / خوبیٔ طلعت وشیرینیٔ کفتار تو کو
سالکان ره سودای تو آیا چه شدند / عشقبازان دل افکار کرفتار تو کو
چه شد آیا که اسیران تو در بند نیند / می کیفیت لبهای شکربار تو کو
سبب تفرقهٔ مجمع احباب توچیست / اثر سلسلهٔ طرهٔ طرار تو کو
کفت برمن چه زنی طعنه ترا نیز چه شد / دل سودا زده ودیدهٔ خونبار تو کو

کار صورت همه فانیست ازودل بردار
کر بقا میطلبی دامن معنی بکف آر

کرد ذوق می این پند موافق مستم / همه برهم زدم ازقید علایق رستم
غرقهٔ بحر شدم از نظرم رفت سراب / بت من بود بت من بت خود بشکستم
یافتم راه بسرحد حقیقت ز مجاز / مرده بودم بحیات ابدی پیوستم
دست بردامن آن عشق زدم بهر بقا / که ز دستم نرود کررود از هم دستم
شد یقینم که کدورت همه درملك فناست / طالب ملك بقایم پس ازین تاهستم

یارب ازکار فضولی کره غم بکشا
زمجازش برهان راه حقیقت بنما

الحمدلله الذی خلق السموات العلا / کاندن طپر خاك زمین فیض بهار دلکشا
برهان حقدر ای کوکل هرنسترن نسبتاوکل / صانع اولن ممکن دکل مصنوعدن اوله جدا
تاختمی احوال درون عرض ایتدی عقل ذوفنون / معبوده اولدی رهنمون طاپدی طریق اهتدا
ثابت حق کلنار ایدر خلق که یوقدن وار ایدر / برکاندن اظهار ایدر بیك طرفه لعل خوشنما
جمع پریشان کیم یتر رهبرلری سنبل یتر / کیم تیره طپراغدن بتر ایلر کوکللر مبتلا
حق مظهریدر هرچیچك کردونك اینقاش نك / برناردن شکلینی چك و یرکل اکا نشو ونما
خط وردی ریحانکیم یقین برتنکریوارای اهل دل / عوذوا برب العالمین استعوذوا مما نهی
وتمش حقه نرکس یوزین آچمش حقیقتبین کوزین / قیلمش نظر کورمش اوز بن سر حقیله آشنا
ذات منزه پرتوی قداحی ایتمش حق اوی / هم صوری وهم معنوی کور آنده اسرار خدا
راه طلبدر بیعدد معبوده ای اهل خرد / کرایسنك قرب صمد صد برك اولور رهبر سکا
زنهار محو اول حکمته باق کل کمال قدرته / نیلوفر خوش صورته کور کیم ویرر آب وهوا

سن اولسك مدهوش تك باقسك براهل هوش تك — حقا كه بذرنكوش تك تسبيح خواندر هركيا
صحن چمنده ارغوان هر بركى ايتمش بر زمان — تكرار ايلر هر زمان مدح على المرتضا
ضايع كيجورمز ياسمين عمر لطيف نازنين — اخلاص ايله ايلر اوزين خاك ره خيرالنسا
طرفه رياحين سربسر كسب ايتدى عطر مشك تر — خلق حسندن براثر كلزاره كوستر كيج صبا
ظاهر قيلور خونين كفن لاله قيلور يوز پاره تن — دوتردونوب طرف چمن شاه شهيد ايچون عزا
عابد صفت چكمكده غم اولمش بنفشه قدى خم — كويا قيلور اول پاك هم زين العباده اقتدا
غم دفعى ايچون هر طرف كلشنده چكمش سبزه صف — باقر ثناسنده شغف بولمش قيلور ورد ثنا
فيض حق ايتمش آرزو چيقمش شقايق سرخ رو — قيلمش بامر حق غلو صادقنى قيلمش پيشوا
فهم ايله چرخ لاجورد كر ياسمينى قيلسه زرد — نه غم كه كور كج اهل درد ايلر اكا كاظم دوا
كشف ايتمكه اسرار حق آچمش سمن سيمين ورق — ويرمش اكا كويا سبق علم ايچره سلطان رضا
لعبت صفت كور زنبق كلزاره ويرمش رونق — اولمش هواخواه تقى كسب ايلمش آندن صفا
مداح تك سوسن دلى اولمش مدايح ناقلى — مدحينك اولمش قائلى سلطان نقى بحر عطا
نسرينك آچوق دفترى اولمش حقايق مظهرى — اندن صفات عسكرى فهم ايتمش ارباب ذكا
وقت اولدى غنچه آچله كل خردهسن ظاهر قيله — مهدى ظهورينى بيله فاش ايده سربنى قضا
هر يرده تا نوروز اوله كل بوستان افروز اوله — نوروز تك فيروز اوله ايام شاه اوليا

يعنى كل كلزار جان حيدر امام مؤمنان
اولكيم اكادر بيكمان مسكين فضولى بركدا

ای ویرن بزم کائناته نسق براقن جام عشقه نشئهٔ حق
عشق میخانه‌سن قیلان معمور صونن آندن جهانه جام غرور
کیم ایدوب اول غرور جامنی نوش اهل نطق اوله واله و مدهوش
جمله‌دن مخفی اوله اسراری اولمیه هیچ کیم خبرداری

مجمل داستان باده و بنك

ای صفانکده خیره هر مدرك ما عرفناك حق معرفتك
نشئهٔ دانشك مفرح جان عاری اول کیفیتدن اهل جهان
می عشقکده آفرینش مست بزم شوقکده جمله باده پرست

در مناجات فاتح الابواب

یارب افسرده‌ام بن نا اهل حددن اوتدی خمار بادهٔ جهل
قویمه افسرده و پریشان حال عشق اوندن بکا حرارت صال
بزم عشق ایچره صون بکا برجام ایلك جامی که نقصم ایده تمام
قیلم آثار معرفت اظهار اوله مفتاح مخزن اسرار

نه شرابی که عقلی زائل ایده طاعتکدن کوکلنی غافل ایده
اوله مطلق فساد دین سببی بوله آندن زوال شرع نبی

(هست این نعت احمد مختار)

نبی هاشمی که بزم وجود جام عشقندن آلدی نشئهٔ بود
پیر میخانهٔ قدیم وقدم ساقئ بزم وحلقهٔ خاتم
هر زمان بیك سلام وبیك صلوات اکا واول امامه قیل بالذات

(شمهٔ وصف حیدر کرار)

یار سلمان وخواجهٔ قنبر والئ روضه ساقئ کوثر
اولدر آینه‌دار صورت حق نه وصی وارث نبی مطلق
ناظم شرع وساقئ کوثر باب شبیر و والد شبر
ربنا لاتغیرا اولی واسقنی شربة بکف علی

(باشد این مدح شاه اسمعیل)

ساقیا صبحدمدر ایله شتاب دوره کلسون چو مهر جام شراب
اضطراب ایچره ام خمارم وار باده‌یه خیلی انتظارم وار
غالب اولمش بکا مهابت بنك وهم ایدوب ایلرم هرایشده درنك
جام می صون که تادلیرانه مدح ایدم پادشاه دورانه
اول صفا بخش جام جم که مدام تخت غیرنده در چو باده حرام
اولکه باشلر زمانده بزم فراغ پادشهلر باشندن ایلر اایاغ
جام فیضن ایچن مسیحانك فیض روح القدس تاپر بی شك
می کبی خلقه فیضی نشئه رسان نشئه‌تك حکمی ایل باشنده روان
دوری بر بزمدر بهشت آیین جام زرین صراحی هم زرین
بو صراحیدن اولمین خوشحال دردنسبت مدام اوله پامال
مجلس افروز بزمکاه خلیل جم ایام شاه اسمعیل
آندن آسوده در غنی وگدا خلد الله ملکه ابدا

(باشد این وصف ساقی دوران)

ساقیا باده صون که فرصتدر — بزه فرصت بوکون غنیمتدر
لاله تك قویمغل الکدن جام — وار ایکن فرصت ایله عیش مدام
نرکسی کورکه نشئه سی کتمز — باشی کیدرسه ترك جام ایتمز
سن دخی عاجز اولمه جانك وار — جانك اولدقجه باده دوت زینهار
ایسئسك کیم می آب کوثر اوله — اول سکا متصل میسر اوله
بزم آل علیده مسکن دوت — مستلرکبی اوزکه بزمی اونوت
اولکه جام می اوله‌لی بنیاد — قدح اندندر اول قدحدن شاد

(ابتدای حکایت می و بنك)

ساقیا بلرزم بنم غمدر — همدمم غصه محرمم غمدر
غم می اعل آقتدی باشمدن — غصه بنکم اوچوردی باشمدن
کله خشك اولمغم چو بنك بتر — برایاغیله قیل دماغمی تر
تا سکا برعجب حکایت ایدم — بنك ایله باده‌دن روایت ایدم
برکون ایام نوبهارده بن — دوتمش ایدم چو لاله طرف چمن
سبزه و کل صولمده صاغمده — بنك باشمده می ایاغمده
بنك تك نشئه ایله باشم خوش — بنك و می حاضر و معاشم خوش
باغ هم غیرت بهشت برین — بزم قورمش جهانه خلد آیین
لعل تردن نسیم عنبربو — غنچه میناسن ایلمش مملو
نقل ایله دولمش ایدی کل طبقی — قرص لیمون دوکوب سمن ورقی
دولدروب ساقیٔ صبا هردم — جام کل ایچره بادهٔ شبنم
بلبل خسته‌دن آپارمش هوش — قریٔ زاری ایلمش مدهوش
یاسمن دولدروب صراحی زر — ذره‌جه باده ایله وقت سحر
سبزه نی ایتمش اویله لایعقل — که دوشوب جویه رختن ایتمش کل

درصفات شراب وصحبت او

کوردم اول بزم ایچنده برمحبوب — صورتی خوب و سیرتی مرغوب
طرفه آدی زمانه مشهوری — لقبی باده اصلی انکوری

صفت ایلن قرینهٔ خورشید   نطفهٔ جم سلالهٔ جمشید
ایچمش اول بادهٔ سهیل خواص   نیجه همدملر ایله صحبت خاص
حاضر و جمع خدمتنده چو جام   عرق و بوزه و نبیذ تمام
کرم ایکن مجلس ایچره نوشانوش   اوترکه مست اولوب می ایتدی خروش
کیم بنم هر نه وار اکا فایق   خدمت خلقدر بکا لایق
اوله می کیمسه کوستره جرأت   بکا ایتدر مید سر طاعت
باده قلغج شجاعت اظهارین   کرم ایدوب زرق لاف بازارین

❊ سخن ساقی واهانت او ❊

دیزی اوزره روان کلوب ساقی   دیدی ای باده عشرتك باقی
دون که محروم ایدم جمالکدن   دوشمش ایدم جدا وصالکدن
ایستر ایدم سنی که و بیگاه   بر عجب بزمه اوغرادم ناگاه
صدر بزم اولمش انده برسرهنك   سرکش وسبزپوش وصوفی رنك
ظاهرن خوب کوردم ایله که وار   باطنی هم دکلدی بی اسرار
دعوی ایلر که خضردر بکا پیر   آندن آلدم دعا ایله تکبیر
بر زمان بن که اکا همدم ایدم   بی تکلف که شاد وخرم ایدم
صحبتی دلکشا اوزی خوش خو   لیك غایتده زرق ولافی اولو
اورر اول هم یکانه لغدن دم   دیرکه عالمده هر نه وار بنم
بویله کیم بنلك ایلر اول ناکس   باش چکن سندن اولسه اولدر بس
قتی مغرور خود پرست ایدی می   آخر مجلس ایدی مست ایدی می
زور دستینه اعتماد ایتدی   ناسزا ایله بنکی یاد ایتدی
تند و تلخ اولدی اول حکایتدن   غضب وقهری اوتدی غایتدن

❊ غضب می وساقیٔ ساده ❊

دیدی ای ساقیٔ رکیك سخن   بو نه سوزدر مکر که بنکی سن
آکلدم بویله رنك ورویکدن   بو دلیرانه کفت وکویکدن
که خیال نفاق ایدوبسن سن   بنك ایلن اتفاق ایدوبسن سن

بو ارادن بنی کوتورمك ایچون	آنی بردولتده یتورمك ایچون
کوره‌یم اول خیال خام اولسون	التفاتم سکا حرام اولسون
نیجه یرده کوردم ای اوباش	سنی اکری و قیلدم ایله فاش
شمدی ناچار یوزوکه چقدم	سندن اولدی که کوکلکی بقدم
دورمه ایمدی اکر موافق ایسك	نقل تك صحبتده صادق ایسك
دیدیکك سر کشك کتور باشن	دستکیر ایله یار و یولداشك
ساقی اول ایشده طاپدی حیرانلغ	چکدی اول قصه‌دن پشیمانلغ
قیلدی مکرایله اول شرایشده حیل	دیدی مستم امان بکا بو محل
صبحدم کر دوشر کذارم اکا	واره‌یم یوزه‌یم خمارم اکا
انی طاش ایله سنکسار ایده‌ین	صندروب باشنی غبار ایده‌ین
باده تند اولدی اول تعللدن	برغرض آکلدی تغافلدن
ساقی بی دوتدی می یمان طوتدی	بو یله دوتر کبی که قان یوتدی
اولدی ساقی میك کرفتاری	فاش ایدن بو یله اولور اسراری

* عزم تدبیر کردن باده *

ساقیا قیلمه ترك بادهٔ ناب	ایسته‌سك میده ایسته فتح الباب
می در آینهٔ جمال الله	زنهار اندن ایلمه اکراه
برقدح باشله نشئه ایله تمام	که تاپم قوت ادای کلام
ساقی اولغج اسیر می مضطر	آتش فتنه چکدی شعله‌سی سر
یغدی یاننه باده اصحابن	آچدی تدبیر دولت ابوابن
که بو دکلو فساده چاره ندر	چاره اول زشت نابکاره ندر

* مصلحت دیدن عرق با می *

دیدی اول عرق که ای می ناب	قیلمه نشئه خیالی ایله شتاب
شاهسن خصمه چاکر ایتمه اوزك	برقوللکه برابر ایتمه اوزك
صورت حالنه نظر قیلمه	بو یودوب آنی معتبر قیلمه
دوشمه سوداسنه تغافل قیل	نیجه کون صبر ایلن تحمل قیل

اول سنك قدر و شوكتيكي بيلور | اوز اوزندن چورر ارر ازيلور

كفت و كوى نبيذ هم از پى

چون عرق سوزلرين دوكندى نبيذ | ديدى اى نطفهٔ جم و جمشيد
دولت اولدركه دشمن اوله زبون | اولمدين بو شراره شعله فزون
بر شبيخون ايله هلاك ايده‌ين | حدندن جهانى پاك ايده‌ين
اوليه آزايكن بوايش چوق اوله | دخى دفعنه چاره‌سى يوق اوله

چون نبيذ ايلدى سوزينى تمام | ديدى بوزه كه اى مى كلفام
نه تغافل نه جنك قبل پيشه | بو ايشه قيل براوزكه انديشه
ويراكا لطف مژده سيله فريب | اوله كيم اختلاطى اوله نصيب
يانكه كلكيج اول فساد زمان | ايله مكر ايله دفعنى پنهان
نه مصاف ايله كيم يمان اوله آد | نه تغافل كه كون كون آرته فساد

قيلدى هيچ قولى باده پسند | قيلدى هيچ سوزآنى خرسند
ديدى اولدر صلاح كيم اول | قبله ين ارتكاب جنك وجدل
كونده‌رم قاصد ايله پند ويرم | برنيچه پند سودمند ويرم
پند ايله تابع اوسه يارمدر | اولمسه جنك خود شعارمدر
كيدر امدى كه عزم راه قيله | سايهٔ دولتم پناه قيله
اوزنى بنك مجلسنه صاله | سوزومى سويليه جواب آله
كيم بزى كوزه ساقى آلمز ايدى | بزه هيچ التفات قيلمز ايدى
شكر لله كه امتحان ايتدك | سر ما فى الضمير ينه يتدك
سويلدى بوزه بن اكا واره‌ين | سويليم سوزوكى جواب آله‌ين
كرسوزك ساقى ايتمديسه قبول | بن قبول ايلرم سن اوله ملول

كلدى كفتاره بوزهٔ بد نام | لافلر اوردى اول نمك بحرام

کیم بکا امرك اولسه منقادم | بن سفر شدتنه معتادم
بن که پیغامك ایلیم ایصال | کورمسم صلحه آنده استقبال
ضربلان آنی سرنکون ایده ین | ازه ین یخچه ین زبون ایده ین
دوتدی می بوزه نك سوزینه قولاغ | دیدی ای بوزه یخشی سن بوزك آغ
یوری آنك شکوهینی صندر | باد پای غروردن ایندر

سویله بندن که ای فسرده مزاج | داوسن بو جنونه ایله علاج
بوعلاج ایله دفع سودا قیل | باشکه چاره بول مداوا قیل
ای زنا کشور ینك اوباشی | متصل نکبتلرك باشی
ای بنای اساس هر وسواس | انت خناس فی صدور الناس
ای سراسر تصورك باطل | فسق واغلامه روز وشب مائل
غالبا کیم وجودکی تقدیر | یوز فساد ایله ایلمش تخمیر
دیر ایمش سن که هر نه زار بنم | کعب سن کریتر باشك کوکه هم
سن یمان جهل ایچنده قالمش سن | این اوز باشکه اولمش سن
هیچ معقول سوز دیمزسن سن | قانده در کیم کوتك یمزسن سن
کیمه اولسك مصاحب ای جاهل | اولور البته تنبل وکاهل
ایش محالی قیلورسن ای سرسام | برزمانك ایشن بر ایلده تمام
اکل وقتی سکادر ای بد شکل | بریلك قوتی برزمانلغ اکل
ای خرد رهکذارینك تنکی | تنکری خار ایلسون سنی اکنی
باعث نکبت و فلاکت سن | بس که بد شکل و بد قیافت سن
خواه درویش اوله خواه غنی | اوصی آزر دوشنده کورسه سنی
هر سعادتسز اولسه یار سکا | شمهٔ قیلسه اعتبار سکا
محو اولور آنده مردلك اثری | مطلق اولمز شجاعتده جکری
خرم اولمه که سبزدر سکا رنك | سنسن آینهٔ طبیعتده ژنك
سندن اولور یوکل آغر باشلر | سنی هرکیم اله آلور داشلر

(علتکدر

علتکدر مخالف حکمت — خالقه سندندر اصل هر علت
بو ایشی ایتمکك کرك ناچار — کیم اولاسن قپوه‌ده خدمتکار
یابو اقلیمدن باشك آل کیت — یوخسه باشك کتور حضورمه یت
می دکلسن چوق ایتمه استغنا — مست تك بندن اولمه بی پروا
بن اکر راضی اولمسم سندن — باشکه چوق بلا کلور سندن
کلمه خشك اولمغی شعار ایتمه — کل دماغك تر ایله عار ایتمه
باقمه حرص اودینه قرو و یاشك — حذر ایت کیم خطرده درباشك
شرم قیل سر کرانلغ ایتمه یوکوش — حدکی طانی کل ایاغمه دوش
یوق اوزندن مکر سنك خبرك — که نه ترکیبسن ندر هنرك
کوش قیل فضلکی بیان ایده‌ین — اولان اسرارکی عیان ایده‌ین

وار ایدی اصفهانده بر می کش — بنك ماننده متصل سرخوش
برعجب قصرده دوتوب منزل — میه اولمشیدی روز وشب مائل
برکون اول رند مجلسنده شراب — اولدی ماننده کیمیا نایاب
حاصل اولدی اکا صداع خمار — یدی دفعینه ذرهٔ اسرار
اثر بنك ایدوب هجوم تمام — تابدی مرأت قلبی ژنك ظلام
شب ایدی لیك ماه شب افروز — قیلمشیدی جهانی غیرت روز
رنك مه تابکی نمونهٔ آب — قصر اول آب ایچنده شکل حباب
قصردن رند طشره قیلدی نکاه — صو کوردی کوزینه پرتو ماه
دیدی ای وای اولدی ایش مشکل — سیل دوتمش جهانی بن غافل
صویه چارهم بودر اوزم براقم — دولمدن قصر بر کناره چقام
اوزمی قورترم سباحت ایلن — بر کناره چقم فراغت ایلن
اله بر تخته پاره‌سن آلدی — یره مهتاب تك اوزین صالدی
لت کوروب باشی فرش طاشندن — ضربلن بنکی اوچدی باشندن
دردسر بولوب وکاوب حکما — دیدیلر دردینه شراب دوا

سکا بودر هنرکه شرح ایتدم | اهل ادرا که صورکه بن تتدم
بنم اصلم کوکم تفحص قیل | حرمتم سندن آرتق اولمغی بیل

❊ صفت خوبیٔ می ومی خوار ❊

باش اولکیم عظیم جبارم | سرکش وسرفراز وسردارم
کیمکه بحث ایله باش قوشرسه بکا | کر فریدون ایسه حریفم اکا
که اولور هوش الم دماغندن | که باشن بلبه اباغندن
بن کیم همدم جم وجمشید | صافلقده قرینهٔ خورشید
محك جوهرم تمام عیار | لالهٔ کوهسار حلم ووقار
بر بنادر وجود شرع بشر | سر تحقیقده اولمغه مظهر
هر بناده که بخشیدر بنیاد | انی افزونرغ ایلرم آباد
هر بناده که سستدر ارکان | انی اصلیله ایلرم ویران
بوسبیدن بکا یتن اصحاب | کیمی خوش وقتدر کیمیسی خراب
دوشدی داوددن ضمیرمه ذوق | حسن آوازه حاصل ایتدم شوق
عرض قیلدم کلیمه صورت حال | رفقمی قیلدی امتنه حلال
قوم ترسایه بن تا تتدم راه | کایتدیلر اقتدای روح الله
بن حقیقتده اهل عرفانم | دیمسونلر شریك شیطانم
آدمه سجده قیلیوب شیطان | تاپدوغندن غرورایله عصیان
بندن اواسیدی نشئه‌سی بردم | بیك کز ایلردی سجدهٔ آدم
رقت افزای عاشق زارم | چهره افروز حسن دلدارم
نظر عاشق ورخ محبوب | بری طالبدرر بری مطلوب
هجر ایلن مشکل ایکن آنلره حال | بن براقدم ارایه طرح وصال
کرچه دشمن لکمده فتنم چوق | دوستلقده دخی مثالم یوق
هر نه درد اولسهٔ بن دوا ویررم | طبع کوز کوسته جلا ویررم
بر خردمند عالم ماهر | باطن احوالن ایلرم ظاهر
مکتب میکده‌ده شام وسحر | شرح تجرید اوقور مدرسه‌لر

بنم ارباب رفعت درجات — باعث خیر وداخل حسنات
پادشاهلرنی ایتسم آسان — قیلورم برکدا ایله یکسان
ورکدالرنی ایتسم فی الحال — قیلورم پادشاه بی زر و مال
بنم اول پادشه هفت اقلیم — که بکا شاهلر قیلور تعظیم
هرکیم اولسه ایاغمه باش اورر — بن کانجه قواباغه دورر
جوهرمدر بنم مفرح ذات — بنم القصه منشأ حسنات
حسنانمی آندن ایله قیاس — که دیمش حق منافع للناس
وصف ذاتمده برحکایت وار — کوش کردوتسك ایلرم اظهار

صفت ماه روی کلرخسار

وار ایدی ریده برخجسته خصال — ماه طلعت نکار مشکین خال
می لعل لبی نشاط افزای — نقل کفتاری نغز بزم آرای
میه دوشمشدی عکسی کبی مدام — آلوبن متصل قدحدن کام
برکون اول سروقد کل رخسار — قیلدی زهاد مجاسنه کذار
کوردی برعابد پریشان حال — کچمش اوقاتی زهدله مه وسال
بلمش کیم مذاق باده ندر — خط مشکین وروی ساده ندر
خلقه ایلر حکایت محشر — صفت حور وجنت وکوثر
نوجوان قیلدی میل کوثر وحور — دیدی عجز ایله ای خدای غفور
وار امیدم که اهل جنت اولم — بن دخی مستعد رحمت اولم
غیبدن کلدی بندای لطیف — قولغینه که ای حریف ظریف
تنکری بر پادشاه عادلدر — فیض مجموع خلقه شاملدر
کرم عام قادر قیوم — ایلمز هیچ کمسه یی محروم
کیمی دنیاده شادمان ایلر — کیمی عقبی ده کامران ایلر
سنکه دنیاده اهل عشرتسن — ساکن مسند مسرتسن
ایچدککدر نشاطله می صاف — کوثر اومغ دکل سکا انصاف
غرضك کوثر ایسه میدن کیچ — یوخسه آل نقدی نسیه استمه هیچ

باده محرومی آب کوثر ایچر — کیمسه کوثر دیه مکرر ایچر
بو دلیل ایله باده کوثر ایمش — کورنه خوش نشئه یه برابر ایمش
بنك کیمدر حریف باده اوله — بحث قیلسه حرامزاده اوله
جد پاکم حقیچون ای اسرار — اولمسك درکهمده خدمتکار
کلوب ایندرمسك ایاغمه باش — ایلسك عاقبت بنمله صواش
قیلمدین تیره روزکاری بن — کوکه ساورمدین غباری بن
دوتسم آرام بیقرار اولسیم — رد درکاه کردکار اولسیم

صفت بزم بنك نافرهنك

باده قلقچ تمام کفتارین — بوزه نقش ضمیر ایدوب وارین
قیلدی عزم ره محلهٔ بنك — اولوبن قاصد می کارنك
بنك خوش سیرت ونکوکردار — نیچه همدملر ایله فصل بهار
برعجب مرغزار ایچنده مدام — طوتمشیدی نشاطلن آرام
برش ایدی ومفرح وافیون — هر بری رایلن برافلاطون
کهدوشوب علم شرعدن کفتار — کاه حکمت سوزی اولوب تکرار
کرم ایکن بحث علم وفضل وکمال — متواتر اولوب جواب وسؤال
ویردیلر بنك حضرتینه خبر — که دور بدر قپوکده برچاکر
دیرکه میدن کتورمشم پیغام — ایسترم رخصت ادای کلام
بنکدن رخصت ایلیوب حاصل — بوزهٔ زشت روی ناقابل
کیردی اول بزم خاصه عامانه — باشلدی هرزه هرزه افسانه
می سوزن دیدی اول پلید کریه — بلکه بوزنکته هم مزید فیه

دیدن بوزه طعنها از بنك

بوخبرلردن اولدی شیدا بنك — بوزه یه دوشدی بی محابا بنك
باشنه چیقدی قهردن سودا — بوزه یی قیلدی طعن ایله ایذا
کای غلیظ پلید ناهموار — کنده وزشت ناتمام عیار
سن قدیمی بنم انیسم ایدك — نه انیسم که کاسه لیسم ایدك

بادەنك خودسنكه يوق ميلى — اولسه داخى بعيدر خيلى
سن نەسن كيم سنكله يار اولەلر — كيرلو ايشلرده رازدار اولەلر
حيف مى هم اكرچه دشمندر — كه رفيق بو نوع كوندر
لايق اولدر سنى ملامت ايدم — بوكونى باشكه قباحت ايدم
كودن واحمق وترش روسن — بدرك وبد خصال وبدروسن
مىه اولدك بوقتده اورتاق — سنه جقدر سنك باشكه چناق
فرض اولوبدر سكا جفا قيلق — يوزوكى آغ ايكن قرا قيلق
ميهمانسن بوكيجه ايتكل خواب — ويرەيم صبح سوزلريكه جواب
بزم بنك ايچره بوزەدوتدى ثبات — بنك خدامى ايتديلر خدمات
حاليا چون رسواسن ناچار — سكا بندن رواد كل آزار
بوزه اول جمعه هم نشين اولدى — سعديله نحس هم قرين اولدى
مجلس خاص ايدى وجمع ظريف — مؤمن پاك ايدى وقوم شريف
چون كدورت كيدوب صفا كلدى — كرم اولوب معده اشتها كلدى
چكديلر طرفه طرفه مائدەلر — نتكيم شاعر عجم سويلر
هرچه انديشه در كمان آورد — مطبخى رفت درميان آورد
كاه پالوده كلدى كه حلوا — كه مزعفر چكلدى كه بغرا
بس كه چوق كوردى بنكيانه طعام — يخنەلغ قيلدى بوزهٔ بدنام
قالمدى قلتبانك اول جوشى — اولدى كفتار مى فراموشى
ديدى اى بنك بادەدن كچدم — كمترم اول بكايه آند ايچدم
بن سنك بركينه چاكريكم — ايشككده غلام كمتريكم
چوقدرر بادەنك فساد وشرى — سندەدر فقر ومسكنت اثرى
بنكه چون بوزه اولدى خدمتكار — بنك فيضيله واقف اسرار
اول كيجه بنك وسائر اصحاب — قيلديلر راحت وسرور ايله خواب
صبحدم كيم سپهر جام خرام — ساچدى بنك اوستنه مى كلفام
دردسان تەنشين اولوب اختر — صاف مى كبى چقدى شعلهٔ خور

بنك فكرك دكيرنده دالدی اورته دارخ نشورت ضالدی
که ندر چارهٔ شرارت می نیجه تسکین بولور حرارت می

* در نصیحت نمودن افیون *

دیدی افیون که اولمغل غمناك بنم اول زهر دفعنده تریاك
قیله یم کیجه‌لر یوقومی حرام یعنی نسنه دوتمیم آرام
ایده یم ضایع ایتدوکی امکن آغر یدوب همنشینلری یورکن

* بنك هم متفق شدن باآن *

برشه چون دوشدی سوزدیدی ای بنك آنك ایلمن نه حاصل ایندك جنك
نه روا جنك ایله سرکش ایله علف خشك نسون آتش ایله
نیجه کیم ملکه اول ویرر رونق کیمنده میل ایلمز سکا مطلق
سندن بو نزاعی ترك ایدلی بتون ایکن بوملکدن کیدلی

دیدی معجون اکا که ای اسرار نه هزیمت نه جنك ایله شمار
لایق اولدر انکله صلح ایده سن کر طلب قیلسه یانه کیده سن
ایله دفعنده مکر ایلان تدبیر صاف دلدری مزاجنه کیر
غافل ایتمه اوزك مدارادن حیله بکرك دکلمی غوغادن

* بنك تدبیر کردن اظهارش *

قیلدی بنك هیچ قولی پسند اولدی هیچ سوز اکا خرسند
دیدی بن هم رسول کوندررم سوزلرنده جواب دوندرزم
قیلسه طاعت رعاتم کورسون قیلز اولسه سیاستم کورسون

* ذکر معجون ودر رسالت او *

ای مفرح سکادر امدی امید اوله سن فتح قاپوسنه کلید
سنده در حسن خلق ولطف ادا چوق کورو بسن مجالس حکما
سنده عرفان جواهری چوقدر سنده کی رتبه کیمسده یوقدر
غرضم ایتمکه سن ایله شتاب سن بکا قوم سن نه بو اصحاب

(وار)

وار بندن میـد نصیحت قیل   کر قبول ایتمـه فضیحت قیل

* در صفت می وشرارت او *

سویله ای بی حیای بیهده کرد   مفسد هر صلاح اولان نامرد
همدمك هر کیم اولسه لیل ونهار   کاه دیوانه در کهـی بیمار
بو جهانده بودر سکا تأثیر   اول جهانده دخی زقوم وسعیر
سنسن اول رهنمای اهل عذاب   که اباغك یتن یر اولدی خراب
مکر ایلن آلك ایل اوینی یقر   بو فسادك صغنه باشـه چقر
ای بسا اهل تخت وصاحب تاج   که قیلوبسن بر ایتـکه محتاج
ای بسا هوشمند فرزانه   که قیلوبسن سفیه ودیوانه
باعث فتنـه وشرارتسـن   نجس العین وبی طهارتسن
فتنه کبر اولسـه همنشینکدر   بو سببدنکه دینی دینکدر
انما الخمر آیتی اوقی   که سنکدر کنایتکده چوقی
اولورلر سندن ایتسه اکراه   اولور البتـه عاصی وکمراه
تجیلر سندن ایتمه پرهیز   چقر البتـه کون دریده وحیز
چون خمیرك زنایه راغبدر   اختـه قیلق سـنی مناسبدر
سنسن اولمش مقید اوزاوزینه   جزوایشدن چقارسن ایل یوزینه
کیمه اولدکسـه محرم ویولداش   جرم سربنی قیلدك ایلاره فاش
اثرك دوشسـه هر یره چوق وآز   قیلز اهل شریعت آنده نماز
چاکرك اولدی چنك زار اولدی   دائنك دوتدی درد خار اولدی
دوتدی براو حمایتکده حباب   ایلدك الیلن اوینی خـراب
شیخ صنعانه بردم اولدك یار   ترك دین ایتـدی باغلدی زنار
چره تدبیرك ایله قیلدی عمل   ناقهٔ صالحه یتوردی خلل
سنده یوقدر طریقهٔ جدواب   سن ادبسزسن آنلر اهل ادب
سنده یوقدر طبیعت فرزند   سن منافق سن اول سعادتمند
سرکه‌سندن دونندہ تاپدی قبول   مجلس اهل شرعه راه وصول

بی سبب هرزه هرزه قیلمه غضب	شبشه کی چالمه طاشه صاقله ادب
بس که اهل خطاسن و مرتد	قانده یوز دوتدکا ایسه اولدکرد
بسی اولر خرابدر سندن	چوق بغرلر کبابدر سندن
آجرم سرکی تر اولمز ایسك	درد نسبت مکدر اولمز ایسك

صفت می که هست نامشروع

مصر ملکنده وار ایدی بر پیر	هرکز اخلاصی تابعمش تغییر
عالم و عارف و عفیف الذیل	قیلمامش حبث ایله حباثنه میل
آخر عمر اولده رکت شیب	صالدی ترکیبنه مرضدن عیب
اولدی تدبیره علتی محتاج	دیدیلر باده در بو درده علاج
ایلدی میل می ضرورت ایله	ایچدی برجرعه می کدورت ایله
ذوق می صالدی چون دماغنه شور	آرزو قیلدی مطرب وطنبور
مغبچه مطربی چکوب آواز	ایلدی قارشوسنده جلوه و ناز
پیر شوقیله مائل اولدی اکا	قوت نفس حاصل اولدی اکا
دیدی ای سروقد سیم واندام	نوله ویرسك بن شکسته یه کام
بنی وصلیله شادمان ایتسك	پیر ایکن بنکیدن جوان ایتسك
دیدی بندن مراد حاصلدر	ایك دین اختلافی مشکلدر
دینك ار دینه مناسب اولور	سکا بندن مراد حاصل اولور
پیر تا راضی اوله خاطر یار	ترك دین ایتدی باغلدی زنار
اولدی ضایع جمیع طاعاتی	کور اکا نتدی می ملاقاتی
ای می زشت خو بودر عملك	دین ودنیایه چوقدرر خللك

صفت بنك ودر خیالاتش

بنم اول تیز طبع پاك ضمیر	که لطیف ایتدی طینتم تقدیر
بنده در شکل قبهٔ حضرا	احترم شاه دانه دن پیدا
شیخلر ایلر احترام بکا	باشلری اوزره در مقام بکا
جوهرم قدر ایلن مکرمدر	کل ترکیبه جزو اعظمدر

فلك انجمن مهندسیم جمله علم اهلنك مدرسیم
نوله كاسه بكا صغار وكبار آلمغه درس مخزن اسرار
سبزهٔ بوستان ادراكم ذوق بخش ضمیر غناكم
حضر واقف اولوب حقیقتمه كیردی اول رتبه ایله كسوتمه
بكا ایلدن دكر طبانجه وزور ایله بندن بتر نشاط وسرور
كنج هر مدرسه مقامم‌در فرقهٔ اهل علم رامم‌در
شوكت اهلنده اولمزم همدم چكمزم شدت ومشقت وغم
دولتك چوق مشقتی چوقدر دولتم واركه دولتم یوقدر
قنده برمفلس قلندر وار بنم اول مفلس وقلندره یار
بنده یوق می كبی محبت شور داناو سومكده اولشم مشهور
میدن ایماننده كلشم افزون انما المؤمنون حلویون
فقرا فرقه‌سنه بن باشیم متصل اهل فقره یولداشم
سندن اولغچ اسیر درد مزاج صحت ایچون بكا اولور محتاج
قانده اولسم مقرب ومحرم آنده اولمز نشان غصه وغم
بنم آیینه دار فیض ازل صورتم رنك سیرتم صیقل
ویرسم آیینهٔ ضمیره جلا كور بنور آنده جملهٔ اشیا
سبز خط دلبرم حجابم یوق بكا عاشق بوكش مقید یوق
بونجه فاسقلر ایچره بی باكم طعن ایدر خلق لیك بی پاكم
بكا عارفلرك ارادتی وار عارف اولدركه صاقلیه اسرار
ای بسا بینوای مفلس دون كه خیال ایله ایلرم قارون
دكلم باده كیم كوروب آتش اكسله نسنه بندن وچقه غش
چكمشم شدت حرارت نار چقمشم خالص وتمام عیار
عالمی برخیالدر دیرلر اعتمادی محالدر دیرلر
قطب عالم بنم بوكون مشهور كه قیلور بیك خیال بنده ظهور
درك ذاتم ضاعفك آساندر سر كارمده عقل حیراندر

بلزم قنده کورمشم مکتوب   اوز صفاتمده برحکایت خوب

* درصفات مرید وحالاتش *

بصره‌ده برمریدروشن دل   بنکه اولمشدی روزوشب مائل
آنی صالمشدی نشئهٔ اسرار   هرزمان برخیال ایل ونهار
بیلدی اول پیرمریدك افعالن   ذوق بنکیله خوش کچن حالن
قیلدی ممنوع صحبتندن انی   ایتدی محروم حضرتندن انی
برکون اول نامراد خسته جکر   صالدی عجز ایله پیرساروبه کذر
دیدی ای هرکاله راهبرم   استادم معلم هنرم
نه سبیدن کناه کار اولورم   نه کناه ایلدم که خار اولورم
پیر صالح مریده ویردی جواب   که بکا بوایشمده قیلمه عتاب
دیرلر اسرار ایله اولو بسن یار   ذوق بنکیله واقف اسرار
صالو بن قصر آسمانه کمند   چوق قیلورسن تخیلات بلند
کوکده در متصل سنك سیرك   سکا درکی کچن یتمه غیرك
کامل السیر اولدیغك بلدم   ترك درس وتعلمك قیلدم
بودلیل ایله بنك کامل ایمش   خلقه آندن مراد حاصل ایمش

* شدن می بجنك آماده *

ایلکیج بنك سوزلرینی تمام   قیلدی معجون رسالته اقدام
لیك تا کورمیه جفای قدح   اوقدی بنك کرد دوعای قدح
بادهٔ روح بخش جانپرور   قالمشیدی مکدر ومضطر
انتظار ایچره کیم کچن بوزه   دونه بر داخی اول جکر سوزه
قیله بنکك حکایتن تقریر   کوره‌لر براکا کوره تدبیر
دیدیلر بنکه دوندی بوزهٔ دون   ایلك کالدی رسالته معجون
شکر قیلدی که نکبتم کتدی   دولتمدرکه آنی دور ایتدی
میه معجون و بوب خبر وار ین   سر بسر ظاهر ایتدی اسرارین
بادهٔنك حدتی فزون اولدی   قهردن رنکی لاله کون اولدی

* بنك هم در مقابل استاده *

يغدى يانينه باده اصحابن	جمع قيلدى مصاف اسبابن
ديدى مجونه اختيارك وار	خواه كيت خواه بونده ايله قرار
بيلدى مجون كه بنك اولور مغلوب	اوزنى قيلدى باده يه منسوب
بنكدن كيجدى باده خوار اولدى	صاحب عز واعتبار اولدى

* عزم ميدان نمودن اسرار *

بنك هم اولدى حالدن آكاه	يغدى مقدور اولديغنجه سپاه
هر برى برطرفده چكدى صفى	اولدى رنكين بساط هرطرفى

* شد مهيا بجنك اواسرار *

اول اسرار كيردى ميدانه	صحن ميدانده كلدى جولانه
باشنى آچدى وكوردى كوتك	كيردى ميدانه پهلوانلرتك
اوردى غايتده پهلوانلغه لاف	ايستدى پهلوان كيم ايده مصاف

* كفتن صلح نقل خدمتكار *

نقل كوردى كيم اول ايكى بى باك	قلمغ استر برى برينى هلاك
بيلدى كيم آنلرايله اولسه جدال	اياغ آلتنده اول اولور پامال
بنك باشينه چزكنوب هردم	يالواروب باده نك اياغنده هم
كه مكر دفع اوله طريقهٔ جنك	نه مى ايتدى سوزين قبول نه بنك

* منع شان كردن مويز ازجنك *

وار ايدى برمدبر آدى مويز	واقع اول عصرده براهل تميز
هم شرابك اتاسى قرداشى	هم سفرلرده بنك يولداشى
شامدن قيلدى صلح ايچون الغار	قيلدى آنلره واعظلر تكرار
اولمدى وعظ و پند فائده مند	اهل جهله نه سود وعظله پند

* شدن نقل در مقابل بنك *

نقل چقدى آنكله قيلغه جنك	قيلدى برحمله ده شهيدانى بنك

* در مصاف آمدن مويز تميز *

ایتدی عزم مصاف بنك موز | اولدخی اولدی حریف ستیز

* از پیش هم کباب آتش تیز *

عرصهٔ رزمی گرم قیلدی کباب | ضربینه اولدخی کتورمدی تاب

* کردن باده جنك را مقدم *

کوردی باده که لشکری بر بیر | اولدی اول نابکار الده اسیر
ویرمدی غیره جنك ایچون رخصت | اوزینی چکدی اورتایه غیرت
چون سپاهیلك ایچره ماهر ایدی | اکا تدبیر جنك ظاهر ایدی
برنجده عسترتینی قویدی کمین | اوزی یلغوزه مصافه کیردی همین
کیردی میدانه ایلدی جولان | یوزه چکدی حبابدن قلقان
بنك ایله چون مقابل اولدی شراب | لحظهٔ قیلدیلر سؤال وجواب

* بنك ومی بحث کردن باهم *

می ایدر بن نبیرهٔ تاکم | بنك ایدرسن پلید و بن پاکم
می ایدر بن ندیم سلطانم | بنك ایدر پیر اهل عرفانم
می ایدر حاکم حواسم وهوش | بنك ایدر صوفیم بن ازرق پوش
می ایدر بن شفق کبی آلم | بنك ایدر بن سپهر تمثالم
می ایدر خوش بغله در عالم | بنك ایدر قطب عالمم بن هم
می ایدر مملو خلقه غم خوارم | بنك ایدر سنجه بن دخی وارم
می ایدر بن چراغ انجمنم | بنك ایدر رشك سبزهٔ چمنم
می ایدر پیر عشق راهمدر | بنك ایدر اول بنم پناهمدر
می ایدر نورس جهانسوزم | بنك ایدر پیر دانش آموزم
می ایدر ایلرم سنی فانی | بنك ایدر دمده حدکی تانی
بحث ایلن اولدی چوقطع نزاع | فتنه صلح وصلاحه قیلدی وداع
ابتدا اولدی چونکه جنك وجدل | برنجده حمله اولدی رد وبدل
حدت بنك میدن ایدی فزون | بنك قوت طاپوب می اولدی زبون
کوردی می دولتده بیم خلل | ایستدی عذر سیأت عمل
نذر ایدوب ایلدی خدانی کواه | کیم بونوبت بودشمن اوله تباه

كيمى دوتديسه ايليه آزاد	ايتمیه كمسه‌نك فسادنى ياد
بولدى سائل اجابت مسئول	صاف ايدى قلبى نذرى اولدى قبول
چقدى ناكه كيندن اول لشكر	اولدى بنكك سپاهى زير وزير
بوزه و برش و بنك اسير اولدى	كيمى خرد وكيمى خمير اولدى
باده‌نك خاطرينه يتدى صفا	نذر قيلشدى نذره قيلدى وفا
قيلدى آزاد اودرت سر هنكى	ساقى و برش و بوزه و بنكى
هر برين قيلدى بر ايشه مأمور	عالمى ايتدى عدليله معمور
عاقبت بنك ايدوب اهانته عار	باده‌نك خدمتندن ايتدى فرار
شمدى كزدكده قورقه قورقه كزر	باده هر قنده كورسه آنى ازر
اوزنى مطلق آشكار ايتمز	مى اولان يرلره كذار ايتمز

* طالب مغفرت ز رب غفور *

توبه اى كردكار عذر پذير	سوزلرمدن كيم ايتمشم تقرير
نطق ويردك كه وصف ذاتك ايدم	شرح كيفيت صفاتك ايدم
نذر اوصافى قيلوب عمدا	بنك وصفنده ايليوب كويا
الله الله بو محض عصياندر	غايت كفر وعين كفراندر
چون فضولى درر بنم لقبم	عجب اولمز كر اولمسه ادبم

وار اميدم كه عذرم اوله قبول
اولميه بويله جرملر مسؤل

(بسم الله الرحمن الرحيم)

مكتوب حكمت اسلوب از زبان افصح الشعرا مولانا فضولی بغدادی علیه الرحمه بخدمت حضرت نشانجی پاشا حفظ الله تعالی عما یخاف و یخشا

مالك ملك آرای عالم وحاكم حكمت فزای اقالیم حكم معمورۀ جهانی وقف استرزاق ایدوب تولیتن ملوك عدالتشعار وحكام مرحمت دثاره تفویض ایتدكجه وخانقاه تنكنای عرصۀ امكانده آثار ارباب استحقاق اولوب هرفردنه مقدارنجه خزانۀ غیبدن وظیفۀ مستمره یتدكجه اول مملئ ارقام دیوان خلافتك قلم مشكبارلری مفتاح كنوز ارباب ارزاق اصحاب استحقاق اوله واول ناقل اعلام استحكام بنیان سلطنتك رقم عنبر نثارلرنده حدایق احداق ارباب نظر بصارت بوله شرح شمۀ ثنا ورفع رقعۀ شیمۀ دعادنصكره

(نظم)

عرض ایدر خاكسار بیمقدار	بندۀ كمترین فضولئ زار
كه مقیم مقام عزلت ایكن	ساكن كوشۀ قناعت ایكن
باشمه دوشدی جاه سوداسی	ذوق اهل طمع تمناسی
هوس كسب ننك ونام ایتدم	طلب رفعت مقام ایتدم

(ایستدم)

ایستدم کیم علو قدر بولم	مظهر لطف پادشاهی اولم
بلدم کیم شکسته حال اولورم	حسد اهلنه پایمال اولورم
طمع اشراره خادم اولمق ایمش	سفهایه ملازم اولمق ایمش
کیمکه اللهدن ابا ایلر	غیر درکاه التجا ایلر
حاصلی ذلت وخسارت اولور	رخت امیدی یأسه غارت اولور

الحاصل فرق اقتدارمی افسر قناعت ایله وقالب اعتبارمی خلعت عزات ایله مزین قلوب وتملیک عوالم معنایی تسخیر اقالیم صورتدن بکرك بیلوب پادشاه ملك استغنا وحاکم علی الاطلاق ممالك فقر وفنا ایکن جوهر ذاتم اقتضای تکمیل ایدوب وصورت سلوکدن رنك توکل کیدوب عالم همتدن بوسروشه ملهم اولدم و بو الهامی اصغا قیلدمکه ای غافل عالم صورت مظهر صفات الهیدر ومهبط انوار حظوظات نا متناهی در هرآیینه ملك ملکوتدن منفك ارلمز و خصایص ملکدن بهره‌مند اولمین سرایر ملکوته دسترس بولمز لاجرم حکام ملکه توسل موجب حصول مواهبدر وملوك عصره توصل باعث وصول مطالبدر وحدیث صحیحدرکه السلطان ظل الله وآندن استغنا خطادر وخبر صریحدرکه لارتبة فوق رتبة السلطان الا لنبی مرسل اوملك مقرب وانَدن انحراف ناروادر خصوصا بزم پادشاهمزکه رتبهٔ سلطنتی معنیده پایهٔ خلافتدر وسریر حکومتی حقیقتده مسند امامتدر

(قطعه)

پادشاه بحرو برسلطان سلیمان ولی	اولکه محض عدلدر ذات ولایت پروری
خالی آندن اولمسون یارب ولایت تا ابد	کیم ولایتدن دکل خالی صفای جوهری

القصه بو تحریکله درکاه معلادن برنصیبه طالب اولوب وارکان دولتدن سعادت امداد وشرف اسعاد بولوب طقوز اقلاکه استغنا اوررکن اوقافدن طقوز اقچه وظیفه‌یه قناعت قیلوب عرض آلدم و برات ایچون درکاه عالمپناهه ارسال ایدوب مترصد اولدم مدت ترصد منتضی اولدقده وایام انتظارسرانجام بولدقده مبشرلرکه مژدهٔ تشریف بشارت یتوردیلر بکا برمثال میمون و برات همایون کتوردیلر حلیهٔ معارف ایله آراسته وزیور عرفان ایله پیراسته عنبرسوادنده صبغت (واللیل اذا سجی) وکافور بیاضنده صفوت (والصبح اذا تجلی) صحیفه‌سنده سطور خط سحایب امطار مواهب وخطوطنده افراد نقط کالکواکب

انوار مطالب مشابه صدف در ایدی لؤلوی سیراب ایله مملو دریای مکارم تموج ایدوب ایدوب کناره صالمش وممائل نافهٔ ختن مشکنابله طواوب قائد عز واحترام ایله وارد اولمش فاتحهٔ عنوانی کریمهٔ (هوالحق المبین) وخاتمهٔ تاریخی (العاقبة للمتقین) غایت مضمونی (ذلك فضل الله یؤتیه من یشاء والله ذوالفضل العظیم) نهایت مفهومی (انه من سلیمان وانه بسم الله الرحمن الرحیم)

(نظم)

زهی مثال شریف ونشان عالیشان	زهی مراسلهٔ ذوق بخش وفیض رسان
زهی هلال سپهر عواطف واشفاق	زهی کلید کنوز مراحم واحسان
زهی صحیفهٔ صافی دل صفا انگیز	زهی جریدهٔ عنبرنثار ومشك افشان

حقا که اول آیت رحمت نزولنده خاطر فاتره پك سرور سرایت ایتدیکه وصفی قابل تقریر دکل وخارج احاطهٔ تحریردر واول سرمایهٔ دولت وصولنده قلب منکسره بو سرور یتدیکه ذکری مافوق احتمال تقریردر (بیت) نفسه آنکله یتن ذوقدن اولدم آگاه * قلت انی لك قالت هو من عندالله * مجملا امید تمام ایله اختیارسز دوردم واراز حکم ایچون متولیٔ اوقاف حضورینه یوزاوردم الحق متولی ملاقاتنه فرصت دوشمدی وآنك دامن ملازمتنه دست نیل ایرشمدی اما دیوان البلاغتنه تهجم ایتدم چون انحس اوقاتده واضعف حالاتده حضورلرینه کتدم برجمع کوردم حکایتلری پریشان نه صفادن آنده اثر ونه صدقدن آنده نشان وار جمعیتلری دام حیل حضار مجلسلری (اولئك كالانعام بلهم اضل) حرکات ناهموارلری مشابهٔ سوهان روح وکلمات پرآزارلری مشابه امواج طوفان نوح سلام ویردم رشوت دکلدر دیو آلمدیلر حکم کوستردم فائدهسزدر دیو ملتفت اولمدیلر اکرچه ظاهرده صورت اطاعت کوستردیلر اما زبان حالله جمیع سؤالمه جواب ویردیلر دیدم یاایهاالاصحاب بونه فعل خطاوچین ابرودر دیدیلر متصل بزم عادتمز بودر دیدم بنم رعایتمی واجب کورمشلر و بکا برات تقاعد ویرمشلر که اوقافدن همیشه بهره مند اولم و پادشاهه فراغتله دعا قیلم دیدیلر ای مسکین سنك مظالمکه کیرمشلر وسرمایهٔ تردد ویرمشلرکه مدام فائدهسز جدال ایدهسن ونامبارك یوزلر کوروب ناملایم سوزلر ایشیدهسن دیدم براتمك مضمونی نه ایچون صورت بولمز دیدیلر زوائد در حصولی ممکن اولمز دیدم بویله اوقاف زوائدسز اولورمی دیدیلر ضروریات آستانهدن زیاده قالورسه بزدن قالورمی دیدم وقف مالن زیاده تصرف

ایتمـك و بالدر دیدیلر اچه‌مز ایله صاتون آلمشـوز بزه حلالدر دیدم حساب آلسـه‌لر بوسلو ککزك فسـادی بولنور دیدیلر بوحسـاب قیامتده آلنور دیدم دنیـاده دخی حسـاب اولور خبرین ایشتمشوز دیدیلر آندن دخی باکز یوقدرکانلری راضی ایتمشوز کوردم که سؤاله جوابدن غیری نسـنه‌و یرمزلر و بو برات ایله حاجتم روا قیلمغن روا کورمزلر ناچار ترك مجادله قیلدم ومأیوس ومحروم کوشهٔ عزلته چکلدم بن براتمدن اهانت چکدیکم ایچون منفعل براتم بندن فائده‌سز عذاب کوردیکیچون خجل اول شاهد مجروح کبی تقریردن پشیمان بن مدعی کاذب کبی تشنیعدن پریشـان اول آیت منسوخ کبی ممنوع العمل بن امت ممسوخ کبی مقطوع الامل

(قطعه)

بن اکا فتنـه اول بـکا آفت متنـفر بن اندن اول بنـدن
بن اکا غصه اول بـکا محنت متنـکر بن اندن اول بنـدن

القصه شـدت حرمان کماله یتدکده ودریای حیرت طغیان ایتدکده خاطرمه بو یتدی وقلبمه بومعنی سرایت ایتدیکه البته مطلع مکارمدن طالع اولان آفتاب مکرمت احتجاب سحاب تیره‌یی قبول ایتمز ومنبع مراحمدن ترشح قیلان زلال مرحمت کردباد تزلزلدن غبـار قبا دوتمز عن قریب مانعنه مانع بولنور ودافعنه دافع ظاهراولور

(قطعه)

حاش لله کیم فراغت کنجنك سکاننه مطرح مکراوله درکاه خلافت دستکاه
حاش لله کیم قناعت کنجنك مشتاقنه اژدر بیداد اوله طغرای حکم پادشاه

خداوندا مخفی بیورلمیه ومستور اولنمیه که وارداولان برات همایون مضمونی ارسال اولنـان عرضه مطابق اولمیـوب تصرفده ناقص قالمشـدر فی الواقع اکر لفظ زوائددن غرض بوایسه که وظائف خدام وروانب ارباب تقاعد واخراجات علیق الدواب وعلف عوامل ومایحتاج حفر و بنادنصکره بنده‌یه برفائده مترتب اوله حقیقتده درکاه معلادن بویله اشارت اولنمقدر که بنـدهٔ واجب التقصیر فضولیٔ حقیر استعداد تقدم واستحقاق تکرم دعواسن قیلورکن وکندوزین اکثر ارباب استحقاقدن مقدم بیلورکن مرحمت مـاوکانه‌م ومکرمت خسروانه‌م ظهوره کتوروب بوبرات سخاوت آیاتی ویردم و یوردم که من بعد رتبهٔ

اقتدارین و پایهٔ اعتبارین جمیع کدالردن بلکه بهایمدن وطاشـدن و طپراقدن اخس وادنا یله و بیهوده تصرف برات قلبوب مرتبه‌سـندن خبردار اوله حقا که بو واقعه‌دن بنم ملالت چکدوکم چکدوکم رنج وایتدوکم خرج وخسارت ایچون دکلدر محضا تحریرنده حضرتکز چکدوکی امك ایچوندرکه ضایع اولدی ‌نیده‌لم الدن نه کلور عوض میسر اوله وقلم قضا تدارك قیله

(قطعه)

سرورا کردش سـپهر کبـود — هر کز اولمز موافـق مقصـود
بغلامز هر شـکوفه میـوهٔ تر — اکـثر بتـدوکی یرنده ایـتر
کرچه اندوه ومحنـتم چوقدر — هیچ کیمدن شـکایتم یوقـدر
طالعمدر بکا جفا کـتورن — هر بر آنـنـده بیك بلا کـتورن
یوخسـه درکاه پادشـاه زمان — لطفـه منبعـدرر مروته کان
وارامیـدم که اول بلند مقـام — اوله پاینـده تا زمان قیـام

سر فراز اوله جـمله اعیـانی
بی تزلزل جمیـع ارکانی

ساقی نامه

سر از خواب غفلت چو برداشتم   لوای فراست بر افراشتم
فکندم باثار حکمت نظر   بمعمورهٔ صنع کردم گذر
ندیدم به ازمیکده منزلی   چو پیر مغان مرشد کاملی
باو دوش نالیدم از جور دور   که برمن چرا می کند دور جور
خردمند پیری پسندیده رای   زکارم چنین گشت مشکل کشای
که در رشتهٔ آرزویت گره   زعقلست بردور تهمت منه
خرد را خیالات بیهوده هست   خلاف قضا هرخیالی که هست
به تغییران هست توام الم   اگر رستی ازعقل رستی زغم
بدارالشفای مغان آر روی   مداوای ان علت از باده جوی
مطیعست دوران بدور قدح   زدور قدح جوی دائم فرح
منه بر دل از دور دیرینه داغ   مچین جز گل می ازین هفت باغ
نه سیر کواکب مشو تلخ کام   مجو جز می جام ازین هفت جام
طرب کن چو خورشید گیتی فروز   بزرین قدح هفتهٔ هفت روز
چو یکشنبه اید چنان می بنوش   که یکشنبهٔ دیگر ایی بهوش
گراز بهر صرف میت نیست زر   بگو بشکنند قرص مهر وقمر

دوشنبه بخور تاد وشنبه شراب — دمی ریز براتش غصه اب
ورت نقل باید زکردون بخواه — که از بهر تو بشکند قرص ماه
چونوشی سه شنبه می ارغوان — بدیکرسه شنبه رسان دوران
وکر زاهد ازمنع کوید سخن — اشارت بمریخ بد مست کن
زمی چارشنبه جو یابی نشاط — همچین تاد کر چارشنبه بساط
طلب کن که کردد به بزمت ندیم — عطارد بتار یخهای قدیم
کرت پنجشنبه بکف جام هست — منه تاد کر پنجشنبه زدست
به مستیت جرمی که رفت ازخیال — زبرجیس هشیار دل کن سؤال
به جمعه بجمعی ز ارباب دل — بخور تاد کر جمعه می متصل
ورت ساز باید اشارت نمای — که خنیاکری زهره ارد بجای
چوشنبه شود بیخود از باده باش — وزان تاد کر شنبه افتاده باش
وکر باید ازهر کزندت امان — زحل را بدربانیٔ خود نشان
بساقیٔ کلرخ اشارت نمای — ره بسته را بردل من کشای
که بردار بار ازدل این فقیر — فتاده است اورا بمی دستکیر
می ده که کیرد خرد نورازو — نه ان می که کردد خرد دورازو
میی ده کز وشرع کیرد نظام — نه ان می که درشرع باشد حرام
ز ساقی بارشاد پیر مغان — جو جامی کرفتم من ناتوان
ازان جام دل نشئهٔ شوق یافت — فرح برفرح ذوق برذوق یافت
برویم در معرفت باز شد — دل خالیم مخزن راز شد
عفاك الله ای ساقیٔ تیز هوش — که کردی نظر بر من درد نوش
زمی قفل بکشادیم از زبان — که ظاهر کنم برتو راز نهان
کنون غافل ازمن مشو می بده — لبالب بدار وپیاپی بده
بسبع المثانی که تا هفت جام — پیاپی بده کاسه پرکن تمام

* کیفیت جام اول *

بیا ساقی ان اب اتش مزاج — کزو جملهٔ دردیابد علاج
بمن ده مده پیش ازاین انتظار — که دارم بسی درد سر ازخمار

بیا ساقی ان اتش اب وش | که هست ارزوی من درد کش
بده تا بریم به توفیق او | که شاید در کنج صد ارزو
بیا ساقی ان راح راحت فزا | که هست ازهمه کار مشکل کشا
بمن ده زمن ساز غافل مرا | بغم کار مکذار مشکل مرا
چو یکجام دادی من خسته را | کشادی زبان فرو بسته را
زبانرا زمان تکلم رسید | بسر نشئهٔ جام اول دوید
بروی تو خواهم دری کرد باز | کنون بشنوازمن خود این کنج راز

* مناظره با نی *

شبی بود در سرمرا ذوق می | مذاق میم ساخت دمساز نی
باو کفتم ای همدم اهل درد | چراهمچومن کشتهٔ زار وزرد
نکو یی که زردیٔ رخسار چیست | ترا موجب نالهٔ زار چیست
مرا محرم راز خود ساخت نی | ز رازنهان پرده انداخت نی
که من پیش از ین در فضای عدم | دلی داشتم فارغ ازقید غم
براسایش من قضا رشك برد | بدست بلای حوادث سپرد
که از باد شد جنبش وخلقتم | باتش کهی کرم شد الفتم
که ازخاك نشو ونما یافتم | که ازاب ذوق وصفا یافتم
برافراشتم رأیت سرکشی | بسر سبزی وخرمی وخوشی
چوتجار بستم قصبها بهم | چونےم کر مهازدم بردرم
مرا ساخت مغرور برك ونوا | شدم غافل ازحادثات قضا
بنا که قضا چشم زخمی رساند | زمانه باین روز شامی رساند
محبانم اعدای جانم شدند | همه دوستان دشمنانم شدند
نسیمی که بر پیکرم حلیه بست | مخالف وزید وقدم را شکست
زمن اب دامان الفت کشید | مراصد مضرت زاتش رسید
زدل خاك بربود ارام من | که در رفتنی بازده وام من
دلم زین المها پر از درد شد | بدین کونه رخساره ام زرد شد
ولی دوش دیدم درین بوستان | عجب رمزی ازتاك واز باغبان

زتاکی که بگرفت دهقان شراب | همان‌دم بدو در عوض داد اب
همان تاك از باغبـان اب خورد | بدو در عوض شهد شیرین سپرد
کس از انقلاب حوادث نرست | فلك هر چه باشد بهر کس که هست
اگرمی ستاند دگرمی دهد | دگرمی ستاند وگر می دهد
چو وام هم میشود مسترد | دز ایام رسمست دادوستد
برانم که هنگام عرض نیاز | دهند انچه ازمن ستانند باز
سرودی که درهر محل می کشم | بشکرانهٔ این عمل می کشم
وگرروی نماید خلاف قیاس | ازان نیز چندان ندارم هراس
من ازاتش واب وخاك وهوا | گرفتم دوسه روز نشوونما
زمن دادهٔ خویش هریك ربود | همان ماند درمن که دراصل بود
زفوت علایق چراغم خورم | چه اورده بودم که باخود برم
مغنی به بین اقتضـای زمان | به نی باده وزنی اتش فشـان
چوخاشاکم اول باتش بسوز | وزان پس چوشمعم روان برفروز
بکار فضولی میفکن گره | قراری کرز و بردهٔ باز ده
خوشـارند بیدار رسوا ومست | که وقفه ره می کند هرچه هست
زغوغای دادوستد وارهد | نه چیزی ستاندن چیزی دهد

* کیفیت جام دوم *

بیاساقی ان راحت‌افزای روح | که طوفان عمرست وکشتیٔ نوح
بمن ده که ازغم نجاتم دهد | نجـات از غم حادثاتم دهد
بیا ساقی ان مظهر اسم ذات | که خضر خرد راست اب حیات
بده زنده گردان من مرده را | ز نو تازه کن نخل پژمرده را
بیا ساقی ان جام اینه فام | که عالم دروی نماید تمام
بمن ده که تشویش دل کم کنم | زمانی تماشای عالم کنم
چو کردی مرا که از فض جام | بجـام دوم نشئه ام کن تمام
که دل ازدوم نشئه گردد دلیر | کند باتو اظهار مافی‌الضمیر

* مناظره بادف *

معنبر شبی محفلی ساختم | بنای طرب طرح انداختم
مزین بساطی بساز وکباب | منور ز باطی بشمع وشراب
دران دائره رقص میکرد دف | چو دیوانه برلب براورده کف
باو کفتم ای پیر برکشته قد | بسی دیدهٔ درجهان نیك وبد
پر از دوستیها ترا پوستست | که در زیر هر پوستی دوستست
توآن برکی ازکاشتن وجد وحال | که از صرصر غم نداری زوال
زدیوان حکمت تویی ان ورق | که می خواند از تو محقق سبق
مجالست طرفه ادایی کنی | چو اینه کیتی نمایی کنی
بمار از عالم بکفتار نغز | بیان کن برون آر از پوست مغز
ز بزم فریدون اسفندیار | درین دور حالا تویی یادکار
تهی کن زراز درون سینه را | بکو حال شاهان پیشینه را
که چون شد فریدن وچه شوحال کی | چرا رفت جم از کف جام می
سواران میدان دران جای تنك | کنون صلح دارند یا باز جنك
میان چنان فرقهٔ بانزاع | هنوز اجتماعست یا انقطاع
بکفتا که در بارکاه کمال | بتغییر اشخاص وتبدیل حال
همه ساکن تخت اسایشند | مبرّه ز الا والایش اند
نه بهر ممالك جفا می کشند | نه تشویش فوت وفنامی کشند
بریده دل ازهر هوا وهوس | همین انتظار تو دارند بس
تو بکذار این کاح فرسوده را | بنای خیالات بیهوده را
زندالحذر رخنه در این حصار | برون اوران جم از انتظار
بسویت زهم بهران داده اند | برای همینم فرستاده اند
که از من فریبی خوری هرزمان | مقید بمانی بملك جهان
ز دنداره برشاخ بار اوری | بریدند از بهر من چنبری
باتش دل سنك بکداختند | جلاجل پی زیورم ساختند
سر بی زبانی جدا شد زتن | که شد پوستی حاصل از بهر من
سه نوع شریف وسه جنس رشید | غم اره واتش وتیغ دید
که ترکیب من حسن اتمام یافت | دم ازفیض هستی زدونام یافت

کنون من هم ازدست هر بی ادب | طبانجه بروی خورم روز وشب
که شاید سوی من تومایل شوی | دمی ازغم دهر غافل شوی
چه دانی تو ای کوهر کنجها | که هست از بی راحتی رنجها
دل از دهر برکن مده زانقلاب | ازین بیش مارا وخود را عذاب
مغنی زمانی به تقریر دف | بیان ساز کیفیت ماسلف
که دست فلك چون دف ازچون وچند | بضرب طبانجه چه سان پوست کند
فضولی که دارد زکیتی ملال | بکویش که دل برکند از محال
خوش ان رند کز نشئهٔ جام می | نداند شب کی شد وروز کی
شب وروز در عالم افتاده مست | ندانسته عالم چه سان عالمست

* کیفیت جام سوم *

بیا ساقی ان جوهر صاف وپاك | که جمشید برد ارزویش بخاك
بمن ده که جمشیدئ من ازوست | بیا ملك جمشیدئ تن ازوست
بیا ساقی ان ساغر سینه سوز | که می سوزد ازشوق اوجم هنوز
بمن ده که آتش بهستی زنم | در دین آتش پرستی زنم
بیا ساقی ان راح ریحان شمیم | که کیفیت اوست خلق کریم
بمن ده دلمرا کره برکشای | برویم در راز را درکشای
ازین پیش فکر دل ریش کن | بجام وسبو نشئه را پیش کن
که نطق ازسوم جام کویا کنم | رموز دکر پرتو افشا کنم

* مناظره با تار وچنك *

شبی محفلی داشتم پرسرور | به بزم چراغ می افکند نور
سرم کرم بود ازمی لاله رنك | زمانی شدم همدم تار وچنك
باو کفتم ای کشته زار وزبون | چرا ناله داری تو از حد فزون
به پیچید برخویش وبکشاد راز | که کرد از رشتهٔ راز باز
که من منعمی داشتم در ازل | باحسان او بسته تار امل
زده دست عمری بدامان او | شده غرقهٔ بحر احسان او
درین ره مرا ذوق هستی نبود | سوی هستیم لطف او ره نمود

ازان منعم دور انداختند — اسیر غم دوری ام ساختند
سر افراز بودم شدم پایمال — بدل شد بهجران زمان وصال
بسی کرد سرکشته ام کار چرخ — بسی تاب دیدم ز آزار چرخ
غم چرخ دولابیٔ واژکون — بدینگونه ام ساخت زار وزبون
چنان ساخت اندیشهٔ انقلاب — مرا غافل از خود چو ذوق از شراب
که جمعیت سابق ازیاد رفت — هواهای پیشینه برباد رفت
نمودم ازان حال قطع نظر — که گیرم سر رشته بار دگر
بمقصود اصلی شوم متصل — کنم حاصل از دور مقصود دل
پس از ذوق حرمان وقطع رجا — که دل داده بودم بفوت وفنا
عزیزی بصد خواریم برد دوش — که بندد بکاری زمن رفت هوش
که بازم برای جفا می برند — نمیدانم ایا کجا می برند
بمنزل که خود مرا بسته برد — به تعلیم پیش دبیری سپرد
جوان بخت پیری پسندیدهٔ — خمیده قدی نیك و بد دیدهٔ
سر افکنده زندیشهٔ دهر پیش — بحدت در اندیشهٔ کار خویش
چومن دیده صد محنت از روزگار — شده روز کارش جوشبهای تار
پس از پرسش حال ایام غم — جو کردیم تحقیق احوال هم
همان شخص بوده که روز نخست — ازو پنبهٔ خلقتم شد درست
پی من گرفته ره جست وجو — دگرگون شده صورت حال او
ازین دور غافل زهم عمرها — من اورا طلب کردم واو مرا
همان منعم خویشرا یافتم — ولی نعمت خویشرا یافتم
پس از محنت راه دور ودراز — بهم شکر لله رسیدیم باز
مپندار بیهوده دم میزنم — دم از پرسش حال هم میزنم
چنین بوده آیین کون و فساد — یکی بوده هم مبداء وهم معاد
مقرر چنین گشت براهل حال — که می خیزد ازهم فراق ووصال
دوکس را زهم گر فلك باستم — جدا می کند می رساند بهم
مغنی جدا چند مانی زچنك — جدایی مکن در بغل گیر تنك
به تنگم من ازدوریٔ وجدوحال — درین دوری انداز طرح وصال

(فضولیٔ)

فضولیٔ ناکام را در فراق | به یك مژدهٔ وصل ترکن مذاق
خوشا ان خراباتیٔ باده نوش | که بر باید از مغزاو باده هوش
نه از محنت هجر یابد اثر | نه از راحت وصل پرسد خبر

* کیفیت جام چهارم *

بیا ساقی آن لالهٔ باغ ذوق | که دارم ازو درجگر داغ شوق
بده پیشتر زآنکه از روزکار | شود بقعهٔ تربتم لاله زار
بیا ساقی ان صیقل زنك غم | کزومی شود هرغم بیش کم
بمن ده که بسیار غم می کسم | غم دهر را بیش و کم می کشم
بیا ساقی آن مرحم ریش دل | کزو می شود دفع تشویش دل
بمن ده که تشویش دارم بسی | ز تشویش من نیست اکه کسی
چو کیفیت می مرا دست داد | بچارم قدح نشئه ام کن زیاد
که در چارمین نشئه شیدا شوم | باظهار اسرار کویا شوم

* مناظره با عود *

شبی خواستم بزمی اراستم | سرودی نه بهر طرب خواستم
صدایی بکوشم رساند عود | که چون عودم ازسر برون رفت دود
بدو کفتم ای خازن کنج راز | که هم اهل سوزی وهم اهل راز
بکو این نوا ازکه اموختی | که برك نشاط مرا سوختی
چه رمزست مضمون کفتار تو | چه سرست در پردهٔ کار تو
که سر زندهٔ با هوا های تر | ترا نیست جان داری ازجان خبر
تو یکمشت چوبی نوای تو نار | زنارست کافی ترا یك شرار
برانم که کر در تو می بود درد | نمی ماند تا این زمان ازتو درد
همانا تو ازحال خود غافلی | ازازو بدینکونه فارغ دلی
نداری بازار خود آرزو | نمی کویی ازکس نکوید بکو
چنین کفت عود مروت اثر | که من زانچه کفتی ندارم خبر
مرا روز اول که می ساختند | درون دلم ذوقی انداختند
که ان شوق ازمن مرادر ربود | در بیخودیها بروم کشود

نمی دانم این پیکر من که ساخت — چرا سعی کرد و برای چه ساخت
زمن نیست این نالهٔ زار من — ز استاد دان جنبش کار من
مدان از من این نغمهای حزین — نه بر من بر استاد کن افرین
نه تنها مرا داده این حال دست — درین محفل بی خودی هر که هست
چو من غفلتی دارد از حال خویش — نمی دانم انجام احوال خویش
ولی هست سازندهٔ در ازل — کز و نقش پیداست در هر عمل
من و تو درین کارگه الیتم — نه صنعتگری الت خلقیتم
مغنی بده عود را گوشمال — که ظاهر کند بر تو تحقیق حال
بزن تا بگوید ببانگ بلند — که ذاتست چون صفاتست چند
ظهور حقیقت نما از مجاز — مگو کز فضولیست افشای راز
خوشا آنکه سرمست افتاده است — ارادت به پیر مغان داده است
نمی داند از مستیٔ می مدام — که ساقی کدامست وساغر کدام

* کیفیت جام پنجم *

بیا ساقی ان جام کوثر سرشت — که لب نشئهٔ اوست حور بهشت
بمن ده که من چاکر حیدرم — نصیب است البته از کوثرم
بیا ساقی ان لعلهای یمن — بده در بها عقل بستان زمن
که دیوانه ام ساحت سودای عقل — مرا پیش از ین نیست پروای عقل
بیا ساقی انجام عاشق نواز — که در نشئهٔ اوست افشای راز
بمن ده مرا مست و مدهوش کن — بهر نشئهٔ نکتهٔ گوش کن
چو باده کرد در خم لاله گون — به پنجم قدح نشوه ام کن فزون
که در نشئهٔ پنجم ارم شکست — به قفل در گنج رازی که هست

* مناظره با ستار *

شبی رفتی داشتم در نماز — به معبود می کردم افشای راز
گهی در قیام و گهی در قعود — گهی در رکوع و گهی در سجود
در اثنای طاعت من بی قرار — شنیدم ز جایی صدای ستار
زدل رفت اندیشهٔ طاعتم — درید از هوا پردهٔ عصمتم

بد و کفتم ای منشاء هر صدا　　مشوهیهٔ اتش کفر مسا
چرا رسم وراحت همه کر هست　　سرت ازخیال قیامت تهیست
کلید درکنج هر افتی　　چو ابلیس سرمایهٔ حیلتی
بدست تورشته که هشت است دام　　که صید دل خلق سازی مدام
بصد جامیان بستهٔ متصل　　که بر بای اثار طاعت زدل
اکر سینهٔ را وطن ساختی　　ازو رسم تقوی براندا ختی
درانکشتی ازتو به جنبش رسید　　زتحریك تسبیح راحت رسید
بیا چون من ازاتش اندیشه کن　　ره تو به کیرو ورع پیشه کن
چنین کفت طنبور صاحب خبر　　که بر پرده داری مشو پرده در
مپندار برخود هنر عیب من　　اکر عیب دارم بروبم مزن
منم کرده قطع بیابان دور　　زغیب امده سوی ملك حضور
درین شده همنشینم بسی　　نخورده غم ازاعتراض کسی
تو بر سینهٔ ام می نهی دست رد　　چنین هم مکن کرنداری مدد
چرا کاهی از کارکاه جهان　　که مقبل ازوکشت ومدبر ازان
بدریای احسان پرورد کار　　زچون من خسی کی نشیند غبار
درانجا که دیوان عفووعطاست　　غم معصیت لاف طاعت خطاست
مکر غافلی در بساط بسیط　　زسر علی کل شیء محیط
مغنی به طنبور رغبت نمای　　به مفتاح رغبت دری برکشای
کران در رواحل زفضل ونشاط　　برون اید و پرشود این بساط
فضولی کند ترك بیم عذاب　　نشاطی کندزین بساطا کتساب
خوشا انکه سرمست خیزدزکور　　برندش بدوزخ زخود بی شعور
شررهای دوزخ بوقت عذاب　　نماید باوقطرهای شراب

❊ کیفیت جام ششم ❊

بیا ساقی ان کوهر بی بدل　　که درنشئهٔ اوست فیض ازل
بمن ده که فیضی رساند مرا　　دهد ذوق وز من ستاند مرا
بیا ساقی انساغر پرشراب　　طلای مرصع بیاقوت ناب

بمن ده که من هم بدان لعل تو | مرصع کنم چهرهٔ همچو زر
بیا ساقی ان مایهٔ عز و جاه | که ذوقش کدارا کند پادشاه
بده تا بدانم مهر بی نوا | که ذوق از کدا چیست تا پادشا
چو ذوقی رساند ز می بر دلم | بجام دکر کرم کن محفلم
که ذوق ازششم نشئه کیرد کمال | دلبری کند دل باظهار حال

* مناظره باقانون *

شبی داشتم محفلی چون ارم | نه اندوه ره داشت انجا نه غم
پری چهرهٔ داشت قانون بدست | چومن نغم اش خلقرا کرده مست
چه قانون یکی طرفه صندوق راز | درش خازن معرفت کرده باز
چولوحی که نقاش کیرد به پیش | کند نقشها وزرش کار خویش
چو کشتی که اورا بود سیم بار | ز دریاش موج افکند برکنار
ازو چون شنیدم نوای حزین | بدو کفتم ای لعبت نازنین
شنیدم که چون من توهم عاشقی | درین شیوه بر عاشقان سابقی
ولی حیرتی دارم از کار تو | که از عشق دورست اطوار تو
همه عاشقانراست شام وسحر | برو اشك چون سیم رویی چوزر
همه بیدلانراست از دست غم | بهر پهلویی صد حدنك ستم
همه خسته وار ازشفا بی نصیب | رك جان سپرده بدست طبیب
کذشته است درهجرشان ماه وسال | بجز نام نشنیده انداز وصال
ترا رتبه از عاشقان برترست | مکر شیوه و طور تو دیکرست
پسندیدهٔ طبع جانانهٔ | که با اوهم اغوش وهم خانهٔ
سرت راست بالش ززانوی دوست | ترا متصل روی بروی اوست
دراغوش یارست ما وای تو | وزو کشته حاصل تمنای تو
شب وروز ازغایت قرب هست | ببوسیدن دست دلدار دست
چه کردی ترااین مقام ازکجاست | بکوراز خودرا باین خسته راست
دلیل ره وصل جانانه باش | بجا کاری اموز ومردانه باش
چنین کفت قانونکه ای سست رای | همه انچه کفتی رساندم بجای

نشد راضی ازمن بداتها جیب   نخورد ازچنین ربو دانکی فریب
کذشتم ز خود در سر کار خود   بد ادم بر سوایی ازار خود
کزیدم طریق رضای همه   نهادم سر خود بپایی همه
سراپای چشمم همه کشت کوش   که پندی کنم کوش ازاهل هوش
اکرچه مرا بود چندین دهن   نکفتم بخود پیش کس یك سخن
رك جسم زارم کسی کر برید   نه اهی برامد نه خونی چکید
زدم دست بر دامن اهل دل   رضاجوی دلها شدم متصل
بدین شیوه مقبول جانان شدم   سزاوار تشریف واحسان شدم
مشو خود نما تا شود دوست رام   که رسواست محبوب رسوا مدام
مغنی ز قانون تو پندی بکیر   که سیمست چرا کرده زینسان اسیر
کجا عاشقی وکجا جمع سیم   بکن ترك سیم و مکن هیچ بیم
تو باسیم زاری بیاموز کار   فضولی صفت باش بی سیم زار
خوشا انکه رفت ازطبیعت بدر   نشد هرطرف چون قدح جلوه کر
بپای خم می چو دردی نشست   بدردی همی شد چو می پای بست

* کیفیت جام هفتم *

بیا ساقی ان شهد شیرین مذاق   که مارا بدوهست صد اشتیاق
بده بیش ازین تلخ کامم مدار   بدین تلخکامی چو جامم مدار
بیا ساقی ان نشئهٔ پر کمال   که کامل ازومی شود اهل حال
بمن ده که دفع ملالی کنم   وزین جهد کسب کمالی کنم
بیا ساقی ان لعل یاقوت رنك   که شکست بر شیشهٔ نام وننك
بمن ده که بخشد صفای تمام   دلمرا از اندیشهٔ ننك ونام
بهبین مستیم مست ترکن مرا   بهفتم قدح بی خبر کن مرا
که در نشئهٔ اولین بی حجاب   کنم شمهٔ شرح حال خراب

* مناظره بامطرب *

شبی داشتم مطربی همنشین   وزو بود بزمم چو خلد برین
باو کفتم ای همدم دلپذیر   بساطی برانکیز وسازی بکیر

بدودست بی ساز لیکن روان / ادا کرد سازی بدست وزبان

که باقوت نطق وتحریك دست / به تخته همه سازرا دست بست

باو کفتم این فیض را رتبه چست / که در داتش الایش غیر نیست

چنین کفت کین فیض روحانیست / بدو نسبت غیر نادا نیست

مشو مائل غیر کاسرار دوست / همیشه خود از خود شنیدن نکوست

به نی راز مکشای کای سست رای / کشاده دهانست و هرزه درای

به دف مصلحت نیست اظهار درد / که خواهد بیك ضرب تقریر کرد

مکن چنکرا محرم هیچ راز / که می کوید اورا بهر کوش باز

ز عود از ترا هست رازی بهوش / که خالیست زاسرار واز عقل وهوش

نهان کن ز طنبور راز درون / که از پرده رازت نیفتد برون

بقانون مکن راز خودرا عیان / که دارد باظهاران صد زبان

ملاقات این فرقه زان شد حرام / که غماز را هند در هر مقام

همانهٔ واقف از ما مضی / که چون کرد رد امانت قضا

نشد مستعد امانت جماد / قضا ان امانت بدست توداد

که مخفی ز نا محرمان داریش / بدست سپارنده بسپاریش

تو بر هر جمادی مکن آشکار / بترس از خلاف قضا زینهار

مشو غافل از نطق حکمت بیان / که در جسم انسان جز او نیست جان

چنین کشته روشن بار باب هوش / که زنده کویا ومرده خموش

نمی ماند از هیچکس غیر نام / همین کوی تازنده باشی مدام

ولی ان سخن کوی کانجام کار / نباشی ز تکرار ان شرمسار

چنان کن که کفتار تو سر بسر / دهد از نکات شریعت خبر

مکو باطن دین بر هیچکس / بظاهر ز ظاهر سخن کوی بس

مغنی چو با صر بدست اصول / شوی مجلس ارای اهل قبول

مخوان وصف حال کسان دکر / بخوان حرفی از حال ما مختصر

که هستم فضولی صفت مانده لال / ز دستم نمی اید اظهار حال

خوشا انکه هرجا نشیند چومن / ز تقوی نکو ید جز از می سخن

ازان وصف ان باده کار منست / که کیفیتش بر همه روشنست

مرثیه

ماه محرم اولدی شفقدن چیقوب هلال
قیلمش عزادوکوب قن‌خم برله اشك آل

اولاد مصطفایه مدد قیلمامش فرات
چکورمسوءی برله انی بو انفعال

چوقدر حکایت الم شاه کربلا
البته چوق حکایت اولور موجب ملال

عزم ایلسك غم شهدا شرحن ایتمکه
هر سبزه کربلاده اجوبدر زبان حال

تجدید ماتم شهدا قیلدی روزکار
زاراغله ای کوکل بو کون اولدقجه احتمال

میدان چرخی جلوه‌که دودآه قیل
کردون دونه کون ماتم سیاه قیل

ماه محرم اولدی مسرت حرامدر
ماتم بو کون شریعته براحترامدر

تجدید ماتم شهدا نفعسز دکل
غفلت سرای دهرده تنبیه عامدر

غوغای کربلا خبرین سهل صانمه کم
نقص وفای دهره دلیل تمامدر

هرذره اشك کم دوکیلور ذکرال ایله
سیارهٔ سپهر علو مقامدر

هرمداه کم چکیلور اهل بیت ایچون
مفتاح روضهٔ دارالسلامدر

شاد اولمسون بوواقعه‌دن شاد اولان کوکل
بردم بلاوغصه‌دن ازاد اولان کوکل

تدبیر قتل آل عبا قیلدك ای فلك
فکر غلط خیال خطا قیلدك ای فلك

برق سحاب حادثه‌دن تیغلر چکوب
بربر حوالهٔ شهدا قیلدك ای فلك

عصمت حرمسراسنه حرمت روا ایکن
پامال خصم بی‌سروپا قیلدك ای فلك

صحرای کربلاده اولان تشنه لبلره
ریك روان وسیل بلا قیلدك ای فلك

تخفیف قدر شرعدن اندیشه قیلدك
اولاد مصطفایه جفا قیلدك ای فلك

بررحم قیلدك جکری قان اولنلره
غربتده روزکاری پریشان اولنلره

باصدقده کربلایه قدم شاه کربلا
اولدی نشان تیرستم شاه کربلا

دشمن اوقینه غیرسپر کورمیوب روا
یاقشدی جانه داغ الم شاه کربلا

دود دل پرآتش اهل نظاره‌دن
ایتمشدی پرده‌دار جرم شاه کربلا

اولدقجه عمری راحت دل کوره‌بوب دمی — اولمش همیشه همدم غم شاه کربلا
اعدا مقابلنده چکنده صف سپاه — قیلمشدی مدآهی علم شاه کربلا

یاشاه کربلا نه‌روا بونجه غم سکا
درد دمادم والم دمبدم سکا

ای درد پرور الم کربلا حسین — وی کربلا بلالرینده مبتلا حسین
غم پاره پاره بغرکی یاندیردی داغله — ای لاله‌ٔ حدیقه‌ٔ ال عبا حسین
تیغ جفا ایله بدنك اولدی چاك چاك — ای بوستان سبزه‌ٔ تیغ جفا حسین
یاقدی وجودیکی غم ظلمسرای دهر — ای شمع بزم بارکه کبریا حسین
دورفلك ایچردی سکا کاسه قان — ای تشنه‌ٔ حرارت برق بلا حسین

یاد ایت فضولی ال عبا حالك ایله آه
کم برق آه ایله یاقیلور خرمن کناه

ابتداء غزليات

* حرف الالف *

قد انار العشق للعشاق منهاج الهدا — سالك راه حقيقت عشقه ايلر اقتدا

عشقدر اول نشئهٔ كامل كيم آندندر مدام — مبدء تنوير حرارت نبده تأثير صدا

وادئ وحدت حقيقتده مقام عشقدر — كيم مشخص اولمز اولواديده سلطاندن كدا

ايلمز خلوت سراى سر وحدت محرمى — عاشقى معشوقدن معشوقى عاشقدن جدا

ايكه اهل عشقه سوبلرسن ملامت تركن ايت — سويله كيم ممكنميدر تغيير تقدير خدا

عشق كلكى چكدى خط حرف وجود عاشقه — كيم اوله ثابت حق اثباتنده نفى ماعدا

اى فضولى انتهاسز ذوق بولدك عشقدن
بويله در هر ايش كه حق آديله قيلسك ابتدا

يا من احاط علمك الاشياء كلها — نه ابتدا سكا متصور نه انتها

كيم ويرسه جان يولده بولور خاك مقدمك — كويا كه خاك راهكه در نقد جان بها

سنسن قيلان مظاهر اميد وبيم ايدوب — موسايى علم كنجى عصاسنى اژدها

سندن بولوبدر احمد مرسل مقام قرب — تحسين يا وسنله تشريف طا وها

يعقوبده نشانهٔ شوقك غم والم — يوسفده نشئهٔ نظرك بهجت وبها

بولمزدی قهرك آچـه خوان سیاستن — هل من مزید لقمه‌سنه دوزخ اشتها

یارب بلای قیده فضولی اسیردر
اول بیدلی بودام کدورتدن ایت رها

یارب همیشه لطفنی ایت رهنما بکا — کوسترمه اول طریقی که یتمز سکا بکا
قطع ایله آشنالغم آندنکه غیردر — انجق اوز آشنالرك ایت آشنا بکا
بر یرده ثابت ایت قدم اعتبارمی — کیم رهبر شریعت اوله مقتدا بکا
یوق بنده برعمل سکا شایسته آه اکر — اعمالمه کوره ویره عدلك جزا بکا
خوف خطرده مضطربم وار امید کیم — لطفك ویره بشارت عفو وعطا بکا
بن بلمزم بکا نه کرکن سن حکیم سن — منع ایله ویرمه هر نه کرکمز سکا بکا
اولدر بکا مراد که اولدر سکا مراد — حاشا که سندن اوز که اوله مدعا بکا

حبس هواده قویمه فضولی صفت اسیر
یارب هدایت ایله طریق فنا بکا

زهی ذاتك نهانی اول نهاندن ماسوا پیدا — بحار صنعکه امواج پیدا قعر ناپیدا
بلند وپست عالم شاهد فیض وجود کدر — دکل بیهوده اولق یوغیکن ارض وسما پیدا
کمال حکمتك اظهار قدرت قیلمغه ایتمش — غبار تیره‌دن آیینهٔ کیتی نما پیدا
دمادم عکس آلور مرآت عالم قهر ولطفکدن — انکچون که کدورت ظاهر ایلر که صفا پیدا
کهی طپراغه ایلر حکمتك بیك مه‌لقا پنهان — کهی صنعك قیلور طپراقدن بیك مه‌لقا پیدا
جهان اهلینه تا اسرار علمك قالمیه مخفی — قیلور بدر حکمتك کفار ایچنده انبیا پیدا

نشانهٔ کرکیم اولور اظهار حمد ایچون
فضولی تیره طبعندن کلام جانفزا پیدا

اشرقت من فلك البهجة شمس وبها — ملأ العالم نورا وسرورا وبها
چقدی برکون که ضیاسنده تمامیٔ رسل — اولدی محو اویله که خورشید شعاعنده سها
اولدی بازار جهان رونقی بر دریتیم — که دکل ایکی جهان حاصلی اول دره بها
رتبهٔ حکمت معراج کمالنه کوره — حکما فرقهٔ دون فلسفه جمع سفها
منتهی معرفتی حال دلیله دائم — قیلور اهل حقه اسرار حقیقت انها

نیجه تقریر ایدهیم وصفنی بر شاهك كیم　　اكا وصاف اوله یسن معرف طاها

ای فضولی ره شرعینی طوت اول راهبرك
بو طریق ایله ضلالتدن اوزك ایله رها

ای اولوب معراج برهان علو شان سکا　　یره ایمش کوکدن استقبال ایدوب قرأن سکا
حین دعوای نبوت مدعی الزامنده　　جاهل ایکن ایلسنك علمك یتر برهان سکا
كلك حکمك چكدی حرف سائر ادیانه خط　　حکم اثبات ایتدی نفی سائر ادیان سکا
باقی معجزلر نه حاجت دین حق اثباتنده　　عالم ایچره معجز باقی یتر فرقان سکا
وصف جبریل امین ایمش قبول خدمتك　　سر حق کشفنده آنکله یتوب فرمان سکا
سنسن اول خاتم که رفع ایمش جمیع حاکمی　　خاتم حکم رسالت طاپشوروب دوران سکا
اولقدر ذوق شفاعت جوهر ذاتکده وار　　کیم کلور عین خطا معنیده بر احسان سکا
ماه نودر یوخسه سن ایتدکده سیر آسمان　　قالدروب پارمق کتورمش آسمان ایمان سکا

یا نبی اطفك فضولیدن کم ایتمه اول زمان
کیم اولور تسلیم مفتاح در غفران سکا

کارکر دوشمز خدنك طعنهٔ دشمن بکا　　کثرت پیکانك ایتمشدر دمردن تن بکا
ایتمم سنك ملامتدن کیم آلوب چورەمی　　اولدی زنجیر جنون بر قلعهٔ آهن بکا
آندم رسوا که سیلاب سرشکم چاك ایدر　　زخم تیغك قانی کیدردکجه پیرامن بکا
دمبدم شمع جمالندن منور اولمشم　　ای کوزم نوری کرکمز دیدهٔ روشن بکا
هیچ مسکنده قرارم یوقدرر اول ذوقدن　　کیم قیجن خاك سر کویك اوله مسکن بکا
باشده بر سرو سمنبر وصلنك سوداسی وار　　سود قیلمز باغبان نظارهٔ کلشن بکا

ای فضولی اودله یانسون بساط سلطنت
بکدر اندن حق بیلور بر کوشهٔ کلخن بکا

ای ملك سیما که سندن اوزکه حیراندر سکا　　حق بیلور انسان دیمز هر کیمکه انساندر سکا
ویرمین جانی سکا بولمز حیات جاودان　　زندهٔ جاوید اکا دیرلر که قرباندر سکا
عالمی پروانهٔ شمع جمالك قیلدی عشق　　جان عالمسن فدا هر لحظه بیك جاندر سکا
عاشقه شوقکله جان ویرمك سکا مشکل دکل　　چون مسیح وقتسن جان ویرمك آساندر سکا

چقمه یارم کیجه‌لر اغیار طعنندن صقین — سن مه اوج ملاحتسك بونقصاندر سكا
پادشاهم ظلم ایدوب عاشق سکا ظالم دیمش — خوب اولنلردن یمان کلمز بو بهتاندر سکا

ای فضولی خوب اولنلردن تغافلدر یمان
کرجفاهم کلسه انلردن براحساندر سکا

جام ایچره می که دائره صالمش حباب اکا — آیینه‌در که عکس صالور آفتاب اکا
زاهد سؤال ایدرسه که میدن نه‌در مراد — بزده صفادر آنده کدورت جواب اکا
قان یاش دوکوب یانده دوزر آتشین کباب — معشوقه بکزر آتش وعاشق کباب اکا
ایلر کوکلده اشك خطك شوقنی فزون — اوددن چقار بخار صاچلدقچه آب اکا
چشمك مریضی اولدی کوکل لعلکه یتور — رنج خماره دوشدی دوادر شراب اکا
تکلیف جنت ایلمه کویکده کوکله — چون جنت اهلیدرنه ویرسن عذاب اکا

مسدوددر فضولیه میخانه‌لر یولی
یارب هدایت ایله طریق صواب اکا

دوستم عالم سنکچون کر اولور دشمن بکا — غم دکل زیرا یترسن دوست انجق سن بکا
عشقه صالدم‌ن بنی پند آلیوب بردوستدن — هیچ دوشمن ایلمز آنی که ایتدم بن بکا
جانوتن اولدقجه بندن دردوغم اکسك دکل — چقسه جان خاك اولسه تن نه جان کرك نه تن بکا
وصل قدرین بلمدم فرقت بلاسن چکمدین — ظلمت هجر ایتدی چوق مبهم ایشی روشن بکا
دود واخکردر بکا سرو یله ای کل باغبان — نیلرم بن کلشن کلشن سکا کلخن بکا
غمزه تیغك چکدی اول ماه اولمه غافل ای کوکل — کیم مقرردر بوکون اولمك سکا شیون بکا

ای فضولی چقسه جان چقمم طریق عشقدن
رهکذار اهل عشق اوزره قیلك مدفن بکا

کمال حسن ویروبدر شراب ناب سکا — سکا حلالدر ای غنچه شراب سکا
سنی ملك کوره‌لی یازمز اولدی عشق کناه — ولی یازلدی بویوزدن بسی ثواب سکا
لبك سؤالنه ویرمز جواب عشاقك — سؤال اولورسه بوسندندر جواب سکا
جزا کوننده صورلمز خطالر ایلدیکك — یتر فغانله بن ویردیکم عذاب سکا
بنی قرارم ایله قویمز اولدك ای کردون — یریدر آهم ایله ویرسم انقلاب سکا

صفای جوهر تیغندن اوتمه رحم ای دل صانقمه صو ویرر ای تشنه بو سراب سکا

فضولی باشکه اول سرو سایه صالدی بوکون
علو رفعتله یتمز آفتاب سکا

رشته در چشمم که دور چرخ ویرمش تاب اکا مردم چشمم دیز رهردم در سیراب اکا
سایهٔ زلف شبستانندهدر شمع رخك نیجه یتسون قدر ایله خورشید عالمتاب اکا
درد دور یدر صفا بخش حریف بزم عشق ساقیا چوق ایتمه تکلیف شراب ناب اکا
قامت خم برله براهل کرامتدر قاشك طاش اولور انبه کرباش اکمه محراب اکا
چشمکی اهل نظر قصدینه تعیین ایلین ناز و غمزه کدن مهیا ایلمش اسباب اکا
ترلمش رخسار ایله خوبان آچرلر کوکلمی کور نه کلشندرکه آتشدن ویررلر آب اکا
سلك اهل حاله چکمش زاهدی اشك ریا سن کبی بر سیم قدرین بلدرر سیماب اکا

ای فضولی قالمامش غوغای مجنوندن اثر
غالبا افسانهٔ لیلی کتورمش خواب اکا

عشق اطوارك مسلم ایلدی کردون بکا بونجه کیم یلدی یوکردی یتمدی مجنون بکا
قیلدی بندن رفع تکلیف نمازی مستلك صالدی الخق نشئهٔ جام می کلکون بکا
باغبان کرمیل قیلم سروکه معذور طوت سرودن یکرك کاور اول قامت موزون بکا
دوستلرقان باش دوکوب قیلدی بنی رسوای خلق وه که دشمن چقمدی آخر دیدهٔ پرخون بکا
اولمزم هرقنده کیم اولسم کرفتار اولمدن بربلادر کوز برآفتدر دل محزون بکا

ای فضولی ناوك آهمله آلدم انتقام
دونه دونه کرچه بیداد ایتدی چرخ دون بکا

غم دیارنده اجل پیکی کذار ایتمز بکا یوق صانور وارم مکر کیم اعتبار ایتمز بکا
یار جور ایتمز بکا اغیار تعلیم ایتمدین بالله اغیار ایلین احسانی یار ایتمز بکا
داغیدر هرلحظه برك عیشمی آهم یلی قانسی ناحق ظلمدر کیم روزکار ایتمز بکا
عشق دردیله خوشم ترك نصیحت قیل رفیق بن که تریاکی مزاجم زهر کار ایتمز بکا
چرخدن آتش ورمدین یادکله آه آتشین قدر ایدوب کردون شرردن زرنثار ایتمز بکا
نقد جان تاراج غمدن صاقلامق دشواردر عشق تاسنك ملامتدن حصار ایتمز بکا

یاد اعل ایله فضولی کوزلیوب راه عدم
وار بر تدبیری اما آشکار ایتمز بکا

جانك جوهری اول لعل شکر باره فدا
عمرك حاصلی اول شیوهٔ رفتاره فدا

درد چکمش سرم اول خال سیه قربانی
تاب کورمش تنم اول طرهٔ طراره فدا

کوزلرمدن دوکلن قطرهٔ اشکم کهری
لبلرکدن صاچلان لؤلؤ شهواره فدا

چاك سینمده اولان قانلو جکر پاره‌لری
مست چشمکده اولان غمزهٔ خونخواره فدا

پاره پاره دل مجروح پریشانمدن
سر کوینده کزن هر ایته بر پاره فدا

جان ودل قیدنی چکمکدن اوزم قورتردم
جانی جانانه‌یه ایتدم دلی دلداره فدا

ای فضولی نوله کر صاقلر ایسم جانی عزیز
وقت اوله کیم اوله بر شوخ ستمکاره فدا

هر زمان منظور بر شوخ ستمکردر بکا
قانده اولسم بر بلا حقدن مقرردر بکا

اول خم ابرویه قیلسم سجده هر ساعت نوله
قبله ایله اول خم ابرو برابردر بکا

غم دکل جسممده کر سنك ملامت زخمی وار
شحنهٔ بازار سودایم بوز یوردر بکا

کوزده خون آلوده پیکانك خیالیله خوشم
هر بری کویا که بر برك کل تردر بکا

زخملردن بیك آغز آچدم ادای شکره کیم
هر اوقك بر نعمت غیر مکرردر بکا

عقل ارشادیله بولمق کام ممکندر ولی
دام راه اول حلقهٔ زلف معنبردر بکا

اختر بختم وبالن کور که اول مهدن کلن
مهرلردر اوزکه‌یه جور وجفالردر بکا

ای فضولی منزل مقصوده یتسم نه عجب
خدمت پیرمغان ارشادی رهبردر بکا

غمدن اولدم دیمدم حال دل زار سکا
ای کل تازه روا کورمدم آزار سکا

ایچ می ناب که بغرندن ایدر جمله کباب
آتش عشقله عشاق جکرخوار سکا

می کلکونده دکل نرکس مستك عکسی
قدح اولمش کوز آچوب عاشق دیدار سکا

عارضك کل کل ایدوبدر می کلکون تابی
وه که بر کلدن آچلمش نیجه کلزار سکا

باغه سیر ایت بولب لعل ایله کیم غنچه دکل
کوستره خون دلی دیدهٔ خونبار سکا

دیر ایدم قامتکه سرو ولی اوزکه ایش
حرکات وروش وشیوهٔ رفتار سکا

اکلوب طرف بناکوشکه درد دلمی — یا اوطاغك دیه یاطرهٔ طرار سکا
تاکرفتارکم آزاد اوله بلم غمدن — هیچ کیم اولمسون ای شوخ کرفتار سکا
لعل نابك هوسی بغرمی قان ایلدیکن — آه کیم قانلو یاشم قیلدی اظهار سکا

ای فضولی فلکك وار سنکله نظری
کیم غم ومحنتی ویردی ونه کیم وار سکا

غمزه سن سودك کوکل جانك کرکزمی سکا — تیغه اوردك جسم عریانك کرکزمی سکا
آتشین آهمله ایلرسن بکا تکلیف باغ — باغبان کلبرك خندانك کرکزمی سکا
یله ویرمه داغدوب هردم آیقلردن کتور — ای پری زلف پریشانك کرکزمی سکا
ای کمان ابرو رقیبه ویرمه غمزکدن نصیب — اوق آتارسن طاشه پیکانك کرکزمی سکا
یاندروب جانم جهانسوز ایتمه برق آهمی — آسمان خورشید درخشانك کرکزمی سکا
کفر زلفندن بنی منع ایتك لایقمیدر — صوفی انصاف ایله ایمانك کرکزمی سکا

طوته‌لم کیم اشك سیلابینه یوقدر اعتبار
ای فضولی چشم کریانك کرکزمی سکا

ای بیوفا که عادت اولوبدر جفا سکا — بالله جفادر اولمه دیمك بیوفا سکا
که ناز وکه کرشمه وکه عشوه‌در ایشك — جانم سونلر اولمسه بك آشنا سکا
بك جان اولیدی کاشکی بن دل شکسته‌ده — تاهر بریله برکز اولیدم فدا سکا
عشقکده مبتلالغمی عیب ایدن صانور — کیم اولمق اختیار ایله در مبتلا سکا
ای دل که هجره طویمیوب استرسن اولمهی — شکر ایت بو حاله یوخسه کلور بر بلا سکا
ای کل غمکده اشك رخ زردم ایتدی آل — بیلدردی اوله صورت حالم صبا سکا

دوشمز چوشاه قربی فضولی کداره
اول شهدن التفات نه نسبت بکا سکا

شب که مفتاح مه نو اوله کنجینه کشا — قیله پیمانهٔ کردونی جواهر پیدا
کیرلیوب چشمهٔ خورشید صوین کوزهٔ چرخ — قطره قطره قیله انجم رشحاتی پیدا
لاله‌رنك اولدی شفقدن فلك مینافام — طشره صالمش کبی عکس می کلکون مینا
مه نوجامنی دوره کتوره ساقیٔ دهر — انجمی چرخه صله نشئهٔ تأثیر هوا

بن‌هم اول روح فزا راحی دوکم ساغره کیم — نخل عشرت رشحاتندن آله نشو ونما
طوتر اولسم نه عجب می اتکن درد صفت — ایلیه‌وبدر نیجه طپراغی بو اکسیر طلا

جام دورنده فضولی اوقورم می وصفك
آتش خرمن غم آب حیات حکما

فقر ملکی تخت وعالم ترکی افسردر بکا — شکر لله دولت باقی میسردر بکا
زلف ورخساری خیالیله نه در حالك دیمك — اویلیم کیم کیجه کوندز بس برابردر بکا
حوروطوبی وصفن ای واعظ بوکون آزایله کیم — همدم اول طوبی خرام و حور پیکردر بکا
آره‌دن ای شمع چیق بر کوشه طوت کیم بو کیجه — بزم بر خورشید طلعتدن منوردر بکا
ویردی بادصبح برخورشید طلعت مژده‌سن — شمع وش ده کیم بودم اولمك مقرردر بکا
زاهدا سن قیل توجه کوشهٔ محرابه کیم — قبلهٔ طاعت خم ابروی دلبردر بکا

ای فضولی جمع اولور پیوسته ایل نظارمه
عرصهٔ دشت جنون صحرای محشردر بکا

شربت لعلك که دیرلر چشمهٔ حیوان اکا — اول ویررجان دمبدم عشاقه وبن جان اکا
اوقلرکدن کیم تیکن تك سانجلوبدر هر طرف — کلبندر خم قدم هرغنچه بر پیکان اکا
خال وخطدر بتلم اول آیینهٔ رخسارده — یاکوزمدن عکس صالمش مردم مژکان اکا
طوتمه‌ای قان دمبدم طغیان ایدوب تن چاکنی — قوی بومنظردن دمی نظاره قاسون جان اکا
بحره لؤلو دیشلرك وصفك مکرسویلر صبا — کیم قولاق طوتمش صدف ایچره درغلطان اکا
کوکله صالمش خطك ذوقن فلك قانون دزوب — طفل تك کیم اوقودرلر زجرایله قرآن اکا

ای فضولی اول صنم افغانمکه رحم ایلمز
طاشه بکزر بغری تأثیر ایلمز افغان اکا

کرچه‌ای دل یارایچون یوز ویردی یوزمحنت سکا — ذره‌جه قطع محبت ایتمدك رحمت سکا
صاقلمه نقد غم عشقینی ای جان ظاهر ایت — کیم ویره حبس بدندن چقمغه رخصت سکا
چارهٔ بهبودمی صوردم معالجدن دیدی — درد درد عشق ایسه ممکن دکل صحت سکا
طوترم یارین قیامتده حبیبم دامنك — مست سن غفلت شرابندن بوکون مهلت سکا
اهل عشقی آتش هجرانه ایلرسك کباب — دونه دونه امتحان ایتدك بودر عادت سکا

انجمدر نالهم سنی نوله اگر بو تیغ ایله　　چشم جلادك ایده احسان بكا منت سكا

سنده دون كوردم فضولی میل محراب نماز
ترك عشق ایتمكمی استرسن ندر نیت سكا

(حرف الباء)

بنم تك هیچ كیم زار و پریشان اولمسون یارب　　اسیر درد عشق و داغ هجران اولمسون یارب
دمادم جورلردر چكدیكم بی رحم بتلردن　　بو كافرلر اسیری بر مسلمان اولمسون یارب
كوروب اندیشهٔ قتلمده اول ماهی بودر دردم　　كه اول اندیشه‌دن اول مه پشیمان اولمسون یارب
چقرمق ایسته‌لر تندن چكوب پیكانك اول سروك　　چقان اولسون دل مجروح پیكان اولمسون یارب
جفا و جور ایله معتاد آنلرسز نه اولور حالم　　جفاسنه حد و جورینه پایان اولمسون یارب
دیمككیم عدلی یوق ظلمی چوق هر حال ایله اولسه　　كوكل تختنده اندن اوزكه سلطان اولمسون یارب

فضولی بولدی كنج عافیت میخانه كنجنده
مبارك ملكدر اول ملك ویران اولمسون یارب

ای ناوك شوقك سپری سینهٔ احباب　　زلفك خمی ارباب وفا صیدنه قلاب
محرابده شكل خم ابروی لطیفك　　واجب بو جهتدن قویه سجدهٔ محراب
سوزم دیر ایدم شمع سكا ایله روشن　　نظارهٔ رخساركه یوق شمعده هم تاب
خورشید جمالندن او مه صالدی نقابن　　صبح اولدی طور ای شمع ندر بو نجه شكرخواب
دون صبح یتوردم فلكه موج سرشكم　　غرق ایتدی فلك اوزره اولان انجمی كرداب
ساقی مكر اول لعل سوزن دیرمی نابه　　كیم دوشدی ایاغنه الن اویدی می ناب

جمعیت اسبابه كوكل ویرمه فضولی
كیم تفرقه‌در خاطره جمعیت اسباب

صبح چكمش چرخه تیغن طاشه چالمش آفتاب　　ظاهر ایتمش اول مه دلا كه عین انتساب
دمبدم تحریك تیغندن بولور باشلر صفا　　اوله كیم صو موج اوروب ظاهر قیلور هر دم حباب
هر سر مویمده بر باش اولسه موی سر كبی　　كسسه وارم تیغ خونریزندن ایتمم اجتناب
كشف اسرار ملاحت جوهر تیغنده‌در　　كیم آلور باشلرده‌كی سودا جمالندن نقاب
غصه‌سندن باشمك قیل كبی انجلمش تنم　　كیم تنمله تیغی اورتاسنده باشمدر حجاب

تیغ چاك سینه‌ده آهوی چین دیرسم نوله سیر قلدقجه دوکر صحرای چینه مشکناب

موی ژولیده‌مله تیغندن امیدم کسمزم
ای فضولی خالی اولمز برق لامعدن سحاب

صبح صالوب ماه رخکدن نقاب چیق که تماشایه چقار آفتاب
رشتهٔ جانم یترایت پرکره صالمه سر زلف تمسایه تاب
مست چقوب صالمه نظر هر یکا کورمه روا کیم اوله عالم خراب
کسمه نظر جانب عشاقدن نالهٔ دلسوزدن ایت اجتناب
کیجه‌لر انجم صایارم صبحه‌دك ای شب هجرك بکا یوم الحساب
دوزخه کیرمز ستمکدن نشان قابل جنت دکل اهل عذاب
صالدی اباقدن غم عالم بنی ویر بکا غم دفعینه ساقی شراب
رحم قیل افتاده‌لرك حالنه هیچ کرکزمی سکا بر ثواب

یار سؤال ایتسه که حالك ندر
خسته فضولی نه ویررسن جواب

غالبا راهل دل طپراغیدر درد شراب کیم قیلوب حرمت بنالر طوتمش اوستنده حباب
برق و باران صانمه کیم کوردکجه آه اشکمی بلرزم غمدر بنم آغلر بکا یانر سحاب
ای صورن حالم بو استغنا سؤالندن نه سود حالم ایلرسن سؤال اما اشتمزسن جواب
دشت غمده خاك قبرم اوزره سرو کردباد چکسه باش اولی سرودن صو کسه‌ای سیل سراب
یتیوب وصلینه سن لیلی وشك بر عمردر بن کبی مجنون اولوب صحرایه دوشمش آفتاب
اول بت ابروسن قیوب محرابه دوندرمم یوزم قوی نی زاهد بکا چوق ویرمه تکریچون عذاب

نقد عمری بر صنم عشقنده صرف ایتدك تمام
ای فضولی آه اکر سندن صوراسه بو حساب

قیلسه وصلك شامی صبحه برابر یوق عجب رسمدر فصل بهار اولق برابر روز و شب
کونکه سایه‌ك دوشدیکی یردن طورر روجهی وار کلسه عالی قدرلر فقرا اهلی طورمقدر ادب
اولدین میخانهٔ عشقکده مست جام ذوق دوزمدی بزم فلکده زهره قانون و طرب
جنت وصلکدر اول مقصد که ایمان اهلنه قلسه حق روزی جهنم آتشی اولدر سبب

غالبا مقصد وصالكدر كه دون كون طوروبوب | چرخ سر كردان كزر بيلمز ندر رنج وتعب
بسته ٔ زنجير زلفكدر نسيم تر مزاج | تشنه ٔ جام وصالكدر محيط خشك لب

قلمه فيض نعمت وصالك فضوليدن دريغ
يوقدر اوزكه مقصدى سندن سنى ايلر طلب

سن يوزكدن عالمى روشن قيلوب صالدك نقاب | يازيه صالدون يوزندن بيله نورن آفتاب
سن نه نور پاكسن اى مظهر صنع اله | كيم آلور شمع رخكدن آفتاب وماهتاب
عكس رويك صويه صالمش سايه زلفك طپراغه | عنبر ايتمش طپراغك اسمن صويك آدين كلاب
لعلكون ميدر الكده ساغر سيمين بيله | يانكين لعلدر رشك ايلكدن اولدى آب
كلك قدرت لوح سينه مده سنى ايلر رقم | ايليوب محبوبلر مجموعه سندن انتخاب
بلده بولمش بوى زلفك صوده عكس عارضك | كيم بلى بغرينه باصوب صويه كوزديكمش حباب

اى فضولى هر عمل قالدك خطادر غير عشق
بودرر بن بيلديكم والله اعلم بالصواب

كوهكن شيرينه اوز نقش چكوب ويرمش فريب | كور نه جاهلدر يونار طاشدن اوزينه بر رقيب
قاشلرك يايى بر اوق لطف ايلمش هر عاشقه | بن هم آندن ايلرم بر اوق تمنا يانصيب
توتياى خاكپايك فيضنه يول بولمشم | نور چشمم عيب قلمه كور اولور درلر غريب
مضطربدر چاره ٔ دردمده وه كيم بيلميوب | بردواسز درده اوغراتمش اوزين مسكين طبيب
برق آهمدن اوم هر كوشه بولمش رخنه لر | كل كوراى كل كيم كرفتار قفسدر عندليب
اى بكا صبر ايت دين حال دلمدن بيخبر | عشق اولان برده ندر آرام يانيلر شكيب

اى فضولى اينجمه سندن تغافل قلسه يار
رسمدر كيم كوستره احبابه استغنا حبيب

اولكه هر ساعت كوردى چشم كريانم كوروب | اغلر اولدى حالمه بى رحم جانانم كوروب
ايلين تعيين اجزاى مداوا درديمه | ترك ايدوب جمع ايتدى حال پريشانم كوروب
لاله رخلر كوكسمك چاكينه قيلمزلر نظر | هيچ بر رحم ايلمزلر داغ هجرانم كوروب

طوت كوزك اى درد دل چرخك كه دورين ترك ايدوب
قالمسون حيرتده چشم كوهر افشانم كوروب

پرتو خورشیدی صنمك پرده کیم دور فلك — بیره اورمش آفتابی ماه تابانم کورب
صوده عکس سرو صنمك کیم قو یارب باغبان — صویه صالمش سرونی سرو خرامانم کورب

ای فضولی بلکه اول کل عارضی کورمش دکل
اولکه عیب ایلر بنم چاك کریبانم کورب

روزکارم بولدی دوران فلکدن انقلاب — قان ایچره اولدم اباغن چکدی بزمدن شراب
شعلهٔ آهمله یاندردم دل سرکشتهٔ یی — براو اولدم چرخ کنور جورمده اولمز می کباب
املاك ایله باده بحث ایتمش زهی کم اعلق — اولدی واجب ایلك اول بی ادبدن اجتناب
ویرمز اولدی یول وصاله پیچ زلفك آه کیم — رشتهٔ تدبیردن دوران کچر وآچدی تاب
اولمدی اول ماهه روشن یاندیغم هجران کونی — یاندیغن شب تا سحر شمعك نه بلسون آفتاب
کوزکه پیکانك خیالیله صاچر هر یان سرشك — بر صدفدر قطرهٔ بارانی ایلر درناب
اولدی ابر دود آهم پردهٔ رخسار ماه — آه کیم آلمز جمالندن هنوز اول مه نقاب

کسمدی بندن سر کوینده آزارین رقیب
ای فضولی نیچه جنت ایچره یوق دیرلر عذاب

درد عشقم دفعنه زحمت چکر دائم طبیب — شکر کیم اولمش اکا زحمت بکا راحت نصیب
بر زباندر شرح غم تقریرینده هر برك كل — ایلمز بیهوده كل کوردکده افغان عندلیب
باسه ذوقم وصلدن فرقتده افزون اولدیغن — دمبدم منعم روا کورمزدی رشکندن رقیب
طعن غفلتدر پری طلعتلره اظهار حال — صنمه کیم احباب حالندن اولور غافل حبیب
آه بلم بیلیم قورتلمق اولمز قیددن — بن حریف ساده دن خوبلر جمال دلفریب
شمع قربیله تفاخر قیلمه ای پروانه کیم — خرمن عمرك کوتر برق فنادن عنقریب

توله آغلرسه فضولی روضهٔ کویك آکوب
لاجرم کریان اولور قلمغج وطن یادین غریب

پای بند اولدم سر زلف پریشانك کورب — نطقدن دوشدم لب لعل درافشانك کورب
اوده یاقدم شمع وش جانم یاقوب رخسارکه — چرخه چکدم دود دل سرو خرامانك کورب
کزدیرر هر یان کوزم اشك اوزره بغرم پاره سن — خلعت کلکون ایله رخش اوزره جولانك کورب
برزمان کچمزکه دل تیغکدن اولمز چاك چاك — آچلور هردم طوتلش کوکلم احسانك کورب

کوکلمی تهالق ایلردی پریشان سنبلده
اولسیدی جمع هریانده پیکانك کورب

بند زندان وغم محنتدن اولشدم خلاص
آه کیم دوشدم ینه چاه زنخدانك کورب

ای فضولی بونجه کیم طوتدك نهان حال دلك
عاقبت فهم ایتدی ایل چاك کریبانك کورب

غیره ایلر بی سبب بیك التفات اول نوش لب
التفات ایتمز بکا مطلق ندر بیلم سبب

جور اواور عادت غضب وقتی نه عادتدر بو کیم
جورین آز ایلر بکا اول ماه رخ ایلر غضب

نوله غمزك فكری دوشدیسه دل سوزانمه
ظالمك کر اولسه آتش منزلی اولمز عجب

دمبدم کرد راشکم دوشسه کوزدن وجهی وار
باش اوشقلردر یتیم انلرده یوق رسم ادب

جوری کوکلدر چکن کوزدر کورن رخساركی
الله الله کام الان کیمدر چکن کیمدر تعب

یار بیداد ایلمز عشاق فریاد ایتمدن
هر نیجه روزی مقدر اولسه واجبدر طلب

مطرب اغلتمه سرودکله فضولی خستەیی
سیل اشکندن صاقن قویمایه بنیاد طرب

(حرف التاء)

وصلك بکا حیات ویرر فرقتك ممات
سبحان خالق الموت والحیات

هجرانکه تحمل ایدن وصلکی بولور
طوبی لمن یساعده الصبر والثبات

مهرکدر آفتاب مقاصد وسیله سی
ما شاء من اراد به الفوز والنجات

دوکمش ریاض طبعمه باران شوقکی
من انزل المیاه واحیی بها النبات

حق آفرینشه سبب ایتدی وجودکی
اوجبت بالظهور ظهور المکونات

ایزد سریر حسنه سنی قیلدی پادشاه
اعلی کمال ذاتك فی احسن الصفات

قلدك ادای نعت فضولی تمام قیل
کملت بالسلام وتممت بالصلاة

یوری یتر بکا ای سیم اشك بیداد ایت
کر اقچه ایله آلنمش قول ایسم آزاد ایت

یتورمه ایتلری آوازك کوکل ذوقن
یتر قرا کیجەلر هرزه هرزه فریاد ایت

خراب اولان کوکل ای بت سنك مقامکدر
تغافل ایلمه برقاچ طاش ایله آباد ایت

خلاف عادته چوق اولمه ای پری مائل
سکا بومشکل ایشی کیم دیدیکه بنیاد ایت

ایشتدکمی کوکل عشق مشکل اولدیغنی / یتر فسون ایله تسخیر آدمی زاد ایت
صبا اسیرلرین قصدن ایلمش اول کل / بزی هم انده اکر دوشسه فرصتك یاد ایت

فضولی استر ایسك ازدیاد رتبهٔ فضل
دیار رومی کوزت ترك خاك بغداد ایت

عکس رخسارك ایله اولدی مزین مرأت / بدن مرده یه فیض نظرك ویردی حیات
بکزدردم قد موزونکه فی الجمله اکر / جان ایچنده الف ایتسیدی قبول حرکات
خط بو مضمون ایله در طرف زنخدانکده / که بو زندانك اسیرینه یوق امید نجات
کاکلك قیلدی مقرر بکا سرکشته لکی / دیمسون کسه که وار کردش کردونه ثبات
غمزه پیکانن ایدر عاشقه چشمك صدقه / اویله کیم مردم منعم ویره محتاجه زکات
آفرین جوهر مقبولکه کیم عالمده / ممکن اولماز بو صفاتیله که سنسن بر ذات

ای فضولی ورع وزهد ایله معتاد اولدك
بلدك خالکی بیهوده کچردك اوقات

ای اسیر دام غم بر کوشهٔ میخانه طوت / طوتمه زهادك مخالف پندنی پیمانه طوت
دیشلدمسه املك ای قائم دوکن قهر ایله / طوتکه قان ایتدم عدالت ایله قانی قانه طوت
جز کنور کن باشکه شمع رخکدن کوکلی / منع قلمه آنی هم اول شمعه بر پروانه طوت
کرسکا افغانمی بیهوده دیرسه مدعی / اول سوزه طوتمه قولاق بن چکدیکم افغانه طوت
طوتمرم زنجیر زلفی ترکن ای ناصح بنی / خواه بر عاقل خیال ایت خواه بر دیوانه طوت
ای اولو سلطان دین دنیاده بندن غیری یوق / سن سنی بر چغد بیل دنیایی بر ویرانه طوت

ای فضولی دهر زالك سن فریبندن صاقن
اولمه غافل ارکی دیرن اوزك مردانه طوت

بحر عشقه دوشدك ای دل ترك دنیایی اونت / بالغ اولدك کل رحمدن ایچدیکك قانی اونت
ویردی رحلتدن خبر موی سفید وروی زرد / چهرهٔ کلکونله زلف پریشانی اونت
چك ندامتدن کوکه دود دلك دولقانلو یاش / سرو نازك ترکن ایت کلبرك خندانی اونت
کور غنیمت فقر ملکنده کدالق شیوه سن / اعتبار منصب و درکاه سلطانی اونت
چکمه عالم قیدنی ای سر بلندی فقر اولان / سلطنت تختنه ایردك بند وزندانی اونت

لوح خاطر صورت جانانه قيل آيينه وش　　انى ياد ايت هرنه كيم ياد ككده در آنى اونت

اى فضولى چك ملامت رهگذارندن اتك
لحظه لحظه چكديكك بيهوده افغانى اونت

طلسم كنج ايچون بيك اسم اعظم ياد طوتدك طوت　　طلسمى صندروب كنجى بوزوب اسمى اونتدك طوت
دوكوب مى جامنى طوتمق تماسن چقار باشدن　　بو كون قانلر دوكوب عالمده چوق خونابه يوتدك طوت
شراب ناب ذوقندن نه حاصل چون دكل باقى　　رياض عمره بيك كز صوو يروب آخر قورتدك طوت
چو نه جمشيد بولمشدر بقا كيفيتن نه جم　　بو بزم ايچره جم وجمشيد الندن جام طوتدك طوت

فضولى قيل قياس حالك اهل دهر حالندن
فرار مكر وتزوير حيل اهلندن اوتدك طوت

مرده جسمم التفاتكدن بولور هر دم حيات　　اولورم كر قلمسك هر دم بكا بر التفات
يازه بلمز ابلرك وصفن تمام عمر ده　　آب حيوان ويرسه خضره كلك وظلمتدن دوات
بن فقيرم سن غنى و يركل زكات حسنكى　　شرع ايچنده هم سكا درهم بكا واجب زكات
كورمينجه حسنكى ايمانه كلمز عاشقك　　يوز پيمبر جمع اولوب كوسترسه ز بيك معجزات
مظهر آثار قدرتدر وجود كاملك　　فيض فطرتدن غرض سنسن طفيلى كائنات
جوهر ذاتكده در مجموع اوصاف كمال　　بو صفات ايله كه سنسن قنده وار بر پاك ذات

عشقه تا دوشدك فضولى چكمدك دنيا غمن
بيل كه قيد عشقمش دام تعلقدن نجات

صبا اغياردن پنهان غمم دلداره اظهار ايت　　خبرسز يارمى حال خرابمدن خبردار ايت
كتور يادم انك يانده كر كوزسك كه قهر ايلر　　خموش اولمه ينه دشنام تقريبيله تكرار ايت
كوكل غم كونلرين تنها كچورمه استه بر همدم　　اجل خوابنده افغانلر چكوب مجنونى بيدار ايت
چو يوق عشق آتشى بر شعله چكمه طاقتك اى نى　　باش آغرتمه دم عشق اورمه انجق ناله زار ايت
بنى پروانه تك رشك اودينه اى شمع ياندرمه　　بتر خورشيد رخسارك چراغ بزم اغيار ايت
كرفتار غم عشق اولهلى آوارهٔ دهرم　　غم عشقه بنى بوندز بتر يارب كرفتار ايت

فضولى بالقى اولور اول كونش باديله خورشيده
توجهيله كيم اولسه كون كبى فكر شب تار ايت

(حرف)

(حرف الثاء)

خط رخسارك ایدر لطفده ریحانله بحث   حسن صورتده جمالك گل خندانله بحث
یوزیکه طوره‌سون آینه اوروب لاف صفا   نه روا مه قیله خورشید درخشانله بحث
گرچه شمشادده چوق لاف لطافت واردر   حدی یوقدر که اوره سرو خرامانله بحث
دوشر اود شمع دلینه بوسیبدن که قیلور   دل اوزادوب گیجه‌لر اول مه تابانله بحث
قیلسه جان لعلك ایله فیض یتورمك بحثن   جانب اعلی طوت ای کوکل ایت جانله بحث
جنتی کویکه زهد اهلی مناسب دیسه‌لر   نه مناسب که قیلم بن نیجه نادانله بحث

صفت حسنك ایدر خسته فضولی نه عجب
حسن گفتارده گر ایلسه حسانله بحث

جهان ایچره هر فتنه کیم اوله حادث   آکا سرو قدڭدر البته باعث
مدارسده تحقیق موی میانك   دقایقدن اورتایه صالمش مباحث
موحدلره قیلمه انکار زاهد   می وحدتی صانمه ام الخبائث
ایکی دیده‌سز عالمه یوسف وسن   سزه یوق جهان ایچره امکان ثالث
بکا جمع اولور فتنه‌ده کیم وار برغم   بنم ملك غم ایچره مجنونه وارث
دوکوب اشك کویکده وصلك دیلر دل   صاچر نفع ایچون دانه طپراغه حارث

عذار ولبك وصفن ایلر فضولی
اکا هم مفسر دیرم هم محدث

(حرف الجیم)

ای غبار قدمك عرش برین باشنه تاج   شرف ذاتڭده ادنای مراتب معراج
منتهی شرعکده ادیان تمامیء رسل   بحرسك سائر ارباب رسالات امواج
خازن گنج شفاعت سنی قلمش ایزد   هیچ کیم یوق که سکا اولمیه آخر محتاج
سنڭ مغفرت اسبابنه منهاج وصول   طاعتڭ معصیت امراضنه تدبیر علاج
خلقه تقلید سلوکڭ سبب حسن معاش   ملکه تغییر طریقڭ اثر سوء مزاج
قائم اولمزدی نظام ونسق اصل وجود   ویرمسیدك اثر عدله دنیایه رواج

شکر لله که فضولی یی ایدوب داخل فیض

رغبتك دائرهٔ خوفدن ایتمش اخراج

منحرفدر ساقیا اندوه دنیادن مزاج
باده طوت کیم علت اندوهه غفلتدر علاج

فقر ملکن طوت کر استغناده استرسك کمال
سلطنتدن کچ کیم اول وادیده چوقدر احتیاج

چکمه تخت وتاج قیدن بی سروپالق کوزت
کیم ایاغه بنددر تخت وبلادر باشه تاج

بر پری زلفن طوتوب خالندن السك کام دل
طونکه چین ملکینی طوتدك هندن آلدك خراج

ترك وتجرید اختیارایت کیم دیار عشقده
فقر بازارینده اسباب فنادندر رواج

نقش زائلدر امور دهره قیلمه اعتبار
اولسه حاصل فقردن حزن وغنادن ابتهاج

ای فضولی بن ملامت ملکینك سلطانیم
برق آهم تاج سیم سرشکم تخت عاج

جان چقر تندن کوکل ذکر لب یار ایله کچ
تن بولور جان بکیدن اول لفظی تکرار ایله کچ

قلمه ای افغان کوزن بیدار مست خواب ایکن
اولمیه بر فتنه پیدا اوله بیدار ایله کچ

صحبتدن عار ایدوب ای کل بنی ترك ایتمه کیم
کل اولور افسرده ترك صحبت خار ایله کچ

واروعی فکر دهانیله یوق ایتدم کیم قضا
بویله امر ایتمش بکا یوقدن بنی وار ایله کچ

عرض خسارایت بوکون ای مه کیم اولسون کوکده کون
نته کیم انجم اولور کون عرض رخسار ایله کچ

هر زبان بر تیغدر کویا زلیخا قتلنه
یوسفی آلمقده اهل عشق بازار ایله کچ

نالهٔ زارم فضولی خوش کلور اول کلرخه
آچیلور کل کوکلی بلبل نالهٔ زار ایله کچ

ای کوکل یاری استه جاندن کچ
سر کوین کوزت جهاندن کچ

یا طمع کس حیات ذوقندن
یا لب لعل دلستاندن کچ

ملك تجریددر فراغت اوی
ترك مال ایله خانماندن کچ

لامکان سیرینك عزیمتك ایت
بو خراب اوله جق مکاندن کچ

اعتبار ایتمه ملك دنیایه
اعتبار علو شاندن کچ

اهل دنیانك اولز آخرتی
کر بونی استرایسك آندن کچ

مسکنك بزمکاه وحدتدر
ای فضولی بو خاکداندن کچ

کوکلم آچلور زلف پریشانکی کور کج
نطقم طوتلور غنچهٔ خندانکی کور کج
باقدقجه سکا قان صاچلور دیده‌لردن
بغرم دلنور ناوك مژکانکی کور کج
رعنالق ایله قامت شمشاد قیلن یاد
اولازمی خجل سرو خرامانکی کور کج
چوق عشقه هوس ایدنی کوردم هواسن
ترك ایتدی سنك عاشق نالانکی کور کج
کافر که دکل معترف نار جهنم
ایمانه کلور آتش هجرانکی کور کج
۱ نازکلك ایله غنچهٔ خندانك ایدن یاد
ایتزمی حیا اهل در افشانکی کور کج

سن حال دلك سویلمسك نوله فضولی
اهل فهم قیلور چاك کریبانکی کور کج

اولور قدم دوتا عشقك یولنده بربلا کور کج
طریق اهلینه عادتدر تواضع آشنا کور کج
نهانی عشق معلوم ایتسه عالم دود آهمدن
عجب یوق کیم کان کج ایدر خلق اژدها کور کج
اوقك هر لحظه کیم جانم دلر کوکلم قیلور افغان
بعینه اویله کیم فریاد ایدر ایتلر کدا کور کج
فزون اولدقجه عشقم کرم اولور اشکم بو کوزلردن
اکرچه صو برودت کسبنی ایلر هوا کور کج
رواج نقد نقش سکه‌دندر نوله عذر ایتسه
بکا اهل جسم عریانمده نقش بوریا کور کج
بن درویشه اهل هم جور ایدر سن جور قلدقجه
کیم ایلر ظلم منعن پادشاهم سن روا کور کج

فضولینی پاشورای ضعف مهوشلر بلاسندن
که مهوشلر قیلورلر بیك جفا بر مبتلا کور کج

(حرف الحاء)

کردکل برماه مهریله بنم تك زار صبح
باشین آچوب نیچه هر کون یاقه‌سن برتار صبح
کون دکل هر کون برآی مهریله کوکسن چاك ایدوب
تازه تازه داغلردر کیم قیلور اظهار صبح
تیغ خورشید ایله رفع اولسه بر بدر کیم مدام
یاندروب پروانهٔ شمعه ویرر آزار صبح
صبحی شام وشامی صبح اولمش بنم عالمده کیم
شام شمع بزم اولوب آیرلدی بندن یار صبح
کور نه عاشقدر که بر خورشید وصلن بولمغه
صرف ایدر هر لحظه بیك بیك لؤلؤ شهوار صبح
عشقده صادقلق اظهار ایتدی داغن کوستروب
غالبا دیرلری کاذب قیلدی آندن عار صبح

هجر شامنده غم ایتمشدی فضولی قصد جان
اولمسیدی مرحمتدن دم اوروب غمخوار صبح

قانسی ماهك بلرزم مهریله اولمش زار صبح — هر کون ایلر خلقه بر داغ نهان اظهار صبح

باتدی انجم چقدی کون یاراسیر عشقدر — دوکدی دراشك چکدی آه آتشبار صبح

نوله کر امواته احیا ویرسه صبحك دملری — ذکر لعلکدر کیم ایلر دمبدم تکرار صبح

برمصوردرکه زرین کلك ایله هردم چکر — صفحهٔ کردونه نقش عارض دلدار صبح

مژده برخورشیددن ویرمش مکر باد صبا — کیم نثار ایلر اکا یوز بیك در شهوار صبح

عاشق صادقدر اظهار غم ایلر هر سحر — آه له خالی یوقوسندن قیلور بیدار صبح

ای فضولی شام غم انجامنه یوقدر امید
برتسلیدر سکا اول سوزکه دیرلر وار صبح

اکر مراد ایسه ویرمك صفای جوهر روح — فلك مثال یورت ساغر شراب صبوح

بیورمه توبه بکا اول شرابدن ناصح — که کورسه انی طوتر جزم ترك توبه نصوح

هجوم غمده بکا انی ایتدی زورق می — کیم ایتمدی انی طوفان دمنده کشتیٔ نوح

مدام چشمه قان طوادرر خدنك غمك — یوا باشمده طوتان قوشلری ایدوب مجروح

دل اولدی تیغ فراقکله شرحه شرحه ولی — نه سود چون سکا اولمدی حال دل مشروح

تنده سانجلو ناوکلرکله شادم کیم — در بلا یوکلید ایله در بکا مفتوح

فضولی اولدی بلك فکری ایله موی مثال
هنوز بولمدی اول سره احتمال وضوح

اول مشکبو غزاله اخلاصم ایله واضح — بلغ صبا سلاما مسکیة الروایح

اولغچ حبیبه واصل سن بزدن اولمه غافل — لا تقطع الرسائل لا تکتم الصرایح

یوزده سرشکك قانی سویلر غم نهانی — قد تظهر المعانی بالخط فی اللوایح

بن مبتلای هجران بندن ایراغ جانان — والعمر کیف ماکان مثل الریاح رایح

عشقی فضولی زار ترك ایتمك اولدی دشوار
یا عارفا بما صار لا تکثر النصایح

(حرف الخاء)

کیسوده رخسارکه طاقت نظاره یوخ — عاشق اولدردی شوق برنظره چاره یوخ

بغری بتونلر بکا طعنه ایدرلر مدام — حالمی شرح ایتمکه برجکر پاره یوخ

یغدی بنم باشمه دهر غمن نبلسون ‌ ‌ بادیهٔ عشقده بن کبی آواره یوخ
دهرده همتا سکا وار پری یوق دیسم ‌ ‌ وار کوزل چوق ولی سن کبی خونخواره یوخ
کوزده کزوب چرخ نور قطرهٔ اشکم مدام ‌ ‌ قطرهٔ اشکم کبی چرخده سیاره یوخ
چاك کوروب کوکسمی قیلمه علاجم طبیب ‌ ‌ ضایع اولور مرهمك بنده بتر یاره یوخ

زار اغم عشقدن وار فضولی ولی
اوله مه بد مهردن رحم بزاره یوخ

نوله کر قوچمه میانك کمرزر کستاخ ‌ ‌ کتورب اورتایه چوقلری زرایلر کستاخ
خاك ساغر کل جمشید ورای پیرمغان ‌ ‌ خبر ایت ساقیه کیم طوتمیه ساغر کستاخ
رشك اودیله یاقلور رشتهٔ جانم که نیچون ‌ ‌ دکر اول عارضه کیسوی معنبر کستاخ
روزنکدن قومه کیم کون کیره خلونکهکه ‌ ‌ حرم شاهه نه لایق کیره چاکر کستاخ
صقله ای اشك ادب کتمه سر کوینه چوق ‌ ‌ که دوشر کوزدن و یوزدن سور یلور هر کستاخ
هوسم بادهٔ کلکونه بو امید ایله در ‌ ‌ که اولام مست طوتام دامن دلبر کستاخ

بکزدرسن اوزکی ایتلرینه هرساعت
ای فضولی اوله بیلمز سکا بکزر کستاخ

رنك رویندن دم اورمش ساغر صهبایه باخ ‌ ‌ آفتاب ایله قیلور دعوی طوتمش آیه باخ
ای سلامت اهلی اول رخساره باقمه زینهار ‌ ‌ احتراز ایله ملامتدن بن رسوایه باخ
شمع باشندن چقارمش دود شوق کاکلك ‌ ‌ بویله کوته عمر ایله باشنده کی سودایه باخ
یاندی عشقنده نمد پوش اولدیغم آینه وش ‌ ‌ رحم ایدوب هرکز بکا باقمز بو استغنایه باخ
سینهٔ چاك ایله کوردل اضطرابن عشقدن ‌ ‌ روزن آچ هردم هوادن موج اورن دریایه باخ
ای دین کیم شام اقبالك نیوزدن تیره در ‌ ‌ سایه صالمش آیه کول کیسوی عنبر سایه باخ

ای فضولی هرنیچه منع ایلسه ناصح سنی
باقمه آنك قولنه بر چهرهٔ زیبایه باخ

لبلرك تك لعل ولفظك تك در شهوار یوخ ‌ ‌ لعل وکوهر چوق لبك تك لعل کوهربار یوخ
سندن ایتم داد جورك وار لطفك یوق دیوب ‌ ‌ مست ذوق شوقکم بردر یانمده وار یوخ
کیمه اظهار ایلیم بلمم بو پنهان دردیمی ‌ ‌ وار یوزیك درد پنهان قدرت اظهار یوخ

دهر سرمست شراب غفلت ایچمش عالمی | بونجه سرمستك تماشاسنده بر هشیار یوخ
خلق مدهوش ایلمش خواب شب طول امل | صبح تحقیق علاماتنده بر بیدار یوخ
صورت زیبا صنملر چوق دیمالی بتخانه‌ده | وار چوق اما سکا بکزر بت خونخوار یوخ

ای فضولی سهلدر هر غم که غمخواری اوله
غم بودر کیم بنده بیك غم وار غمخوار یوخ

حرف الدال

کرمدر شام وسحر مهر کله چرخ لاجورد | که سرشك آل ایدر اظهار که رخسار زرد
صبحه بکزر عاشق صادق دمی عالمده کیم | بر نفس چکمزکه چکمز سوزدلدن آه سرد
بخشی صانمه ای کوکل اهل خرد اطوارنی | اوله غافل عشق دردندن یمان اولمز بودرد
ممکن اولدقجه فلك منصوبه سندن قیل حذر | نیته کیم خالی دکل بیداد نقشندن بونرد
ظلمت غم اضطرابن چکمز اول آزاده کیم | هر تعلقدن اوله خورشید وش عالمده فرد

ای فضولی کسمه اول مهوش وصالندن امید
صبر قیل کیم دور دورانی دکل بیهوده کرد

ناله دندر نی کبی آوازهٔ عشقم بلند | ناله ترکن قیلمزم نی تك کسلسم بند بند
قیل مددای بخت یوخسه کام دل ممکن دکل | بویله کیم اول دلربا بی دردو بن دردمند
داغلر دراودلو کوکسمدن قراسی قوپمامش | یاثبات عشق ایچون اود اوزره رنجه سپند
آچلور کوکلم کهی کیم کریهٔ تلخم کوروب | آچر اول کلرخ تبسم برله لعل نوشخند
خاك راهکدن بنی قالدیره بلمز سایه‌تك | قیلسه کردون آفتابك هر شعاعن بر کمند
جام طوت دیرساقیٔ کلچهره زاهد ترك جام | ای کوکل فکر ایله کور کیم قنغیدر طوتمایه پند

ای فضولی صورت فقرك قبول دوستدر
هیچ درویشی سنك تك کورمدم سلطان پسند

کوز خطکدن مردمن محو ایتدین بولمز مراد | ضایع ایلر حسنکی خطك سواد اوزره سواد
اوله بلمز چین زلفکدن جدا کوز مردمی | جاری اولشدر بوعادت طره سزاولمز مداد
کوکلك آهمدن ترحم صورتن کوستردی ایك | موجدن صونقشنه چوق ایتمك اولمز اعتماد
اشك آهم نفرتی قطع ایتدی ایلدن القتم | چور بنی جورمده یا کردابدر یا کردباد

(ایچدی)

تکدی تندن اوقلرك تنها قالوب دل دمبدم
ناله‌لر ایلر بکین همدملرین ایتدکجه یاد
چاك سینمدن کوکل چقدقجه شاد اولسم نوله
بویله آفتدن یقاسین قورترن اولمزمی شاد
شیوهٔ شمشاد قدك کورسه ایلر باغبان
اعتدال سرودن البته سلب اعتقاد

قویمه ناقص اهل درد ایچره فضولینی طبیب
ایله بر درمان که دردین ایده کون کوندن زیاد

(حرف الذال)

ای مذاق جانه جورك شهد وشکر تك لذیذ
دمبدم زهر غمك قند مکرر تك لذیذ
آتش برق فراقك نار دوزخ تك الیم
جرعهٔ جام وصالك آب کوثر تك لذیذ
شرح احوالم سکا مستانه نصیحت کبی تلخ
تلخ کفتارك بکا مخموره ساغر تك لذیذ
داغ عشقك دردی ذوق سلطنت تك دلپذیر
خاك کویك سیری فتح هفت کشور تك لذیذ
نوله بولسم ذوق کویدردکجه سینم اوزره داغ
اهل درده داغ اولور بی درده زیور تك لذیذ
تازه تازه داغ دردکدن دل سوزانمه
فی المثل حرص اهلنه جمعیت زر تك لذیذ
ای فضولی عالمك کوردم قونعمتلرین
هیچ نعمت کورمدم دیدار دلبر تك لذیذ

(حرف الراء)

جلوهٔ عکس رخك آینه‌ده ای رشك حور
روشن ایتمش آنی کیم خورشیددندر آیه نور
برق آهم کوك یوزین طوتمش سرشکم یریوزین
صحبتمدن هم وحوش ایلر تنفر هم طیور
عشق رسمی کر بودر مشکل بتر درمانه درد
درد اهلی بی زبان بی دردلر مست غرور
داغ دلسوز فراقك اولدی کون کوندن فزون
نور ماه افزون اولور خورشیددن اولدقجه دور
وعدهٔ وصلك چوق اما بخت یار اولمزنه سود
کل کتورمز آب شیرین ویرمکیله خاك شور
تار زلفکدر می رخسارکده جانلر سکنی
یا براقمش بره پرپیچ خم کلزاره نور

اول سر کوی ایتلری ایچره فضولی یوق یرم
بس بکا ماتم سرابن قاندن و بزم سرور

یانن عشق آتشینه آتش دوزخدن ایمندر
نه کیم بر کز یانر یاندرمق آنی غیر ممکندر
براقدم زورق دل اشك بحرینه صاقن ای ما
تموج ویرمه‌سون تشویش اکا کیم آنده ساکندر
دهانك درجنی خال ابك کوزدن نهان ایتمش
امانت کورکه هندو مخزن لؤلؤیه خازندر

غمك كيم دوكدى قانم دلده ساكن اولديغن يالدم   كه خاوت چكمكك تأثيرى سر كشف باطندر

جكرداغينه مرهم اولادى پيكانك بحمدالله   سعادت كوكبنه اختر بختم مقارندر

رخكدن نوراوغرلر شمع باشن كسه‌لر جائز   بودر برقول سرانجامى كه سلطانينه خائندر

فضولى خالى اولمز صورت دل دوست فكرندن
بو معنيده كه بيت الله ديرلر قلب مؤمندر

چشم آتش بازمه مژكان صف هنكامه‌در   قانه باتمش هرمژم برشوخ كلكون خامه‌در

كوستر هردم علامتلر قيامتدن قدك   قانم ايتمش حشره برهانى عجب علامه‌در

تا خطك اوزره جم ابرولرك سر كرميم   هر سوزم بر درد دل املاسنه برنامه‌در

يوزده نقش خون دل راز نهانم فاش ايدر   شرح غم تحريرنه هركرپكم بر خامه‌در

قورقم اولدركيم مسلمان اولمش اول ترسا بچه   كفره اولن ظلملر طعنى بوكون اسلامه‌در

اى صبا رحم ايت كه اول بى دردقيلمش ترك جور   چارۀ درد دلم موقوف بر اعلامه‌در

اى فضولى بولمدم رنك ريادن بر صفا
نوله كه ميلم بو رنكيله مى كلفامه‌در

صبوح ايچون بكا دردمى شبانه يتر   اثركه دار خراب اولمغه بر بهانه يتر

جفا اوقن بكا ياغدرماك انجق اى افلاك   ديمك كه يدى كماندار بر نشانه يتر

بيانه يتمكده درد غم فسانه‌لرى   زبانم آتش دلدن چقان زبانه يتر

قوپاردى مردم چشمم كوكل بناسن كيم   حباب اشك هوا نقدينده خزانه يتر

لبك خيالى ايله پاره پاره اولدى جكر   كواه حال بكا اشك دانه‌دانه يتر

حريف بزم غم خون دل شرابم اولور   ترانۀ طربم آه عاشقانه يتر

فضولى استمزم مسند جم وجمشيد
بكا نشيمن دولت شرابخانه يتر

شعلۀ شمع رخك اغياره بزم افروز اولور   آه كيم يتكج بكا بر برق عالم سوز اولور

غير چشمكدن بولور هردم نكاه مرحمت   بن نه قيلدم كيم نصيبم ناوك دلدوز اولور

هركون آچر كوكلى ذوق وصالك يكيدن   كرچه كللر آچقه هر يلده بر نوروز اولور

هاله‌وش چقمز اوندن ماه‌طلعتلر مدام   هركيمك دور قرده طالعى فيروز اولور

ساعدك ذوقيله ترك ايتمش فضولی عالمی
میل صحرا ایلمز بر قوش كه دست آموز اولور

كه كوزده كه كوكلده خدنكك مكان دوتر
هرقانده اولسه قانلوبی البتده قان دوتر

دل چكسه نوله جان وتنی خاك كويكه
خار وخس الترآنده كه قوش آشيان دوتر

ذكر لبكله زلفكه جان اولدی دسترس
انككبی كه اوقیوب افسون يلان دوتر

دل طوتدی غنچه ايله برابر دهانكی
بو عقل ناقص ايله اوزين نكتهدان دوتر

خورشيد خرمننه اورر شعله شعله اود
آهمكه لحظه لحظه ره آسمان دوتر

جان ايلدكجه ميل تماشای قامتك
كوز روزنن سرشكروانم روان دوتر

طوتمق ديلر قپوكده فضولی مقام ليك
بو سری كسه‌يه آچه بلمز نهان دوتر

خوشم كيم دەبدم كريان كوزم اول خاكپادندر
زيانی اولمز اول كوز ياشنك كيم توتيادندر

دمادم مردم چشمم ايچرقان خط وخالندن
بلی اكثر معاشی اهل دريانك قرادندر

ديمه فرهاد قانی دوكمش انجق عشق شمشيری
بنم كورقانلو ياشم كيم بوهم اول ماجرادندر

معنبر سنبلكدن آلمدن بو اولدم رسوا
بورسوالق بكا سندن دكل باد صبادندر

حباب اشك ايچنده موی ژوليدەمله خوشحالم
باشمده بوهمايون سايه اول عالی بنادندر

وفا رسمن اونوتمشسن ديو ايجتمزم زيرا
بوكيم سندن جفا كم ايلمزسن هم وفادندر

كمال حسن مشرب عاری اولمقدر تعرضدن
ريا اهلينه هم چوق اعتراض ايتمك ريادندر

فضولی دوكمه چوق ياش احتياط ايت كتمسون تاكه
كوزكدن سرمه كيم كردره اهل صفادندر

پريشان خلق عالم آه وافغان ايتديكمدندر
پريشان اولديغم خلقی پريشان ايتديكمدندر

دل زارمده دردعشق كون كوندن فزون اولمق
يتن بی درده تدبير ايله درمان ايتديكمدندر

كوزم كيم باغرمك قانی دوكر پركاله پركاله
دمادم آرزوی لعل جانان ايتديكمدندر

دكل بيهوده كر ياغسه فلكدن باشمه طاشلر
بناسن تيشهٔ آهمله ويران ايتديكمدندر

چن رسوا اولوردم قان يودوب صبرايده‌بلسه‌يدم
ملامت چكديكم بيهوده افغان ايتديكمدندر

خطاسندن دكل جسمم اوقكدن بی نصيب اولمق
حباب اشك كلكون ايچره پنهان ايتديكمدندر

فضولی اختلاط مردم عالمدن اکراهم
پریوشلر خیالن مونس جان ایتدیکمدندر

قبرم طاشنه کیم غم اودندن زبانه‌در
طعن اوقی آتمه کیم خطری چوق نشانه‌در

ایلر قدح زمانه غمین دفع غالبا
دور قدح مخالف دور زمانه‌در

قالدردی اشك دون بنی اول آستانه‌دن
کیم مقصدم بنم دخی اول آستانه‌در

واعظ سوزینه دوتمه قولاق غافل اولمه کیم
غفلت یوقوسنك سببی اول افسانه‌در

نذر ایتمشم فراقکه کیم یوق نهایتی
نقد سرشکمی که توکنمز خزانه‌در

جان ویرمیمی غربته کیم بیم طعنه‌دن
یاد وطن فغانمه سنسز بهانه‌در

ای دل حذر قیل آتش آهکدن یانمسون
جسمم که درد قوشلرینه آشیانه‌در

بندن فضولی استمه اشعار مدح وذم
بن عاشقم همیشه سوزم عاشقانه‌در

جانی کیم جانی ایچون سوسه جانان سور
جانی ایچون کیمکه جانان سور جان سور

هر کیمك عالمده مقدارنجه‌در طبعنده میل
بن لب جانانمی خضر آب حیوان سور

باشه دم دوشدکجه تقصیر ایلمز آقر مدام
اول سبیدن متصل چشمم جکر قانن سور

مثلك چین آواره دوشمشدر وطندن بن کبی
قنغی شوخك بلمزم زلف پریشانن سور

صوکه سرکردان کزر باشنده واردر برهوا
غالبا بر کارخك سرو خرامانن سوز

عاقبت رسوا اولوب می تك دوشر ایللر اغزینه
کیمکه بر سرمست ساقی لعل خندانن سور

نوله چقدر ترك عشق ایتمه فضولی وهم ایدوب
غایتی دیرلر اوله بر بنده سلطانن سور

مردم سرچشمه‌لرمنزل قیلن آشفته مجنوندر
انکیچون بسته زنجیر سبل اشك گلگوندر

سواد نقطه گردابه بکزر مردم چشمم
که دائم غرقه گرداب اشك چشم پرخوندر

خمیده قامتم کیم داغ دلدن قانه غرق اولمش
ایچنده نقطه‌سی کویاکه قان الندده‌کی نوندر

ایشت درد دلم افسانه مجنونه میل ایتمه
کیم اول افسانه‌دن هم آکا مطلق بو مضموندر

فرحبخش دل معشوق اولور شرح غم عاشق
سرود بزم شیرین ناله فرهاد محزوندر

کمند چین زلفك وهمی کمزر کوکلمدن
بکا اول رشته‌یی اژدر قیلان بلم نافسوندر

(فضولی)

فضولی و رمدی طعن اوقلری کوز یاشنه تسکین
اوکن بند ایتمك اولمز خار وخاشاك ایله جیحوندر

غبار سجدهٔ راهك خط لوح جبینمدر
سجود درکهك سرمایهٔ دنیا و دینمدر

اکر عزم ره ایتسم شوق وصلك هادیٔ راهم
وکر آرام هم طوتسم خیالك همنشینمدر

هوای روضهٔ کویك بهار کلشن جانم
نهال قامتك سروم عذارك یاسمینمدر

یقینمدر که مقصودم اولور حاصل سکا ایتسم
بحمد الله سکا سندن بکا رهبر یقینمدر

طلبکار وصالم مژدهٔ وصلك دریغ ایتمه
کیم اول مژده فرحبخش دل اندوهکینمدر

چقاردی ذوق وصلك خاطرمدن روضه پرواسن
لبك کوثر منور مجلسك خلد برینمدر

بکا یوز کوستره هر لحظه یوزیك شاهد دولت
چومرآت رخك منظور چشم پاك بینمدر

سر پر سلطنت ذوقندن افزوندر بکا اول سوز
که لطفك ایله دیشسن بر غلام کمترینمدر

پری اولدم فضولی غیردن اول دلربا انجق
انیسم مونسم یارم نکارم نازنینمدر

دیمش هر غنچه یه عاشقلغم رازین صبادیرلر
ایل اغزین طوتمق اولمز قورقرم ای کل سکادیرلر

اسیر درد عشق و مست جام شوق چوق اما
بزز مشهور اولان ایلی سکا مجنون بکادیرلر

سنك مهر و وفا کوستردیکك اغیاره چوق کوردم
غلطدر کیم سنی بی مهر اوقورلر بیوفادیرلر

سکا دیرلر بت چین زلفکه زنار سویلرلر
زهی ایمانی یوقلر کفر سویلرلر خطا دیرلر

بکا دیرلردی اول پرملکدر سودیکك اما
کورنلر بن فقیره کوکدن اینمش بر بلا دیرلر

مریض عشق عقد زلفك ایلر آرزو زیرا
معالجلر بو مهلك درده مشکلدر دوا دیرلر

فضولی عاشقه دیرلر اول کیم ترك عشق ایله
دیمزلرمی خطا تغییر قبل حکم قضا دیرلر

صبادن کل یوزکده سنبل پرپیچ وتاب اویمز
صناسن پرآچوب کلشنده پرمشکین غراب اویمز

خیال عارضك جولان ایدر بو چشم پرنمدر
نه کیم موجلنمش صوده عکس آفتاب اویمز

رخك کورکج اولور سوز درون ودرد دل حاصل
بهارایامی صحرا ار برق رخشنده سحاب اویمز

ایراغ اولسون یمان کوزدن نه خوش ساعتدر اول ساعت
که معشوقیله عاشق ایلیوب ناز وعتاب اویمز

ربابی زاهد خشکك سماعندن نولور حاصل
خوش اول کیم رند میخانه ایچوب جام شراب اویمز

بو غملر کیم بنم واردر بعیرك باشنه قو یسك
چقار کافر جهنمدن کولر اهل عذاب او یبز

قیاور کوز پردەسن خوناب حسرت چاك هر دمكیم
رخکده لذت دیدار ذوقندن نقاب او یبز

فضولی رشکدن دترر دل پرخونی عشاقك
بنا کوشنده یارك هرزمان کیم درناب او یبز

آه ایلدیکم سرو خرامانك ایچوندر
قان آغلدیغم غنچهٔ خندانك ایچوندر

سرکشته‌لکم کاکل مشکینك اوجندن
آشفته‌لکم زلف پریشانك ایچوندر

بیمارتنم نرکس مستك المندن
خونین جکرم لعل درافشانك ایچوندر

یاقدم تنی وصلکونی شمع تك اما
بیل کیم بوتدارك شب هجرانك ایچوندر

قورتارمغه یغمای غمکدن دل وجانی
سعیم نظر نرکس فتانك ایچوندر

جان ویرکوکل اول غمزه‌یه کیم بونجه زماندر
جان ایچره سنی صاقلادیغم آنك ایچوندر

واعظ نه دون دوزخی وصف ایتدی فضولی
اول وصف سنك کلبهٔ احزانك ایچوندر

قنغی کلشن کلبنی سرو خرامانکجه وار
قنغی کلبن اوزره غنچهٔ لعل خندانکجه وار

قنغی کلزار ایچره برکل آچیلور حسنك کبی
قنغی کلبرکی لب لعل درافشانکجه وار

قنغی باغك نخلی وار اول قدك تك بارور
قنغی نخلك حاصلی سیب زنخدانکجه وار

قنغی خونی سن کبی جلاده اولمشدر اسیر
قنغی جلادك قلیجی نوك مژکانکجه وار

قنغی بزم اولمش منور برقدح تك شمعدن
قنغی شمعك شعله‌سی رخسار تابانکجه وار

قنغی پرده سکا بکزر بولنور برکنج حسن
قنغی کنجك اژدری زلف پریشانکجه وار

قنغی کلبن بلبلان دیرلر فضولی سن کبی
قنغی بلبلك سرودی آه وافغانکجه وار

وه نه قامت نه قیامت بونه شاخ کل تردر
نه بلادر نظر اهلینه نه خوش مدنظردر

کوز یولیدر که کوکل ملکنه خوبلر کیرر آندن
طوتمه بالله انی ای اشك عجب راهکذردر

نه کهر بولسه بکنمز براقور بازیه وریا
غالبا کیم اکا مقصود دیشك کبی کهردر

عشق عیبنی بیلوبسن هنرای زاهد خود بین
هنرك عیبدر اما دیدیکك عیب هنردر

سنك کرچه یماندر انی ترك ایله بالله
که تغافل ستمکدن دخی البته بتردر

(آخر)

آخر اولر نیجه کیم کوز یاشی آقرسه همانا | که دمادم اکا امداد قیلن خون جکردر

سرسری باصمه قدم عشق طریقنه فضولی
احتیاط ایله که غایتده خطرناك سفردر

حسنك اولدقچه فزون عشق اهلی آرتق زار اولور | حسن نه مقدار اولورسه عشق اول مقدار اولور
جنت ایچون منع ایدن عاشقلری دیداردن | بیلمامش کیم جنتی عاشقلرك دیدار اولور
عشق دردندن اولور عاشق مزاجی مستقیم | عاشقك دردینه درمان اینسه‌لر بیمار اولور
زاهد بیخود نه بیلسون ذوقنی عشق اهلنك | برعجب میدر محبت کیم ایچن هشیار اولور

عشق سوداسینه صرف ایلر فضولی عمرنی
بیلمزم بو خواب غفلتدن نیچون بیدار اولور

ای کل نه عجب سلسلهٔ مشك ترك وار | وی سرو نه خوش جان ایچی عشوه‌لرك وار
آچیلدی بنی آچی سوزك تند نکاهك | وی نخل ملاحت نه بلا تلخ برك وار
پیکانلری ایله طولودر چشم پر آبم | ای بحر صانورسن سنك انجق کهرك وار
اول سنك دله نالهٔ زارك اثر ایتمش | ای دل سکا بو ذوق یتر تا اثرك وار
عشق ایچره کوکل دیمه که بن بیخودم انجق | ای غافل اوزکدن سنك انجق خبرك وار
چوق باقدیغکه غمزه ایله باغرین اوزرسن | هر کیمسه که باقرسن آنکله نظرك وار

عشق اهلنه اول ماه فضولی نظر ایتمش
سن هم اوزکی کوستر اکر رهبرك وار

لحظه لحظه ابك آکوب ایدیجك افغانلر | قطره قطره صاچلور دیده‌لرمدن قانلر
قطره قطره دیمه قاندرکه چقن چشممدن | دمبدم کوکلم اودیله ارین پیکانلر
قاشلرك یاینه میل ایلیه‌لی جان وکوکل | دون وکون بن بیلورم کیم نه چکرلر انلر
آچمه کاکل کرهن باشکیچون کورمه روا | که پریشان اوله‌لر برنیجه سرکردانلر
بل دکر زلفکه باقو عیوب اوز حالی ایله | کزدیررلر آنی الدن اله هردم جانلر
ایله عشاقه جفالرکه وفالر کورمسن | صانمه کیم ضایع اولور ایلدیکك احسانلر

صورمه زهاده فضولی رهورسمن عشقك
نه بیلورلر روش اهل خرد نادانلر

دوکدکجه قانمی اوقك اول آستان ایچره
بر یردەیم اسیرکه طپراغی قان ایچره

اهل زمانه قانمه چوق تشنەدر زمین
قانی کیمك دوکرسه فلك اول زمان ایچره

می ایچمەدن آچلماز ایمش باب مغفرت
سوکندلر بو بابدە پیر مغان ایچره

عقباده کوثر استەسون رند میکده
دنیاده بس دکلمی می ارغوان ایچره

غمزه کورنیوب کوزه قانلر ایچر مدام
زاهد کبی که بادەیی ایلدن نهان ایچره

میدن اکرچه توبه ویرر ایل فضولیه
ای سرو سن قدح صونرایسك روان ایچره

کیروب میخانەیه مغ مشربیله هرکه خو ایلر
اولوب مؤمن بهشته کافرم کر آرزو ایلر

مکر دیوانەدر سودای ابروسیله زاهد کیم
یاقوب محرابه دائم اوز اوزیله کفتکو ایلر

دمادم قطره قطره قان یاشمدر کیم چقر کوزدن
ویا پیکانلرك کیم آتش دل آنی صو ایلر

ره عشقکده اولمم تنك دل سودا هجومندن
طریق سلطنت هرکیم طوتر غوغایه خو ایلر

دیدم کیمدر پریشان ایلین عاشقلر احوالن
صبا کوستردی تار سنبل زلفن که بو ایلر

فضولی زلفکه باغلندی اما اویله انجلدی
که کویا ضعف انی هم زلفکه برتار مو ایلر

صاچك اندیشەسی تحریك زنجیر جنونمدر
جنونم دفعنه ذکر لب لعلك فسونمدر

دیار درد سرکردانیم هرکیم بنی ایستر
دلیل راهی قطره قطره اشکك لاله کونمدر

فلکده برق آهمدن سراسر یاندی کوکبلر
قلان اودلاره یانمش کوکب بخت زبونمدر

کلن ناوکلرك بر بر یاقوب قویمز بولم ذوقن
بنی حرمان اودینه یاندرن سوز درونمدر

سرکویکده کوکلم برق آهن صانمه بیهوده
قرانلو کیجه عزم کویك ایتسم رهنمونمدر

لب شیرینلرك شوقیله فرهادی بنم عصرك
یانمده جمع اولان سنك ملامت بیستونمدر

فضولی خالی اولماز جام چشمم صاف صهبادن
نشان بخت نافرجام و اقبال نکونمدر

بنده مجنوندن فزون عاشقلق استعدادی وار
عاشق صادق بنم مجنونك انجق آدی وار

نوله قان دوککده ماهر اولسه چشم مردمی
نطفەء قابلدر غمزەك کبی استادی وار

قیل تفاخر کیم سنك هم وار بنك عاشقك
لیلینك مجنونی شیرینك اکر فرهادی وار

اهل تمکینم بنی بکزتمه ای کل بلبله
درده یوق صبری آنك هر لحظه بیك فریادی وار

اویله بد حالم که احوالم کورنده شاد اولور
هر کیمك کیم دور جوریندن دل ناشادی وار

کزمه ای کوکلم قوشی غافل فضای عشقده
کیم بو صحرانك کذرکاهنده چوق صیادی وار

ای فضولی عشق منعن قیله ناصحدن قبول
عقل تدبیردر اول صانعه که بر بنیادی وار

مقوس قاشلرك کیم وسمه ایله رنك دوتمشلر
قلچلردر که قانلر دوکمك ایله ژنك دوتمشلر

قیاوب تغییر صورت وسمه دن یغما قیاوزلر دل
حرامی قاشلرك رسم وره نیرنك دوتمشلر

کوکل مرآتنی ایلر مکدر عقل تکلیفی
خوش اول بی باکلر کیم ترك نام ونك دوتمشلر

فضای عمردن کویا دکللر غنچه تك واقف
وار کیم اوزلرین دنیا ایچون داتنك دوتمشلر

بنم کیم سنکسار محنتم بازار عشق ایچره
بلاداغن چکن فرهاد ایله همسنك دوتمشلر

لبك دورنده زاهدلر طوتوب میخانه‌لر کنجن
قیاوب تسبیح نارین ترك زلف چنك دوتمشلر

سحر بلبللر افغانی دکل بیهوده کلشنده
فضولی ناله‌ٔ دلسوزینه آهنك دوتمشلر

آشیان مرغ دل زلف پریشانکده در
قنده اولسم ای پری کوکلم سنك یانکده در

عشق دردیله خوشم الچك علاجمدن طبیب
قیلمه درمان کیم هلاکم زهری درمانکده در

چکمه دامن ناز ایدوب افتاده‌لردن وهم قیل
کوکواره آچلسون اللر که دامانکده در

کوزلرم یاشن کوروب شوراتمه نفرت کیم بو هم
اول نمکدندر که لعل شکر افشانکده در

مست خواب ناز اولوب جمع ایت دل صدپاره می
کیم انك هرپاره سی برنوك مژکانکده در

بسکه هجرانکده در خاصیت قطع حیات
اول حیات اهلینه حیرانم که هجرانکده در

ای فضولی شمع تك مطلق آچلمز یاندن
تابلر کیم سنبلکدن رشته‌ٔ جانکده در

ساقیا جام طوت اول عشقده کیم قیغواودر
قیغو چکمك نه ایچون جام ایله عالم طواودر

تلخ کفتارسن اولمز لب یار ای عاشق
چوق هوس ایلمه اول شربته کیم آغواودر

قویمه‌لم باشی خم باده ایاغینده کلك
طوتمسادق اولمز انك حرمتنی بر اولودر

بونجه کیم کوده صفت باشمده طاشلر اورلور
دیده‌ٔ بختم او یاتمز نه عجب اویقواودر

دل پرخونده یاغدرمه بلا پیکانن | حذرایت شیشه‌یه تا که ضرر ایلر طواودر
کوکلك زخمنده پیکانکی ایتدم مرهم | کنج غمدر نوله کر بویله دمور قاپواودر

ترك فکری فضولی کوز و کوکلده کزر
طوتر آهو وطن اول یرده که اودلو صوادر

بنی ذکر ایتمز ایل افسانهٔ مجنونه مائلدر | نه بنکزر اول بکا دردی انك درمانه قابلدر
بیابانلرده مجنوندن غم و دردم سؤال ایتمك | نه بلسون بحر حالن اول که منزل کاهی ساحلدر
بنم تك اوله بلمز شهرهٔ شهره بلا مجنون | قبول ایلرمی اول رسوالغی هر کیمکه عاقلدر
نه مشکل حالی اولسه عاشقك معشوق ایدر چاره | کر اول بی درد بلمزسه بو حالی حال مشکلدر
فراق ایامی سیلاب سرشکمدن خبر دویمز | قیامت ماجراسندن کور اول ظالم نه غافلدر
فقیه مدرسه معذور طوت انکاره عشق ایتسه | یوق اوز که علمنه انکارمز بو علمه جاهلدر

فضولی ایل سنی مجنوندن افزوندر ملامتده
بوکا منکر دکل مجنون دخی معقوله قائلدر

اول پری وش کیم ملاحت ملکنك سلطانیدر | حکم انك حکمیدرر فرمان انك فرمانیدر
سوردی مجنون نوبتن شمدی بنم رسوای عشق | طوغری دیرلر هر زمان برعاشقك دورانیدر
لحظه لحظه کوکلم اودندن شررلردر چقن | قطره قطره کوز دوکن صنعك سرشکم قانیدر
چاکلر کوکسمده تیغ عشقدن عیب ایتمکز | کیم جنون کلزارینك بونلر کل خندانیدر

ای فضولی اوله کیم یارایده رحم افغانکه
اغله کل زارنجه کیم زار اغلمق امکانیدر

بنم کیم برلب خندان ایچون کریانلغم واردر | پریشان طره‌لر دورانده سرکردانلغم واردر
باشم تخت رواندر تاج زرین شعلهٔ آهم | کورك کیم دولت عشقیله نه سلطانلغم واردر
یوملمز اشك طغیانندن آنسز چشم خونبارم | خیال صورت جانانه خوش حیرانلغم واردر
سرشکم کور بنم ای ابر اوزکدن کم خیال ایتمه | هوای عشقله بیك سنجه اشك افشانلغم واردر

فضولی جام می ترکن قیلوب زهدایله تقویدن
چقو دانایه روشندر بوکیم نادانلغم واردر

ذوق شوقیله جهان قیدین چکن زحمت چکر | اهل ذوق اولدر کیم اندن دامن همت چکر

(کون)

کون چکر هردم کوکه یردن غبار راهکی　　توتیا ایچون ولی یردن کوکه منت چکر

ای چکن غیر ایله پنهان بزم ایدوب می گاه گاه　　یاد قیل اندن که بزمك یاد ایدوب حسرت چکر

خالی ایتمش غیردن زلفك خیالی کوکلی　　نوله صاحب کشف ایسه بر عمر در خلوت چکر

چك صبوحی صبح نقاشینه عرض عارض ایت　　بویله چکسون کر فلك اوحینه بر صورت چکر

سرو قامتلر سمن رخسارلر طپراغیدر　　هر چمن کیم آچلور هر سرو کیم قامت چکر

قطرهٔ اشکم قطاری چاك سینه‌دن کیروب　　تن اوینده طشره‌دن بار غم محنت چکر

ای فضولی باقیم تا غیره هر خونین مژه

آتشین بر میلدر کیم چشمه عبرت چکر

هر کتابه کیم لب لعلك حدیثن یازه‌لر　　رشتهٔ جان بر له عشق اهلی آنی شیرازه‌لر

بونه سردر سر عشقك دیمدن برکسه‌یه　　شهره دوشمش بن سنی سودم دین آوازه‌لر

شیخلر میخانه‌دن یوز دوندررلر مسجده　　بی طریقتلر کرك کیم طوغری یولدن آزه‌لر

چاکلر کوکسمده صانمه کیم آچوبدر تیغ عشق　　کوکلك شهرینه مهرك کیره‌مکه دروازه‌لر

ای فضولی یار اکر جور ایتسه آندن اینجمه

یار جوری عاشقه هردم محبت تازه‌لر

سیر قیل کور کیم کلستانك نه آب وتابی وار　　هر طرف بیك سرو سبز وهم کل سیرابی وار

پنجهٔ برك چنار ایتمش مهیا شانه‌لر　　اکلمش کویا که سنبل کاکلینك تابی وار

راحت ایچون فرش صالمش سبزهٔ تر کلشنه　　نرکسك کورمش کوزین مخمور صانمش خوابی وار

بولنور هر درده استرسك کلستانده دوا　　حقه سنده غنچه‌نك صان کیم شفا جلابی وار

کلدی کل آچلدی سنبل لاله طولدی ژاله‌دن　　ای خوش اولکیم عیش وعشرت ایتمکه اسبابی وار

غالب اولمش خلقه ذوق سیر کلشن غالبا　　چکمکه خلقی بنفشه زلفنك قلابی وار

کر فضولی میل کلزار ایتسه فصل کل نوله

عیش ایچون خونابهٔ دلدن شراب نابی وار

سرو آزاد قدکله بکا یکسان کورینور　　کیمه سرکشته اولان باقسه خرامان کورینور

جان کورنمز دیسه‌لر تنده اینانمم نیته کیم　　لطفدن هر نیجه باقسم تنکه جان کورینور

دیردم احوالمی جانانه قیلم عرض ولی　　کوزه بلم اوزمی آنده که جانان کورینور

ای دین صبر قیل آه ایله یاری کورینجك | بکا دشوار اولور اما سکا آسان کورینور
صوردم احوالی عشقکده منجملردن | باقدیلر طالع اوینده دیدیلر قان کورینور
نه کماندارسن ای مه که آتوب غمزه اوقن | یقدیغك صیدده نه زخم نه پیکان کورینور

بر صنم زلفنده کویا که ویربدر کوکلك
که فضولینك ایکن حالی پریشان کورینور

سلوك عشق اطوارم مذاق عشق حالمدر | تجرد عالمی سیرنده عالم پایمالمدر
خیالمده بودر کیم بولمشم عالمده بر خلقت | نه عالم قیمتی خلقت صاندیغم باطل خیالمدر
جنون فیضیله آزاد اولمشم قید علایقدن | کمال و فضل ترکی رتبهٔ فضل وکمالمدر
بنم شمع وصاله یاندران پروانه تك وارن | فنای مطلقم جانانله بزم وصالمدر
طبیبا قلمشم تشخیص درد عشقدر دردم | علامت آه سرد وروی زرد واشك آلمدر
دوادن موجه کلمش بحر دردم شاهد حالم | دل پر اضطراب و نالهٔ بی اعتدالمدر

فضولی عالم فقر وفنادن منعم وقتم
دیار مسکنت نقد قناعت ملك ومالمدر

شفای وصل قدرین هجر ایله بیمار اولاندن صور | زلال ذوق شوقن تشنهٔ دیدار اولاندن صور
لبك سرن کلوب گفتاره بندن اوزکه دن صورمه | بو پنهان نکته یی بر واقف اسرار اولاندن صور
کوزی یاشلولرك حالن نه بیلسون مردم غافل | کواکب سیرنی شب تا سحر بیدار اولاندن صور
خبرسز اولمه فتان کوزلرك قیدن چکنلردن | خبرسز مستلر بیدادنی هشیار اولاندن صور
غمکدن شمع تك یاندم صبادن صورمه احوالم | بو احوالی شب هجران بنمله یار اولاندن صور
خراب جام عشقم نرکس مستك بیلور حالم | خرابات اهلنك احوالی خمار اولاندن صور

محبت لذتندن بیخبردر زاهد غافل
فضولی عشق ذوقن ذوق عشق وار اولاندن صور

غم آچلدقجه زلفکدن بلا و محنتم آرتر | بحمد الله که عمرم اوزانور جمعیتم آرتر
نی تدریج ایله کم طوتمکز یاقوت اولان طاشدن | بو یاندقجه جکر قانیله قدر و قیمتم آرتر
طوتا کور کوزیوان ای اشك کیم تمکینم اکسلدر | بو صورت خانه‌نك کوردکجه نقشن حیرتم آرتر
مریض درد عشقم ترك عالمدر مرادم کیم | بو ناخوش ملکده چوق طوردقجه محنتم آرتر

بوكلدی قامتم حسرت یوكندن وه كه عالمده ایلدم اكـا رب هر طرفه یوز بیك حسرتم آرتر
نه شربتدر غمك كیم ایچدیكجه اكسلور صبرم نه سحر ایلر رخك كیم باقدیغجه رغبتم آرتر

چوق اولدیغجه غم و دردم ره عشق ایچره خوشحالم
فضولی شاد اولوب شـكر ایتیم می نعمتم آرتر

نوله كر رشك رخسارڭله باغری خوبلرڭ قاندر طاشی تأثیر ایله لعل ایلین خورشید درخشاندر
مژەڭ كرسنك دللر كوكلنی آلور عجب اولماز آنڭ تك آبنوس اوق لایق فولاد پیكاندر
پریوشلر دل سختنه دوشمش مهر رخسارڭ سنڭ عكسڭ آلان فولاد كوزاولور فراواندر
دهانڭ درجی كیم قیدین چكرلر حور پیكرلر پریلر طاعت ایچون خاتم ملك سلیماندر
آنڭ یولنده خوبلر سوزرسه‌لر یوز نوله اسركه ملك خیلی سجود آدم ایتمك نص قرآندر
قتی كوكلنه بغری طاشلرڭ دوشمش غم عشقڭ براودر عشق داسوزڭ كه طاشلر ایچره پنهاندر

كزر كوینده هر یان چوق كریبان چاك كلرخلر
بورنكیله فضولی اول سركوی كلستاندر

صبرم آلوب فلك بكا یوز بیك جفا ویرر آز اولسه هر متاع اكا ایل چوق بها ویرر
دوشدم بلای عشقه خردمند عصر ایكن ایل شمدی بندن الدیغی پندی بكا ویرر
صانڭ عجب رطب یرینه ویرسه لعل تر برنخل كیم یاشم اكا نشو ونما ویرر
خاكدر كدر اولكه دوز وكون ثواب ایچون هم آیه سرده هم كونشه توتیا ویرر
قیلمز قبول صورت اقباله بونجه كیم آیینهٔ وجودمه جورڭ جلا ویرر
نی كبی جسمم اولدی اوقكدن دلك دلك دم اوردیغمده یراو یرندن صدا ویرر

هر دردسزدن اومه فضولی دوای درد
صبر ایله اولكه درد ویرندر دوا ویرر

ازل كاتبلری عشاق بختن قاره یازمشلر بومضمونیله خط اول صفحهٔ رخساره یازمشلر
خواص خاكپایڭ شرحنی تحقیق ایدن مردم غبار ایله بیاض دیدهٔ خونباره یازمشلر
كلستان سركویڭ صفاتن باب باب ای كل خط ریحانله جدول چكوب كلزاره یازمشلر
كیروب میخانه قلسڭ تكلم جان بولور شكسز مصورلر نه صورتكیم در ودیواره یازمشلر
ایكی سطر ایلیوب اول ایكی میكون لعللر وصفن كورنلر هر برن بر چشمم كوهر باره یازمشلر

محررلر یازنده هر کیمه عالمده بر روزی	بکاهر کون دل صد پاره دن بر پاره یازمشلر

یازنده وامق وفرهاد ومجنون وصفن اهل درد
فضولی آدینی کوردم سر طوماره یازمشلر

(حرف الزاء)

بوادی کویکده دوا درد دل بیمارمز	سن اغاسن بز قولوز کویکده در بیمارمز
زاهدا کورسینه‌ء چاکن شعله سین بزدن صقن	بر اوجاغز بز که سوزاندر در و دیوارمز
نوله کر اولدیسه فانی کوهکن من باقیم	عشقه بزدندر بقا یوقدر یوق اولمق وارمز
کلشن غم نخلی یوز پرورده آب دیده‌دن	داغلر برك آه آتش بارمزدر بارمز
اهل ترکك قولیوز اولدر بزه جاندن عزیز	یوسف ایسه خودفروش آنکله یوق بازارمز
اشکمز کردابی عالی عمرمز بنیادی پست	کور نه ایچق دیرلکیله چرخ کنور پرکارمز

ای فضولی جور یار وطعنهٔ اغیاردن
وار یوز بیك غم بوهم بر غمکه یوق غمخوارمز

خم قد ایله آغلرم اول طرهٔ طرارسز	کرچه دیرلر چنکدن چقمز ترنم تارسز
سینهٔ چاکمدن اکسك ایتمه تیر غمزه‌کی	ای کل رعنا بیلورسن کیم کل اولمز خارسز
صاقلرزدم ناوکك کوزده بلاسن چکمسم	بسلرزدم صوو روب اول نخل کامی بارسز
یول آزرسن ظلمت حیرتده ای دل واقف اول	زینهار اول کویه وارمه آه آتشبارسز
کریهٔ زار ایله خوشحالم که بحر عشقده	اشکمز کوز برصدفدر لؤلؤ شهوارسز
جانه ازار خدنکك خوش کلور اول کارخه	بر سپارش قیلکه بزدن اولمسون آزارسز

زهددن کچمز فضولی ایلمز ترك ریا
پند چوق ویردم ایشتمز عارسزدر عارسز

طریق فقرطوتسم طبع تابع نفس رام اولمز	غناقیلسم طلب اسباب جمعیت تمام اولمز
دهانکدن اثر کوردم میانکدن نشان وه کیم	بن ناکامه عمرمدن میسر هیچ کام اولمز
مقیم کوی درد ایلر بنی آه جکر سوزم	بوآهنك ملال افزایه بوندن یك مقام اولمز
مرید ساقیم لطفی اهل عشقه دائمدر	نه حاصل اهل زهدك شفقتندن کیم دوام اولمز
دیدم عشاقه جور ایتمه دیدی اول خوبلر شاهی	سیاست اولمینجه عشق ملکنده نظام اولمز

(لیکدن)

لبکدن قطره قطره قان ایچر کوکلم کراهتسز
شکردن اولیجق می قطره‌سی کو یا حرام اولمز

فضولینی ملامت ایلـین بی درد بلمزمی
که بازار جنون رسـوالرنده ننك ونام اولمز

اولدی عالم شاد سندن بن اسیر غم هنوز
عالم ایتدی ترك غم بنده غم عالم هنوز

جان باغشلردی لبك اظهار کفتار ایلیوب
اورمدن عیسی لب جانبخشلقدن دم هنوز

سجده‌کاه ایتمشدی عشق اهلی قاشك محرابنی
قیلمدن خیل ملائك سجدهٔ آدم هنوز

جانه دردك جسمه پیکانك روان ایتمشدی حکم
جسمله جان ارتباطی اولمدن محکم هنوز

اشك صرف ایلر فلکدن کام حاصل قیلغه
بو کهر قدرینی بلمز دیدهٔ پرنم هنوز

پردهٔ چشمم مقام ایتمشدی برترسا بچه
اولمدن مهد مسیحا دامن مریم هنوز

ای فضولی ایلدی هر درده درمان اول طبیب
بر بنم زخمم در انجق بولمین مرهم هنوز

غمزه پیکان کوزك بن مبتلادن صاقلمز
صرف ایدر اهل نظر نقدین کدادن صاقلمز

دل ندریانده چون قلمز بنی غمدن خلاص
چکمن اول تعویذ بارین کیم بلادن صاقلمز

جانه جسمم اول خدنك غمزه‌دن اولمز پناه
هیچ جوشن کسه‌یی تیر قضادن صاقلمز

عشقدن بردم تن سوزانی دور ایتمز فلك
وه نیجه فانوسدر شمعی هوادن صاقلمز

عالمی شیدا قیلور کراولسه کوزدن هم نهان
بر پریوش کیم سر زلفن صبادن صاقلمز

ایلرم بیخود فغان کوردکجه کویك ایتلرین
آشنا راز نهانن آشنادن صاقلمز

بی سبب صانمك فضولینك ملامت چکدیکن
بی خبردر مشربن اهل ریادن صاقلمز

رازعشقك صاقلرم ایلدن نهان ای سروناز
کیمسه باشم شمع تك ممکن دکل افشای راز

خوبلر محراب ابروسنه میل ایتمز فقیه
اولسه کافردر مسلمانلر اکا قیلمك نماز

کیمسه اول بدخویه اظهار ایده‌بلمز دردمی
ای سروناله تکر یچون سن اولغل چاره‌ساز

قالبم کورمش تهی دوکك دیلر برتازه روح
برق آهم کیم کلن پیکانکه ویرمش کداز

بی خود اولدم ای ترابمدن اولان ساغر مدام
رندلر بزمن کروب بریتوربندن نیاز

خوب صورتلردن ای ناصح بنی منع ایتمه کیم
پرتو انوار خورشید حقیقتدر مجاز

ای فضولی قالمشم حیرتده بیلمن نیلیم
دهر ظالم بخت نافرجام طلب چوق عمر آز

فغان کیم باغرمك اول لاله رخ قان اولدیغن بیلمز
جگر پرکاله سنده داغ پنهان اولدیغن بیلمز

حبیبم کوکلی جمع ایلمز رخساری دورنده
مگر زلفی کبی حالم پریشان اولدیغن بیلمز

قیلور دولت وصلن بولان مغرور اولان عاشق
وفا رسمن صانور دشوار آسان اولدیغن بیلمز

کوزلر دولت وصلن بولان مغرور اولان عاشق
نشاط وصلده اندوه هجران اولدیغن بیلمز

دل صد پاره دن بیدادی کسمز غمزهٔ مستك
نه غافل پادشه در ملك ویران اولدیغن بیلمز

صانور زاهد اوزین خالی خیالکدن غلطدر بو
او حیران اولدیغندندر که حیران اولدیغن بیلمز

فضولی خسته یه دشمن سوز یله دوست جور ایلر
زهی ساده معارض قول بهتان اولدیغن بیلمز

کوکلده بیك غم واردر که پنهان ایلمك اولمز
بو هم بر غم که ایل طعنندن افغان ایلمك اولمز

نه مشکل درد اولورسه بولنور عالمده درمانی
نه مشکل درد ایمش عشقك که درمان ایلمك اولمز

فنا ملکینه چوق عزم ایتدای دل چکمه زحمت کیم
بو تدبیر ایله دفع درد هجران ایلمك اولمز

صقین کوکلم یقرسن پندن دم اورمه ای ناصح
هوای نفس ایله بر ملکی ویران ایلمك اولمز

دهانك اوزره لعلك استمش دل دفعی مشکلدر
کورنمز هیچ جرمی یوق یره قان ایلمك اولمز

دعالر ایلرم بندن بکا بردم کذار ایتمز
نه چاره سحر ایله سروی خرامان ایلمك اولمز

فضولی عالم قید ایچره سن دم اورمه عشقندن
کمال جهل ایله دعوای عرفان ایلمك اولمز

نیجه یللردر سر کوی ملامت بکلرز
اشکر سلطان عرفانز ولایت بکلرز

ساکن خاك در میخانه یز شام وسحر
ارتفاع قدر ایچون باب سعادت بکلرز

جیفهٔ دنیا دکل کرکس کبی مطلوبمز
بر بلوك عنقالرز قاف قناعت بکلرز

خواب کورمز چشممز اندیشهٔ اغیاردن
پاسبان کنج اسرارز محبت بکلرز

صورت دیوار ایدوبدر حیرت عشقك بزی
غیر سیر باغ ایدوب بز کنج محنت بکلرز

کاروان راه تجریدز خطر خوفن چکوب
کاه مجنون کاه بن دور ایچره نوبت بکلرز

صانمه کز کیم کیجه لر بیهوده در فریادمز
ملك عشق ایچره حصار استقامت بکلرز

یاندیلر فرهاد ومجنون دست جام عشق اولوب
ای فضولی بز اول یاندقجه صحبت بکارز

تشنهٔ جام وصالك آب حیوان استمز
مائل مور خطك ملك سلیمان استمز
ظلمت زلفك کرفتاری دم اورمز نوردن
طالب شمع رخك خورشید رخشان استمز
ایلمز میل بهشت افتادهٔ خاك درك
ساکن کنج غمك سیر کلستان استمز
جوردن آه ایتمه ای عاشق که عین لطفدر
دوست اسباب کمال حسنه نقصان استمز
عشقدن آه ایتسون عاشق بقر کوکلم دیو
هیچ سلطانم دین ملکنی ویران استمز

ای فضولی متصل دوران مخالفدر سکا
غالبا ارباب استعدادی دوران استمز

خلقه اغزین سرنی هردم قیلور اظهار سوز
بونه سردر کیم اولور هر لحظه بوقدن وار سوز
آرتورن سوز قدرنی صدقیله قدرین آرتورر
کیم نه مقدار اولسه اهلن ایلر اول مقدار سوز
وير سوزه احیا که طوتدقجه سنی خواب اجل
ایده هر ساعت سنی اول اویخودن بیدار سوز
رنکار عنبرین خطدر که کوکللر الدغه
کوستر هردم نقاب غیبدر رخسار سوز
خازن کنجینهٔ اسراردر هردم چکر
رشتهٔ اظهاره بیك بیك کوهر اسرار سوز
اولیسان غواص بحر معرفت عارف دکل
کیم صدف ترکیب تندر لؤلؤ شهوار سوز

کرچوق ایسترسن فضولی عزتك ازایت سوزی
کیم چوق اولمقدن قیلوبدر چوق عزیزی خوار سوز

بکا باد صبا اول سرو کلرخدن خبر ویرمز
آچلمز غنچهٔ بختم امیدم نخلی بر ویرمز
دوکوب کوز یاشنی سنمز هلاکم استرم اما
اجل پیکینه سیل اشك کردابی کذر ویرمز
کوزمده مسکن ایت خارمژه مدن احتراز ایتمه
کل خندانه صوردم خاره یار اولمق ضرر ویرمز
اکر جان آلمق استرسن تندن تیغکی کسمه
که پژمرده نهاله ویرمینجه صو ثمر ویرمز
قیاس ایت شمعدن وهم ایله چرخك انقلابندن
کیم اول باش آلمغه قصد ایتمینجه تاج زر ویرمز
بلا ضمننده راحت اولدیغن اظهار ایدر خلقه
فلك بیهوده خار خشکدن کلبرك تر ویرمز

فضولی دهردن کام المق اولمز اولمدن کریان
صدف صو المینجه ابر نیساندن کهر ویرمز

بنم اشكم مكدر خاطرمدن دفع غم قيلمز — بوروشندركه نم آيينه‌دن ژنكار كم قيلمز

خم ابروى مشكينك كورسه زاهد كژبين — دخى قامت سجود كوشهٔ محرابه خم قيلمز

سكاى شوخ سنكين دل ديمم بت نيجه كيم بت هم — اكرچه سنك دلدر بويله بيدادوستم قيلمز

جفاوجورايله قان اولدى باغرم يارب اول بدخوى — نيچون ترك ايلمز جور وجفاسن بركرم قيلمز

مرادم كريه‌دن كسب غبار رهكذاركدن — كوزم ياشى دمادم چهره‌مى بيهوده نم قيلمز

خطك دورنده اشك آلله درد غم شرحن — دم اولمز كيم رخ زرد اوزره مژكانم رقم قيلمز

فضولى خسته دل تاروضهٔ كويكده ساكندر
تماى بهشت وميل كلزار ارم قيلمز

كوهكندن كورينور كوهده آثار هنوز — اول نه بكزر بكا آنك اثرى وار هنوز

چكدى مجنون اياغن باديه‌دن ليك ويرر — قانلو كللر اياغندن چكلن خار هنوز

وادئ عشقده سودا ايله سركشته ايدم — كلمدن كردشه بوكنبد دوار هنوز

نقطهٔ خالنه باغلنمشيدى جان وكوكل — كرمدن دائرهٔ دورده پركار هنوز

ماهه چكدم شب هجران علم شعلهٔ آه — آه كيم اولمدى اول ماه خبردار هنوز

نالهٔ زارم ايله خلقه حرام اولدى يوقو — قاره بختم يوقودن اولمدى بيدار هنوز

مرهم وصلى ايله بولدى قمو درده دوا
بو فضولى الم هجر ايله بيمار هنوز

(حرف السين)

اى كوكل اول خنجر مژكانه ايلرسن هوس — قصد جان ايتدك بقاى عمردن پيوندكس

چكمه غربت عزمنه اى ساربان محمل صقن — كيم بو يولده بيم غربتدندر افغان جرس

حال زارمدن سنى فريادم آكاه ايلدى — شكرلله اولدى فريادم بكا فريادرس

بر بينه سانجاوب هر يان تنمده اوقلرك — مرغ روحم قيدنه اولمش مرتب بر قفس

طعنهٔ اهل ملامتدن نه نقصان عاشقه — برق لامع دفعن ايلرمى هجوم خار وخس

سوز عشقك تنده تاكه بولسون نقصان ديو — جان چقنجه استرم چقمايه تندن برنفس

اى فضولى بن قناعت ملكنك سلطانيم
سلطنت اسبابى اكمده پلاس فقر بس

خاکره ایتدی عاشقی مسکینی اول هوس
کیم پای بوس یاره قچن بوله دست رس
راز درونی طشره یه صالمق روا دکل
بودر کناهی کیم آصیلور متصل جرس
دیدار دوستدر ایکی عالم نتیجه سی
یوق اندن اوزکه عاشقه عالمده ملتمس
سینم هوای عشقکله طولادی نی کبی
دم اوردیغمجه آه وفغاندر چقن نفس
هرقید اولورسه محض بلادرکه بلبله
کرشاخ کلدن اولسه کدورت ویرر قفس
اول غمزه دن کوکل اکر استرسك التفات
تیغ تجرد ایله جهاندن علاقه کس

اولمز وجود عاشقه عشق ایچره اعتبار
دویمز فضولی آتش هجرانه خاروخس

کوز یاشمدن سوز پنهانم قیلوب عارف قیاس
بیخبر تأثیر انجمدن دکل اختر شناس
قانیتر کیم دمبدم کوزدن اینوب اورتر تنم
دشت غم مجنونیم بن قاندن و قاندن لباس
خشتلرتك بربری اوزره جکر پرکاله سن
کوزصالوب یغمش حباب خون بناسیچون اساس
ای صانی ژولیده مو باشنده مجنونك صقن
بی تکلف کتمه کیم لیلی اویدر اول پلاس
لحظه لحظه خم قدم پیکانك استرتا قلور
ذره ذره ماه نو خورشیددن نور اقتباس
تیغ غمزه ك ایله براندر که جلاد اجل
دوکسه قان تعجیل ایچون تیغکدن ایلر التماس

ای فضولی زهر قهرایله طولودر طاس چرخ
چکمزانك قهرینی هرکیم جکر برطولو طاس

مسکن ای بلبل سکا که شاخ کلدر که قفس
نیچه عاشقسن که آهکدن طوتشمز خاروخس
یار کوینده مسلمانلر کز اولسیدی یرم
کافرم کر روضهٔ رضوانه ایلرسم هوس
کوه فریادی صداسین ویردی فرهادك دیمك
نقش شیریندر ویرر آوازاولوب فریادرس
ناقه لیلی محملن چکمش بیابان سیرنه
ایله مجنونی بو حالتدن خبردار ای جرس
برنفس قالمش حیاتمدن حبیبم صبح تك
نوله کز برمهر کوسترسك بکا آخر نفس
خالی ایتدم دل هوای اختلاط غیردن
بزم غمده نی کبی همدم بکا فریادرس

ای فضولی کرسکا جمعیت دلدر مراد
باغله بردلداره کوکلك غیریدن پیوندی کس

(حرف الشین)

ای خوش اول مست كه بلمز غم عالم نه ایمش   نه چكر عالم ایچون غم نه بیلور غم نه ایمش
بر پری سلسله سی عشقنه دوشدم تا كه   شمدی بلدم سبب خلقت آدم نه ایمش
واعظ اوصاف جهنم قیلور ای اهل ورع   وار آنك مجلسنه كور كه جهنم نه ایمش
اوقی سینه‌دن آتوب قالمش ایدی پیكانی   آه بلدم سبب آه دمادم نه ایمش

ای فضولی مزۀ ساقی وصهبا بلدك
توبه قیل تا بیله سن زرق وریا هم نه ایمش

بو كون تیغن چكوب چقمشدی اول سرو روان سرخوش   صقن ای رحم ایدن جاننه كیم بلمز امان سرخوش
اكا هشیار ایكن درد دل استردم دیم ساقی   پیاپی صونه جامی قیله اول سرو روان سرخوش
دكل تقویدن اینسم باده تركن وهم آندندر   كه اظهار ایلیم خلق ایچره عشقك ناكهان سرخوش
مكر قان ایچمك ایله اسرمشدر نركس مستك   بسی می نوش ایدنلر كوردم اولمز بویله قان سرخوش
می عشقكله سرمست اولدیغم ایلدن نهان قالمز   محال عقلدر كیم صاقلیه راز نهان سرخوش
كوكل تا اولدی بیخود الدی غمزه‌ك جامی تندن   ویرر یغمایه نقد كنجن اولغج پاسبان سرخوش

فضولی بزم قلمش غیر یلرله بو كون اول كلرخ
رقیب كچردی كوردم بو كون یاری یمان سرخوش

بت نورسم نمازه شب و روز راغب اولمش   بونه دیندر الله الله بته سجده واجب اولمش
اثر قیل طاعت اكا ویرمش اویله حالت   كه قلوب اهل حاله حركاتی جاذب اولمش
فرحم كورب جفاسن حسناته داخل ایلر   نه ملك كیم اول پرینك عملنه كاتب اولمش
نه عجب كر اولسه غمدن دونم و كونم برابر   نظرمدن اول یوزی كل نیجه كون كه غائب اولمش

غم هجردر كه آرتر الم ایله عشق ذوقی
غلط ایلمش فضولی كه وصاله طالب اولمش

بلمز ایدم بلك آغزك سرنی دشوار ایمش   آغزكی دیرلردی یوق دیدكلر نجه وار ایمش
عاجز اولمش یقمغه آهیله كوهی كوهكن   نیلسون مسكین آنك عشقی هم اولقدار ایمش
طاشده چكمش خلق ایچون فرهاد شیرین صورتن   عرض قیلمش خلقه محبوبن عجب بیعار ایمش
كعبه احرامنده زاهد دیدیلر بل باغلادی   ایلدم تحقیق انك باغلندیغی زنار ایمش
عمرلردر ایلرم احوال دنیا امتحان   نقد عمرو حاصل دنیا همان بر یار ایمش

ذوق دیداریله دلدارك یوق ایتدم وارمی   دولت باقی که دیرلر دولت دیدار ایمش

دون فضولی عارضك کورکچ روان طاپشوردی جان
لاف ایدوب دیردی که جانم وار امانت دار ایمش

غنچه‌سین کل بلبلك قتلینه پیکان ایلمش   بلبل آچلقان کلی یوزینه قلقان ایلمش
کل عروسین صلح ایچون بلبل نکاح ایتمش مکر   اوزنی یاشل بوداغ ایچنده پنهان ایلمش
غنچه پیکانینی تیز ایتمکك ایچون شاخ کل   جسمنی باشدن اباغه مثل سوهان ایلمش
دهر ارا کر برصنق دیوار کورسك اویله بیل   اول سلیمان ملکیدر کیم چرخ ویران ایلمش

ای فضولی مهرنه الدانمه چرخك کردشی
کوکه یتورمش ولی خاك ایله یکسان ایلمش

دلکه سرمنزلی اول زلف پریشان اولمش   نوله جرمی که اصلماسنه فرمان اولمش
شاهسن ملك ملاحتده سکا قوللر چوق   بری اولدر که واروب مصرده سلطان اولمش
رحم ایدوب عاشقکی حشر کونی یاقیه‌لر   که بو دنیاده اسیر غم هجران اولمش
دیدیلر غم کیدرر باده چوق ایچدم سنسز   غم هجرانه مفید اولمدی اول قان اولمش
باغبان چن دهره خیال دهنك   سبب تربیت غنچهٔ خندان اولمش
ادم اول سرکویك وبروب آلمش جنت   ایشدوب طعن ملك صکره پشیمان اولمش

ای فضولی بنم احوالمه بر واقف یوق
اویله کیم عالم آنك حسنته حیران اولمش

حباب اشك خونین جسممی ایلدن نهان ایتمش   غم عشقك بنی رسوای بی نام ونشان ایتمش
کوتورمش خاکدن طغیان اشکم خاروخاشاکی   باشم اوزره ملامت قوشلری ایچون آشیان ایتمش
بو کوپ محنت یوکندن قدمی چقمش تندن جان   طواف کویك ایتمك قصدنه طی مکان ایتمش
سنکله دعوی حسن ایتدیکیچون ماه حسن ایچره   فلك تعزیر ایدوب لیلایی رسوای جهان ایتمش
مکر ترکیب عیسی کرد خاك درکهندندر   که دورمش خاکدن قدر یله عزم آسمان ایتمش
کزن پیکانلرکدر تنده یاجان باغنه عشقك   بلاسر چشمه سندن هر طرف صولر روان ایتمش

فضولیدن مزاجن منحرف کوردم بو کون یارك
مکر فرصت بولوب برشمه حالندن بیان ایتمش

تا که طاق زرنگارین چرخ ویران ایلمش | خشت زرین صبا فرش گلستان ایلمش
کاتب تقدیر خط سبزه تحریر ایتمکه | برك گلزاری خزان لوح زر افشان ایلمش
قطع ایدوب فصل خزان آب روان شیرازه سین | نسخهٔ گلزارك اوراقین پریشان ایلمش
دورجورین کورکه نزهتکاه اهل ذوق ایکن | جویبار گلشنی زنجیر زندان ایلمش
ایلمش تدبیر تشویش خزان تاراجنك | لاله‌رنکین رختنی داغ ایچره پنهان ایلمش
روزکارین تیره بختی قاره نطقن لال ایدوب | ماتم گل بلبلی زاغ ایله یکسان ایلمش

ای فضولی دهر حالن شاخ گلدن قیل قیاس
کیم ویروب اول تجمل صکره عریان ایلمش

جسممی باندرمه رحم ایت یاشمه ای باغری طاش | احتیاط ایت یانمسون تا که قورو یانده یاش
خوش بکر نظارهٔ حسنکله عمرم وار امید | کیم قیله مقبول درکاهك بنی حسن معاش
طوف کویکده اباقدن باشه ایرمش برمدد | نوله کرقدم بوکوب هردم ایاغم اولسه باش
فتنه یاین قورمغه آتشمی اولمش احتیاج | کیم اوررسن عالمه آتش چاتوب هرلحظه قاش
ای حباب اشك ناباب ایت تن عریانمی | کیم بورسوا پرده‌می چاك ایتدی سرم قیلدی فاش
پاره پاره کوکلمك سوزدرونه تابی یوق | کوزیولندن قطره قطره صواولوب چقیدی کاش

ای فضولی غرق خوناب ایتدی کوز مردملرین
کوره‌یم قلاب مژکانه دیزلسون قانلو یاش

(حرف الصاد)

زهی جواهر احسان عامه معدن خاص | در شفاعت ایچون بحر رحمته غواص
یتوب حضورکه معراج وقتی قیلشلر | قر حصول مؤثر سهل کسب خواص
فلك هم اول کیجه بولمش صفا که صوفی تك | قرار دوتمیوب اولمش اوبزمده رقاص
ره متابعتکدر طریق فوز و نجات | هوای مرحمتکدر امید خیر و خلاص

تفاخر ایله فضولی که اندن اوزکه دکل
سکا زمانه ده نقش صحیفهٔ اخلاص

(حرف الضاد)

خلقه خوبلردن وصال راحت افزادر غرض | عاشقه انجق تصرفسز تماشادر غرض

زاهدا ترك ایتمه شاهدلر وصالی راحتن	كرعبادتدن همین غلمان وحورادر غرض
حورو كوثردن كه دیرلر روضهٔ رضوانده وار	ساقیٔ كلچهره وجام مصفادر غرض
ذوقسز لازم چقر دنیادن اول دنیا پرست	كیم اكا دنیادن انجق ذوق دنیادر غرض
راحت اولسیدی غرض دنیاده فقر استردی خلق	غالبا كیم خلقه بر بیهوده غوغادر غرض
عارف اول سودای عشق انكار ین ایتمه ای حكیم	كیم وجود خلقدن انجق بو سودادر غرض

قیل فضولی ترك ابرام تكلم كیم یتر
صورت حالك كه اظهار تمنادر غرض

قیل صبا كوكلم پریشان اولدیغن جانانه عرض	صورت حالن بو ویران ملكك ایت سلطانه عرض
درهم اولمش سنبلك كویا كه قلمشدر آكا	مو بمو حال دلم دللر اوزادوب شانه عرض
تنده جانم بر پرینكدر امانت صاقلرم	اول زماندن كیم امانت قیلدیلر جانانه عرض
خلق كفر اهلینه ایمان عرض ایدر بن دمبدم	كفر زلفك ایلرم كوكسمده كی ایمانه عرض
صورت بی جانه جنت دولر بتخانه تك	قیلسه لر جنتده تصویرك چكوب غلمانه عرض
منعمك عرض تجملدر ایشی فقر اهلنه	نوله كردل قلسه هردم درد عشقك جانه عرض

ای فضولی بو یله پنهان طوتمه اشك آلكی
ایله هر رنكیله كیم وار اول كل خندانه عرض

❊ حرف الطاء ❊

قلیه غل محكم كوكل دنیایه عقد ارتباط	سن برآواره مسافرسن بو بر ویران رباط
بو چمنده غنچه لر كالر كورن عارف بیلور	كیم ثبات اوسننده یوقدر هیچ فیض انبساط
اهل عرفاندر جهان كیفیتن تحقیق ایدن	كیم نشاطندن بولور یوز غم غمندن یوز نشاط
عشق دورانی بكا تا بشوردی مجنون نوبتن	خالی اولمز نقش ارباب وفادن بو بساط

هر بتن مهرویه صرف ایتمه فضولی عمركی
بیوفالردن حذر قیل طوت طریق احتیاط

❊ حرف الظاء ❊

درجدر لعل روانبخشك درشهوار لفظ	درجدن درلر دوكرسن ایلسك اظهار لفظ
اویله آغزك تنكدر كیم سویلشور ساعت سكا	كرچه نازكدر و یرر البته برآزار لفظ

يتمك اولمز لفظ جان بخشـكله آغزك سرنه
وحى دركويا بوكيم مطلق آغز يوق وار لفظ

نيجه املاك كچ كاور كفتاره كويا كيم كورر
بن كبى اول لعلـدن آيرلمغى دشـوار لفظ

غنچـه املاكك لطافتدن دم اورمش بلمزم
نيلر اظهار ايلـكچ اول لعـل كوهر بار لفظ

اى فضولى اسـترم دلداره حالم صورميه
رشكدن كيم بولمسون وصل لب دلدار لفظ

* حرف العين *

آفتـاب طلعتـك طوتدقجه اوج ارتفاع
قتـل اهل عشـقه تيغ غمزه درآندن شعاع

دشت طوتمق عادتن قويمشدى مجنون عشقده
شهرهٔ شهر اولمغين رسمن بن ايتدم اختراع

زرق دريا سـنده برخاشاك دركيم چرخ نور
صوفىٔ شـياد كيم دوران طوتوب ايلر سماع

كچديكم دنيا وعقبادن سنكچون اولدى فاش
طوغرى ديرلر كل سرجاوز الاثنين شـاع

اول بت سركش كاورصالمش جمالندن نقاب
اى سلامت الفراق اى عقل وايمان الوداع

جان ودل برعمردر تيغكچون ايلرلر جـدال
كيرمدين تيغك سـنك اورتايه قطع اولمز نزاع

اى فضولى آخرت ملكينه لازمدر سـفر
بويله فارغ كزمه تقويدن مهيـا قيل متاع

يار وصلن استين كسمك كرك جاندن طمع
هر كسى كيم وصل يار اسـترکسك آندن طمع

آرزوى وصـل جانان جانه آفتـدر كوكل
ياتعلق جاندن اوزيا وصـل جانادن طمع

چون بكا برذره جه يوقـدر تماشـاى جمال
بن كيم وصل ايتمك اول خورشيد رخشاندن طمع

عاشـق اولـدركيم تمنـاى بلاى هجرايده
يوخسه چوقدر مهر ايدن اوماه تاباندن طمع

رشـتهٔ طول امـل دام بلادر نيـلیم
كسمك اولمز اول سر زلف پريشـاندن طمع

عارضك كورمك حياتم تازه ايلروه نه عجب
كركدا اوجه معاشن قيلسه سلطاندن طمع

متصل خرمان قيلور حاصل طمعدن اهل حرص
طرفه كيم آرتر بكا كلدكچه حرماندن طمع

استرايسك حسرت وحرمانه بردم دوشمك
كس فضولى دهردن اميد دوراندن طمع

دل اوزادر بحث ايله اول عارض جانانه شمع
اود چيقر اغزندن ايتزمى حذر كيم يانه شمع

نوله غيرت آتشى جانم ارتسـه موم تك
بونه سوزدر كيم ديمشـلر عارض جانانه شمع

عارض جانان ایله بحث کمال حسن ایدر — دل اوجندندر که هر ساعت دوشر نقصانه شمع
که ایاغی باغلو که بوینی ندندر بلمز — بر پری عشقندن اولمشدر مکر دیوانه شمع
نوله کوکلم عارضک استرسه جانم قامتك — رسمدر عالمده بلبل کل سور پروانه شمع
قیل شبستانن مشرف کیم نثارك قیلغه — رشته دن درلر چکوب جمع ایلمش دامانه شمع

ای فضولی ذوقدك یاقدك تنك روز وصال
نیتدك ای غافل کرکمزمی شب هجرانه شمع

(حرف الغین)

کل ای راحت صانان اسباب جمعن قیلمه نادانلغ — طریق فقر طوت کیم فقر ایمش عالمده سلطانلغ
مراد ار سلطنتدن کام دلدر نفسه تابعسن — نه حاصل سلطنت آدیله قیلمق بنده فرمانلغ
پریشانلقدن ای اهل جهان سز جمع ایدك خاطر — که بن جمع ایلدم هرقانده واردر بر پریشانلغ
نه طالعدر بو کیم عالمده آغاز ایتدم بر ایش — کیم اول ایشدن سرانجام ایتدم حاصل پشیمانلغ

بکا ظلم صریح اول کافر ایلر کیمسه منع ایتمز
فضولی کفر اولورمی کردیسم بو قدر مسلمانلغ

ساقیا می صونکه دام غمدر رهشیارلغ — مستلکدر کیم قیلور غم اهلنه غمخوارلغ
وار فکرن یوق غمن چکمك ندر بر جام ایله — بیخبر قیل کیم بکا بر اوله یوقلغ وارلغ
بندن آخر چون قیلور بیزارلق اسباب دهر — دهر اسبابندن اول یك کیم قیلم بیزارلغ
جان متاعینك بهاسیدر نه کیم دوران ویرر — طرفه کیم بن صانورم شفقتدر اول غدارلغ
طعنهٔ اغیار چکمکدر ایشم بریار ایچون — کیم اولور اغیاره یار ایلر بکا اغیارلغ
چکمه زحمت چك الك تدبیردر دمدن طبیب — کیم دکل سن بلدیکك بن چکدیکم بیمارلغ

ای فضولی ایلرم قطع تعلق یاردن
بو طریق ایچره بکا توفیق ایدرسه یارلغ

عیش ایچون بر طرفه منزلدر بهار ایامی باغ — انده دیکمون غنچه وش هر کیم که عیش استر اوتاغ
غنچه‌لر آچلدی سیر باغ ایدك ای اهل دل — کیم کوروب کللر کوکلر آچلن چاغدر بو چاغ
سندن ای بلبل فزوندر بنده محنت فصل کل — سنسن ویك تازه کل حالا بن ویك تازه داغ
باغه سروم کلدیکن بلمش سحردن شاخ کل — روشن ایتمش رهکذاری اوزره هر یان بیك چراغ

چکسه‌لر زنجیر ایله کلزاره کتمن کیم بکا — سنبل زلفك فراقندن مشوشدر دماغ
موسم کلدر ولی کتمن چمن سیرینه کیم — روضهٔ کویك بکا اولسیردن ویرمش فراغ

محرم اولمز رندلر بزمنده‌می نوش ایتمین
ای فضولی چك اياغ اول بزمدن یاچك اياغ

(حرف الفاء)

ای خدنك غمکه سینهٔ احباب هدف — منتظر خنجر مژکانکه جانلر صف صف
خاك درکاهکه هر صبح سورر کون یوزنی — غالبا آندن اکا حاصل اولور بو شرف
حاش لله که بو دیوانهٔ شوق خطکه — سبب قید اوله زنجیر سطور مصحف
صالدی دریایه صبا خنجر غمزه‌ك وهمن — که چیقرمایه دخی کوهر ناسفته صدف
ای کوکل عالمه آلدانمه سکا رنك ویرر — خاکدر کیم آنی که لعل قیلور کاه خزف
بزم جمشید فنا بولمغله بلدم سکیم — دور جورندن ایمش نالهٔ نی نوحهٔ دف

ای فضولی طلب رتبهٔ عرفان ایله
جهل ایله حاصل اوقات شریف اولدی تلف

محنت عشق ای دل آساندر دیو چوق اورمه لاف — عشق بر یوکدر که خم بولمش آنك آلتنده قاف
اولمه غافل درد کشلر صحبتندن ای کوکل — کر دیلرسك ایده‌سن آیینهٔ ادراکی صاف
صبحدم زلفك داغتمه شام عرض عارض ایت — قویمه صبح وشام ارا سنده طریق اختلاف
رشك رخسارکدن خورشیده صالمش اضطراب — غیرت قدك مزاج شمعه ویرمش انحراف
خاك کویك کعبه‌یه نسبت قیلن بلزمی کیم — بونده هردم آنده بر نوبت اولور واجب طواف
وهمم آندر که ممکن اولمیه غمدن نجات — فرج اللهم همی نجنی مما اخاف

ای فضولی زاهدار دعوای عقل ایلر نه سود
نی ذوق عشقدر جهلینه عین اعتراف

(حرف القاف)

اولور رخسارکه کون لمعه کلبرك تر عاشق — سکا کسك دکل کوکدن ایرز یردن بتر عاشق
بکا مقصود ترك عشق ایدی وه کیم بنی حسنك — اولوب کون کوندن افزون قلدی کون کوندن بتر عاشق
تماشای جمالکدن نظر اهلینی منع ایتمه — نه سود اول خوب یوزدن کیم اکا قیلمز نظر عاشق

چنده پای بوسندن اولوبدر سبزه‌لر خرم — همان بر سبزه‌جه اولماغه عالمده بتر عاشق

قیلورسن بیك جگرقان هر بکاباقدقجه ای ظالم — نه باقمقدر بو هر دم قاندن آلسون بر جگر عاشق

قیرارسن اهل عشقی طوتالم کیمسه الك طوتمز — نه ایشدر بو کرکزمی سکا ای سیمبر عاشق

نه پروانه دویر بر شعله‌یه نه شمع بر آهه
فضولی صانمه کیم بکزر سکا عالمده بر عاشق

تاب خورشید مه رویکه ویرمش رونق — تاکه زیبا خطا ایچون اوله بو تذهیب ورق

عکس خدکله کورن دائره‌ده آیینه‌یی — دیر مه بدردر انکشت نبوتدن شق

سکا کلشنده نثار ایتمك ایچون هر نرکس — کوتوربدر باشه التون طولو بر سیم طبق

هر خطك مصحف حسن حقه بر آیتدر — مکتب عشقده هر دل اکا بر طفل سبق

عاشق اولمق سکا بیدر بزه برهان جنون — حسنه عقل اهلی مقید اوله بلمز مطلق

رسمدر عاشقه کلمك قاشی یایلردن اوق — عشق پیدا اوله‌لی بویله قورلمش بو نسق

شاهد حسن بساطنده بو کون اول کلرخ
ای فضولی بن آواره سورلمش بیدق

اولمز اولدی کورب احوالمی ایل خوبلره عاشق — عشق نهینده بوره والغی کور شرعه موافق

کلور اولسك قیلاورم فرش رهك پردهٔ چشم — دخی نم وار عزیزم کوزه قارشو سکا لایق

کولوب آچلق اومولز دهنکدن مکر اولدر — جزو کیم لایتجزی دیر اکا اهل دقایق

بغرمك پاره‌لرین کوزلرم آصمش مژه‌لرده — هر دم کوشه نشین قندن و قندن بو علایق

کیجه‌لر شمع یانر اشك دوکر صبح کلنجه — جان ویرر صبح کلن دمده زهی عاشق صادق

سبقت ایتمشدی جگرقانی کوزم یاشنه هر دم — عشق حکم ایتدی ینه جاری اوله عادت سابق

ای فضولی اوزکی کوشه نشین ایت خم می تك
اوله تا که اوله‌سن کاشف اسرار حقایق

(حرف الکاف)

ای فراق لب جانان جگرم خون ایتدك — چهرهٔ زردمی خونابه‌له کلکون ایتدك

جگرم قانی کوز یاشنه دوکدك ای دل — واره واره آنی قلزم بونی جیحون ایتدك

نیجه حسنله سنی لیلی‌یه نسبت قیله‌یم — بلیوب قدرمی ترك بنی مجنون ایتدك

سویلدك كيم طوتارم شاد كوكلارده مقام — شاد ايكن بو سوزايله كوكلمى محزون ايتدك

عهد قيلدك كه جفا كسميه‌سن عاشقدن — عاشقى وعدهٔ احسانله ممنون ايتدك

جرعه جرعه مى ايچوب زيب جمال آرتوردك — ذره ذره كوزيمك نورنى افزون ايتدك

اى فضولى آقيدوب سيل سرشك اغليه‌لى
عشق اهلينه فغان ايتمكى قانون ايتدك

قيلدى زلفك تك پريشان حالمى خالك سنك — بركون اى بى درد صورمزسك نه در حالك سنك

كندى باشكدن كوكل اول سروقدك سايه‌سى — آغله كيم ادباره تبديل اولدى اقبالك سنك

زينت ايچون جسم ديوارنده ايتمزدم يرك — چكمسيدى عشق جان لوحنده تمثالك سنك

تيرى چكمزسن جفا تيغين بنى اولدرمكه — اولدرر هر كون بنى آخر اهمالك سنك

غرق خوناب جكر قلمش كوزم مردملرين — آرزوى خال مشكين و رخ آلك سنك

دامكاه عشقدن دوت بركنار اى مرغ دل — صيمدن سنك ملامتدن پروبالك سنك

سايه‌وش چوقدن فضولى خاك پايك پاصلنور
اول اميد ايله كه بركون اوله پامالك سنك

چشممى اشكله كنج در مكنون ايتدك — مردم چشممى احسانله قارون ايتدك

مى كلكونى ديدك عقله زياندر زاهد — بويدر عقل كه ترك مى كلكون ايتدك

جانم آلدك مى ايچون ساقى ايچوردك بكاقان — داد الكدن كه بنى آلله مغبون ايتدك

خطكى آفت جان اولديغنى بيلدردك — لطف قيلدك كه بنى واقف مضمون ايتدك

دل دوتر مار سر زلفكى وهم ايليوب — بلمزم كيم اكا تعليم نه افسون ايتدك

يله‌مز اولدى بنى طعنه ايدن اهل ريا — شكركيم حالمى اى عشق دكركون ايتدك

اى فضولى نه مراد اولسه ميسر بلسم
بونجه كيم حسرت لعليله جكر خون ايتدك

جان ويرر رايحهٔ تربت پاكك اى تاك — نور الله لك الارض سقى الله ثراك

حرمت ايتدك مى‌يه تعظيم ايله طوتدك ساقى — عظم الله لك الاجر على الله جزاك

سركويكده غريبوز بزه برمونس يوق — طال ما آنسنا القلب جعلناه فداك

صفحهٔ دلده بولنمز اثر صورت غير — حين ما حل نفى الغير عن القلب هواك

ره عشقكده كوتور غيردن اى دل رغبت — فاذا شئت رفيقا الم العشق كفاك
خواب غفلتده كوكل وصلدن الدك محروم — فاز من نال صفا الوصل وما خاب سواك

اى فضولى نه بيلور اهل ورع مى ذوقن
انكر الحكمة من لامك جهلا و نهاك

شمع رويك آفتاب عالم آرادر سنك — نور حق خورشيد رخسار كده پيدادر سنك
سن اول كوهر كه درج كائنات ايچره بو كون — ممكن اولان عيبدن ذاتك مبرادر سنك
جان و يرر لعلك تمناسنده بيك آب حيات — فيضكه لب تشنه بيك خضر و مسيحادر سنك
سرو وكل نظاره سن نيلر سكا حيران اولان — كيم قدك سرو ورخك كلبرك رعنادر سنك
راز عشقك خلقدن قيلق نهان ممكن دكل — عاشقك اول وجهدن عالمده رسوادر سنك
قيلدى شوقك اشك غواصى كوزم مردملرين — اى در تر منزلك كويا بو دريادر سنك

جمله آفاقدن چكمش تعلق دامنن
تا فضولى خسته يه وصلك تمنادر سنك

شوله رعنادر كوزم سرو خرامانك سنك — كيم كورن بركز اولور البته حيرانك سنك
كاكلك تك باشكه جزكمك استر خاطرم — اى بن و يوز بن كبى سركشته قربانك سنك
عارضك دورنده جمعيتدن اولسون نا اميد — اولين آشفته زلف پريشانك سنك
چون عجبدر لعله كويالق نه معجزدر بو كيم — ايلر اظهار سخن لعل در افشانك سنك
چرخ يايندن آتلدى جانمه تير اجل — ليك اندن تيزرنك دروندى مژكانك سنك
داغ هجرانك اودن بنكزتمك اولمز دوزخه — اولسون كافر اسير داغ هجرانك سنك

اى فضولى اويله كيم بيمار درد عشق من
يوقدرر اولمكدن اوزكه هيچ درمانك سنك

داغ هجران ايله يانمقدن جكر قان اولسه يك — ملك دل غم منزلى اولنجه ويران اولسه يك
يارى اغيار ايله كورمك عاشقه دشوار اولور — بو يله كورمكدن اسير داغ هجران اولسه يك
سينه مه پيكانكى كوندر كوكل دفينه كيم — سينه ده سوزان كوكل اولنجه پيكان اولسه يك
سر مى رسوالغم فاش ايتمدن عالملره — زار جسمم اشك كردابنده پنهان اولسه يك
داغيدرسه نوله عقد زلفكى باد صبا — فتنه اهلى اولهنك جمعى پريشان اولسه يك

دون فضولی سهو ایدوب ایچمش می و معشوقدن
توبه ایدوب بو عمان ایشدن پشیمان اولسه یك

قیدك ساکن کویك اولنده پیکانك
براییچم صو ایله آغرلدك مهمانك

ناوك غمزه دربغ ایلمه عاشقلردن
کسمه ارباب وفادن نظر احسانك

دیلکاك جان ایدی خاك رهکه طاپشوردن
بتدی اول خود یرنه شمدی ندر فرمانك

جانه یتدم الم هجرك ایله ای ظالم
رحم قیل جانك ایچون وارایسه بردرمانك

داد خواهم سکا دامن نه چکرسن بندن
یوقمی وهمك که طوتم حشر کونی دامانك

ظالم اولسك نه عجب یوق سکا دوزخ وهمی
سکا خود یتیه جکدر سنك اوز هجرانك

وصل ایامی روان یاره فدا ایلمدك
ای فضولی الم هجر ایله چقسون جانك

ای مه بغله دوستلرمی دشمن ایلدك
دشمن هم ایلز بو ایشی کیم سن ایلدك

پیکانلرکله دولدی تنم آفرین سکا
بیداد چکمه تنی آهن ایلدك

تحسین سکاکه کوکلم اوین تیره قویمدك
هر زخم ناوکك بکا برروزن ایلدك

اولسون زیاده رفعتك ای آه آتشین
محنت سرامزی بو کیجه روشن ایلدك

آکسلسون طراونك ای اشك لاله کون
کل کل طاوب مقامزی کلشن ایلدك

جان چقسه منزل ایتمکه اودوت حبابدن
ای کوز یاشی که قصد بنای تن ایلدك

ممکن دکل جهانده فضولی اقامتك
بیهوده سن بو مرحله ده مسکن ایلدك

صبا لطف ایتدك اهل درده درماندن خبر وردك
تن مجروحه جاندن جانه جاناندن خبر وردك

خزان غمده کوردك اضطرابن بلبل زارك
بهار ایامی تك کلبرك خنداندن خبر وردك

سوزیکی وحی نازل کردیسم بن هیچ کفر اولماز
جهانی طوتمش ایکن کفر وایماندن خبر وردك

دیدیلر یار عشاقك کلور جمع ایتمکه کوکلن
مکر کیم یاره عشاق پریشاندن خبر وردك

سلیمان مسندندن دیو کره رغبتن کسدك
دکرده خاتم حکم سلیماندن خبر وردك

فضولی روزکارم تیره اولدی شام هجراندن
نسیم صبح تك خورشید رخشاندن خبر وردك

(بقا)

بقا ملکن دیلرسن واریکی یوق ایله دنیانك — اتك چك كوردیککدن آفتاب عالم آرانك
تعلق ظلمتی تجرید خورشیدینه قیل مطلع — اكر عالمده بر كون كورمك استرسن مسیحانك
كوكل هر صورت شیرینه ویرمه ایج می معنی — حذر قیل طاشه چالمه شیشه‌كی فرهاد شیدانك
رفیقك اولسه دانسز جانور هم صاقله رازاندن — صقن سرك دوشرمه دللره مجنون رسوانك
بتر طاوس تك عجب ایله قیل آرایش صورت — وجودکدن کچوب عالمده برآد ایله عنقانك
كهر تك قیله تغییر طبیعت دلسه‌لر بغرك — قرار ایت هر هوادن اولمه شور انكیز دریانك

فضولی كائنات اسبابنك قیلدم تماشاسین
ندامتسز تنعم یوق تصرفسز تماشانك

دهنك دردمه درمان دیدیلر جانانك — بلدیلر دردمی یوقدر دیدیلر درمانك
اولسه محبوبلرك عشقی جهنم سببی — حور و غلمانی قالور كندوسنه رضوانك
کچدی میخانه‌دن ایل مستی عشقك اولوب — نه ملکسن که خراب ایتدك اوین شیطانك
اورمزم صحت ایچون مرهم اوقك یاره‌سنه — استرم چقمیه ذوق الم پیكانك
نه بلور اوقیان مصحف حسنك شرحن — یره كوكدن نه ایچون اندیكنی قرآنك
یردن ای دل كوكه قاوشدی سرشكم ملكی — آنده هم قوبجقدر اولاری افغانك

ای فضولی اولو بن غرقهٔ كرداب جنون
كورنه قهرینی چکرم دونه دونه دورانك

كلور اول سرو سهی ای كل ولاله آچلك — ای مه و مهر كلك قدرته نظاره قیلك
عزم باغ ایلمش اول سرو روان ای كللر — زر نثار ایده كوزك جمله یغیلك دیرلك
كوتورك اوقلرین ای دیده‌لرم طپراقدن — بو یاوز نسنه‌لرك قدرینی یخشیجه بیلك
ایلك ای دل و جان خنجر مژكانده میل — بیلورم نوایسز آخر كلك اندن كسلك
كوز یاشی تیغكز ایچون دوكلور ای خوبلر — سزی تا ایتمیه رسوا كورینن دمده سلك
دوشدی اود جامه ای تنده اولان پیكانلر — قزمدن معركه بر یاکه اریمك چكلك

ای فضولی قدمن قیلدی فلك خم یعنی
وقتدر چقمغه دنیا قپوسندن اكلك

ای كوكل چوق سیر قلمه كنبد دوار تك — ساكن اولمق سیردن بك نقطهٔ پركارنك

اون و یر جان رشته‌سی خم قامتمدن چکسم آه — بل دکوب چنك اوزره بر آوازه کلمش تار تك

سینه‌می نای اوقلرك دلدی دم اوردقجه کوکل — اون ویرر هر پرده‌سندن ناله موسیقار تك

عارضك اوزره خم زلفك آکوب دون تا سحر — دولانورم هر طرف اودلاره دوشمش مار تك

جسم زارم تیغ بیدادکله اولدی چاك چاك — تند صودن رخنه‌لر پیدا قلان دیوار تك

بلیوب بیهوده‌می جورکدن ایتدم اجتناب — تلخ شربتلردن اکراه ایلین بیمار تك

خاطرك شاد ایلدك اهل وفا کوکلن بوزوب — بر عمارت یاپمغه بیلك اویقن معمار تك

بی بقادر نشئه‌می ذوقن ایتدم امتحان — هیچ ذوقی باقی اولمز نشئهٔ دیدار تك

ای فضولی خاطر اهل صفا آیینه‌در
چرخ جورندن اثر آیینه‌ده ژنکار تك

وار امیدم کیم کوروب جولانکی اولسم هلاك — کرد نعل باد پایك اورته جسمم اوزره خاك

اولدیکم منزلده دفنم قیلمغه صایعك لحد — یر کوروب غربتده احوالم کریبان ایتدی چاك

مست جان ویردم مزارم اوزره تعظیم ایلیوب — قبه یاپوب دانهٔ انکور ایوان یاپدی تاك

چون جفا معتادیم بلن ندر مهر و وفا — بلمسه مهر و وفا رسمن جفا کارم نه باك

هر کدورتدن بنی چاك ایتدی سیل خون دل — شکر لله آتش عشقك بنی یاندردی پاك

آه بلن نیلم جانمده راحت قالمدی — کوزلرم نمناك و سینم چاك کوکلم دردناك

غیر نقشین محو قلمشدر فضولی سینه‌دن
ماله فی الدهر مطلوب ومقصود سواك

لبك رشکی مزاجین تلخ قیلدی بادهٔ نابك — قاشك میلی یوزینی قبله‌دن دوندردی محرابك

کرهلر اولدی جانم رشته‌سی تسبیح تاری تك — بکا کورنمدی آخر آرزوی زلف پرتابك

ایاغك توزنه یوز سورمکه ویرمز صبا رخصت — یوزین یوز کره شبنم یومدین کلبرك سیرابك

صبا اول زلفی درتدکجه تشویشم زیاد ایلر — صقن درتمه کیم باغرمده‌در باشی بوقلابك

درو دیوارکه کستاخ یوز سورمش دیو کردون — یوزینی کیجه‌لر تصبح سورتر یره مهتابك

محبت ظاهر ایتمك جرمنه قان دوکمك استرسن — حبیبم بونجه هم رغبت ندر جرمنه احبابك

فضولی غمزهٔ مردم کشکدن التفات استر
صانور کیم التفاتی رحم اولور قربانه قصابك

نه خوشدر عارضك دورنده زلف عنبر افشانك
بو دورانده نه خوش جمعیتی وار اول پریشانك

رخك دورنده بر پروانه در سودای زلفك كیم
پریشانلقده اولمش بن كبی مشهوری دورانك

هوادن كاكلكدر دیرنی پارشته جاندر
كه هردم چرخ كیور باشیكه استر اوله قربانك

مسلسل زلف مشكینكدن آرتورمش رخك رونق
زهی سنبل كیم اولمش زیوری كلبرك خندانك

قراربدر توتون تك روزكارم اول زماندنكیم
تنم خاشاك كنه اوتلر اوربدر برق هجرانك

ایشمدر سایه تك یردن یره یوزاورمق اول كوندن
كه باشمدن كیدوبدر سایهٔ سرو خرامانك

فضولینی اياقدن صالدی بار محنت عشقك
نیچون دوتمزسن ای كافر الینی برمسلمانك

ای مصور یار تمثالنده صورت ویرمدك
زلف ورخ چكدكده ولی تاب وطراوت ویرمدك

عشق سوداسندن ای ناصح بنی منع ایلدك
یوغ ایمش عقلك بكا بخشش نصیحت ویرمدك

دونكه فرصت دوشدی خاكدر كهندن كام آلم
نوله دی ای كوزیاشی كوز آچاغه فرصت ویرمدك

كوز یوموب عالمدن استردم آچم رخساركه
جانم آلدك كوز یوموب آچنجه مهلت ویرمدك

یومیدر رحمك كه خاكك ایلر ایكن قصد جان
چقدی خطك كیم انی منع ایده رخصت ویرمدك

ویرمه حسن اهلنه یارب قدرت رسم جفا
چون جفا چكمكده عشق اهلنه طاقت ویرمدك

ای فضولی اولدك افغان ایتمدین رحمت سكا
رحم قیلدك خلقه افغانكله زحمت ویرمدك

* حرف اللام *

چرخ هر آی باشنه صالمش قاشندن بر مثال
بو جهتدندر هر آی باشنده اولمق بر هلال

ماه نو اولمش قاشك سوداسنك سركشته سی
شهردن شهره كزر آواره لر تك ماه وسال

ایتدیكیچون حسنكه قارشو كمال اظهار كون
بر كون اولمز كیم اكا كردون یتورمز بر زوال

صبح قیلدك جلوه كون چكدی اوزین بر كوشه یه
شام عرض ایتدك رخك شمعی ارتدی انفعال

قیلمه كوزدن چهرهٔ خالك نهان كیم قیلمسه
دود آهم آفتاب چهرهٔ كردونه خال

اولیوب مقبول خاك درككهك ماه تمام
ضعف طالع ویردی كون كوندن اكا تغییر حال

ای فضولی ماهه نسبت محو قیل وارك تمام
كر دیلرسك بولمق اول خورشید برله اتصال

ملك حسنك بويله ظالم پادشاهی اولمغل
کیم سکا ظالم دیسه عادل کواهی اولمغل

غمزه تیغن چکمه هرساعت کوکل یغماسنه
حکمه تابع ملکه عار تکر سپاهی اولمغل

آهنی ای ماه عشاقك یتورمه کوکاره
درد اهلینك نشان تیر آهی اولمغل

کردیلرسك شمع تك غیرت اودینه یانمیم
شاهلر اغیاره شمع بزمکاهی اولمغل

عادت ایتمك خوش دکل بیدادرحم ایت تکریچون
کاهی اولاسك مائل بیداد کاهی اولمغل

عاشق رسوا کوروب منع ایتمه ای ناصح بنی
منکر آثار تقدیر الهی اولمغل

ای فضولی ایله طاعت ریایی ترکن ایت
توبه قیل من بعد مشغول مناهی اولمغل

بسکه ضعف روزه دن هرکون اولور تغییرحال
اوله جقدر عید ایچون ماه تمام بر هلال

قیلدی ماه روزه اول خورشیدیکون کوندن ضعیف
ذره ذره آیه صان کون نوری ایلر انتقال

بر خیال ایتمشمی ضعف روزه یاری بلمزم
یوخسه یاری کورمیوب بن کوردیکمدر برخیال

دوته بلسیدم صو ایچمزدم قیلوردم دفعنی
روزه نك کیم کوز کوره خورشیدمه استرزوال

آی دوتلسون روزه ایامنده کون دوشسون یره
کیم بوآی کوندن بولوبدر مهربان ماهم هلال

قانمی ایچمك دیلر اول لعل میکون هرکیجه
روزه دوتمش غالبا افطار ایچون استر حلال

یك ایچمك فکرك اهل روزه دن کس ای کونش
برثواب ایت صبحلر تاشام قیل عرض جمال

روزه تکلیفن فضولیدن کوتور ای محتسب
ناتواندر انده بوتکلیفه یوقدر احتمال

او یله مستثنا کوزاسن کیم سکا یوقدر بدل
سندن ای جان منقطع قلمز بنی الا اجل

نیجه صورت باغلسون کوکلم خلاص عشقدن
عشقدر برحال کیم اول حاله کوکلمدر محل

عشقمه نقصان یتورمز کورمك اول عارضی
جوهره تغییر آثار عرض ویرمز خلل

ایلدی رسوا کوکل چاك کریبان ادب
کورنه اهل علمدر آداب ایله ایلر جدل

حالمی کوردکجه منع اهل عشق ایلر فقیه
حجت مقطوعی یوق ایلر قیاس ایله عمل

مدرسه ایچره مدرس ویردیکی بیك درسدن
یکدرر میخانه ده برجام ویرمك بر کوزل

ای فضولی بن دم اورمشدم صفای عشقدن
مطلع خورشید ایجاد اولمدن صبح ازل

ای رخك قبلهٔ جان خاك درك كعبهٔ دل — ره عشقكده فنا سرحدی اول منزل

لاله رنك ایتدی كوزم قان ایله خاك دركی — كیمیا كردر ایدركوردیكی طپراغی قزل

اولكه یارك شب هجرینه قیامت كونی دیر — خلق اراسنده قیامت كونی اولمزمی خجل

قاتی مشكلدر ایشم زلف كرهكیریكدن — صبر بو مشكلی دیرلر آچر اما مشكل

ایتمك اولمز سنی آكاه كوكل حالندن — وای اكا كیم ویره كوكلن سكاسندن غافل

سورم زاهدی كیم كوشهٔ محرابی سوز — خم ابروكه رقیبم اولوب اولمز مائل

دلی دیرسم نوله عشاقنه كلچهره لرك — اوزنی كوز كوره اودلاره صالورمی عاقل

سنی جانان صانورم چیق بدندن ای جان — بن وجانانم اراسنده چوق اولمه حائل

ای فضولی یازم كیم نه ایچون اول كل رخ
بكا یار اود اولور اوزكه شمع محفل

هیچ سنبل زلفك كبی مشكین دكل — نافهٔ چینی صاچك تك دیرلر اما چین دكل

وار كل بركنده هم الحق نزاكت برله رنك — لیك جان پرور اب لعلك كبی شیرین دكل

مهربان دیرلر سنی اغیاره لیكن بن آكا — باور ایتمن كیم سكا مهر ایلمك آیین دكل

خوبلر محراب ابروسنه قیلمزسن سجود — دینكی دوندر كل ای زاهد كه یخشی دین دكل

تا فضولی قامت رخساركه ویرمش كوكل
مائل سرو وهوا خواه كل ونسرین دكل

یوز یكی كوز كوره غیبتده اوخشدن غافل — طوقنه یوز یوزه اولمزمی آره یرده خجل

بوراق نقاب كه بلسون كمال صنعی كوروب — فرشته خلقت آدمده شبهه سن باطل

حدیث وحی وشك ضایع ایتمه اغیاره — روامیدر ایده سن قدرك آیتن نازل

حریم كوینكی كوستر نمونه ایله ثواب — كیم اوله جنت ایچون خلق طاعته مائل

سنی قیوب بته ایلر عبادتن كافر — عذاب دوزخه اول وجهدن اولور قابل

حكیمه نفی قیامت خطاسنی بیلدر — قیام كوستر اكا اعتقادن ایت زائل

غرض فضولیه انجق الكدن اولمكدر
ولی محالدر انجق سن اولیجق قائل

جانه باصدم غنچه وش پیكانكی ای تازه كل — دوتمق ایچون هجریكه دوزدم دمردن بر كوكل

وه نه ساحر سنكدا اوددن صو چقاروب صودن اود | ترلمش رخسارکی کل کل قیلنده تاب مل
باغدروب اجزاء ترکیبم کل و یرسك یله | یوق یولکدن دونمکم وارم سنکدر جزو کل
مردم چشمم یر ناوکلرك ممکن دکل | اول آغاچلر برله طوتمق اشك دریاسنده پل
ای کوکل لوح امل نقش بقاسن ساده در | فانی ایتمه عمرك اول سوداده کیم باقی دکل
صورت آرا اوله تحصیل کمال معنی ایت | کیم بهایم نوعن ایتمز آدمی زر بفت جل
نوله دیرسم قدر ایله افزون مسجددن سنی | بیر وکوله میزان اولوب فرق اولش آغزدن یوکل
آتش دل او یله سوزاندرکه باصمز هیچ کیم | رحم ایدوب ناوکلر کدن اوزکه زخم اوزره کل

حاصلك اول غم جاناندر آخر ترك جان
بو ایمش قسمت فضولی خواه آغله خواه کل

رهرو عرفانه بسدر ساغر وساقی دلیل | کیم مه وخورشیددن قیلمش تماسن خلیل
اولسه استعداد عارف قابل ادراك وحی | امر حق ارسالنه هر ذره در بر جبرئیل
هر کیمك تقدیردن مقصودی اوزقدرنجه در | اهل عشق استر زلال وصل زاهد سلسبیل
جنته زاهد یلور جان ویرمدین یتمز ولی | جانه قیمز اوز تماسنده در مسکین بخیل
ای قیلن اظهار ذات مژدهٔ عزت سکا | کیم بو درکهده مقرردر عزیز اولمق ذلیل
وعدهٔ وصلك بنی صالمش خیال زلفکه | کیم دیلر طول امل سرمایهٔ عمر طویل

ای فضولی خوبلر ذکر جمالیله خوشم
شکر کیم کسب ایتمشم عالمده بر ذکر جمیل

❋ حرف المیم ❋

دکلمن چوقدن ای کردون جهان سیرنده بوداشم | نوله خم اولسه قدم سندن آرتوقدر بنم یاشم
ترازوی عیار محنتم بازار عشق ایچره | کوزم هر دم طولوب بیك طاشده هر ساعت دکر باشم
سرشکم آل باغرم پاره برکوه بلایم کیم | همیشه لاله ولعلیله رنکیندر ایچم طاشم
بکا مانند بر دیوانه صورت باغلرکه ویا | قلم صندردی تصویرم چکندنصکره نقاشم

فضولی خازن کنج وفایم اول سببدندر
کهرلر دوکدی اسرافیله بوچشم کهر پاشم

تمده زخم تیغك چشم خون افشانه بکزتدم | اوقك کیم صف صف اطرافنده در مژکانه بکزتدم

بقای روحی بلدم خیال لعل نابکدن — حیاتمدر دیدم باغریمه باصدم قانه بکزتدم
سوکلمش کوکسمی کیم دولودر غمزه‌ك خیالیله — حرامیلر یتاغی منزل ویرانه بکزتدم
تندن اینجنوب چقمش روان جان کبی پیکانك — نیچون اینجنمسون یتدکده ذوقن جانه بکزتدم
کوزمده بسلنوب قیمت بولان پیکانکی کوزدم — صدفده کوهر اولان قطرهٔ بارانه بکزتدم

فضولی اولدرر هردم بنی اهل نظر طعنی
که نیچون یار لعلین چشمهٔ حیوانه بکزتدم

عشقدن جانمده بر پنهان مرض وار ای حکیم — خلقه پنهان دردم اظهار ایتمه زنهار ای حکیم
وار بر دردم که چوق درماندن آرتوقدر ولی — قوی بنی درده‌له درمان ایله وار ای حکیم
کر باصوب ال نبضمه تشخیص قاسك دردمی — ال امانت قیله هر بیدرده اظهار ای حکیم
کل بنم تدبیر بیهودهمده سن برسعی قیل — کیم اولم بو دردده آرتقرق کرفتار ای حکیم
کورتن عریانله احوالمی هجران کونی — وار ایمش روز قیامت قیله انکار ای حکیم
چکمه‌یجه چارهٔ دردمده زحمت بلدك — کیم اواور درمان درد عشق دشوار ای حکیم

رنج چکمه صحت امیدین فضولیدن کوتور
کیم قبول صحت ایتمز بو یله بیمار ای حکیم

دهنك شوقنی جانسوز کمان ایتمز ایدم — یوخسه بردم آنی بن مونس جان ایتمز ایدم
وصل خال ابکی بلسه ایدم نا مقدور — آرزوسنده قرا باغرمی قان ایتمز ایدم
خوبلر عاشقه میل ایتدیکن بلسه ایدم — اوزمی عشقله رسوای جهان ایتمز ایدم
دوشمسیدی کوزمك باشنه فیض نظرك — انی هر سروك ایاغنده روان ایتمز ایدم
صالمسیدم دل ویرانه عمارت طرحن — آنده کنج کهر عشق نهان ایتمز ایدم
ستم طعنهٔ اغیاره دکلدم واقف — یوخسه یارك سر کوینده مکان ایتمز ایدم

ایتمسیدی ستم یار فضولی بنی زار
بونجه فریاد چکوب آه وفغان ایتمز ایدم

برقول اوغلینی کوکل ملکنه سلطان ایتدم — مصرایدی پادشهن یوسف کنعان ایتدم
دلکه بر دلبره سر منزل ایدی آهم ایله — یله ویردم آدنی تخت سلیمان ایتدم
عشق ترکی دل وجاندن کوریوردی مشکل — ترك عشق ایله دیدك ترك دل وجان ایتدم

جان غمك چكمشيدی وارايدی بو يننده حق   بو انك اجری ايدی كيم سكا قربان ايتدم
ره عشقك دوتوب ايتدم غم دردم دفعن   كورنه جمعی بوطريق ايله پريشان ايتدم
سكا طاپشورديغم اوقلاريني ياقدك ای دل   ضايع ايتدم نقدر كيم سكا احسان ايتدم

سبزه تك قيلدی فضولی چقروب اشك عيان
تن غبارنده اوقن هرنيجه پنهان ايتدم

پنبهٔ داغ جنون ايچره نهاندر بدنم   ديری اولدقچه لباسم بودر اولسم كفنم
جانی جانان ديلمش ويرمك اولمز ای دل   نه نزاع ايليه لم اول نه سنكدر نه بنم
طاش دلر آهم اوقی شهد لبك شوقندن   نوله زنبور اوينه بكزه سه بيت الحزنم
طوق زنجير جنون دائرهٔ دولتدر   نه روا كيم بنی آندن چقره ضعف تنم
عشق سركشته سيم سيل سرشك ايچره يرم   بر حبابم كه هوادن طولودر پيرهنم
بلبل غمزده ام باغ بهارم سنسن   دهن وقد ورخك غنچهٔ وسرو سمنم

ايده من ترك فضولی سركوين يارك
وطندر وطندر وطندر وطنم

فاش قيلدك غمم ای ديدهٔ خونبار بنم   ايلدك مردمه نم اولديغن اظهار بنم
دهنن استرم ای عشق يوق ايت وارلغم   كه يوق اولمقده بوكون برغرضم وار بنم
چقمش اغيار ايله سيرايتمكه اول مردم چشم   بو عجبدرمی كه چقمش كوزم آغلار بنم
بوتمناده كيم اول شمع ايله هم صحبت اولم   دود آه ايتدی دونم تك كونمی تار بنم
موج ايله كوكلی ای اشك قوپار يانمدن   ناله ايله باشم اغرتدی بو بيمار بنم
چقمش اواشوخ بوكون دوككه قانن كورهنك   كيرمه ای كوزكرم ايت قانمه زنهار بنم

ای فضولی در وديواره غم يازمقدن
شاهد حال دلمدر در وديوار بنم

ای ماه وصاليله خوش ايت بركيجه حالم   ای اختر طالع قومه بو ينكده وبالم
فرياد كه بروير مدی بيدادن اوزكه   كوز ياشی ايله بسلديكم تازه نهالم
صيغمش مژه تك خلق كوزندن اقيدر ياش   نظارهٔ ضعف بدن موی مثالم
اول شمع خياليله خوشم اوله كه دائم   بوصورت ايله چركنه فانوس خيالم

سوزاندر اودمدن تمه سانجلن اوقلر — پروانه‌یم ای شمع دوتشمش پر و بالم
ساقی غم دورانله غایتده ملولم — بر جام فرح بخش ایله دفع ایله ملالم

لطف ایله فضولی بنم احوالمی عرض ایت
اول شاهه که سویلشمکه قالمادی مجالم

هر حباب اشکمه بر عکس صالمش پیکرم — شاه ملك محنتم دوتمش جهانی لشکرم
اهل قدر یانه‌لی عشق اودنه پروانه‌نك — سرمهٔ چشم ایلمشلر شعلر خاکسترم
جسمی یاقد کسه پامال ایتمه کوکلدن صقن — کلخنم اکسك دکل خاکسترمده اخکرم
عشق سر کردانیم کوکسمده بیك بیك داغلر — بر سپهر سائرم ثابت جمیع اخترم
چشم تار جسمه دوزمشدی اشکم کوهرك — آه کیم چرخ اوزمش اول تاری طاغلمش کوهرم
نوله هر ساعت اوداوسنده دورر سم دودتك — عود بزم عشقم آتشدر بساط و بسترم

ای فضولی چوق ملامتدن بنی منع ایتمه کیم
بن نهال کلشن دردم ملامتدر یرم

ایشکك طاشنی قانیله یودی چشم ترم — پاکلکدن طاشنی لعل ایلدی فیض نظرم
جکرم داغنه مرهم بولمیادم سندن — نیجه آه ایلیم آه یانو بدر جکرم
دیدی اول یار سحر وقتی کلم لیك نه سود — وقت معلوم دکل شام ایله بردر سحرم
ای خوش اول شامکه بیخود کیده‌یم کویکه صبح — بیلمدم آنده دیو غیردن آلم خبرم
دوشمزم کوکلکه زیرا اولو یم اوله ضعیف — درد عشقکله که کوز کوده کورنمز اثرم
نیجه بیك عاشقه انجق براوق اتدك دیمك — که دوشر بر بره برنیجه افتاده‌لرم

ای فضولی طوره بندن اله تعلیم وفا
تا که ارمز قد مجنونه دوشرسه کذرم

زلفی کبی اپاغن قویمز اوپم نکارم — یوقدر انك یاننده بر قیلجه اعتبارم
انصاف خوشدر ای عشق انجق بنی زبون ایت — ها بو یله محنت ایله کچسونمی روزکارم
بلدی تمام عالم کیم دردمند عشقم — یارب هنوز حالم بلمزمی اوله یارم
وصلکدن آیرو قانم نوله دوکلسه کل کل — بن کلبن خزانم بوفصلدر بهارم
تصویر ایدن وجودم یازمش انده ساغر — رفع اولمغه بوصورت یوق الده اختیارم

دوراستمن زمانی می نشئه‌سین باشمدن   طپراغ اولنده یارب دردمی ایت غبارم

رسوالرندن اولمه صاقینمز بنی فضولی
دیوانه اولمیمی دنیاده یوقی عارم

بازار وصل سنك کبی جانانه یتمشم   رحم ایله کیم بتنجه سکا جانه یتمشم
شکرانهٔ وصالکه جان ویردیکم بوکیم   چوق درد چکمشم که بو درمانه یتمشم
حالم دیوب حرامده یتسم عجب دکل   بر بنده‌یم که درکه سلطانه یتمشم
مور محقرم که سراسیمه چوق کزوب   ناکاه بارکاه سلیمانه یتمشم
بر بلبلم که کلشن اولوبدر نشیمنم   یا طوطیم که بر شکرستانه یتمشم
دور فلك میسر ایدوبدر مرادمی   کویا که طالب کهرم کانه یتمشم

مسکین فضولیم که سکا دوتمشم یوزم
یا بر کمینه قطره‌که عمانه یتمشم

یار حال دلمی زار بیلوبدر بیلورم   دل زارمده نه کیم وار بیلوبدر بیلورم
یاری اغیار بیلوبدر که بکا یار اولمز   بن دخی آنی که اغیار بیلوبدر بیلورم
زلفنی اهل وفا صیدینه دام ایلیه‌لی   بنی اول دامه کرفتار بیلوبدر بیلورم
بن نه حاجت که قیلم شرح اکا حال دلمی   دل زارمده نه کیم وار بیلوبدر بیلورم

یار همصحبتم اولمزسه فضولی نه عجب
اوزینه صحبتمی عار بیلوبدر بیلورم

خوش اول زمانکه حریم وصاله محرم ایدم   نه مبتلای بلا نه مقید غم ایدم
کزردم ایتلرك ایچره فضای کویکده   یوم بهشت یرین ایدی بن بر آدم ایدم
همیشه سجده‌کهم ایدی آستانك ایدی   بو اعتبار ایله بر سربلند عالم ایدم
کدای کویك ایدم بو یله ذلم یوق ایدی   سریر سلطنت قربده معظم ایدم
زمان زمان اثر پرتو جمالکدن   معالج دل پر درد وچشم پرنم ایدم
زیاده غمزده‌ام هجرله خوش اول کونلر   که بن بو غمزده‌لکدن زیاده خرم ایدم

فضولی اولمز ایمش محنت فراقه مفید
بو ذوق ذکری که بر وقت یاره همدم ایدم

نی کبی هردم که بزم وصلکی یاد ایلرم — تا نفس واردر قورو جسمده فریاد ایلرم
روز هجراندر سوین ای مرغ روحم کیم بو کون — بو قفسدن بن سنی البته آزاد ایلرم
وهم ایدوب تا صالمسون اولماهه مهرین هیچ کیم — کیمه یتسم جور وظلمکدن اکا داد ایلرم
قان یاشم قیلز وفا کریان کوزم اسرافنده — بونجه کیم هر دم جکر قاندن امداد ایلرم
انجمن هر نیجه کیم اغیار بیداد ایلیه — یار جوریچون کوکل بیداده معتاد ایلرم
بیلشم بولم وصالك ایك بو امید ایله — کاه کاه اوز خاطر ناشادمی شاد ایلرم

لوح عالمدن یودم اشك ایله مجنون آدنی
ای فضولی بن دخی عالمده بر آد ایلرم

شمع شام فرقتم صبح وصالی نیلرم — بولمشم باغقده بو حال اوزکه حالی نیلرم
غیره عرض ایت هرنه اسبابك که وار ای دهردون — بن که اهل ذوقم اسباب ملالی نیلرم
یوق عجب کرماله رغبت ملکه قیلمن التفات — بن کدای کوی عشقم ملك ومالی نیلرم
احتمال هجر تشویشنه دکمز ذوق وصل — وصل کیم وار انده هجران احتمالی نیلرم
اهل حالم دیمه بت وصفن بکا ای بت پرست — حالی بلمز دلبر صاحب جمالی نیلرم
نخل قدك اسمره کاندن بلادر حاصلم — باقرم شمشادهٔ بروزمن نهالی نیلرم

ای فضولی قیل کمال عقل کسبك یوخسه بن
کامل عشقم دخی اوزکه کمالی نیلرم

باغه کیردم سرکویك اکوب افغان ایتدم — کل کوروب یادك ایله چاك کریبان ایتدم
باقوبن نرکسه بیمار کوزك قیلدم یاد — نرکسی ناله وافغانمه حیران ایتدم
غنچهٔ لاله دیمه داغ قراسن قوپاروب — آل والایه صاروب سبزه‌ده پنهان ایتدم
کل تر اوزره دوشن شبنمه دوشدی نظرم — کوزمی شوق جمالکده زرافشان ایتدم
برك کل صانمه که خونابه دوکن دیده کوزم — نیچه بیراغده جکر قانی سلوب قان ایتدم
کوریجك سنبلی اکدم شکن کاکلکی — سنبلی کریه وآه ایله پریشان ایتدم

ای فضولی روش عقل ملول ایتدی بنی
سهو قیلدم که جنون دردینه درمان ایتدم

دوطشدی غم اوده بنه شاد کوردکك کوکلم — مقید ازلدی اول آزاد کوردکك کوکلم

دیار هجرده سیل ستمدن اولدی خراب — فضای عشقده آباد کوردک کوکلم
نه کوردی باده‌ده بیلمن که اولدی باده پرست — مرید مشرب زهاد کوردک کوکلم
فراقك اودنی کوردکجه موم تك اریدی — ثبات صبرده فولاد کوردک کوکلم
کتوردی عجز کوروب عشق مشکل اولدیغنی — قو هنرله استاد کوردک کوکلم
دکلدی بویله دمنده براهل عشرت ایدی — بو قانلر ایچمکه معتاد کوردک کوکلم

فضولی ایلدی آهنك عیش خانهٔ روم
اسیر محنت بغداد کوردک کوکلم

چون کیم قامتکدن ایرو سیر بوستان ایتدم — قوپاروب اشك سیلابیله بیك سروی روان ایتدم
قوپاروب کردبادی آهله خورشیده طاپشوردم — غبار رهکذارك جوهرین کوزدن نهان ایتدم
نشان صورت خوبك ویروب بتلر سجودنده — فساد اعتقادین کافرك خاطر نشان ایتدم
اولوب سرمست قیلدم نشئهٔ ذوق لبك ذکرین — میه راغب اولنلر کفرنی خلقه عیان ایتدم
کوروب دیوارلرده کوهکن نقشن دیمك عاشق — بنم عاشق نه طوتدم دشت ترك خانمان ایتدم
ره عشقنده اول کل رخ جکرقان اولدیغن بلمش — جکر هردم بکا تیغ سیاست صانکه قان ایتدم

فضولی شاهباز اوج استغنا ایکن بلمن
نه سهو ایتدمکه بو ویرانه‌ده یری آشیان ایتدم

قیلدی اول سروسحر ناز ایله حمامه خرام — شمع رخساری ایله اولدی منور حمام
کورینوردی بدنی چاك کریباندن — جامه‌دن چیقدی یکی آینی کوستردی تمام
نیلکون فوطه‌یه صاردی بدن عریانی — صان بنفشه ایچنه دوشدی مقشر بادام
اولدی پابوس شریفیله مشرف لب حوض — بولدی دیدار لطیفیله ضیا دیدهٔ جام
صاندیلر کیم صاتلور دانهٔ در عرقی — اوردی ال کیسه‌یه چوقلر قیلوب اندیشهٔ خام
کاکلن شانه آچوب قیلدی هوایی مشکین — تیغ موین داغیدوب ایتدی یری عنبر فام
طاس الن اوپدی حسد قیلدی قرا بغرمی صو — یتدی صو جسمنه رشك آلدی تندن آرام
چیقدی حمامدن اول پردهٔ چشمم صارنوب — طوتدی آسایشله کوشهٔ چشممده مقام
مردم چشمم اباغینه روان صو دوکدی — که کرك صو دوکه سروك اباغینه مدام

مزد حمامه فضولی ویریرم جان نقدین

(قیلسون)

قیلسون صرف زر اول سروقد سیم اندام

سجده‌در هرقنده بر بت کورسم آیینم بنم　　خواه کافر خواه مؤمن دوت بودر دینم بنم
باغبان شمشاد ونسرینك بكا عرض ایتمه کیم　　اول قد و رخساردر شمشاد ونسرینم بنم
خاك درکاهن نظردن سورمه‌ای سیلاب اشك　　قیلمه ضایع سرمهٔ چشم جهان بینم بنم
اشك موجی کردبرد هریان تن خاشاکمی　　ممکن اولمز اشك تحریکیله تسکینم بنم
چاره اولمدم لعل شیرینکدن اشك تلخمه　　تلخ کفتار ایله آلدك جان شیرینم بنم
بنده‌ساکن اولدی دردعشق مجنوندن کچوب　　اندن آرتوقدر مکر عشق ایچره تمکینم بنم

ای فضولی هر بتك طعن ایلر اولدی حاله
بو یتر اهل ملامت ایچره تحسینم بنم

زائر میخانه ام مغ سجده‌سیدر طاعتم　　عشق پیرم نقد جان نذرم توکل نیتم
هر بکا باقسم صراحی تك سجود ایتمك ایشم　　قانده اولسم باده تك دوشمك اباغه عادتم
طورمیوب زاهد اکر صورتده ایلر اعتراض　　اختلاط ایتسم انی شرمنده ایلر سیرتم
بسکه جام می کبی خوش مشرب وصافی دلم　　حرمتم واجب بیلور هرکیم بیلور کیفیتم
معتبرلکدر غرور اهلی بن اندن فارغم　　اعتباره چون دکل قابل محقر هیئتم
عشق ارباب وفادن زائل ایتمش امهرمی　　فقر اسباب علایقدن کوتورمش رغبتم

ای فضولی فقر اسبابنده دولت استه کیم
سایه اول طبراغه صالمشدر همای همتم

ای کمان ابرو شهید خنجر مژکانتم　　بولمشم فیض نظر سندن سنك قربانتم
کاکلك تارینه پیوند ایتمشم جان رشته‌سن　　باشك ایچون بر ترحم قیلکه سرکردانتم
نوله قالسم ترك می منت قیلوب زاهدلره　　نیلرم می نشئه‌سن بن کیم سنك حیرانتم
شانه‌وش یوز ناوك غم سانجلوبدر جانمه　　تا اسیر حلقهٔ کیسوی مشك افشانتم
ال چکوب قطع نظر قیلمش علاجمدن طبیب　　بیلدی کویا کیم خراب نرکس فتانتم
جانه میلك وار ایسه حکم ایله تسلیم ایلیم　　شاه سنسك بن سنك بر بندهٔ فرمانتم
غنچه قلمز شاد کل آچمز طوتلمش کوکلمی　　آرزومند زنخ آل و لب خندانتم
قان ایدوبدر بغرم ایشم آه ایتمه هردم ای فلك　　حرمتم طوت برایکی کون کیم سنك مهمانتم

ای فضولی آتش آه ایله یاندردك بنی
غالبا صاندك كه شمع كلبهٔ احزانم

* حرف النون *

یاقـه جانم نالهٔ بی اختیـارمدن صقن
دوكه قانم آب چشم اشـكبارمدن صقن

صو ویرر هر صبحدم كوز یاشی تیغ آهمه
چوق بنی انجتمه تیـغ آب دارمدن صقن

چور اودی یاقدی بنی یانمده دورمه ای كوكل
رطوبتمش آتشم قرب وجوارمدن صقن

تن اوندن رختـكی چهد ایله ای جان طشره چك
آفت سـیل سرشك بیقرارمدن صقن

كرچه برخاك رهم كسـه بنی آلمز كوزه
چوق حقارتله نظر قیلمه غبـارمدن صقن

دورمه قبرم اوزره ای عشق ایچره بن تك اولین
طعنه طاشیدر سكا سـنك مزارمدن صقن

شـاه ملك محنتم خیل و سـپاهم درد وغم
خیل بیحد و سـپاه بیشمـارمدن صقن

ای فضولی قنجی محبوبیكه سوسن رحمی وار
قیـل حذر انجق بنم بی رحم یارمدن صقن

ای كیوب كلـكون دمادم عزم جولان ایلین
هر طرف جولان ایدوب دوندكچه یوزقان ایلین

ای بنی محروم ایدوب بزم وصالندن مدام
غیری خوان التفاتی اوزره مهمـان ایلین

ادی مادم رشـك تیغیـله بنم قانم دوكوب
می ایچوب اغیار ایله سیر كلسـتان ایلین

نوله كر جمعیت خاطردن اولسم نا امیـد
جمع اولورمی خوبلر زلفن پریشان ایلین

بونجه كیم افغانمی ای ماه ایشتدك كیجه‌لر
دیمدك بركیجه كیمدر بونجـه افغان ایلین

یاردون چكمشدی قتـلم قصدنه تیغ جفا
یتمسون مقصودینـه یارب پشیمان ایلین

عشق دردیله اولور عاشق مزاجی مستقیم
دشمنمدر دوسـتلر بودرده درمان ایلین

زاهدك طعن ایله دوندردم یوزین محرابدن
نیجه بولمز اجر بركافر مسلمان ایلین

دود هجران ناتوان ایتمش فضولی خسته‌یی
یوقمیـدر یارب دوای درد هجران ایلین

سنپهرك فارغم وصلكده ماه وآفتابنـدن
غرض عیدوصالكدر بو آی وكون حسابندن

تماشای رخك عزمینه چیقدی آفتـاب اما
كلوركن سرعت ایله دوشدی یوز یرده شتابندن

كونش محجوبدر شرمم رخكدن یاندیروب چرخی
چقارمق اسـتر آنی شعلهٔ آهم حجابنـدن

رەعشقکدە اول غایتدە ای مە مضطرب اولمش | کە هرنە ایلسە بیلزنە ایلر اضطرابندن
کونش اوجی دکل کوکدە شعاع اوسندە زرین خط | فلك الـمش الینە بر ورق حسنك کتابندن
دکرمن دانە ایچون چرخ کنور بیهودە دوراتمز | مجرد سن کوکل وهم ایتمە چرخك انقلابندن

کیمی هشیار کورسك سن اکا صون جام می ساقی
بحمدالله فضولی مستدر وحدت شرابندن

دوست بی پروا فلك بی رحم دوران بی سکون | دردچوق همدرد یوق دشمن قوی طالع زبون
سایۀ امید زائل آفتاب شوق کرم | رتبۀ ادبار عالی پایۀ تدبیر دون
عقل دون همت صدای طعنە یردن بلند | بخت کم شفقت بلای عشق کون کوندن فزون
بن غریب ملك راه وصل پرتشویش ومکر | بن حریف سادە لوح ودهر پرنقش فسون
هر سهی قد جلوەسی برسبب طوفان بلا | هر هلال ابرو قاشی برسرخط مشق جنون
یادە برك لالە تك تمکین دانش بی ثبات | صودە عکس سرو تك تأثیر دولت واژکون
سرحد مطلوب پرمحنت طریق امتحان | منزل مقصود پرآسیب راه آزمون
شاهد مقصد نوای چنك تك پردە نشین | ساغر عشرت حباب صاف صهبانك نکون
تفرقە حاصل طریق ملك جمعیت مخوف | آە بلمم نیلیم یوق برموافق رهنمون

چهرۀ زردین فضولینك طوتوبدر اشك آل
کور آکا نە رنکلر چکمش سپهر نیلکون

یوجلدك قبرم ای بیدردلر سنك ملامتدن | کە معلوم اولە دراهلینە قبرم اول علامتدن
مزارم اوزرە قو یمالك بیل اکر کویندە جان ویرسم | قویك برسایە دوشسون قبرمە اول سرو قامتدن
کورن ساعتدە اول قامت قیامن قیدم جانە | قیامت هم کلە قورتلیم بن بو ندامتدن
قیامتدە حسابی اولیلردندر اول غافل | کە فرق ایلر فراقك شامنی صبح قیامتدن
طریق صبر وتدبیر سلامت لذتن بلز | بکا عشق وملامت یکدر کلور صبر وسلامتدن
طبیعت انحرافك کورهوای عشقدن تندە | علاج ایت دوشمدن ساقی مزاج استقامتدن

فضولی کچ سلامت کوچەسندن صبر کویندن
فراغت اولمیسان یردە سفر یکدر اقامتدن

بودر فرقی کوکل محشر کونینك روز هجراندن | کیم اول جان دوندرر جسمە جسمی آیرر بو جاندن

دوتوب راه عدم بولمش دهانکدن کوکل کامن   بکا هم جزمدر اول عزم بن هم قالمزم اندن
غمم شرح ایتمکیچون استرم هر کوردیکم ساعت   دوتم دامانکی دکز الم چاك کریباندن
طواف کویك استردم قیلم بار غم عشقك   خم ایتدی قامتم یوللر دوتلدی خار مژکاندن
نه خوش الفت دوتوبدر ناتوان جسمله جان کویا   صانور برتار مودر اول سر زلف پریشاندن
اوقك کلدکجه چشمم دوکسه بغرم قانن آندندر   که بغرم قانکه یرقالمدی سینه مده پیکاندن

ستم طاشی ملامت خنجری بیداد شمشیری
فضولی هر جفاکیم کلسه خوشدر جانه جاناندن

بزم غم ایچره شرابمدر سرشك لاله کون   قیلدی خم قدم بوکوب جام شرابم سرنکون
هر طرف پرخون الفلردر چکلمش کوکسمه   یاهوادن موج اورر بغرمده کی دریای خون
آرتورر ایام هجرانك سرشکم حدتن   مدت ایام می کیفیتن ایلر فزون
مسکن ایتمش مارتار زلفی چشمم رخنه سن   پند ویرمك کیم آنی اندن چیقرمز بیك فسون
قطع الفت غالبا دشوار درکیم ایلمش   نقش شیرین ایله فرهادی مقید بیستون
رشتهٔ جان ایلدم پیوند تار زلفنه   آه کیم چکمکده امداد ایلمز بخت زبون

ای فضولی بن ملامت کوهرینك کنجیم
اژدها درکیم یاتر چورمده زنجیر جنون

اکرچه ایکنه تك چکدم جهانك جله وارندن   هنوز آردمجه در قید تعلق زلف تارندن
شهید عشق اولوب فیض بقا کسب ایلمك خوشدر   نه حاصل بیوفا دهرك حیات مستعارندن
حباب اشك واه پرشرر قیلمش بنی فارغ   جهانك قصر سیم اندود وکاخ زرنکارندن
کورنمز صورت امید وصلك لوح جانمده   مکدردر مکر اول آینه جسمم غبارندن
اوزانور رشتهٔ طول امل دیدار ذوقیله   خم آچلدقچه اول کلچهره زلف تابدارندن
سکادر اقتداسی طوف کوی لیلی ایتمکده   خس وخاری قوپارای ناقه مجنون رهکذارندن

فضولیدن ملامت احترازن ایستین کویا
دکل واقف دل سوزان وچشم اشکبارندن

کوروب مهلك بنم چورمده بحر عشق طغیانن   قاچوب برطاغه چقمش کوهکن قورتارمغه جانن
براقش ایتلرینه پاره پاره کوکلی اول شوخ   اوالشدرمش کسوب ارباب استحقاقه قربانن

بنم چاك كريبانم كوروب عيب ايلمز اولكيم
كوروب سرمست چقدقده آنك چاك كريبانن

كوكل غم همدميدر قانى اى كوزمر دمى ايچمه
ياورسن قانه قاندر غم سكا قويمز انك قانن

كورك كيم كوشهٔ محراب دوتمش دين قيلور يغما
بو شهرك ايتمك اولمز فرق كافردن مسلمانن

كوزمر دملرى چوقدن قيلورلر دعوئ عشقك
نه حاجت ياشلرن صورمق آ كارلر نوح طوفانن

فضولى چكمه يارك اوقلرين هر لحظه ياردن
سكامى قالدى چكمك هر زمان بر يار هجرانن

شفا لطف ايت بن بيچاره لعل نوش خند كدن
او يان هم اولمه اى بيدرد غافل دردمند كدن

سمندك قتلمه سكرتدى اما قور قوم آندندن
كه سبقت ايده تا كه توسن عمرم سمندكدن

مراد خاطرك كر مشكل اولمقدر ايشم اوسون
ناچاره چكمك اولمز خاطر مشكل پسندكدن

ياور دم سنده هم وار اول هوا كيم بنده دراى نى
دم اوردقجه اكر چقسيدى آتش بندبندكدن

سر پيچ ايلر بنى پندك مذاق عشقه اى ناصح
دريغ ايتمه كه محظوظم سنك پيوسته پندكدن

كمند دود آهكدر فضولى چرخ بوينده
عجب صيادسن كيم قورتلمز كمندكدن

اله آلور يوريجك اول كل رعنا اتكن
وهم ايدر كيم دوته برعاشق شيدا اتكن

دادلر قيلمغه اول كافرالندن چكه لر
چقر آهم كوكه تا دوته مسيحا اتكن

بلديكم خاكره اولدم اتكن دوتمق ايچون
كوتورر دوشمكه قويمز يره عمدا اتكن

شعله لر قانلو ياشم موجنه البته دكر
هر نيچه كيم كوتورر چرخ معلا اتكن

او يله عريان كرك آوارهٔ صحراى جنون
كه تعلق ديكنى طوتميه قطعا اتكن

رند خاك اولسه دخى درد خم باده اولور
نه ايسه قويمز الندن مى صهبا اتكن

كللر آچلدى فضولى يقه لر چاك ايدو بن
كل طوتهلم مى و محبوبله صحرا اتكن

صنع معمارى ياپن ساعتده كردون مخزنن
دود آهم چقمغه آچش كواكب روزنن

كون باتوب يلدز چقر صنماكه كوك دهقانيدر
كيجه آهم داغيدر كوندز يغلمش خرمنن

كوز دوكر اسرافله خونابه لعلن كويا
كيم جكر طاغنده اول لعلك بولوبدر معدنن

دوزمك اولمز تيغ بيدادينه شيرين لبلرك
كرفلك فرهاد وش طاش ايتسه عشاقك تنن

صبح تك چاك ایت فضولی پیرهن عشق ایچره کیم
بلمیه کمسه کریباندن آنك دامنن

کورمسم هر کوز ایچنده اول کل رعنا یوزین
کوز یومنجه اشك کلکونم دوتار دنیا یوزین

کرچه کافرسن سکا ای بت بتر بواجر کیم
رغبتك بتخانه‌دن دوندردی یوزترسا یوزین

پرده‌ٔ چشممده نقش جوهر تیغك سنك
موجه یکزرکیم دوتر بحر بکله دریا یوزین

ارلمه ای صحرانشین غافل دکل هرصو سراب
موج اشك کرم مجنوندر دوتن صحرا یوزین

یادرخسار یله اول ماهك کوزم قان یاش دوکر
هر کورن ساعتده خورشید جهان آرا یوزین

نازایدوب دوندرمه ای بی درد یوز عشاقدن
بونجه‌هم کوسترمه فقرا اهلینه استغنا یوزین

ای فضولی دود آهم تیره ایلر عالمی
کورمسم برلحظه اول ماه ملك سیما یوزین

قورتمش غالبا شوق اودی فرهادك کوزی یاشن
که کراقبدی لعل ایلردی بی شك بیستون طاشن

بلا یولنده غوغایه قچن بن تك طورر مجنون
قچن اولمز درون تك یك بیاور هر کمسه یولداشن

دیمك کوزیاشی ایله دفع اولور عشق آتشی بندن
بواود هر بیره دوشسه فرق قیلمز قورودن یاشن

بیان عشقه بسدر لوح رخسارنده خون دل
بصیرت اهلینه ظاهر قیلور هر نقش نقاشن

فضولی باده خواری دوزخی دیر خلق حیرانم
که حق نیچون صالوبدر جنته میخانه اوباشن

کوهکن کند ایلمش بیك تیشه‌یی برطاغلن
بن قو پاروب صالمشم بیك طاغی برطرناغلن

غم یولنده بن قالوب کتدیسه مجنون یوق عجب
صیرویه دشواردر همرهلك ایتمك صاغلن

غم اوقورلر عشق بازارنده نقد عمرمی
قیلق اولمز سود سوداده یمان اورتاغلن

کرد راهك ویرمسه کوز یاشنه تسکین نوله
دوتمق اولمز بو یله سیلابك یولین طپراغلن

روضه‌ٔ کویکده بولمشدر فضولی برمقام
کیم اکا جنت قوشی یتز بیك ایل اوچاغلن

کردرهن ای اشك یودك چشم ترمدن
ترك ادب ایتدك نوله دوشسك نظرمدن

خونین مژه‌لردر می ویامردم البله
اوقلر چکلوب طشره آتلمش جکرمدن

هر باده که سنسز ایچرم بزم بلاده
خوناب اولوب البته چقر دیده‌لرمدن

سیلاب سرشکیله خوشم عشق یولنده ... خاشاك تعلق قوپارر رهگذرمدن
طاشلره دوکوب باشمی رسوا کزر اولدم ... ای عقل قاچوب قورتوله کور دردسرمدن
کس مهرکی ای چرخ کونشدن سکا هر صبح ... بر شعله بتر آتش آه سحرمدن

سیماب سرشك ایتدی بنی غرقه فضولی
تا دور جدا قیلدی بت سیمبرمدن

جمع کوکك دور جورندن پریشان اولسون ... چرخ فرمانکده کرمکدن پشیمان اولمسون
پرایشی کوك جنبشی رأیکله یردم اولمسه ... یدی اقلیم وطقوز کردون کردان اولمسون
بر بنادر دولتك اولمش پناه خاص وعام ... اول بنا یارب جهان اولدقجه ویران اولمسون
قیلمسه عالم مرادکجه مدار اولسون خراب ... اولمسه دوران سنك رأیکله دوران اولمسون
چرخ کنور کن دوستلر کامنجه فرمانکده چرخ ... حاکم تقدیردن تغییر فرمان اولمسون
تابع اولسون جملهٔ عالم سنك فرمانکه ... جملهٔ عالمده سندن غیری سلطان اولمسون

لحظه لحظه کلشن مدحکده کویا اولمسه
بلبل نطق فضولینك خوش الحان اولسون

طپراقدن کوتور بنی ای اشك لاله کون ... باشمدن ایتمه سایه کی کم ای حباب خون
ایل طعنه سندن استرم اول کویه کتیم ... اوز اختیارم ایله بنی قویمه ای جنون
تسکین بولور جکرده حرارت سرشکله ... سوز دل ایله سینه ده راحت اولور فزون
ای خون دیده کسمه جکردن تعلقك ... دهرك صاوتمه سینه دن ای آتش درون
برکون بزه سعادت وصل ایتمدك نصیب ... بزدن کوتور نحوستك ای طالع زبون
اول غمزه خنجرینده براوغرمدك بزی ... کس بزدن آشنالغك ای بخت واژکون

ای چرخ قیل فضولینك آهندن احتراز
کیم برکون ایتمیه یدی طاقیکی سرنکون

بار محنتدن نهان قامتك خم اولسون ... باشمزدن سایهٔ سرو قدك کم اولمسون
حاصلم رخسار ولعل وچشم وغمزك اولمسه ... عمر برآن برزمان برلحظه بردم اولمسون
کردراهك عزم کردون ایتدی کیم یوقدر ایله ... شهرهٔ عالم همین عیسیٔ مریم اولمسون
التماس ایتدم صبادن توتیا چکدرمکه ... آغلمه ای کوز غبار درکهی نم اولمسون

سن لك آفت كلديكن بلمشدى كيم حقدن ملك — التماس ايلرديكم عالمده آدم اولمسون

دريايمش زاهد كه اولمق عيبدر رسواى عشق — بو سوزى فاش ايتسون رسواى عالم اولمسون

اى فضولى ذوق درد عشقه نقصان حيفدر
احتياط ايت پنبهٔ داغنده مرهم اولمسون

۞ حرف الواو ۞

كور سرشكم شب هجران ديمه كيم قاندر بو — ذره ذره شرر آتش پنهاندر بو

صانمه كيم قانلو ديكن سينه دلوب باش چكمش — شعلهٔ آتش آه دل سوزاندر بو

كسمه اميد كوكل باشنه چرخ كمندن — اوله تا كه دوشه فرصت اله دوراندر بو

دمبدم جانمى اى درد و بلا انجتمك — لطف ايدك برايكى دم كيم سزه مهماندر بو

نه باقرسن اوقك اى آتش دل وصل كونى — بزه هجران كيجهسى شمع شبستاندر بو

كوكل استر آله بر بوسه زلفكدن ليك — ويرمدن جان ديلر آلمق صانور آساندر بو

دون ديمشدك كه فضولى بكا قربان اولمسون
سكا قربان اولهيم يينه نه احساندر بو

نهال درددر مجنون يرايتمش سايهسن آهو — باشنده قوش يواسى برك اياغنده سلاسل مو

بكا زال فلك چكدردى اول موى ميان جورن — كورك برتار مو ينجه اژدر ايتمش اول جادو

اولور ميل دل افزون آستانك طاشنه هردم — اكرچه رسمدر يصدقدن اكراه ايلمك صايرو

ترحم قيل بوكلمش قدمه وهم ايله آهمدن — صفه چقمايه تا كه يايدن اول اوق اى كمان ابرو

ندر ديدم رخ صافكده عكس مردم چشمم — ديدى كلمش كيله رومه درياقطع ايدر هندو

قاشك يايى فراقندن خدنك كبى اينجلدم — نيجه برچكدرر عشقك بكا ظلم نه كوجدر بو

فضولى آرى دوشدك ياردن صبر ايتمكه يريوق
دوشوب صحرايه افغان ايدهلم سن آرى بن آرو

رمضان اولدى چكوب شاهد مى پردهيه رو — مى ايچون چنك دوتوب تعزيه آچدى كيسو

بلدى مطرب كه ندر حال كتوردى قبوزى — بزمدن چكدى اياغنى صراحى و سبو

بزم قانونى بوزلدى نه ايچون چنكله دف — بغليوب ايتميهلر حاكم ايشيكنده غلو

رمضان آيى كرك آچله جنت قپوسى — نه روا كيم اوله ميخانه قپوسى بغلو

فتح میخانه ایچون اوقیه‌لم فاتحه‌لر — اوله کیم یوزمزه آچه‌له بر بغلو قپو

آفتاب قدح ایتمز رمضان آیی طلوع — نه بلادر بزه یارب نه قرا کوندر بو

انتظاری کلکون ایله بیرام آینه — بقه باقه اینه‌جکدر کوزمزه قره صو

رمضان اولدی بودر وهمی فضولینك کیم
نیچه کون ایچمیه‌می زهد ایله ناکه دوته خو

اکرچه قیلدی دردك جسمدن دیرمکه جاندر بو — نه حاجت دردیکی یکدر دیمك جاندن عیاندر بو

دمادم خوبلر جوریله ارتر لذتی عشقك — عیاندر بوکه تحقیق ایتمدین دیرلر عیاندر بو

خدنکی سایه‌سنده خوش کچور اوقاتنکی ای دل — که کلزار حیاتك زینتی سرو رواندر بو

دوتشدم آتش دلدن جکر قانیله غرق اولدم — اکرچه بر شراره اوددر اول بر قطره قاندر بو

جهانه قدك اوزره کاکلکدن فتنه‌لر دوشمش — قیامت ابتداسی فتنهٔ آخر زماندر بو

دیدیلر بیخبرلر باغ جنت کوییکه بکزر — خبر ویردی بکا آندن کلان آدم یلاندر بو

فضولی قیلدی فریاد وفغانم تیره کردونی — هنوز اول ماه صورتمز کیم نه فریاد وفغاندر بو

حرف الهاء

عاشق اولدم ینه بر تازه کل رعنایه — که صالور ایل ایله هردم بنی یوز غوغایه

لت اورب قالب فرسوده‌می که حبس قیلور — که سراسیمه وعریان براقور صحرایه

کوزمك قانی ایله سینه‌می آل ایتدم کیم — آلت صنعت اوله اول بت بی پروایه

بونه ایشدرکه بنی ایکنه کبی اینجلدوب — صالور ایپلك کبی هردم بر اوزن سودایه

آیاغن باغلامش آواره‌لرك صنعتله — یوق نهایت سرکوینده کزن شیدایه

لخت لخت اولمش ایکن غمزه‌ده فشینی چکوب — چاره‌ساز اولمدی بر دم بن غم فرسایه

یقه چاك ایدنی بشمق کبی صالور آیاغه
ای فضولی باق انك ایتدیکی استغنایه

اولسیدی بنده کی غم فرهاد مبتلاده — برآه‌له ویردی یلك بیستونی باده

ویرمسیدی آه مجنون فریادمك صداسن — قوشمی قرار ایدردی باشنده‌کی یواده

فرهاده ذوق صورت مجنونه سیر صحرا — براحت ایچره هرکس انجق بنم بلاده

اشك روانمه ایل جمع اولدی وار امیدم — کیم اوله واره واره جمعیتم زیاده

كه غمزهڭ ايچمك استر قانمى كاه چشمڭ … قورقم بودر كه تا كه قانلر اوله اراده
سرور اڭ استر ايسڭ افتادهلك شعار ايت … كيم دوشمدين اياغه چقمدى باشه باده

كر كورمك ديلرسڭ رسم جفا فضولى
اولمه وفايه طالب دنياى بيوفاده

ايستدم مرهم اوقندن جكرم يارهسنه … آتدى بر اوق كه دكر هر برى بر يارهسنه
بر بريله چكشور كرد رهكچون مژهلر … كورنه قانلر دوشهجكدر اولرڭ آرهسنه
چكمزاولدى كوكل اوقلر يوكن اول سرو اكر … چكرك آته اوقين رحم ايده بيچارهسنه
قنى كوزياشى كبى اهل نظر كيم يوريوب … بر ايچم صو ويره دشت غمڭ آوارهسنه
هر طرف عكسلرمدر كوربن بايغلوب … كلدى صوخلتى سرشكم سوى نظارهسنه
بلزم كيم نظر اهلى نسنى اكسلمدر … غضب ايلر نظر ايتسم مه رخسارهسنه

اى فضولى جكرم قانى قويمز دوكوله
جان فدا اول صنمڭ غمزهٔ خونخوارهسنه

باغه كير بلبله عرض كل رخسار ايله … يقى كلڭ عرضنى بلبل كوزنده خار ايله
باغ شاهدلرينه زلفله چشمڭ كوستر … سنبلى درهم ايدوب نركسى بيمار ايله
غنچهيه لاف لطافتده آغز آچدرمه … لحظه لحظه آنى شرمندهٔ كفتار ايله
سروه آزادلق اسميله يارشمز يوريمك … آنى برشيوهٔ رفتاره كرفتار ايله
داردنيايى كوكل جهد ايدوب ترك ايده كور … خواب غفلتده ايكن كنديكى بيدار ايله
اى جكر زخمى آغز آچه خدنكين كوريجك … بنده راز نهانم بتر اظهار ايله

كس فضولى طمعڭ غير نشانلردن
قانده اولسڭ طلب دولت ديدار ايله

اويوب آهويه دوشدى مشكتك مجنون بيابانه … نوله چكسڭ آنى زنجير زلف عنبرافشانه
جكر كافر كوزڭ هردم جكردن غمزه پيكانڭ … نه كوجدر بونه ويردى آله بلمز بر مسلمانه
بلا ناوكلرى سانجلسونمى بغرمه هردم … دولاشور شانه تك هر لحظه اول زلف پريشانه
اوقڭ كلدكجه سينهمدن صدالر در چقن بلن … دل ايلر ناله يا پيكان دكر سينهمده پيكانه
صداى ناوكڭ چقدقجه دل خرم اولور كويا … بوزندان بلادن چقمغه رخصت ويرر جانه

بو یانوب قانه اولش پاره پاره کللر اعضاسی ... مکر خنجرچکوب سن سرو تك چقدك کلستانه

ملامت اودینه یاندك فضولی چوق بو عالمدن
ترحم قیل روا کورمه که عالم اودنه یانه

ای دل سرکشتهٔ شکستهٔ واله ... صل وسلم علی النبی وآله
نعت نبی در کمال عقل نشانی ... فات بما شاع من صفات کماله
داغ فراقنده احتمال نه ممکن ... احرقنی نار اشتیاق وصاله
ذکری ایله خوش کچورهمیشه زمانك ... مفتکرا فی جماله وجلاله
ایله خیال رخن نظرده تصور ... واقتبس النور من شعاع جماله
مرضی ومشکوردر جمیع فعالی ... احسن من خصه جمیع خصاله

تا ابی اولمقده در نجات فضولی
سیرك الله تابعا لفعاله

ینه اول ماه بنم آلدی قرارم بو کیجه ... چقه جقدر فلکه نالهٔ زارم بو کیجه
شمع وش محرم بزم ایلدی اول ماه بنی ... یانه جقدر ینه هجر اودینه وارم بو کیجه
هم وصالی اود اولور جانمه هم هجرانی ... بو عجب شعله دوشدی سروکارم بو کیجه
نه توتوکدر که چقر چرخ دل زاره مکر ... هجر داغینی اورر لاله عذارم بو کیجه
پاره پاره جکرم ایتلرینه نذر اولسون ... اول سرکوینه اکر دوشسه کذارم بو کیجه
صبحه صالدی بو کیجه شمع کبی قتلی هجر ... اوله کیم صبح کلنجه کله یارم بو کیجه

وار ایدی صبح وصالینه فضولی امید
چقمسه حسرتله جان فکارم بو کیجه

نهال سرودر قدك قاشك نون اول نهال اوزره ... مثال نقطهٔ نون خالك اول مشکین هلال اوزره
اولوب حیران کوزمن خط وخالکدن نظر کویا ... کوزم مردملریدر نقطه لر اول خط وخال اوزره
نهایتدك قاعتم کرتك سرقیلد مسه معذورم ... نه عذرم وارا کردیرسه اوزنقطه دال اوزره
زلال خون دلدندر کوزم پیمانه سی مملو ... حباب اوستنده در اول قطره کیم قوبر زلال اوزره
یازر کوز پرده سینه اشك شرح حال بلمزکیم ... اوقنمز قانله یازلسه خط اوراق آل اوزره
دمادم کلك مژکانیله طفل مردم چشمم ... خط سودای خالك مشق ایدر اوراق خیال اوزره

فضولینك طریق نظمه طبعن مستقیم ایتمش
خیال قامتك كیم بر القدر اعتدال اوزره

مصحف دیمك خطادر اول صفحهٔ جماله — بو بر كتاب سوزدر فهم ایدن اهل حاله
رخساره نقطه قویمق رسم خط اولمسیدی — دوشمزدی منزل ایتمك رخسارك اوزره خاله
حیران ماه رویك خورشیده مهر صالمز — مشتاق طاق ابروك اكسك بقر هلاله
قوندردی كرد خطك آینهٔ مراده — قفل اوردی عقد زلفك كنجینهٔ وصاله
دوران بكا قلمتك سودا قپوسن آچدی — تا قدمی غمكدن دوندردی ضعف ناله

رسم وفا فضولی سندن كماله یتمش
خوش كامل زمانسن احسنت بو كماله

حذر قیل آه اودندن جوركی عشاقه آزایله — خس وخاشاكی یقمه شعله سندن احتراز ایله
صنملر مجده سیدر بزده طاعت تنكریچون زاهد — كیمی كورسك سن اوزدینكده تكلیف نماز ایله
حقیقت حرفنی یازمق دیلرسك لوح ذاتكده — خطن كارخلرك منظور دوت مشق مجاز ایله
صنملر سنك دللردر ایشتمزلر سوزی زاهد — یتر بیهوده بن تك انلره عرض نیاز ایله
سنك نازك كورنده عقل قالمز حسبة لله — اماندر عاشق دیداره بردم ترك ناز ایله
یولكده انتظار مقدمكله خاك اولان چوقدر — خرام ایت برقدم بن خاكساری سرفراز ایله

فضولی جانه طاپشوردك خیالك شمدی رسواسن
سكا كیم دركه هر نامحرمه افشای راز ایله

باته لی قانه اوقك دیدهٔ كریان ایچره — برالقدر صانه سن كیم یازیلور قان ایچره
یریدر سینهٔ سوزانمه كلخن دیسه‌لر — بسكه یاتمشدر اوقك سینهٔ سوزان ایچره
جانی تن ایچره نه صاقلردم اكر بلسیدم — كه دكل كیرلی غم لعل لبك جان ایچره
اله كور اوقلرنی دیده‌لرمدن ای دل — حیفدر اولمیه تاكه یته مژكان ایچره
چاك كوكلم پاره‌سنده پراشور پیكانك — عقد شبنم خوش اولور غنچهٔ خندان ایچره
قدكه سرو دیمش غنچه‌لرك طعنه‌دن — دوره‌مز باد صبا هیچ كلستان ایچره

ای فضولی كیمه حال دلمی شرح ایده‌یم
یوق بنم كبی یانن آتش هجران ایچره

عارضـك كورسـه فلك مهر براقوز آيه | ذره ذره قيـلوب آنى براقور صحرايه
لبـلرك عكسن آلوب باغه كيرر هردم صو | رشـكدن قان ايچـورر برك كل حمرايه
يريدر عكسكه آيينه دمور بنـد اولسـه | كه نيچون قارشودوررسن كبى بى همتـايه
بولديغى پرده حسددن كون اورر سايكه تيغ | كه رفيق اولمـيـه سن ماه ملك سيمـايه
اوقه پيكان ديكلور غمزه‌ك ايچون پيوسـته | طوقنور طعـنه اوقى قاشك اوجندن يايه
لعـل نابك صفتى شـهد مصفادرليك | آجى ايمش آنى صفراى حسـد صهبايه

يار ميلان سـكا ضالمزسه فضولى نه عجب
نيجه ميل ايتمك اولور سن كبى بى ر رسوايه

صوويرر هرصبحـدم كوز ياشى تيـغ آهمه | كيم دوكم قانن سپهرك صالسه مهرين ماهمه
شمع رخسارك اودى قيلدى بنى آتش پرست | چاك سـينه مدن تماشا ايله آتشـكاهمه
توتيـا تك چشـم ارباب نظردر مـنزلم | كرچـه خاك رهكـذارم ديدهٔ بدخواهمه
غم كيمى اولدرسـه قانلو تك خنجر بنـدن بكا | شـاه دردم التجـا ايـلر علوجاهمه
برفقيرم دورمسون كسـه بكا تعظيم ايچون | قانده وارسم اى كوزم صوسب غبار راهمه
غافلم سر لب جان پروركـدن تاخطك | قوندر پدر كـرد مرآت دل آكاهمه

اى فضولى ياره دوندردم يوزم اغيـاردن
خصمى چوق كوردم صغندم صدقه اللهمه

يوزتمـكز عرقى مجلس ايچره باده ايله | حرامزاده يى قويمـاك حـلال زاده ايله
ويررسـتم سـبقن طفل حسـنه خطك | قوماك اويوزى قرايى بولوح سـاده ايله
بكا زمان ايله مجنون مقـدم اولسـه نوله | اويونده شـاه برابر دكـل پيـاده ايله
قاشك بلاسـنه دوشدم فلك غمك چكرك | بوكوجلو يايى چكر اولدم اول كباده ايله
قپوكده خم قيدمى كزديروب يورر كوكلم | ايتـكدرر يوكورر هرطرف قلاده ايله
بنم مدرس عـلم جنـون قنى مجنـون | كه برمراد اوله دورمـده استـفاده ايله
باشم اياغكه كـردوشسه منعن ايلرم | نه ايلـدى بكا نم وار بر افتـاده ايله

بنى صاغنمه فضولى غم ايچره مجنون تك
كه بن زياده ام اندن غم زياده ايله

٭ حرف الياء ٭

ای وجودك اثری خلقت اشیا سببی
نبی اول وقت که بالفعل کرکزدی نبی
سید ابطحی ومکی وامی وزکی
هاشمی مدنی قرشی عربی
سبقت ذاتله ایوان رسالت صدری
شرف اصلله فهرست رسل منتخبی
عزم چرخ ایتدی مسیحا که بوله معراجك
یتمدی منزل مقصوده طریق طلبی
انبیادن کیمه سن تك بو میسر درکیم
آدمه وجهه مباهات اوله عز ونسبی
خلف معتبر آدم وحوا سنسن
جعل الله فداء لك امی وابی

یا نبی قیلمه فضولینی قاپوکدن محروم
عفو قیل وار ایسه درکاهده ترك ادبی

ای وجود کاملك اسرار حکمت مصدری
مصدر ذاتك اولان اشیا صفاتك مظهری
مظهری هر حکمتك سن سنکه کلك قدرتك
صفحهٔ افلاکه نقش ایتمش خطوط اختری
اختری مسعود اولان اولدر که طبع پاککك
قابل فیض اوله نطقندن صفای جوهری
جوهری معیوب اولان ناقص بنم کیم متصل
ساده در خطك خیالندن ضمیرم دفتری
دفتر اعمالك خطی خطادندر سیاه
قان دوکر چشمم خیال ایتدکجه هول محشری
محشری اشکم ویرر سیلابه کر روز جزا
اولمسه مقبول درکاهك سرشکم کوهری

کوهر یدرعشق بحر ینك فضولی آب چشم
ایك بر کوهر که لطف حق اکا در مشتری

ای خوش اول کونلر که رخسارك بکا منظور ایدی
چشم امیدم چراغ وصلدن پرنور ایدی
قرب شوقی عافیت بخش تن بیمار ایدی
وصل ذوقی راحت افزای دل مهجور ایدی
عزم شمعی منور طالع عزمی قوی
دولتم حکمی روان عیشم اوی معمور ایدی
دامن اقبالمه کرد تعرض یوب
چشم حاسد چهرهٔ جمعیتمدن دور ایدی
آدم ایدم قرب درکاهکده بولمشدم قبول
منزلم جنت میم کوثر انیسم حور ایدی
بخت مطلوبم میسر قلمغه محکوم اولوب
دهر اسبابم مهیا قلمغه مأمور ایدی
هر دعا قلسم توقفسز اولوردی مستجاب
هر تمنا ایلسم اهمالسز مقدور ایدی
هجر وهمندن یترزدم کدورت کوکله
کرچه دورانك مخالف جنبشی مشهور ایدی

(نوله)

نوله كر صالسه فضولینی غم هجرانه چرخ
وصل ایاغنده اول غافل این مغرور ایدی

براقدی خاکه حسنك آفتاب عالم آرایی
کوتوردی یر یوزندن معجز لعلك مسیحایی

ایکی کوزدن روان ایتمش سرشکم قامتك شوقی
عصای معجزی کورکیم ایکی بولمش بو دریایی

بوکلمش قدمی قورتاره کور قلاب زلفکدن
خطادر چکمسو نچوق باغرینی چوکمش بو عنق یایی

رخك اوزره خم ابروکی کورمك استرم اما
این دشواراولور کون وارایکن کورمك یکی آیی

شراب نابه لطف ایت محتسب چوق قهر ایله باقمه
نکدر قیلمه عکس تیره دن بیانم مصفایی

یدی کوندز اول آیی کورمزم آهم شرار یله
نوله قیلسم بنات النعش ایله یکسان ثریایی

فضولی اشك سنبله پریشان اولمه صبر ایله
اکا هموار اوله آخر دوتوب دورری دنیایی

بنی جاندن اوصاندردی جفادن یار اوصانمزمی
فلکلر یاندی آهمدن مرادم شمعی یانمزمی

قو بیمارنه جانان دوای درد ایدر احسان
نیچون قیلمز بکا درمان بنی بیمار صانمزمی

شب هجران یانار جانم دوکر قان چشم کریانم
اویارر خلقی افغانم قرا بختم اویانمزمی

کل رخسارکه قارشو کوزمدن قانلو آقر سو
حبیبم فصل کلدر بو آقر صولر بولانمزمی

غم پنهان دوتردم بن دیدیلر یاره قیل روشن
دیسم اول بیوفا بیلمن اینانورمی اینانمزمی

دکلدم بن سکا مائل سن ایتدك عقلمی زائل
بکا طعن ایلین غافل سنی کورکچ اوتانمزمی

فضولی رند و شیدادر همیشه خلقه رسوادر
صورك کیم بونه سودادر بو سودادن اوصانمزمی .

کتدی الدن صنمك کاکل مشك افشانی
نه دور ایتدی پریشان بن سرکردانی

اویله معتاد اولوبم آتش هجرانکه کیم
کورمسم یاندیرر البته بنی هجرانی

کوکده آهم بلی سوندردی چراغن کونشك
پرده اشکم ایاغه صالدی در غلطانی

کوز یاشنبه جکر لعلرك صورتنی
دیبدم خامهٔ مژکانله یغرم قانی

چقدی جان کسه یه اظهار ایده بیلمن دردم
نه دیم آه بو دردك نه اوله درمانی

ای ستم طاشنی بیدردلره ضایع ایدن
یابه کور رنجه طاشیله دل ویرانی

ویرسه جان یمسه جانانه فضولی نه عجب

هر كیشی كیم سور اوز جانی ایچون جانانی

فارغ ایتـدی مهرك اوزكه مه لقالردن بنی
حرزایمش عشقك سنك صاقلر بلالردن بنی

كوكلم آلدك كوستروب یوز لطف منت جانمه
ایلدك مسـتغنی اوزكـه دلر بالردن بنی

وامق و فرهاد تك رسـوایه قیلالك نسـبتم
برفقـیرم صـانمكز اول خودنمـالردن بنی

عشـوه و ناز ایله رفـع غم و اندوهمی
سحر ایلان بیكانه قیلـدك آشـنالردن بنی

قیل تكلم زلفـك اندوهینی كوكلمدن كیدر
برفسون ایله خلاص ایت اژدهالردن بنی

غایت زهد وورع زاهد وصال حورایسـه
وجهی یوق منع ایلمك حوری لقالردن بنی

هرجفا قلسك فضولی تك شـكایت قیلمزم
عسـق اطوارنده صانمك بیوفالردن بنی

چهرهٔ زردمده كور همدم سرشـك آلمی
اول‌كل رعنـایه بورنك ایله بلـدر حالمی

تا كه سروم باصه باشم اوزره كاهی برقدم
ای مصور رهكذاری اوزره چك تمثـالمی

ای فلك یوقدر لبـاس فقردن عارم بنم
اطلسـندن بلشم اوسـتون محقر شـالمی

ای‌خوش‌اول كیم عشق‌حرفن‌بردخی‌تكرار ایدم
حشـر دیوانـده كوركچ نامـهٔ اعمالمی

هیچ كیم یوقدر كه نالهمدن شـكایت ایلمز
شـكر كیم عرض‌ایلین چوقدر سكا احوالمی

نیتم اولدركه رخسارك كوروب جانم ویرم
مصحف رخسـار ایله قیلغل مبـارك فالمی

صبح وشـام اول قبـلهٔ ابرو برابردر بكا
ای فضولی‌تكری‌كوزدن صاقلسون‌اقبالمی

یار قیلمزسـه بكا جور و جفـادن غـیری
بن اكا ایلـمزم مهرو وفادن غـیری

ای دین غیره كوكل ویرمهقنی بنـده كوكل
سرزلفنـده اولن بخت قرادن غـیری

قیلدی مجنون كبی چوقلارهوس عشق دلی
دویمـدی درده بن بی سروپادن غـیری

مشك چین زلفك ایله ایلسه دعوی نه عجب
نه اولور یوزی قراقولده خطادن غـیری

لبنـه چشمـهٔ حیوان دیمزم كیم لبنـك
وار برجانه یرار فیضی بقـادن غـیری

هیچ كیم بلـدی تحقیق ایله اغزك سرین
سرغیبی نه بلور كمسـه خدادن غـیری

ای فضولی بزه تقـدیرغم ایتمش روزی
قیـله لم صبرندر چاره رضـادن غـیری

(بیقلدی)

یقدی ساقی بر ایاغیله بن افکاری
بر تپولك ایلدی ویران بو کهن دیواری

گاه معمور قیلور باده بنی گاه خراب
گور بکز گاه یاپوب گاه یقن معماری

کون چقنجه صاچرم گوهر اشك انجم تك
کیجه‌لر یادمه کلدکجه مه رخساری

دل یاقر داغ کوزك فکری ایله هجر کونی
بو چراغیله می صاقلر کیجه‌لر بیماری

یوق اوزندن خبری کیمکه کاور دنیایه
بزمدن طشره قومز پیرمغان هشیاری

بزه چون قدر بولمز چیقه‌لم دنیادن
مشتری یوق نیجه بر بکلیه‌لم بازاری

قید اسلام فضولی سکا بر آفتدر
بر حصار ایده‌کور اندن اوزیکه زناری

ترشح قبرمك طاشندن ایتمش چشممك یاشی
خیال ایلر کورنکم لعلدندر قبرمك طاشی

نه‌ز یباسن که صورت باغلمز تصویر رخسارك
تحیر صورت ایلر صورتك چکدکجه نقاشی

نوله گرداب غم دورسه دل سرگشته دنیایه
صانور کیم چرخ کنور عالم کیمك کیم چرخ کنور باشی

سپهر پر کواکبدن دکل درده دوا ممکن
خیال ایتمه ویره تریاك زهر غم بو خشخاشی

بقاسی ممکن اولمز اولسه گر دیوار عمر کده
مه و خورشیددن خشت و بنا افلاکدن کاشی

ویرر اموات احیا باده گویا کیم چقوب هردون
صالور فیض مسیحا باده‌یه میخانه خفاشی

فضولینی ره عشقکده اشك آل ایدر رسوا
بلادر هر کیمك بر یولده غماز اوله یولداشی

حاصلم یوق سر کویکده بلادن غیری
غرضم یوق ره عشقکده فنادن غیری

نی بزم غمم ای ماه نه بولسك یله ویر
اوده یانمش قورو جسمده هوادن غیری

پرده چك چهره‌مه هجران کونی ای قانلو سرشك
که کوزم کورمیه اول ماه لقادن غیری

یتدی بیکسلکم اول غایته کیم چورمده
کیمسه یوق چرخ کنه گرداب بلادن غیری

نه یار کسه بکا آتش دلدن اوزکه
نه آچر کسه قاپوم باد صبادن غیری

بوزمه ای موج کوزم یاشی حبابن که بو سیل
قویمدی هیچ عمارت بو بنادن غیری

بزم عشق ایچره فضولی نیجه آه ایلیم
نه تمتع بولنور بنده صدادن غیری

حیرت ای بت صورتك کوردکده لال ایلر بنی
صورت حالم کورن صورت خیال ایلر بنی

مهر صالمزسن بکا رحم ایلمزسن بو نیجه کیم
ضعف طالع مانع توفیق اولور هر نیجه کیم
بن کدا سن شاه بار اولق یوق امانیلیم
تیر غمزه‌ك آتمه کیم باغرم دلر قانم دوکر
دهر وقف ایتمش بنی نورس جوانلر عشقنه

سایه تك سودای زلفك پایمال ایلر بنی
التفاتك آرزومند وصال ایلر بنی
آرزو سرکشته فکر محال ایلر بنی
عقد زلفك آچمه کیم آشفته حال ایلر بنی
هر بتی بیهوش اسیر خط و خال ایلر بنی

ای فضولی قیلمزم ترك طریق عشق کیم
بو فضیلت داخل اهل کمال ایلر بنی

کوردم اول خورشید حسنك اختیارم قالمدی
بر کون اولمز طلعتك کورمك میسر آه کیم
پاك قیلدی خاطرمدن دهر دون آیینه‌سن
غم کونی همدملرم غرق اولدیلر کوز یاشنه
روزکارم خوش کچردی آه کیم دوران دون
راه عشق ایچره بکا انجق فنا مقصود ایدی

سایه تك بر پرده طورماغه قرارم قالمدی
ذره جه اول کون یانینده اعتبارم قالمدی
اویله محو اولدمکه بر ذره غبارم قالمدی
سیلمکه کوز یاشنی بر غمکسارم قالمدی
اولدی احوالم خراب اول روزکارم قالمدی
شکر کیم مقصوده یتدم انتظارم قالمدی

ای فضولی ایلی قواغیلرم اولدی یار ایچون
سوز دلدن غیری بر دلسوز یارم قالمدی

هر کورن عیب ایتدی آب دیدهٔ کریانمی
لحظه لحظه خوبلر کوردمکه دل قصد ندر
چوق یتورمه کوکاره افغانم ای کافر صنم
قیله هر ساعت بنی رسوای خلق ای برق آه
چقمه ای دیوانه بازار ملامتدن دیو
قنغی بتدر بلمزم ایمانمی غارت قیلن

ایلدم تحقیق کورمش کمسه یوق جانانمی
پاره پاره ایلدم بن هم دل سوزانمی
اینجنور نا که مسیحا ایشدوب افغانمی
ایله روشن شب غم کلبهٔ احزانمی
متصل چاك کریبانم دوتر دامانمی
سنده ایمان یوق که سن الدیکم ایمانمی

ای فضولی جانه یتشدم کوکلدن شکر کیم
باغلدم بر دلبره قورتردم آندن جانمی

جانمك جسمله ذوق اتصالی قالمدی
شکر لله بخت یار اولدی یتوردم تنمکه

آه کیم سنسز دیرلك احتمالی قالمدی
باشمك بر قیلجه بو تنده وبالی قالمدی

استدم اول ماهه عرض حال ایدم حیرت بکا — اوله غالب اولدی کیم برسوز مجالی قالمدی
بلرم خالك خیالن قلبده تصویر ایلیم — داغدن بریرتن وجانمده خالی قالمدی
هر کیمی کوردکسه غم افتادهسی دوتدك الن — وه که بندن غیری برغم پایمالی قالمدی
ای خوش اول سرمست کیم کوکلنده ذوق شوقدن — آخرت اندیشهسی دنیا خیالی قالمدی
آفرین آی جام کیم سلدك کوکل آیینهسین — خاطر پاکنده دنیانك ملالی قالمدی
زهده نسبت پایمال قیلدر هم کیمکه وار — بزم دهر ایچره حریف لاابالی قالمدی

کور فضولی عشق طغیان عدم ملکن کوزت
عزم کنج ایت چون هوانك اعتدالی قالمدی

صانمه کیم بلبل آچر او چاغه بال و پرنی — کل یاقوب آنی صاورمش کوکه خاکسترنی
کوزم و یوزم آراسنده مژهم سد اولدی — که کوزمدن صو چقوب یومیه خاك درنی
موج اشکم کوروب ابرویه صالور چین نه عجب — که صو ویرمك چقرر اول قلیجك جوهرنی
دوشدی وصف درد ندانی آغزدن آغزه — اشیدوب صالدی بیابانه دکز کوهرنی
کوز یوزك کورمسه قانلاری دوکر آه نوله — فتنهیی باصه مشرف قیله کوز منظرنی
رشحهٔ جام بری طوتدی نوله کر ساقی — کاسه قورتاره بزی آله ایاغی ترنی

اولدی نظاره مزه جمع فضولی اطفال
کل دوتالم بوسپاه ایله جنون کشورنی

تاب سوز سینهدن اکسلمیدی کوزنمی — کوز یوموب آچنجه سیلابه ویردم عالمی
هر کوزم بر موجسز دریادر اول دریا ایچون — هر قاشمدر موجدن برسرنکون اولمش کمی
موی ژولیدهمدهدر جمعیت اصناف غم — ملك سودانك بودر کویا سواد اعظمی
هجر وار ای دیده وصل ایامی دوکمه خون دل — صاقله کیم البته آنك هم کلور بر کون دمی
آدمیدن چوق اولور ظاهر پریوشلر ولی — آز اولور واقع پریوشلرده سن تك آدمی
وصل یادیله کوکل سوندرمه آهم آتشن — کلبهٔ تارمدن اکراه ایتسون هجران غمی

ای فضولی قیلدی جانم رشتهسن پرپیچ و تاب
بر پریوش دلبرك سودای زلف پرخمی

غرق خوناب دل ایتدی دیدهٔ کریان بنی — اینجه قان دوکدیکه بندن دوتدی آخرقان بنی

هر طرف یوز غم هلاکم قصدن ایتمش تنکری یچون — بردم ای کوزدن آقن خونابه قیل پنهان بنی
یوق مجالم اوزکه کار خساره سنسز باقمغه — اویله کیم قیلمش غمك اوز حالمه حیران بنی
روز وصل ای دل چکوب بر تیغ منت قوی بکا — یوخسه سنسز هلاك ایلر شب هجران بنی
غرق خوناب اولدی جسم خاکسارم آه کیم — درد وش صالدی ایاقلاره غم دوران بنی
پنبهٔ داغم نهان ایتمش سراسر جسممی — کیم ملامت قیلیه هرکیم کوروب عریان بنی

یمه بد مهره‌ام مائل فضولی یوق عجب
قیلسه هر یان ذره نسبت چرخ سرکردان بنی

مرهم قویوب اوکرمه سینه‌مده قانلو داغی — سوندرمه اوز الکله یاندردیغك چراغی
اویمش جنونه کوکلم ابروکه دیرمه نو — نه اعتبار اکا کیم سچمز قرادن آغی
قدك غمنده سروك صورماغه ضعف حالن — کلزاردن کسلمز ایرمقلرك ایاغی
درتك دیشك سوزینی هردم ایشتمك استر — بحرك مدام انکیچون ساحلده در قولاغی
زلف سیه صنملر اولمش سنك اسیرك — عشقکده هر برینك اوز زلفی بوینی باغی
کزمشك دیرسه عاشق اول بوی زلفه ساقی — تند اولمه برقدح ویر تا ایلسون دماغی

دوران حوادثندن یوق باکمز فضولی
دار الامانمز در میخانه‌لر بوجاغی

قامتك خدمتنده سروك اکلمز باشی — نه بیلور اهل طریقتك روشن اول ناشی
اوکنور دیده که حیرانم ازلدن یوزکه — اولدی معلوم بولافده که چوقدر یاشی
اشتك لعلی ره عشقکده دوتوبدر اتکم — قور قولقدر نیجه صالوب کیده‌لم یولداشی
یتدی اول غایته ضعفم که چکر تصویرم — هر زمان دائرهٔ حیرته بیلك نقاشی
محتسب تنکری ایچون کل بکا چوق ویرمه عذاب — میل مسجدمی ایدر میکده‌لر اوباشی
کسدی بن شیفته‌دن اهل سلامت یولنی — بسکه اطرافمه جمع اولدی ملامت طاشی

ای فضولی نه بلا اوقلری کیم کلسه بکا
سبب اول قاشلری یایك کوزیدر یاقاشی

خوش کلدی دون اول آیه سرشکم نظاره‌سی — بویله اولور که عاشقك ایشلر ستاره‌سی
ای هر مرض علاجنه حکم ایلین طبیب — بیمار درد عشق اولانك یوقی چاره‌سی

چقمق دیلر سفینهٔ تن جنبشیله جان　در یای عشقدن که عدمدر کناره سی
دیرلرکه وار وامق ومجنون عجب دکل　داغلمش اوله آتش عشقم شراره سی
نولدی کتورمدك اله صد پاره کوکلمی　وهم ایلدکمی ال کسه بوشبشه پاره سی
سندن همیشه تیر بلادر کلن بکا　بویله اولورمی عاشق ومعشوقك آره سی

ای سویلین فضولیه عشق ایچره صبر قیل
سویله بومرهم ایله کیمك بتدی یاره سی

محشر کونی کورم دیرم اول سروقامتی　کرآنده هم کورنمسه کل کور قیامتی
ترك می ایتدك ای کوکل ایام کل کاور　البته بوایشك چکاور بر ندامتی
مجنون که پادشاه سپاه وحوش ایدی　بن تك مسخر ایتمدی ملك ملامتی
صحرانورد ایکن بکا تصویر کوهکن　اوکرتدی شهر عشقده رسم اقامتی
سنك ملامت ایله چکان چورمه حصار　اشکم فنایه ویرمسون اهل سلامتی
زاهد چوق ایتمه طعنه‌می افتاده سینه کیم　چوقلاری یقدی پیر مغانك کرامتی

غم ظلمتنده بولمغه درد و بلابنی
بسدر فضولی آتش آهم علامتی

رواجن نقد پیکانکله بولمش حسن بازاری　کچرنقدك اکر بیك یوسفك اولسك خریداری
مکردوررخك خطن چکرکل صفحه‌سی اوزره　کیم اولمش کوهر افشان بلبلك پرکار منقاری
چکر بیك دائره چورمده حرزایچون سرشکمدن　خمیده قدمك بیهوده چرخ کمز بو پرکاری
کچرنلم فلکدن خم قدیمی چنکدن بنکزتمك　که چقمز پرده‌دن چنکك صدای نالهٔ زاری
یکی آیدن فلك سطحنده بیك قالب دوزوب بوزمش　دیرنجه قاشلرك طاقینه صورت صنع معماری
صنملر خدمتن طاعت بیلن رنداجرسز قالمز　قیلور بیك رشتهٔ تسبیح تك هر تار زناری

فضولینی دهانك خیرتی بردرده صالمش کیم
نه پنهان ایتمکی ممکندر اول دردکنه اظهاری

ای هر تکلمم خط سبزك حکایتی　وردم همیشه مصحف رخسارك آیتی
ایرمش صحیح نقل ایله ارواح قدسدن　عیسایه معجزاب لعلك روایتی
دل کشوربنی غارت ایدرلردی خوبلر　منع ایتمسیدی شحنهٔ شوقك حمایتی

بلدم طریق عشق خطرناکدر ولی — بن دونمزم بو یولدن اولورم اولسه غایتی

قدك هلاکیم دوشدیلن آیاغکه — بردرده دوشمشم که بولنمز نهایتی

ن کیم سنی کورنده کیدر الدن اختیار — کلمز بیانه محنت عشقك شکایتی

شکر ایت فضولی ایتمه فغان یار قیلسه جور
کیم اهل عشقه جوردر آنك عنایتی

لبك عکسی کوزم یاشینی می تك لاله کون ایتدی — زنخدانك مرادم دوست کامن سرنکون ایتدی

اوزین نسبت قیلوردی زلفکه زنجیر هر ساعت — بو سودالر انی سر حلقهٔ اهل جنون ایتدی

انك تك کیم پریشانلق صباسن آرتورر شمعن — بکا جورك زیاد اولمق سکا میلم فزون ایتدی

مژەك خنجرلرن کوکلم باصر بغرینه وهم ایتمز — انکا جادو کوزك کویاکه تعلیم فسون ایتدی

بقایی صورت شیرین ایچون توفیق معماری — بنای عشق فرهادك اساسن بیستون ایتدی

سکا عکسك مقابل طوردیغیچون لاف حسن ایلر — آنی جام ایچره غیرت غرقهٔ کرداب خون ایتدی

فضولیدن ثبات وصبر وجور قهر آز استه
کیم اول بیچاره‌یی دردو غمك بیحد زبون ایتدی

ای کوز اول نرکس خونخواره نکاه ایتمه دخی — روزکارم غم هجر ایله سیاه ایتمه دخی

ای کوزم یاشی بو سرکشته‌لکك ترکن قیل — سرو قامتلره قطع سر راه ایتمه دخی

ای کوکل عمرمی و یردك یله عاشقلغ ایله — باقمه هر غنچه لب وکلرخه آه ایتمه دخی

باقمه ای جان خط رخسارینه محبوبلرك — احتیاط ایله کناه اوزره کناه ایتمه دخی

قیلمه ای عشق بکا عرضه پری چهره‌لری — صورت حالمی لهو ایله تباه ایتمه دخی

کوتور ای نفس هوا و هوسك عالمدن — هرزه هرزه طلب رفعت جاه ایتمه دخی

ای فضولی می ومحبوب مذاقن ترك ایت
اوزکی عاصیٔ درکاه اله ایتمه دخی

کوکل ایتدی اجل ذوق رخ دلدار یتمزمی — آغردی موی سر سودای زلف یار یتمزمی

یتوردی باشکی کردون ایاغه بار محنتدن — خیال حلقهٔ کیسوی عنبر بار یتمزمی

سکا یتدی اجل پیمانه‌سن نوش ایتکه نوبت — هوای چشم مست وغمزهٔ خونخوار یتمزمی

یتر اولدی قولاغه بانك رحلت دهر باغنده — نه دورمشسن تماشای کل رخسار یتمزمی

يتر جمع ايله يار معصيت تغيير اطوار ايت — حياقيل بوقيدر انصافك اولكيم وار يتر مى
هدايت منزلينه يتديلر سعى ايله اقرانك — ضلالات ايچره سن قالدك سكا اولعار يتر مى
فضولى ديده يتك منزل مقصوده مشكلدر — طوتن دامان شرع احمد مختار يتر مى

٭ ترجيع بند ٭

بن كيم بر بيكس وبيچارهٔ بى خانمان — طالعم آشفته اقبالم نكون بختم يمان
علو اشكمدن زمين مملو اونمدن آسمان — آه نالم ناوكى پيوسته خم قدم كمان
يتر آهم بيخطا تأثير نالم بيكمان — متصل غمخانهٔ سينه‌مده يوز غم ميهمان
قنده برغم ايتسه بندن اسنونار بن ضمان — يوق بكا دام بلا وقيد محنتدن امان
چقمدى كوكلمدن اندوه وغم و محنت هممان — اى بنم جانم سن وكوكلم سنكله شادمان

سنسزاولمن آيرو محنتدن بلادن برزمان
الامان هجران بلا و محنتدن الامان

فارغ ايدم جمله عالمدن بيلور عالم بنى — عيب ايدردى بيخبر صانوب بنى آدم بنى
قويمدى دوران چرخ اوز حالمه خرم بنى — شاد ايكن عالمده چرخ ايتدى اسير غم بنى
شمدى مجنوندن ره عشق ايچره صنمك كم بنى — يار چون قيلمز حريم وصلنه محرم بنى
عشق ناكه اولدى پيدا دوتدى مستحكم بنى — صالدى يوز سودايه اول كيسوى خم برخم بنى
سن كه محرمسن صبا بالله آكوب هردم بنى — سويله اى كل كيم سكا بخت ايلمز همدم بنى

سنسزاولمن آيرومحنتدن بلادن برزمان
الامان هجران بلا و محنتدن الامان

بلبل زارم كل رخسار آلكدن جدا — طوطئ لالم شكر نسبت مقالكدن جدا
دير ايدم صبر ايليم اولسم جمالكدن جدا — بيلمدم دشوار ايمش اولمق وصالكدن جدا
تيره اولدى روزكارم زلف وخالكدن جدا — اولدى صحرا منزلم وحشى غزالكدن جدا
چتدى جان ناتوان شيرين زلالكدن جدا — اولدم القصه رخ فرخنده فالكدن جدا
موتك انجلدى تنم نازك نهالكدن جدا — خم كتوردى قامتم مشكين هلالكدن جدا

سنسز اولمن آيرومحنتدن بلادن برزمان
الامان هجران بلا و محنتدن الامان

سینه چاك و دیده نمناك و بدن افكاردر
جان حزین خاطر غمین شیدا كوكل بیماردر

بن بوغم ایچره كه دفعن ایلك دشواردر
مصلحت كوردم دیدیلر مصلحت اظهاردر

سویلدم درد دلیمی بلدی اول كیم یاردر
قیلدی بر رحم بس كیم ظالم وخونخواردر

داخی اظهار ایلمك نه حاجت تكراردر
ایلرم صبر وتحمل تا حیاتم واردر

جانه یتشكج بنده تاكیم قوت كفتاردر
سویلرم ای جان كه سندن آیریلق دشواردر

سنسز اولمن آیرو محنتدن بلادن برزمان
الامان هجران بلا و محنتدن الامان

عاقبت آهم بنم اول ماهه تأثیر ایتسه
بونجه افسونم پریوش یاری تسخیر ایتسه

یار حال زاره بر فكر تدبیر ایتسه
بیوفالق رسمنی كلدكچه تغییر ایتسه

اول جوان نازنین میلی بنی پیر ایتسه
دوتارم بر یار صادق عمر تقصیر ایتسه

یار یار اولمز كوكل عشاقه پیر ایتسه
زلفنی عاشقلرك بوینه زنجیر ایتسه

عاشقك قصدینه یوزنیرك وتزویر ایتسه
كورمین ساعتده یوزعذر یله تقریر ایتسه

سنسز اولمن آیرو محنتدن بلادن برزمان
الامان هجران بلا و محنتدن الامان

فقر ایچره فضولی عز وجاهمدر بنم
شیوهٔ مهر ومحبت رسم وراهمدر بنم

دردمی ثابت قیلن عشاقه آهمدر بنم
آه بودعوی ده بر عادل كواهمدر بنم

كرچه غم مقصودی قتل بیكناهمدر بنم
غم دكل چون كنج میخانه پناهمدر بنم

دركه پیر مغان امید كاهمدر بنم
بن آنك برچاكری اول پادشاهمدر بنم

ای كه هر جرم اولسه لطفنك عذرخواهمدر بنم
آیران سندن بنی بخت سیاهمدر بنم

سنسز اولمن آیرو محنتدن بلادن برزمان
الامان هجران بلا و محنتدن الامان

(ترجیع بند)

كتور ساقی قدح كیم نو بهار عالم آرادر
زمین سبز وهوا جانبخش كلشن راحت افزادر

پریشان اولمه كیم كلبرك تك حالا بوكلشنده
نشاط عیش ایچون اسباب جمعیت مهیادر

آچلدی لاله كلدی غنچه كلدی عشرت ایامی
زبان حال سبزه عشرت ایماسنه كویادر

(كور)

کوراوز حالیکی هم چکمه غم ماضی ومستقبل   که حالا موسم گلگشت ودور جام صهبادر
سحر گلزاره کیر بالله بوموسملرده کیم هردم   تماشا قیل کوات دیوانه کیم خوش تماشادر

آچلدی غنچه طوماری ومعلوم اولدی مضمونی
بودر کیم فوت قلماك موسم گل جام گلگونی

گتور ساقی قدح بالکل تعال فوت فرصتدر   بو فرصت وار ایکن فوت ایتمه کیم فرصت غنیمتدر
زمینه کیف یحیی الارض یازمش خامهٔ سبزه   نظر قیل کیم بو هم آثار رحمتدن بر آیتدر
چودیرلر جنت ایچره آتش اولماز بو عجبدر کیم   گلستان آتشین گللر ایله رشك باغ جنتدر
جهانی رشك گلزار خلیل ایدن بهار ایمش   بو فیض بزم ابراهیم خان پاك سیرتدر
آنك یاننده کیم گل برك گلزار معنایدر   آنك بزمنده کیم سرو روان باغ بهجتدر

آچلدی غنچه طوماری ومعلوم اولدی مضمونی
بودر کیم فوت قلماك موسم گل جام گلگونی

گتور ساقی قدح واله کسه حال دهردن آگه   که دوران اوزره در پیوسته صبح وشام وسال ومه
خزاندن قورتلوب گلزار بزمنده اولان بلبل   چراغ گل یاقوب خلوتسرای وصله بولمش ره
گل آچمش خوان وصلن بلبله تکلیف ایدر هردم   که کر مهمان ایسك خوان خلیل اتهه بسم الله
جهانده دون مکدر خاطر ایدم فال فتح ایچون   بو کون گلزاره کیردم گل کتابن آچمه تا که

آچلدی غنچه طوماری ومعلوم اولدی مضمونی
بودر کیم فوت قلماك موسم گل جام گلگونی

گتور ساقی قدح کیم عیش خوشدر گل زماننده   زمان فوت ایتمه دهرك غصهٔ سود وز یاننده
قاری تحتها الانهار اوقور گلزار وصفنده   عنادل هذه جنات اوقور گلزار شاننده
صبا غنچه دهانن پرزر ایتسه هیچ عیب اولماز   که مدح خان قان قدردر غنچه دهاننده
هوا سبزه زبانن تر اکر قیلسه یریدر کیم   ثنای خان خیر انجامدر سبزه زباننده
قدح طوتمقدن اکراه ایتمزم تاکیم ایشیدم بن   سحر بلبل دلندن گل فتنده غنچه یاننده

آچلدی غنچه طوماری ومعلوم اولدی مضمونی
بودر کیم فوت قلماك موسم گل جام گلگونی

گتور ساقی قدح کیم باغ وصحرا لالهزار اولدی   عجب فصل خجسته موسم وخوش روزگار اولدی

شکوفه بکی طپراغ اوزره سیمین خشتلردر کیم — اساس عیش خلق اول خشتلردن استوار اولدی
جکرقانی کبی کتمزدی کوزدن تازه کل شکلی — بنه داغ دل اهل وفانك آشکار اولدی
چقاردی سبزه وکل خاکدن چوق لعل وفیروزه — ولی یوزشکر کیم خان خاك پایبنه نثار اولدی
فضولی کرخزان وقتنده اولدك سنتی حالا — می ایچ کیم موسم کل کلدی ایام بهار اولدی

آچلدی غنچه طوماری ومعلوم اولدی مضمونی
بودرکیم فوت قلمه موسم کل جام کلکونی

* ترجیع بند مسدس *

بنم که قافله سالار کاروان غمم — مسافر ره صحرای محنت والمم
حقیر باقمه بکا کرچه درصف عدمم — فقیر پادشه آسا کدای محتشمم

سرشك بخت رواندر بکا وآه علم
جفا وجور ملازم بلا ودرد حشم

نه ملك ومال بکا چرخ ویرسه ممنونم — نه ملك ومالدن آواره قیلسه محزونم
اکرچه مفلس پست ومحقر دونم — دمادم او یله خیال ایلرمکه قارونم

کرکلده نقد وفا کنجی ایلك پنهانی
کوزم خزانهٔ لعل وکهر ولی فانی

حسود صورت احوالمده نظر قیلاز — جفا قیلور بن بیچاره یه حذر قیلاز
صانورکه ناله زارم اکا اثر قیلاز — انی مرورایله عالمده دربدر قیلاز

زمانه ایچره مجربدر انتقام زمان
همیشه بخشیه بخشی ویر یمانه یمان

خوشم که خامهٔ تقدیر ایزد متعال — وجودلوحنده تصویرایدنده صورت حال
رقم قیلوب اکر ادباردر اکر اقبال — اولور تغیر اکا غیردن برامر محال

سعادت ازلی قابل زوال اولمز
کونش پراوسنده کردوشسه پایمال اولمز

عزیز حق حسد دشمن ایله اولمز خار — حسود حیله سی اقبالی ایلمز ادبار
اکرچه کلبنه کاهی خزاندن آفت وار — تدارك ایلر اکا عافیت نسیم بهار

غرض که هر کیم اولورسه ازلدن دولتمند
مجالدر ینه آثار دولتینه کزند

اکرچه برنیجه کون اقتضای عالم دون — جهانده ایلدی اقبال راینی نکون
زمانه صورت احوالن ایتدی دیکرکون — وفا خطینه قلم چکدی چرخ بوقلمون

کنون زمانه اول احوالدن پشیماندر
اکرچه کافر ایدی حالیا مسلماندر

فضولی ایلدیکك عهد کدوفا قلغل — بتر شکایت ایدوب ترك ماجرا قلغل
وجودکی هدف ناوك بلا قلغل — قو جفالره صبر ایلیوب دعا قلغل

کیم اوله دوست رضاسی همین سکا حاصل
رضای دوستدر آنجق تمتع ای غافل

* مسدس *

دون سایه صالدی باشمه برسرو سربلند — کیم قدی دلربا ایدی رفتاری دلپسند
کفتاره کلدی تاکه آچوب لعل نوشخند — بر پسته کوردم انده دوکرر ریزه ریزه قند

صوردم مکر بودرج دهندر دیدم دیدی
یوخ یوخ دوای درد نهانکدرر سنك

اکمش هلال اوستنه طرف کلاهنی — چوق دلشکستهنك کوکه یتورمش آهنی
زلفن داغتدی کیزلدی ابر ایچره ماهنی — کوردم یوزنده حلقهٔ زلف سیاهنی

اول پیچ وتابی چوق نه رسندر دیدم دیدی
دور رخنده رشتهٔ جانکدرر سنك

ویرمش فروغ شمع رخی کون چراغنه — صالمش شکسته سروقدی کل بوداغنه
دون سروتك باصنده قدم کوز بلاغنه — برنیجه خاردن الم ایرمش ایاغنه

کل برکنه باتن نه دیکندر دیدم دیدی
مژکان چشم اشك فشانکدرر سنك

سیرایله صالدی باغه کذر اول سمن عذار — انواع زیب وزینت ایله فصل نو بهار
دوکمش کل اوزره سنبل کیسوی مشکبار — یاقمش اباغنه ینه کلبرك تك نکار

نسرینده رنك لالهلندر دیدم دیدی
غمزهم خدنکی دوکدیکی قانلردر سنك

سیل سرشکم اولدی روان خاك کوینده — جان واله اولدی لعل لب وکفتکوینده
دل دوشدی دام سلسلهٔ مشکبوینده — اول لحظه کیم صه تشدی کوزم زلف وروینه
عقرب مه منیره وطندر دیدم دیدی
وهم ایله کیم خطراو قرانکدرر سنك

دوشمش عذاری اوزره معنبر سلاسلی — آشفته حال ایدوب نیجه بی صبر و بی دلی
عقلمی واله ایلدی شکل وشمائلی — کوز کوردی قامتك دل وجان اولدی مائلی
وه بو نه طرفه سرو چمندر دیدم دیدی
منظور دیدهٔ نکرانکدرر سنك

دون صبحدم که لاله ونسرین صالوب نقاب — کل چهرهسندن آلدی صبا پردهٔ حجاب
کلزاره چیقدی سیر ایله اول رشك آفتاب — شبنم نثار ایتدی کونش اؤلوی خوشاب
اؤلومی یوخسه درعدندر دیدم دیدی
ایسم فضولی اشك روانکدرر سنك

(مخمس)

تاجنون رختن کیوب دوتدم فنا ملکن وطن — اهل تجریدم قبول ایتم قبا و پیرهن
هر قبا و پیرهن کیسم مثال غنچه بن — کرسنکچون قلمسم چاك ای بت نازك بدن
کورم اولسون اول قبا اکنده پیراهن کفن

کرچه سودای سر زلفکده ام زار و ذلیل — یکن اول سودادن اولدقچه بکا عمر طویل
صانمه ترك ایدم بو سودایی کراولسم بن قتیل — چقمیه سودای زلفك باشدن ای مه کریوزایل
استخوان کلدم ایچره دونسه عقربلر وطن

غائب اولمش صبحدم شوق کل رویك بکا — سیر باغ ایتدم که بوی کل ویره تسکین بکا
کل کورب یادکلهدر اشك صاچدم هر بکا — دوشدی شبنم باغده کل تا کل نثار ایتدون سکا
سبزهتك هر برکنه بردرکه ط پشورهش چمن

دیرایدم ای دل کتورمه هیچ درد اهلینه شك — تا سنی هم صالمیه بر درده دوران فلك

آلدك پند امدی عاشق سن ایشك آه یلك ای کوکل عشق اهلنه هردم کولردك شمعتك
بن دیمزمیدم که برکون اغلیه‌سیدر کلان

خواه سنجاب ایلسون فرشن فضولی خواه کل هجردن مطلق یوقر کورمز کوزا کلمز کوکل
یارسز عشق اهلینك دکلمسی ممکن دکل نیجه دکانون جیهم سنسزای اندامی کل
چون یاتر جسمنده تنده هرتوك اولمش بردیکن

(مخمس)

وای یوریك وای کیم دلداردن آیرلمشم فتنه چشم ساحر خونخواردن آیرلمشم
بلبل شوریده ام گلزاردن آیرلمشم کیمسه بلمز کیم نه نسبت یاردن آیرلمشم
برقدی شمشاد کل رخساردن آیرلمشم

قدی طوبی اهلی فردوسك شراب کوثری خلق وخوبی ملك صورتده امثالی پری
برج افلاکك سعادتلو شرفلو اختری حسن ارا مجموع خوبانك سراسر سروری
برقدی شمشاد کل رخساردن آیرلمشم

دوستلربن ناله وفریاد قیلسم عیب ایمش چرخ بدمهرك الندن داد قیلسم عیب ایمش
غم دیارن دل ارا آباد قیلسم عیب ایمش بو بنا راه جهانده آه قیلسم عیب ایمش
برقدی شمشاد کل رخساردن آیرلمشم

دوشمشم غمخانهٔ هجرانه زار و دردناك پنجهٔ حسرت ایدوب هردم کریبانمی چاك
کونده یوز کز هجر تیغیله اولوردم بن هلاك کردش دوار جورندن بن دلخسته ناك
برقدی شمشاد کل رخساردن آیرلمشم

وصل اوموب جور وجفاسینی چکرکن جانم هنوز مهر اوموب شوقنده یارکن دل سوزان هنوز
جسم غمناکده وار ایکن غم هجران هنوز یتمدین پایانه آه وناله وافغان هنوز
برقدی شمشاد کل رخساردن آیرلمشم

ملك وصلی دلبرك کوکلده معمور اولمدین عشق جاندن فضولی مست ومخمور اولمدین
درد بی درمان هجراندن تنم دور اولمدین عشق آرا عاشقلغم عالمده مشهور اولمدین
برقدی شمشاد کل رخساردن آیرلمشم

(مخمس)

ای حریر ایچره تنك مطاق بلور ایچره گلاب — کوکسك آب روشن اول آب اوزره دوککدر حباب
اوله زیباسنکه یوق نظاره که عالمده تاب — وای اگر ترجك چقوب سر یوب لجك صالسك نقاب
هیچ شك یوق کیم سنی کورکج اولور عالم خراب

دل چکوب زرین اوتاغك ویردی املکدن سراغ — دوتدی اول گفتار ایچون اهل بنا کوشك قولاغ
زلفکه همدم طراغ آشفته بن اندن ایراغ — دیش صالوب هر پیچ وتاب آچدقجه زلفکدن طراغ
رشتهٔ جانمده رشکیمدن دوشر یوز پیچ وتاب

ای یوزی گل کرملبی گلکون دونیه در قرمزی — آتشین کسوت کیوب اودلاره یاندردك بزی
آدم اوغلندن سنك تك طوغمز ای کافر قزی — آی وکوندر دور حسنده جمالك عاجزی
کویا آنك مه تاباندر آفتاب

آل صاچباغکده مشکین صاچ پریشان حالیم — سیم ساق اوزره قزل خلخالار پامالیم
صانمه صاچباغك کبی مهر کدن ای مه خالیم — عارضك دورنده زرین سلسلهك تمثالیم
غمزه‌ك اوقندن حزین جانمده یوز بیك اضطراب

سرمه‌دن کوزلر قرالر حنادن لاله رنك — هیچ شاهد یوق بورنکیله که سن شوخ وشنك
وسمه‌لو قاشك یشل توزاوکاك غمزه‌ك خدنك — غمزه وقاشیکه میل ایلر فضولی بیدرنك
قوش عجبدر ایتمك تیر وکماندن اجتناب

(مربع)

نیچه بر وسوسهٔ عقل ایله غمناك اوله‌لم — کلك آلایش غمدن چقه‌لم پاك اوله‌لم
نشئهٔ می دوتوب قابل ادراك اوله‌لم
مست ومدهوش وخراباتی بی باك اوله‌لم

رندلر زمنده مست سبوتك کیروین — ذوق باغینه کیروب جام کلبنی ویروین
میه دیرلرسه بها عقل متاعن ویروین
مست ومدهوش وخراباتی و بی باك اوله‌لم

پای بست می صافی اوله‌لم درد مثال — ویرملم ساقیه جان ایلیه‌لم کسب کمال
نشئه‌دن بلیوبن عالمه کیفیت حال
مست ومدهوش وخراباتی و بی باك اوله‌لم

می حبابی کبی میخانه‌ده براو دوتو بن   عقد آنکور کبی برآره‌یه باش جاتو بن
الـدلر دین ایله دنیایی شرابه صاتو بن
مست ومدهوش وخراباتی وبی باك اولمم

باده‌دن غیری که غم دفعنـه برجام یتر   نقدنی نشئه‌یه هرکیم ویره‌جك اولسه یتر
ای فضـولی روش اهل ریادن نه بتر
مست ومدهوش وخراباتی وبی باك اولمم

(مربع)

پریشان‌حالك اولدم صورمدك حال پریشانم   غمکدن درده دوشدم قیلمدك تدبیر درمانم
نه‌دیرسن روزکارم بویله‌می کچسون کوزل خانم
کوزم جانم افندم سودیکم دولتلو سلطانم

اسیردام عشقك اولملی سـندن وفا کورمن   سنی هرقنده کورسم اهل‌درده آشـنا کورمن
وفا وآشـنالق رسمنی سندن روا کورمن
کوزم جانم افندم سودیکم دولتلو سلطانم

دکرهردم وفاسز چرخ یایندن بکایك اوق   کیمه‌شرح ایلیم کیم محنت واندوه‌دردم چوق
سکاقالدی مروت سندن اوزکه هیچ کسـدم یوق
کوزم جانم افـندم سودیکم دولتلو سـلطانم

کوزمدن دمبدم بغرم ازوب یاشم کبی کتمه   سنی ترك ایتزم چون بن بنی سنداخی ترك ایتمه
ایکن هم ظالم اولمه بن کبی مظلومه ایجتمه
کوزم جانم افندم سودیکم دولتلو سلطانم

قتی کوکلك ندن بوظلمه بیداده راغبدر   کوزلرسن کبی اولمز جفاسندن نه واجبدر
سـنك تك نازنیـنه نازنین ایشلر مناسبدر
کوزم جانم افندم سودیکم دولتلو سلطانم

نظر قیلمزسن اهل دردکوزدن آقیدن سیله   یمانلقدر ایشك عشاقله یخشی میدر سویله
کل الاهی سورسك عاشقه جورایتمه لطف ایله
کوزم جانم افندم سودیکم دولتلو سلطانم

فضولی شیوهٔ احسانك اسیر بر كدایكدر درلدجهسك كویك اونده خاك پایكدر
كرك اولدر كرك قو حكم حكمك رأی رأیكدر
كوزم حانم افندم سوديكم دولتلو سلطانم

مربع

حاصلم یوق حوادثدن ملامت داغیدر مسندم كوی ملامتده فنا طپراغیدر
زار كوكلم تنده زندان وبلا دونساغیدر
رحم قیل دولتلو سلطانم مروت چاغیدر

دورجورندن تن وجانمده راحت قالمدی صورت حالمده آثار فراغت قالمدی
محنت وغم چكمكه من بعد طاقت قالمدی
رحم قیل دولتلو سلطانم مروت چاغیدر

كوكلك ملككن جفا سیلابی ویران ایلدی بختمك حالن هجوم غم پریشان ایلدی
بغرمی اندیشهٔ دور فلك قان ایلدی
رحم قیل دولتلو سلطانم مروت چاغیدر

انتهاسز جورلر اودلاره یاندردی بنی آجی سوزلر طاتلو جانمدن اوصاندردی بنی
خلقدن بیهوده افغانم اوناندردی بنی
رحم قیل دولتلو سلطانم مروت چاغیدر

استدم برچاره چوق یلدم بوكردم هر یكا رحم ایدوب بركمسه امداد ایتمدی مطلق بكا
چارهسز قالدم مروت آستنه كلدم سكا
رحم قیل دولتلو سلطانم مروت چاغیدر

داده كلدم عدل دیوانكه فریادم ایشت سنكه عادلسن كورقمانم نندر غوره یت
شرح حالم صور مرادم ویر الم دوت فكرم ایت
رحم قیل دولتلو سلطانم مروت چاغیدر

كور فضولینك رخ زردنده اشك آلی پردهٔ انبار دوتمش صورت اقبالی
دردمندكدر عنایتلر ایدوب صور حالنی
رحم قیل دولتلو سلطانم مروت چاغیدر

(جد)

حمد بیحد دمبدم اول مبدع اشیایه کیم — خلقت امکان وجود ذاتنی ایجاب ایدر
که سودا کردباد قهری خاك تیره یی — توتیای دیدهٔ خورشید عالمتاب ایدر
که نظر اول قطرهٔ باران ابر رحمتی — ریوزنده سبزهٔ پژمرده یی سیراب ایدر
میده مضمر ایلیوب کیفیت تغییر حال — سیمبرلر زلفنی جان بوینده قلاب ایدر
جانه هم البته آندندر بو استعداد کیم — رغبت محبوبی روای شراب ناب ایدر

اوله کیم مقبول اوله عذر کناهم چون بیلور
کیم عمل تکلیفنی جمعیت اسباب ایدر

چوق تفاخر قیلمه جمع ماله ای خواجه کیم — سیم وزر جمعیتی اهل غرور ایلر سنی
بارکاه قربدن جمعیت اسباب و مال — هر نه مقدار اوله اول مقدار دور ایلر سنی

کرچه نعمت چوق کفایتدن تجاوز قیلمه کیم
امتلا بار بدندر بیحضور ایلر سنی

اهل کماله جاهل اکر قدر قیلمسه — معذوردر ملامتن ایتمك روا دکل
جاهل طبیعتنده مذاق کمال یوق — هر نفسه اقتدای طبیعت خطا دکل

الفت همیشه فرعی اولور آشنالغك
جاهل فضیلت اهلی ایله آشنا دکل

ای صفای صورتك قیدنجه کن بالکم هنوز — زنکدن آینهٔ ادراککی پاك ایتمدك

زنکدر آینهٔ ادراکه هر صورت که وار
سن هنوز ای ساده بو مضمونی ادراك ایتمدك

ای وجود کاملك آیینه‌دار فیض حق — آستانك قبلهٔ حاجات ارباب یقین
ای کمال رأفتك سرمایهٔ امن و امان — وی جمال شوکتك پیرایهٔ دنیا و دین
حسن رأیك آفتاب عالم صدق و صفا — خاکپایك منشأ جمعیت روی زمین
کلمامش بر سن کبی پاکیزه طینت عالمه — تا بنای عالم ایتمش نقشبند ماء و طین
مسند نوشیرواندر بقعهٔ دار السلام — سنسن استحقاقله نوشیروانه جانشین

جمعدر معنیده برج اولیانڭ روح پاك
برنکیندر خطهٔ بغداد سن نقش نکین
سرورا یوز شکر کیم فیض کمال رأفتڭ
اولیا برجنی ایتمش رشك فردوس برین
خاص وعام اولمش نوال نعمتکدن بهرمند
آفرین ای شهریار ملك پرور آفرین
بن که بر کمتر دعا کویم نظر صالدڭ بکا
قویمدڭ خاك مذلتده یاتم زار وحزین
ضایع ایکن قدرمی بلدردڭ اهل عالمه
تیره ایکن ایلدڭ خاك وجودم عنبرین
ابر لطفڭ قیلدی خار خشکمی کلبرك تر
فیض جودڭ قیلدی آب چشممی در ثمین
نعمتڭ شکری بکا عرض ایتدی اظهار
شفقتڭ طوقی بنی قیلدی غلام کمترین
غم دکل اهل غرض ایلرسه بندن منع خیر
غم دکل اهل حسد باغلرسه بن مسکینه کین
روزکار ایله بنم مقصودمی حاصل قیلوب
اولکه منع ایلر اولور بد خواه رب العالمین
هیچ شك یوق کیم بتر مقصوده قالمز ناامید
خرمن الطافڭ اطرافنده اولان خوشه چین

وار ایدم مهروماه ایتدکجه دوران اولهسن
کامیاب و کامران و کامبخش وکام بین

پرده چك عیبنده ظلمت کبی خالقڭ دائم
کردیلرسڭ که نصیب اولهسکا آب حیات
قیله خورشید کبی عیب تمالق که فلك
ره صالمایه سنی بعد علو درجات
جهد قیل ذاتڭ اوله مظهر آثار قبول
قیله اول جامه تفاخر کیم اوله مانع ذات
فضل اولور صانعه سکا مزات اصل ونسب
جاه اولور صانعه سکا کثرت اسباب جهات

عاریتدن اوز که قیله قدرتڭ زینت
غیردن عاریتڭ نور ایسه کر بازیه آت

ای معلم آلت تزویردر اشراره علم
قیله اهل ظلمه تعلیم معارف زینهار
حیله ایچون علم تعلیمن قیلان مفسدلره
قتل عام ایچون ویرر جلاده تیغ آبدار

هرنه تزویر ایتسه اهل جهان انی ایلر قبول
مکر اهل علمدر اصل فساد روزکار

بخیل قیلسه جمع ایتدیکی درم صرفن
نهال مقصدی سرسبز اولوب ثمر ویرمز
النده کی کهری بذل قیلسه ممسك
شب غمنده امل مژدهٔ سحر ویرمز

دوکنمینجه کواکب کونش طلوع ایتمز

دوکلمه‌یجه شکوفه نهال بر ویرمز

ای که اندیشهٔ مال ایله سراسیمه اولوب   دون وکون دهرده آشفته کیچر احوالك
جمع مال ایلدیککه راحت ایچوندر اما   راحتك اکسك اولور هرنیجه آرتر مالك
مال چوق یغمه حذر ایله عذابندن کیم
رنجی آرتر آغر اولدیجه یوکی حمالك

بن صبح وشام درد دل سوزناك ایله   بغرم کباب ایدوب ویردم چرخه انقلاب
حوت وحمل مداری ایله آسمان دخی   قان یوتدروب ویرر دل سوزانمه عذاب
دنیاده یوق فراغته امید نیجه کیم
قان آقیدر اودنیجه کیم چزکنور کباب

علم کسبیله پایهٔ رفعت   آرزوی محال ایمش انجق
عشق ایمش هرنه وار عالمده
علم برقیل وقال ایمش انجق

اولسه مقصود نیجه دوران فلك رنیجه کون   اولمه مغرور ای که حال دهر روشندر سکا
قاتل آبا واجدادك معارف ایتزسنی
اومه اندن دوستلق رسمی که دشمندر سکا

کلك ای اهل حقیقت چیقدلم دنیادن   غیری یرلر کزه‌لم اوزکه صفالر کوره‌لم
فکر کربت غوغای قیامت قیله‌لم   وضع جمعیت هنکامهٔ محشر کوره‌لم
روش سلسلهٔ دهر ملول ایتدی بزی
نیجه بر دهرده اوضاع مکرر کوره‌لم

سورم اول نکار سیمبری   که جفا پیشه وستمکردر
نیجه کیم آ که عشق بازلغم   معصیت اولدیغی مقرردر
جورایله اول مدام منعم ایدوب   ره زهد وصلاحه رهبردر
قابل اجرا اولورسه جوری نوله
امر معروف ونهی منکردر

نیجه بر نفس تمناسیله   یمك وایچمك اوله دلخواهك

ایلیوب زهد و ورعدن نفرت   طاعت حقدن اوله اکراهك
معبدك مطبخ اوله شام وسحر   مستراح اوله زیارتگاهك
بونك ایچونمی اولو بن مخلوق
بومیدر امری سنك الاهك

ای قاضیٔ خجسته لقا کیم حق ایلمش   صاحب سریر مسند حکم قضاسنی
جهد ایله کیم ملاحظهٔ نفع دنیوی   حکم قضاده ایتمیه اهل خطاسنی
مقبول خلق قیلمش ایکن علم ومعرفت
مردود خالق ایلمیه ارتشاسنی

ظلم ایله اچدلر آلوب ظالم   ایلر انعام خلقه منت ایله
بلمز آنی کیم ایتدیکی خیره   بواسردر جزا مذات ایله
مدعاسی بوکیم رضای اله   اکا حاصل اولور بو عادت ایله
جنتی المق اولمز اچقه ایله
کیرمك اولمز بهشته رشوت ایله

اولدر غزل که فیضی آنك عام اولوب مدام   آرایش مجالس اهل قبول اوله
ورد زبان اهل صفا وسرور اولوب   مضمونی ذوق بخش سریع الحصول اوله

اندن نه سود کیم اوله مبهم عبارتی
هر یرده استماعن ایدنلر ملول اوله

صرف نقد عمر ایدوبن کسب عرفان ایتمشم   اهل دنیا هم کمال جهلاه تحصیل مال
دهر بازارده هرکس متاعن عرض ایدر   اهل دنیا سیم وزر اهل هنر فضل وکمال
کیمکه بندن نفع بولمز ایستمن نفعن آنك   اول که یوق نفعم اکا نفعی بکا اولمز حلال

ایستمن نادان بکا کرویرسه کنج سیم وزر
کیم عوضسز ماله ناداندن تصرفدر وبال
ای ایوب نادانه عرض فضل واظهار هنر   شرمسار ایتمك عطا آلمق ندر ظلم صریح
سن بلورسن مجملا آندن نه آلورسن ولی   بلمز اول کیم آلدیغی سندن حسندر یا قبیح

ظاهرا صاتمق هنر آلمق عطا ربیعدر

(طفل)

طفل ناداندر بیورمز شرع انك بیمن صحیح

هر كیمك وار ایسه ذاتنده شرارت كفری | اصطلاحات علوم ایله مسلمان اولمز
كرقراطاشی قزل قانله رنكین ایتسـك | طبعه تغییر ویروب لعل بدخشـان اولمز
ایاسـك طوطیـه تعلیم ادای كلمات | نطق انسان اولور اما اوزی انسـان اولمز

هر اوزون بویلو شجاعت ایده بیلمز دعوی
هر اغاجكه بوی آتر سرو خرامان اولمز

سعد ونحس احوالی قیلمك منجمدن سؤال | مقتدای معرفت انكبس ولحیاندر آكا
ایلمك رمالدن تفتیش حال نیك و بد | مرشد راه یقین برجبس وكیواندر آكا

نقطهٔ اشـكال رمل وهم سر انجام نجوم
كیمه رهبر اولسـه فیض عقـل بهتاندر آكا

ای خطا لفظیله قرآنك شكوهن صندرن | معجز آیات قرآندن حـذر قیلمزمیسن
هر الف برخنجر خونریز باندر سـكا | خنجر خونریز باندن حذر قیلمزمیسن

برحكـیم كاملك دار الشـفای حكمـتن
ایتك اسـترسن خراب اندن حذر قیلمزمیسن

ای خواجه كرقوالكدن اوغلاق مراد ایسه | شـفقت كوزیله باق اكا دائم اوغل كبی

در اوغلاوكی دیلرسك اوله صاحب ادب
البتـه ایله ذلتـه معتـاد قول كبی

ای وزیر ملكك پروركیم نظام ملك ایچون | انتخاب ایتمش جمیع خلقدن سلطان سـنی
حل وعقد ن عالمك قیلمش مفوض رأیكه | نائب حكم خلافت ایلیوب دوران سـنی
قیل حذر كیم اولمیه ناكه مزاجك منقلب | قیلیه سرمست جام شوكت دوران سـنی
اوله سن انصاف ایچون منصوب ایكن اهل فساد | ایده دین اهلنه آفت قلت ایمان سـنی
ایتمكه معمورهٔ اسـلامی ویران كنـدویه | اعظم اعوان وانصار ایلیه شـیطان سـنی

ایتمش ایكن افضل خلق جهان اقبال‌الله
ارذل اهـل جهنم ایلیـه سبحان سـنی

ای كه عالمده محبت آدنی مذموم ایدوب | هرزمان برماه رخسارك اولورسن مائلی

یکدی عمرك شاهد مقصد جمالن كورمدك — شاهد مقصد صاغمش سن اراده حائلی
عارف ایسك دوته كور سررشتهٔ فیض بقا ترك قیل بو صورت فانی ونقش زائلی
دهر بر سیلابدر ملحق فنا دریاسنه — بركه سر كردانوزاول سیلابده وشمش خاروخس چونكه نور خاروخس اول سیلاب اولدقجه روان یتمدن دریایه راحت ممكن اولمز بر نفس
كف حرص ایله دائم دامن دنیای دون دوتمك — زمانه شور بخت ایلر سنی پیوستهدر یاتك ملوث اولیوب تجرید ایله چقمك بو عالمدن سنی زال فلك خورشیده جفت ایلر مسیحا تك
ای كوزل ذاتك معارف برله رنكین ایده كور — خط مشكین پردهٔ رخسار كلكون اولمدین صحبت ارباب علم ومعرفتدن كسب قیل — حسن سیرت صورت حالك دكركون اولمدین جهد قیل كیم كورمیه خورشید رخسارك زوال نور فیضندن هلال قدرك افزون اولمدین
الكدن دادلر ای اختر بخت سیاهم كیم — بنی خلق ایچره عالیقدر ایكن غایتده خوار ایتدك قیلوب خورشید حرمان مطلع كردون ایدم — وجودمدن مثال سایه سلب اعتبار ایتدك سواد دیده‌می مطلق بیاض عینه دوندردك بیاض حسن عالم خال روی روزكار ایتدك
ای كوكل مطلق عبادت قیلیوب عمرك تمام — ایلدك سودای زلف هر پری رخساره صرف صاچ آغردی كل بتر مرآت بختك تیره قیل عمردن بر دم كه قالمش استغفاره صرف
خردمندی كه دائم عالم علم ایچره سیر ایلر — اسالیب فنون شعردن البته غافلدر مذاق شعر هم براوز كه عالمدر حقیقتده ایكی عالم سیر ایلمك غایتده مشكلدر
پادشاه مملكت دینار ودرم رشوت وروب — فتح ایچون كشور قیلنغه ایلر مهیا لشكری یوز فساد وفتنه تحریك ایله بر كشور آلور — اول دخی آثار امن واستقامتدن بری

کوسترن ساعتده دوران فلك بر انقلاب — هم اوزی قانی اولور هم لشکری هم کشوری
کورنه سلطانم بن درویش کیم فیض سخن — ایلمش اقبالمی آثار نصرت مظهری
هر سوزم بر پهلواندر کیم بولوب تأیید حق — عزم قبلدقده دوتر تسخیر ایله بحر و بری
قنده کیم عزم ایتسه مرسوم وموجب استمز — فتحی ملکی دوتسه دکز کسدیه شور و شری
پایمال ایتمز آنی آسیب دور روزکار — ایلمز تأثیر اکا دوران چرخ چنبری
قیلسون دنیاده سلطانلر بکا تکلیف جود — بسدرر باشمده توفیق قناعت افسری

هر جهتدن فارغم عالمده حاشا کیم اوله
رزق ایچون اهل بقا اهل فنانك چاکری

صدای نی حرام اولسون دیدك ای صوفی سالوس — یله ویردك خلاف شرعله ناموسن اسلامك
بو اندام ایله وجدیادن دم اورمق استرسن
الهی نی کبی سوراخ سوراخ اولسون اندامك

متصل معرفت اهلینی ایاقلاره صالوب — فلك سفله قیلور محنت وغم پامالی
اولکه جاهلدر ایدوب جمله مرادین حاصل — اعتبار ایله قیلور مسند قدرین عالی
بو سببدن بیلورم کیم بو جهان عورتدر — عورتك بویله‌در اقوالی ایله افعالی

اولو اولادی کسر سوددن وتأدیب ویرر
سود ویروب اطفله باغلر بشکه اطفالی

بقه می پنجهٔ تخویف ره شرع دوتر — دامن معرفت اهل ریاضت دوتسم
زنك اغلاس دوتر آینهٔ راحتمی — ترك حكام قیلوب كنج قناعت دوتسم

هیچ حالتده بولنمز اثر راحت قلب
اولورم مضطرب الحال نه صنعت دوتسم

دوغرولغیله ایسته علو مقام کیم — کالدکجه حالکه ویره درد فلك رواج
دوغرولغیله حرفلره صدردر الف — یا حرفنی ایاغه براقشدرر اعوجاج
دوغریلر ایله گزکه سنی سربلند ایده — اکریله ایلمه صاقن البته امتزاج

یا اختلاطی ایله سریر اولدی پایمال
باشده مقام دوتدی الف نصرتیله تاج

مدعی ایلر بکا تقلید نظم ونثرده ایت نامی بوط الفاظ وهکدر ذاتی وار
پهلوانلر باد پالز سکردنده هر یکا
طفل هم جولان ایدر اما آغاجدن آتی وار

اول سببدن فارسی لفظیله چوقدر نظم کیم نظم نازك ترك لفظیله ایکن دشوار اولور
لهجهٔ ترکی قبول نظم ترکیب ایدوب اکثر الفاظی نامی بوط وناهموار اولور
بنده توفیق اولسه بودشواری آسان ایلرم
تو بهار اولغچ دیکندن برك کل اظهار اولور

الحمد لمن انار قلبی وهدا والشکر لما فیه من الشوق بدا
ما امدح واهبا سواه ابدا
لا اشرك فی ثناء ربی احدا

الحمد لمن عز کمالا وعلا من قام بامره ومن نازع لا
ثم الصلوات والتحیات علی
من فضله الله بعز وعلا

ای فیض وجود مشاهد جود سکا وی شاهد جود هرنه موجود سکا
امید قبول اعتماد کرمك
مردودکی ایتمش بنه مردود سکا

ای ذاتکه ممکنات برهان وجوب ثابت سکا امتناع امکان عیوب
شایستهٔ نعمت حیات ابدی
ارواح معارفکله ابدان قلوب

ای عقده کشای عجم وترك وعرب رسام رسوم فضل وآثار ادب
مضمون حدیثك سبق هرملت
دعوای قبولك سند هرمذهب

خوش اولکه دم اجل چکوب بادهٔ ناب سرمست یاتم قبرده تا روز حساب
غوغای قیامتده دورم مست وخراب
نه فکر حساب اوله نه پروای عذاب

ساقی کرم ایت شراب گلفام یورت   گلفام شرابه ویرمه آرام یورت
بزم ایچره حباب اشك گلگوندن
یك جام یورتمه جان ایچون جام یورت

جانمده اولان ذخیرهٔ نطق حیات   جسمده اولان جوهر حسن حرکات
صرف اولدی خوبلرك ره عشقنده
افسوس که بیهوده کچوردم اوقات

تعمیر بقاع وجمع مال ایتدك دوت   هر آرزو ایتدکده اکا یتدك دوت
چون عمر بقاسنه دوتلمز امید
هرحالده کلدیکك کبی کتدك دوت

دیرلر که قیلور غنچه لب یار ایله بحث   کابرك تر اول لعل کهربار ایله بحث
اول برنیچه دلسیزه تهمت در بو
دعوایه کرك لهجهٔ گفتار ایله بحث

ای مهر رخك قدیم وعالم حادث   اظهار وجوده کشف رازك باعث
کچدم سر کویکده ایکی عالمدن
لی بین مقامین مقام ثالث

خیل غمك ایتدی نقد عمرم تاراج   صبر ایله میسر اولمدی درده علاج
رخسارده توکدی مردم چشمم قان
هندویه کورك لعل ویرور روده خراج

ای فائدهٔ علمکه عالم محتاج   خاك قدمك اهل هنر باشنه تاج
هر کیمده که کوردی همتك سوء مزاج
اول سوء مزاجه لطفله قیلدی علاج

ای شربت وصلك الم هجره علاج   بازار غمکده اشك نقدینه رواج
کردوقسه خدنکك رك جانم نه عجب
نبضیله قیلور طبیب تشخیص علاج

ای ذکر لبك ناسخ انفاس مسیح   نطقك انا افصح کلماتنده فصیح

اظهار قبولك اثر لطف خفی
اخفای شر بعتك درر ظلم صریح

الدفعه اله صاغر صهبایی صبوح ارتار ذوق دل وراحت روح
طغیان غمه مفید در زورق می
طوفان خطرنده اویله کیم کشتیٔ نوح

کل دوری خوش اولکیم دوته کلفام قدح بزمنده دمی دوتمیه آرام قدح
هر صبح که خورشید صفت قالدیره باش
بزمن بزیوب کزدیره تاشام قدح

می شوقی اولو بدر بکا عادت ای شیخ کلدکجه بوشوق اولور زیادت ای شیخ
خوشدر بکامی سکا عبادت ای شیخ
رأیله دکل عشق وارادت ای شیخ

کرکوبکه اشکم کذر ایلر کستاخ ورقد که چشم نظر ایلر کستاخ
عیب ایله رنك چهرهٔ زردمی کورب
کیم چوقلری عالمده زر ایلر کستاخ

بر آب وهوادر اشك کرم ودم سرد کیم اندن آلور نشوونما کابن درد
کلزار غمك بنفشه و یاسمنی
دود دل آشفته در وچهرهٔ زرد

تا دورده در دائرهٔ کون و فساد ممکن دکل اولمق حرکاتندن شاد
طاس فلك ایچره کعبتین انجم
کوسترمزایمش هیچ کسه نقش مراد

تا محمل مهردر بو زنکاری مهد مهر که وفا اهلینه محکمدر عهد
بردر بکا بزنکاه عشقکده فلك
ورقهر ایله زهر ویرسه ورلطفله شهد

هر پرده کیم اول سپهر سیمین خد عرض ایلیه عارض آچه سنبل چکه قد
رنك کل و بوی سنبل وجلوهٔ سرو

حکم ایلرم کیم اوله مقبول خرد

تا بوینه صالدی اول خم زلف کمند تدبیر ایله آچالدی بو یغدن بند
چوق پندو یرالدی اولدی فائده منده
یتمزمی بکا پند ویرن خلقه بو پند

دفع غم روزکاره در باده مفید دفع الم عشقده رخ ساده مفید
ترك می ومعشوقدر اول علت کیم
اولمز اکا هیچ نشئه دنیاده مفید

ای شهد لبك سوزی شکر وار لذیذ لعلك کبی قانده بر شکر وار لذیذ
تنك شکر اولمسیدی درج دهنك
اولمزدی چقن لهجهٔ گفتار لذیذ

کر نعمت کسردر وکر محنت صبر صبر ایله قناعتده کرك مسلم وکبر
هر نعمت ومحنت که ویررسین یارب
ویر نعمتده برقناعت ومحنتده صبر

هردم بکا یار عرض رخسار ایلر حسنیله بنی بتر کرفتار ایلر
کویا که کمال عشق درسن اوقودر
هردم بکا تعلیمنی تکرار ایلر

هجرك جکرینی هر کیمك قان ایلر تدریجله وصلك آکا درمان ایلر
زلفك کیمی کیم مدت ایله کافر ایدر
لعلك آنی بردمده مسلمان ایلر

هر دل که اسیر غم هجران اولمز شایستهٔ ذوق وصل جانان اولمز
هر درد که وار وار درمانی ولی
بیدردلرك دردنه درمان اولمز

بز عالم عشق عالم آرالری یوز میخانهٔ درد درد بیمارلری یوز
کلبرك ندامت چنیدر عالم
بز بوچنك بلبل شیدالری یوز

کیدرکه غمکده نالهٔ زار ایتمز دردین سکا ناله ایله اظهار ایتمز
فریادنه هیچ کمسه‌نك یتمزسه‌ین
فریادکه فریاد سکار ایتمز

جانان ایسه مطلوب طمع جادن کس مطلوب ایسه جان امیدی جاناندن کس
جان سومك ایله میسر اولماز جانان
یا بوندن امید یا طمع آندن کس

سوز دلم اشك آلدن ایله قیاس اندوهمی ضعف حالدن ایله قیاس
خورشید که حسنکله قیلور بحث جمال
ترك ادبن زوالدن ایله قیاس

ادوار زمان دائرهٔ حیرت ایمش اسباب جهان مهالك ومحنت ایمش
دنیایه طمع ایتمك ایتمکدن یك
چون اول حرص آخری حسرت ایمش

کویکده سنك نه طاشه کیم اوردم باش قیلدمانی غرق خون دوکوب کوزدن یاش
کوز باشنه رحم ایله که چوق مدتدر
بیداد که صبرایدوب باصر باغرینه طاش

ای کسب کمال اعتقادك ناقص تحصیل کماله اجتهادك ناقص
عار ایتمه طلبده ایت حذراندن کیم
کامللر ایچنده اوله آدك ناقص

خوش اولکه قیلوب رهبر صدقن اخلاص خلوتکه قربه اوله اخلاص ایله خاص
صراف وفا بوتهٔ تأدیبه صالوب
هرغشدن ایده‌مس وجودینی خلاص

ای باد قبل احوالمی جانانمه عرض سرکشته‌لکم سرو خرامانه عرض
چون بیلدك اسیرکم ترحم قبل کیم
تدبیر کرك مشخص اولدقده مرض

ای جوهر عشقك اثری جسم وعرض یوق عاشقه بوندن اوزکه عالمده غرض

(چون)

چون بیلدك اسیرکم ترحم قیل کیم
تدبیر کرك مشخص اولدقده مرض

زاهد می نابدندر اکر راه غلط سن خواه سوزم صحیح دوت خواه غلط
مسجدلره کردیکم دکل رغبتدن
سرمست اکمدن ایلرم راه غلط

داغ اورمه دل حزینه ای مشکین خط کرمائل حسن خط ایسك قیلمه غلط
کم ایلمش کاتب دیوان قضا
دل حرفلرین قابل تزیین نقط

می منعنی ایلیوب شعار ای واعظ دوتدك ره طعن عشق یارای واعظ
ترك می ومحبوب ایدرز جنت ایچون
شرح ایله که جنتده نه وارای واعظ

تهدید ایله کچدی روزکار ای واعظ فوت اولدی شراب وصل یار ای واعظ
کر کوثر وحور ایسه غرض ویرمه عذاب
نه ترك بیور نه انتظار ای واعظ

ای وصف جمالکده تحیر مانع ویرمش سکا اثبات کمالن صانع
وصلکده جفای طعنهٔ اغیارك
هجرکده بنی خیاله ایتمش قانع

پروانه یه ظلم بیحساب ایلر شمع ظلم اودنه بغرنی کباب ایلر شمع
کویا که بیلور ظلم سرانجامی ندر
بیهوده دکل که اضطراب ایلر شمع

هرشام بتر وصال جانانه چراغ تاصبح قالور همدم وهمخانه چراغ
رشك اودنه یاندردی بنی هرساعت
وهم ایلمز آهم اودنه یانه چراغ

هر که که بهار قیلدی آرایش باغ نو میدلك اوردی لاله وش بغرمه داغ
زیرا دیکن اوززه دوتدی بلبل مسکن

کل باد کذر کهنـده یاندردی چراغ

یوق دهرده برموافق طبـع حریف کیم صحبتی دلکشا اوله طبعی ظریف
فریاد که ناجنس مصاحبلر ایله
بی فائده ضایع اولدی اوقات شریف

بن زهد وورعدن اورمزم لاف کزاف دائم رخ ساده ایسترم بادهٔ صاف
ترك می ومحبوب ایده بلن مطلق
کرایتك اولوردیم زهی بیهده لاف

ای ناوك بیـداد که هرسینه هدف وی جوهر پیـکانکه دیده صدف
فریاد وفغانم غم هجرانکـدن
بزم غمـه در نالهٔ نی نوحـهٔ دف

ای سـالك راه حق سـکا قطع طریق دشـواردر اولمسه رفیقك توفیـق
دوت دامن مرشد توکل که سـکا
مقصود میسر اوله توفیق رفیق

سر منزل هر مراده رهبردر عشـق کیفیت هر کماله مظهردر عشـق
کنجینهٔ کائناته کوهردر عشق
هر صادر اولان نشئه یه مصدردر عشق

عشاقه دکل قیـد عـلایق لایق هر کز غم روزکار چکمز عاشـق
قید غم روزکـار برعلتدر
اول علته عشقدر طبیب حاذق

یا من بسـط الارض واجری الافـلاك ادراك کماله کمال الادراك
فی الارض وفی السماء لارب سواك
مانعبـد یاواحـد الا ایاك

یامن بك التجـاء من کـان سـواك طوبی لمن هـدی بما فیـه رضـاك
برهـانك فی الکمال یکفی اولاك
اولاك لما دار مـدار الافلاك

مجنون اوده یاندی شعلهٔ آهله پاك واق صو یه باتدی اشكدن اولدی هلاك
فرهاد هوسله ویردی عمرین
خاك اولدیلر آنلر منم ایمدی اول خاك

تا حلقهٔ زلف یاره دوشدك ای دل دام غم روزكاره دوشدك ای دل
افسوس كه قطب اهل جمعیت ایكن
اول دائره دن كناره دوشدك ای دل

خورشید كه قیلدی صبحدم عرض جمال در كاهكده یوز سورمكله بولدی كمال
چون یتدی كماله قیلدی سن ماهله بحث
اول ترك ادب ویردی كمالینه زوال

مه طوردی مقابل سكا بولدقده كمال كوردیكه اوزنده سنجه یوق حسن وجمال
برغایتده یتدی انجلوب غمدن كیم
ضعف بدن ایله بدر ایكن اولدی هلال

ای عقده كشای رشتهٔ تدبیرم هر طاعتده عفوك سبب تقصیرم
تقصیره ایتمه اوزكه تقدیر جزا
شرمنده ده لكم یتر بنم تعزیرم

قد انقضی دوام رأی دائم مالی جد على المساعی قائم
یالائم اووقعت فیما انا فیه
والله انا صحت ولمت اللائم

همدم كور آقن سرشك آلیمی بنم دوتمش رخ كهربا مثالیمی بنم
بالله یوری اول كارخه عرض ایلیه كور
برنكده بوصورت حالیمی بنم

قد شرفك الله بطوف الحرمین من رؤية مشهدین قرت اك عین
طوبى لمن الفاك لان الحقیق
من زارك قد زار علیا وحسین

افغاندر ایشم سرو خرامانكبچون قاندر جكر غنچهٔ خندانكبچون

عشقکده غم وغصه چکوب پیر اولدم
بن پیره ترحم ایت یکت جانکیچون

ای غائب اولان دیدهٔ خونبارمدن   وای راحت اولان سینهٔ افکارمدن
بن وارمی یوق سنکیچون ایتدم نه روا
سن دونمیه سن خبر یوق ووارمدن

خونابه دوکوب دیدهٔ کریانمدن   سنسز بو یادم بر یوز بن اوز قانمدن
اوز قانمی ایلرم اوزمله دعوی
کیمرسه المز نوله کر یانمدن

قدینه دیدمکه سرو بستاندر بو   تند اولدیکه ای فقیر بهتاندر بو
پابستهٔ وعور و بی زباندر دیدیکك
خندان قبا پوش خراماندر بو

دیدم لبنه لعل بدخشاندر بو   کورلدی دیدی ای فقیر بهتاندر بو
برداشه نه رنکیله قیاورسن نسبت
شیرین وشکرفشان وخنداندر بو

یاندردی بنی شوق جمالك ای ماه   هر لحظه دکل عجب یتورسم کوکه آه
زلفك کرهی چقدی المدن ناکاه
کورکیم نه جفا قیلدی بکا بخت سیاه

رخساره سر زلف پریشان ایله   کوزدن کل رخساریکی پنهان ایله
رنجیده پریشانلری اوز حالنده قوی
هر لحظه یتر قصد دل وجان ایله

مژکانمی ای شمع کهربار ایتمه   پنهان غممی عالمه اظهار ایتمه
عشق اهلنه ظلمدر وفا ایلامك
زنهار بو ظلمی ایتمه زنهار ایتمه

رخسارکه عیب ایتمه نکاه ایتدیکمی   کوز یاشی دوکوب ناله واه ایتدیکمی
ای پادشه حسن ترحم چاغیدر

(عفو)

عفو ایله که بلمشم کناه ایتدیکمی

فریاد که عشق بیقرار ایتدی بنی درد وغمله زار ونزار ایتدی بنی
خاك سر کوینده غبار ایتدی بنی
سرکشته وخوار وخاکسار ایتدی بنی

کوردم سنی الدن اختیارم کتدی باقدم یوزیکه صبر وقرارم کتدی
خاك اولدم دهریکا غبارم کتدی
القصه قپوکدن اعتبارم کتدی

دستان لیلی و مجنون
از گفتار سلطان الشعرا و سرافراز بلغا
ماهر هنرور و کامل سخنور
فضولی بغدادی

* بسم الله الرحمن الرحیم *

(رباعی)

ای نشأی حسنی عشقه تأثیر قلن　　عشقیله بنای کونی تعمیر قلن
لیلی سر زلفنی کره کیر قلن　　مجنون حزین بوینه زنجیر قلن

(رباعی)

طوتسم طلب حقیقته راه مجاز　　افسانه بهانه سیله عرض ایتسم راز
لیلی سببیله وصفکه ایتسم آغاز　　مجنون دیلی ایله ایتسم اظهار نیاز

(رباعی)

لطف ایله شب امیدمی روز ایله　　اقبالمی توفیقله فیروز ایله
لیلی کبی لفظمی دل افروز ایله　　مجنون کبی نظممی جکرسوز ایله

(دیباجهٔ کتاب مشکین خطاب)

الهی لیلی سرحقیقت سراپردهٔ وحدتدن اقتضای ظهور ایدوب تجلیٔ جمالیله فضای صورتی مزین ایتدکده ومجنون روحی سرکشتهٔ بادیهٔ غفلت ایکن اول شعشعهٔ جمالی کوروب عنان اختیاری الدن کتدکده اکر علاقهٔ آباء علوی ورابطهٔ امهات سفلی اول لذت جان فزایه ومسرت دلکشایه واقف اولیوب فریب مواعظه کونه وحیلهٔ نصایح نمونه ایله متحرك سلسلهٔ انقطاع پیوند وصال ومدبر وسیلهٔ انفصال عقد اتصال ایتسهلر توقع اولدرکه نه اول لیلی عالم آرایه بوتقدیر رفع حجاب جسمانیده موجب تأخیر اوله ونه اول مجنون جهان پیمانه بوتزویرنی تصورات نفسانیده باعث تقصیر اوله واکر بهانهٔ فسانه ایله عشق حقیقی وحسن ازلدن فضلای بلاغت پیشه وبلغای فصاحت اندیشه جواهر اسراری سررشتهٔ اظهاره چکوب ثمرهٔ اعجازی شجرهٔ عبارتده کورینوب نقاب خفا وحجاب عنا رفع ایتمك استسهلر ترقب اولنورکه مساعدت ولطف معاونت ایله حصول مرتبهٔ وصوله وحضور درجهٔ ظهوره ممد اولوب لیلی تخیلات خاصلرینه ومجنون حسن اخلاصلرینه اهانت تشنیع سفهادن وذلت اعتراض بلهادنکه طاق تعرضلری اشعاره وقصور دهالری کفتاره ومشاغبهٔ طعن بیهودهٔ لیلی ومنزلهٔ منع بی فائدهٔ مجنونده ممتنع التأثیر اوله واکر بوفقیر مستهام (فضولی) بی سروانجام غایت قلت بضاعت ونهایة نقص امتعهٔ فصاحت ایله استدعای اندراج سلك ارباب حقایق وتمنای انخراط سلسلهٔ اصحاب دقایق ایدوب خزانهٔ حسن لیلی تسخیرینه وخرابهٔ عشق مجنون تعمیرینه عازم اولوب ترصد اولنورکه اول طرز خامه ونقش نامه احسن وجهله میسر اولوب حکایت لیلی کبی عالمگیر ومحنت مجنون کبی مقام پذیر اوله

(بو حضرت عزتدن حمد ایله استدعای مطالبدر)
(وآثار شکر ایله استتار معایبدر)

الحمد لواهب المکارم — والشکر لصاحب المراحم
و هو الازلی فی البدایه — وهو الابدی فی النهایه
قد شاع بصنعه بیانه — ما اعظم فی البقاء شانه
سبحان الله زهی خداوند — بی شبه وشریك ومثل ومانند
مشاطهٔ نوعروس عالم — کوهرکش سلك نسل آدم
صراف جواهر حقایق — کشاف غوامض دقایق
پیدا کن هر نهان که باشد — پنهان کن هرعیان که باشد
معمار بنای آفرینش — سیراب کن ریاض بینش
یارب مدد ایت که دردمندم — آشفته و زار و مستمندم
از فیض هنر خبر ندارم — جز بی هنری هنر ندارم
شغلی عجبی کرفته ام پیش — پیش و پس اوتمام تشویش
سنکبست برا هم اوفتاده — بحر یست مرا هراش داده
توفیق توام اکر نباشد — ور لطف ترا هبر نباشد
مشکل که درین کریوهٔ تنك — لعلی بدرارم ازدل سنك
مشکل که مرادم رخ نماید — زین بحر دری بدستم آید
آن کن که دلم فروغ کیرد — لوحم رقم صفا پذیرد
آیینهٔ خاطرم شود پاك — روشن کردد چراغ ادراك
قفل در ارزو بتابم — هرچیز طلب کنم بیابم
بخشد بریاض دولتم آب — ابر کرم رسول واصحاب

(بو شکوفهٔ کلزار توحیددر)
(ونوباوهٔ بوستان تمجیددر)

ای مونس اهل ذوق یادك — ابواب اهل کلیدی آدك
ای کنج عطا طلسمی اسمك — سن کنج نهان جهان طلسمك
ای جودی وجودی کونه واهب — ذاتی کبی اعترافی واجب

ای سلسلهٔ وجوده ناظم	رزاق اراذل و اعاظم
ای پرده کش رموز مبهم	مستحفظ انتظام عالم
ای نقش طراز صفحهٔ خاك	صاحب رقم خطوط افلاك
ای محتسب جهات ارکان	کان گهر وجوب و امکان
ای مبدأ فیض آفرینش	سندن روشن چراغ بینش
ای پردهٔ ماسوا نقابك	سندن اوزکه یوق حجابك
ای سر وجودك امر معلوم	موجود همین سن اوزکه معدوم
ای یدی کل و طقوز کلستان	فیض کرمکله سبز وخندان
ای واری یوق ایلین یوغی وار	یوق وارلغکده ظن وانکار
ای شاهد و غیب پرده داری	فکرك کل معرفت بهاری
ای عالمه فیض جود سندن	خلقه شرف وجود سندن
ای جمله جهان سکا رضاجو	سنك فیض وکرمکله مملو
ای شمع ازل فتیله سوزی	بزم ابد انجمن فروزی
ای شرك وشریکدن منزه	سر ازل وابددن آگه
ای باری خدای عالم آرای	تحسین ایشکه همین اولار آی
احسنت زهی حکیم کامل	نه شکر اوله صنعکه مقابل
فکرت رقن چکن زمانده	حقا که برامر کن فکانده
حکم ایتدك که نه اوله احوال	نه وضعله چرکنه مه و سال
دوران نه زمانده اوله آخر	هر دورنده نه اوله ظاهر
نیجه اوله فرد نسل آدم	هر فردی انك نه ایده هر دم
اشیایه چوق ایتمزم تحیر	سندن یکادر همین تفکر
اشیا عجب اولماز اولسه ظاهر	کیم وار سنك کبی یه مظاهر
اماچو سکا قدیمدر ذات	ادراك سکا یترمی هیهات
ادراکمزه کمال حیرت	توحیدکه بسدرر دلالت
اندیشهٔ ذات قملك اولماز	بلك بو یترکه بلمك اولماز
اول دم که بنایی ایدوب محکم	چکدك رقم نظام عالم
حقا که خوش انتظام ویردك	آرایشنی تمام ویردك

ایتدك گركین گر آز ور چوق | برنسنه گركاویوق كه اول یوق
برنوعله ایلدك مهیا | كیم گلدی قصوردن مبرا
اشیاده اگرچه ازچوقدر | اول كیم اوله رازك انده یوقدر
اشیا نیجه سندن اولسون آگاه | القدرة والبقاء لله

(بو مناجات دریاسندن بر جوهردر)
(وتضرع معدنندن بر گوهردر)

یارب كرم ایت كه خوار وزارم | درگاهڭه بسی امیدوارم
طپراقدن ایلدك بر انسان | مستوجب عقل وقابل جان
گر جان ایسه خاك درگهڭدر | ور عقل ایسه سالك رهڭدر
من جان ایچنده گلشن خارم | آیینهٔ عقل پر غبارم
نه واركه لاف ایدم اوزمدن | محو ایله بنی بنم گوزمدن
اول كونكه یوق ایدی بنده قدرت | قالدك بكا غیبتمده رغبت
جان ویردك وصاحب دل ایتدك | ادراك اموره قابل ایتدك
گر صفحهٔ صورته مثالم | چكنسه قضا نه اولوردی حالم
حالا كه حواله گاه جودم | مقبول سعادت وجودم
یوزشكركه یوق سكا خلافم | انصافم وار واعترافم
اولیه دگولم كه بو آراده | سن اوله سلوكیم اعتقاده
هر لحظه عقیدهم اوله زائل | توحیدڭه استمیم دلائل
راه طلبڭده بی قرارم | اما طلبمده شرمسارم
طوغری یوله گتمدم نه حاصل | بر منزله یتمدم نه حاصل
بر عرصهده هر اثركه گوردم | سنسن دیدم اول اثره یوگوردم
چون ویردی خیال اكا خم پیچ | بن منفعل اولدم اول اثر هیچ
بن عقلدن استرم دلالت | عقلم بكا گوستره ضلالت
تحقیق یولنده عقل نتسون | اعمی وغریب قانده گتسون
توفیق ایدهسن مگر رفیقم | تا سهل اوله شدت طریقم
كور حرمتی استمكده ویركام | سندن اقبال و بندن اقدام

علمكده عيانـدر اعتقادم — سن سن سندن همين مرادم
دنيا ندر و تعلقاتى — انديشۀ موتدر حياتى
اما ديمزم بلاندر اول هم — سرمنزل امتحاندر اول هم
بالله كه بو دلفريب منزل — اويله بكاويردى راحت دل
كيم اسكى مقامى اوتندم — صاندم وطنم مقام طوتدم
مشكل كاورايدى ترك ايتمك — براوزكه مقامه داخى كيتمك
بن بويله قيلوردم اعتبارى — كيم بونده اولور كوكل قرارى
بوندن اوزكه مقام اولماز — ذوقى بو يرك تمام اولماز
اما چو سنكدرر بو كفتار — كيم دنيه دن اوزكه آخرت وار
اولدركه مقام جاودانـدر — كام دل وراحت رواندر
كفتاريكه اعتقاد قيلدم — اول داخى يك اولدوغنى بلدم
بلدم بوايمش سنك مرادك — كيم اهل كمال اوله عبادك
بونده يته رتبۀ كماله — انده يته دولت وصاله
فرض اولدى بوعزمه جزم قيلمق — معراج كماله عزم قيلمق
بوراهدن ايتمك اولماز اكراه — خوش راهدرر سكا كيدن راه
اولده چولطفك اولدى معلوم — آخر كونده هم ايتمه محروم
چون باد وصال ايروب روانم — عزم ره قربك ايده جانم
اول لحظه هم ايتمه شفقتك كم — توفيقكه رفيق ايله هر دم
چون عقله جان امانتكدر — بنده اثر عنايتكدر
بونلرى بنله زارى قيلمه — برنيجه عزيزى خوار قيلمه
تاكيم بو مقامى ترك ايدنده — سندن يكا عزم ايدوب كيدنده
بندن جزعله كتمسونلر — دركاهه شكايت ايتمسونلر
شوم اولماسون انلره وصالم — اولماسون اولاردن انفعالم

❊ بو قصيده حضرت بارى تعالى جل ذكره شاننده در ❊

آفرين اى صانع تن پرور وجان آفرين — خالق الاشياء آله الخلق رب العالمين
مبدع آثار قدرت عقد پيوند وجود — ضابط اركان فطرت نقشبند ماء وطين
اى سموم سطوتك تأثير نيران جحيم — وى سحاب رحمتك سيرابى فردوس برين

قدرتك كارزارنه برسبزه سدره منتهى | حكمتك شمعينه بر پروانه جبريل امين
صنعتك ايوانده برقنديل دور آسمان | صنعتك ديباجه سندن بورق روى زمين
عرصهٔ ادراك فوز رأفتك دارالامان | رشتهٔ اميد فيض رحمتك حبل المتين
دركه تعظيم وتكريمكده عالم كامجوى | خرمن احسان الطافكده آدم خوشه چين
خاكدن هر ذره تأييدكله برجسم لطيف | آبدن هر قطره توفيقكله بر در ثمين
اول عميم الفيض منعمسنكه فيض شاهلك | رزق تقسيمنده قلمز امتياز كفر ودين
وادئ دركاكده درسر كشته فهم تدبير | ملك توحيدكده درمحصور عقل دوربين
علم وعرفانكده هركيم بر يقين بولمش ولى | هيچ شك يوقدر كيم اول ادراكى حصرايتمز يقين
اقتضاى حكمتك اظهار قدرت قيلمغه | اختلاف طبعله اضدادى ايتمش همنشين
حادثات اختلاف دوردن كورمز خلل | كيمه كيم معمورهٔ حفظك اولور حصن حصين
هيچ كس جرميله دركاهكدن اولمازنا اميد | سندن استركام كر رسوا وكر خلوت نشين
سنسن اظهار ايلين معشوقده عاشق شوقنى | عاشقى سنسن قيلان معشوق شوقيله حزين
نشأٔ عشقكله درمجنون سرودى دردناك | پرتو حسنكله در ليلى جمالى نازنين
پادشاها اقتضاى حكمتك تنبيه ايدوب | كرچه حور وروضه يى طاعته قويمشدر رهين
طاعتك ايلر فضولى طاقت اولدقچه ولى | حرصله نه روضهٔ رضوان ديلرنه حور عين
حورعين وروضهٔ رضوان هواى نفسدر | نفسدن كچمشدر اول سندن رضا استرهمين

(بو وجود واجب اثباتنه برهان قاطعدر)
(وبقاى ساير موجوداته دليل نافعدر)

ايتمك كرك اهل فيض بينش | تحقيق وجود آفرينش
بيلمك كرك آنى كيم جواهر | نه كنج نهاندن اولدى ظاهر
نه دائره در بو دور افلاك | نه ضابطه در بو مركز خاك
جسمه عرضى كيم ايتدى قائم | ناره ندن اولدى نور لازم
هر خلقته كرچه بر سبب وار | آيا سببى كيم ايتدى اظهار
كر كافله نوندن اولدى عالم | آيا ندن اولدى كاف ونون هم
بيهوده دكل بو كارخانه | بى فائده كردش زمانه
حاشاكه بو طرفه نقش غرا | نقاشندن اوله مبرا
حاشاكه بو باركاه عالى | بر دم ايه سندن اوله خالى

فکر ایله و کورنه‌در بو اسلوب — نه صانعه‌در بو صنع منسوب
هر بر ذره‌ٔ ظاهرك ظهوری — بر اوز که‌یه باغلودر ضروری
کر غایته ایلسك تأمل — ظاهر اولور انده مظهر کل
ویرسك اوزیکه فنای مطلق — اثبات اولور اول فنا ایله حق
کر وار ایسه معرفت مذاقی — فانی سکا پس دلیل باقی
حقا که همین وجود بردر — بر ذاته وجود منحصردر
عکسیدر انك وجود اغیار — معنیده یوق اعتبار ایله وار
وار اوله‌نی خلق یوق صانورلر — یوق وارلغنده الدانورلر
یوقدر بو وجودك اعتباری — حق آینه‌در جهان غباری
ای عقل ادبه رعایت ایله — بو بیلمك ایله کفایت ایله
تحقیق صفاته قانع اولمکل — اندیشه‌ٔ ذاته مانع اولمکل
اول پرده‌یه کیمسه راه بولماز — تحقیق بل انی که بلنك اولماز
کر یتسه ایدی بو سره ادراك — دیرمزدی رسول ما عرفناك
خلق اولدی بو بحر حیرته غرق — تا خلقدن اوله خالقه فرق
هر رشته که حق عیان ایدوبدر — سررشته‌سنی نهان ایدوبدر
بر کیمسه اکر اولیدی آکاه — کیم خالق نیجه یرادر الله
ممکن که ارادتیله اول هم — خلق ایده بلیدی اوز که عالم
ویرمز چو کمال حکمت حق — تحقیق رموزه راه مطلق
فاش اولدیکه سر حق نهاندر — عالمده نشانی بی نشاندر

(بو اظهار اعتراف جهالتدر)
(واقرار اسراف معصیتدر)

ای حکمته باقیان نظرسز — احوال زمانه‌دن خبرسز
طعن ایتمه که چرخ بی وفادر — دائم ایشی جورله جفادر
شرح ایله بکا که چرخ نه ایتدی — اندن نه جفا ظهوره یتدی
نك وار ایدی کیم الکدن الدی — نه مرتبه‌دن اشاغه صالدی
دورانه کتوردی مهر و ماهی — ایچنده سپیدی و سیاهی

که آتشه زجرآب ویردی | که باده غم تراب ویردی
شمع املك منور ایتدی | هرنه دیلادك میسر ایتدی
قیلادی سنی هیچدن برآدم | اسباب تنعمك فرآهم
چرخك خود ایشی سنكله بویله | سن نیلدك آنكیله سویله
هردم انی بی‌وفا اوقورسین | دون‌سین دیو بددعااوقورسن
چون اول سكا قیلدی مهربانلق | بخشیلغه ایلدك یمانلق
ای روح جام جهلی ایدوب نوش | حب وطنی ایلدك فراموش
كیم صالدی سنی بوتنك راهه | خانه‌دن دوشدك بودامكاهه
سن ترك قیلوب عدم دیارین | بولدقده وجود اعتبارین
قیلشدی سنكله حكمت الله | اجناس حواس وعقلی همراه
تا عالمه كلدیكك زمانده | بازار تردد جهانده
سرمایه‌لركدن ایده‌سین سود | اول سود نذر رضای معبود
حالا كه خسارت اولدی واقع | سرمایه‌لرك تمام ضایع
حیران ومكدروتهی دست | احوالی خراب ورتبه‌سی پست
دونسك یته كلدیكك مقامه | قابلمی دوشه‌سن احترامه
البته ذلیل وخوار اولورسن | بوفعله شرمسار اولورسن
ای نفس پرست جسم پرور | اولمه غم حرصله مكدر
سعی ایله متاع مور یغمه | جهد ایله عذاب كور یغمه
آلمه اله ساغر می ناب | كیم غرقه ایدرسنی بوكرداب
اولمه نكران سبزهٔ بنك | كه آینهٔ دینكه صالرژنك
دف كبی كوكسده لهوقویمه | نی كبی هوای نفسه اویمه
دامان طریق شرعی طوتغل | هرنه كه خلاف شرع اونوتغل
تحقیق وسیلهٔ وصول ایت | تقلید شریعت رسول ایت

(بو سر دفتر انبیانك كتاب اوصافندن بر ورقدر)
(وسرور اصفیانك كارلطافتندن بر طبقدر)

ای پادشه سریر لولاك | مقصود وجود خاك وافلاك
اولمش افلاك خاك راهك | چكمش افلاك خاك جاهك

ای راقم نسخهٔ معانی | معمورهٔ علم دینه بانی
شاهنشه مسند رسالت | رسام قواعد عدالت
ای عرش نواز فرش پرور | دفتردار حساب محشر
سر دفتر انبیا و مرسل | انلره هم آخر وهم اول
ای واضع اصطلاح ایمان | حقدن سبب نزول قرآن
سنسن سلطان وغیر خیلك | سندن اوزکه سنك طفیلك
ای خلوت قدسه شمع محفل | جبریل ترددینده منزل
حق آدی سنکله جاری | قولکله اول امرك اعتباری
ای قبله نمای اهل طاعت | کنجینهٔ کوهر شفاعت
تاج سر عرش خاك پایك | شمع شب قدر نور رأیك
ای واسطهٔ نظام عالم | اعیان وجوده صدر اعظم
عرفان صفات وذاته عارف | کیفیت کائناته واقف
ای ذات ایچون بشر وجودی | آدمده سکا ملك سجودی
پس صدف در صفاتك | طه کل بوستان ذاتك
ای مکتب دانشه معلم | محروسهٔ حکم شرعه حاکم
درکاهکه انبیا رجوعی | تعظیمکه آسمان رکوعی
تحسین سکا ای خجسته فرجام | کیم وضع قیلوب طریق اسلام
کیفیت حالی روشن ایتدك | خیر وشر ایشن معین ایتدك
احوال اوامر ونواهی | معلوم ایتدك بزه کماهی
سن بیلدردك که کیمدر الله | سنسز کیم اولوردی اندن آکاه
کمراهلری طریقه صالدك | افتادهلرك الینی آلدك
فاش اولدی نصیحتك جهانه | سن قویمدك اورتاده بهانه
اما بزده یوقدر اول سعادت | کیم حفظ طریقك اوله عادت
اهمال ایدهریز اطاعتکده | تقصیر اداء خدمتکده
هر نیجه که خود شرمسارز | بو جرم ایله هم امیدوارز
کیم فیض عواطف عمیمك | شاد ایلیه کوکلن اهل بیمك
عاصیلرك اوله سن پناهی | نومیدلرك امیدکاهی

سن سین چو شفیع هر معاصی — نه غم اگر اولسه کیمسه عاصی
کر بنده اوله تمام طاعت — اظهارندن بولور شفاعت
سن سین بو سریر پادشاهی — بو ملکده اولانلرك پناهی
هر عصرده بر نبی ظهوری — هر دورده بر رسول نوری
فطرت یولنی مزین ایتدی — یوزك شعله روشن ایتدی
تا کیمکه روشن اوله راهك — بودر ره قدیمی پادشاهك
خواب عدم ایچره شخص عالم — کورمشدی وجودك مقدم
کیم لمعهٔ نوردن بر افسر — کیمش و یرمش اوزره زیور
بیدار اولانده اول یوقدن — کتمشیدی قراری آرزودن
چون استدی اول منامه تفسیر — سندن اکا مژده و یردی تقدیر
دنیایه پیام فیض نورك — تنبیه سعادت ظهورك
خلقه و یروب انتظار مقدم — اول دم کلدیکه کلدی آدم
دنیا طلبکده اولدی قائم — دور یله سنی دیلردی دائم
بر بر باقوب اوزکه انبیایه — معراجه چیقاردی پایه پایه
کزمزدی سنکله سایه همراه — کویا که نهال قدك ای ماه
بو عالمه ویرمشیدی وایه — اول عالمه صالمشیدی سایه

(بو شب معراج شانیدر)
(وطلوع آفتاب آسمانی داستانیدر)

چون فیض وجودکله ای پاك — رشك فلك اولدی عرصهٔ خاك
دیدارکی کورمدی ملکلر — پابوسکه یتمدی فلکلر
چون ایلیوب اضطراب پیدا — الله دن ایتدیلر تمنا
بر بخشی زمان شرفلو ساعت — رفع اولدی دعالره اجابت
جبریل یتوب یتوردی فرمان — که ای سرور ریاض علم و عرفان
ای قدری بلند پادشه طور — لطف ایت شب قدر قدرین ارتور
خورشیدیکی عرشه سایه قلغل — معراجی بلند پایه قلغل
رفع ایله حجاب ماسوایی — سیر ایله مکان لامکانی

(مشتاق)

مشتاق جمالدر ملکلر / محتاج وصالدر فلکلر
ایوان سپهرده سیاره / بیك بیك کوز آچوبدر انتظار
خوشا که یتوب براقه خوش حال / بولدك درجات عز واقبال
باصدك اياغك بو چارطاقه / چیقدك درجات نه رواقه
نعلینکه سوردی یوزمه نو / خورشید رخکدن الدی پرتو
کوستردی عطارد احترامك / خط ویردیکه من سنك غلامك
ناهیدك ایدوب فزون نشاطن / بزم طرب ایلدك بساطن
اقبالك اولوب قرین خورشید / اوکرتدی مسیحه رسم تجرید
تیغکده بولوب نظام ایام / تعلیم شجاعت الدی بهرام
برجیسه مساعد اولدی اقبال / فیض قدمکدن اولدی خوش حال
کیوان شب قدرین ایلدك روز / اولدك اکا شمع مجلس افروز
رایت صف ثابتاته چکدك / اول مزرعه مهر تخمن اکدك
قلدك فلك اطلسی رنکین / اول محفله ویردك اوزکه آیین
لوح وقلمی مزین ایتدك / کرسی ایله عرشی روشن ایتدك
جبریلی قویوب براقی صالدك / توحید یوانده فرد قالدك
رفع اولدی سکا حجاب مابین / نزهتکهك اولدی قاب قوسین
کتمدك اورایه که کتمك اولماز / یتدك اورایه که یتمك اولماز
بزدن حقه عرضلر یتوردك / حقدن بزه مژده‌لر کتوردك
لطف ایتدی سکا عنایت حق / توفیق نفاذ امر مطلق
هم مخزن معرفت کلیدی / هم نعمت ومرحمت امیدی
دریاده اولوب غنی کهردن / ذوقیله دونده اول سفردن
کرم ایدی هنوز خوابکاهك / جنتده غبار خاك راهك
انصاف همین اوله سیاحت / بویله سفر ایله استراحت
اولدی سکا بونجه فیض حاصل / بو واقعه‌دن زمانه غافل
عاقللاری ایلدك خبردار / اسرار نهان ایتدك اظهار
آچدك در التفات وانعام / ویردك کرکنجه هرکسه کام
چون شفقت عامك اولدی مقسوم / لطف ایله بنی هم ایتمه محروم

بیچاره فضولی یم که زارم — ذل گنه ایله خاکسارم
تدبیرده ستم وسبك رای — سن رمدد ایتمسك بکا وای
ای مشعلهٔ طریق تاریك — وای راه نمای راه باریك
احسانکی هادی طریق ایت — بر فیض نظر بکا رفیق ایت
که آلایش اختلافدن پاك — پی رولکك ایلیم طربناك
کلزار وجودم ایده سیراب — باران رضای آل واصحاب

(بو قصیده حضرت محمد علیه السلام شاننده در)

یامنبع المکارم و یامعدن الوفا — یامجمع المحاسن ویامنبع العطا
انت الذی بعثت الینا مبشرا — واختارك الاله عن الخلق واصطفا
انت الذی تفضله القرب والقبول — وانت الذی تفرده العز والعلا
من ارتجا بالطفك ماخاب وانتفع — من اقتدی بشرعك ماضاع واهتدا
یاعون من تفقده عندشدة — یاکهف من تحصن فی الضر والتجا
عیسی نمی رسد بتو در قدر ومنزلت — بر چرخ اگر نهد زسیر اقتدار پا
معراج یافتی تو وبر طور شد کلیم — فرق از تو تا کلیم ارضست تا سما
آب تو بود که آتش نمرود نشاند — روزی که کرده در آتش خلیل جا
اقرار کافریست زشرع تو انحراف — برهان کمرهیست بغیر تو اقتدا
تا منقطع نکردد از آسیب اختلاف — شد بسته بر تو سلسلهٔ سلك انبیا
تا انبیاست نسبت ذات تو چون الف — هم ابتدا تویی بحقیقت هم انتها
تقدیر جز رضای تو کاری نمی کند — پیوسته طاعت تو ادا میکند قضا
ای آفتاب ذاتکه هر ذره بر نبی — بیك شرع ودین دیارنه هر ذره دن ضیا
سن غایت وجودسن واوزکه لر طفیل — سن پادشاه ملك سن واوزکه لر کدا
جاروب کرد رهکذر که بال جبرئیل — طاق رواق در کهك ایوان کبریا
دار الشفای حشرده بیمار معصیت — شهد شفاعتکدن اومر شربت شفا
ای چار یار کاملك اعیان ملك دین — ارباب صدق ومعدلت ورأفت وحیا
دورك بودر وفضلاه بر معتدل زمان — شرعك بودرت رکنله معتبر بنا
یامصطفی فضولی محتاجه رحم قل — اظهار التفاتله قیل حاجتن روا

(بو عرض عدم قدرتدر و عذر فقد قوتدر که بیان اولنور)

آرایش صحبت ایله ساقی ویر باده مروت ایله باقی
بر جام ایله قیل دماغمی تر لطف ایله بر التفات کوستر
غم مرحله سنده قالمشم فرد نه یار نه همنشین نه همدرد
هم جنسلرم تمام کتمش سوز ملکندن نظام کتمش
بو بزمده قالوب سن و بن بو بزمی کل ایده لم مزین
سن ویر باده بن ایلیم نوش بن نظم اوقویم سن اکه طوت کوش
بر دورده ام که نظم اولوب خوار اشعار بولوب کساد اسعار
اول رتبه ده قدر نظم دردون کیم کفر اوقنور کلام موزون
بر ملکده ام که کر بولوب قان مضمون عبارته چکوب جان
بیك رشته یه طرفه لعل چکسم بیك روضه یه نازنین کل اکسم
قلمز اکا هیچ کیم نظاره دیرلر که خار لعله خاره
انجق دیمزم که خاك بغداد آلایش نظمدندر آزاد
یوقدر برملك بو زمانده کم نظم رواجی اوله آنده
نه هندده نه فارس نه خرسان نه روم و عجم نه شام و شروان
اولسیدی برنده بر سخن سنج البته عیان اولوردی اول کنج
کنجینهٔ نظم کز اولو قالمز صانعك کونش اولسه نور صالمز
کانی نیجه کیم نهان دو ترطاش ایلر آنی لعل عالمه فاش
حالا مکر اقتضای دوران اولدر که اوله کنج پنهان
دورانله بن نقیض سیرم دور اهلندن مکر که غیرم
دوران استرکه خوار اوله نظم بی عزت واعتبار اوله نظم
بن منتظرم ویرم رواجن بیمار ایسه ایلیم علاجن
اول نسنی کمال حکمت ایلر لازم بیلورم خسارت ایلر
تعمیر خرابه طالبم بن ان شاء الله که غالبم بن

(مثنوی)

ساقی مدد ایت که دردمندم غم سلسله سنه پای بندم

غم دردنه جام می دوادر — تدبیر غم ایلمك روادر

سندن نه عنایت اولسه واقع — فکر ایتمه که بنده اوله ضایع

بن برصدفم سن ابر نیسان — ویر قطره وآل در غلطان

سن سن خورشید وبن سیه خاك — ویر آتش وال جواهر پاك

رحم ایت که غریب ودردمندم — بی مونس و یار و مستمندم

اول رنجده همدم موافق — یعنی شعراء روز سابق

تدریجله کلدیلر جهانه — تعظیمله اولدیلر روانه

دوران اولاری معظم ایتدی — هر دور برین مکرم ایتدی

هر برینه حامی اولدی برشاه — ذوق سخندن اولدی آگاه

ترك و عرب و عجمده ایام — هر شاعره ویرمشیدی برکام

شاد ایتمشدی ابی نواسی — هارون خلیفه نك عطاسی

بولمشدی صفای دل نظامی — شروانشاهه دوشوب کرامی

اولمشدی نوای سخندان — منظور شهنشه خراسان

سوز کوهرنه نظر صلانلر — گنجینه ویروب کهر آلانلر

چون قالمدی قالمدی فصاحت — ارباب فصاحت ایچره راحت

اول طائفه چکدی خرقه یه باش — حالتلرین ایتمز اولدیلر فاش

تا اولیه رسم شعر مفقود — ابواب فنون نظم مسدود

لازم بکا اولدی حفظ قانون — ضبط نسق کلام موزون

ناچار طوتوب طریق ناموس — راحتدن اولوب مدام مأیوس

عهدی سوزه استوار قلدم — اشعار دیمك شعار قلدم

چون خلقه خلاف مدعایم — انلر زعمنجه سست رایم

هر سوز که کاور ظهوره بندن — بیك طعنه بولور هر انجمندن

ایلر حسد اهلی بغلیوب کین — تحسین عوضینه نفی ونفرین

امید که رفع اولوب کدورت — تغییر پذیر اوله بو صورت

اول قوم بو کلشنده گیرنده — بو کلشن ایچنده کل دیرنده

کل تازه ایدی وسبزه نوخیز — دیرندکده نسیم کلریز

انلر کلسی دیردیلر من زار — حالا اولورم ویرم خس وخار

(بو بزمه)

بو بزمده اولارو یرنده تزیین   می صاف ایدی بزم هم نوایین
می صافی اولاره اولدی روزی   قالدی بکا داغ ودرد سوزی
بودرده بن اولمشم هواخواه   بر نشئه ویردی می بلمزم آه

(بو پادشاه اسلامك دعای عظمتیدر ✽ و قهرمان ایامك ثنای شوکتیدر)

ساقی کرم ایله جام کزدر   دوتمه قدحی مدام کزدر
دورانه چوق اعتبار قیلمه   کزدر قدحی قرار قیلمه
ترك آلوب اله کومش صراحی   زرساغره روح بخش راحی
صرف ایله رعایتده الطاف   تنها الغمی کور ایله انصاف
شغلم بو بساط ایچنده چوقدر   سندن اوزکه مددجی یوقدر
همدم لکیم ایله عار قیلمه   بندن نفرتی شعار قیلمه
کر بلمز ایسك بن نه ذاتم   نه ظلمت چشمهٔ حیاتم
فیض هنرم شرابدن صور   سوز جکرم کبابدن صور
طوتسك النی بن فقیرك   حق اوله همیشه دستکیرك
من شاعر موسی کلامم   ساحرلره معجز تمامم
من ساحر بابلی نژادم   هاروته بو ایشده استادم
سوزدر کهنده صرف ایدوب فراست   املا کنده بولمشم ریاست
که طرز قصیده ایلرم ساز   شهبازم اولور بلند پرواز
که دأب غزل اولور شعارم   اول دأبه روان و یرر قرارم
که مثنوی یه اولوب هوسناك   اول بحرده استرم در پاك
هر دلده که وار اهل رازم   مجموع فنونه عشق بازم
برکار کرم هزار پیشه   جانلر چکوب استرم همیشه
دکانم اوله رواج بازار   هر استدیکن بوله خریدار

(بو بر طریق ایله کسر نفسدر)

ساقی نه ایدی بو جام کلکون   کیم ایلدی حالمی دیکر کون
سرمست اولوبم سوزم هبادر   هر لاف که ایلرم خطادر
تأثیری صالوب دماغه تشویر   تشویر مزاجم ایتدی تغییر
من خاندن لاف لطف کفتار   کیم سوزدیمکه اولام سزاوار

اولسيدى بنم سوزمده برحال | البته اولوردم اهل اقبال
مستوجب عزوجاه اولوردم | شايستهٔ باركاه اولوردم
مقبول دوشوردم آستانه | منظور شهنشه جهانه
اول پادشه بلند بينش | كيم خاك رهيدر آفرينش
مستحفظ دين پناه اسلام | مخدوم زمان ملاذ ايام
ابر احسان برق كينه | شاهنشه مكه ومدينه
مستخدم حق ماحئ باطل | سلطان مرادبخش عادل
ارباب هنر اميدكاهى | ترك و عرب وعجم پناهى
دريا كبى ايلين دمادم | انديشهٔ قرب و بعد عالم
لطفيله ويرن ياحنبده اولو | ابريله ايراغه كونديرن صو
لولوسنى ايلين جهان تاب | لب تشنه لرى صوايله سيراب
كردون كبى ايدنده ظاهر | دامن دامن توكن جواهر
كون كبى اولانده جوده مظهر | خرمن خرمن نثار ايدن زر
طغراى مثال آل عثمان | سلطان سپه شكن سليمان
پرده دوشر اولسه فيضى حاكه | طعن ايليه خاك روح پاكه
كوكده نظر ايتسه برهمايه | خورشيده صالار هماى سايه
كرشرقه اوررسنان سركش | كون كبى صاچر سپهره آتش
ور غربه چارسه تيغ بران | كردونه يتر شفق كبى قان
دون چرخ يكانكاه قيلدم | نظارهٔ لوح ماه قيلدم
كوردم بوخطى كه خامهٔ خور | اول لوحده ايلشدى مسطور

(بو قصيده پادشاه اسلام شاننده در)

زهى كامل كه عقل نكته دان دركنده حيراندر | وجود بى مثالى انتخاب نوع انساندر
فلك بر درج انك ذات شريفى كوهر يكتا | جهان برجسم انك حكم روانى فى المثل جاندر
اساس حكميدر معنيده بر سد سنكدر كيم | انك يأجوجدر بريانى و بريانى انساندر
بناى قدردر معنيده بر عالى عمارت كيم | مقرنس طاق كردون اول عمارتده بر ايواند
مظفر دائما سلطان سليمان خان عادل دل | كه هركيم تابع فرمانى اولماز نا مسلماندر
جهان كيرى كه كونك ملك وتسخيرينه عزم ايتسه | سپهره جلوه كاهى عرصهٔ ايران وتوراندر

سخی طبعی مروت پیشه کیم بحر الطافی | تموج قیلسه موجی قعر بنیادینه طوفاندر
کینه کیسه یه بکتر عطاسی حاصل دریا | مظهر مجاسنه بذل حقیری بهرهٔ کاندر
وجود پاکنه حق رحمتیدر عالمه نازل | اطاعت اهلنه کوستردیکی عدلیله احساندر
سلیمان بارکاهیدر یقین هیبتلودرکاهی | کیم انده دیولر تابع پریلر بنده فرماندر
معظم لشکریدر بر بولوت کیم دشمناندن | فرنکیر صداسی رعد طوپله طاشی اراندر
سمندی سکردنده لامع اولمش اختر ثاقب | سپاهی دپرندده موجه کلش بحر عماندر
سفرده چکمك ایچون حشمت واقبالی اسبابن | عرابه عرش اوجی روی کردون کرداندر
زمانده یتوب جمعیت اسبابه عارفلر | اولوب ذرهم همین محبوبلر زلفی پریشاندر
خلایق صبحه دلخندان اولوب مهر جمالندن | دل سوزانله دورنده انجق شمع کریاندر
حوادثدن مزاج ملك تغییرینه امکان یوق | کمال عدلله تاملکه عثمان اوغلی سلطاندر
بحمدالله بوکون خوف خطادن شرع ناموسن | بولوب توفیق نصرت صاقلیان سلطان سلیماندر
نشان فیضدر اول نصرت واقبال کیم حالا | نه یان کیم عزم قیلسه رهبری تأیید یزداندر
دل وجاندن فضولی عزم واقبالینه اول شاهك | رضای حقیچون دائم دعاکوی ثناخواندر
چواولدر حامیٔ اسلام واجبدر الك مدحی | نه کیم مدحندن اوزکه سوزدیمش ایدی پشیماندر
الهی باقی اولسون دائم انسان پرور اقبال | جهان فانی ایچره تابقای نوع انساندر

(مثنوی)

یارب که مظفر اوله دائم | ذاتیله بنای عدل قائم
شایسته اکا سریر وافسر | عالمره عدلی سایه کستر

(بوسبب نظم کتابدر * وباعث ارتکاب عذابدر)

ساقی طوت الوم که خسته حالم | غم رهکذرنده پایمالم
سنسن من مبتلایه غمخوار | سندن اوزکه دخی کیم وار
مشکل ایشه دوشمشم مددقل | می حرزیله بلامی ردقل
حل ایلیوکور بومشکلاتی | کم ایتمه قولکدن التفاتی
برکونکه می سهل تأثیر | ویرمشدی مزاج پاکه تغییر
همرنك بهار اولوب خزانم | دونمشدی عقیقه زعفرانم
جمع ایدی یانمده اتفاقی | ساز ومزه شراب وساقی
پیوسته اسباب وپیاپی | نوش ایلر یدم قدح قدح می

ذوق اوزره می ارتوردی ذوقم	شوق اوزره زیاد اولوردی شوقم
اول بزم ایدی عافیت بهاری	بن بلبل زار بی قراری
برحده ایرشدی نشئهٔ جام	کیم قالدی اهل بزمده آرام
اسرار دل اولدی آشکارا	مسدود اولوبن درمدارا
اولمشدی رفیق وهمزبانم	آیینهٔ طوطی روانم
برنیجه ظریف خطهٔ روم	رومی که دیدك قضیه معلوم
یعنی که قودقایق اهلی	هرمسئله ده حقایق اهلی
هم علم فنده نکته دانلر	هم سوز روشنده درفشانلر
کیم ایلر ایدی حقایق راز	شیخیدن واجدیدن اغاز
کیم سویلریدی اولوب کلامی	اوصاف جلیلی ونظامی
بیلمشلر ایدی که حسن گفتار	قدرم قدرنجه بنده هموار
چون وار ایدی مستلذده لافم	تا اکلنه صدقم وخلافم
بن خسته یی ایتدیلر نشانه	بر رنکیله تیر امتحانه
لطف ایله دیدیلر ای سخن سنج	فاش ایله جهانه بر نهان کنج
لیلی و مجنون عجمده چوقدر	اتراکده اول فسانه یوقدر
تقریره کتور بو داستانی	قیل تازه بو اسکی بوستانی
بیلدم بو قضیه امتحاندر	زیرا که بو بر بلای جاندر
سوداسی رآز و بحر کوتاه	مضمون فغان و ناله و آه
بر بزم مصیبت بلادر	کیم اولی غم صوکی فنادر
نه باده سنه نشاطدن رنك	نه نغمه سنه فرحدن آهنك
ادراکی ویرر خیاله آزار	افکاری ایدر ملالی افکار
اولسیدی توجهی مناسب	توجهنه چوق اولوردی راغب
اولسیدی تصرفنده راحت	چوق کامل اکا قیلوردی رغبت
بالله که نه خوش دیمش نظامی	بوبابده ختم ایدوب کلامی
اسباب سخن نشاط وناست	زین هر دو سخن بهانه سازست
میدان سخن فراخ باید	تا طبع هوا زهی نماید
در کرمی ریك و سختی کوه	تا چند سخن رود با نبوه

(برایش)

برایش که شکلور قلور استاد — شاکرده اولور رجوعی بیداد
کرچه بیلورم بو رسمدر — تکلیفی بونك غم اوزره غمدر
اما نیجه ایتمك اولور اکراه — بر واقعه‌در که دوشدی ناکاه
یکدر ینه عذردن شمروعم — بو ایشده توکله رجوعم
ای طبع لطیف وعقل والا — ادراك بلند ونطق کویا
دوشدی سفرم دیار دردده — کیمدر بکا یار بو سفرده
هرکیمده که واردر استطاعت — درد وغم ومحنت وقناعت
اولدر بو مسافرتده یارم — ذوق اهلنده یوقدر اعتبارم
مرکب کرك اوله عزم راهه — بسدر بزه خامه وسیاهه
ورتوشهٔ راه اولورسه مطلوب — مضمون خوش عبارت خوب
عزم ایلیلم تعلل ایتمك — منزل کسلم تغافل ایتمك
ای بخت وفاسز اوله‌سن هم — همراهلق ایت بزه‌له بردم

(بو سعادتلو بك حضرتلرینك مدحیدر)

ای خامهٔ سرکش سبك خیز — وقت اولدیکه اوله‌سن کهرریز
بن عاجزم وبو امر مشکل — امداد دمیدر اولمه غافل
آثار مروت ایله اظهار — بردیرن اکر مروتك وار
سن قیل هنزی بن ایلیم آد — سن چك المی بن اولاین شاد
چون نخل حدیقهٔ هنرسن — مفتاح خزانهٔ کهرسن
جهد ایله چقر جواهر پاك — فکر ایتمه که یوقدر اهل ادراك
دیمه که بولوب کساد بازار — بولمز بو متاعمز خریدار
یتمزمی سکا امیر کامل — سردار زمانه ویس عادل
اول بحر عطا وکان الطاف — کیم شانه کلدی عدل وانصاف
سردار معظم ومکرم — جانانهٔ ملك جان عالم
ذاتنده انك همیشه موجود — علم وادب وشجاعت وجود
عدلندن اکر ترانهٔ چنك — فاش ایلسه بزمده بر آهنك
یل شمعه دخی تعرض ایتمز — پروانه‌یه شمع ظلمی یتمز
حسن ادب ایله معتاد — کیم نوقت یانکده قلسه‌لر یاد

اول سوزی دیلرکه اوله تکرار — تا یتبه سایه‌سنده آزار
اسلوب شجاعت اوزره ماهر — خورشید صفت جهانده ظاهر
هم خاص انی سویلکده هم عام — هم روم طاوادیله هم شام
کرجودینه کیسه اولسه طالب — ممکن اوله قهری لطفه غالب
یعنی بکا اوکره‌دوب سخاوت — برحاجتی استمك نه حاجت
اولمش اکا خانهٔ امارت — بو درت بنا ایله عمارت
ای دوست نواز دشمن انداز — شاهین روش بلند پرواز
دوزدم سکا طرفه آشیانه — یعنی ابدی نشاط خانه
معمور ایدویم بنای عالی — جنت صفتی ارم مثالی
تار وزابد بونی مقام ایت — بو باغده عشرت مدام ایت
لله که دکل یمان اثر بو — کرآد ایسه مدعابتر بو
من کیم سکا اولمشم ثنا خوان — سلطان ویسه نه که سلمان
بودر غرضم که جاودانی — ادك طوته عرصهٔ جهانی
تاباقی اوله بو سبز کلشن — هم بن اولم اهل ذکر هم سن

(بوطغرای مثال محبتدر ❊ ودیباجهٔ دیوان محنتدر)

دهقان حدیقهٔ حکایت — صراف جواهر روایت
معنی چمنده کول دیکنده — سوز رشته سنه کهر چکنده
قیلمش بوروشده نکته دانلق — کل ریزلق وکهرفشانلق
کیم خیل عربده برجوان مرد — جمعیت عز وجاهله فرد
مستجمع جملهٔ فضائل — بولمشدی ریاست قبائل
امرینه عرب مطیع ومنقاد — که‌بصره مقام که‌کاه بغداد
بر بقعه‌ده اولیوب قراری — کزمکده کچردی روز کاری
هرلحظه اورردی اول یکانه — سرچشمه‌لره سیاه خانه
سیر ایلر ایدی سوروب تنعم — کوزلر اوزره مثال مردم
اوضاع خیام مشك فامی — خلقه شب قدرتك کرامی
هرمنزله کیم کذار ایدردی — صحرای بنفشه زار ایدردی
کلزارلر ایچره لاله چاغی — بکزردی اوتیه لاله داغی

اموالی جمیع جنسدن چوق | اما که جهانده وارثی یوق
گر قیلسه انی تلف حوادث | یوق برخلفی که اوله وارث
فرزندسز آدمی تلفدر | باقی ایدن انی برخلفدر
نسلیله اولور بقای انسان | نظم بشر ونظام دوران
جان جوهرنه بدلدر اولاد | اولاد قویان قور همین آد
خوش اولکه خلقدن اوله خوشدل | دنیاده براوغلی اوله قابل
پیرایه‌سی اوله دستگاهه | سرمایه‌سی اوله عزوجاهه
آه گر اولسه سفیه سرکش | اطواری کریه وخلق ناخوش
تشنیع اوقنه اولوب نشانه | بیزار اوله آندن آته آنه
القصه اول افضل قبائل | اول پیر حمیدة الخصائل
فرزنده اولوب همیشه طالب | تحصیل بقای نسله راغب
چوق ماه‌لقا صنملر آلدی | چوق طرفه زمینه تخملر صالدی
چوق نذرلر ایتدی هر مزاره | چوق قیلدی نیاز کردگاره
تأثیر قیلوب فغان وآهی | عون ایتدی عنایت الهی
بر گیجه آچلدی باب رحمت | بولدی اثر دعا اجابت
مقصد شمعی منور اولدی | صندوق امل درایله دولدی
تدریج ایله قیلدی کلك تقدیر | نقش غرضی رحمده تصویر
برویردی نهال باغ مقصود | آچلدی گل حدیقهٔ جود
چون وعده ایرشدی طوغدی برآی | خورشید رخیله عالم آرای
شاد اولدیلر اندن آته آنه | شکرانه ویردی چوق خزانه
القصه عدمدن اولدی پیدا | برطفل مذکر مذکا
خورشید گبی کماله قابل | عیسی گبی طفللکده کامل
اولدمکه بوخاکدانه دوشدی | حالنی بیلوب فغانه دوشدی
آخر گونی اول ایلیوب یاد | آقتدی سرشك وقیلدی فریاد
یعنی که وجود دام غمدر | آزاده‌لرك یری عدمدر
هر کیمکه اسیر اولور بودامه | صبرایتسه گرك غم مدامه
اولمشدی زبان حال گویا | سویلردیکه ای جفاجی دنیا

بلدم غمكی سنك كه چوقدر | غمك چكمكه برحریف یوقدر
كلدمكه اولم غمك حریفی | كل تجربه ایله بن ضعیفی
هرقانده غم اوله قیلمه اهمال | جمع ایله دلی حزینمه صال
هم ویر بكا غم یمك كالی | هم عالمی غمدن ایله خالی
پیوسته بنی اسیر غم قیل | كم قیلمه نصیبمی كرم قیل
ذوق ایله یچورمه روزكارم | ذوق اهلنه یوقدر اعتبارم
ای عشق غریب عالم اولدم | آوارهٔ وادئ غم اولدم
تدبیر غم ایتمك اولماز اولدی | كلدم كیرو كتمك اولماز اولدی
سندن دیلرم مدد كه دائم | تمكینم اوله سنكله قائم
بو بزمده كه شرابی قاندر | ساقیسی جلادبی اماندر
بر می بكا صونكه مست ومدهوش | دائم اوزومی قیلم فراموش
نه كلدیكمی بیلم جهانه | نه آنیكه نیجه‌در زمانه
عالم كوزیمه كورنمیه هیچ | بورشته‌ده بولیم خم و پیچ
دایه انی پاك قیلدی قاندن | قالدردی بو تیره خاكداندن
غسلین و یروب آب چشم تردن | سود یرینه ویردی قان جكردن
اقوام وقبائل اولوب شاد | اول نورسه قیس قودیلر آد
جانیله قیلوردی دایه اعزاز | اسباب كمال تربیت ساز
لیكن اول ایدوب همیشه ناله | خشنود دكل ایدی هیچ بوحاله
عضاسین ایدوب الیله افكار | ایلردی مدام ناله وزار
سودا یچسه صانوردیكم ایچرقان | امجك كورینوردی اكا پیكان
یوق ایدی فریب ایله قراری | یانده فریبك یوق اعتباری
بر كون انی كزدیردی دایه | دردینی یتورمكه دوایه
براوده مكر كه بر پری وش | اول طفلی كوروب اولورمشوش
رحم ایتدی الینه آلدی بردم | طفل آنی كورنجه اولدی خرم
حسننه باقوب قرار طوتدی | فریاد وفغانینی اونوتدی
الدنجه النده اولدی خندان | دوشدكجه الندن اولدی كریان
ماهیتنی چو دایه بیلدی | اول ماهی اكا انیس قیلدی

(اولدی)

اولدی بو داخی آنکله معتاد   نه دایه ونه آنه ایلـدی یاد
ذاتنده چو وار ایدی محبت   محبوبی کورنجه طوتدی الفت
عشق ایدیکه اولدی حسنه مائل   حسنی نه بیلوردی طفل غافل
معلوم ایدی اهل حاله اول حال   کیم نسخهٔ عشقدر بو تمثال
البتده بو طفلی زار ایدر عشق   آشفتهٔ روزکار ایدر عشق
البتده قیلور بو صبح تأثیر   خورشید چقوب اولوب جهان کیر
چون تربیت ادیب دایه   ویردی اثر تمام اول آیه
کون کوندن الوب کمال حاصل   اول ماه نو اولدی بدر کامل
کلدکجه دم وفادن ایام   هردورده صوندی اکه جام
تا قیلدی انی تمام سرمست   تدریج ایله دام عشقه پابست
چون سرعت ایله دونوب زمانه   اون یاشنه یتدی اول یکانه
باباسنه مقتضای عادت   فرض اولدیکه انی ایده سنت
جمع ایتدی اهالیٔ دیاری   هر صاحب عز واعتباری
بذل ایلدی اولقدر زروسیم   کیم یتدی قیاسه فقردن بیم
خلق انده کورنده کثرت مال   بیم اولدیکه منعکس اوله حال
اول صافی ضمیر پاك مشرب   بر بزمکه ایلدی مرتب
کیم کورمدی انی چشم ساغر   جمشیددن اوزکه یه میسر
اتمامه یتوب طریق سنت   تعلیم علومه یتدی نوبت
اسباب اکا ایلیوب مرتب   ویردیلر انکله زیب مکتب

(بو بنیاد بنای بلادر * مقدمهٔ الم و ابتلادر)

مکتبده آنکله اولدی همدم   بر نیچه ملك مثال قزهم
بر صنف قیز و بر صنف اوغلان   جمع اولدی بهشته حوری وغلمان
اوغلانلره قزلر اولهلر یار   عشقه بو نور رواج بازار
قیز نرکسن مست ایدوب فسون ساز   اوغلانه صاتانده عشوه و ناز
اوغلان نیجه صبر پیشه قیلسون   ور صبری هم اولسه نیته قیلسون
اول قیزلر ایچنده بر پری زاد   قیس ایله محبته ایتدی بنیاد
بر طرفه صنم که عقل کامل   کوردکده آنی اولوردی زائل

زلفی مسلسل کره کیر — جان بویننه بر بلالی زنجیر
ابروسی خمی بلایی عشاق — هم چفت لطافت ایچره هم طاق
هر کرپکی بر خدنك خونریز — پیکان خدنکی غمزهٔ تیز
دریای بلا جبین پاکی — چنین چنبش موج سهمناکی
چشم سیهینه سرمه‌دن عار — هند وسنه سرمه هم کرفتار
رخسارنه رنك غازه‌دن ننك — هرکز اکا غازه ویرمش رنك
کوز مردمکندن اولسه خالی — کوز مردمکی اولوردی خالی
لعل ودری کوستردی هردم — اوراق کل ایچره عقد شبنم
ابواب تکلم ایتسه مفتوح — امواته ویردی مژدهٔ روح
شمشادی لطیفه مرکب — سیب زنخ و ترنج غبغب
اندامی لطیفهٔ الهی — دریای لطافت ایچره ماهی
شهباز باقشلو آهو کوزلو — شیرین حرکتلو شهد سوزلو
راه و روشی مدام غمزه — باشدن ایاغه تمام غمزه
آیروجه شکل وخوشجه پیکر — بخشیجه صنم کوزلجه دلبر
عالم سرموینک طفیلی — محبوبهٔ عالم آدی لیلی
قیس آنی کوروب هلاك اولدی — بیك شوقله دردناك اولدی
اول نادره هم که قیسی کوردی — بیك ذوق بولوب اوزن یتوردی
کوردیکه بر آفت زمانه — دیلی دخی کلمامش جهانه

(بوصفت مجنوندر ※ ومحنت محزوندر)

بر دلبر سروقد وکل روی — سروخوش وکل رخ وسمن بوی
شیرین ابی منشأ لطافت — رعناقدی طور دوغیله آفت
اوصاف لطافتنده سوز چوق — الطاف ملاحتنده سوز یوق
شهلا کوزی نرکس پرافسون — زیباقاشی نرکس اوزره کی نون
حسنی کلی لالهٔ شفق فام — زلفی خمی لاله اوزره کی لام
اغزی صفتن خود ایتمك اولماز — اسرار نهانه یتمك اولماز
زلفی سوزی ذکری خلقهٔ راز — لعلی لبی آب چشمهٔ ناز
دورمه روی چشمهٔ نور — خاك کف پای سرمهٔ حور

بر غایت ایله شمائلی خوب کیم لیلی اولنده آکا مطلوب
بر کوز کویه کر آچوب کوزینی کوز کوده کوریدی اوز یوزینی
اوز عارضنه اولوردی میلی قلمزدی هوای حسن لیلی
اول ایکی سمن پری سهی قد بر برینه اولدیلر مقید
بر جامدن ایچدیلرمی ذوق اول ایکی خراب بادهٔ شوق
کرداب بلایه اولدیلر غرق قالمادی ارالرنده بر فرق
اوضاع مخالف اولدی یکسان کو یا ایکی تنده ایدی بر جان
هر کیم صورار اولسه قیسه برراز لیلیدن اکا یتردی آواز
کیم لیلیه قیلسه بر خطابی قیس ایدی اکا ویرن جوابی
ایلرلر ایدی خط و قامشق آرتاردی دمادم انلره عشق
ایلیده اوقومق اضطرابی اولسه رخ قیس ایدی کتابی
مشق ایتمکه قیس آلسه برخط لیلی قاشی ایدی آکا سرخط
خط اوزره قلوردی اول کوزللر بیك ناز ایله بحثلر جدللر
امانه جدل کمال الفت امانه بحث غایت محبت
چون بر نیجه مدت اول ایکی پاك اوقات کچوردیلر طربناك
عشق اولدیغی پرده مخفی اولماز عشق ایچره اولان قرار بولماز
عشق آتشنه بودر علامت کیم باش چکه شعلهٔ ملامت
حسن آفت عشق اولوب دمادم کالدکجه ارادت اولدی محکم
بر غایته یتدی نشئهٔ حال کیم اولدی حواس عقل پامال
قالمدی زبانه تاب کفتار کیم ایلیهلر محبت اظهار
کیفیت حال قلمغه فاش کلمشدی تکلمه کوز و قاش
ایلردی کوزیله بو خطابی قاشیله ویرردی اول جوابی
قاش و کوز ایله اولان تکلم هم قیلاردی دفع ظن مردم
مردمدن اولام دیمه کاره مردم کوز ایچندهدر نه چاره
همراز ایکن اول ایکی وفادار دمساز ایکن اول ایکی جکر خوار
دفع اولدی حجاب شاهد راز عشق اولدی ملامت ایله دمساز
عاشقلره کیزلو قالمدی حال معلوم اولدی جمیع احوال

کرد آینهٔ نشاطه دوشدی — من بعد ایشی احتیاطه دوشدی
سویلشمکه اول ایکی یکانه — قالمدی سبب مگر بهانه
تا اولمیه راز آشکاره — دوران ایله قیلدیلر مداره
بر نوع بهانه ایله هردم — کوکلینی قلوردی قیس خرم
قصدا اونودردی درسین اول زار — لیلیه دیر ایدی ای وفادار
حفظ سبق ایتدی باغرمی خون — بندن بیاورم بیلورسن افزون
بن بیلمدیکیم بکا اوقوت کل — درسم اوقو یاقولاق طوت کل
چون لوحه‌لر اوزره خط یازاردی — عمدا خطنی غلط یازاردی
یعنی کیم خطا توهم ایده — اول کول آجیلوب تبسم ایده
گفتاره کلسه که بوغلطدر — ترك ایله خلاف رسم خطدر
اوله دیردی سبب تکلم یار — فهم ایتمیه مدعای اغیار
اطفال قیلنده دوره بنیاد — جمله بیله ایلینده فریاد
اول یار ینه عرض حال ایدردی — اوزکه دوربین خیال ایدردی
قلمزلر ایدی سوزینی معلوم — بیلمزلر ایدی سوزینه مفهوم
مکتبده اولان زمانده آراد — وصل ایچون ایدردی حیله بنیاد
قصدیله نهان ایدوب کتابن — حددن آشوررردی اضطرابن
لیلی یولنی طوتوب طورردی — سن کوردك اوله دیوب صورردی
یعنی بو بهانه ایله بردم — یارین کوروب اوله شادوخرم
علم خطه عمرین ایلیوب صرف — مشق ایتمش ایدی همین ایکی حرف
بر صفحه‌ده لام و یا مکرر — یازاردی آنی قیلوردی از بر
کیم بو ایکی حرفدر مرادم — روشن بولر ایله‌در سوادم

(بو لیلی‌یه اناسی عتاب ایتدیکیدر ❋ و بهار وصاله خزان یتدیکیدر)

چون فکریله قیس بدسرانجام — بر نیجه زمان کچوردی ایام
تدبیر ایله عشق ذوق و یرمز — تدبیر دیار عشقه کیرمز
عشق ایله ریا دکل موافق — رسوای کرك همیشه عاشق
دلدن دله دوشدی بو فسانه — فاش اولدی بوما جرا جهانه
کیم قیس اولو بن اسیر لیلی — لیلی دخی صالمش دی اکامیلی

(تدریج)

تدریج مبادی ایله ناکاه ‏ لیلینك اناسی اولدی آکاه

اودلاره دوندی یاشه باتدی ‏ اول غنچه دهانه‌دل اوزاتدی

یانار اود اولوب چکوب زبانه ‏ او کول روخه دیدی یانه یانه

که‌ای شوخ ندر بو کفت وکولر ‏ قیلق سکا طعنه عیب جولر

نیچـون اوزکه زبان ایدرسن ‏ نخشی آدوکی یمان ایدرسن

نیچون سکا طعـنه ایده بدکو ‏ ناموسـه تعلق ایشمیدر بو

نازك بدنیـله برك کل سن ‏ امانه دیم که این بو کل سن

لاله کبی سنده لطف چو قدر ‏ امانه دیم یوزك آچـو قدر

تمکینی جنونه قلبه تبـدیل ‏ قیرسن اوجوز اولمه قدر یکی بیل

هر صورته عکسی کبی باقـه ‏ هر کورد وکیکه صو کبی آقه

می کرچه صفـا ویرر دماغه ‏ آقدو غنچـون دوشر اياغه

کوز کوکبی قاتی یوزلو اولمه ‏ نرکس کبی خیره کوزلو اولمه

کوزدن کرك اوله سین نهان سن ‏ نه دیمك اوله سکا که جان سن

سن شمعه سن او یمه کل هوایه ‏ کیم شمعی هـوا ویرر فنایه

لعل کبی اوزوکی بزتمه ‏ روزن کبی کوچه‌لر کوزتمـه

ساغر کبی کزمکی حرام ایت ‏ نغمه کبی پرده‌ده مقام ایت

سایه کبی هر یره یوز اورمه ‏ هیچ کیمسه ایله اوتورمه طورمه

سن ساده سن اوزکه اهل نیرنك ‏ جهد ایله سکا ویرلمسون رنك

دیرلر سنی عشـقه مبتلاسن ‏ بیـکانه لر ایله آشنـاسـن

سن قندن وعشق شوقی قندن ‏ سن قندن ودوست ذوقی قندن

اوغلان عجب اولماز اولسه عاشق ‏ عشق ایشی قزلره نه لایق

ای نور کوزم یمان اولور عار ‏ ناموسمزی یتـورمه زینهار

بز عالم ایچـنده نیك نامز ‏ معروف تمـام خاص وعامز

نه تنك ایله داخی آیده‌لم لاف ‏ بز دیمیه‌لم سن ایله انصـاف

طوت کیم سکا قیزم من زار ‏ بنـدن اولو برمـد برك وار

نیلرسـن اکر آتك ایشتسـه ‏ قهر ایله سکا سیاست ایتسـه

من بعـد کل ایله ترك مکتب ‏ بیل مکتبکی همـین جد واب

ایتمه قلم ایله مشقدن یاد — سوزن طوت ونقش ایله بنیاد
اطفالدن ایله قطع الفت — همراز یتر یانکده لعبت
بت کبی براوده ایله منزل — اولمه دخی هر یکایه مائل
عنقا کبی عزلت ایله پیشه — ایله روش ایله کیم همیشه
کرچه آدك اوله دیلده مذکور — کوره‌ك سنی اوله غیر مقدور
خوش اوله که قزی همیشه کزلی — خود کزلو کرك همیشه قزلر

(بوانکار ایله لیلی اناسنه جواب ویردکیدر)
(وفضای عشرتدن چیقوب سرای عسرته کیردکیدر)

لیلی بو عتابی چون اشتدی — اوزکوکلنده مقرر ایتدی
کیم شعبدهٔ سپهر ظالم — طرح ایلدی نقش ناملایم
ایام وصاله یتدی هجران — وقت اولدی جکرلر اوله بریان
امانه دیسون نه چاره قیلسون — تدبیر نه اولدیغن نه بیلسون
ناچار طوتوب طریق انکار — آثار تجاهل ایتدی اظهار
کلزار عتابه آب ویردی — کریان کریان جواب ویردی
که ای مونس روزکارم آنه — درج درشاهوارم آنه
سوزلر دیرسن که بلزم بن — مضمونی فهم قلمزم بن
دیرسن معشوق وعشق وعاشق — بن ساده ضمیر طفل صادق
بلمن ندر اول حدیثه مضمون — سویله نیجه‌در اولیم دیگرکون
عشقك قلمزدی کیمسه یادن — هاسندن اشتدم ایمدی آدن
بالله ندر آنه عشقك مفهوم — بوسر نهانی ایله معلوم
هادی ره مرادم اولغل — بو شیوه‌ده استادم اولغل
بن مکتبه رأییله کتمن — بر شغل خلاف رأیك ایتمن
هم سن دیرسنکه مکتبه وار — هم سن دیرسنکه کتمه زنهار
قانغی سوزه اعتمادم اولسون — سکا نیجه اعتمادم اولسون
بن هم دکولم بوزجره قائل — کیم هردم اولوب چراغ محفل
تا جنسلریله همدم اولام — بر پرده مقید غم اولام
هر دیده‌دن ایده پرهیز — اوقات نیجه کدورت آمیز

(پیوسته)

پیوسته معلم ایلیوب جور | کاهی سبق اوقوده کهی دور
بالله بکا هم بوایدی مقصود | مکتبدن اولورمی طفل خشنود
ایرق بو سوزی مکرر ایتمه | لطف ایله بنی مکدر ایتمه
چون انا ایشتدی بو جوابی | ترك ایتدی شکایت و عتابی
شکسز اکاروشن اولدیکه اول مه | عاشقلقدن دکلدر آکه
بیهوده‌در اول قو فسانه | کیم عاشقدر فلان فلانه
چون واقعه شك محلی اولدی | اول واقعه‌دن تسلی اولدی
لیلی هم اوتوردی اوده ناچار | دوندی صدفنه در شهوار
بر برجده ثابت اولدی اختر | محبوس خزانه اولدی کوهر
لعل اولدی اسیر خانهٔ سنك | حبس اولدی کلابه شیشهٔ تنك
غمدن سیاه اولدی روزکاری | نومید دل امید واری
آه ایلر ایدی ولی نه حاصل | اول بل آچه‌مزایدی غنچهٔ دل
کوزیاشی توکردی لیك نه سود | بتمزدی آنکله نخل مقصود
زلفی کبی پیچ و تابه دوشدی | حیران قالوب اضطرابه دوشدی
اغزی کبی خلقن ایتدی غم دار | چشمی کبی جسمی اولدی بیمار
نه دردین صاقلسه وار قراری | نه شرح غم ایتسه غمکساری
فانوس خیاله دوندی اول شمع | کوکلنی قیلوب خیال ایله جمع
هردم چکوب اول غم ایچره بیك آه | صبر ایتدی ضرورتله اول ماه
دردیله دوزوب ترانهٔ غم | بو برغزلی اوقوردی هردم

غزل مقتضای حال

فلك آیردی بنی جورایله جانانمدن | حذرایتزمی عجب ناله وافغانمدن
اوده یاندرسم برشعله ایله نه فلکی | نه‌پتر آتش آه دل سوزانمدن
غم پنهان بنی اولدردی بوهم برغم کیم | کارخم اولدی اکاه غم پنهانمدن
آه ایتدی هم نفسم آه که اول هم آخر | چیقدی اکرآه قیلوب کلبهٔ احزانمدن
بن نه حاجت که قیلم داغ نهانم شرحن | عاقبت ظاهر اولورچاك کریبانمدن
حق بیلوریاردکل جان ودلمدن غائب | نوله کرغائب ایسه دیدهٔ کریانمدن

جان اکر چیقسه تندن اثر مهری ایله — اثر مهرنی صانماك كه چیقار جانمدن
لطف ایدوبسن مکرای باد بو کوندن بویله — ویره سن برخبر اول سرو خرامانمدن
ای فضولی غم هجرانله پریشاندر حال — کیمسه آکاه دکل حال پریشانمدن

✵ تمامیء سخن ✵

ساقی کتور اول می مغانی — کیم اونودیله غم جهانی
رحم ایله که قصد جان ایدر غم — باغرم ستمیله قان ایدر غم
قیل عقلمی باده ایله زائل — چرخك ستمندن ایله غافل
فریادکه چرخ بی وفادر — دائم ایشی جور ایله جفادر
بر عادتله مداری یوقدر — دورانك اعتباری یوقدر
کر هم نفس اینسه ایکی باری — بر یره کتورسه آب و ناری
البتده سبب صالار آرایه — انلری اسیر ایدر بلایه
بالله نه یماندر آشنالق — چون واقع اولور بنه جدالق
کلزاری کلام باغبانی — بویله بزه مش بو بوستانی
کیم سرو ریاض محنت و درد — سودازده قیس درد پروردد

✵ مثنوی ✵

هر صبح کیدردی مکتبه شاد — مکتبده اولوردی غمدن آزاد
مشق خط حسن یار ایدردی — دفع غم روزکار ایدردی
ذوقیله طوتوب طریق سابق — عادت اوزرینه صبح صادق
کلدی ینه مکتبه فرحناك — تا کیم قیله ذوق وصل ادراك
کوردیکه بهشته حوری کلمز — کون چیقدی هنوز نوری کلمز
خورشید سزا اولدی روز تاشب — اولدی باشنه قرا کو مکتب
بیلدیکه سپهر شعبده باز — بر شعبده ایلیوبدر آغاز
البتده جفای طعن اغیار — اول کل یولنه براقدی پرخار
نومید اولوب ایتدی آه فریاد — دیدی ندر ای فلك بو بیداد
نیتدم سکا قصد جانم ایتدك — قطع ره داستانم ایتدك

(کتدك)

كسدك طلب غرضده راهم بيلدر بكا كيم ندر كناهم
اول بني ايلدك مكرم وصل صنم ايله شاد و خرم
دونلدك نه بويله جور ايدرسين اول دوره نقيض دور ايدرسين
وهم ايلدكي كيم چكوب آه سوز جكريله بر سحر كاه
ياندرم اوده طقوز رواقك سوزين سكا يلديرم فراقك
تدبير قيل اي معلم پير آيت سحر ايله اول پرئ تسخير
انجق بكا صانمه يتدي بو غم كيم يتدي بكا يتن سكا هم
دوش اي الف استقامتكدن شرم ايله بو قد و قامتكدن
قدي هوسيله دم اورورسين اول كيتدي عجب سن طورورسن
اي نون چو نهاندر ابروي يار سن داخي نظرده طورمه زنهار
اي ميم چو آغزي اولدي غائب اولدي سكا هم عدم مناسب
اولسك توله اي دوات دلتنك آينهٔ خاطرك طوتوب ژنك
اول طرهٔ مشكبودن آيرو هجران قره بغرك ايلمش صو
اي خامه سرشكبار اولوبسون سركشته و بي قرار اولوبسون
كويا بوكون ايتمامش ميسر دوران سكا دست بوس دلبر
اي لوح خطنك ايله يادن قيل سينه ده نقش غم سوادن
رنجيده كوناول اسير هجران مكتبه كلوب قيلوردي افغان
هر روز فغاني ايله تاشب تعذيب چكردي اهل مكتب
شب هم قيلوبن فغان وزاري ايلردي مخاطب اول نكاري
كه اي كوز نوري كوكل سروري سنسز كوزومك يوق اولدي نوري
اول نه ايدي بو آشنالق آخر نه دن ايلدك جدالق
اول نيسه ايلدك بني مست اظهار محبت ايله پابست
آخر نه ايچون خساره صالدك بو محنت انتظاره صالدك
صالدك دل زاره نار فرقت قيلدك كوزيمي پر آب حسرت
كوكلم اودي قيلدي يانه يانه آهنك شفق تك آسمانه
باشم صو بي اولدي واره واره بر بحره كه يوق اكا كناره
بن استرم بو كونده همدم يانمدن ايلت خيالكي هم

اولیه دوشوب خیالك ای مه — اوده یانه صویه باته ناکه
سرمست شراب اشتیاقم — مدهوش تحیر هم فراقم
قویمه غمکی بغله همراه — فاش ایلرم آنی خلقه ناگاه
سرمستده اختیار اولماز — مدهوشده اعتبار اولماز
جان اولدی غمك یولنده برباد — تشویش فسادن اولدم آزاد
کوستردی بکا غمك مذاقی — عیش ابدی ونشاط باقی
کر کلسه اجل بنم غم آله — جانم خود یوقدر مکر غم آله
شمع شب محنت و بلایم — آشفتهٔ جنبش هوایم
سوز دل ایله دوکولسه یاشم — تیغ غم ایله کسلسه باشم
جاندن چیقاروب هوای عشقی — ترك ایلرزم بلای عشقی
بو کونلری کیم غم ایچره زارم — هجران المیله بی قرارم
کرنامهٔ عمره کلك تقدیر — کوندر دیو بن قیلورسه تحریر
ایلر بنی اول حساب مغبون — کیم صورت حالدر دیکر کون
کون شرحی دیمشلر آفتابی — بالله بونکتهدر حسابی
هر کون که کورنمز آفتابم — بن کون دیمزم بودر حسابم
یوق کیمسه بودرد دلدن آگاه — بودرد دلیله نیلیم آه واه
دردم سوزه کلدیکنجه آرتار — او دردیله زبانه طارتار
ایام وصالی ایلیوب یاد — اول خسته بوشعری ایتدی بنیاد

(بو غزل مجنون دلندندر)

ای خوش او کونلر که بن همراز ایدم جانان ایله — نعمت وصلن کوروب نازین چکردم جانله
کورمامشدی کلشن عیشم خزان تفرقه — اولمامشدی تیره ایام شب هجرانله
مهوشمدن دوستلر دوران جدا استر بنی — دشمنمدر هیچ بیلم تمشم دورانله
یتسه کر عاشقلرك افلاکه افغانی نه سود — تمك اولماز ماهوشلر وصلنه افغانله
باشوری صاقلردم ایلدن داغ هجرانك اکر — ایتك اولسیدی مدارا دیدهٔ کریانله
ذوقدن دیباجه باغلنمدی کتاب عمرمه — قویمدی دوران کیجه اوقاتم اول عنوانله
ای فضولی اختر بختم مساعد اولمدی — کیم اولم بردم مقارن اول مه تابانله

(تمامی)

تمامئ سخن

سوز مختصری اول اسیر سودا — برنوعله اولدی خلقه رسوا
کیم قیس ایکن اولدی آدی مجنون — احوالنی ایتدی غم دیکرکون

بو ایلی یه مجنون کذرده مقابل اولدیغیدر
وکون مقابلهسنده هلال مهری بدرکامل اولدیغیدر

برکون که بهار عالم افروز — ویرمشیدی جهانه فیض نوروز
صالمشدی نقابی چهرهدن کل — چکمشدی سرود ناله بلبل
شبنم می نابی ایله لاله — طولدرمش ایدی قزل پیاله
اولمشدی کل ایله سبزهٔ تر — فیروزه فروز لعل پرور
برنیچه مصاحب وفادار — مجنون شکستهٔ کوروب زار
هربان دیدیلرکه ای بلاکش — کل چاغیدر اولمکل مشوش
بو فصلده آدمی کرك شاد — اندوه بلا وغمدن آزاد
چون ابر دکلسن اولمه کریان — چون سیل دکلسن ایتمه افغان
کل کبی براقه سینه که چاك — سبزه کبی ایتمه بسترك خاك
صحرا طوتهلم می ایچهلم شاد — اندوه ایله اولمه بویله معتاد
لطف ایله خرامه کل کرم قیل — انجق اوزکی اسیر غم قیل
ای غنچه دهان سرو قامت — کل اوینه زمانی ایت فراغت
پاکیزه وجوده حیف قدر غم — بویله دخی قالمیه بو عالم
شاید آچله کل مرادك — محکم ایت اساس اعتقادك
سیر اوزره بو نوبهار فصلی — شاید بوله نکار وصلی
مجنون حزین اباغه طوردی — صحراره سیرایچون یوز اوردی
کریان کریان قیلوردی سیران — حیران حیران کزردی هربان
که سبزه یه عرض راز ایدردی — که لاله یه بیك نیاز ایدردی
سویلردی بنفشه یه غم دل — کیم سویلیه یاره اولسه واصل
چشمنه سورردی لاله داغن — عاشق صانوب اوپر ایاغن
نرکس کوزینه نکاه ایدردی — یارکوزین آکوب آه ایدردی
بلبلاره شرح ایدردی حالن — قومریلره محنت وملالن

هر طرفده چیچك كوروب چكوب آه | منزل منزل كزردی ناكاه
بر منزله دوشدی رهكذاری | كیم سبر ایدردی انده یاری
بر نیچه پری رخیله همدم | مجنون شكسته‌دن مقدم
لیلی كذر ایتمش اول فضایه | صالمش كل ولاله اوزره سایه
بر سبزه‌یه سبز خركه اورمش | مه صحن چمنده هاله قورمش
غنچه كبی اول لطیف خركاه | كل بركی كبی ایچنده اول ماه
مجنونه مقابل اولدی لیلی | بحر غمه باندی درد سیلی
لیلی دیمه شمع مجلس افروز | مجنون دیمه آتش جكر سوز
لیلی دیمه جنت ایچره برحور | مجنون دیمه ظلمت ایچره بر نور
لیلی دیمه اوج حسنه بر ماه | مجنون دیمه ملك عشقه بر شاه
لیلی دیمه بریكانهٔ دهر | مجنون دیمه برفسانهٔ شهر
لیلی چمن بلا نهالی | مجنون فلك وفا هلالی
لیلی مه آسمانه حشمت | مجنون شه كشور ملامت
لیلی صف اهل حسن امیری | مجنون سر كوی غم فقیری
لیلی ایشی عشوه وكرشمه | مجنون كوزی یاشی چشمه چشمه
لیلی ونشاط حسن كامی | مجنون وبلای عشق دامی
لیلی ولطافت دل آرای | مجنون وملامت غم افزای
لیلی صدف حیایه بردر | مجنونه انكله بیك تفاخر
لیلیده كمال حسنله ذوق | مجنونده جمال لیلیه شوق
لیلیده وصال دوست میلی | مجنونده هم ارزوی لیلی
اول ایكی سهی قد سمن بر | بر برینه اولدیلر برابر
فولاده طاشدی سنك خاره | اود دوشدی قرار واختیاره
بر ساز دوزلدی اول ایكی تار | كرم اولدی رواج نالهٔ زار
اول باقدی بوكا نشاط بولدی | بو كوردی آنی مقید اولدی
مجنونده قرار طوتمیوب هوش | دریای تحیر ایلدی جوش
بردم باقه بیلدی اول آیه | دوشدی یر اوزره مثال سایه

لیلی هم ایتوردی اختیارن بر دم کوره بیلدی نکارن

حیرانلغی اولمقامه یتدی کیم دوشدی ایاقدن اوصی کتدی

کل صوی سپوب روان یوزینه لیلی کتوردیلر اوزینه

هر یان دیدیلر اکا که ای ماه تا که اولور آنك آنك آکاه

کیم غیر ایله آشنا اولوبسن بر دلبره مبتلا اولوبسن

ویرمز بوروش نتیجه ٔ خوب شایسته دکل سکا بو اسلوب

بخشی نظر ایلسك یماندر هم بزه وهم سکا زیاندر

اندن کتوروب بساط خرکاه اول ماه لقایی خواه وناخواه

اوز برجنده قالدیلر روانه نا اولمده واقف آنه آنه

سوز دیدیلر بو ماجرادن نه کنجدن ونه اژدرهادن

مجنونی هم ایتدی چشم خونبار صولر صاچوبن یوزینه بیدار

کوردیکه نکاردن نشان یوق برجسم فسرده وار جان یوق

دیوانه قیلوب بزی کیدوبدر یاقوب جانی دلبری کیدوبدر

چاك ایلدی جامه چکدی ناله حالی بدل اولدی اوزکه حاله

ترك ایتدی لباس لاله کونی رخت اولدی تنه اشك خونی

کرماتم ایچون دشال خامه صارمشدی باشه سیه عمامه

اوزکندی باشنه دود آهی باندردی عمامه ٔ سباهی

اکراه ایله چقدی پیرهندن عار ایتدی شهید غم کفندن

نعلینی براقدی اول بلاجو کیم عاشقه پای بندر بو

همدملره عذر قیلدی آغاز که ای برنجه همنشین وهمراز

سیلاب هجوم عشق یتدی بن شفته حالی غرق ایتدی

اولماك من خسته ایله همدم تا یانمیه سز بو سوزه سز هم

بن رنك ملامته بویاندم سودازده لك اودینه یاندم

البته بو اود که دوشدی جانه آخر طوتوشوب چکر زیانه

دشوار بلامی سهل صانمك سزدانجی بنم اودمده یانمك

بندن سزه دوشمسون بر اخکر چون دکدی خبر دکمسون شر

سودا سیه ایتدی روزکارم عشق آلدی عنان اختیارم

بن برقوشم اوچدم آشیاندن — بن خانه‌دن وه‌یل خانه جاندن
قیلمك بكا اولك حكایت چوق — دخی بنم انده كیمكیم یوق
سزدن صورر اولسه آنه حالم — كیفیت محنت وملالم
سوبلاك كه فنایه ویردی رختن — ایام سیاه قیلدی بختن
ای میر شكسته حال ناشاد — تكری ایچون المدن ایله داد
دیمه‌كه ندر بو ماجرالر — سندن بكا یتدی بو بلالر
بن بیلمز ایدم غم جهانی — تشویش زمین وآسمانی
آسوده سراچهٔ عدمده — نه غصه‌ده ایدم ونه غمده
بیلمزلكیله خوش ایدی حالم — نه حسن ونه عشق ایدی خیالم
سن واسطهٔ وجودم اولدك — سن مانع فیض جودم اولدك
اومدك كه بكله اوله سینی شاد — دردا كه امیدك اولدی برباد
بن یوق اولویم سن وار اول — اوزكه خلقه امید وار اول
معذور طوت ای عزیز معذور — بن قصدله سندن اولمدم دور
چوق صدقله ایلدم اكا عزم — كیم دولت وصلكه یتم جزم
صوصالدی یولداشك حسرت — دامانمی طوتدی خار محنت
تحریر قیلوب مناسب حال — بوشعری هم ایتدی اكا ارسال

* غزل مناسب حال *

فساد عشق چو كوردم صلاح عقلدن دورم — بنی رسوا كوروب عیب ایتمه ای ناصح كه معذورم
اكر چاك كریبان ایلسم منع ایلمك چون من — متاع ننكدن عاری لباس عاردن عورم
من صحرای وحشی منزل ایتدم عافیت كنجن — اسیر دام ظلمت اولمزم چون طالب نورم
تمرد عقل فرماندن ایتسم دوستلر بالله — بنی رأیله صانمك عشق سلطانه مأمورم
بلای عشق ودرد دوست بتر كن قیلرم زاهد — نه مشتاق بهشتم سن كبی نه طالب حورم
خیال چین زلف طاق ابروسیله ذوقم كور — صناسن حشمتیله كسرایم قدر یله فغفورم
غرض برآد ایمش عالمده بن هم ایلرم برآد — بحمدالله فضولی رند رسوالقده مشهورم

* بو مجنونك جنونك صفتیدر *
* ووادی عشق سوداسنك كیفیتیدر *

اول شیوهٔ عشق ایچنده ماهر — قیلدقده وصیتنی آخر
طوتدی کوزه‌دوب طریق وحشت — اصحابدن انقطاع الفت
صحرایه دوشوب کنش مثالی — تنها یورر اولدی لاابالی
هرطاشه که یتدی دوکدی باشن — لعل ایلدی کوه ودشت طاشن
کوز یاشنی بس که توکدی هرسو — هر مرحله‌دن آقندی برجو
برابر بلا ایدی کوآهی — باران سرشك وبرق آهی
بارانله برق جسم وجاندن — برمرتبه‌ده که بوندن اندن
دریاره یتسه لمعهٔ تاب — صحراره دوشسه قطرهٔ آب
دریالر اولوردی جمله صحرا — صحرالر اولوردی جمله دریا
فریادله طولدیروب بو دیری — فریاده کتوردی وحش وطیری
افغانی ایردی آسمانه — افغانی تأثیر ایدردی جانه

* بومجنونك اتاسی واقف حال اولدیغیدر *
* وانی بیابان محنتده بولدیغیدر *

کنجینه کشای کنج کفتار — اولمش بوآدایله کهربار
که اول برنیجه بیقرار ومحزون — ناچار قیلوب وداع مجنون
نومید دونوب شکسته وخوار — قیلدیلر اتاسنی خبردار
اول پیرچو واقف اولدی حاله — مجنون کبی قیلدی آه وناله
صحراره طوندی سیل تك یوز — وادیلره آچدی چشمه تك کوز
چوق آرادی کزدی هرمکانی — بولمدی اوغلنك نشانی
تاعاقبت اول شکسته حالی — برکوشه‌ده کوردی لاابالی
دوشمش یره خاکسار وغمناك — احوالی خراب وسینه‌سی چاك
دونمش کل سرخی زعفرانه — شمشاد لطیفی خیزرانه
آیینه‌سنی غبار طوتمش — ژنك غم روزکار طوتمش
ایکمش الفن ستم یوکی دال — قیلمش قلمن فلك غمی نال
هم صحبتی مور وهمدمی مار — تکیه‌کهی خاك بستری خار
خار اوزره اکا دلوك دلوك تن — آچمش غم اوینه درلو روزن
اول پیرچو کوردی صورت حال — صورت کبی قالدی برزمان لال

برلحظه آنی تحیر آلدی — حیرت کوزی ایله باقه قالدی
صکره یقه یرتوب ایتدی فریاد — که ای بلبل بوستان بیداد
حال دلیمی بکا بیان ایت — اسرار نهانیمی عیان ایت
کیم آلدی الکدن اختیارك — کیم ایلدی تیره روزکارك
بالله نه بیقرار اولوب سین — آشفتهٔ روزکار اولوب سین
نه سبرده سن سکا طاب نه — بو ناله وزارکه سبب نه
دریاده ایسه سکادر کام — سن سویله بن ایلیم سر انجام
ظلماتده ایسه شمع مقصود — روشن قیل بندن استه موجود
مجنون دیدی ای بکا ویرن پند — دانای سخن وخردمند
کیمسین نه درر بو کفت وکولر — بی فائده باطل آرزولر
کیت دردیمه سن دوا دکل سن — بیکانه سن آشنا دکل سن
بن بویله کلامه طوتمزم کوش — لیلی سوزی سویله یوخسه خاموش
دیدی بنم اتاك ای بلاکش — بن سنك ملامتم سن آتش
دیدی نه در آنه یوخسه آنه — لیلی کرك اوزکه درفسانه
چون کوردی اطاعتنده اهمال — بیلدی که فقیره اوزکه در حال
ویردی بو فریبله تسلی — کیم طور کیدهلم چیغردی لیلی
لیلی بزه کلدی مهماندر — اهل طلبکده در فشاندر
مجنونکه اشتدی لیلی آدین — صاندیکه فلك ویرر مرادن
لبیك دیوب ایاغنه طوردی — اول کعبهٔ مقصده یوز اوردی
پیر ایله جوان دلشکسته — کلدی اوه دلفکار وخسته
باشنده هوای وصل لیلی — نه آته غمی نه آنه میلی
که آنهسی نصیحته ایتدی آغاز — که آنهسی اولدی پند پرداز

❊ بو مجنونه اناسی پند ویردیککیدر ❊
❊ و بوستان ملامتدن خارندامت دردیکیدر ❊

که ای راحت جان نور دیده — فرزند یکانهٔ کزیده
شانکده ریاست عرب وار — میراث شجاعت وادب وار

اطوار ملوکی طوت همیشه آیین شجاعتی ایله پیشه

ابروی خم ایسه کر مرادك سست آته که نه اعتقادك

مژکان سیاهدن کتور دل اول ناوك جان ستانه مایل

اولسك نکران قد قامت قل نیزه خونفشانه رغبت

کر زلفله کورمك استسك حال کور هیئات نقطه پیکر دال

کوکلك کوز وقاشه اولسه مفتون کور دیدهٔ عین ابروی نون

سن سروسن اوله کل کرآن بار آزاد اوله کور نه کیم کرفتار

سن لعلسن اوله کل سبك سنك دوندرمه کنش کوروب روان رنك

ایتمه اوزیکی حباب مانند باشنده اولان هوایه خرسند

کیم یوقدرر اول هوایه بنیاد باشك اولور اول هواده برباد

سر کر ملك ایتمه شمع نسبت سوز غم عشقیله مروت

کور شمعی نیجه دوشر بلایه باشنده کندن کیدر فنایه

ذوق دل ودیده قلمه عادت صالمه می وشادده ارادت

محبوب می ایله بسلین جان صانمه اولور اهل عقل و ایمان

عقلی اولورمی مدام مستك ایمانی اولورمی بت پرستك

شمره هوس ایتمه کیم یماندر بخشی دیسه‌لر آنی یلاندر

حالا قبله کور کمال حاصل فوت ایتمه مجال کزمه غافل

ای باغ امیدمز نهالی قیلمه بزی تنك پایمالی

محبوب هم ایسنسك کیم اولماز بز کیم سنکوز سکا غم اولماز

واردر بو حشمده بیك قبیله هر طائفه ایچره بیك جمیله

بر بر قیله‌لم قبو سکا عرض بتسون یرینه بزه اولن فرض

بر سروقد وسمن بر تزویجکه ایده‌لم مقرر

تعیین ایده‌لم سکا مه وسال صرف ایلیه بلدوککجه اموال

سن طوتمه همین طریق وحشت قطع نسبه ایتمه اهانت

بزدن بو نصیحتی قبول ایت برلحظه بزی یتر مسرور ایت

عشاق سفاهتن قیلوب یاد بوشعری نه خوش دیمش براستاد

غزل استاد

جان ویرمه غم عشقه که عشق آفت جاندر — عشق آفت جان اولدیغی مشهور جهاندر

سود ایتمه سودای غم عشقده هرکز — کیم حاصل سودای غم عشق زیاندر

هر ابروی خم قتلکه برخنجر خونریز — هر زلف سیه قصدیکه برافعی بلاندر

یخشی کورینور صورتی مهوشلرك اما — یخشی نظر ایتدکده سرانجامی یاماندر

عشق ایچره عذاب اولدوغن اندن بیلورم کیم — هر کیمسه که عاشقدر ایشی آه وفغاندر

یاد ایتمه قره کوزلولرك مردم چشمن — مردم دیبوب الدانمه کیم ایچدکاری قاندر

کردیرسه فضولی که کوزلرده وفا وار — الدانمه که شاعر سوزی البته یلاندر

* بو مجنون نصیحت قبول ایتدیکیدر *
* آتاسنك دردی درمانه یتدیکیدر *

مجنون که ایشتدی بوخطابی — ویردی بو ادا ایله جوابی

کای روح روانم آته آنه — کام دل و جانم آته آنه

تحقیق ایدوبم ایشم خطادر — هر نه دیسه کوز بکا روادر

آلودهٔ دود رنك آهم — دل کنه ایله روسیاهم

بن هم اولوبم بو ایشدن اکاه — اما نه دیم نه سویلیم آه

یوقدر بو ایشده اختیارم — ضبطمده عنان اقتدارم

عقل اولدی ضعیف وعشق غالب — خاطر نکران نکار جاذب

طوتدی تن وجانمی غم یار — غیر المحبوب لیس فی الدار

بنده دخی نیجه بنلك اولسون — بندن بنی استین نه بولسون

تقدیر چو بویله‌در نه تدبیر — تقدیری ایدرمی کیمسه تغییر

اولیدی بکا نشاط روزی — استرمی ایدم بو دردسوزی

کر صحته قادر اولسه بیمار — دردە اوزین ایلر کرفتار

الویرسه کدایه پادشاهلق — صانمکه قیلور داخی کدالق

فطرتده نه حالت اولسه مقسوم — دفع اولمدیغیدر امر معلوم

اصلاحه ایلمك تأمل — کیم کول دیکن اولماز دیکن کول

کیفیت آب وجوهر خاك — دیمك اوله‌می قبول ادراك

صو سفله لكندن آریلورمی   اود یانده بابـه بیـلورمی
اول كونكه رحمده كلك قدرت   ایجادمه ویردی زیب صوت
طوالـدردی هوا ایله دماغم   سـودا ایله باغلـدی ایاغم
طوالدی بدنمده كی رك وپوست   باشـدن ایاغه محبت دوست
مالك ایلـدی كوكلی بلایه   وقف ایلـدی جانمی جفایه
یوق بنده بو حكمدن تخلف   اول مالك وقفـه‌در تصرف
درد ازلی دوا بولورمی   مهر ایدی فنـا بولورمی
بن شمـع سراچـهٔ فراقم   سـوز جكر ایله خوش مذاقم
بنـدن دیلین بوسـوزی زائل   بیـدادمه اولمش اوله مائل
شمعك كه حیاتی اولدی آتش   حالی انك آتشـیله‌در خوش
اودن دیلین انك نجـاتن   فانی دیلمش اوله حیـاتن
دشمنلغه دوسـتلق قیلوب آد   تدبیر نجـاتم ایلـك یاد
بن غرقهٔ بحر شـوق یارم   بر همزدهٔ غم نكارم
انجق سـبب قرارم اولـدر   آرام دل فكارم اولدر
انكله ایدك بودردە مرهم   اورماك دخی اوزكه‌دن دم
دیرسز بكا ویردیلر بلالر   ایلی كبی چوق پری لقـالر
بالله دیمـه كز بوحرفی زنهـار   عالمده براندن اوزكه كیم وار
بلبـل كل ایچون قلنـده ناله   دردینه دوا اولورمی لاله
خسرو دكیلم بكا كـه دلبر   شـیرین اوله كاه كاه شـكر
بن یك جهتم طریقتمـده   تغییر ایشـی یوق جبلتمـده
عذریمی بیـان ایدوب هماندم   تقریره كتوردی برغزل هم

بو غزل مجنون دلندندر

عشق دردی ای معالج قابل درمان دكل   جوهرندن ایلمك جسمی جدا آسان دكل
دورجورندن شكایت ایدمنه عاشـق دیمه   عشق مستی واقف كیفیت دوران دكل
شهردن صحرایه برفرق اولدوغن هر كیم بیلور   بیلمش اولكیم عشق صحراسنده سرگردان دكل
جان جانان اتحادی فارغ ایلر جسمندن   جسمدن آگاه اولان جان واصل جانان دكل

دیر ایمش دشمنلکه همدمدر فضولی یار ایله　　هر سوزی بهتان ایسه حقا بو سوز بهتان دکل

* بو مجنونك آتاسی لیلی یه خواستارلق ایتدیکیدر *
* و لیلی آتاسنك مجنوندن بیزارلغیدر *

ساقی کتور اول شراب نابی　　کیم یتدی نصابه غم حسابی
غم دشمن جان مبتلادر　　دفع ایلیو کورکه بر بلادر
سوز جوهرینه اولن خریدار　　بو نوعله کرم قیلدی بازار
کیم عاجز اولوب غم ایچره اول پیر　　مجنونه قیلدی فکر زنجیر
بالدیکه اکر اولماز اولسه لیلی　　ممکن دکل اولمغی تسلی
قیلدی طلبن اوزینه لازم　　جمع ایتدی اعالی واعاظم
امیدیله باغلدی اولوب کام　　اول کعبۀ آرزویه احرام
چون لیلی آتاسی بیلدی حالی　　اویردی اکابر واهالی
قارشولرینه اولوب روانه　　قیلدی اولارکانه عزم خانه
اهلا وسهلا دیوب دمادم　　بیك كز دیدی اوله خیر مقدم
چون شمع صفت اولار اوتوردی　　اول سرو کبی ایاغه طوردی
اورتایه براقدی طرفه خوانلر　　تا کام دل آله میهمانلر
اولمشدی طولوب کبابله خوان　　جدی وحمله آسمان سان
اما عجب ارقیله خردمند　　اول خوانلری آسمانه مانند
هر کیم غرضی بو ایدی خواندن　　بو ممکن اولورمی آسماندن
خوانلر کتورادیکنده اول پیر　　تقریبله دردین ایتدی تقریر
که ای قدرله قبلۀ قبائل　　سندن کوك مرادی حاصل
اصل ونسبم سکا عیاندر　　حکمم نیجه بیك اوده رواندر
مشهور قبائلم سخاده　　معروف طوائفم عطاده
هم وار محبتمده تأثیر　　هم وار عداوتمده تشویر
سر دفتر اهل روزکارم　　هر نیجه دیسم یوز اونجه وارم
نخل املم ثمر ویرویدر　　ایزد بکا برکهر ویرویدر
حالا دیلرم بو طرفه لؤلؤ　　برلعلله هم اوله ترازو

(تالؤلؤ)

تالؤلؤ اولانده لعله واصل ترکیب قیلم مفرح دل
چوق کانلره تیشه‌وش یوزاوردم چوق لعل حقیقتنی صوردم
هرکانده اکرچه لعل چوقدر برلعل که لایق اوله یوقدر
برلعلك ایشتمشم سنك وار کیم لؤلؤمه اولدرر سزا وار
لطف ایله عنایت وکرم قیل اول لعلله دری محترم قیل
قاسون کلی سرو سایه پرور اولسون که سرو سایه کستر
فهم ایت سوزومی تغافل ایتمه خیر ایشدر تعلل ایتمه
کرحاصل اولور بوکام سندن هرنه دیلرسك استه بندن
اونجه قلین سکا روان کنج کیم یربوزین ایلیه نهان کنج
اونجه کهر ایلیم روانه کیم بولیه سن اکا خزانه
اول سرو سهی برك آتاسی اول کنج نهانك اژدهاسی
لطفیله دیدیکه ای خردمند بن کبی اسیر دام فرزند
سن خوش کلدك صفا کتوردك تو پراغلردن بزی کوتوردك
مشکلجه خطابدر خطابك بلن نیجه ویره‌ین جوابك
قربك بیلورم بکا شرفدر اما خلفك عجب خلفدر
مجنون دیو طعن ایدر خلایق مجنونه بنم قیزم نه لایق
لیلی دیدیم که نازنیندر برتیره کنیز کمترینددر
اولمزمی کنیز جنس مردم یوقدرمی کنیزه هم ترحم
دیویله پری اولورمی همدم اولمز سوزی آچه ایسم ایسم
دیوانه‌یه ضایع ایلمه رنج ویرانه کرك اکا نه ایدر کنج
تدبیر ایله دوندروب مزاجن سوداسنك ایلسك علاجن
لیلی آنك اولسون ایلدم عهد وارایمدی سن ایت علاجنه جهد

* بو مجنون آتاسنك حرمانیدر *
* وغیری بابدن تدبیر درمانیدر *

اول صاحب نك ونام وناموس دوندی اوه کلدی خوار ومأیوس
مجنونه دیدیکه ای جفا کش حاجت بتر اولمکل مشوش

عقلیله آچیلور اول معما   لیلی‌یی سکا ویررلر اما

شرطی بو که اوله‌سن خردمند   ارباب خرددن آله‌سن پند

رفع اوله علامهٔ جنونك   عقل اوله همیشه رهنمونك

مجنون دیدی ای ادیب کامل   دیوانه اولور می هیچ عاقل

کربنده براختیار اولیدی   تدبیریمه اعتبار اولیدی

اولدن ادب شعار ایدردم   تمکینمی استوار ایدردم

اولمازدی بوحاله احتیاجم   کیم اوله علاجله علاجم

بنده بوعلاجه یوق مدارا   بیك کز غم ایتدم آشکارا

یوقدر روشمده انقلابم   اولکه جوابدر جوابم

سن اهل خردسن ایله تدبیر   تدبیرك ایده مکرکه تأثیر

لیلی‌یی دخی بن ایتمیم یاد   بن عاقل وقت اولم سن آزاد

اول پیر شکسته حال حیران   تدبیر علاج ایدوب فراوان

هرقنده ایشتدی برطبیبی   کارازینك اولدی عندلیبی

اظهار ایدوب آکه احتیاجن   بیمارینك استدی علاجن

بیمارنه بیك طبیب حاذق   برشربت ایچورمدی موافق

هریرده‌که بیلدی برنظرکاه   واروب آکا اولدی خاك درکاه

چوق ال کتوروب دعالر ایتدی   چوق نذر ویروب عطالر ایتدی

رأیله ملولن ایتمکه شاد   بیك پیردن المدی برارشاد

چوق سحراوقوب یازلدی تعوید   چوق مکرله طوتولدی امید

ایدلمدی هیچ بریله چاره   نه‌چاره قضای کردکاره

برکون دیدیلر اکا که ای پیر   عالمده سکا بو قالدی تدبیر

کیم کعبه‌یه ایلتمه‌سن اسیرك   اوله‌که حق اوله دستکیرك

طواف حرم اولسه آکه حاصل   سرکشته‌لك اندن اوله زائل

اورسه حجر مبارکه باش   یومشایه اکر اوله قره طاش

❊ بومجنون بیچاره‌نك کعبه‌یه یوز اوردیغیدر ❊

❊ ومناجاتله سوداسی ارتدیغیدر ❊

اول پیر بو خبر ایشه قیلوب جهد / مجنونه مرتب ایتدی بر عهد

الدی آنی عزم راه قیلدی / عزم حرم آله قیلدی

چون کعبه یه ایردی اول نکو خوی / مجنونه دیدیکه ای بلا جوی

طوت کعبه یه روی اطاعت ایله / تمکین وادب ورعایت ایله

تعظیم شرائطن ادا قیل / اخلاصی درست ایدوب دعا قیل

باشد که قبول اوله نیازك / حق شفقتی اوله چاره سازك

بو یرده قبول اولور دعالر / بو بقعه ده بخش اولور عطالر

قیل توبه که احسن عملدر / جهد ایله نجاتکه محلدر

مجنون بو اوب اول مقامدن ذوق / صالدی آنی چرخه نشئهٔ شوق

سوزیله چکوب جکردن آواز / عرض ایتدی بنای کعبه یه راز

که ای سقف بلند وقدر عالی / محراب اعاظم واعالی

ای قبلهٔ اهل عز واقبال / رخسار زمینه عنبرین خال

ای مغز وفایه کسوتك پوست / همرنك پلاس خانهٔ دوست

ای گلبن غنچهٔ سیادت / صندوق جواهر سعادت

ای دائم اولان غمله همدرد / امانه بنم کبی جهانه کرد

کوکسنه اورن خنجر کبی طاش / زمزم کبی کوزدن آقیدن یاش

پوسته سیه قیلوب لباسن / کوکلنده نهان طوتن هواسن

بالله کیمه سن بو یرده عاشق / سویله که انیسکم موافق

اولمش سکا عشق فیضی حاصل / قیلمش سنی قبلهٔ قبائل

یارب بو حرم سرا حقیچون / بو معبد پر صفا حقیچون

قیل منده بنای عشقی دائم / مانند اساس کعبه قائم

صال کوکلومه درد عشقدن غم / هر لحظه وهر زمان وهر دم

عشق ایچره مدام شوقم آرتور / شوقیله همیشه ذوقم آرتور

هر قانده که عالم ایچره غم وار / قیل کوکلی اول غمه کرفتار

اندیشهٔ عقلدن جدا قیل / عشقله همیشه آشنا قیل

آرتور بکا ذوق وشوق لیلی / دائم بکا انده قیل تجلی

چوقدر بنی آدم ایچره بیداد / ایت کوکلی وحشتیله معتاد

بر ملکده ویرمکا قراری | کیم یتمیه آدمی غباری
اول زائر کعبهٔ انابت | ایستردی دعا قیلوب اجابت
طغیان بلادن ایتموب فکر | بو شعر ایدی هردم ایتدیکی ذکر

بو غزل مجنونك مناجاتیدر

یارب بلای عشق ایله قیل آشنا بنی | بردم بلای عشقدن ایتمه جدا بنی
آز ایله عنایتکی اهل درددن | یعنی که چوق بلالره قیل مبتلا بنی
اولدقجه بن کوتورمه بلادن ارادتم | بن استرم بلایی چو استر بلا بنی
تمکینمی بلای محبتده قیله سست | تا دوست طعن ایدوب دیمیه بی وفا بنی
کتدکجه حسن ایله زیاده نکارمك | کلدکجه دردینه ایت مبتلا بنی
بن قاندن وملازمت اعتبار وجاه | قیل قابل سعادت فقر وفنا بنی
اویله ضعیف قیل تنی فرقتده کیم | وصلنه ممکن اوله یتورمك صبا بنی
نخوت قیلوب نصیب فضولی کبی بکا | یارب مقید ایله مطلق بکا بنی

بو مجنونك کعبه‌دن مراجعتیدر
و وحوشلر ایله مصاحبتیدر

بر بر ایشیدوب سوزین اتاسی | بیلدیکه قبول اولور دعاسی
افزون اولور اول غم وملامت | ممکن دکل اوغلنه سلامت
چوق قیلدی فغان وناله وزار | اوغلندن امیدی کسدی ناچار
اول پیر قالوب اوراده حیران | مجنون طوتوبن ره بیابان
تنها سفر اختیار قیلدی | عزم سرکوی یار قیلدی
کوندز کوزی یاشی هادیٔ راه | کیجه یولی شمع شعلهٔ آه
که درد ایله یار یاد ایدردی | که اوتوره که طوره کیدردی

مجنونك طاغ ایله مصاحبتیدر
وجاری اولان چشمه ایله مناسبتیدر

برطاغه ایرشدی یولده ناکاه | قدینه لباس وهم کوتاه
سقفنده عقاب چرخ فانی | مضمون کمرنده لعل کانی

منعم صفتی لباسی فاخر   جیب و بغلی طولو جواهر
دریا قیلوبن اکا تضرع   ایلردی ذخیره‌سن توقع
صحرا ایدوبن اکا تولا   ایلردی معیشتن تمنا
اول چشمه‌لر ایلیوب روانه   اولمشدی اولاره آته آنه
تعظیم ایله قیلمش آنی حق یاد   قرآنده که الجبال اوتاد
مجنون اکا ایلیوب تماشا   براودلو سرود قیلدی انشا
اولده طاغده سرود ایله نواساز   آندن هم ایشتدی عکس آواز
صاندیکه اوزیله هم نفسدر   دیدی بکا بر رفیق بسدر
یوز شکر که یارغار بولدم   کزدم بو جهانی یار بولدم
عشق اودین اکا هم ایتدی روشن   که ای کوشه نشین پاك دامن
سوز جکرمدن اولدك آکاه   احسنت احسنت بارك الله
بر عاشق مبتلا ایمشسن   درد اهلنه آشنا ایمشسن
سنسن بکا همدم موافق   طاغیله اولور همیشه عاشق
بیداد یله کوکسکه اوروب طاش   درد یله کوزکدن آقیدوب یاش
نولدی سکا بویله مست اولوبسن   غم دامنه پای پست اولوبسن
قان ایله طولوبدرر کنارك   نه کلدن اوله بو لاله زارك
باغرك کوردم اولوبدرر صو   نه سرو قدك هواسیدر بو
کل اغلیه‌لوم بو ماجرایه   بردم قوشلم صدا صدایه
چون بردم انکله اغلدی زار   درد دل زارین ایتدی اظهار
عزم ایلدی خاك کوی یاره   لیلینك اوی اولان دیاره

❋ بو مجنونك غزال ایله مقالاتیدر ❋

❋ وعشق بابنده آنکله اولان حالاتیدر ❋

کوردیکه بر آوجی دام قورمش   دامینه غزاللر یوز اورمش
بر آهو اسیر دامی اولمش   قان یاشی قره کوزینه طولمش
بوینی بوریلو ایاغی باغلو   شهلا کوزی نملو جانی داغلو

احوالنه رحم قیلدی مجنون باقدی اکا دوکدی اشك کلکون

کوکلینه قتی کلوب بو بیداد یومشق یومشق دیدیکه صیاد

رحم ایله بو مشکبو غزاله رحم ایتمزمی کشی بو حاله

صیاد بو ناتوانه قیمه قیل جانکه رحم جانه قیمه

صیاد صقن جفا یماندر بیلمزمسنکه قانه قاندر

صیاد بکا باغشله قانی یاندرمه جفا اودینه جانی

صیاد دیدی بودر معاشم آچدن ایاغن کیدرسه باشم

قلمنده بو صیدك ایتسم اهمال اطفال وعیالمه نه اولور حال

مجنون اکا ویردی جمله رختن پاك ایلدی برکدن درختن

اول طرفه غزالك آچدی بندن شاد ایلدی جان دردمندن

یوز اوردی اوزینه قیلدی افغان کوز سوردی کوزینه اولدی کریان

که ای بادیه کرد بادناورد نازك بدنیله ناز پرورد

سن زینت هرکل زمین سن کل کبی لطیف ونازنین سن

ای سبزهٔ جویبار وحشت رعنا سمن بهار وحشت

تنها قویمه بن زبونی اولغل بکا دشت رهنمونی

کز بنجه کون بنمله همراه انسان دیوب ایتمه بندن اکراه

یاشم کبی کتمه چشم تردن کسمه ایاغن بورهکذردن

سرچشمهٔ چشمم ایله منزل سرمنزلمزدن اولمه غافل

اولسون بیکم قرارکاهك اشك ومژه آیله کیاهك

ای چشم نکار یادکاری سهل ایله بکا غم نکاری

قیلدقده خیال چشم لیلی سن ویرمن خستهیه تسلی

چون اول بشریتن اونوتدی آهوهم آنکله انس طوتدی

الك سببیله هم چوق آهو صحراده آنکله طوتدیلر خو

* بو مجنون دردمندك كبوتر ایله شرح حالیدر *

* و اندن التماس تدارك ما فی البالیدر *

برمنزله یتدی زار ومضطر بردامده کوردی برکبوتر

هر روزن دام بر در غم | بیك غم متوجه اكا هردم

مجنون اكا باقدی باندی جانی | باشی كبی جوشه كلدی قانی

صیادینه ایلدی تضرع | قورتارمغن ایلدی توقع

صیاد دیدیكه من فقیرم | فقردن بو حامه ایله سیرم

حاشا كه بو مرغ تیز رفتار | آزاد اوله من قالم كرفتار

كر وار ایسه قیمتن ادا قیل | اندن بونی دامدن رها قیل

اول بنی ایله غصه‌دن شاد | اندن بونی دام غمدن آزاد

وار ایدی قولنده بر در تر | شفاف چو دیدهٔ كوثر

و یردی آنی الدی اول اسیری | افتاده‌نك اولدی دستكیری

سوردی قدمنه چشم پرخون | آنجه كه اباغن ایندی كلكون

هردم اكا عرض راز ایدردی | بیك نغمهٔ شوق ساز ایدردی

كه ای تیز پر بلند پرواز | ارباب وفایه محرم راز

بورنك ابلاس نیل فامك | اندوه ملامت مدامك

اظهار قیلوب نشانهٔ غم | كیم قیلدی سنی اسیر ماتم

كر عاشق ایسك سن ای جان كرد | قاچه كه منم سنكله هم درد

بر لحظه بنله همنشین اول | كنجینهٔ رازمه امین اول

باشم توكن آشیانه قلغل | كوز یاشمی آب و دانه قلغل

سن قاصد ایمش سن ای حمامه | بندن هم ایلت نكاره نامه

كور هجر رخنده اضطرابم | پیغامم ایلت كتور جوابم

بالله سر كوینه كیدنده | هر چز كوینی طواف ایدنده

یاد ایله بنی ثوابه كیر | بر طواف ثوابنی بكا ویر

قون خاك درینه استه دانه | قیل اوزوكه دانه‌یی بهانه

اولدقچه مجالك ایتمه ناموس | بندن یتور اول یره زمین بوس

انجه دیدیكه اكا غم دل | كیم قیلدی انی هم انسه مائل

باشنده اولوب شب آشیانی | كوندوز اول اولوردی پاسبانی

ذاتنده كوروب نشانهٔ خیر | هم وحشی مطیع اولدی هم طیر

رام اولدی بهایم اول نكاره | بر فوج یغلدی واره واره

اول زار ایدی ملك دردك شاهی | دود آه دلی انك سپاهی
اونشدی بشردن او یله بیزار | کیم اوز عکسین صانوردی اغیار
آغوب کوکه دود شعلهٔ آه | اوزسایه سن ایتمز ایدی همراه

* بو لیلی احوالندن برخبردر *

* معشوق وعاشق اطوارندن براثردر *

ساقی متألم خمارم | مشتاق جمال خوشگوارم
افتاده لکم کور ایتمه اهمال | رحم ایت بر اباغله الوم آل
اظهار قلوب صفای مشرب | بو بزمی چون ایلدك مرتب
بزم اهلنه نوبتله ویرجام | هم خاص رعایت ایله هم عام
مجنونه همین شراب طوتمه | لیلی یی که اصلدر اونوتمه
دهقان فصیح فارسی زاد | بو کلشنه بویله دیکدی شمشاد
کیم اول چمن وفا بهاری | داغ غم عشق لاله زاری
یعنی روش وفاده محکم | لیلی صدف جواهر غم
کیرمشدی حصاره کنج مانند | اورمشدی اباغه پندن بند
نه برفرحی نه برنشاطی | نه کیمسه ایله براختلاطی
بیزار اتادن واناد ن | بیکانه جمیع آشنادن
یاننده اولوردی خوبلر جمع | پروانه صفت حوالی شمع
شاد اولمغه خاطر حزینی | اکلنمکه طبع نازنینی
بیك طرفه جه طرفه جه فسانه | شیرین سوز ایله چکوب بیانه
ایلرلر ایدی زمان زمان یاد | تقریب ایله لحظه لحظه بنیاد
اول ترك قلوب نشاط وراحت | برعضوینی ایلیوب جراحت
ایلر ایدی بهانه ایله ناله | دوشمزدی اوزی دوشن خیاله
قیزلر قاشه ویرسه وسمه دن رنك | جان کوز کوسته صالردی اول ژنك
قیزلر یوزه قویسه نیلدن خال | اول نیله چکردی رحمت فی الحال
قیزلره نقش خیال دیبا | اول نقش خیالله شکیبا

قزلارك الى حنا ايله كلكون   انك الى اشكيله پرخون
نه ايكنه‌ده نه ايپكده ميلى   مژكانه دوكردى اشك سيلى
قزلر قيلوب آرزوى زيور   كرشته‌يه چكمه‌ز ايدى كوهر
اولدنى چكردى ايليوب رشك   تار بدنه كوهر اشك
مجنوندن ايدى جنونى افزون   ليلى‌ده نه‌دير ايدى مجنون
دونلركه كيدوب يانه‌دن اول جمع   بركوشه‌ده اول قالوردى وشمع
شمعه غم دل بيان ايدردى   سوز جكرين عيان ايدردى

* بوليلى‌نك چراغله ماجراسيدر *
* واندن چاره‌ساز ودل تمناسيدر *

كل اى كوزى باغلو بغرى داغلو   باشى قرا او اياغى باغلو
كل اولى هم نفس من وسن   راز دل زارك ايله زوشن
نه درد سنى زار ايدوبدر   آلفته وزرد وزار ايدوبدر
باشدن اياغه نه‌در بو يانمق   دود دله دمبدم بو يانمق
نه جنسدر اصلك اى بلاكش   كيم آب حياتك اولدى آتش
شرح دل كرم وچشم تر وير   سررشتهٔ رازدن خبر وير
هر لحظه دوشرسن اضطرابه   هم آتشه غرقه‌سن هم آبه
نه سحر قيلورسن اى سحرخيز   كيم آتشك آيدن اولور تيز
من سوخته‌دن هم اولمه غافل   منده دخى وار برغم دل
منهم سكا بكزه‌رم وفاده   بيلمكيم نيجه مرتبه زياده
سن كيجه يانارسن همين اى زار   من كيجه وكوندزم كرفتار
سنده اثر هوا زياندر   نسبت بكا راحت رواندر
خود رسكا سركى دوكوب باش   مجلسلر ايچنده ايلمك فاش
كوكلك چو دكل وفاده قائم   كوكلكده كيدر دلكده دائم
من ثابت عرصهٔ بلايم   نى كبى خزانهٔ هوايم
اولمم اولور اولمز ايله دمساز   باشم كسلورسه سويلمم راز
دردم سكا سويليم غم دل   سنده‌دخى تاب يوق نه حاصل

دوپمز جکرك بوشرح زازه | آهم کتوررر سنی کدازه
برپاره بوردردی ایلدم فاش | اولمادی بکا بو یولده یولداش
صبر ایلدی بودرد و داغه | قاتلمدی دوشدی طاشه طاغه
یانکده سنك هم اورمیم دم | تاقاچیه سین اراغه سن هم
شمعك چوکوردی یوق زبانی | دم اورمغه یوق یانده جانی

* بولبلی نك پروانه یه کشف رازیدر *
* وانکله فی الجمله اظهار نیازیدر *

پروانه یه شرح ایدردی رازن | عرض ایلر ایدی اولان نیازن
که ای طائر اشیانهٔ عشق | سرکشتهٔ آب ودانهٔ عشق
سنسن ره عشق ایچنده صادق | عاشقسن اما تمام عاشق
برکورمکه یاری جان و یررسن | برذوقه ایکی جهان و یررسن
خوشدر طاب و فاده حالك | کویاکه فناده در وصالك
هرنیجه که شهرهٔ جهانسن | عشق ایچره سرآمد زمانسن
مشکل که منم کبی اولوب زار | نیجه اوله سنده شوق دیدار
سن سیرده سن همیشه سرمست | من دام بلا ودرده پابست
دیرلر سکا دوست همنشیندر | هجران بکا متصل قریندر
برشعله یه سن نثار ایدوب جان | دشوار غمك قیلورسن آسان
من جانله استرم چکم غم | بیك جان دیلرم غم ایچره هردم
منجه سکا یوق غم نهانی | کروار دیسك قنی نشانی
قانی نم چشم اشك ریزك | قانی دم سرد وکرم خیزك
قانی ستم بلایه طورمق | عشقده طوریشوب جفایه طورمق
پروانه ده هم کوردی نقصان | بولمزدی آنکله درده درمان
ناچار قیلوب تحمل وصبر | اول کسره دیلردی غیبدن خبر
یارم کیجه لرکه چشمهٔ خواب | کوزلر چمنن قیلوردی سیراب
ظلماته دوشردی نوربینش | آرام بولوردی آفرینش
او یخو یه کیدردی یار واغیار | درد اهلی همین قالوردی بیدار

صحرایه چیقردی اودن اول ماه　　کاهنجه قیلوردی ناله وآه
فریاد ایدوب بلند پایه　　راز دلنی آچردی آیه

* بولیلی‌نك خورشید ایله مناظره قلدوغیدر *
* وخرشید کبی شوق اودینه یاقلدوغیدر *

که ای کاه قدم کبی خمیده　　کاهی پراولان مثال دیده
که ظاهر اولان بکا غمم تك　　که غائب انیس وهمدمم تك
شاهددر اکا بو انفلاك　　کیم عاشقمسن بر آفتابك
هجران ایله نزار اولوب سن　　سرکشتهٔ روزکار اولوبسن
ای محنت عشقدن خبردار　　کور تکری ایچون نه محنتم وار
قیل شعلهٔ آهمه نظاره　　کروار ایسه رحمك ایله چاره
سیر ایله فضای هر دیاری　　کز جلهٔ دشت وکوهساری
کور قنده‌در اول بنم شاهم　　شاهم ماهم امید کاهم
حال دلم اکا عرض ایله　　بالله نیجه کوردك ایسه سویله
تا وقت سحر بو ایدی حالی　　تشویشدن اولمردی خالی
مرغ سحری چکنده آواز　　ایلردی بر اوزکه نوحه آغاز
که ای وای توکندی مایهٔ عمر　　خرشیده ایرشدی سایهٔ عمر
دمدر درفرصت اوله مسدود　　مشکل کورینه بیان مقصود
دمدر اوپانه اویخودن اغیار　　شرح غم دردم اوله دشوار
من اختر برج اشتیاقم　　من شمع سراچهٔ فراقم
کوندز حبسم کیجه نجاتم　　کوندز میتم کیجه حیاتم
اولمش دونمه کونم مطابق　　کون کورمز ایمش بلالو عاشق

* بولیلانك صبایه پیام احوالیدر *
* و بو امید ایله دفع ملالیدر *

ایلردی صبایه دردنی اظهار　　که ای باد صبا طورامدی زنهار
ایل غافل ایکن بو ماجرادن　　سلطانه ثنا کتور کدادن

کور مونس وغمکساری کیدر | بزدن که اوصاندی یاری کیدر
کوکلی کیکیله در تسلی | یادینه کلورمی هیچ لیلی
عرض ایله که ای کوزل شهنشاه | حقدر سکا بنده‌دن بو اکراه
اول که من نکاری کوردك | برتازه وتر بهاری کوردك
حالا که اسیر دام دردم | مانند خزان ضعیف وزردم
میل ایلسك من نزاره | دوندیسه ارادتك نه چاره
من برك خزانم اولمشم خوار | سن تازه بهارسین طلبکار
هرنیچه که خوار وخاکسارم | هم شفقتکه امید وارم
ترك ایتمه عواطف صمیمی | یاد ایله مودت قدیمی
شب تا سحر اول بت سمنبر | بیدار قالوب مثال اختر
ایلردی بوسوزش ایله شیون | اولدیکه اولوردی روز روشن
نغمه‌کبی پرده‌دار اولوردی | بر پرده ایچنده زار اولوردی
دائم کچوررردی اول جکرسوز | اوقاتی بورسمه شب وروز
پیوسته چکردی اول کل اندام | اندیشهٔ صبح محنت شام

* ایلانك ایام بهارده سیر کلزار ایتدیکیدر *
* وانده مرادینه یتدوکیدر *

برکون که بهار عالم آرای | ذوق اهلنه اولدی راحت افزای
آینهٔ دوردن کیدوب ژنك | دورایتدی زمینی آسمان رنك
فیض شب کیمیا اثردن | تأثیر شمامهٔ سحردن
آچلدی خم بنفشه‌دن تاب | شبنم که صاچدی لؤلؤی ناب
کلزاره هوا عبیر توکندی | صحرا یه غبار مشك چوکدی
یاغدردی سحاب ژاله‌طاشن | اول طاشله یاردی غنچه باشن
زخمینه اوروب شکوفه مرهم | پنبوق بك ایلر اکا دمادم
سبزه‌که ویردی مالی باجن | برسبزه‌یه ملکنك خراجن
خوش رنکله یاقدیلر تجمل | فیروزه ولعل وسبزه وکل

درك ايلدی غنچه رمز وايما — كل آدينه آچدی بيك معما
مضمون رباعیٔ عناصر — فيض الديغی اولدی ظاهر
سوسن ورقی اوچوب هوايه — هر سبزه‌يه كيم صالاردی سايه
اول سبزه‌يه اوغرايوب اقان جو — پولاده اكر ويرردی برصو
پولاد دهنده جان بولوردی — شمشير صفت زبان بولوردی
آرايش سبزه‌دن زمانه — بككزردی زمينی آسمانه
خورشيد چراغ وچشم عالم — كوكدن دوشدوكنده هردم
تحقيق ايدوبن چيقوب كمالدن — بيلمز ايدی زمينی آسماندن
كلزارلر اولدی عشرت آباد — هرپرده اولندی بزمه بنياد
هركوشه‌ده هركيم آلدی بركام — هربقعه‌ده هركيم ايچدی برجام
ليلينك اناسی كوردی مطلق — يوق ليلی ناتوانده رونق
ميل كل وسرو سبزه قيلمز — بيك غنچه آچلدی اول آچلمز
صرف ايتدی شكوفه تك درملر — جمع ايلدی نازنين صنملر
صحرايه چيقاردی اول نكاری — قيلدی كه عرض نوبهاری
تاغصه وغمدن اوله آزاد — بردم كوله اوينايه اوله شاد
اول برنيجه بككر پاك دامان — همراه اولوب اولديلر خرامان
يوزدن كوتوروب ادب نقابن — رفع ايلديلر حيا حجابن
هركيم نه بيلورسه لعب يالهو — اظهاره كتوردی ايتيوب سهو
كاه ايليوبن سرودلر ساز — بابللره اولديلر هم آواز
كه كوستروب اوينقده حالت — شمشاده يتورديلر خجالت
ليكن هوس ايلمزدی ليلی — اولمزدی بولهو ولعبه ميلی
ارتورمشيدی بهار دردين — كل ذوقی رخ نكار دردين
استردی فراغتله بردم — تنها طوته بربوجاقده ماتم
آيرليوب اول پری اقالر — آرتوردی بلاسنه بلالر
چون ايلدی كثرت آنی دلتنك — نيرنكيله ويردی انلره رنك
كه ای سرورلر ايلمك اقامت — تا اوده چكميه ندامت
طورك قبله‌لم طرف طرف كشت — سير ايليه‌لم حوالی دشت

سانجوب بله نازنین انکار / جمع ایلدم کوزل چیچکلر
چوق دیمکه هرکیم اوله قادر / اولدی بو صنعتلر ایچره نادر
هر بری بریانه کتدی پری وش / طاغلدی شرر طوتشدی آتش
تنها قالوب ایتدی ناله وزار / قیلدی کوزنی ابروش کهربار

* بو ابلی نك ابر ایله اظهار نیازیدر *
* عشق باننده کشف رازیدر *

ابر ایله تکلمه ایتدی آغاز / که ای آهله همیشه همراز
کل باشکیله کوکه یترسن / صانمه من زاردن بترسن
عرض ایله رعد و برق و باران / بحث ایتمه بنمله روز هجران
فریاد قیلوب دم سحرکاه / افلاکه چکنده شعلهٔ آه
سیلاب سرشك ایدنده جاری / کل کورمن زار بی قراری
ای ابر هرا کسانده صویك / درباره دوکه آب رویك
آل صویی بو چشم خونفشاندن / درباره هم باغشله آندن
ای ابر بکا دم وفا قیل / دوشدی سکا حاجتم روا قیل
واراول یوزی کل نکاره بندن / زار اغله سویله یاره بندن
که ای طرفه نکار نازنینم / وی آرزوی دل حزینم
کل کورکه ندر غمکده حالم / رنك رخ زرد واشك آلم
جان باربدنی کتورمز اولدی / کوزنك وجودی کورمز اولدی
جانم جانی کوزم چراغی / رحم ایله که کلدی رحم چاغی
بن بلمزایدم بلا ایمش عشق / بردردلو ماجرا ایمش عشق
دیردك که بلا یوانده مردم / عشق ایچره سکا شریك دردم
صالدك من خستهیی بو حاله / درده بنی ایلدك حواله
هر دردکه وار ایلی الدی / معلومدرر سکا نه قالدی
ای مرد بنم دیوب اوران لاف / انصافیدر بوقانی انصاف
طوت کیم خس وخار رهکذارم / طپراق کبی یولکده خوارم
خورشید جمالك ای مه نو / طپراغه نوله براقسه پرتو

(باران)

باران وصالك اى در ناب / قيلسه خس وخارى نوله سيراب

اوله مى غفلتله مدهوش / هم صحبتك ايله فراموش

اى يار موافق و وفادار / اى بن كبى وبكا سزاوار

كل يانمه كسمه آشنالق / بخشيمى اولور بو بى وفالق

ديرلر سنى عاشق نكو روى / عاشقلره بويله مى اولور خوى

هركيم كرك اوز ايشنده كامل / عاشق نه رواكه اوله عاقل

عاشق كرك اولميوب قرارى / طوف ايده مدام كوى يارى

دوشمز بويكا سنك كذارك / واراوله مكر براوزكه يارك

يارك بن ايسم بكا نظر قيل / كاهى بو يكايه بركذر قيل

كرسنده اولان فراغت دل / بردم بكا اولسه ايدى حاصل

كيسوى مسلسل كره كير / بو بنده كر اولميدى زنجير

ور باغلميدى بند خلخال / قيد ايله اياغمى مه وسال

عيبيله چكلمسيدى آدم / بالله بوايدى همين مرادم

كيم سايه مثالى سندن اى نور / اولدقچه وجودم اوليم دور

اما نيدهيم اسير قيدم / بوينى واياغى باغلو صيدم

يلدرمكه محنت وملالم / بو شعر يتر بيان حالم

غزل مناسب حال ليلى

عشق دامنه كرفتار اوله لى زار اولوبم / نه بلادركه اكا بويله كرفتار اولوبم

دل بمكدن كسلوب تن حركتدن واه كيم / كنج غمخانه يه بر صورت ديوار اولوبم

قدرتم يوق كه قيلم كيمسه يه شرح غم دل / اويله كيم عارضهٔ هجرله بيمار اولوبم

حذرم طعنه دن اول غايته يتشدر كيم / يارة اغيار اولوب اغيارايله يار اولوبم

ديمزم دخى سكا عاشقم اى كل زيرا / سكا عاشقلغم اظهارايده لى خوار اولوبم

عقل وصبرودلوتنى كتدى بحمدالله كيم / سفر ساحل دريايه سبكبار اولوبم

يوق فضولى خبرم مطلق اوزمدن بس كيم / واله نقش خيال رخ دلدار اولوبم

بو ليلينك كنج غمده كريانلغيدر

ومجنونك وادئ عشقده سركردانلغيدر

زار زار اغلرایکن بورسمه اول ماه ـــ بر طرفه صدا ایشتدی ناکاه
برکیسه اوقوردی شعر مجنون ـــ بو نکته ده عبارتده مضمون
که ای نشئهٔ عشقدن اورن دم ـــ مجنونی صانمه لیلیدن کم
مجنونله لیلیٔ برابر ـــ کر کیسه دیرسه قیله باور
لیلیده اگرچه درد چوقدر ـــ مجنون حزینجه دردی یوقدر
لیلی الی اکنه دندر افکار ـــ مجنونه قلیجلر ایلر کار
لیلی بی ایدر حریر دلگیر ـــ مجنونه ویرر نشاط زنجیر
مجنوندر اولان غمه کرفتار ـــ لیلی کیمه اولمش اوله غمخوار
مجنونه بتر شکنجهٔ تب ـــ لیلی کیمه در طبیب یارب
مجنوندر اسیر دام لیلی ـــ لیلی کیمه صالمش اوله میلی
لیلی طوتوب اول ترانه یه کوش ـــ اوز نغمه سن ایلدی فراموش
تحقیقله بلدی بو حسابی ـــ کیم یوق شررنده شعله تابی
البته بلا ودردی کردون ـــ مجنونه ویروبدر اندن افزون

بو لیلینک ابن سلامه کرفتار اولدیغیدر
ویاردن محروم ومقید اغیار اولدیغیدر

معمار سراجهٔ عبارت ـــ بویله بو اوی قیلور عمارت
کیم سیردن اولیوب تسلی ـــ اوز منزلنده دونده لیلی
ویرمشدی اوزینه دراو زیور ـــ هر زیوره برنتیجه مضمر
تا محو اوله کوزدن آقیدن خون ـــ هم کوملکی هم طونیدی کلکون
تا کیم اوله دود آهه مانند ـــ بغلمش ایدی بنفشه سربند
تا کیم اوله صوت ناله پامال ـــ قوانده ایدی صدالو خلخال
تا اولمیه اشک یوزده معلوم ـــ رخسارنه لؤلؤ ایدی منظوم
رعنا باشه سرپوبن چچکلر ـــ نازک بله سانجوبن اتکلر
پروانه سز ایلردی شمعن ـــ ایلردی در سرشک جمعن
رعنا رعنا یورردی اول ماه ـــ برشکل ایله کیم تبارک الله
اول عصرده وار ایدی عربده ـــ بر معتبر اصلده نسبده

منظور اعاظم و اعالی — مقبول اکابر و اهالی
ادراکی بلند و حسنی دلکش — اطواری خجسته سیرتی خوش
ویرمش حق انك اولان مرادن — بخت ابن سلام قلمش آذن
اول طرفه همای اوج اقبال — آسوده ضمیر فارغ البال
آو قصدینده ایلشدی پرواز — التنده عقاب النده شهباز
بر راهگذرده اول نگاره — اوغراشدی وقیلدی بر نظاره
جان و جگرنده قالمدی تاب — محواولدی نتکه اودده سیماب
ترك ایتدی عزیمت شکاری — کلدی اوه کتدی اختیاری
ترك ایتدی بنای رسم پیوند — تدبیرله بولدی بر خردمند
کیم اطفله سوز قیلنده تقریر — تقریری ویردی طاشده تغییر
انعام ایدوبن اکا بسی مال — لیلی طلبنه قیلدی ارسال
شرط ایلدی اول بلند اختر — کیم اولسه بوکام دل میسر
صرف ایلیه گنج و مال عالم — جانانه یولنده بلکه جان هم
چون کلدی بوراز دل بیانه — اولدی اکا راضی آته آنه
اول مشتری‌یه ویردی زهره — شایسته کوردی ماه چهره
چون ابن سلامه یتدی پیغام — تنبیه نشاط و مژدهٔ کام
دریای نشاطی کلدی موجه — باش چکدی نهال بختی اوجه
مخزن مخزن جواهر آچدی — خرمن خرمن نثار صاچدی
آچدی در گنج گوهر زر — فقر اهلنی ایلدی توانگر
اول سروك اباغی باغلو اولدی — آزاده ایکن قیدلو اولدی

* نوفلك مجنونله مقدمهٔ اختلاطیدر *
* وانكله انبساطیدر *

ساقی بنه قصد جان ایدر غم — ویر جام لبالب و دمادم
بیکس قالوبم من سبك رای — سن ایلسك بكا مدد وای
بن شیفته‌نك پناهی اولغل — بیکسلر امیدگاهی اولغل
جهد ایله وقیله برایشده جهد — ور عهد ایتسك وفایه قل عهد

شمشیر مبارز فسانه — بو رزمده بویله یاتدی قانه
کیم وارایدی برخجسته فرجام — اول عصرده عادل و نکو نام
تیغیله مصاف مشکلی حل — معروف زمانه آدی نوفل
هم عشق یولنده چوق یوکورمش — هم چوق ستم زمانه کورمش
بزمنده مثال در مکنون — برکون اوقوردی شعر مجنون
غایتده بکندی طرز پاکن — مضمون کلام سوزناکن
صوردی صفتن دیدیلر ای شاه — آشفته قلوبدر آنی برماه
رسوالق ایدوب اوزینه پیشه — دام و درد ایله کزر همیشه
نوفل قیلوب آرزوی مجنون — اصحابله قیلدی عزم هامون
برکوشه‌ده کوردی خور ومهجور — حالی نسق صلاحدن دور
اطرافنی طیر وحوش المش — وحشت آنی برحصاره صالمش
چون دائرهٔ صباح صائل — قطع ایتدی سیه کوروب سلاسل
مجنونه یتشدی اول وفادار — آثار تلطف ایتدی اظهار
که ای خسته ندر بو چکدیکك رنج — ویرانه‌ده ضایع ایتدیکك کنج
وحشی نه بلور سنك مقامك — هم جنسلرکدن استه کامك
حال اهلی ایسك استه اهل حالی — صحراره دوشمه لاابالی
دولت دیلسك همادن استه — کنج استه‌سك اژدهادن استه
غم چکمه که بن اولنجه غمخوار — یارك سکا عن قریب اولور یار
کر اولسه زرایله ایش سرانجام — یوك یوك دوکه‌لم زر آله‌لم کام
وار اولسه غرض مصافه محتاج — بزقان دوکه‌لم سن ایله تاراج
انجق اوله کور یکله همدم — بن سنکم وسنکدر اول هم

* بو مجنونك نوفل ایله قیلدیغی درد دل اداسیدر *
* و شرح تفصیل ماجراسیدر *

مجنون دیدی ای یکانهٔ عهد — تدبیرمه چوقلر ایتدیلر جهد
چوق اهل عزایم ایتدی تدبیر — اولمادی پری بو دیوه تسخیر
طپراقلره دوکلدی چوق زر — اولمادی بوکیمیایه میسر

وسمه بیلورم که ارتورر نور | نه فائده کوز اکر اوله کور
سنده بیلورمکه لطف چوقدر | نه سود که بنده بخت یوقدر
اقبالمه یوقدر اعتمادم | مشکل کوربنور بنوم مرادم
آه کر قبله سن بوشغله اقدام | رأیکجه ایش اولمیه سرانجام
هم دوستم اولمیه بکا یار | هم دشمن اولانه دوست کیم وار
بختم بیلورم بنم یماندر | سود استدیکك بکا زیاندر
بختم صفتنده برغزل وار | دائم قیلورم بن آنی تکرار

غزل ازدل مجنون

وفا هرکیمسه دن کیم استدم اندن جفا کوردم | کیمی کیم بی وفا دنیاده کوردم بیوفا کوردم
کیمه کیم دردیمی اظهار قیلدم استیوب درمان | اوزمدن هم بتر دردده آنی مبتلا کوردم
مکدر خاطرمدن قیلدی برکیمسه غم دفعن | صفادن دم اورن همدملری اهل ریا کوردم
اکرچه دامنن طوتدم روان دوندردی یوز بندن | وکر کوز کودن اومدم صدق عکس مدعا کوردم
اياق باصدم دراميدده سرکردانلق ال ویردی | هله سر رشته سن طوتدم الومده اژدها کوردم
بکا کوستردی کردون تیره بختم کوکبن یوز کز | منم بختم اکا هرکاه کیم بقدم قابقرا کوردم
فضولی عیب قیلمه یوز چورسم اهل عالمدن | ندن کیم هرکیمه یوز طوتدم اندن یوز بلا کوردم

بونوفلك مجنونه امیدوارلق ویردیکیدر
وحسن مصاحبتله رضاسنه کیردیکیدر

نوفل دیدی ای ادیب کامل | فیض نظرمدن اولمه غافل
لله الحمد غیرتم وار | غیرت قدرنجه قدرتم وار
سن جهد ایله که یار اوله اهل | چون یاردر اهلکاردر سهل
مجنون هم امیدله اولوب شاد | ترك ایتدی طریق طبع معتاد
هم سلدی غبار فرق کیسو | هم ایلدی قطع ناخن ومو
هم جسمنه ویردی زیب جامه | هم باشنه زیور عمامه
نوفل هم اولوب ملازم عهد | امدادنه قیلدی جانله جهد
الدی اله مشکبار خامه | لیلی حشمنه یازدی نامه

كه اى طائفهٔ بلند پايه — بيگانه‌لك ايتمك آشنايه
ايدوب بنى التفاتله ممنون — ليلى بى ايدرك رفيق مجنون
اول لاله ايسه بونسرين‌در — شمشاد ايسه او بونار وندر
اول بوكا بواكا‌در سزاوار — اى اهل غرض نه‌در بو آزار
كام اولسه نزاعسز ميسر — ها كنج در وخزانهٔ زر
ور اولسه بو خير ايشده تأخير — ها طعن سنان وضرب شمشير
اول قومه چو روشن اولدى احوال — اولدى بو جواب اولاردن رسال
كيم زده جنون علاجى يوقدر — ديوانه‌لر احتياجى يوقدر
كنج دره ايله تفاخر — بسدر بزه كنجمزده‌كى در
لاف‌له قليجدن اورمغل دم — كيم وار قليجمز بزم هم

❊ بو نوفلك ليلى حشميله رزم ايتدوكيدر ❊
❊ ورزمده غالب اولوب صلحه عزم ايتدوكيدر ❊

نوفل چون ايشتدى بو جوابى — ترك ايلدى شاهد وشرابى
جمع ايتدى سپاه بى نهايت — چالدردى نفير چكدى رايت
اول قوم هم اولديلر خبردار — جمع ايلديلر سپاه خونخوار
رفع اولدى ايكى طرفدن رزم — هنگامهٔ رزمى ايتديلر گرم
بر صبح كه قيلدى خسرو روم — شام اهلنه هند فتحنى شوم
سياره‌دن الدى مهر ميدان — چالدى قليج وكتوردى قالقان
كون خنجرى اولدى آشكاره — كردون زرهنى ايتدى پاره پاره
شطرنج صفت اول ايكى لشكر — بربرينه طورديلر برابر
كه نيزه قيلوردى جان ستانلق — كه ناوك ايدردى خونفشانلق
اول بكرز ايدى قدى نگاره — بو غمزهٔ دلفريب پاره
ايلردى زبان طعن شمشير — احوال عدم وجوده تقرير
احوالنده خلقك اغليوب زار — چشم زره اولمشيدى خونبار
گرزله اولوردى خرد هرسو — جوشنلره استخوان پهلو
رزم اولدى بلا ياغشلو برميغ — رعد وبرقى تفنگله تيغ

کوستردی کذار کرز و پیکان — قلقانده زره زرهده قلقان
مجنون اولاره قیلوب نظاره — چکمشدی اوزینی برکناره
طورمشیدی علم مثال بی باك — برعرصه‌ده شرمسار وغمناك
چکمشدی بولشکر ایچره رایت — اول لشکر ایچون دیلردی نصرت
بونلر بویله های وهوی ایدردی — فتحی انلره جست وجو ایدردی
بولشکر اکا معین وغمخوار — اول طالب فتح لشکر یار
کراوز سپهنده اولسه مقتول — شکر ایلمکه اولوردی مشغول
ورکورسه قتیل قوم دلدار — دردیله قیلوردی ناله وزار
سبزه کبی اولسه کرمتر — اوز لشکرینه اووردی خنجر
برکیمسه دیدیکه ای سیه روز — خصمکی دیلرمی کیمسه فیروز
بز جان قیلورز یولکده پامال — سن دشمن ایچون قیلورسن اقبال
عقله بوایش ایلمز دلالت — کر عاقل ایسك ندر بوحالت
مجنون دیدی بن فدای یارم — وصلنده انك امید وارم
چون دوست سپاهیدر ایدن جنك — دشمنله خوش دکلدر آهنك
خوشترکه بولم وصاله فرصت — یارم طرفنده اوله نصرت
جانم اوله دوست دل پذیری — یاکشته‌سی اوله یا اسیری
بومعرکه‌ده نشاط مندم — اول سلسله‌ده اسیر بندم
مشکل ایشه اولمشم کرفتار — اغیارم یار یارم اغیار
کر قتله چکسه یار شمشیر — یوق بنده رضادن اوزکه تدبیر
خشنود دکلمیم بوحاله — کیم جان ویرم یتم وصاله
چون بویله جواب اشتدی سائل — اول فضل وکماله اولدی قائل
کلدکجه اولوب زیاده آشوب — ازقالدیکه نوفل اوله مغلوب
القصه میسر اولیوب کام — اول کون جدال اولدی صبح تاشام
چون اولدی عیان طلیعهٔ شب — میدان سپهری طوتدی کوکب
اسایشه حاصل اولدی فرصت — جان الغه ویردی مرك مهلت
هرصف برارده طوتدی منزل — بر برینه قوندیلر مقابل
همدملره رازن آچدی نوفل — کیم مشکل حالمی قیلك حل

بن اشجع اهل روزکارم | خورشید سپهر کارزارم
یوق کیسه‌ده تاب تیغ تیزم | اندیشهٔ طاقت ستیزم
بو رزمده بلمزم نه‌در حال | کیم فتحه نصرت ایلمز اقبال
البته که حق رضاسیدر بو | براهل حقك دعاسیدر بو
عرض ایلدیلرکه ای جهاندار | مجنوندن اولوبسین خبردار
بز جان قیلورز انك فداسی | اعدامزه‌در انك دعاسی
بز قصد ایده‌رز انك مرادن | اول دشمنه باغلر اعتقادن
نوفل که اشیتدی بو کلامی | قالمادی اول امره اهتمامی
بیلمشدیکه صاحب نظردر | البته دعاسی معتبردر
تأثیر قیلور دعا سرانجام | بیلدیکه میسر اولماز اول کام
چون وصلی انك دکلدی تقدیر | مشکل که اثر ویردی تدبیر
وهم ایتدیکه منعکس اوله حال | رزمنده مبارك اولیه فال
کردارنی کورمدی مناسب | نذر ایتدیکه کر اولورسه غالب
ذکر ایتمیه دخی ایلی آدن | ترك ایده بو امر ایچون عنادن

---

* بو نوفلك ایکنجی نوبت رزم ایدوب غالب اولدیغیدر *
* ووفای عهدده کاذب اولدیغیدر *

چون تیغ چکوب مبارز روم | شام اهلنی ایتدی امره محکوم
فتح اولدی سپاه ترکه منسوب | اولدی عربك سپاهی مغلوب
عادتجه ینه اول ایکی لشکر | رزم اتمکی ایتدیلر مقرر
تیغ الدی النه پهلوانلر | باشلر کسلوب دوکلدی قانلر
جان ایلدی ترك خانهٔ تن | اول چیقمغه آچدی تیر روزن
باشلارده بلایی چوق کوروب عقل | براوزکه مقامه ایلدی نقل
پیکان سوکك ایچنده اولدی پیوند | کل شاخلرنده غنچه مانند
القصه خلاف رزم اول | اعدایه مظفر اولدی نوفل
خصم ایدی قبول حکم طاعت | باشلندی تضرع وشفاعت
ایلاك اتاسی آچدی باشن | طولدردی کوزینه قانلو یاشن

عجزیله دیدیکه ای خداوند — شاهنشه عادل و خردمند
کر لیلی ایچوندر اضطرابك — اکراهله ویرمزم جوابك
اماره و رسمدر مقرر — بر عورته عیبدر ایکی ار
ایلی بو حشمده نام زددر — عقد ایله مقید ابددر
چون حکمك ایدر بو رسمی پامال — باری آنی ویرمه غیره سن آل
کابرکزی هوایه ویرمه — ناموسمزی فنایه ویرمه
نوفل دیدی ای کزیدهٔ اشراف — یوق بنده خلاف عدل وانصاف
بن محض مروت و فایم — کنجینهٔ کوهر عطایم
بیداد و ستم دکل شعارم — عدل ایچره تمامدر عیارم
بن هم خجلم بو ماجرادن — عاجزلره قیلدیغم جفادن
حقا بو دکلدی اعتقادم — کیم حاصل ایدم بن اوز مرادم
بر صنمشه مومیا دیلردم — بر خسته ایچون شفا دیلردم
کوردم کورینور بو امر مشکل — بیمار دکل علاجه قابل
بیداردن اولمشم پشیمان — عفو ایده مکر بو سهوی سبحان
کلمز کوزمه عیال و مالك — مالك سنك اولسون و عیالك
وارایمدی سن ایمن اول خطردن — من بعد توهم ایتمه شردن
بونی دیدی آچدی آلت رزم — اوز مملکتنه ایلدی عزم
مجنون دراعتراضی ایدوب باز — اول سروره طعنه ایتدی آغاز
که ای بیهوده قولك و قرارك — عهد کده بومیدر اعتبارك
نه فائده سکه‌سز درمدن — نه سود نتیجه‌سز کرمدن
سایه‌ك اولودر ولی نه حاصل — کیم فیض دکنده اولدی زائل
هر نیجه ایتدیلر مراعات — کیم ایلیه‌لم بوکا مکافات
اندن یکین ایدملم سکا بار — آسان ایشکی کل ایتمه دشوار
مطلق اثر ایتمدی اکا پند — زنجیر هوا چکن طوتر بند
فغان ایدوب ایتدی خرقه‌سن چاك — صحرالره دوشدی زار وغمناك

❋ بو مجنونك زنجیره اوزینی مقید ایتدیکیدر ❋

و بهانه ایله لیلی طرفنه کتدیکیدر

بر کون سحر اول مجاور دشت	ایلردی کروه وحشله کشت
بر پیر حزین کوردی ناکاه	زنجیراو بر اسیر همراه
مجنونك اسیره یاندی جانی	اول پیر حزینه صوردی آنی
کیم بونه اسیردر بیان ایت	جرمن من مجرمه عیان ایت
سردلن ایتدی پیر روشن	کیم دوستدرر دکل بو دشمن
بن خستهٔ وبستهٔ عیالم	فقرله ایکن شکستهٔ حالم
بوهم من رازدن بتردر	آواره و خواردر بدردر
برروزی ایچون اولوب فسونساز	هردم قیلوریز فسونلر آغاز
تاحاصل اوله معاش اطفال	بر شعبدهدر بو کوردکك حال
بو قانلولغه فلوبدر اقرار	بن ایلشم بونی کرفتار
صاحب دیتم بن وبو خونی	کور وجه معاش ایچون فسونی
تا کیم کزوب ایلیه کداالق	بندینه قیله کره کشالق
هرنه قزانوریز کزنده اواو	تقسیم ایدهرز آراده جوجو
قسمتده هم ایتشوز قراری	بن یاری هم بو شخص یاری
مجنون دیدی سهوایدوبسن ای پیر	دیوانه لره کرك بو زنجیر
کل حاجتمی بنم روا قیل	بند ایله بنی بونی رها قیل
سایه‌ك تك اولوب سنکله همسیر	بن اهل کرمدن استیم خیر
هرنه یغلورسه بیش یاکم	وارن سکا ایلیلم مسلم
قصدم بو که ایلیم من زار	اودن اوه سیر مشتری وار
شاید که براوده اوله ممکن	اول زهره‌یه اولمغم مقارن
پیر اولدی امیدنفعله شاد	اولکی اسیری ایتدی آزاد
زنجیره کیروب رمیده مجنون	ار باب جنونه دوزدی قانون
اول سلسله‌یه اولوب هم آواز	اغلردی که ای بنمله همراز

بو مجنونك زنجیرده شرح غمیدر
وبیان سلسلهٔ المیدر

سن کنج بلاده اژدهاسن	سررشتهٔ محنت وبلاسن

(شرح)

شرح غمه وار بيك دهانك — درندجه چيقر فغانك
باشدن اياغه دلك دلك تن — كوكلده كى رازى ايتدى روشن
اى منتظر نظارهٔ يار — نظارهٔ يارہ بيك كوزك وار
كزمك هوسيله خانه خانه — اول پير ايله اولديلر روانه
توفيق اولوب انلركله همراه — ليلى حشمى كوردى ناكاه
مجنون رسنى النده اول پير — اواو حشمى كزردى بر بر
ليلى اوينه ايرشدى نوبت — اول خستهيه غالب اولدى حيرت
سركشتهٔ عالم اولدى پابست — ميخانه اوكنده دوشدى سرمست
چون چكدى براختيارسز آه — ليلى اوايچنده اولدى آگاه
برآه ايله قيلدى خيمه‌سن چاك — مظلومنه آچدى چشم نمناك
كورديكه كورنمز اولدى اول زار — اولمش غميله ضعيف وبيمار
قاشى كبى قامتى بوكلمش — باشى كبى پيكرى دوكلمش
جسمى غم ايچنده جان شبيهى — دركى نظرى غمى بديهى
ديدار ايله اولدى شه لطافت — مهماننه ايلدى ضيافت
راز دل زارن ايتدى افشا — بوشعرى بديهى قيلدى انشا

بو غزل ليلى دلندندر

يار رحم ايتدى مكر ناله وافغانمزه — كه قدم باصدى بوكون كلبهٔ احزانمزه
اشك بارانى مكر قيلدى اثر كيم ناكه — دوكدى برشاخ كل تازه كلستانمزه
بزه آه آتشنك ياند يغى اندن بلنور — كه چراغ ايلدى روشن شب هجرانمزه
بووصاله اويخو احوالى ديمك ممكن ايدى — اكر اولسيدى او يخو ديدهٔ كريانمزه
برخيال اوله مكر كورديكمز بوخسه نكار — مطلقا خاطره كلزكه كله يانمزه
يار مهمانمز اولدى كلك اى جان وكوكل — قبله‌لم صرف نموز واراسه مهمانمزه
دلبرك جانه ايمش قصدى فضولى كل كيم — جان ويروب دلبره منت قويه‌لم جانمزه

بو مجنونك ليلايه مقابل اولوب احوالن بيلدرديكيدر
وفرصتله راز پنهانن عيان ايتديكيدر

مجنون که اکا نظاره قیلدی ‌‌‌ راز دلنی آشکاره قیلدی

چکدی فلکه فغان وآهی ‌‌‌ سلطانك اولدی دادخواهی

که ای قدری بلند پادشاهم ‌‌‌ بلدر بکا کیم نه در کناهم

فرمانه مخالفت می قیلدم ‌‌‌ اعدایه موافقت می قیلدم

بد خواهلرك میدر بو تدبیر ‌‌‌ غمازلرك میدر بو تزویر

بن معتقدم بو آستانه ‌‌‌ یارب نوله ردمه بهانه

کیمدندر اوله بکا بو حیله ‌‌‌ کیم اولدی اوله بوکا وسیله

تاخاك درکدن اولمشم دور ‌‌‌ آشفته وخسته حال ورنجور

کاهی چکرم شکنجهٔ غم ‌‌‌ کاهی اولورم بلایه همدم

تنها جکر اولدی روزکارم ‌‌‌ صحراده نه مونس ونه یارم

سن خود کوزه‌لم غمم یمزسن ‌‌‌ اول آشفته قنده در دیمزسن

سندن بوتغافلك عجبدر ‌‌‌ کویاکه نشانهٔ غضبدر

بن بویله نیچون زبون وخوارم ‌‌‌ هاکلدم اکر کناه کارم

چوکدم یره کردنمده زنجیر ‌‌‌ بسم الله اکر اولورسه تعذیر

فرمان سندن قبول بندن ‌‌‌ اولمه کوزه‌لم ملول بندن

زلف ومژه خنجر ورسن وبس ‌‌‌ حکمکی یوروت هم آص هم کس

کل آرده هم غبار قویمه ‌‌‌ اولدر بنی شرمسار قویمه

تعذیرمه ایلمك تعلل ‌‌‌ لازم بنی اولدرر تغافل

ای لاله زار عنبرین موی ‌‌‌ کنجینه جمال مار کیسوی

تار زلفکه اولمشم کرفتار ‌‌‌ زنجیر جنونه رغبتم وار

غم سلسله‌سنه پای بندم ‌‌‌ دیوانه‌لر ایچره سربلندم

سوداده طوتوب زبانه سودم ‌‌‌ پیوسته بوشمردر سرودم

❀ بو غزل مجنون دلندندر ❀

کافر زلفك صلالی رخنه‌لر ایمانمزه ‌‌‌ کافر اغلر بزم احوال پریشانمزه

سنی کورمك متعذر کورینور بویله کاشك ‌‌‌ سکا باقدقده طولار دیدهٔ کریانمزه

جوری چوق ایله کیم اولمیه ناکه توکنه ‌‌‌ آزایدوب جور وجفالر قیلوبن جانمزه

اكسك اولماز غمز بونجه كه بزدن غم آلوب — هر كلان غملو كيدر شاد كلوب يانمزه
غم ايام فضولى بزه بيداد ايتدى — كلمشوز عجزله داد ايتمكه سلطانمزه

* تمامیٔ سخن *

بر لحظه قيلوب بو رسمه فرياد — سلطانه ظلم عشقدن داد
زنجيريني ايتدى پاره پاره — دوندى ينه خلقدن كناره
اندامى شكسته جسمى غمناك — رسوا وخراب ومست وبى باك
آردنجه قوشون قوشون اوشاقلر — احوالنه كيم كولر كيم اغلر

* بو مجنونك كورلك بهانه سيله دلدارى جمالن كورديكيدر *
* وديدهٔ اميدن توتياى مقصوده يتورديككيدر *

بر كون دخى اول بهانه پرداز — بر اوز كه بهانه قيلدى آغاز
بغلادى ايكى كوزن كه كورم — احوال جهانه بى شعورم
عرض ايلدى ضعف وبى نوالق — او او كزوب ايلدى كدالق
تقريبله عزم يار قيلدى — ليلى او ينه كذار قيلدى
اول دوستده ظاهر ايليوب راز — يا دوست ديوب قيلدى آواز
ليلى كه ايشتدى اول صدايى — بيلدى ايشكنده كى كدايى
اودن چيقوب ايتدى عرض ديدار — قيلدى صدقه زكات رخسار
پنهان باقوبن اول آفتابه — مجنون ينه كلدى بو خطابه
كه اى خال سياهى كوز سوادى — جان آرزوسى كوكل مرادى
كر باغلو ايسه كوزم روادر — سر چشمهٔ لجهٔ بلادر
بند ايلسم اوكن دمادم — سيلابه كيدر تمام عالم
كوز كيم سنى ايليوب نظاره — رسوا قيلور اهل روزكاره
تحقيق ايدوبم كه دشمنكدر — بن قيدم اكا رضاسنكدر
دركاهكه باغلدم كتوردم — باش اوزره اياغكه يتوردم
اى غمزه ولعلى شهد وشمشير — خواه عفو ايله خواه تعذير
دركاهكه كلديكمده اى حور — سرمايه دى اول كوزمده كى نور

اوكرتدى بكا غمك تجارت | يوز شكركه قيلدم خسارت
كوز نوريني خاك پايه ويردم | آزجه شئ چوق بهايه ويردم
شاهم نظر ايت من كدايه | بيكانهلك ايتمه آشنايه
جان باغنه غم نهالى دكدك | تن ملكنه درد تخمى اكدك
اول تخم و نهاله نفع حاصل | اولدى نم اشك وسوزش دل
كل ملكيكه باغكه نظر قيل | محصول ومنافعه نظر قيل
بونى ديوب اول غريب حيران | طوتدى ره باديه كاكان

بو ابن سلامك ليلى وصالنه راغب اولديغيدر
و بو دعواده صبح اميدى كاذب اولديغيدر

ساقى بزه راحت روان وير | جانسزلره همت ايله جان وير
قيل مست بزى مى مغاندن | اول خوش وخرم ايله آندن
صور كيم نيجهدر ثبات عالم | انجام فرح نهايت غم
دنيا ايشى اعتبارسزدر | چرخك رويشى قرارسزدر
چوق كمسنه كنج ايچون چكر رنج | غيرينه انك نصيب اولور كنج
كور آنى كه سر نهال هركش | صودندر صودن ايلر آتش
تقديرهدر اصل امر منسوب | خوشدر بوكه طالب اوله مطلوب
چون ابن سلام بلدى حالى | ميدان مرادى اولدى خالى
جمع ايتدى اكابر ديارك | اعيانى اهل روزكارك
كوندردى نكاح ايچون بسى مال | شرط ايتديكن ايتدى جمله ارسال
بيك زرين نعل اسب تازى | مصرى وعراقى وحجازى
بيك جاريه وغلام زيبا | پيرايهلرى حرير وديبا
بيك ناقه نبات قند يوكلو | نسرين درلو بنفشه توكلو
بيك طبله عبير عنبر ومشك | يوز يوك كهر تر و زر خشك
اسباب نكاح اولوب روانه | كابينى كسلدى نقد جانه
ليلى بو جفادن اولدى آكاه | كيم بولدى بهارنه خزان راه
اميد كوزينه طولدى طپراق | مقصودى نهالى توكدى ياپراق

عکس غرض اولدی صورت حال ادباره مبدل اولدی اقبال
کل استر ایکن صتاشدی خاره نور استر ایکن طوتشدی ناره
افغانله ماتم ایتدی سوری ماتمکده محفل سروری
مشاطه سیلردی زلف وخالن ارتورمغه زیب ایله جمالن
اول آه وهرشك ایله دمادم خالی کم ایدردی زالفنی درهم
اکزدی هلالی وسمه‌یه باش کوزدن کیدرردی سرمه‌سن یاش
کیسوسی چکردی شانه‌دن سر بر بار ایدی کردننده کوهر
کوز کوزه کدر ویرردی آهی ظلمات خط استرزدی ماهی
پابوسنه یولیوب حنا دست چکمشدی نقاره‌یی اونی پست
آقلیغه رخی اوررردی آتش بوی خوش اکا کلوردی ناخوش
طعنه دیکندن ایچیوب پاك کل کبی قیلوردی کیدیکن چاك
هر لحظه قیلوردی آه وفریاد دیردیکه ای فلك الکدن داد
سندن بومیدی بنم مرادم دورانکه باغلو اعتقادم
وصلینی توقع ایتدیکیم یار بالله بودکل یا کله زنهار
اول نقش صحیفهٔ وفادر بو طرز جریدهٔ فنادر
اول غرقهٔ بحر ذوق جاندر بو محو تنعم جهاندر
اول خیر یولینه راهبردر بو باشلدیغی طریق شردر
جانانه‌سی ایچون اول دیلر جان اوز جانی ایچون بودیلر جانان
بن انوکم اول بنم ازادن صاقله بوعلاقه‌یی خلالدن
ای چرخ بوعقد اولندقده محکم بلمکم بوغیدك اراده سن هم
کل ترك تغلب ستم قیل دیکرینی اراده کور کرم قیل
ویرمه قوی‌یه ضعیف مالن دشمنلره دوستلر حلالن
مجنونمی صانمه کیمسه‌دن کم بر مرد ره بلادر اول هم
ای ابن سلام بی سرانجام بلسك سکا مکر ایدیدر ایام
مجنونه قویبدر آدی ایلی ایلرسنی آدیله تسلی
سن کام دل استه بن بلایم سن کنج بلا بن اژدهایم
امادیمزم ایشك خطادر نسبت بکا غایت عطادر

قوتار بنی آنه‌دن آنه‌دن | برغم یك اولور ایکی بلادن
دردیله قلوردی ناله وآه | اسباب تجملندن اکراه
دوراندن ایدوب فغان وفریاد | بوشعری اوقوردی اول پری زاد

بوغزل لیلی دلندندر

خلاف رأییله ای فلك مدار ایتدك | بنی کل استریکن مبتلای خار ایتدك
مرور عمرده بردونمدك مرادمله | دونه دونه بکا ظلم ایتمکی شعار ایتدك
اهانتمده ندر بارم مرادك کیم | عزیز عالم ایکن خوار وخاکسار ایتدك
امیدوار ایدم اول که پرنشاط کورم | بنای محنتمی شمدی استوار ایتدك
جفا الیله قیلوب چاك پردهٔ صبرم | نهان اولان غمی خلقه آشکار ایتدك
وفاده‌ویرمکه‌جان‌ویرمدك‌بکا‌مهلت | بنی بوعهدوفاسنده شرمسار ایتدك
مکر باندی فضولی سکا فلك حالی | که‌وارنی‌بوجهانك‌یوق‌اعتبار ایتدك

تمامیٔ سخن

اول نوع کورنلر اضطرابن | تزیین وجلادن اجتنابن
ایدرلر ایدی کمان‌که اول‌زار | بر اوزکه بلایه‌در کرفتار
قیلشدر اول آفتابی مضطر | هجر پدر و فراق مادر
دیرلردی حقکدر ای سمن بو | طوتمشدك اتاك اناکه خو
حالا که بولاردن آیر یلورسن | غربت ستم اولدیغن بیلورسن
افغانکه هیچ منع یوقدر | سن‌کبی یانی فراقه چوقدر
اما بوایمش چوخلقه عادت | سن هم جزع ایلمه زیادت
قز دائم اتا اونده قالماز | پیوسته انایه مهر صالمز
لازمی غفلت ایلیوب نوش | ایلرسن اتاك اناك فراموش
لیلی بوسوزه قیلوردی اقرار | دیمزدی بر اوزکه محنتم وار
کورمزدی انی اوز یننه لایق | کم طعنه ایده اکا خلایق
قیز هرنیجه یاره اولسه طالب | البته کرك حیاسی غالب
ایل طعنه‌سیله خواه ناخواه | تکلیفه دوشوب یزدی اول ماه

براهل حیا بیك اهل ابرام   عصیانله اولماز ایمش سرانجام
اول زینت وزیب زیب وزینت   برشکله ویردی زیب صورت
کیم انی کورنده دیردی کردون   انصاف کمال صبر مجنون
پیرایه‌سز اول مه ایدی آفت   پیرایه‌دن آرتروب لطافت
برحده ایرشدی آفتابی   کیم اولدی نقابی حسنی تابی
چون طوتدی عروس خلوت شام   تمکینله خلوتنده آرام
ظلمات ضیایه اولدی غالب   یاندردی مشاعلن کواکب
انجم کهری اولوب شب افروز   قیلدی شب تاری غیرت روز
کلچهره صنملر اولدیلر جمع   هر برصنمك النده بر شمع
رسم طرب ایتدیلر مرتب   بش یوز بت کلرخ شکرلب
یوز غنچه دهنلو ماه پاره   کل صویی سپردی رهگذاره
یوز کلرخ النده مجمر عود   ایلردی هوایی عنبر آلود
یوز مهلقا اولوب غنا ساز   قوشمشدی صدای سازه آواز
یوز نرکسی مست کزدیروب جام   احبابه ویردی جام کلفام
یوز کل باشی اوزره یوز طبق زر   اولمشدی نثار ایچون مقرر
برتخت روان ایچنده لیلی   نه شکوته نه شکوهه میلی
هر لحظه فغان وآه ایدردی   سرکشته ومضطرب کیدردی
اندیشهٔ ذوق وعیشدن پاك   سیل ایچره صاغن کیدردی خاشاك
چون یتدی حرمسرایه اول ماه   داغلدی اولن رفیق وهمراه
کل خلوتی اولدی صحن کلزار   دوراولدی بساطدن خس وخار
بخت ابن سلامی ایتدی آکاه   کیم اولدی سکامسلم اول ماه
اول طالب کوهر یکانه   کوهر هوسیله کیردی کانه
نه کوردی نقاب ایچنده برنور   کوزدن رخ دل فروزی مستور
کرم اولدی محبتك مذاقی   دیرندی وصاله اشتیاقی
ال اوردی که آچه اول نقابی   رفع ایلیه اورته‌دن حجابی
ایلی دیدی ای حریف قابل   سن سن سحر سرور قبائل
اوصافك ایشتمشم زیاده   کاملسن ادبده و حیاده

معلوم ایدوبم که قاف تاقاف / انصافکه ایل دیو بدر انصاف
بن کیم دکلم غنی فقیرم / مهمان دکلم سکا اسیرم
ظلم ایلمك ایتمه بن اسیره / اظهار ترحم ایت فقیره
کورجان وتنده اضطرابم / صور حال دلم ایشت جوابم
بن مکتبده کتدیکم زمانلر / حفظ سبق ایتدیکم زمانلر
برشخص بکا کوروندی ناکاه / اولدم پری اولدیغندن آکاه
جنیلر ایچنده اول پری زاد / الفت بنم ایله قیلدی بنیاد
هر لحظه بکا طورر برابر / دیرکه بنی آدمه ایتمه همسر
یوخسه قیلورم دمنده فانی / برضربله هم سنی هم آنی
چوق مکر قیلندی اولدی تدبیر / بویمدن آلنمدی بو زنجیر
دفع اولمدی بو بلیه هرکز / هم اتا هم انا اولدی عاجز
چون بولدی کیمسه چارهٔ کار / بندن اتا انا اولدی بیزار
شیدالغم اولدی عالمده فاش / نفرت قیلور اولدی یارو یولداش
سن هم که بزم دیاره یتدك / البته بو قصه یی اشتدك
حالاکه سنکله دوشدی بازار / اولدك درعقدمه خریدار
قارشمده هم اول پری طوربدر / غیرت قلیجینه ال اورو بدر
ترك ایت که بو وصل بیم جاندر / هم اوزکه هم بکا زیاندر
برنیجه زمان تحمل ایله / درمان استه توکل ایله
اوله که میسر اوله مقصود / سندن آچله بو باب مسدود
قطع اوله زبان طعن دشمن / هم سن یتهسین مراده هم بن
اول ساده ضمیر اکا اینساندی / جنی خبرین صحیح صاندی
وهم ایتدیکه اوله یاره واصل / نقصان اوله جان وجاهه حاصل
جانانه یوانده عمر وجاهی / اول ناقصك اولدی سدی راهی
بورسم قدیمدر بو جهانده / سود استین اسمك زیانده
جانان دیلین جفایه دویمك / کنج استین اژدهایه دویمك
عشق اهلی محبت ایتسه اظهار / اول انی امتحان ایدر یار
کر کورسه انك جفایه صبرن / کسرینك ایدر تمام جبرن

ورکورمسه بونلره احتمالن — صالمز اکا سایهٔ وصالن
چون ابن سلامه بیم نقصان — اول وصلده روزی ایتدی هجران
میل ایتدی مطلق اول نگاره — هرگز اکا قیلدی نظاره
تدبیر علاجه دوردی قائم — دردینه دوا صورردی دائم
هرقانده که کورسه اهل تسخیر — دیوانه سنه دیلردی زنجیر

* بوزید وفادارك مجنونه خبر كتوردیكیدر *
* وابن سلامه لیلینك پیوندی مژده سنی یتوردیكیدر *

صاحب خبر فسانه پرداز — بوطرزله قیلدی قصه یه آغاز
کیم وار ایدی برندیم نادر — زیدآدلو وفای عهده قادر
مشهور ایدی فضلی وکمالی — معروف ایدی حسنی وجمالی
اولمشیدی اسیر برنگاره — بت زیب زینب آدلو یاره
چکمشیدی محبتك جفاسن — کورمش ایدی ملامتك بلاسن
اول عاشق مستمند ومحزون — ایلر ایدی همیشه میل مجنون
سویلرایدی اکا کمال عشقن — استادینه کوستردی مشقن
لیلی اره کتدیکنده اول زار — تحقیقله اولدی چون خبردار
مجنونه اوزن یتوردی فی الحال — رنك رخ زردی اشکدن آل
طولمش کوزی پیکری بوزلمش — نطقنده تکلمی طوتولمش
مجنون دیدی ای وفالو یارم — غم مرحله سنده غمکسارم
عادتجه کورنمز اختلاطك — هرکونکی یه بکزه مز نشاطك
نولدی سکا بویله زاراولوبسین — بی طاقت وبی قرار اولوبسین
عقربده ایدی بوکون مکرماه — که ایتدك بویکا عزیمت راه
قندن بوکدورت اولدی حاصل — نولدی سبب ملالت دل
زیداول خس خشکه اوردی آتش — سوزیله دیدیکه ای بلاکش
دون اختر بختك اولدی تیره — دوران ستم ایتدی سن فقیره
یار ابن سلامه روزی اولدی — روزی سکا دردوسوزی اولدی
یاراوزکه یه اولدی شمع محفل — قالدی سکا تاب آتش دل

اغیار ایله اولدی یار ایسلی — وارایمدی سن اندن اول تسلی
ضایع سنك اول فغان وآهك — سوز شب واه صبحگاهك
مجنون كه خبردن اولدی آگاه — گردونه یتوردی شعلهٔ آه
وحشیلر ایچنده اول گرفتار — بر درد ایله قیلدی ناله وزار
كه افغانه گتوردی ماروموری — اغلاتدی وحوش وطیوری
خامه كبی باش دوكوب دمادم — نامه كبی قامتن قیلوب خم
یازدی اول بن الینه نامه — دلدارینه برعتاب نامه

✵ بو مجنوندن لیلی یه برنامهٔ عتاب آمیزدر ✵
✵ و پیغام شكایت انگیزدر ✵

دیباجهٔ نامه نام معبود — قیوم وقدیم وحی وموجود
اول پرده كش حجاب اسرار — كیم عالمی یوقدن ایلدی وار
چون برنیچه حسد تخمن اكدی — درد دیلنی بیانه چكدی
كون كوز كوسن ایلین مجلا — ذون طرهسن ایلین مطرا
كیم بو متحمل بلادن — سرگشته وزار ومبتلادن
برنامه كه محض درد وغمدر — اظهار شكایت ستمدر
اول دلبره كیم وفاسی یوقدر — عاشقلرینه جفاسی چوقدر
نولدی سكا نقض عهد قیلدك — صندرمغه عهدی جهد قیلدك
اول عهده وفاسی اولمین یار — اغیارمه گل اولان بكا خار
تنهالغمی گتورمدك تاب — كیم ایلدك آرزوی همخواب
نار اولدیمی اولدیغك نشیمن — كیم ایلدك آنده شمع روشن
انجیندیمی درد دل مزاجك — كیم اولدی طبیبه احتیاجك
پژمرده سورلدی سبز دلجو — كیم جهدله ویرمك استدك صو
بدخواهمی ایتدی قصدی گلزار — كیم بویله اورلدی رخنهٔ خار
نه بیله حفظ گوهر ایتدك — كیم بستهٔ عقد شوهر ایتدك
موجب نه ایدی بنی اونوتدك — تركیم قیلوب اوزكه یار طوتدك
هر لحظه اولوب گواه حالم — خاك دركه سرشك آلم

مطلق كذر ایلمزمی اولدی   بندن خبر ایلمزمی اولدی

آیا نه ایدی بو بی وفالق   بیكانه‌لر ایله آشنالق

چكدك بكی یارك كناره   رخصتمیدر ایدی اسكی یاره

بندن ایدی محنت وملالك   خوش اولدی اوله انكله حالك

من عهد وفایه الدانوردم   عهدكده وفا اوله صانوردم

بیلمزدم اوله ضعیف رأیك   نقصانی اوله تمام آیك

كفتارك اوله بكله دائم   كوكلك اوله اوزكه ایله قائم

ظاهرده بكله اوله‌سن یار   باطنده طوتاسن اوزكه دلدار

سندن بن اولم جهانده بدنام   برنام ونشانی یوق اله كام

معذورسن ای نكار معذور   بر دوریله‌در زمانه مشهور

كل غنچه‌لغنده خار ایله‌در   آچلسه براوزكه یارایله‌در

اصلنده دیكن چكر عذابی   فصلنده حكیم الور كلابی

ای آرزوی دلفكارم   قهری چوق ومهری ازنكارم

ای آدی اولان وفاده مذكور   جسمنده‌كی جان كوزمده‌كی نور

سودای دماغمك علاجی   بازار جنونمك رواجی

سن مهر جماله جبین‌سن   غایتده لطیف ونازنین‌سن

من خار مزاج خاك خویم   بس تند زبان تیره رویم

سن حال دیله ایلیوب عار   دیرسن كه سكا نه نسبتم وار

بن هم سكا سویلدم موافق   كیم من سكا سن بكا نه لایق

من خود اولویم خیالله قانع   سن لایقك استمسك نه مانع

امامن وسندن اوزكه چوقدر   كیم سوزلری بزدن اوزكه یوقدر

كوردكده من ایلین وفایی   بیلدكده سن ایلین جفایی

آیا كیمه بی وفا دیرلر   كیمك ایشنی خطا دیرلر

بخشیمدر ایلمك یمان آد   كر قیلمسه كیمه خیریله یاد

سن كرچه طوتوب خلاف عادت   براوزكه‌یه باغلادك ارادت

چوقدر سكا بن كبی جكر خون   هر كیمه كه باقدك اولدی مجنون

من كیم كسیم دیرین سلامی   سندن چكین بر انتقامی

طوتمق دیلرم سنك كبی یار　　اما عجب ار سنك كبی وار
پیوندیكی غیریله اشتدم　　بالله كه بسی تعجب ایتدم
ای چشمهٔ آب زندكانی　　سن جانم ایچنده سن نهانی
بر لحظه كوزمدن اولمدك دور　　وصالك نیجه اولدی غیره مقدور
كر این سلامه نور لیلی　　بر وجهله ایلمش تجلی
لیلیدن اولان خیال كورمش　　اوز واهمه‌سیله عیش سورمش
لیلی دیمسون بكا قرینه‌در　　كیم اكا خیالی همنشیندر
مجنوندن ایدرمی اول جدالق　　غیریله ایدرمی آشنالق
ای كوهر تاج ناج تارك　　مقصود كه ایتدوكك مبارك
اصحاب یغوب طرب قیلوب شاد　　بو خیر ایشی ایلینده بنیاد
چوق ذوقله چكدم انتظاری　　كیم یاد ایده‌سن من فكاری
سن خود دیمدك كه بر قولم وار　　بو نیكده طریقه‌له یولم وار
كر صاندك ایسه كه پرحضورم　　شایستهٔ ثروت سرورم
شرط ایدی بكا هم ایتمك اعلام　　تا من هم الام بو بزمدن كام
لله الحمد الوم دكل دار　　جان كبی نقوده قدرتم وار
ورصاند كیسه كه ناتوانم　　آزردهٔ محنت جهانم
هم شرط ایدی عذر قیلق ارسال　　ایتمك بنی بر سوز ایله خوش حال
نه بویله ایدوب نه اویله ای كل　　بخشیده‌در ایلمك تغافل
ای جانم ایچنده جانه دشمن　　هر نیچه كه دوشمنم سكا بن
ای مه قد مو بكی اوتمه　　نیك یار طوت اوزكه خوی طوتمه
غیریله اولنده شاد و خرم　　تقریبله یاد قیل بزی هم
نقش ایت بو مربعی حریره　　كور آنی بزی كتور ضمیره

مربع

غیریله هردم ندر سیر كلستان ایتدیكك
بزم اوروب خلوت قیلوب یوز لطف احسان ایتدیكك
عهد بنیادن مروتدر می ویران ایتدیكك
قانی آ ظالم بزمله عهد و پیمان ایتدیكك

لحظه لحظه مدعیلر پندنی کوش ایلدك
قانه قانه غیر جامی شوقنی نوش ایلدك
واره واره عهد و پیمانی فراموش ایلدك
قانی ای ظالم بزمله عهد و پیمان ایتدیکك

غیره صالوب مهرکی بزدن صاوتدك عاقبت
ترك مهر ایتدك طریق ظلمی طوتدك عاقبت
عهدلر پیمانلر ایتمشدك اونوتدك عاقبت
قانی آ ظالم بزمله عهد و پیمان ایتدیکك

جرمز نه اولدیکه بزدن ایلدك بیزارلق
بز غمك چکدك سن ایتدك اوزکه یه غمخوارلق
سزده عادت بومیدر بویله اولورمی یارلق
قانی آ ظالم بزمله عهد و پیمان ایتدیکك

چرخ تك بد مهرلك رسمینی بنیاد ایلدك
بخشی آدك وار ایکن دوندك پیمان آد ایلدك
دونه دونه بزی غمناك اوزکه یی شاد ایلدك
قانی آ ظالم بزمله عهد و پیمان ایتدیکك

کوکلزمن بعد زلفکچون پریشان اولسون
باغریمز لالك هواسیله دمی قان اولسون
بی وفاسن چشممز یادکله کریان اولسون
قانی آ ظالم بزمله عهد و پیمان ایتدیکك

وعدهٔ وصلیله الدك صبرمز آرامز
اولمدی بر کون وصالکدن میسر کامز
کچدی هجریله فضولیدن بتر ایامز
قانی آ ظالم بزمله عهد و پیمان ایتدیکك

* تمامیٔ سخن *

پایانه چویتدی سعی خامه تسلیم اولندی زیده نامه

مکتوبله زید اولوب سبکبر | عزم ایلدی اوله کیم کبوتر
چون یتدی نکار اولان دیاره | مکریله وصاله قلدی چاره
افسونله اوردی سحردن دم | تا ابن سلامه اولدی همدم
لیلینك اشتدی وصف حالن | کیفیت محنت وملالن
دیدی بلورم نه‌در دواسی | اوش یازیلو منده‌در دعاسی
باغلندی انك سوزنه اخلاص | خلوتکه قربه قلدیلر خاص
چون لیلی‌یه زید اولدی واصل | مقصودنی ایتدی بخت حاصل
بردم اوتوروب کاوب قیامه | ال اوردی روان چقاردی نامه
تعویذ دیدی وقلدی تعظیم | اول اوپوب اندن ایتدی تسلیم
چون نامهٔ الدی لیلی زار | اول نامه‌دن الدی بوی دلدار
بلدیکه براوزکه قیدر بو | نه نسخهٔ عمرو وزیددر بو
چون نامه‌یه قیلدی برنظاره | جان کسوتن ایتدی پاره پاره
اول فیض بلوب اوزرینه اقبال | کورمز دمینه یتوردی فی الحال
کیمدر اوله بحر چشم تردن | لعل اله خزانهٔ جکردن
اول نامه‌نك ایلیه نثاردن | افزون ایده قدر وشانی
چون درجدن الدی درمکنون | مکتوبی اوقودی بلدی مضمون
فهم ایتدی معانی وعبارت | بلدی نه‌در اولان اشارت
جانینه قیلوب عتاب تأثیر | اول نامه جوابن ایتدی تحریر

بو لیلی‌نك مجنونه پیغامی جوابیدر و عذر عتابیدر

برطرز یله اولدی کلکی جاری | کیم اول نامه نام باری
معمار بنای عهد وپیوند | وهاب عطای مال وفرزند
اظهار وجود ایدن عدمدن | ایجاد حدوث ایدن قدمدن
مشاطهٔ شاهدر زمانه | سلطان بلند آستانه
بو نامه‌که بر فکاردندر | یعنی من بی قراردندر
برصاحب عز واعتباره | یعنی مجنون دل فکاره

ای خاك بساط خار بستر   كام دل تنك وديدهٔ تر
هرطعنه كه ايلسك روادر   سندن نجه‌لم بوزم قرادر
بسدر بكا چكديكم خجالت   شرمنده‌لكمده‌كى ملامت
چون معترفم كه وار كناهم   اوز لطفكى ايله عذرخواهم
بن كوهرم اوزكه‌لر خريدار   بنده دكل اختيار بازار
دوران كه بنى مزاده صالدى   بلمن كيم ايدى صتان كيم الدى
اولسيدى بنم براختيارم   اولمازيدى سندن اوزكه يارم
كر تهمتده اولمشم كرفتار   آكر اهله بندن اولمه بيزار
بردر دكيلكه اوله حكاك   الدقده تصرفنده چالاك
كر ابن سلامه دل فروزم   شمع شب آفتاب روزم
قانعدر ايراقدن المغه نور   بن اندن وبندن اول اوله دور
دور اولسه كورر فروغ وتابم   اولدقده يقين چكر عذابم
فكر ايتكه بن نشاطمندم   بردام غم ايچره پاى بندم
نه زهرهٔ سير كوچه وكوى   نه طاب طپانچهٔ سرورى
كاهى هوس ايليم فغانه   اوّل اكا استرم بهانه
يا آته وآنه ايلرم ياد   ياصحبت همنشين وهمزاد
كر رختمى ايتك ديلسم چاك   خياطنه اولورم غضبناك
كيم عيب اولودر بودامن وجيب   جهد ايله كه ظاهر اوليه عيب
كاهى طلب ايلسم وصالك   بلمك ديلسم كه نولدى حالك
برچشمه بكا اولوب روانه   غسل بدن ايلرم بهانه
تنها اولورم اوراده عريان   موى سرم ايلر پريشان
آينه‌يه ايلرم نكاهى   حالك كورورم سنك كماهى
بويمدن يوق اوزكه طوقدن بار   اعلمده بولمز اوزكه كفتار
بويم قوليكى ديلر هوادن   اعلم ابكى صورر صبادن
جاندن غمك ايچره نااميدم   شمشير جفا ايله شهيدم
قانلو كفنمدر آل پرده   بن كورده ام صانمه ارده
كل شمع مزارم ايله آهك   زيب لحدايت غبار راهك

بن بلبـل باغ فرقتم زار	اماقفس ایچره ام کرفتار
بلن بوقفسـده نوله حالم	صندردی بلا پریله بالم
بروحشی ایله کرایتمشم خو	مسـتوجب سرزنش دکل بو
وحشـیلرایمش سـنکله همدم	همرنك اولویم سـنکله بن هم
ای عاشـق مستمند و مهجور	طوتغل من مستمنـدی معذور
صبرایت نیجه کون اوله که کردون	بوکونلری ایلیـه دیکر کون
انجق اوزوکی نزار صانمه	سرکشـتهٔ روزکار صانمه
بوشهری که اوقوسـاك دمادم	معلومك اولور بنم غمم هم

❊ بوده بر غزل لیـلی دانلندر ❊

کریبان اولدی رسوالق الیله چاك دامن هم	بکارسوالغمده دوستلر طعن ایتدی دشمن هم
رهعشق ایچره جان قیلدم کرفتار بلامن هم	بو یغزمیکه بردرد ارتوررسین درد یمه سن هم
اکر طوتسم غم ایلدن نهان صبروقرارم یوق	وکر شرح غم پنهانم ایتسم غمکسارم یوق
اسـیر بنـد زندانم الومده اختیـارم یوق	بو یغزمیکه بردرد ارتوررسین دردیمه سن هم
اولوبدر اشك خونابیله کلکون چهرهٔ زردم	یانوبدر آتش هجرانه جان درد پروردم
جفای چرخ کج رفتارالندن واریك دردم	بو یغزمیکه بردرد ارتوررسین دردیمه سن هم
کهی شوق وصال وکه بلای هجر یله زارم	اوزم هم بیلرم دردم ندندر نیجـه چیـارم
غم عشق ایچره بردرمانی یوق درده کرفتارم	بو یغزمیکه بردرد ارتوررسن دردیمه سن هم
جداسندن بلاودرد هجرانیله طوتدم خو	قیلور هردم بکا یـداد دردآرو بلا آرو
بلا ودرده دوشـدم روزکار بویله حالم بو	بو یغزمیکه بردرد ارتوررسن دردیمه سن هم
طبیب عشقه چون اظهارقیلدم درد پنهانی	من یچاره مطلق اولمدی برصحت امکانی
ازلدن وار بردردمکه بوقدر هیچ درمانی	بو یغزمیکه بردرد اوتوررسن دردیمه سن هم
فضولی هرزمان برطعنله باغرم قیلورسن قان	عجب بیلزمیسنکه عشقدن چکمك دکل آسان
بیلورسن دوشمشم بردرده کیم بوقدراکادرمان	بو یغزمیکه بردرد ارتوررسن دردیمه سن هم

❊ تمامیٔ سخن ❊

یازلـدی چو نامهٔ غم دل	زیده دیدی ای حکیم کامل

(تموبذك)

تعویذك ایله خوش اوله حالم — زائل اولوبن غم و ملالم
هر کون کل و یاز بو یله تویذ — تا صحته طوتوق اوله امید
خطك بکا نسخهٔ صفادر — تعویذك اثر قیلور دعادر
بز یازیلو نسخه وار بنده — بالله انی بیله آل کیدنده
کرچه بیلورم آنیکه خطدر — بلم که صحیح یا غلطدر
اعلامنه ویر کمال ایضاح — کروارایسه سهوی ایله اصلاح
تقریر یله ویردی زیده مکتوب — بو یله کرك اهل عقله اسلوب
مجنونه چونامه اولدی واصل — در دوندی عقیقنه مقابل
مفهومدن ایتدی کسب مقصود — لیلی طرفندن اولدی خشنود

بو مجنونی اتاسی صحراده بولدیغیدر
ونصیحتله اصلاحندن عاجز اولدیغیدر

تحریر قلنده اهل انشا — بو یله بونشاطه چکدی طغرا
کیم غصهٔ دهر مبتلاسی — مجنون شکستهنك اتاسی
قالمشدی ملامت ایچره دونکون — نه کونی کون ایدی نه دونی دون
کتمش ایدی الدن اختیاری — کوندز صبری کیجه قراری
قیلردی تردده تقصیر — بولمازدی بودرده هیچ تدبیر
برکون آنی ایتدیلر خبردار — که ای پیر شکستهٔ دل افکار
دون لیلی اتاسی اول سیهدل — اول منعم سفله پر جاهل
سرخیلی یانده داد ایدردی — مجنون حزینی یاد ایدردی
کیم بودرلو حکمه اولیوب رام — خلقه بزی ایلر اولدی بدنام
پیوسته بزه یتر بلاسی — نوفل غضبندن ایتدی یاسی
چون محض شر اولدی ذات افعی — واجب کورینور مدام دفعی
هر نیچه که تنده جانی واردر — ناموسمزه زیانی واردر
ناموس بزم دکل سنکدر — دفع ایلیه کورکه دوشمنکدر
چونکم ضررنده کوردیلر نفع — عزم ایلدیلر که ایدهلر دفع
یادك دکل ایله اوغلوکی یاد — قیل چاره که دوشمن اولیه شاد

اول پیر دوشوب بیك اضطرابه ناچار اوزین وروب عذابه
صحرالره دوشدی سیل تك رو جهدیله یوگردی گزدی هرسو
منزل منزل سرشكی قانن رهبر قیلوب ایستدی نشانن
چون گیجه‌یه گوندز اولدی تغییر اولدی گیجه ظلمتی جهانگیر
رفع اولدی علامهٔ منازل اول پیره تردد اولدی مشكل
سرگشته گزرکن ایستیوب آه برشعله اکا گوروندی ناگاه
اول پیرك اولوب دلیل راهی روز ایتدی اکا شب سیاهی
ساندی اودی یاندیرن عربدر خیل وخشم اول اوده سببدر
پروانه کبی یوز اوردی ناره چون یتدی ایلدی نظاره
گوردیکه بوشعله برنفسدر نه شعله جرم خار وخس در
مجنونکدر بو آه سرکش چکمش اورمش جهانه آتش
قطع نظر ایلمش جهاندن چکمش سروجسم وجاندن
نه ملك نه مال جست وجوسی نه آته نه آنه آرزوسی
کتمش یله برك اعتباری اول قالمش ومرك انتظاری
اول پیر چو گوردی اوغلی حالن دوکدی رخ زرده اشك آلن
یانده اوتوردی زار وغمناك ال اوردیکه چهره‌سین ایده پاك
اول شیفته آچدی چشم پرنم کیمسن دیدی ای بغله همدم
گرایلچی ایسك یتور پیامك ویر مژده‌سن اول مه تمامك
وار یولجی ایسك اوتورمه غافل عزم ایله گوزت براوزگه منزل
اول پیر تضرعه ایتدی آغاز که ای نقد حیاته کیسه پرداز
بن‌درجم وسن درشب افزون یعنی آتاکم من سیه روز
ای حاصل مزرع وجودم وی عمر خسارتنده سودم
ای جوهر جانمك هواسی وی دیدهٔ بختمك ضیاسی
دیردم اولاسن بنم پناهم فخرم شرفم امیدگاهم
بندنکه سریر اولانده خالی سن اولاسن اول ملکده والی
خلق ایده سنی گوزیده یادم باقی سنکیله اوله آدم
گرطفللغکده مست وبی باك صحرایه دوشوب دونك قیلوب خاك

(اولدك)

اولدك ره عشق ایچره مشهور   معذور ایدك اول زمانده معذور
هر وقتده‌در برامر غالب   هر عهده‌در برایش مناسب
نورسلره عشق رهزندر   سرحد كماله رهبردر
حالا كه مقام عقلی بولدك   تحصیل كماله قابل اولدك
سندن نه روا بوماجرالر   سرمایهٔ عیب اولان صدالر
كرغافل ایدك اول ایدی عاقل   صحرالره دوشمه كزمه غافل
وحشیلر ایله نه‌در بو برلك   انسانله خوش دكلمی دیرلك
وحشی ایله وحشی طیرله طیر   همجنس ایله خوشدر ایلمك سیر
رحم ایت من زار نامراده   قویمه بومشقت وبلاده
كافوروش اولدی مشك نابم   بوصبحده سن‌سن آفتابم
اولمق الفم قرینهٔ دال   میلم سكا اولمغه‌در دال
دوران ستمیله جانه یتدم   بن اوزكه دیار عزم ایتدم
كل طاپشوره‌یم سكا مقامم   ضبط ایله بساط احترامم
نه سود همیشه مستلكدن   نه فائده بت پرستلكدن
ای مست كمال حدتلكدن   بوقدر خبرك قباحتلكدن
اول لحظه كه هوشیار اولورسن   البته كه شرمسار اولورسن
ای بتكده‌لر صنم پرستی   چون رفع اوله بوحجاب مستی
مذمومدر ایتدیكك بوحالات   البته سكا یتر خجالات
برداسبره ویر كوكل كه دائم   بنیاد ثباتی اوله قائم
كراولسه یولنده بوجهان خاك   دامانی اوله غباردن پاك
سن صیدی اولان خجسته شهباز   هر لحظه قیلور برالده پرواز
كه نوفله‌در مطیع فرمان   كه ابن سلامه مونس جان
سن بویله بلالره كرفتار   اول اویله چراغ بزم اغیار
شرم ایله بو عشق بازلقدن   بی فائده جان كدازلقدن
بوقدر چو بقاسی روزكارك   فرض اولدیكه اوله یار یارك
وصل ایتمه انكله كیم بیلورسن   بركون اولور اندن آیریلورسن
ترك ایله بو هرزه هرزه سیری   یاد ایله اللهی اكمه غیری

کیم نفسده معاد ومرجع اولدر — قطع ایت اکا سوزکه مقطع اولدر
خلق صانع ودهر کارکهدر — بونده عمل ایتمامك کنهدر
هرکیمسه کرك کلن محلده — بوکارکه ایچره برعملده
هرکیم نه عمل قیلورسه بنیاد — مزدینی ویور عملجه استاد
ای کار که جهانده داخل — سن هم عمل ایله اولمه غافل
وقت اولدی ویرم قضایه تختم — قدر یله چکیم بقایه رختم
کلدی یانمه ایله فکر حالم — بیگانه یه ویرمه ملك ومالم
چوق آنی یغنجه چکمشم رنج — قیمه که نصیب غیر اوله کنج
عشقك بیلورم که بویله قالماز — دائم سنی غم بو حاله صالماز
بختك اویانده بواو یخودن — حرصك یوریلنده جست وجودن
قورقم بوکه اوزکه اوله حالم — دنیاده نه بن قالم نه مالم
بیکسلك اولوب سکا مقرر — بیکس اولهسن مدام بی زر
عاقل کشی دور بین کرکدر — دنیاده امید بر درککدر
چون پندی دوکتدی اول خردمند — مجنونه تفاوت ایتدی اول پند
دولتلو سوزینه اولدی مائل — بر فکر ایتدیکه اوله عاقل
قطع ایده سلاسل جنونی — سوداسنك اولمیه زبونی
ترك ایلیه آرزوی یاری — فرماننده چکدی اول فکاری
کهای واری اولن بنم جهانده — نك وار سنك بو جسم وجانده
جانه طمع ایتمه کیم بنم وار — ترك ایله تنیکه مسکنم وار
تندن کچ وجان وتندن آیرل — قوی وارلغك اوزکه سن بل
کلبن کبی قانی جوشه کلدی — بابل صفتی خروشه کلدی
کهای عین صلاح اولن بیانی — وعظی بکا عافیت نشانی
بن هم بوکا قایلم که پندك — مضمون کلام سودمندك
نسبت بکا خبردر دکلدر شر — کر اولسه اشتمکی میسر
کرچه سوزیکه قولاغ طوتدم — نه سود اشتدم واونتدم
سن دیمه که طوت خبر سوزمدن — کیم یوق خبرم بنم اوزمدن
عشق اولدی درونم وبرونم — کتدی یله صبرم وسکونم

بن عقله توجه ایلرم چوق   سودا یولینی طوتار که یوق یوق
بن قاندن ترك عشق قاندن   عشق ازلی چقرمی جاندن
طعنك سنیله جانه یتدم   ترك ایله بنی چو ترکك ایتدم
الطافیله زمان زمان و یروب پند   اصلاحه اولمه آرزومند
ارتار المم بو ماجرادن   آتش کبی جنبش هوادن
پرشیشه که اولدی پاره پاره   پیوندینه وارمی هیچ چاره
تکلیفمی قلمه خانمانه   کور سرعت کردش زمانه
چونسن هم آنی قویوب کیدرسن   انده بنی ایلدوب نیدرسن
انجق بکا عرض ملك ومال ایت   اوغلوکی اوزك کبی خیال ایت
فرض ایله که ماله اولدی والی   کندی نه غیره قودی مالی
اول کشور عشق پادشاهی   اول اوج بلا و درد ماهی
تقریر قلوردی ایلیوب آه   باباسنه شرح غم که ناکاه
لرزان اولوبن تن حزینی   قان طولدی قولنده آستینی
اول وردی اتاسنه تحیر   مجنون دیدی ایله تفکر
قصد ایلدی اول بت پری زاد   نیش اوردی انك قولینه فصاد
اول زخم اثری کورندی بنده   بر روحز بز ایکی بدنده
بزده اکیلك نشانی یوقدر   بر برینك اوزکه جانی یوقدر
صانمه که اولدر اول بنم بن   بر جانله زنده در ایکی تن
خرم اولورم اولسه خرم   غم یتسه اکا بکا یتر غم
اول پیر چو واقف اولدی حاله   انصاف کتوردی اول کماله
بلدی که دکل بو نقش باطل   اولمز حیله ایله عشق زائل
من بعد نصیحت ایتمز اولدی   طعن ایله فضیحت ایتمز اولدی
ترك ایتدی طریقهٔ نزاعن   نومید اولوب ایلدی وداعن

بو مجنون اتاسنك ترك نزاع و ناچار حسرتله وداع قیلدیغیدر

که ای رشتهٔ کوهر مرادم   آیینهٔ عشق اعتقادم

بر لحظه بکا ترحم ایله　　کفتارم ایشت تکلم ایله
پروای من شکسته حال ایت　　عزم سفر ایلدم حلال ایت
نه خوش سکا بندن ایدی احوال　　بن کیملو اولدم امدی خوش قال
زنهار شکایت ایتمه بندن　　انجکلو حکایت ایتمه بندن
دراکده چو سندن المدم کام　　توسنلکه دوشدك اولمدك رام
بودر کرمکدن التماسم　　کیم دونمه‌سن اولدوکده یاسم
هر لحظه ایدوب فغان وزاری　　طپراغمه ایدمه‌سن کذاری
تکلیف نشاط وعیش قلسن　　کیم سن دیه‌سن بوره‌ی یلن
فریاد وفغاندر اصل ماتم　　سن خود بو روشده‌سن مسلم
اوز عادتکله ناله ایله　　اجرینی بکا حواله ایله
بودر غرضمکه دوست ودشمن　　اوسته‌ده قیلوب قلنده شیون
بیکس ایکم اولمیه بکا عار　　معلوم ایدهلرکه وارثم وار
چون قلدی وصیت اول پریشان　　دوندی اوه کلدی زار وکریان
درد والم ایتدی آنی رنجور　　قالمادی حیاتی شمعنده نور
دردینه بولنمز اولدی درمان　　مجنون دیدی و یردی عاقبت جان
دنیایه ابد طوتمق اولماز　　هرکز اولومی اونوتمق اولماز
خوش خانهٔ عیشدر بو عالم　　درد اکه دکل اساسی محکم

تمامیٔ سخن

ساقی می لاله فام یوقمی　　درمن بو خماره جام یوقمی
اولدردی بنی غم نهانی　　یوقمیدر شراب ارغوانی
غم دفعنه دورمه ایله تدبیر　　الدن کلنی کل ایتمه تقصیر
دنیا که نکار دلربادر　　زنهار صانمه بی وفادر
سن کرچه اولو بسن اکا مفتون　　اولدر طلبکده سندن افزون
بسن‌سن اکا جهالله طلبکار　　اولدر سکا علمله هوادار
هر نیجه که اکا مهمانسن　　عیش وطربیله کامرانسن
انده سفر اختیار ایدنده　　قرب حقده یوز طوتوب کیدنده

کوز سرمه‌سی ایلیوب غبارك | تامحشر اولور نگاه دارك
یولکده اوین ویرر قنایه | صاقلرسنی تاپشورر بقایه
هرکیمکه بونکته‌دندر آگاه | دوران فلکدن ایتمز اکراه
هم درلکده عذابی اولماز | هم موتدن اجتنابی اولماز
برکون اقیدوب سرشك کلکون | تجدید اوزره اوتورمشدی مجنون
بك طعنه‌له برجفاجی صیاد | اول زاره یتشدی قلدی فریاد
که ای عاردن ایل ایچنده عاری | وی ناقص اولان عیار عاری
یوق سنده نشان نام وناموس | افسون که عارسزسن افسوس
انصاف دکل ستمده اسراف | انصافسزاولدیغکده انصاف
دیرلکده اتاکی ایتمدك شاد | باری قیل آنی اولنده برباد
جان ویردی محبتکده اول پیر | یاد ایلمدك نه‌در بوتقصیر
بو قدرمی جبلتکده آزرم | اللهدن ایلزمیسن شرم
مجنونه براقدی اول صدا سوز | ارتوردی فغان اول سیه روز
باران کبی طاشه اوردی باشن | می کبی اباغه دوکدی یاشن
قبرن سوروب استدی نشانه | اولدی کوزی یاشی تك روانه
چون کوردی اتاسنك مزارن | شمع ایلدی اکا جسم زارن
نارینه دردی تاب ویردی | دل آتش ودیده آب ویردی
لوح ایلدی کوکسنی مزاره | طرناغله قلدی پاره پاره
بغرینه باصوب مزار پاکن | کل پیراغی ایتدی لوح خاکن
افغانله تازه قلدی ماتم | افغانی ایچنده دیردی هردم
که ای بانی بنیهٔ وجودم | عصیانی زبان رضاسی سودم
ار شاد کی بلمدم غنیمت | یوزوآی که فوت اولندی فرصت
یوز حیف که طوتمدم طریقك | رنجه کون اولمدم رفیقك
فیضك بکا اولمدی میسر | سن خیر دیدك بن ایلدم شر
جوریله سکا جفالر ایتدم | باکاش واردم خطالر ایتدم
ای دولتم اولمه دور بندن | وی شمع کوتورمه نور بندن
اولسم غم عالمه کرفتار | انجق سن ایدك انیس وغمخوار

همراز ایدك شكایتده　　دمساز ایدك حكایتده
نوادی غمده كتورمدك تاب　　قورقوتدی مكر سنی بو كرداب
نوادی سبب ایلدك عزیمت　　بندنمی ایدی سكا هزیمت
ای منشأ جوهر حیاتم　　خوشنود افكده در نجاتم
بلدم ایشمی كناه كارم　　كالدم سكا خور و شرمسار
دنیاده سنی بن ایلدم زار　　عقباده بنی سن ایله خوار
باقمدك بنی آتش جفایه　　صالدك غم محنت و بلایه
سنی میل فراغ وراحت ایتدك　　بركنج طوتب فراغت ایتدك
كیم ایلدی حل مشكلاتك　　كیم ویردی بوغصه‌دن نجاتك
شب تا سحر اول اسیر هجران　　مانم طوتوب ایتدی آه وافغان
چون مشكه دوكلدی كرد كافور　　ظلماته براقدی پرتون نور
احبا قلو بن مراسم وجد　　طوتدی ره كور خانهٔ نجد

در تمامیٔ سخن

ارباب كماله اول عیاندر　　كیم حسنله عشق ناتواندر
حسن آینهٔ جهان نمادر　　كیفیت عشق اكا جلادر
حسن اولمسه عشق ظاهر اولماز　　عشق اولمسه حسن ماهر اولماز
حسن اولمسه عشقدن نه حاصل　　معشوق ایدر اهل عشقی كامل
عشق اولمسه حسن اولور خوار　　عشقیله‌در اهل حسنه بازار
نه آنسز اولور بونك سروری　　نه بونسز اولور آنك ظهوری
مجنون ایدی شمع مجلس افروز　　لیلی اكا آتش جكر سوز
مجنون ایدی جام راحت افزا　　لیلی اكا بادهٔ مصفی
لیلیدن ایدی كمال مجنون　　حسن ایله اولوردی عشق افزون
مجنون ایدی جمال لیلی　　عشق ایدی ایدن جمال میلی
بركون مجنون دل شكسته　　صحراده كزردی زار وخسته
برصفحه‌ده كوردی ایكی پیكر　　مجنون ایله لیلی انده مصور
صوردیلر اكا حقیقت حال　　كیم نیتده درر بوایكی تمثال
دیدی بزه بو درر حقیقت　　برلكده براشمز ایكی صورت

اولمق کرك اهل دانش آگه — کیم بز ایکیلکدەنز منزه
سائل دیدی بودکلیدر عار — کیم یار اوله یوقسن اولەسین وار
سن نیتە قالورسن اول اوادر حك — باری انی قوی سکا قلم چك
دیدی رە عشق ایچندە لایق — معشوقە اولە نقاب عاشق
عشاق تن وجیب جاندر — تن ظاهر وتنده جان نهاندر
معشوقە نە باك اولورسە مستور — عاشق کرك ایل ایچندە مشهور
کیم عالمە عاشق اقیدن یاش — معشوق کیم اولدیغن قیلور فاش

✲ بو مجنونك شمهٔ کیفیت حالیدر ✲
✲ وبعض صفات کمالیدر ✲

مجنون ایدی ملك دردك شاهی — خیل دود مان آنك سپاهی
آهونك الوردی مشکی باجن — روباه سمورینك خراجن
بر سرور ایدی کریم عادل — جملە دودمانە عدلی شامل
خون جکرندن اول وفادار — خونخوارلری قاوردی خونخوار
خوناب جکر توکوب دمادم — قازدی سباع رزقنی کم
دورندە درندەلر اولوب رام — طوتمشدی بری بریلە آرام
کربە اولمشیدی پلنکە همراز — کرك اولمشیدی کوزنە دمساز
شیر اولمشیدی انیس نخجیر — نخجیر امردی شیردن شیر
یاننده طوتاردی مورخانە — کوزیاشندن بغاردی دانە
کاهی اولوب اشکی سیلی قائم — سیلا بە کیدردی بیك بهایم
کە اوزینی تندە تاب ایدردی — بیك جانوری کباب ایدردی
ییل اولمشیدی الندە طرناغ — یردن صاووردی باشە طپراغ
موینده غبار اولوب فراهم — اشکیلە چکوب زمان زمان نم
آهی ایلە سبزە زار اولوردی — کلزار جنون بهار اولوردی
کرطوتسە ایدی کوزیلە خو — آقردی کوزندن اولقدر صو
کە اول صودن اولوردی تازه وتر — هم برك وبردی شاخی هم بر
هر لحظه آلوب الینە یمار — خرسند اولوبن وبردی اول زار

که اوسنبل مشکبویی طوتدم | سر رشتهٔ آرزومی طوتدم
قپلان کبی جانه اوردی بیك داغ | ارسلان صفتی اوزاتدی طرناغ
ارسلانلرك اولدی پیشواسی | قپلانلرك اولدی مقتداسی

﴿ بو مجنونك صدقله مناجات ایتدیکیدر ﴾
﴿ وناوك دعاسی هدف اجابته یتدیکیدر ﴾

بر کیجه که ظلمت ضیا سوز | زلف شبی ایتدی برقع روز
براعل ایدوب سپهر نایاب | کوستردی برینه بیك در ناب
برسنجاغی ایلیوب نکونسار | بیك لمعهٔ رایت ایتدی اظهار
قطره قطره حکیم افلاك | خشخاشلرنده طوتدی تریاك
دانه دانه عروس کردون | قفتاننه دیکدی در مکنون
کردابه دوشوب سفینهٔ ماه | قیلدی اوزینه مجره‌دن راه
صاچلدی عطارددن مدادی | ارتوردی بوصفحه‌یه سوادی
زهره داغیدوب سیاه کیسو | کیسوسی ایچنده کزلدی رو
خرشید نهان اولوب ستاره | کوز آچدی طریق انتظاره
دپرندی سرسنان بهرام | فتح اولدی اکا ولایت شام
برجیس کیروب سیه لباسه | خرشید غمنده باتدی یاسه
آیینه اولوب سپهر کردان | باقدی اکا عکس صالدی کیوان
کردونه ثوابت اولدی مسمار | نادوکیده دون بساطی پرکار
کوکده حمل اولدی آشکار | آهو بره چقدی سبزه زاره
کاو فلك اولدی کاو عنبر | طولدردی جهانه عنبر تر
جوزا کمری مرصع اولدی | کردون بدنی ململع اولدی
خرچنك قالوب سحر بلین دفع | خاصیتی ویردی ظلمته نفع
اولدی اسد آفتابدن دور | پردود مثال شمع پرنور
کیسوسنه ویردی سنبله تاب | مشك اوسننه دوکدی عنبرناب
میزانی ایدوب فلك ترازو | صراف زمینه چکدی لؤلؤ

عقرب براغوب کمند پرخم　　دیوشبه قیلدی قیدی محکم
قوسینی قوروب سپهر لاعب　　آتلدی خدنك نجم ثاقب
بزغالهٔ آسمان دوکوب مو　　کوك صفحه سن ایلدی سیه رو
داوی داوب آفت زمانه　　بیك قطره صاچلدی آسمانه
حوت ایلدی حبس یونس روز　　برق شفق اولدی آسمان سوز
عرض ایلدی اخبشه عباسن　　جبهه دخی جبهه سن ضیاسن
هقعه جاله ویردی زیور　　هنعه مکال ایتدی افسر
شرطین و بطین سماك واکلیل　　یوز ایتدیلر آسمانه تحویل
تا صادر و وارده نعایم　　صرف ایلیه صرفه ایله دایم
تزیین ایچون ایتدیلر مهیا　　اعلان دبران درن ثریا
ویردی روش سپهر اختر　　ترتیب مقدم و مؤخر
مجنون متحیر و پریشان　　قالمشیدی سپهر ایشنده حیران
کردونه اچاردی دیدهٔ تر　　ریوزنه طولد رردی اختر
هر اخترە عرض حال ایدردی　　بیك آرزوی محال ایدردی
اول اولوب آسمانه مائل　　شرح ایتدی عطارده غم دل
که ای اهل حسابه کار فرمای　　مستوفی عقل ومشرف رای
ای ناسخ نسخهٔ معانی　　فهرست رموز آسمانی
قسام مقاصد ومطالب　　رسام مناصب ومراتب
درد دلمك حسابی چوقدر　　سندن اوزکه دبیر یوقدر
برنامه یه دردمی رقم قیل　　سلطانمه عرض ایت کرم قیل
شاید اثر ایده فیض خامه‌ك　　تعویذ جنونم اوله نامه‌ك
کوردیکه عطارد اکلمز راز　　بر اوزکه ترنمه ایتدی آغاز
دوندردی یوز آندن اغلیوب زار　　مریخه نیازدن ایتدی اظهار
که ای والی مسند شجاعت　　شمشیرکه عالم اهل طاعت
سن صاحب نصرت وظفرسن　　ارباب سلاحه تاج سرسن
من عاجزم وقویدر اغیار　　من بیکس و خصمدر ستمکار
عاجزلره لطف ایدوب مدد قیل　　بیکسلردن بلایی رد قیل

چك تیغك ایله دفع دشمن ... نادوسته هم نشین اولم بن
چون كوردی بلند یرده درگاه ... نه تیر یتر اكا نه بهرام
تیغیله قلمدن اولدی نومید ... طوتدی ره بارگاه توحید
درگاهده طوتوب رخ نیازن ... معبودنه عرضه قیلدی رازن
كه ای تیغده معین وكلكه رهبر ... بهرام غلام تیر چاكر
ای فرق اهل كلام دوزی ... صاحب رقم برآت روزی
رحم ایت من زار بی نوایه ... دردم دلمی یتور دو آیه
لیلی بی سن ایلدك پری وش ... كیم جانه جمالی اوردی آتش
سن قیلدك انی بلای عالم ... اول ایتدی بنی شكستهٔ غم
ویردك اكا حسن عالم افروز ... صالدی بكا آتش جهان سوز
دردیله بنی ایلدك زار ... من قالدن ولیلی جفاكار
لیلی كه بنی بلایه صالدی ... برگورمك ایله قرارم الدی
یوقدر روشنده اختیاری ... كیم دونده ره الدوغی قراری
بیچاره در اوز ایشنده اول هم ... سندن بولور بوزجه مرهم
هم سن كرمكده ایت علاجم ... كس غیری كشیدن احتیاجم
ای دردە قیلن بنی گرفتار ... كیمدر بكا سندن اوزكه غم خوار
چوق چوق حكمایه سویلدم حال ... تشخیص مرضده اولدیلر لال
بیلدمكه حكیم فردسن سن ... دانای جمیع دردسن سن
كر درد وكر دوا سنكدر ... حاكم سنسن رضا سنكدر
یعنی كه یتور كماله ذوقم ... كوندن كونه قیل زیاده شوقم
صال چشمه لعلنك خیالن ... ویر طبعمه حسننك كمالن
دائم انی بنده ظاهر ایله ... الطاف ایت ایكی صورتی بر ایله
قدرم غمی ایچره معتبر قیل ... دردن بكا روزی اول قدر قیل
كیم كیسه یه اول اولوب میسر ... كیمسه بكا اولمیه برابر
كورمك رخن اولمازا اوسه مقدور ... خونبار كوزمده اولمسون نور
ذوق المی اولورسه نایاب ... مجروح تنمده اولمسون تاب

* تمامیٔ مناجات *

یارب کمال مرتبهٔ مصطفی حق
صدق وصفای سلسلهٔ انبیا حق

سندن یتر ولیلره تأیید اقتدا
سن مقتدای عالم ایتدیکك رهنما حق

دوشمز حریم قربکه بیگانهلر یولی
اول بارگاهه محرم اولان آشنا حق

قهرکدهکی سیاست وآسیب خوفیچون
لطفکدهکی لطافت فیض رجا حق

عشاقه یارقیلدیغی جور وجفا ایچون
معشوقه عاشق ایتدیکی مهر ووفا حق

ایلیده ظاهر ایلدیکك فیض حسن ایچون
مجنونه ویردیکك غم درد وبلا حق

فقر وفنا سعادتی ویردك فضولی یه
انده اولان سعادت فقر وفنا حق

❁ تمامیٔ سخن ❁

ایلردی بوسوزیله مناجات
محنتلره اسلوب مکافات

که آچلدی گل حدیقهٔ روز
گوستردی گونش جمال افروز

مرغ دم صبح چکدی آواز
زاغ شب تیره قیلدی پرواز

هم صفحهٔ عالم اولدی روشن
هم دانهٔ انجم اولدی خرمن

گون آینهداری اولدی گردون
دوکدی قدمینه در مکنون

صبح اوردی صفاوصدقدن دم
آچلدی گل نشاط عالم

تأثیر صفای جام خرشید
گوك گلشن ایتدی بزم جمشید

لالهکبی طاغه چیقدی مجنون
نظارهیه آچدی چشم پرخون

گوردیکه گلور ندیم کامل
همراز قدیم زید قابل

رخسارنده نشاطدن نور
بهجت گوزینه جمالی منظور

یوق ذرهجه غصه وملالی
مجنونه عجب گورندی حالی

صوردیکه ندندر انبساطك
عادتجه گورنمین نشاطك

مقصودیکه دسترسی بولدك
دلداریکه همنفسی اولدك

نهقدرله سربلند اولوبسن
نولدیکه نشاط مند اولوبسن

زید آچدی در خزانهٔ راز
که ای طرفه همای اوج اعزاز

دون طوف دیار یار قیلدم
اول سرویکا گذار قیلدم

تعویذ وسیله سیله بردم
اولدم حرم وصاله محرم

گوردم مهه عارضی ضیاسز
آیینهٔ طلعتی جلاسز

نه لعل لبنده قطرهٔ آب — نه ماه رخنده ذرهٔ تاب
لعل تره اشکی کوهرانکیز — برک که نرکسی کهرریز
کوردی بنی ایتدی ناله وزار — راز آچدی بکا که ای وفادار
دوشدی اوله نجده رهکذارک — کوردک اوله حالن اول نکارک
مجنونمی کوردکسه بالله — ایله من زاری اندن آکاه
نیجه کیچر اوله ماه وسالی — کیم اوله رفیقی نوله حالی
بالله کذر ایتسهك اول بکایه — رحم ایت من زار مبتلایه
بندن اکا شرح ضعف حال ایت — حال من خستهدن سؤال ایت
سویله نیجهسن هجوم غمدن — طغیان مشقت وستمدن
ماتم زده اولدیغك ایشتدم — قیلدم یقه چاك وشیون ایتدم
اول سروکه چیقدی بو چمندن — بندن کیتدی دکل که سندن
انجق بر اولیدیکیم چکوب غم — اسیتردی بنی سنکله همدم
چوق کوردی بزه سپهر غدار — یوز بیك اغیار ایچنده بر یار
بر ظلمدرر بو آشکاره — الدن نه کاور بوکا نه چاره
بو دردکه آز دکل او کشدر — هم صبر ایدهیم که صبر خوشدر
بن طوتکه مقید حصارم — محبوس وحجاب تنك وعارم
کر شمعه آچاسه شرح رازم — سایهدن اولور بیك احترازم
وز سایهمه سویلسم غم دل — شمعك جسدی کاور مقابل
نه یازمغه نامه اختیارم — نه ایتمکه عرض راز دارم
غنچه کبی یم من پریشان — اغزم طاتلو ایچم طلو قان
سنکیم شه کشور ضیاسن — هرکیمه دیلر یسك آشناسن
یوق حکمی سکا چوخامه غیرك — اوز باشکه در همیشه سیرك
آیا نه ایچون قیلورسن اهمال — حال دلك ایلمزسن ارسال
اوز نظم لطیف دلکشکدن — مضمون عبارت خوشکدن
لطفیله قیلوب همیشه تحریر — کوندرمدیکك دکلی تقصیر
سندن دکلم بو ایشده راضی — حالا کرم ایت خلاف ماضی
نظم ایلیوبن بیان حالك — شرح رخ زرد واشك آلك

ارسال ایده کورمن خزینه　　کیم اول جوهره جان ایدم خزینه

الفاظی اولوب همیشه ذکرم　　بو کار که ایچره بکر فکرم

طرز غم ایدنده جانه تصویر　　اول نقشدن اوله چاشنیکیر

هم حال دلن قیلوردی اظهار　　هم بو غزلی قیلوردی تکرار

غزل

نیچون اول شمع کافور اوزره کلکون مشکبار ایتمز
یازوب بر رقعه بنلك لطفه بزی امیدوار ایتمز

نجه دوست لطفن آزایلیوب چوق طعن ایدر دشمن
نیچون لطف ایلیوب دشمنلری بر شرمسار ایتمز

کل ای کوز یار خطن نامه ده کورمك هوس قیلمه
که خط نامه دفع درد هجر خط یار ایتمز

کبوتردن اومردم نامه سن کور ضعف طالعکیم
کوروب آهم اودن بندن بکا اول هم کذار ایتمز

فضولی نامهٔ دلدار بر تعویذدر کویا
کیم آنسز خسته دللر خاطری بر دم قرار ایتمز

تمامیٔ سخن

مجنون که اشتدی اول پیامی　　بخت متمرد اولدی رامی

اقبالنه اعتقادی اولدی　　دلدارینه اعتماد اولدی

خوناب سرشکدن چکوب نم　　کلزار ضمیری اولدی خرم

هم کولدی یوزی چراغلرینك　　هم کوکلی آچلدی داغلرینك

زیده دیدی ای رفیق صادق　　بن وحشیه همدم وموافق

چون مژدهٔ مرحمت یتوردك　　یارم خبرن بکا کتوردك

بندن هم اکا یتور نثار　　عرض ایله درد ایله دعالر

خاك درینه یتور نیازم　　درکاهنه عرض ایله رازم

که ای جانه طاقتلو در طوداغی　　کوکلم فرحی کوزم چراغی

الله الحمد که یار ایمشسن　　بن استدیکمجه وار ایمشسن

عهدکده وفا بولندی آخر	شهدکده شفا بولندی آخر
یلدمکه بنی سورسن ای ماه	احسنت احسنت بارك الله
لطفك خبری قرارم الدی	شیرین سوزك اختیارم الدی
لطفك ایشیدوب اولور جکر آب	شیرین سوزیکه کتورمزم تاب
آه ارقیلوب اوز که رسم بنیاد	تا که طوتهسن طریق بیداد
تلخ اوله سوزك مثال باده	لطف اولیده قهر اوله اراده
خوبلر ایشی جورله جفادر	سندن کورینن بکا وفادر
قربان سکا اوزکه نازنینلر	ادراککه یوزیك آفرینلر
کیمسه چوسکا وفاده یتمز	جانن سکا کیمسه ویرسه یتمز
معشوق ایکن اولوب وفادار	عاشقلغکی همایتدك اظهار
عاشق دیر ایش بکا خلایق	کورمم بوکاهم اوزومی لایق
بن ناقصم ای حریف قابل	سن سن ره عشق ایچنده کامل
تحسین که بکاه زمانسن	جان ویرمك اولور سکا که جانسن
هرشوخده کر اولیدی بوطور	سن اولماز ایدك بکانه دور
کر غیره بوحال اولیدی مقدور	سن اولماز ایدك جهانده مشهور
یاد ایلمککدن اولمشم شاد	سن شاد اوله سن همیشه بن یاد
هابویله من حزینی شاد ایت	کاه کاه ترحم ایله یاد ایت
ای سرو سمنبر کل اندام	تاراج متاع صبر وآرام
ای خسرو کشور ملاحت	مهتاب شب ونشاط راحت
چون بندهیه رحمت ایلر اولدك	اظهار محبت ایلر اولدك
من بعد طریق مهری طوتغل	اولکی طریقکی اونوتغل
قویمه چیقه حسرتیله جانم	حددن اوته ناله وفغانم
میل من زار بیقرار ایت	کاهی بو بکایه برکذار ایت
همدردم ایسك بغله یار اول	همدردلکك یوغیسه وار اول
سن اوله مقیم مسند ناز	بن بویله بلا و درده دمساز
سن محفل عیش کامکاری	بن کوشهٔ درد داغکاری
عشق ایچره بکیم روامیدر بو	راه وروش وفا میدر بو

کرطوغری ایسه وفاده لافك　　بندن نه ایچوندر انحرافك
کل رفع ایده لم غم فراقی　　یاندیره لم اوده اشتیاقی
اولسون دون وکون بغه سیرك　　چون بن سنیکم سن اولمه غیرك
ورابن سلام مانع اولسه　　سد ره وصل واقع اولسه
بلدر قله ین سیاه بختن　　بر آهله تارمار تختن
چونراز دلن توکتدی اول یار　　زید ایلدی کوی عزم دلدار
پروانه سوزین دیوب چراغه　　بلبل خبرین یتوردی باغه

* بو ابن سلامك کیفیت وفاتیدر *
* ولیلی نك اول بلادن نجاتیدر *

ساقی فلكك کور انقلابن　　کوستر قدح ایچره می حبابن
می آینهٔ جهان نمادر　　خاکی زر ایدن بو کیمیادر
بوفائده بس دکلی اندن　　کیم فارغ ایدر غم جهاندن
برخواب وخیال ایمش بوعالم　　بوخوابه وخیاله اولمه خرم
احوال زمانه منقلبدر　　اندن خرد اهلی مجتنبدر
غم مائمن ایلینده بنیاد　　نیاحه بو نوع چکدی فریاد
کیم ابن سلامی ایتدی کردون　　آماج خدنك آه مجنون
اولسدتی کوتورمکه آرادن　　اشك اولدی روان ایکی بکادن
اول نورس ناتوان دمادم　　شوقیله چکردی محنت وغم
حسرت الی یمان المدر　　غم بدرقهٔ ره عدمدر
دردوغم وحسرت نهانی　　سروقدن ایتدی خیزرانی
یوز اوردی بوزلغه طلسمی　　برغایته یتدی ضعف جسمی
کیم پیکری نقش بستر اولدی　　رعناقدی بستراستر اولدی
کون کوندن اولوب خراب حالی　　قالمدی صغالق احتمالی
دردینه دوا بولنمز اولدی　　رنجینه شفا بولنمز اولدی
اندیشهٔ عمری اولدی باطل　　جانویردی وحقه اولدی واصل
کیدرکه کلوب جهانه کتمز　　کیم کامل اولور زواله یتمز

بودرده و رسمی روزکارك — کیم اوله خزانی هر بهارك
لیلی یی کتورمکه فغانه — اول واقعه اولدی بر بهانه
ماتم طوتوب ایتدی اول کرفتار — طرناغیله یوزینی افکار
چاك ایتدی فراغتیله جامه — فاش ایتدی فغانی خاص وعامه
یاندردی اوین قوپاردی تختن — تاراج فنایه ویردی رختن
کیسوی معنبر ایتدی برباد — افلاکه یتوردی آه وفریاد
کردونکبی رختی نیله اوردی — آتش کبی باشه کل صاوردی
دیرلر بو ایدی عربده عادت — کیم ارا کر اولسه قالسه عورت
بر ییل ایکی ییل طوتاردی ماتم — فریادو فغان ایدوب دمادم
خوش کلدی بوعادت اول نکاره — فریادوفغانه بولدی چاره
ماتم کده ایلدی مقامن — ماتمده کچوردی صبح وشامن
رنجیده کون انده اغلیوب زار — هم اتااوینده دوندی ناچار
اما دون وکون فغان ایدردی — خوناب جکر روان ایدردی
فریاده کلنده کاه و بیکاه — اوز کوکلنده دیردی اول ماه
کیم ابن سلامه رحمت حق — عشقم روشنه ویردی رونق
رفع ایلدی پردهٔ مدارا — پنهان غمم ایتدی آشکارا
اول واقعه دن اولوب خبردار — طوتدی ره دشت زید غمخوار
کوردیکه شکسته حال مجنون — طورمش درودام ایچنده محزون
چون ویردی سلام قیلدی اعلام — کیم ابن سلامه یتدی ایام
ویردی بوقضیه دن بشارت — کیم قیلدی معارضك خسارت
دهر ابن سلامی قیلدی پامال — لیلی اوزاوینه دوندی خوش حال
مجنون چکوب آه قیلدی ناله — افغان ایدوب اغلدی بو حاله
حیرتلره دوشدی زید عاقل — بوحالت اکا کورندی مشکل
کیم فوت رقیب اشتسه عاشق — کولمك کرك اغلامق نه لایق
تحقیق بیان حال قیلدی — اول واقعه دن سؤال قیلدی
مجنون دیدی ای وفالو یارم — بو قدرمی بو یولده تنك وعارم
جانانه یه جان ویرن یتوبدر — جان ویرمیسان اراده یتوبدر

اول دوستم ایدی دکلدی دشمن — هم اول اکا عاشـق ایدی هم بن
اول جاننی ویردی واصل اولدی — اوز مرتبه سـنده کامل اولدی
نقصم بنم ایرمدی کماله — عیب ایله اغلسم بو حاله

غزل

عاشق اولدر کیم قیلور جانن فدا جانانه — میل جانان ایتسون هر کیمکه قیمز جانانه
جاننی جانانه ویرمکدر کمالی عاشـقك — ویرمین جان اعتراف ایتمك کرك نقصاننه
وصل ایامی ویروب جانانه جان راحت بولان — یکدراندن کیم صالر جاننی غم هجرانـه
عشق رسمن عاشق اولرنمك کرك پروانه دن — کیم کورار کورد کده شمعك آتش سوزانه
قانی اول عشق ایچره کیم بکزر فناسی عاشقك — فیض جاویدیله خضرك چشمهٔ حیوانـه
عشق دردینك دواسی قابل درمان دکل — ترك جان دیرلر بو دردك معتبر درمانـه
هیچ کیم جانان ایچون جان ویرمکه لاف ایتسون — کیم کلوبدر بو صفت انجق فضولی شانه

بو لیلینك ابن سـلامدن نصکره ماجراسیدر
و زاویهٔ محنتـده واقـع اولان بلاسیدر

چون انا اوینـه کلدی لیـلی — افغـانه اولوب همیشـه میـلی
ذوتمشـدی طریق اهل ماتم — تجدید عزا قیلوب دمادم
هرقانده بیلوردی وار برزار — اندوه ومصیبتهٔ کرفتار
جمع ایدوب اولوردی انجمن ساز — ایلردی سرور و ناله آغاز
کرابن سـلام ایدی بهـانه — مجنـون ایدی باعث فغـانه
اغزنده ایدی براوزکه ذکری — کوکلنـده ایدی براوزکه فکری
اظهـار قیـلوردی اوزکه آدن — پنهـانی ایدردی اوزکه یادن
بورنکله دائم اول پری زاد — ایلردی فراغتیله فریاد
سـوز دلـده کتوروب تاب — برکیجه طاغلدی یار واصحـاب
انجق اکا قیـلدی شمـع همدم — سـوندیردی برآهـله آنی هم
یعنی نه روا شب سـیاهم — شمـع اسـتهیه قیوب برق آهم
تنهـا قالوب ایتـدی ناله وزار — دردوغمه قالدی عجزن اظهـار
کهای دردوغم زمانه بالله — اولمـالك بو کیجه بغـله همراه

تنهالغله بن ایلرم خو   سنز اوز که مصاحبه طوتك رو
كوردی غم درده یوق نهایت   قیلدی شب تیردن شكایت
كه ای بخت سیاهمك نظیری   آشفته قیلان من اسیری
اول یوق ایدی سنك قرارك   سبریله بكردی روزكارك
حالا نه ایچون قرار ایدوبسن   ترك روش اختیار ایدوبسن
سرمنزلهمی اوزك یتوردك   یا ظلمت ایچنده یول یتوردك
ماتم زدهسن سیه لباسك   كیمدر اوله نیشهدر بو یاسك
دردو المم دكیزی طاشدی   سیلاب بلا باشمدن آشدی
تیر فلكه نشانه اولدم   طاحونهٔ چرخه دانه اولدم
ماتم كدهدر بو كیجه عالم   بن بختی قرا واهل ماتم
نه صبر قالوبدر نه آرام   بلمن كه نولور بكا سرانجام
اولمش بو كیجه تمام كوكب   آزارم ایچون فلكده عقرب
صبح آینه سینی زنك طوتمش   فیض سحری فلك اونتمش
ای صبح سنك نه اولدی حالك   دم اورمغه قالمامش مجالك
كوكلك خوش ایسه تبسم ایله   مهرك وار ایسه ترحم ایله
فریادمه همدم ایت خروسی   آوازمه قوش صدای كوسی
مرغ سحری كتور زبانه   كوستر دم صبحدن نشانه
چوق اغلادی ایتدی ناله وزار   درد دل زارین ایتدی تكرار
كوردی مددینه صبح یتمز   شب درد دلینه چاره ایتمز
یوز طوتدی اكا كه فیض عامی   چكمش بو مداره صبح وشامی
رازدل زارین ایتدی آغاز   كه ای واقف حال عارف راز
یوقدر غم ودردیمه نهایت   غمدن كیمه ایلیم شكایت
غم بیحدومن بسی ضعیفم   من بویله غمه چون حریفم
یا ویر بكا محنتده طاقت   یا طاقتم اولدیغنجه محنت
كر جامهٔ صبرم ایلسم چاك   حكمك یولی كورینور خطرناك
ور كوكله ویرسم استمالت   طاقتجه دكل غم وملامت
ناموسدن ایلسم جدالق   مجنونله قیلسم آشنالق

قورقم بو كه عصمت اوله پامال — فرمانه موافق اولميه حال
قياسم بو هواده حفظ ناموس — معمورهٔ وصلم اوله محروس
قورقم بو كه دود آه مجنون — احوالى ايليه ديكر كون
صادقلر آهى معتبردر — اندن حذر ايتمامك خطردر
اول اوله بو بويله نيليم واى — بيلن من عاجزه ندر راى
يارب متحيرم من زار — محنتلره اولمشم كرفتار
سرمنزل امنه راه بيلن — سندن اوزكه پناه بيلن
كور بادهٔ غفلتله مدهوش — قيل پردهٔ لطفكى خطا پوش
ديرلركه ستم رسيده مجنون — اولمش من مبتلايه مفتون
بن بى سروپا اكا نه لايق — كه حسنه اول كيسه عاشق
بن ذرهٔ خار و خاكسارم — كرد ره وخاك رهكذارم
روحم كه بدنده در سنكدر — هرنشأه كه بنده در سنكدر
كنجينهٔ حسنكه امينم — سن سن سببم كه نازنينم
يارب مدد ايت كه بو امانت — محفوظ اوله تادم قيامت
تاقربه توجه ايتديكيم چاغ — آلنم آچق اوله ويوزم آغ

مناجات

يارب كمال باركه كبريا حق — يعنى فروغ نور رخ مصطفى حق
قيل غرقه بحر عشقه وجودم سفينه سن — فرمان خضره موسى ايدن اقتدا حق
صبح وصاله ايله بدل شام هجرى — صبحك دمنده كى نفس دلكشا حق
درد و بلا مى راه محبتده قيلدهكم — راه محبتكده كى درد و بلا حق
اهل ضلالتم بكا كوستر هدايتك — اهداى راه راست قيلان رهنما حق
اندوه و درده كوكلى صاحب تحمل ايت — درده تحمل ايلين اهل رضا حق
اخلاصم ايت دعايه فضولى كبى درست — دركاهده اجابته لايق دعا حق

تمامئ سخن

عجزيله دعا قيلوردى اول ماه — اظهار نياز ايدوب كه ناكاه
چكدى جرس الرحيله آواز — رسم حدى ايتدى ساربان ساز

کوچ اولدی آچلدی بارگهلر — بختیلره مهد چکلدی مهلر
برمحمله کیردی لیلیٔ زار — کوه غمن ایتدی ناقه‌یه بار
افغانی ایدوب جرس اونی بست — عشقی می ایتدی ناقه‌یی مست

* بولیلی نک ناقه‌یه عرض رازیدر *
* وزبان حال ایله اظهار نیازیدر *

چون ناقه‌ده کوردی نشئهٔ حال — قیلدی اکا هم بیان احوال
کدای غالیه موی عنبرین بوی — کلچهرهٔ خارخوار خوشخوی
ای باشی آچق ایاغی یالن — بولمش نیجه کز حرم وصالن
سودازده نیشه در دماغک — کوکسکده نه در بواسکی داغک
کیمدن سکا یتدی ظلم و بیداد — هر لحظه ندر فغان وفریاد
عشاق طریقیدر طریقک — کر عاشق ایسک بنم رفیقک
نالان غم عشق یاردنسن — سندخی بزم قطاردنسن
بن کبی یوق الکده اختیارک — براوزکه الده در مهارک
چون دوشدی سنکله اتفاقم — رحم ایله بکا کور اشتیاقم
لطف ایله بنای کار خیر ایت — مجنونم اولان دیاره سیر ایت
بوشیفته‌یی یتور اول آیه — بودردی یتشدر اول دوایه
ناکاه کیدردی اولدی بیهوش — مطلق اوزین ایلدی فراموش
بیهوشلغنده دوشدی اول نور — همراهی اولان کروهدن دور
اول نوع ایدی ظلمت شب تار — کیم اولدی ساربان خبردار
چون کلدی اوزینه اول پریوش — اولدی بوقضیه‌دن مشوش
کوز آچدی اوزینی کوردی یاتمش — همراهی براقش آنی کتمش
درد اوزره مضاعف اولدی دردی — دپرندی عیون رهنوردی
چوق جهد ایله ایلدی تک وپو — چوق یول ارایوب یوکردی هرسو
نه راه نه راهبر بولندی — نه قافله‌دن اثر بولندی
تنها یورر اولدی اول سمنبر — ظلمتده مثال ماه انور
چون سیر فلکده لیلی ماه — شب قافله سن یتوردی ناکاه
لیلی صفتنده کون چقوب فرد — جمازه‌یه چکدی محمل زرد

دوشدی کذار اول سمن عذاره   مجنون دیدی حزین اولان دیاره
هر یان نکران کذردی اول ماه   برشخص حزین کورندی ناکاه
صورماغه علامهٔ منازل   اول شخص حزینه اولدی مائل
لطفیله تکلم ایتدی آغاز   کیمسن دیو بن یتوردی آواز
باش قالدیروب اول اسیر محزون   دوندردی جواب اکا که مجنون
لیلی دیدی ای اوزینه مغرور   حاشا دیه اژدها سوزن مور
حاشا دیه زاغ بلبلم بن   بالاف اوره خار ایکن کلم بن
مجنون دیدی ای دریکانه   مجنونه بیلوربسن نشانه
اول شیفته‌نك ندر فشانی   کوردکده ندن بیلورسن انی
لیلی دیدی اول پری اقادر   رخساره قدی دل ربادر
سن شیفته‌سن اسیر ماتم   رخساری شکسته قامتی خم
سن خوارسن اول عزیز عالم   سن بی سرو پاسن اول معظم
مجنون ایدر اهل عشق اولور خوار   حسن اهلنه‌در صفا سزاوار
لیلی دیدی ای بهانه پرداز   قید دل زارده فسون ساز
پیکر طوتالم دوکلدی غمدن   باقامتك اولدی خم ستمدن
مجنونی دیدیلر اهل ادراك   اشعاری لطیف و لهجه‌سی پاك
سندن قنی اول ادای دلسوز   اشعار و حکایت دل افروز
مجنون دیدی اهل حال اولور لال   بسدر نم اشك شاهد حال
ترتیب عبارت و فصاحت   عشق اهلنه‌در دلیل راحت
راحتدن اولان بنم کبی دور   کر صامت اولسه دکلی معذور
لیلی دیدی چون سکا شکم وار   مجنون ایسك ایله حالك اظهار
لیلی‌یی سورسك ایله بنیاد   برشعر و کچن زمانك ایت یاد

بو مجنونك لیلایه افسانه کنان اظهار حال زار ایتدیکیدر

مجنون حزین اشتدی سوکند   کوردی آنی شعره آرزومند
تفصیل غمینه ویردی اجمال   قیلدی اکا عرض صورت حال

کدای سبزهٔ درد یه ویرن آب
سر رشتهٔ تابدن آچن تاب

صورده نیجه کچدی روزکارك
عشق ایچره نه اولدی حالزارك

دلدار غمنی سویلیم آه
یانده محب وطن بد خواه

چکدم نیجه کون جفای مکتب
هرروز مشقت ایله تاشب

آخرکه چوق اولدی طعن اغیار
ایرلدی من شکستهدن یار

فاش اولدی چو عالمه فسانم
تدبیرمه دوشدی اتام انام

که دغدغهٔ طبیب کوردم
که سعی ایله کعبه یه یوکوردم

آچلمدی هیچ بابدن باب
تدبیرمه عاجز اولدی احباب

که نوفله ایلدم تضرع
فیضنده بولمدی توقع

که ابن سلامه یار اولوب یار
ویردی من مبتلایه آزار

که زید پیامنه ایناندم
هروعدکه ویردی طوغروصاندم

امیدله عمرم اولدی ضایع
حالمه تبه ایتدی ضعف طالع

القصه وجودم اولدی برباد
برلحظه فلکدن اولمدم شاد

کوکلمده قیلوب فراق تأثیر
برطرفه غزل هم ایتدی تقریر

❋ غزل ❋

آه کیم بردم فلك رأیمجه دوران ایتمدی
وصل درمانیله دفع درد هجران ایتمدی

باردن بیك درد دل چکدم بوهم بر درد کیم
بیلدی بیك درد دلم بردردهدرمان ایتمدی

وادیٔ غربتده جان ویردم بنی اول شاه حسن
برکیجه خوان وصالی اوزره مهمان ایتمدی

دوستلر چاك کریبانم کوروب عیب ایلمك
کاول کلی کیم کوردیکم چاك کریبان ایتمدی

فقرملکك طوت کراسترسك کمال سلطنت
کیم بوملکك فتحنی فغفوروخاقان ایتمدی

تیغ بیدادیله هردم قانمی دوکمك ندر
ای فلك هرکیم دم اوردی عشقدن قان ایتمدی

عهد و پیمان ایتدی یارم کیم سکا یارم ولی
یاراق وقتی صانورسن عهدو پیمان ایتمدی

عقل میدانی زندان بلا بلمز هنوز
کیمکه برمدت جنون ملکنی سیران ایتمدی

سر عشقن ایتمدی انجق فضولی آشکار
بو مبارك ایشی هرکیم ایتدی پنهان ایتمدی

❋ بولیلانك مجنوندن خبردار اولدیغیدر ❋

❋ وهتاع وصلنه نقدجانله خریدار اولدیغیدر ❋

چون بیلدی کیم اولدیغنی لیلی | رخسارنه آقدی اشك سیلی
کریان دیدی ای کوزم چراغی | وحشیلره اهل بغله یاغی
سن بن دیدیکم حبیب ایمش سن | درد دلمه طبیب ایمش سن
سنسن دون کون دلمده ذکرم | کوکلمده اولان خیال و فکرم
کرتانه بلمدم روادر | مستم من ومست ایشی خطادر
کیمسه که اوزندن اوله غافل | بر اوزکه‌یی بیلمکه نه قابل
اول دمکه دماغه یتدی بو یك | کوز کوردی شعاع ماه رویك
جان بی‌خبر اولدی عقل شیدا | تن قیلدی بیك اضطراب پیدا
دریای تحیره اولوب غرق | اغیاردن ایتمدم سنی فرق
معذور طوت ای صنم بو حالم | طعن ایلمه ویرمه انفعالم
سنسز بن ایدم شکسته خاطر | یوز شکر سکا یتشدم آخر
کلزار امیدم اولدی سیراب | یارب بوخیالدر می یا خواب
عیش وطربم چراغی یاندی | بختم اویخودن مکراو یاندی
ای دل که ایدردك آه وناله | دائم نکران اولوب وصاله
ها دولت وصل وذوق دیدار | بالله دخی ایتمه ناله وزار
ای دیده دوکوب سرشك کلکون | هردم دیر ایدك که قانی مجنون
منظورك اولوبدر اول سمنبر | قیل مقدمنه نثار کوهر
ای جانکه چکردك انتظاری | کورمك دیلیوب همیشه یاری
یتدك اکا کل چیق ایمدی تندن | کیت یاره کس اختلاطی بندن
دردینی دیر ایکن اول پری زاد | سوزیله بوشعری ایتدی بنیاد

❊ بوغزل لیلی دلندندر ❊

آچدی کوکلم فلك تابغریمی قان ایتدی | قیلدی خرم بنی تا زار وکریان ایتدی
قیلدی بیداله یوز پاره پرخون کوکلی | پرچنده کوکلی برلحظه خندان ایتدی
شکر کیم ویردی فلك کامم بنی نومیدایدوب | شیوهٔ مهر ومحبتدن پشیمان ایتدی
صبر یوقدر هردم عالمده ورنه روزکار | قنغی مشکلدرکه تدریجله آسان ایتدی
عشق سوداسنده سودا ایتدم متاع وصل دوست | ای فضولی جان ویرن جانانه نقصان ایتدی

✻ مجنون حیرانك نهایت حیرتیدر ✻
✻ و لیلیدن استغنای غفلتیدر ✻

مجنون دیدی ای بکا آچن راز — لطفیله قیلان بنی سرافراز
کیمسن بکا ظاهر ایله آدك — بو بادیه ده ندر مرادك
جان تازه‌لنور فصاحتکدن — بو لهجهٔ پرملاحتکدن
خلقی خوش والفظی جان فزاسن — بو یله کورینور که آشناسن
بالله نه دیاردن کلورسن — نه راهکذاردن کلورسن
کر لاله ایسك نه طاغدنسن — ور سوسن ایسك نه باغدنسن
شیرین شیرین تکلمك وار — حال دلمه ترحمك وار
بیکانه‌دن اوممزم بو حالی — بر الفتدن دکل بو خالی
بیهوده دکل بو کوکلم آلمق — کاش باشم اوزره سایه صالمق
عقل اولسه ایدی بکله همراه — احوالکدن اولوردم آکاه
غم کوکلی ایتمش بدی بی تاب — کوز پرده‌سی اولمیه‌دی خوناب
غفلت خللندن آیریلوردم — البتده کیم اولدیغك بیلوردم
چون بنده یوق احتمال ادراك — سن سویله اوزك کیمسن ای پاك

✻ بو غزل مجنون دانندر ✻

اویله سرمستم که ادراك ایتمزم دنیا ندر — بن کیمم ساقی اولان کیمدر می و صهبا ندر
کرچه جاناندن دل شیدا ایچون کام استرم — صورسه جانان بلمزم کام دل شیدا ندر
وصلدن چون عاشقی مستغنی ایلر بو وصال — عاشقه معشوقدن هردم بو استغنا ندر
حکمت دنیا ومافیها بیلن عارف دکل — عارف اولدر بیلمیه دنیا ومافیها ندر
آه فریادك فضولی ایتجدو بدر عالمی — کر بلای عشقله خوشنود ایسك غوغا ندر

✻ جواب لیلی ✻

لیلی دیدی ای قرینهٔ روح — کام دل مبتلای مجروح
مژده که زمانه ویردی کامك — طولدی می عشرتله جامك
مژده که میسر اولدی مقصود — سودا ایله آخر ایلدك سود

مژده كه مرادك اولدی حاصل ‌ ‌ ‌ مقصودەسنی حق ایتدی واصل
ایلی بنم آرزوی جانك ‌ ‌ ‌ كام دل زار ناتوانك
مشتاق جمال ایدك همیشه ‌ ‌ ‌ محتاج وصال ایدك همیشه
حالا كه میسر اولدی دیدار ‌ ‌ ‌ تقصیر تملل ایتمه زنهار
كور دولت وصلی غنیمت ‌ ‌ ‌ كل یانمه فوت ایلمه فرصت
دل نذر وصال قامتكدر ‌ ‌ ‌ ور جانم ایسه امانتكدر
چون دوشدی مجالك ایتمه اهمال ‌ ‌ ‌ كل نذركی طوت امانتك آل
كر خسته ایسك بنم طبیبك ‌ ‌ ‌ ورعاشق ایسك بنم حبیبك
كل بزم وصاله محرم اولغل ‌ ‌ ‌ برلحظه بنمله همدم اولغل
ویر نركسه لاله ایله رونق ‌ ‌ ‌ ریحان تر ایله زیب زنبق
فیروزه‌یی ایت قرین یاقوت ‌ ‌ ‌ قیل طوطیه قند نابدن قوت
پیوند كل ایله ارغوانی ‌ ‌ ‌ خضره یتور آب زندكانی
ور عاشق مبتلا دكل ایسك ‌ ‌ ‌ مجروح غم وبلا دكل ایسك
تقلیدله كوستروب علامت ‌ ‌ ‌ قیلمه اوزكی بنی ملامت
برعقل وفراست ایله پیدا ‌ ‌ ‌ انجق بزی ایتمه خلقه رسوا
ای كل بو بكا دكلدر تنك ‌ ‌ ‌ كیم اولمیه‌سین بنمله همرنك
بن عرض ایدم آفتاب رخسار ‌ ‌ ‌ سن قیلمیه‌سین حرارت اظهار
بن جام طوتم دیمكه كل آل ‌ ‌ ‌ سن طورمیه‌سن اباغه فی الحال
چوق تجربه قیلمشم اولور آز ‌ ‌ ‌ معشوقنه عاشق ایلمك ناز
اظهار جمالن ایلمك كل ‌ ‌ ‌ بلبل كوروب ایلمك تغافل
تقریبله اول بت دلارا ‌ ‌ ‌ برطرفه غزل هم ایتدی انشا

بو غزل ایلی دلندندر

ای قیلان شیدا بنی بندن بو استغنا ندر ‌ ‌ ‌ نیشه صورمازسنكه احوال دل شیدا ندر
كر بكا خلق ایچره روا قیلدك معذورسن ‌ ‌ ‌ بویله تنهالقده قیلمزسن بوكا پروا ندر
سهلدر كر بلبوب حالم ترحم قیلماسق ‌ ‌ ‌ حالمی بیلدك ترحم قیلمامق عمدا ندر
كل تماشاسنده دیرلر بلبلك غوغالرین ‌ ‌ ‌ چون كلی كورد كده كلمز بلرنم غوغا ندر

اول پری مطلق من رسوایه قیلمز التفات   ای فضولی بیلمزم جرم من رسوا ندر

✻ بو لیلی یه مجنونك اظهار استغنا سیدر ✻
✻ و اثبات صفا املا سیدر ✻

مجنون دیدی ای بت پری وش   خاشاك ضعیفه اورمه آتش
باندرمغه بتر خیالك   یوقدر بکا طاقت وصالك
زنهار کتورمه ای سمنبر   آیینهٔ عارضك برابر
بر ذره یه کیم وجود یوقدر   آیینه‌دن اکا سود یوقدر
اول کونکه کوزمده وار ایدی نور   کوزدن یوزیکی قاچوردك ای حور
حالا که نظارك اولدی مشکل   طورمق نه ایچون بکا مقابل
عشق ایتدی بنای وصلی محکم   معنیده بنی سنکله همدم
رفع اولدی بو اعتبار صورت   حاشا که اولم شکار دولت
لذت رخ یار دلستاندن   جاندر بولان ای دریغ جاندن
جانم کیده لی بسی زماندر   جسمده‌کی شمدی اوزکه جاندر
سن سن حالا تنمده جانم   کوزده نورم جکرده قانم
سندن بری ایلدك بنی سن   عرضه کیمه ایلیم سنی بن
بنده آشکار سن سن   بن خود یوقم اول که وار سن سن
دائم سکا بنده در تجلی   بن غیردن اولمشم تسلی
کر بن بن ایسم نه سن سن ای یار   ور سن سن ایسك نیم من زار
چون بن اولوبم سنکله مملو   وحدت روشنده خوش دکل بو
کیم طشره‌ده اسمیم نشانك   براوز که مکان بیلم مکانك
اول بو ایشی ایدنده بنیاد   بن طفل ایدم وزمانه اوستاد
ایتمشیدی سکا بنی مقید   کو یا اوقور ایدی درس ابجد
حالا قیلوبم کمال حاصل   ابجد سبقن اوقوردی کامل
چون یتدی کمالهٔ سرخط عشق   سرخط کوروب انجق ایلرم مشق
رسوالغه چون بن ایتمشم آد   سن هم بو سلوکی ایله بنیاد
طوت پردهٔ عصمت ایچره آرام   رسوای بنم سن اول نکونام
مجنون بکا دیرلر اهل عالم   انجق بکادر جنون مسلم
سن اولمه فسانهٔ خلایق   مجنون ایشی لیلی یه نه لایق

مجنون بنم ای وفالو دلدار دیوانه لیکه بنم سزاوار
سن ایله حالکی دکر کون ایلی نه روا که اوله مجنون
غمخوارسن ای بت پری رو غمخوارلغك همین بتر بو
کیم پرده نشین اولوب همیشه دائم قله سن حجابی پیشه
کون کبی چقوب مدام سیره کوسترمیه سن جمال غیره
کیم سنده نه اولسه رسم عادت اطوارمه در بنم شهادت
بن عشق کذرکهنده خاکم ایل جمله بلور بنی که پاکم
رحم ایت بکا ای بت وفادار طعن اهلنك اغزن اچه زنهار
چون من ره رسم عشق طوتالدن ناموسکی صاقله هر خللدن
تقریله اول غریب ومهجور بونادره شعری ایتدی مذکور

بو غزل مجنون دلندندر

خیالیله تسلیدر کوکل میل وصال ایتمز
کوکلدن طشره بر یار اولدیغن عاشق خیال ایتمز

حقیقی عشق چون مستوجب نقصان دکل مطلق
اوزین اهل حقیقت واله حسن وجمال ایتمز

کمال عشقه طالب محترزدر حسن صورتدن
که قید حسن صورت عاشقی صاحب کمال ایتمز

دلیل جهلدر عشق اهلنه صورت پرست اولمق
که عاقل افتراقی ممکن ایله اتصال ایتمز

کوکلده دوست تمکین بولسه اولماز کوزده جولانی
محبت ثابت اولسه اوزرندن انتقال ایتمز

سواد ماسوادن لوح دل خالی کرك دائم
موحد صفحهٔ ادراکه نقش خط وخال ایتمز

ارادت ضایع ایتمز اهل معنی صورته هرکز
حقیقت جوهرن وجد مجازه پایمال ایتمز

مقید اولماز اهل صورتك رنکینه حال اهلی
فضولی کیم مقیددر مکر ادراك حال ایتمز

لیلی دن مجنون اطوارینه تحسیندر
وحسن اعتقادنه حسن یقیندر

لیلی دیدی ای وجود کامل — قرب حقده عصمت ایله قابل
معراج کمالکی صواردم — کیفیت حالکی صواردم
اولدم نیجه اولدیغکدن آگاه — خوش مرتبه‌در بارك الله
احسنت ذات پاك ایمشسن — پاکیزه وجود خاك ایمشسن
انصاف همین اوله قناعت — تسکین هوایه استطاعت
عشقکده ریا گمان ایدردم — اطواریکی امتحان ایدردم
المنة لله اولدی معلوم — وصل اولدیغی مشربکده مذموم
غمناك ایدم ایلدك بنی شاد — بو قیددن تعلقدن آزاد
بر غافل خودپرست ایدم بن — جهلیله مدام مست ایدم بن
آرایش زلف وخال ایدردم — پیوسته هوی خیال ایدردم
کیم سن طلب وصال ایدرسن — نظارهٔ زلف وخال ایدرسن
حالا بکا روشن اولدی حالك — معراج حقیقت کمالك
بن بیلدیکیم بو زلف وخالی — چشم سیه وعذار آلی
اوز جانم ایچون دکل شب وروز — نذر نظرکدر ای دل افروز
تا ایلیه‌سن دمی نظاره — تسکین ویره‌سن دل فکاره
هم سن اوله‌سن مراده واصل — هم اوله بکا ثواب حاصل
بوقدر چو نظاره میلی سنده — نیلر بو جمالی خوب بنده
تن درجنده در روانم — گنج بدنمده نقد جانم
دیردم اوله صرف رهگذارك — کوردکده قیلم روان نثارك
توفیق وصالك ایدم ادراك — اندیشهٔ هجردن اولام پاك
حالا که میسر اولماز اول کام — اولمق نه روا اراده بد نام
نسخ خط اعتبار قیلدم — راه عدم اختیار قیلدم
تا نیجه ویره غبار صورت — آینهٔ ذاتمه کدورت
وقت اولدیکه روشن اوله مرآت — مستغنی اوله صفاتدن ذات

خوناب غمیله طولدی کوکلم — غنچه صفتی طولدی کوکلم
وقت اولدی بو غنچه اوله خندان — تا نشر ایده فیض وصل جانان
فرض اولدیکه طی قیلم بساطم — قطع ایدم اوزمدن اختلاطم
ستر تن ایدم عدم حجابن — رخساره چکم فنا نقابن
تا حسن رخم که استمز یار — اولمایه نصیب چشم اغیار
زیرا که نصیب حسن قابل — اولدر که اکه عاشق اوله مائل
حسنمده چو یوق قبول عاشق — نقصان ایله اولغم نه لایق
بو حاله مناسب اول پری زاد — فی الحال بو شعری ایتدی بنیاد

بو غزل لیلی دلندندر

نه دلبر کیم دمادم عاشقه عرض جمال ایتمز
قالور ناقص بولوب فیض نظر کسب کمال ایتمز
دکل جذب ایتمین عشاقی معشوق اولمغه قابل
نه حاصل حسن صورتدن که جذب اهل حال ایتمز
کرك رخساره معشوق مخفی غیر عارفدن
که عارف اولمین ادراك صنع ذوالجلال ایتمز
هوای وصلدر کیم خوبلر وصلنه طالبدر
وکرنه عشق کامل فرق هجران ووصال ایتمز
اولان نقد حیاتن عاشقك معشوقه صرف ایلر
بو ظلمی آه اکر معشوقه عاشق حلال ایتمز
مجاز اهلینه خوبلر جلوه ناز ایلسونلر کیم
اوزین اهل حقیقت مبتلای زلف وخال ایتمز
فضولی عالم صورتده سرکردان کزر زاهد
زهی غافل بو سودانك سرانجامك خیال ایتمز

تمامی سخن

ختم ایلدیکی سوزینی اول ماه — بر ناقه نشین کوردی ناکاه
نا قه ایله برسبك خیز — کوردیکه کلور نسیم تك تیز

يالدی بت كلرخ سمن بوی   كيم اوزی ايچوندر اولك و پوی
يالديكه رقيب بد كماندر   اندوه دل و بلای جاندر
اول ماهوش اولدوغنده غائب   اولمش اكا سرعتيله طالب
كلزاره هنوز يتشمدين خار   كل قيلدی وداع صحن كلزار
اول حالته واقف اولمدين غير   دپرتدی جنازهٔ سبك سير
جوينده كوروب اول آفتابی   ترك ايتدی شتاب واضطرابی
توفيق مراده اولدی خوشدل   دوشدی اكه قيلدی عزم منزل
شهبازی يتوردی آشيانه   تابشوردی نهالی باغبانه
مجنون ينه قالدی زار ومهجور   هم صحبتی مار وهمدمی مور
نه طورمغه طاقت وقراری   نه كزمكه الده اختياری

* بومجنونك معراج فضائليدر *
و بيان مرتبهٔ حسن خصائليدر

شاهنشه ملك محنت ودرد   يعنی مجنون درد پرورد
برپاك ايديكم بوعرصهٔ خاك   انك كبی كورمشدی برپاك
معمورهٔ قرب حق مقامی   ارواحه فريضه احترامی
چون نفرت شر نسل آدم   قيلدی اكا وحشتی مسلم
هروحشی طوننده برفرشته   يار اولدی اول آدمی سرشته
ظاهرده رفيق وحشله طير   باطنده ملائكيله همسير
قيلمشدی كمال اعتدالی   كثرت المندن آنی خالی
چكمزدی جهانده اول جهانكرد   انديشهٔ كرم وغصهٔ سرد
بلمشدی جهانك اعتبارين   يوق يرينه صايمشدی وارين
اولمشدی وجود پاكی پرنور   آلايش اكل وشربدن دور
تحصيل قيلوب صفای سيرت   كورمشدی مجازدن حقيقت
اعيانه يوغيدی اعتمادی   نقاش ايدی نقشدن مرادی
موزون ايدی طبع نكته دانی   هرنكته ده واقف معانی
آوازی ايدی بسی ملايم   اسلوبی درست اصولی قائم

تحریر ایله هرچکنده آواز — قوشلاره طوتاردی راه پرواز
کاهی غزل وکهی قصیده — انشا قیلوب اول ستم رسیده
سوزیله اوقوردی کاه وبیکاه — برنیجه عزیز انکله همراه
یازرلر ایدی تمام شعرین — اوقورلر ایدی مدام شعرین
عالملره اول غریب ومهجور — اکثر بوسببدن اولدی مشهور
آوازی وذهنی وجمالی — قیلمشدی مقید اهل حالی
کیم اولسه بواوج کماله قابل — دیمک اولور اکا ذات کامل
پیوسته قیلوب کمالن اظهار — بو بیتلری قیلوردی تکرار

* بو غزل مجنونك داندندر *

بز جهان معمورهسن معنیدهویران بلمشوز — عاقبت کنجن بوویرانه ایچره پنهان بلمشوز
کراوزین دانابیلور تقلیدایله صورت پرست — عالم تحقیقده بز آنی نادان بلمشوز
بیخبرلر شربت راحت بیلورلر بادهیی — بز حکیم وقتز آنی دوکشوزقان بلمشوز
بلمشوز کیم ملك عالم کیمسهیه قیلمز وفا — اول زماندنکیم آنی ملك سلیمان بلمشوز
آیرو بلمشسن فضولی مسجدی میخانهدن — سهوایمش اول کیم سنی بز اهل عرفان بلمشوز

* لیلینك بهار عمری خزانه ایردیکیدر *

ساقی کوزه کلدی نشئهٔ می — برنیجه قدح یوریت پیاپی
عزم طرب ایتدك اهتمام ایت — ذوقك طرب اهلنك تمام ایت
بزم اهلنه جام لاله کون طوت — اما بکا جملهدن فزون طوت
زیرا که هنوز نیم مستم — غم سلسلهسنه پای بستم
خوشدر طرب اهلنك بوبزمی — طاغلمغه اولسهیدی عزمی
خوشدر فرح اهلنك بساطی — اولیدی ثبات انبساطی
تاریخ نویس حال ایام — بوقصهیه بویله ویردی اتمام
کیم وصلدن اولمیوب تسلی — مجنوندن اولنده دور لیلی
کسمشدی تعلق جهاندن — قطع نظر ایلمشدی جاندن
برفصل که دست غارت دی — کلزار بساطن ایلدی طی
ماتم کده اولدی عرصهٔ باغ — ماتمده سرور نالهٔ زاغ

ایـلی کبی اولـدی لاله مسـتور | مجنون کبی شاخ ارغوان عور
رنج یرقاندن اولدی اشجـار | لرزان وضعیف وزرد رخسـار
سـوندی کل ولالهنك چراغی | صرصر یلی ظلمت ایتدی باغی
کل بیم وتمرض هوادن | لاله سـتم دم صبـادن
رختینی باشـوردی باغلرده | لعـلینی یتـوردی طاغـلرده
برمار مثـالی اولـدی هرنهر | هر لرزده صو مشابهٔ زهر
کوکدن یره ایتـدیکنده باران | هرقطره اولوب مثـال پیکان
کویا که یتوردی باغه بیـداد | کیم شمبدهٔ تحرك باد
برسحر ایله آبی آهن ایتـدی | اندن تن باغه جوشن ایتدی
برکون بوهواده لـیلیٔ زار | غم دفعینه ایتـدی میل کلزار
کوردی کل ولاله دن اثر یوق | انواع شجرده برك وبر یوق
صحن چمنـك صفاسی کتمش | نقصـان وصفا کماله یتمش
نه سـبزه تنـده تاب قالمش | نه برك یوزنده آب قالمش
ماتمکده کوردی بوسـتانی | رقت اودینـه طوتشدی جانی
سـوز جـکر یله یانه یانه | شرح ایتدی غمنی بوسـتانه
کای باغ نه‌در بوآه سردك | من خسـته‌یه ظاهر ایله دردك
من داخی سـنك کبی نزارم | برکلـدن ایراغ زرد وزارم
نه دولت قربنـه قبـولم | نه‌روضهٔ کوینـه وصولم
سن کرچه خزانه‌سـن کرفتار | البتـه بهـاره یتـکك وار
امیـد وصـال بنـده یوقدر | سـندن غم وغصه بنـده چوقدر
ارتوردی غم اولدوغنجه دردین | کریان کوکه طوتدی روی زردن

* لیـلی نك وصیت ایتـدیکیدر *
* دوست یادیله دنیـادن کتدیکیدر *

معبودینـه عرض قیلدی رازن | بلدردی کوکلـده‌کی نیـازن
کای حاکم عرصـهٔ قیـامت | سلطـان سریر اسـتقامت
نومیـدلك آتشـنده یاندم | بالله بووجوددن اوصـاندم

چون دوست یاننده ناقبولم   بالله بو حیاتدن ملولم
من شمع شب فراق یارم   سوزان وسیاه روزکارم
یاندردی بنی جفای عالم   دکلمزم اولینجه بردم
دیرمکه وجودم اوله باقی   شاید دوشه وصل اتفاقی
پرتو برجنده آفتابم   بیلدمکه وجود ایمش حجابم
یارب بنی ایت فنایه ملحق   کیم راه فنا ایمش ره حق
پاك ایدی دعاسی ایتدی تأثیر   فی الحال مزاجی اولدی تغییر
تأثیر هوای نامناسب   ترکیبنده ضعف قلدی غالب
کلدکجه زیاده اولدی دردی   تب لرزه فراغتن کیدردی
محو اولدی تب ایچره اول پریوش   برمع کبی که کوره آتش
اکسلدی عرقده حسن تابی   برکل کبی کیم کبده کلابی
ضعف تنی اولمقامه یتدی   کیم بستر ایچنده جسمی یتدی
بسترده طلب قیلن نشانی   کورمزدی وجود ناتوانی
رفع اولدی علامهٔ سلامت   فوتینه کورندی چوق علامت
خرم ایتدی حجاب احترازین   فاش ایتدی انایه کزلو رازین
کای درد دلم دواسی آنه   شمع املم ضیاسی آنه
غم کزلمك ایله جانه یتدم   تاممکن ایدی تحمل ایتدم
حالا که مقرر اولدی کتمك   فرض اولدی بوسری ظاهر ایتمك
اولسون سکا ای ضعیفه روشن   کیم تیغ هوا هلاکی یم بن
جسمله یوق درد تابی   الا غم عشق اضطرابی
من عاشق زار و ناتوانم   برماه لقایه مبتلایم
سوداسی ایله یوق اولدی وارم   کچدی هوسیله روز کارم
چوق آرزو ایلدم جمالن   برکون کوره بیلدم وصالن
حالا کیدرم کوکلده سوزی   الدن نه کلور بوایدی روزی
انجق دکلم بن پریشان   اول یار غمنده زار و کریان
اول هم من زاره مبتلادر   سرکشتهٔ وادئ بلادر

بندندر انك جنونی افزون — قیس ایکن اولو بدر آدی مجنون
دائم کچوررر غمده ایام — برکون اکا حاصل اولمدی کام
رسوای زمانه اولدی بندن — آفاقه فسانه اولدی بندن
بیهوده دکل فغان وآهی — یاقمزمی منی آنك كناهی
من کیم کیدرم بو خاکداندن — دردم بوکه شرمسارم اندن
ای مونس روزکارم آنه — غمخوارم غمکسارم آنه
من دار بقایه عزم ایدنده — دنیایه وداع ایدوب کیدنده
بن سز چکوب آهلر فغانلر — صحرایه دوشدیکك زمانلر
دوشسه یولك اول اولان دیاره — عرض غمم ایله اول نکاره
زنهار اکا اولنده واصل — خوش کیمسه‌در اندن اولمه غافل
دوش آیغنه رضاسن استه — من مجرم ایچون دعاسن استه
عرض ایله که ای وفالو دادار — جان ویردی یولکده لیلیٔ زار
عشقکده یرینه یتدی لافی — دعوی یسنك اولمدی خلافی
سویله من زار مبتلادن — کای عشقده لاف ایدن وفادن
خلوتکده انسده محرم اولدم — آزادهٔ شاد و خرم اولدم
سن هم کله کور تعلل ایتمه — من منتظرم تغافل ایتمه
کرصادق ایسك بو یولده سن هم — صبر ایله ایله ترك عالم
کل کام دل ایله اوله لم یار — بر یرده که یوقدر انده اغیار
خوش منزل اننه بولمشم راه — بی طعنهٔ دوست وجور بدخواه
بندن سنی ایلك خبردار — بسم الله اکر ارادتك وار
چون قیلدی وصیتی آخر — عزم سفر ایتدی اول مسافر
یاد ایلدی یار مهربانی — وصل آرزوسیله ویردی جان
کیدرکه جهانده فانی اولماز — دور فلکك امانی اولماز
دنیا یدی باشلو اژدهادر — اندیشهٔ الفتی خطادر
هرلطفنه‌در دفینه بیك قهر — هر شهد بنه‌در قرینه بیك زهر
دوران اوزرینه‌در زمانه — البته کلن کیدر جهانه
ارباب زمانه‌یه ویرن پند — بو شعری نه خوش دیمش خردمند

(غزل)

غزل

بو عالم کم کوکل قیدین چکرسن محنت وغمدر   فنا سر منزلن سیر ایله کیم بر خوشجه عالمدر
اکوب تنهالغی قبر ایچره نفرت ایتمه اندن کیم   طریق انس طوتنکیم هر اوج طپراق بر آدمدر
دکل محکم جهان ملکنده هر بنیاد کیم قلمک   بقا ملکنده طوت منزل کیم اول بنیاد محکمدر
اجل آلایش خوف وخطردن قورترر نفسی   بو جوهر کیمیای نفسه بر اکسیر اعظمدر
کمال عشق انسان موت ایلندر راه حکمتده   بلی مجری قیلان حکمک مثالن نقش خاتمدر
بهار ایامی کیرسك لاله زاره خاك اجراسن   محقر کورمه کیم هر ذره بر جامیله برجمدر
اسیر نقد در اهل جهان بیلز فنا قدرین   فضولی ترك تجریدی سکا انجق مسلمدر

تمامی سخن

لیلی کل کلشن لطافت   چون کوردی خزان بلیله آفت
پامال خزان اولوب بهاری   انجامه یتشدی روزکاری
بیچاره اناسی آچدی باشن   باشندن آشردی قانلو یاشین
کافوربنی توکدی زعفرانه   سوز دل ایله کاوب فغانه
چوق آغلیوب ایتدی آه وناله   اغلر کیم اولورسه بویله حاله
القصه طوتوب طریق ماتم   اول واقعه یه یغلدی عالم
تعظیمله طوتدیلر عزاسن   قبرن دوزوب اوردیلر بناسن
تن اولدی مقیم عرصهٔ خاك   روح اولدی قرین اوج افلاك
شوق اهلنه قرب حاصل اولدی   دریاسنه قطره واصل اولدی

مجنون لیلی وفاتندن خبردار اولوب حسرتله دنیادن کتدیکیدر

محنت چمنده کل دیرنلر   عالمده نشان خبر ویرنلر
غم نسخهسن ایلنده تحریر   ویرمشلر اکا بو نوعه تشهیر
کیم زید ستم رسیدهٔ زار   اول واقعه‌دن اولوب خبردار
فی الحال قیلوب عزیمت راه   مجنون حزینی ایتدی آکاه
کای شیفتهٔ شکسته طالع   افسوس که سعیك اولدی ضایع
ادبار طلسمك اولدی باطل   بو شغله دن دخی نه حاصل

بازار بوزلدی بغ بساطك — بوسلسله دن کس ارتباطك
لیلی سکا ویردی زندکانی — سن اول باقی اول اولدی فانی
سن صدقه سی اولدوغك پریوش — صدقه سکا اولدی ای بلا کش
عزم راه جنت ایتدی اول حور — فردوس مقامن ایتدی معمور
مجنونکه خبردن اولدی آکاه — سوز جکرله چکدی برآه
کیم غلغله سن هم اول زمانده — جانانی اشتدی اول جهانده
آز قالدیکه ناله سیله دلدار — اول خواب اجلدن اوله بیدار
بر لحظه بلند اولوب خروشی — دوشدی یره کتدی عقل وهوشی
چون کلدی اوزینه قیلدی ناله — باغدردی خزانی اوزره ژاله
طعنه سوزن ایتدی زیده بنیاد — کای ساقی بزم ظلم و بیداد
نتدم سکا قصد جانم ایتدك — قصد دل ناتوانم ایتدك
قیدك من زار ناتوانه — اوردك ستم آتشنی جانه
زهر ایدی مکر بوویردیکك جام — کیم مرك پیامن ایتدك اعلام
بر مور چدیه نه در بوکینه — فولاده وزرمی آبکینه
تأثیر ستمدن اجتناب ایت — باری بوکناهه برثواب ایت
ایلت بنی یار اولان دیاره — شمع ایله بنی مزار یاره
دوشدی یوله اولدی زیده همراه — برحالیله کیم نعوذ بالله
چون کوردی مزار کلعذارین — دوشدی وقوچقلدی مزارین
کوکسنی قیلوب لحد کبی چاك — مرقد کبی صاچدی باشنه خاك
قبر اوزره آقندی قانلو یاشین — لعل ایلدی یاشی قبر طاشین
پر یوزین ایدوب سرشك مملو — کچدی یره اول سرشکدن صو
اولدی در اشك بیقراری — قبر ایچره نکارینك نثاری
کوزیاشنی ایلدی مخاطب — کای تیره شب فراقه کوکب
چقمق سکا اولدی شمدی واجب — کیم اولدی اول آفتاب غائب
بر برجی مقام طوتمش اول ماه — کیم اولماز اکا نسیم همراه
سن طورمه اکر مروتك وار — کیر طپراغه استه انی زنهار
کور قنده در اول در یکانه — تمش اکا آفت زمانه

پابوسنه ایدوب یتور نه زم — بیلدر بوتضرعله رازم
کای شمع نه در بواجتنابك — بن بخت سیاهدن حجابك
جام می غم طوتسده عالم — هم سن ایچدك بوجامی هم بن
مست ایتدی مکرسنی بوباده — کیم بزمله طورمدك زیاده
برنادره شمع ایدك شب افروز — دوشدی سکا ذوق عشقدن سوز
برنیجه زمان اکرچه یاندك — سوزدله طورمدك اوصاندك
بیدارلغه کتورمدك تاب — شهلا کوزك اولدی مائل خواب
همراهم ایدك بو یولده ای ماه — همراهی قیوب کیدرمی همراه
افلاکه تفاخر ایله ای خاك — کیم اولدی رفیقك اول در پاك
زلفینه معارض اولمه ای مار — کیم آنده مقیدر دل زار
خالینه تعرض ایتمه ای مور — کیم بغلودر آنده جان مهجور
ای عمر کل امدی باشه سن هم — کیم چشمه تیره اولدی عالم
عالم خوشیدی که وارایدی یار — چون یار یوق اولمسون نکیم وار
ای جان من خسته یه وداع ایت — برخسته ایله بتر نزاع ایت
مشتاقم ای اجل کرم قیل — دفع الم ایله رفع غم قیل
قورتر منی اضطراب غمدن — ویر مژده وجوده عدمدن
آیینه می ایله ژنکدن پاك — قبل پردۀ اعتبارمی چاك
رفع ایت نه ایسه اراده حائل — ایله منی اول نکاره واصل
تکلیف وصال ایدر بکا یار — برخلوتده که یوقدر اغیار
من کتمامك ایلسم خطادر — سندن بکا برمدد روادر
بالله مدد قیله اهمال — کیم بختمه یوز ویرودر اقبال
یارب بکا جسم وجان کرکمز — جانانه سز جهان کرکمز
من بعد ذلیل وخوار قیله — سرکشتۀ روزکار قیله
افغانده ایکن کیدوب قراری — اولدی بوغزل دلنده جاری

* غزل *

بادی جانم هجرایله وصل رخ یاراسترم — دردمند فرقتم درمان دیدار استرم
بلبل زارم دکل بیهوده افغان ایتدیکم — قالمشم نالان قفس قیدنده کلزار استرم

دهر بازارنده کاسددر متاع همتم	بومتاعی صاتمغه براوزکه بازار استرم
فانی اولمق استرم یعنی بلای دهردن	راحت جسم ضعیف وجان افکار استرم
نوله کر قیلسم شب هجران تمنای اجل	نیلیم چوقدر غمم دفعنه غمخوار استرم
چون بقابزمنده دردلدارمن هم طورمزم	بوفنا دیرنده بزم وصل دلدار استرم
ای فضولی استمز کیمسه رضاسیله فنا	بن که بوندن اوزکه یلم چاروناچاراسترم

* تمامیٔ سخن *

چون رازدلینی ایتدی تقریر	رأینده موافق اولدی تقدیر
امداد قیلوب عنایت حق	قیلدی انی مقصدینه ملحق
کل دیردی حدیقهٔ املدن	می ایچدی صراحیٔ اجلدن
قبرینی قوجاقلادی نکارك	جانی صدقه‌سی ایتدی اول مزارك
ایلی دیدی ویردی جان شیرین	اول عاشق بیقرار ومسکین
انصاف همین اوله محبت	بودائره‌در مقام حیرت
کویاکه اننده ایدی جانی	دائم کوزه‌دردی اول زمانی
چون دوریله یتدی اول زمانه	اندن ره اجازت اولدی جانه
هرنیجه‌که وار ایدی نکاری	عالمده ایدی انك قراری
چون قیلدی نکاری ترك عالم	بوعالمی ترك قلدی اول هم
چون کوردی بوحالی زید غمناك	افغان قیلوب ایتدی یاقه‌سن چاك
فریادیله قیلدی نوحه بنیاد	اوج فلکه یتوره‌ی فریاد
زار اغلدی اویله کیم هم اولدم	آهی اودینده یغلدی عالم
ایل جمع اولوب ایتدیلر نظاره	مجنون سیاره روزکاره
قبر اوستنه کوردیلر یقلمش	جانانه‌یه جان نثار قیلمش
احوالینه اغلیوب سراسر	دفن ایتمکین ایتدیلر مقرر
غسل ایلیوب اول تن نزارین	دلدارینك آچدیلر مزارین
قویدیلر انی هم اول مزاره	غمناك یتشدی غمکساره
روح اولدی فلکده روحه همراز	تن اولدی تنیله یرده دمساز
رفع اولدی تعلقات حائل	مطلوبنه طالب اولدی واصل
بربزم ایکی شاهه محفل اولدی	بربرج ایکی ماهه منزل اولدی

قبر اوسـتنه قویدیلر نشانه　　فاش اولـدی بو ماجرا جهـانه
ترفنـده قلوب مراد حاصـل　　اول قبره خلایق اولدی مائل
کچدکچـه زمان مکرم اولـدی　　حاجتـکه اهـل عالم اولدی
بودر اثر محبت پاك　　خوش مرتبه‌در قلسك ادراك

* زیدك لیلی ایله مجنونی رؤیاسـنده کوردیکیدر *

اول مشـهده زید اولوب مجاور　　آثار صداقت ایتـدی ظـاهر
تعمیر ایچون ایتدی چوق عطالر　　تدریجله قیلـدی چوق بنـالر
پیوسـته حرارت جکـردن　　قندیل مزارین ایتدی روشن
جاروب ایله آب اولنده مطلوب　　مژکان ایله اشـکی آب وجاروب
هر لحظـه قلوردی تازه ماتم　　قلمزدی فغان وناله‌سـین کم
اول مونس و مشـفق و موافق　　بر کیجه قریب صبح صـادق
بیـار تنـده قالمیوب تاب　　قلمشدی مزاره یاصدنوب خواب
خواب ایچره کوردی اول نظاره　　بر باغچه‌ده ایکی ماه پاره
رخسـارلرنده ذوقـدن نور　　بیم غم ودرد وغصه‌دن دور
خوش وقت نشاط وذوقله شاد　　اغیـار تعرضـندن آزاد
هرمهوشه بیك فرشـته صورت　　اخلاصله اولمش اهل خدمت
صـوردیکه بولر نه ماهلردر　　نه رتبـلو پادشـاهلردر
بو روضه نه روضهٔ برینـدر　　بو قوم نه قوم نازنینـدر
بودر دیدیلر ریاض رضـوان　　بو قوم خجسـته حور وغلمـان
بو ایکی مـه خجسـته رخسار　　مجنـون ایله لیلیٔ وفادار
چون وادیٔ عشقه کیردیلر پاك　　اول پاکلك ایله اولدیلر خاك
منزللری اولدی باغ رضـوان　　چاکرلری اولدی حور وغلمان
چون بونده رضـا ویروب قضایه　　صـبر ایلـدیلر قمو بلایه
کتدکده جهان بی وفادن　　قورتولدیلر اول غم وبلادن
چون زید اویقودن اولدی بیدار　　بو نکته‌یی ایتدی خلقه اظهار
خلقك اولوب اعتقادی افزون　　اول قبره زیارت اولدی قانون

* تمامیٔ سخن *

ساقی متغیر اولدی حالم — سویلشمکه قالمدی مجالم
من بعد زیاده ویرمه باده — رحم ایله که سرخوشم زیاده
بو غفلت ایله چون یکوردم ایام — بیلم که نولور ایشم سرانجام
سرمایهٔ عمر کتدی الدن — سود اتمدم ایتدیکیم عملدن
فریاد بو جوردن که کردون — احوالمی ایلدی دیکرکون
دون دیدهٔ تر قیلوب کهربار — کردونه دیدمکه ای جفاکار
هرکز روشکدن اولمادم شاد — دام غم ومحنتکدن آزاد
احبابه نقیض دور ایدرسن — ارباب کماله جور ایدرسن
مجنون اکر اولسه ایدی جاهل — اولمازدك اطاعتنده کاهل
فرماننده انقیاد ایدردك — کوکلینی مدام شاد ایدردك
اهل هنر اولدیغی سببدن — صاحب نظر اولدیغی سببدن
اقرانی ایچنده خوار قالدك — بی عزت و بی اعتبار قالدك
لیلی کر اولیدی برحیاسز — یاسن کبی مهرسز وفاسز
اولمازدی اکا همیشه جورك — کامنجه مدام اولوردی دورك
فضل اهلنه مائل اولدیغندن — ادراکده کامل اولدیغندن
دائم غم النده زار ایدوبسن — آشفتهٔ روزکار ایدوبسن
من هم کر اولیدم اهل تزویر — ایتمزدك اعانتده تقصیر
سندن غرضم اولوب سرانجام — دورکده بکا اولوردی آرام
چون اهل وقارونك وعارم — جورکله همیشه خوار وزارم
بو یوزدن ایمش سنك مدارك — وار ایمدی بوقدر اعتبارك
کردون اشیدوب منم عتابم — ویردی بو ادا ایله جوابم
کای صورت حالدن خبرسز — هر حکمتده باقیان هنرسز
من امره موافق ایلرم دور — حکمتده وفادر ایتدیکم جور
اماسن ایتدیکك عمل خطادر — کیم بر طریقتك هوادر
شاعرلغه افتخار ایدوبسن — کذبی اوزیکه شعار ایدوبسن
مجنون دیدیکك وجود کامل — هردانشده سندن اولدی قابل

دیوانه اکا سن ایلدك آد — سندن اکا یتدی ظلم و بیداد
لیلی دیدیکك همه تمامی — من پرده‌ده صاقلادم کرامی
رسوای خلایق ایلدك سن — بیك طعنه‌یه لایق ایلدك سن
که نوفله عذری قیلدك انطاق — که ابن سلامه ظلمی الحاق
شرم ایت بونه هرزه‌در نه مهمل — نه ابن سلام قالدی نه نوفل
شرح ایلك ایلدك فسانه — قیلدك انلرك سوزن بهانه
کورده چوریمش سوککلر آزار — تهمتلری که اولوب کرفتار
اموات مظالمینه کیردك — آسوده‌لره عذاب ویردك
جرمینه اولانده خلق ملزم — لازم صورولور بو افترا هم
تعزمی بو باعث عذابك — بو مسئله‌یه ندر جوابك

* جواب مسئله *

ای طوطیٔ بوستان کفتار — صرف سخن فضولیٔ زار
الدانمه اکر سپهر لاعب — طعن ایله سکا دیدیسه کاذب
اشعاره یمان دیوب اوصانمه — سرمایهٔ نظمی سهل صانمه
سوزدر کهر خزانهٔ دل — اظهار صفات ذاته قابل
جان سوزدر اکر بیلورسه انسان — سوزدر که دیرلی اوزکه‌در جان
بالله بو یمانیدر که حالا — امواته سوزیله ویردك احیا
مجنونله لیلی‌یی قیلوب یاد — ارواحلرینی ایلدك شاد

* بیان تألیف کتابدر *
* وتاریخ زمان فتح بابدر *

ای کلك رونده بارك الله — اولدك بن ره نورده همراه
بیك سعیله حاجتم یتوردك — سرمنزله عاقبت یتوردك
رحمت سکا کیم سن ایتدك امداد — بو اسکی بنایی ایتدك آباد
اشکاله بیرونی سیم اندود — آهیله درونی عنبر آلود
مخزنلری کنج کوهر درد — روزنلری منفذ دم سرد
القصه مرتب اولدی بر باغ — هر لاله‌سی بغری اوزره یوز داغ

خون جگر آب جویباری	نوك مژه ابر نو بهاری
اولدمکه بونسخه اولدی مرقوم	لیلی ومجنون آدینه مرسوم
اظهاره کلوب رموز وحدت	وحدتده تمام اولوب حکایت
تاریخنده دوشدیلر موافق	براولمغیله اول ایکی عاشق

※ ارباب وفادن توقع قبول معذرتدر ※
※ واصحاب ذکادن تمنای دعاء مغفرتدر ※

انصاف ویرای حسود انصاف	طعن ایتمه که جوهرك دکل صاف
احوالمی کور خراب ومضطر	اندوه زمانه‌دن مکدر
سوز دائره‌سی دکل بو احوال	انصاف بکا کیم اولمزم لال
بندن طمع ایتمه فکر صائب	احوالمده‌در سوزم مناسب
آزدر دیمه جوهر صفاسین	برصورکه نه ویردیلر بهاسین
بالله کر اولیدی برخریدار	بیك کنج نهان قیلوردم اظهار
فی الجمله بوهم اولدی مسطور	برشوق ایله ذوقدن دکل دور
عیب وهنر اختیار قیلمه	شعرم حسدین شعار قیلمه
بیهوده یتر تعرض ایله	کر قادرایسك جواب سویله
ترك ایله تعرض وارادی	کیم وادئ جهلدر بو وادی

دم حیر سوزندن اور دمادم
ور خیر دیرسك ایسم ایسم

تصویر افکار مطبعه‌سنده طبع اولنمشدر ·
غره فی ذی القعده سنه ۱۲۸٦

